

༡༡། །མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

མཛོད་ལྷིག་གྲུབ་བདེའི་དབྱིད་འཛོ།

སྐྱབས་བམ་དང་པོ།

མཛོད་བ་པོ། །ལྷོ་བརྒྱད་བ་མི་བསྐྱོད་ཅོ་ཅེ།

ནི་ཏུ་ཐ་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

༡༡། །མདོ་སྐྱུག་སྐུ་ལྷུང་ཆེན་བརྒྱད།

མཛོད་ལྷོ་ག་གྲུབ་བདེའི་དབྱིད་ལོ།

སྐྱུག་སྐུ་བམ་དང་པོ།

མཛོད་བམ་པོ། །ལྷོ་བརྒྱད་བམ་མི་བསྐྱོད་རོ་ཇ།

ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུག་ཁང།

༄༅། །མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཚན་བརྒྱད།

མཚོད་ལྷི་ཀ་ལྷན་བཤེན་དཔྱད་འཛོམས།

སྒྲགས་བཅ་དང་ཡོ།

མཚན་པ་ལོ། ཀམ་པ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ།

ཞི་ཏུ་ཐེ་མ་རིག་དཔེ་སྐྱུ་ལྷན་ཁང་།

First ebook edition 2020

- སྤྱི་ཁྱབ་ལམ་སྟོན་པ། སྐབས་རྗེ་རྗོགས་ཚན་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ།
- ལུ་དག་འགན་འཛིན། ཨ་རྒྱུ་བཟུང་ཤེས་དབང་ལྷན་
- རྒྱལ་འབྲུག་འགོད་པ་དང་སློབ་མཁན་པར་གཞི་སློབ་མཁན།
- བརྟན་འཛིན་རྣམ་དག་དང་། འཆི་མེད་ཐར་པ། (Stephanie Johnston)
- བར་སྐྱོན་འགན་འཛིན། ཀམ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།
- དཔེ་སྐྱོན་དང་འགྲེམ་སྤྲེལ་བྱེད་མཁན། ཞི་ཏུ་མེ་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

ཤ་རྒྱལ་མཚོག་བརྩ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགོ་འདུལ་ཐེན་ལས་རྗེ་རྗོགས་དང་། ཞི་ཏུ་མེ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་
 དགོངས་ཁྲོལ་དང་ཡིག་ཐོག་ལ་ཚོགས་མཆན་མེད་པར་དེབ་འདིའི་ཆ་ཤེས་ཅམ་ཡང་འདྲ་བ་ལྟས་གནང་བ་སོགས་མི་ཚོགས་པས་དེ་
 བཞིན་དགོངས་འཇགས་འཚལ།

Nitartha *International* Publications
3902 Woodland Park Ave.N.
Seattle WA 98103 USA

Nitartha *International* Document Input Center
G..P.O.8974,CPC-150, Kathmandu, Nepal
Tel:- 977-1-4480511
www.nitartha.org

© 2009 by Nitartha *International*

Cover art copyright © 2009 Nalandabodhi and Nitartha *International*.

All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission from H.H.17th Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha *International*.

9 8 7 6 5 4 3 2

Ebook by dharmaebooks.org 2020

དམ་ཚཱེས་འཕུལ་དེབ་འདི་ཉིད་དམ་ཚཱེས་བང་མཛོད་ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་དཔལ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་སྐུ་
ཕྱེད་བཅུ་བདུན་པ་ཚེན་པོ་ལོ་རྒྱུན་ཕྱིན་ལས་རྗེ་ཚེས་ལོ་བཀའ་འབྲོལ་ལམ་སྟོན་འོག་བཀོལ་སྟོན་རུས་པ་ཡིན། །

འཕམ་ཕམ་འཕམ་ཕམ།
正法寶藏
Dharma Treasure

དཀར་ཆག

སྟོན་བཅོམ་དཀར་ཆག་།

སྟོན་གཞི།

དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

མཛོད་རྒྱུ་གྲུབ་བདེའི་དབྱིད་འཛོལ་སྟོན་གསལ་བཤད་དང་པོ།

འབྲེལ་པའི་མཚོད་བཅོམ་དཀར་ཆག་སྟོན་གཞི།

གནས་དང་པོ། འཕམ་ཕམ་བསྐྱུན་པ།

གནས་གཉིས་པ། དབང་པོ་བསྐྱུན་པ།

འབྲེལ་པའི་ས་བཅད་རྒྱས་པ།

THE KARMAPA

༄༅། །རབ་དཀར་ཁ་བའི་རྣམ་གྲིས་ཀྱི་ནམ་མཐོས་པའི་གངས་མིའི་ཕྱིར་བམ་མཐའ་ལི་ལྷ་རྒྱུད་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ལའི་སྐྱེས་སྐྱོངས་དང་། དྲངས་བམེལ་གྱི་རྒྱ་པོ་མོགས་རང་རྒྱུད་ཁམས་གྱི་མངོན་སྲུག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་རོ་མཚར་གྱི་བཞོན་པ་ལུན་སྤེལ་ཚོགས་པས་འཇིག་རྟེན་མི་མི་ཞིང་ཁམས་གཅིག་ལུང་གྲུང་པ། རང་རོ་ཚོས་ལྷན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདྲིར་ཐབས་མཁས་ལ་བྱགས་རྗེ་མེ་བ་ལྷན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་བལྟན་པ་ཐོག་པ་མེ་རྒྱུད་ལྷགས་དང་བཅས་པའི་ཆ་གས་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པ་ནི་གསེར་རྒྱུད་པ་ཅོ་མ་རི་བཞིན་དག་ཅིར་གཙང་ལ་དངོས་སྤོབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་མཐུན་པ། ལྷེ་པོ་ཀུན་གྱི་ལྷོ་ལི་ལུན་པ་སེལ་ཞིང་ལན་བའི་འདོད་རྒྱུ་ཡིད་བཞིན་དུ་འདོ་བའི་གཉེར་ཚེན་པོ་ལོན་ལ། དེ་ཉིད་མ་ལུབ་པར་གནས་པའི་བཀའ་བསྟན་གས་བྱེད་པའི་མཚན་ཚེན་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མིའ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་མི་དབང་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་ཚོགས་དོན་འཛི་མེད་བདུན་ཅིའི་བུར་བ་ལྟ་བུ་ནམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྤེལ་ཉམས་པ་མོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེད་དང་། ལྷག་པར་གྲུབ་པའི་ཚང་ཚོན་མཉམ་མེད་མར་པ་བཀའ་བསྟན་གྱི་བཤད་པ་དང་རྒྱུབ་པའི་རྒྱུན་བཟང་དབྱར་གྱི་རྒྱ་པོ་ལྷར་ཚོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དགོས་ཚད་བྱུང་བར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དགའ་བ་རྒྱོགས་ཚེན་དཔོན་སྤོབ་རིན་པོ་ཚེས་དབུས། དེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་དང་བཅོན་གས་རབ་ལྷན་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་ལོ་མང་མིང་དཀར་རྒྱུད་འབད་བཅོན་གནང་བ་བརྒྱུད། རྒྱལ་བལྟན་ཡོངས་རྒྱོགས་ཀྱི་སྤྱིར་པོའི་དོན་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་མདོ་སྲུགས་གཞུང་ཚོན་བརྒྱུད་ཅས་པའི་དེབ་ཕྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་འཇུག་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བཅས་སུ་རྒྱུབ་པའི་ཉེར་བརྒྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བཅོན་བཞིན་ཡོད་པར་ལི་རང་དང་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་རོག་སྤྱིར་དབུས་ནས་འཕོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཚན་བཟང་འདིས་ཡབ་རྗེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་དགོངས་ཞི་དབྱིངས་སུ་རྒྱོགས་པའི་སྤོན་འདུན་གྱི་ལུ་ལོ། །

ཀམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ལྷིན་ལས་དོ་རྗེས། རང་ལོ་ ༡༧༧༧

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༤ ལ་རྒྱུད་སྤོད་ནས།

མྱེང་གཞི།

རྣམ་མང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དག།
རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས།
རྣམ་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་མཛད་པའི།
ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚེ།
རིམ་གསུམ་འཁོར་ལོའི་དགོངས་དོན་མ་ཚོར་བར།
རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་སྟོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི།
བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཐོགས་མེད་སོགས།
འཕགས་ལུལ་རྒྱན་དྲུག་མཚོག་གཉིས་ཞབས་ལ་འདུད།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་བ།
རིགས་པའི་དབང་སྤྲུག་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས།
ལུང་རིགས་སྤྲོ་བའི་སེང་གེ་མི་བསྐྱོད་རྗེ།
རིམ་བྱོན་ཀ་ཡི་མེད་བར་སྟོང་ནས་འདུད།
མད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་པོའི་ཚ་ཟེར་གྱིས།
མོངས་པའི་གྲིང་དུ་ཐབས་ཤེས་སྟོན་མའི་འོད།
སྤྲོ་ལ་མི་རལ་བཤད་སྤྲུབ་བསྟན་པའི་སྟོལ།
གསལ་མཛད་དོན་བརྒྱད་མཁས་བྱུང་བླ་མར་འདུད།

དེ་ཡང་རང་རེའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་ཤུགས་ལྷན་པ་ཞེས་འདི་ཉེན་གྱི་སྟོན་མེ་མཚོག་དེས། གདུལ་
བྱའི་ཁམས་དབང་ཚོས་པ་དང་འཚམས་པར། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས།
བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གྲང་
བསྟུ་ན། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་མཐ་གཏམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།
བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཞེས་ཐེག་ཚེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྗང་ར་རྒྱ་སི་བྱང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སྲུས་ཀྱང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་
འདིག་ཉེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། ཞེས་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཚེས་པ་
དང་། འགག་པ་མ་མཚེས་པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་པའི་
རྣམ་པས་ཚེས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར། ཅེས་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཚེས་པ་ཉིད་
ནས་འགག་པ་མ་མཚེས་པ་ཉིད་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
པ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

གཞན་ཡང་གསུངས་ཀྱི་དབང་སྲུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར།

རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁའ་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྟོན་པའི་རྩལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཉེ་ལན་ལྟའི་རྩལ་རྩོད་
པོས་སྤངས་ནས་སྤེའི་རེ་བའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ཅམ་གྱིས་བརྩོན་པ་
འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཐས་ཀྱི་ཁུ་བ་རྣོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལྷ་བའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་
བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ཅམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་ཆེན་
པོའི་ཁུ་བ་ལ་ཡང་སྤངས་ནས་རས་སྤབ་མའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། ། ཡོངས་སུ་སྤངས་ཉེ་བེ་མ་དང་
བལ་བ་ནི་བེ་རྒྱུ་འདི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་
སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁའ་ནས་མི་ཉག་པ་དང་། སྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་

དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པར་
མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་
པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་
གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱིར་མི་སྟོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པའི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་སྟོན་
དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་སྟོན་པ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་
དག་གིས་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་རྒྱུད་སླ་མར།

འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

རབ་ཏུ་སྟོན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །

ཞེས་དང་པོར་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཞི་བ་
ལུང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། བར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རབ་
ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མར་བྱིར་མི་སྟོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་སོགས་སུ་བཀའ་ལ།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱིས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་རྟོག།

བར་དུ་བདག་ནི་རྫོག་པ་སྟེ།
ཐ་མར་ལྟ་གཞི་ཀུན་རྫོག་པ།
གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན།

ཅེས་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེས། གཤམ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་
བདག་ཡོད་པར་སྟོན་ནས་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་རྫོག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། བར་དུ་བདག་རྫོག་པ་
སྟེ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བུར་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་
རྫོག་པས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོག་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཀའ་བར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་བུ་གསུམ་གྱི་བཀའ་འཁོར་ལོའི་
དགོངས་དོན་མ་དོར་བ་རི་བཞིན་དུ་བཀའ་བར་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་འཇམ་
སྲིད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་དང་མཚོག་གཉིས། ལྷ་བ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བརྩ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རིམ་མེད་
པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྲུགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཕྲུལ་དང་སྤྲུག་གི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་
མ་རིག་པའི་རིམས་ནད་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་མཚོག་ལྷན་མེད་པ་དེ་ཉིད། སྲིད་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ལྡེ་བཅན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྟན་མི་རྣམས་ལ་དང་། ལྷན་པར་དུ་
ཡང་སྟོང་སྟོབས་ལྷན་པ་མེད་པས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་ནས་ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་བཀ་བྱུ་བ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་དང་རྒྱལ་བ་མི་ཉི་ལྔ་ལ་སྤྲོད་པའི་དགེས་མཛད་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་
གྲོས་སོགས། སྤྲུལ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་སྟོན་ལོ་བཀ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ལས། མདོ་རྒྱུད་
མན་དག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བསྟན་མ་ལུས་པ་ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ནས་བོད་ཆེན་པོའི་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད། དེ་དག་སོ་སོའི་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གངས་ལྷོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་
དུ་བྱོན་ལ། རིམ་བཞིན་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོའི་མཁས་གྲུབ་ལོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བསམ་སྟོན་གསུམ་གྱི་
སྟོན་པ། འདུལ་མདོ་མདོན་པ་གསང་བ་སྤྲུགས་དང་བཅས་པའི་སྟེ་སྟོན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་
ཉོགས་པ་མདོན་དུ་མཛད་ནས། མཁས་བརྩམས་བཟང་པོའི་ངང་གཤེས་དང་མ་བུལ་བའི་སྟོན་པ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་
མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྐལ་བཟང་
གི་སངས་རྒྱལ་དུག་པ་སེང་གའི་རྣམ་འབྲུལ་འཕགས་པ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་དང་རྣམ་དཔྱེར་མ་མཚེས་པ། འཕགས་
བོད་འཇམ་སྲིད་ཀུན་དུ་དཔལ་ལྡན་ས་ར་ཉ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ལྷན་པ་སྟོན་པའི་
སྤྲེས་བྱ་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ངང་གསུགས། བོད་གངས་ཅན་

སྒྲོངས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཐོག་ལ། གྲུལ་བའི་དབང་པོ་དབལ་ཀམ་པ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱུལ་བའི་སྐྱོང་
བ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལྟམས་ཀྱི་དང་པོ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་གྱིས་གཞུང་ལུགས་
རབ་འབྲམས་ལ་གསན་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མ་མེད་པར་
སྒྲོང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འགྲན་དུ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་མཆིས་པ་ལས། ལྷན་པར་དུ་སྐྱབ་
བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་བཤད་པའི་སྡེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་རྗེ་རྒྱལ་པ་མཚོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་དུས་ནས་བཟུང་བྱུང་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།

མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་བྱ་སྟོན་དུས་སྐྱབ་བརྒྱད་འདིར་ཆེར་མ་བྱོན་པ་ལ་རྗེ་རྒྱལ་པ་མཚོང་བ་དོན་
ལྡན་གྱིས་ཀུན་མཁུན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ལས་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་གསན། ཀུན་མཁུན་རོང་སྟོན་དེས་ཀྱང་
ང་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོབ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་སེང་གའི་སྐྱབ་བསྐྱབས། རྗེ་བདུན་པས་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་
རྒྱ་མཚོ་མཛད་ཅིང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པའི་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་། ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

རྗེ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་དུས་ནས་བཟུང་དུགས་པོ་ལེགས་བཤད་སྤིང་སོགས་བཤད་བྱ་རྣམས་རིམ་པར་དར་
ལྷན་རྒྱ་ཆེན་བྱུང་ནས། རྗེ་དགུ་པའི་རྗེས་ལ་ཟ་དམ་ཉིན་གྱི་སྤིང་སོགས་སུ་འཆད་ཅོད་ཀྱི་སྟོབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་དར་
ནས་བཤད་སྐྱབ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བཤད་པའི་འཕྲིན་ལས་འགྲན་ཆེད་དང་བྲལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

དེ་ལྟར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་དག་གི་
བསྟན་བཅོས་བསྐྲུན་ཀྱིས་མི་ལངས་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྐྱབ་བརྒྱད་རང་ལུགས་ལ་གཙོ་བོའི་
སྤིང་དོན་གནད་དུ་དེའི་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་གཉན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ནི། ༡ འདུལ་བ། ༢ མདོན་བ། ༣
ཚད་ལ། ༤ ཤེས་ལྡན། ༥ དབུ་མ་སྟེ། མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་དང་། ༦ རྒྱད་སྐྱབས། ༧ ཟབ་ལོ་ནང་
དོན། ༨ རྒྱད་བཞུག་གཉིས་བཅས། སྐྱབས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་
བཛོད་བྱ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །

«མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་» ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་འདིའང་། རྟོན་གྲུལ་བའི་དབང་པོ་དབལ་ཀམ་པ་བཟུ་
རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྷན་བདག་རིག་པའི་དོ་རྗེས། མཁན་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་སྐྱབ་

བརྒྱུད་རང་རྒྱུད་གི་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་དེ། བོད་གསལ་གྱི་མདོ་སྟོན་གསལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་དང་། སྤྲུལ་སྟོན་གསལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ་སྟེ་མདོ་སྟོན་གསལ་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཡིན་ཅེས་ཆབ་ཤོག་ཐེབས་པའི་རྒྱུ་བདག་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཐུབ་ཆེས་མཐོའི་བཤའ་བྱ་ཆེན་པོའི་ཐོན་རིམ་དང་པོའི་སློབ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟུན་པ་ལྟར། ད་ལན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་འདིར་སྟོན་གསལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིད་པ་བཤའ་གསལ་ལྟར་ལགས།

མདོ་སྟོན་གསལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་

དེའང་ཀར་རྟེན་རང་སྤྲུལ་སྟོན་གསལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་ནི། རྗེ་བརྒྱུད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ནས་ཉེར་དྲུག་བར་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་གསུང་འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་རྟེན་གཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་གྱི་གསུང་ཚོས་མངོན་པ་མངོད་གྱི་རྟེན་གྱུ་བ་བདེའི་དབྱིད་འཛོད་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་རྟེན་གྱི་རྗེ་བརྒྱུད་པ་ལ་གསོ་དང་། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་འདིའི་གསུང་བྲལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དུགས་བརྒྱུད་གྱུ་བ་པའི་ཤིང་རྟ་བཅས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞེས་སོ་སོར་རང་སྤྲུལ་སྟོན་གསལ་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པའི་དཀའ་གནད་དང་། སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད། དགག་བཞག་དང་བཅས་པ་གསལ་པོར་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པའི་རྣམ་བཤའ་ཁྲུང་ཚོས་ཅན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མངོད་ལས།

གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞེས་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་ལ་བབས། །

ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་བར།

ཁྲུང་བར་ས་ཀར་གཉིས་གྱི་སྤྱི་སྟོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དུགས་པོ་རབ་འབྲུམས་པ་གསུམ་པ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་པ་དང་པོ་སྟོན་གསལ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་ལྟ་ལ། རྗེ་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་དགའ་བས་གཞུང་སྤྲུལ་སྟོན་མཐའ་ཡས་པ་གསལ་ན་ཅིང་། གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་གསལ་དུ་བྱེས་ཏེ། འདུལ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར། མངོད་འགྲེལ་གྱུ་བ་བདེའི་དབྱིད་འཛོད་ལེགས་བཤའ་ཡོངས་གྱི་རྒྱལ་པོ། མངོན་རྒྱུ་འགྲེལ་བ་རྗེ་བརྒྱུད་པ་ལ་གསོ་དང་། འཇུག་རྟེན་དུགས་བརྒྱུད་གྱུ་བ་པའི་ཤིང་རྟ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཤུལ་ལས། ཚད་མ་རིགས་གཞུང་གི་འགྲེལ་བ་སོགས་མངོད་ཅིང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བཞེས་ལས་གསལ་བར་མངོད་པ་ནས་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་

བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྟོབས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་པ་ནི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དཔལ་སྟོབས་ཀྱི་སྐང་པོའི་གསུང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་བ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་སྟོབས་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་རྒྱས་འགྲེལ་ཚད་མ་མ་ཞོར་བ་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱས་འགྲེལ་བསྟན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པའི་སྟོན་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་གཞུང་། རྗེ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་བ་དེ་ནི་སྟེ་འགྲེལ་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

སྟུག་པར་འདིག་རྟེན་དབང་། །

རྒྱལ་མཚོག་བདུན་པས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེལ། །

ཚོས་གྲགས་དགོངས་པའི་ཚུ་བོ་ཀུན་འདུས་སོ། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དཔལ་སྟོབས་ཀྱི་སྐང་པོ་དང་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་རྩལ་མ་ཞོར་བར་སྟུག་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་འདིག་རྟེན་དབང་ལྷན་སྟུག་པས་གཞིགས་རྒྱལ་མཚོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་སྟོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པར་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་བག་ཆགས་སད་དེ་བྱུགས་ནས་ཤུང་གིས་གསུང་བ་ཉིད་ཡི་གེ་པས་འགྲེལ་བ་ཁོར་ལས་ཚོམ་གཞི་དང་བྱུག་དཔེ་གཞིགས་རྟོག་གི་ཚོམ་བ་གང་ཡང་མ་མཛད་པ་སོགས་ཁྱད་འབགས་པོ་མཚར་དུ་མ་དང་སྟན་པའི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟོན་སྟུག་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཚོར་བསྐྱེལ་བར་མཛད་དེ། ཚོས་གྲགས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པའི་ཚུ་བོ་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཀུན་འདུས་པའི་འཇུག་དོགས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་མཛོད་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལས།

རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་དང་།

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་བཤའ་སྲོལ་དང་
འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་ཤིང་བཀའ་
བ་ཕུན་མེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་རིགས་པའི་ཚུལ་སྲ་ན་མེད་པའི་ཤིང་རྟའི་ལམ་
སྲོལ་གཉིས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཅ་བའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཀར་རྒྱུ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ལྷུང་སྟེ་བཀའ་བའི་
འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཞན་ཡང་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཚོན་ལས།

སྐྱུ་བཅས་ལེགས་བཤའ་ཉི་འོད་བརྒྱལ་བའི་རྒྱན། །

དེང་སང་ན་ཡང་དོན་གྱིས་མ་ཆད་བཞུགས། །

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

རྗེ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱུ་ལྟེ་ལྟེ་བའི་རྒྱལ་བ་དགོན་མཚོག་ཡན་ལག །དབང་བོ་གཞུག་ལག་སྤེང་བ། ཀམ་འཕྲིན་
ལས་པ་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤའ་ཉི་མའི་འོད་སྤང་རབ་ཏུ་བརྒྱལ་བར་མཚོན་ལ།
ཁྱད་པར་རྗེ་དབྱུ་པས་མངོན་མཚོན་དང་འཇུག་རྒྱུ་གར་དབང་ལྷ་པས་མངོན་རྒྱན། ལྷག་པ་ཚོས་ཀྱི་
དབང་ལྷག་གིས་འདུལ་རྒྱུ་བཅས། ཀར་རྒྱུ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ཏུ་མཚོན་
ཅིང་། ཐ་དམ་ཉིན་བྱེད་སྤྱིང་སོགས་སུ་འཆད་ཅོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་འགྲེལ་པ་དེ་
དག་གི་བཤའ་ལྷུང་གི་རྒྱན་བཞུགས་པས་དེང་སང་གི་སྐབས་ནའང་བཤའ་བྱ་དམིགས་སུ་བསལ་བ་མེད་
ཀྱང་བཤའ་རྒྱན་དེ་དག་དོན་གྱིས་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀར་ལུགས་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་འདི་
དག་གི་ཁྱད་པར་ལམ་ཆེར་ས་ལུགས་དང་དེ་ལས་རྩོད་སྟོན་ཆེན་པོའི་བཤའ་སྲོལ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ནས་རང་
ལུགས་འབྱུང་དོད་ཀྱི་བཤའ་སྲོལ་བཏོད་པ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷགས་གཞུང་ཆེན་མོ་གསུམ།

སྐྱུག་སྐྱུག་གི་གཞུང་སྐྱུག་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀུན་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་དོན་རྗེས་
བཟུང་ནང་བརྟུག་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་དེ། ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་ཞབས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། རྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞལ་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་བརྟུག་པ་
གཉིས་པ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྐྱུག་མ་བཅས་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས།

རང་ལུགས་ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ནས། །
ནང་བརྟུག་རྒྱུད་སྐྱུག་པའདད་བཀའ་གཙོ་བོར་མཛད། །

ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར།

ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་འདི་གཉེན་དུ་བྱོན་པ་ནས་ནང་བརྟུག་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་བཤད་
བཀའ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཚུང་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་
རྣམས་མེས་ཚོགས་མཚུར་གསུམ་ལས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་སྐྱུག་པའི་དབང་བཀའ་ཅི་རིགས་སྤེལ་བ་ཙམ་ལས། རྗེ་
བཙུན་མི་ལའི་སྐྱུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་སྐྱུགས་ཀྱི་བཤད་ཉམ་ཆེར་མི་
མཛད་པ་སྐྱུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བཙུན་པ་སྐྱུར་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་གོང་གི་གཞུང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཚོགས་ཅིང་དེ་དག་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གནས་བཅུ་གཅིག་པ་འདི་ནི། རྣ་མེད་རྒྱུད་སྐྱུག་མཐའ་དག་གི་སྐྱེ་འགྲེལ། རྐྱེ་
ནང་གཞན་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཅ་རྒྱུར་ཐེག་ལའི་རྣམ་གཞག་རྒྱལ་བར་སྟོན་པས་ཚོས་དུག་སྐྱོམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན། བརྟུག་པ་གཉིས་པ་ནི། རྣ་མེད་མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་
མངའ་བདག་མར་པས་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་ཟབ་ཚོས་ཁྱིད་རྒྱུན་བར་མ་ཚད་ཅིང་རྒྱུད་སྐྱུག་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྗེས་སྐྱོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུད་སྐྱུག་མ་ནི། རྗེ་སྐྱུག་པོ་པའི་ཞལ་ནས།
འོ་སྐྱོམ་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱུག་པའི་བསྟན་བཙུན་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་གཤེགས་པའི་མོ་བྱུ་པ། རྐྱེ་བ་
པ་འདི་གཉེན་གསུམ་མགོན་པོས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་དེའི་བྱུབ་མཐའ་འཆའ་ཞིང་། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་
སོགས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་རྩ་བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱོམ་པ་ལའང་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་གཞུང་འདི་གསུམ་ནི་ཁ་

བཤད་དང་ཚོད་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་སྟོ་སྦྱར་བའི་ཚོས་ཡིན་པས་སྦྱབ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་བརྒྱུད་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྒྲགས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ལ། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་
གསུང་ཚོམ་ཀར་ལྷོ་ཀ་ཆེན་མོ་རྣམས་གཞི་དུ་གཞུང་སྟེ། ལུགས་སྲས་ལུ་སློབ་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་འགྲེལ་རྒྱས་བསྟུན་ཅི་རིགས་མཆིས་པ་རྣམས་ལས། ད་ལྟར་ཆོའི་ལག་ཏུ་གསོན་པའི་ཕྱག་དཔེ་
རྣམས་«མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་» ཅེས་པའི་དེབ་སྟེང་སྟོགས་བསྐྱེགས་ལྷུས་ཉེ་རིམ་བཞིན་དཔེ་དེབ་གསར་
བསྐྱུན་ལྷུ་རྒྱ་ལགས།

ཡིག་རྙིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བའི་ཀར་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀམ་པ་
གསུམ་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་གསུང་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་བསྟུན་ས་བཅད་ཅིག་ཡོད་པ་རྗེ་འཕྲིན་ལས་པའི་
པར་ཕྱིན་འགྲེལ་པར་གསལ་ལ། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་སྟེང་བའི་གསུང་ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་རྗེ་
བརྒྱུད་པའི་གསུང་། ལྷུ་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་དེ་ལ་དྲོགས་གཅོད་ཁག་གསུམ། ལུག་ཆེན་གསལ་བ་སྐོར་
གསུམ། རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཆེན་མོ། ཆོས་རྒྱལ་གི་ཁྲིད་ཆེན། ཐེག་ཅ་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་སོགས་ཡོད་པར་
གསལ་ལ། གཞན་ཡང་གར་དབང་ལྷ་པའི་བསྟུན་རིགས། ལྷ་དམར་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་གི་འདུལ་ལྷོ་ཀ་ ཀམ་
འཕྲིན་ལས་པའི་རྒྱུད་སྐྱེའི་འགྲེལ་པ། མཚུར་ལུ་འཇམ་དབྱུངས་ཆེན་པོ། སོག་དཔོན་རིག་པའི་རལ་གྱི། ཀམ་འཕྲིན་
ལས་པ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས། མདོར་ན་ཀམ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་
ཚོམ་རི་སྟེང་ཅིག་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་མ་སོན་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཚོལ་སྦྱབ་གྱིས་འདིའི་དེབ་སྟེང་ནང་དུ་པར་བསྐྱུན་ལྷུ་
འཆར་ཡིན།

ནི་རྒྱལ་པོས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་།

དེའང་རང་རེ་ཁ་བ་ཅན་པ་འདི་ལ་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ཞིང་མཐུན་མིན་གྱི་རིག་གནས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཆོས་དང་རིགས་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་བྲིང་
མི་འཛོག་པ་པོ་ད་གངས་ཁྲི་ཚོ་ལས་བཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བར་ལམ་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་དབང་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཆག་དང་
གཏོར་བརྒྱུག་ཆབས་ཆེན་སོང་བ་དང་། སྟོན་ཤིང་པར་དུ་འཁོད་སྟོང་བའམ་ཉེ་བའི་ལོ་ལོ་སུ་གཞུང་དང་ཚོགས་པ་

ཁག་གིས་དཔེ་སྐྱོན་བྲམ་བ་སྤྲད། དེ་བྱིངས་པལ་མོ་ཆེ་ནི་དཔེ་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཡིག་རྩིང་གིས་མ་ཤ་སྟག་
ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གྲང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་སྐྱེར་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བྲབ་ཆུ་ཆུང་བ། དཔེ་གཅིག་
བརྒྱལ་བ་དེའི་དཔེ་སྐྱོན་གྲང་ཆད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་
གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷག་བསམ་དོན་གཉེར་ཅན་པལ་མོ་ཆེ་ཡིས་མངལ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་དང་བལ་
བ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཁོ་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པ་རྗེ་དཔོན་དཔོན་སློབ་ཏུ་འབོད་པ་དེས། ཕྱི་ལོ། ༡༩༩༣ ལོར་ཨ་རིའི་མངལ་
སྡེ་ནི་ཏུ་ཡོག་ཏུ། བོ་རྒྱུ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ (Nitartha International Non-profit Educational
Corporation) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོའི་ལག་བྱེད་
ཚད་ལྡན་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་ཁུངས་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ལ་བཙུགས་ཏེ་བོད་རིགས་གཞོན་
སྤྱིས་མང་པོ་གསོ་སྦྱོང་དང་འབྲེལ། སློབ་ལ་སྦྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚང་དང་སྲ་འགྱུར་རྩིང་མའི་གསུང་རབ་རྣམས་སློབ་མྱོང་
དམ་ཁི་མི་ཏུ་འར་དུ་བཙུག་པ་ལ། ད་ཆར་མདོ་སྟགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་དང་ཀུན་མཁྱེན་འོང་སློང་གི་བཀའ་འབུམ་
གཙོས་པའི་གསུང་རབ་བོད་སྐད་བརྒྱ་སྟག་བཙུག་ཟེན་པ་དང་། རིམ་པར་ལུ་དག་དང་དཔེ་སྐྱོན་གང་ལྟར་བྱིས་དེབ་
དང་འོད་སྟེང་ (CD) སོགས་ཀྱི་སློབ་ཞུས་དཔེ་སྐྱོན་འབྲེལ་སྟེལ་ཞུས་དང་ལུ་བཞིན་ཡོད།

འདི་དག་གི་མ་ཕྱི་ཡང་བོ་རྒྱུ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་འབད་བ་དུ་མས་བོད་དང་རྒྱ་གར་བལ་འབྲུག་
སོགས་ཀྱི་དཔོན་སྡེ་དང་ཤར་ཏུབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་ནས་འཚོལ་སྟེན་ཞུས་ཞུས་པ་དང་། མ་ཕྱི་འགའ་
ཞིག་ནི་འཇུག་བའི་དབང་པོ་འདམལ་ཀམ་པ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་བསྐྱེད་མདུ་
བྱུང་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེ་ཀམ་པ་བཙུ་བ་ཚོས་དབྱིངས་རྩོམ་སྐབས་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་
བར་དུས་དབང་གིས་འཕྲིན་ལས་སློབ་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་མང་དག་ཅིག་སློབ་མར་འཇུག་བའི་དབང་པོ་དམལ་
ཀམ་པ་བཙུ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཀྱིས་སེབས་པའི་སྐབས། གསུང་རབ་རྣམས་མཚུར་སྤྱིའི་གདན་ས་
ནས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་འདྲེམས་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེད་དུ། གདན་ས་ཆེན་པོ་རུམ་བཏེགས་
བཤད་སྐབས་ཚོས་འཁོར་སྤིང་དུ་ཀམ་པའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ཕྱི་སྤྱིར་ཀམ་པའི་ཚོས་སྡེ་
གསར་འཇུགས་ཀྱིས་ཤིང་པར་དང་སློབ་པར་གྱི་སྤྱིན་ཤོག་སློབ་ཞུས་བཀའ་བསྟན་དཔོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་
དཔེ་སྐྱོན་འབྲེལ་སྟེལ་གནང་། ལྷན་པར་རྒྱ་བོད་གང་དུ་ཡང་སྲ་བུང་མ་སློང་བའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་དགའི་པར་མ་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དཔོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཚོས་སྤྱིན་ཏུ་
བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟན་འགྱུར་སྡེ་དགའི་པར་མ་ཡང་མ་གནས་ཀྱི་སློབ་ཚོས་སྡེ་རིས་མེད་ལ་གནང་བ་དང་།
དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་བ་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་ཕྱི་སྤྱིར་སློབ་པར་མཛོད། དེ་

མཚུངས་ཤུགས་བའི་དབང་པོ་ཤད་པའ་ཀམ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགོ་འདུལ་འཕྲིན་ལས་དོན་མཚོག་
ནས་ཀྱང་ལྷགས་གཞིགས་ཆེན་པོའི་སློབ་སྦྱོར་སྐྱོད་པའ་སྦྱོར་ཆོགས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོར་མཐའ་དག་ནས་འཚོལ་སྤྱད་མཛད་པའི་
རང་གཞུང་རྩིང་པ་མང་དག་ཅིག་ད་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་ལག་གཟན་དཀར་རིན་པོ་
ཆེ་སྐབ་བསྟན་ཉི་མ་མཚོག་གི་སྐབས་བསྐྱེད་འགྲུབ་ལྷན་དང་བལ་བའི་མཛད་བཟང་མཐའ་ལས་པའི་རོགས་སྤྱོད་
གནང་བ་སོགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའོ། །

གཞན་ཡང་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་གཅིག་ནས་དུ་མ་འཆར་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་སློབ་
སྤྱོད་ཀྱི་བོད་ཡིག་གཉེན་ཆས་ (Tibetan Software) དང་ཡིག་གཟུགས་སམ་རྩོམ་གསར་དུ་བཅོས་ཤིང་། འཛམ་
གླིང་ཤར་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་མེད་དང་རིན་ཚུང་གི་སློབ་སྦྱོར་སྐབས་ཉེ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། ད་དུང་
འདིའི་སློབ་ལ་སྤྱི་འཐུན་ལྷགས་བརྒྱབ་སྟེ་དབུ་མེད་དང་འབྲུ་ཆ་སོགས་ཡིག་གཟུགས་སྤྱན་སྦྱར་ཆོགས་པ་དང་
གཉེན་ཆས་ཀྱི་སྤྱོད་སློབ་དང་བུས་པ་རེ་ཆེར་གཏོང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་དང་དར་རྒྱས་ལ་བྱུང་བ་བྱ་
འདེགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལ་ཞུགས་རྒྱ་བཅས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་རིམ་ཞིབ་ཐུན་རྣམས་བལ་ཡུལ་
དང་རྒྱ་གར་སློབ་སྦྱོར་ནས་བོད་རིགས་གཞིན་སྦྱོར་རྣམས་ནས་སྐྱབ་བཞིན་པ་དང་། བདག་གི་བཀའ་བློན་སྐུ་ལྷན་གྱི་
ལྷ་མ་སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་དོན་མཚོ་ལྷོ་མ་ཞིམས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐབས་བཅེ་བ་
ཆེན་པོས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་སོགས་གང་སྤྱིའི་ཐོག་རོགས་སྤྱོད་བཀའ་བློན་གཞན་ལ་མེད་པ་གནང་བཞིན་པ་
ལགས།

ད་ལན་མདོ་སྐབས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གལ་ཆའི་གསུང་རབ་རྣམས་དེར་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཆད་ལྡན་
པ་གསར་བསྐྱབ་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་འཕྲིན་ལས་སློབ་སྦྱོར་མཐའ་སྐྱེལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་རྗེ་ཞུ་ཅི་
བུས་སྐྱབ་སྐབས་ལ་འདི། ཐོག་མར་ཕན་ནས་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་
དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་དོན་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་
མཚན་ནས་སློབ་ན་ཤུགས་བའི་དབང་པོ་ཤད་པའ་ཀམ་པ་ཁྱབ་བདག་རང་བྱུང་རིག་པའི་དོན་མཚོག་སྐྱོན་པ་བའི་
དུས་ནས་བཟུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩིང་པ་ཁག་དང་དེ་དག་གི་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱན་སྦྱར་གསོ་དང་ཁྱབ་སྐྱེལ་གྱི་
དགོངས་བཞེད་ལྷན་ན་མེད་པའི་སློབ་སྦྱོར། ཀམ་ཕྱི་རྒྱ་ལུ་མེད་ཆེས་མཐོའི་བཤད་བྱ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་གཞུང་
ལུགས་འདི་དག་གི་འཆད་ཉན་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བདག་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱེལ་བའི་བཀའ་
བློན་སྦྱར་གསོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱན་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་མེ་རོ་སྦྱར་ཡང་ལེགས་པར་གསོ་བའི་

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོའི་ཞབས་འདེགས་ཕྱོགས་ཚམ་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་ལ་ལིན་ཏུ་དགའ་ཚོར་ཚེན་པོ་
དང་བཅས་ཨ་རི་དང་བལ་ཡུལ་རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་དང་། དེ་
མཚུངས་ཤིང་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བའི་དང་ཨ་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་བཅས་ནས་ལུ་དག་དང་དོགས་གཅོད་སོགས་ཀྱི་རོགས་
སྐྱོར་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བདག་གི་སྐྱེན་མཚེད་དེའི་ཡག་སྐྱབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་སྐྱ་ཕྱི་བར་
གསུམ་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཐུགས་རོགས་རྒྱ་ཚེར་གནང་བ་ཚམ་དུ་མ་ཟད། བལ་ཡུལ་དེའི་ཡག་དཔོན་གྱི་སྐྱ་གྲུ་རྒྱལ་ས་
ནས་ཀྱང་རྒྱལ་དཀར་གྱི་རོགས་འདེགས་ཚད་མེད་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མཁུན་ལྷན་ཨེ་རིག་ཁོ་ལམ་རྩེལ།
(Eric Columbel) དང་། ཅ་འབྲེལ་ཐེབས་ཚ་ཚོགས་པ། (Tsadra Foundation) སོགས་ཀྱི་གཙོ་མཐུན་སྐྱོར་
གནང་བའི་སྐྱེན་པའི་བདག་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

འདི་ལི་དགོ་བས་མདོ་སྐགས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྐྱབ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་འཛིན་ཏེ་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱུད་པར་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་
པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་པ་དཔལ་ཀམ་པ་ཚེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགོ་འདུལ་འཕྲིན་ལས་དོ་རྗེ་མཚོག་སྐྱ་ཆེ་བསྐྱལ་པར་བཏུན་
ཅིང་རིམ་བྱོན་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་མཚན་པ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྐྱབ་བརྒྱུད་གོང་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྣང་ཕྱོགས་
ཀུན་ཏུ་སྐོར་བ་དང་། བདག་གི་ཆེ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་མཐུང་མར་གྱུར་འགོ་བ་རྒྱལ་ས་གནས་སྐབས་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཡས་པར་ཡོངས་སྐོད་པའི་
རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

དེ་ལྟར་མདོ་སྐགས་གཞུང་ཚེན་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་ཏེ་སྐར་བསྐྱེད་ལུ་བའི་སྐབས་
སུ་དོ་སྐོད་ཀྱི་གཏམ་སྐོང་སྐོང་བའི་ཚུལ་དུ། རྗོགས་ཚེན་དཔོན་སྐོབ་ཀམ་གསུང་རབ་དེས་དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་
མཚན་དུ་འཕོད་པ་དེས།

ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༡ ཟླ་བ། ༡༢ ཚེས། ༡༥ ལ། ལུ་སྐོང་རྣམ་ལུ་འགྲུག་ལག་ཁང་དུ་གྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ།
སུ་མཚན་ལོ།

Dzogchen Ponlop Rinpoche
Nalanda West
Seattle, Washington

དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

༡༡། །མཁས་པའི་གཅེས་ལོར་གྱི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་འདི་གཞི་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཡང་སྤྱི་དགུའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་མཛོད་སྟེ་འདི་དག་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེ་དུ་ནི་རྒྱ་ཤེས་
རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་འབད་པ་དུ་མས་ཐོག་མར་ཕྱག་དཔེའི་མ་སྤྱི་རྣམས་རྒྱ་བོད་བལ་འབྲུག་དང་ལུ་བ་ཕྱོགས་
གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁག་བཅས་ནས་འཚོལ་སྐྱབ་ལུ་ས།

མ་སྤྱི་འགའ་ཞིག་ནི་འཇུག་བའི་དབང་པོ་འདཔལ་ཀམ་པ་ཆེན་པོའི་གཙོ་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
བསྐྱེད་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་ཀམ་པ་བཅུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་དོ་རྗེའི་སྐབས་ནས་བཟུང་
ད་ལྟའི་བར་དུས་དབང་གིས་ཐོན་ལས་སློབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་མང་དག་ཅིག་ཐོག་མར་འཇུག་བའི་དབང་པོ་
དཔལ་ཀམ་པ་བཅུ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཤོལ་ཐེབས་པའི་སྐབས། གསུང་རབ་རྣམས་མཚུར་སྤྱིའི་
གདན་ས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྐྱེ་བའ་འདྲེས་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཤད་
སྐྱབ་ཆོས་འཁོར་སྤིང་དུ་ཀམ་པའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྗོ་སྤིང་ཀམ་པའི་ཆོས་སྤྱི་བཅས་
གསུང་འབྲུགས་ཀྱིས་ཤིང་བར་དང་སློབ་པར་གྱི་ཤིང་ཤོག་ཐོག་ནས་བཀའ་བསྐྱེད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་
གསུང་བསྐྱེད་གནང་། ལྷན་པར་རྒྱ་བོད་གང་དུ་ཡང་སྤྱད་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་ཐོན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་རྒྱལ་
བའི་བཀའ་འབྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཐུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་སྤྱི་དུ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
བསྐྱེད་འབྲུང་ཡང་མ་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཆོས་སྤྱི་རིས་མེད་ལ་གསོ་བསྐྱུལ་མཛད་ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བཀའ་
བརྒྱུད་རང་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་བ་ལས་མོ་ཆེ་ཡང་ལྗོ་སྤིང་སློབ་པར་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་བསྐྱེད་གནང་། དེ་
མཚུངས་འཇུག་བའི་དབང་པོ་འདཔལ་ཀམ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་འདུལ་ཐོན་ལས་དོ་རྗེ་མཚོག་ནས་
ཡུང་ཐུགས་གཅིགས་ཆེན་པོའི་སློབ་སྐྱེད་སྐྱེ་བའ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་གསུང་སྐྱབ་མཛད་པའི་རང་
གཞུང་རྗེང་པ་མང་དག་ཅིག་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་ལག་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་
ཐུགས་བསྐྱེད་འགན་རྒྱ་དང་བལ་བའི་མཛད་བཟང་མཐའ་ཡས་པའི་རོགས་སྤོར་གནང་བ་སོགས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་བྱིན་སྲོལ་མེད་པར་བརྟེན། བེ་རྒྱ་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་མ་སྤྱི་ཁག་གཅིག་ལག་ཏུ་སོན་པའི་རྒྱ་
མཚོན་གྱིས་འདིར་བར་བསྐྱེད་ལུ་སྟེ་གཞུང་ཐུགས་འདི་དག་གི་ཐོན་ལས་ཀྱི་འོད་སྟོང་སྤྱད་ཡང་བཤེ་བའི་ཞབས་
འདེགས་ཀྱི་ལོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལགས།

ད་ལན་མདོ་སྐགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་འཇེ་བརྒྱུད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཆོས་མདོན་པའི་

མཚོན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་པ་གྲུབ་བདེའི་དབྱིན་འཛེལ་གྱི་བ་འདིའི་མ་ཕྱི་ནི་དེསྒྲིམ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་
ནི་རྣམ་ལྟར་ཁོ་མིའུ་ཁར་གྱིས་པར་གཞི་བསྐྱིགས་ཏེ་འདིར་བར་སྐྱེན་ལྷན་པ་ལགས།

དེབ་འདིའི་བཀོད་སྐྱིད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བྱས་ཚུལ།

མོག་མར་ལེའུ་དང་ནང་གསེས་ས་བཅད་བཅས་ལ་རགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཀོད་ཡོད།

གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ས་བཅད་ཆ་ཚང་བུར་དུ་བཏོན་ཏེ་དེབ་འདིའི་མཚན་ལྟར་བསྐྱིགས་ཡོད།

གཞུང་གི་ཅ་ཚིག་རྣམས་འགྲེལ་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་མཚན་མཉམ་གྲུབ་སྟེ་ལྷན་པ་ཡིག་གཞུགས་ཁ་དོག་སྟོན་པའི་
རྣམ་པར་བཀོད་ནས་གསར་བཅུག་ལྷན་ཡོད།

གཞིགས་སྟོན་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་རེའི་མཚན་ལྷན་ལྟར་དོས་གསར་དུ་བཟུང་ཞིང་། ཅ་བ་དང་། ལུང་འདྲེན།
ས་བཅད། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་བཛོད་མཚན་ལ་ཐོག་སྟེང་སྟེང་ཡོད།

ཅ་བ་དང་འགྲེལ་པའི་མཚན་ཡིག་རྣམས་ལ་ཨང་ཉགས་འདི་ལྟ་བུ་1 2 བཀོད་ནས་ལོག་སྟེ་དེའི་གཞུགས་དུ་ལོག་
མཚན་བཀོད་ཡོད།

འགྲེལ་པའི་མཚན་ཡིག་ཡིག་ཚུང་རྣམས་སྐབས་འདིའི་ལྷན་ལྟར་སྐབས་གྲུག་ཉགས་འདིའི་()ནང་དུ་ཡིག་
གཞུགས་ཁ་དོག་སེར་སྐྱའི་རྣམ་པར་བཀོད་ནས་བཞག་ཡོད།

མ་ཕྱིའི་ཤིང་པར་གྱི་ལྟེ་བ་གངས་རྣམས་གྲུག་ཉགས་འདིའི་()ནང་བཀོད་བ་དང་། དེའང་པར་གྱི་ལྟེ་བ་དོས་མཐུན་
རྒྱབ་གསལ་བྱེད་"ན"དང་"བ"ཡིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།

ས་བཅད་ཀྱི་མཚན་གསལ་སོར་བཏོན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་བཞིན་མ་ཕྱིའི་ཤིང་པར་གྱི་སོད་ཀྱི་ལྟེ་བ་གངས་དང་།
མ་ཕྱིའི་ཕྱག་དཔེ་སྟོན་གིས་སྐྱར་པར་བྱེད་སྐབས་ལྷན་ལྟར་སོར་བཏམ་ཆད་ལྷག་ཡོད་པའི་དྲོགས་གཞི་ཅན་ལ་ལོར་
བཅོས་དང་ཁ་སྐོང་གང་ལྷན་པ་རྣམས་གྲུག་ཉགས་འདི་ལྟ་བུའི་[]ནང་བཞག་ཡོད།

དམིགས་བསལ་སྟེ་རབས་ཀྱི་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་ལ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སོད་ཀྱི་བརྟེན་སྟོན་གྱི་གཞུང་
དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་པ་རྣམས་ལ། ཚེས་པ་སོའི་བརྟེན་སྟོན་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་དུས་རབས་སོ་
སོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྱིར་གང་ཡང་མ་བཅོས་པར་སོར་བཞག་ལྷན་ཡོད།

མདོར་ན་ཆོད་ལྡན་གྱི་མཁས་དབང་དམ་པ་རྣམས་ལ་དྲོགས་གཅོད་གང་ལྟོག་ལྷན་ནས་མ་དཔེ་ལ་བསྐྱེད་བཅོས་
གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ང་ཚོའི་དག་བཅོས་སོགས་གང་བྱས་ལུང་མཚན་དང་གྲུག་ཉགས་ནང་བཀོད། དཔེ་དེབ་
བཀོད་བསྐྱིད་པ་ཚོས་རི་མོའི་མཛེས་ཆ་དང་དེབ་ཀྱི་དབྱིབས་བཀོད་སོགས་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་

སྐྱུས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དཔེ་དེབ་གསལ་བསྐྱུན་ཞུས་པ་ལགས།

འོན་ཀྱང་ངེད་ཅག་ལ་དཔེ་ཚོགས་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོམས་ཆ་རྒྱུད་བའི་ཁར། མ་ཕྱིའི་བྱུག་དཔེར་
ཡིག་སྐྱོན་ཡང་མི་ཉུང་བ་མཆིས་པས། ཞུ་དག་དང་ལེགས་བཅོས་སོགས་ནི་འུ་ལྟའི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་སོ་སོའི་སྐྱོན་
ལུས་པ་གང་ཐོན་ཞུས་ཞུས་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་མང་བའི་རྒྱུ་གྱིས། ཚད་ལྡན་འཛོལ་སོགས་
གྱི་སྐྱོན་ཅི་མཆིས་པ་གཟུང་གནས་གྱི་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་བཞོད་གསོལ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱོན་
བསངས་དགོ་སྤེལ་ལ་སྐྱོན་པའི་དགོངས་འཆར་གང་ཡོད་ངེས་པར་སྦྱོལ་གནང་ཡོང་བ་ལྟ།

ནི་འུ་ལྟའི་སྐྱུན་སྤྲེལ་ཚན་ནས། ༢༠༢༠ ལྷ་བ། ༣ ཚེས། ༡༢ ལ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । श्री गणेशाय नमः । श्री गणेशाय नमः । श्री गणेशाय नमः ।

श्री गणेशाय नमः ।

श्री गणेशाय नमः ।

འབྲེལ་པའི་མཚན་བརྗོད་དང་སྐྱེད་གཞི།

དབའ་ཚེན་བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་མཁའ་ལྷན་སྤོ་བའི་རྩ་ལ་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་བཞོད་ནས། །
འཚི་མེད་ཞི་བའི་སྟོབས་གྱིས་བདུད་བཞིའི་དབྱང་ལ་འཇིགས་པའི་ཀྱ་ཚོ་རབ་ཏུ་སྤྱིན། །
ཟབ་མོའི་བདུད་ཅིས་སྤྲུགས་བརྟམ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་འཇིགས་ནས་ཚོས་གྱི་རྩ་ཚེན་རྟུང་། །
སྤྱིར་རྒྱལ་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་འབྲེལ་དང་ནི་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་གཏམ་བཟང་སོས། །
སྤྱི་གྲུ་སྤྱ་བཞུན་པ་དག་ལས་འདས་ཏེ་མཛད་པ་གཏུགས་མེད་དེ་ལ་དད། །
བསོད་ནམས་ལེགས་བྱས་འདུས་པ་ཡོན་ཏན་སྟོད། །
ཆུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་བསྐྱེད་ལྡན་དག་ཚོགས་བཅོམ། །
ཤེས་རབ་དག་ཅིང་མཐུ་ལྡན་ཉན་ཐོས་མཚོག། །
ལྷ་རིའི་བྱ་སོགས་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་བཞ། །
བསྟན་པའི་གཟི་(མན)བརྗོད་སྤེལ་བའི་དཔེ་བྱད་ཅན། །
ས་ལ་བསོད་སྟོམས་ཐིགས་སྤེང་འགོད་བྱེད་པ། །
མཚན་མེད་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་སྤེང་བ་སྟེ། །
འོད་སྤངས་ལ་སོགས་གཏད་རབས་བདུན་དེ་མཚན། །
ཚོས་གྱི་ཉི་མ་སྟོན་ཚེ་སྤྲུལ་མེད་དུས། །
མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟེ་བདུན་འབེལ། །
མཚོག་བྱང་སྟོན་པ་ལོངས་པའི་རྗེས་རོལ་ཏུ། །
དབང་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་བྱེ་བྲག་བཤའ་མཚོ་བགྲོས། །
ཟག་མེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་འཇིགས་མེད་གྱི། །
སྟོ་སྟོས་ལོར་ཅན་མང་པོས་གང་བསྐྱུག་པ། །
གཙུག་ལག་ཀུན་གྱི་དུད་རིས་རི་བཞིན་བུ། །

འབབ་བར་ཉེ་བའི་དང་པོར་གང་འཆར་བ། །
ཀུན་མཁུན་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན་དེ་ཡིས། །
ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ཆེར་སྦྱངས་ཏེ། །
དགའ་ལྡན་གཤེགས་མཛད་རྗེ་བཅུན་འོད་ཅེས་དུ། །
གཟིགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཆེན་གྱུར་དེར་དད། །
དེ་སྤྱི་སྤྱོལ་མས་རྗེས་བཟུང་སློ་གྲོས་(ཉབ)བརྟན། །
གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་ཤེས་བྱའི་མིག། །
ཆད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྟེ། །
སྤ་ཞིང་ཟབ་པའི་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད། །
སྟོན་པ་བསྟན་འཛིན་བཅས་པ་དེ་ཀུན་གྱི། །
གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གང་ན་ཅི་མཆིས་པ། །
འོ་མ་དག་ལས་མར་ཉིད་སྦྱངས་པ་བཞིན། །
དཔལ་ལྡན་དུགས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་རྒྱལ་གྱུར། །
ཡོངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་འཇུག་བྱེད་པ། །
དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ནས་སྤོས་པ་ལྟེ། །
མཁན་པོ་ཚོས་གྲུབ་སེང་གའི་ཞབས་པད་དེ། །
བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པའི་བར་དུ་སྤྱི་བོར་ལེན། །
སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་ཆེག་དོན་པལ་མོ་ཆེ། །
དབྱིས་ཕྱིན་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱིན་མཛད་པ། །
ཀམ་པ་ཡི་སྤོན་ལས་དབང་པོ་དེའི། །
ཞབས་སེན་ལྷ་བར་ཐལ་མའི་ཀུན་དགོད། །
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱིས་དོན་བཅས། །
མ་ཞོར་ལམ་གྱི་བྲག་རྒྱ་བཤོལ་བ་པོ། །
སྤྱིལ་བའི་སྤྱི་མཚོག་བཟུང་ཤེས་འོད་ཟེར་ཏེ། །
གང་གི་ཞབས་རུལ་གཙུག་གི་ཞོར་བྱར་བྱེད། །

ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་འཇིག་པ། །
 གྱིན་རྒྱལ་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་སྟོབས་བ་ནི། །
 གྲུབ་པའི་དབང་པོ་བཀའ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་མཚོག། །
 སྙིང་གི་དབྱུས་སུ་འབྲལ་མེད་དགྲེས་བར་རོལ། །
 ལྷ་མེད་ལམ་གྱི་ཤིང་རྟར་འགོམ་བཅུག་ནས། །
 མི་སྟོབ་བྱང་འཇུག་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚོག་ཏུ། །
 འཁོར་ལེའི་དབང་པོའི་སང་ཁྱིའི་འཇོག་གྱེད་པ། །
 རྒྱལ་མཚོག་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་དེས་བཅེ་བས་གཟིགས། །
 ཡོངས་འཇིན་ལྷ་ཡི་བཀའ་དྲིན་མཐུ་ཐོབ་ནས། །
 ཀམ་པ་ཡི་བརྟན་བ་འཇིན་བ་ལ། །
 སྐྱེ་བའི་ཁུར་འོད་མི་བསྐྱོད་བཟང་པོ་དེས། །
 ཚོས་མངོན་མཛོད་གྱི་དམ་ཚོས་དགོལ་བར་གྱ། །

དེའང་རང་རེའི་སྟོན་བ་རྒྱ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་པ་དེ་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱབས་རྣམས་པར་གྲོལ། ཡང་དག་པའི་ཚོས་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་(རྩན)གསང་བའི་ཟབ་དོན་
 སྟོན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱུས་ཀྱང་མངོན་སྐྱེས་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས། རིགས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་དང་འོད་ཟེར་
 གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ། ཚོད་པའི་གནས་སུ་འདུ་མི་བྱ་ཞིང་བརྗོད་སྟོབས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ཚིག་ལ་
 རྟོན་བ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་རྟོན་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་འདོམས་ལ། སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་མངོན་
 པར་དགའ་བས་ཡིད་དང་བར་བྱས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཤུངས་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་གྱི་སྒྲིག་པ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱ་
 ཚོགས་པའི་མདུད་པ་འཇིག་པར་གྱེད་པའི་སྟོན་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པའི་གནས་སུ་གཞུག་པ། སྐྱབས་བཅེ་བའི་
 དབང་སྐྱབས་གིས་ཟབ་མོའི་ལེགས་དགུ་ཚོག་རྒྱུད་དག་པ་ལ་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་རྩ་བ་རྣམས་པར་གཚོད་ཅིང་རྣམས་པར་
 ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཕྲང་ཆེན་ལེགས་པར་བསལ་བར་མཛད་དེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚ་རྒྱུད་གི་ལྷ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབས་
 བསྐྱལ་གྱི་གང་བའི་ནད་རྣམས་པར་གཞིག་པ་ལས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པ། བདུད་གྱིས་བརྟམས་པའི་དད་པའི་སྐྱ་
 གྱུ་ལ་བདུད་ཅིའི་ཆར་དུས་སུ་སྟོབ་པ། གསང་བའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བརྗོལ་བས་རྣམས་གོལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རྩོལ་མེད་
 དུ་པབ་ནས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུའི་འབྱོར་པས་གཏམས་ཏེ། ལྷན་གྱིང་དུ་སྤང་བ་དང་། རྩ་སྐྱུང་དུ་སྟོལ་བའི་རྗེང་
 དང་། བདེ་བའི་ཚོགས་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱབས་པན་བདེའི་རྩ་འཇིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། རྣམ་མཁའའི་མཐའ་

དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་དག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྣེ་ཅིག་ཏུ་བྲག་པ་
མེད་པའི་རོས་ལྗོས་པའི་བདེ་བས་ཐེབས་པའི་སྒྲ། བསྐྱེད་འདབ་མ་སྣང་རངས་པའི་སྤྱན་ཅན་མཚོག་དེས་སྤྱེ་རྒྱ་
ནམས་ལ་བན་པ་སྤྱན་པའི་ཆེད་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གངས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱ་(༣༧)བ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོར་བ་ལས། བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་བའི་
ཅ་བ་བྱངས་ནས་འབྱིན་བྱེད་དུ་གནས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་མངོན་
པས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། ལྷང་འདས་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལས་བཅུ་མས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་སྤྱེ་སྤྱོད་དུ་བཅད་པ་
བཀའ་སྒྲུལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཚང་ལ་མ་ཞོར་ཞིང་ལུས་པ་མེད་པ་སྤྱད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བསྐྱུས་ནས་འདིག་རྟེན་དུ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ལས། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སྤྱོ་ཚོགས་
སྤྱ་སྤྱར་བ་ན། བཀའ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུ་བའི་གཞི་མངོན་པའི་སྤྱེ་སྤྱོད་རྣམས་ཉམས་པ་དེའི་ཚོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དབྱིག་གི་གཉེན་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཉན་ཐོས་སྤྱེ་པའི་གང་བྲག་ཏུ་ཞལ་ཀྱིས་
བཞེས་པའི་ཚོ། སྤྱེ་བ་དག་གིས་ལྟ་སྐོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཀྱི་བྱུང་མཐའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བཅུ་མས་པ་ལས། རེ་ཞིག་
དམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མ་མོའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཚོ་ལས་བཏུས་པའི་ཚོས་
མངོན་པའི་མཛོད་དམ་གཏེར་འདི་བཅུ་མས་པར་མཛད་ཅིང་། བྱི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། གསང་ཆེན་གྱི་ལམ་
ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཞི་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་མོད།

འོ་ན་འདིར་དགོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་
སྐབས་སུ་བབས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ན། བཅུ་མས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐོ་ནས་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ། གང་བཅུ་མ་
(༤༧)པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གངས་མེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་བསྐྱུན་པའི་མཐུ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་ཀྱ་
ལུབ་པའི་བསྟན་པའི་སྤྱིགས་མ་ལས་ཆེར་སྤྱིགས་མང་སྤྱེས་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་
མཛལ། ལྷུལ་པའི་སྤྱོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་རྟེན། སྤྱེ་སྤྱོད་གསུམ་རྒྱུད་སྤྱེ་བཞི་སྤྱེ་བ་ལ་མི་
འདིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་བདེ་བའི་རོ་བོར་སྤོང་། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་ལྷུབ་པའི་སྤོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་

རང་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དམ་པའི་ཚོས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་གྲེད་པའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་བྱའི་ལྷང་
ཉོགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཞལ་ལྷང་འཛིན་པ་གྲོལ་བ་བརྟེན་པ་རང་གི་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱད་ཆད་པས་
བྱིན་རྒྱལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལམ་དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་སྐད་དུ་བྱས་ཀྱང་མངོན་པར་ཉོགས་པ་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་
ཉིད་ཡིན་ཚོ་ཞེས་རྒྱང་ལྟར་དུ་གྲགས་སོ། །

དེས་ན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མངོད་གང་ལས་ཐོས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ན། ཚོས་འདི་བསྟན་པ་སྲ་དར་གྱི་དུས་ཚུ་
བ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་འདད་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་ཅིང་འཁྲུལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ལབ་པར་མངོད་མོད། བསྟན་པ་སྲི་དར་
གྱི་སྐབས་སྲུ་ནི་ཚོས་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མངོད་པ་ལོ་རྩོ་བོ་སྤྱི་ཉི་རྒྱ་ན་ལས་བྱུང་བའི་བཞད་རྒྱུན་གྱིས་དབྱུས་
གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང་། དེ་(༤༧)ནས་བརྒྱད་པའི་བཞད་སྒོལ་བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་
པོའི་བར་དུ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉམས་པས་རྫོག་ལོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བརྗོད་ན། ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་སྲ་མ་ལས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ནི་སྒྲོམ་མི་དགོས་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཐེག་པ་མཐའ་དག་རང་གི་གཅེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་
གསལ་ཅིང་། དེས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། དེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གསལ་བ་ནི་འོན་ཏེ་བརྒྱད་པ་ཉི་བའི་
དབང་དུ་བྱས་སོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནས། བཤ་ཆེན་སློབ་བཏུབ། སྒྲོབ་དཔོན་གང་གྲེལ། བཤ་ཆེན་ལྷ་ཉི་ལ། རོ་བོ་སྤྲུ་ལྷི་ལ།
རྫོག་ལོ། མཆིམས་ལྷ་རྗེ་གོ་ཆ། མཆིམས་བཙོན་འགྲུས་སེང་གོ། མཆིམས་དོན་རྒྱལ་བ། མཆིམས་བཙོན་འགྲུས་
རྒྱལ་མཚན། མཆིམས་སློབ་བཏུབ། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། མཆིམས་སློབ་ཐང་གྲགས། རོང་བ་ཚོས་རྒྱལ།
ཉག་མ་བ་རིན་ཆེན། དམར་སྟོན་དབལ་ལྡན་རིན་ཆེན། རོང་སྟོན་ལྷ་རྒྱལ་མཚན། བཟོད་པ་སློབ་རྒྱལ། བྱམས་ཆེན་
རབ་འབྲམས་ལ། སྤྱིགས་མའི་དུས་ཀྱི་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུ། ལྷའི་ཉི་མ་པ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་ཀམ་མིན་ལས་པའི་ཞལ་སྲ་ནས་བདག་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་རིས་བཟུང་ཞིང་བསྐྱར་བ་དང་། འགྲུར་གྱི་སྤྱལ། །གཞུང་གི་ཆོག་དོན་བཞད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་ནི་ཉམ་གོལ་ཀུ་རི་ཀུ། །

བོད་སྐད་དུ་ ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེན་ལུས་བུ་ལ།

ཞེས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི།

འངས་དཔལ་གཞོན་རྒྱུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ། དགོས་ཚེད་བསྟན་པ། བསྟན་(ལན)བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ཉོ། །

དང་པོ་ལ། མཚོད་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་དོན་གཉེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚུལ། དེ་ལྷིའི་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་དགོས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།

གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོས་པའོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པར་གྲགས་བཤེས་ཀྱིས།

གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་བྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཉེ། དཔེར་ན། བྱམ་ཟེ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་དཀར་ཤམ་པོ་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷ་སྐྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་བྱ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉེ། དེའི་རང་བཞིན་ཡང་ངེས་པར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ།

དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །

སྐབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །

ཕུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་སྤྱིར། །

ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཕྱག་གོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་དབྱིངས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་བྱུང་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་ལུས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ནའང་། འདིར་སྡེ་པའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་བརྗོད་ན། འཁོར་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ནོ། །འོ་ན་སྐྱེ་
དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་ལ། མོངས་སྦྱོད་རྗོད་པའི་སྐྱེ་བའི་ལ་མ་གཤམ་ཤིང་། སྡེ་པས་གང་ལ་
བདུད་ཅི་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་རྒྱལ་བུ་དོན་བྱུང་གི་ཁོག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐྱེ་པའི་སྐྱུར་མི་འཛོག་སྟེ། ལས་ཉོན་གི་རྣམ་
སྟོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་བརྟེན་པ་ཚོས་སྐྱེའི་རྟེན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བསྟོད་བྲུག་གི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ །རྟེན་(45)ལ་
གཞོན་པ་བྱས་པས་བརྟེན་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་རིགས་པས། བརྟེན་པ་ལ་བསྟོད་བྲུག་བྱས་པས་རྟེན་ལ་བསྟོད་
བྲུག་བྱས་པར་འགྲུགས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅེས་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དེ་ལྟར་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མཁར་གྱི་ནང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བབས་ན་དེའི་ཚེ་མཁར་ལའང་བབས་
པར་འབྲུང་བ་སོགས་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ནི་བྲུག་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་ལ་གཞོན་ན་བརྟེན་པ་ལ་གཞོན་ཀྱང་ཕྱི་མ་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་འཛོག་
བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་བསྟོད་བྲུག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྲུང་གི། རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་མི་འབྲུང་སྟེ། རྟེན་
བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན། མཚོན་རྟེན་དང་སྐྱེ་གཞུགས་ལ་བསྟོད་བྲུག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མི་འབྲུང་བར་ཐལ། ཁྲིད་ཀྱིས་
བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གཞུགས་ལ་བྲུག་མཚོན་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་ནི་དེ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་འདུ་
ཤེས་པའི་རྣོ་ལས་བསོད་ནམས་འབྲུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་བཅས་པའི་ཆ་ནས་བསྟོད་བྲུག་བྱས་པས་བསོད་
ནམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེ་ཡང་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་
གཞུགས་སྐྱེ་ལ་བསྟོད་བྲུག་བྱས་ན་བསོད་ནམས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྐྱེ་བསྟོད་བྲུག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བོ་སྐྱེ་
ན་ནི། ཚེས་མ་ཁུབ་སྟེ། དེས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་བསྟོད་བྲུག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞུགས་སྐྱེ་ལ་དེར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོགས་སྐྱེ་ཕྱི་གཉིས་གང་བཟང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱུ་མི་ཚོས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་ན། དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དགེ་སྟོང་
སོགས་སྐྱེ་འཛོག་དགོས་པར་ཐལ་བ་བསྐྱེ་བ་ལ་ནི་འདོད་དེ། དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་སོགས་(46)གང་ཟག་ལ་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ནི་སྟོན་པའི་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟེན་པའི་མིང་

ཉེན་ལ་འདོགས་པ་གསེར་བ་དང་རྟ་པའི་ཐ་སྲུང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལམ་ལ་འཛོག་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་ནི་ཁྱུང་འཁྱུང་བ་པོ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་སྡེ་པས་གཞུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཞེ་འདོད་ལ། ལམ་གང་
ཟག་མ་སྡེ་བའི་ཚེ་ལམ། འོན་པར་ས་རྒྱས་ཀྱང་གཤགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉེན་གྱིས་མཚོན་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་
ཡུལ་ཚམ་དུ་བཞག་གི། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མི་འདོད་དེ། དེས་དེ་སྦྱང་བྱ་དང་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པ་
དེའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་དོན་སུན་ཚོགས་ནི། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོས་ཉེ།
དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།

འདིའི་འམ་འདིས་སུན་པ་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ།

དེ་ཡང་འདིའི་འམ་ཞེས་དང་།

འདིས་ཞེས་པ་ལ། རྒྱལ་སྐྱས་མར།

དུག་པའི་འབྲུ་མང་པོར་སྦྱར་ན་ནི་ལམ་གྱིས་བཅོམ་པའོ། །

ཞེས་ལམ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཁོངས་ནས་བྲངས་སོ། །

གསུམ་པའི་འབྲུ་མང་པོར་སྦྱར་ན་ནི་ལམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁོངས་ནས་བྲངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཉེ། འདིའི་འམ་ནི་དུག་པ་དང་། འདིས་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། སྐྱ་མ་ལ་བྱེད་པ་འདས་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་ད་ལྟ་
བའི་སྦྱ་དང་བཅས་ཤིང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དོན་གཞན་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཁོངས་ན་གནས་པ་
སྟེ་འབྲུ་མང་པོ་པར་ཤེས་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

རི་རྒྱན་དུ།

གལ་ཉེ་ཚིག་གཉིས་དག་གྱུར་ཉམ། །

གལ་ཉེ་མང་པོར་གྱུར་པའང་རུང་། །

དེ་རྣམས་ཚིག་གཞན་དོན་ལ་ནི། །

འབྲུ་མང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བཅོམ་སྒྲན་འདས་དང་། འདིའི་འམ་དང་འདིས་སྟེལ་བ་ན། བཅོམ་པ་པོ་ལམ་ལ་(6བ)འཛོག་པས་ཀྱང་ཚོས་

སྐྱེ་མི་སློབ་ལམ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་དང་འདིས་ཞེས་པ་གཉིས་སུན་པ་བཅོམ་ལུགས་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། འདིའི་ཞེས་པ་
སུན་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་། འདིས་ཞེས་པ་སུན་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པའང་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
དེ།

རྒྱལ་སྤྲུལ་མར།

གཞན་དག་ན་རེ། ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་བ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་བཅོམ་པ་ནི་གཞོན་པ་དང་བྲལ་བ་
དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་པའི་དོན་གཉིས་ཡོངས་སུ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་གི་ཚེ། འདིའི་སུན་པ་བཅོམ་པ་
ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ་ནི། བཅོམ་པ་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟུང་སྟེ། འདིའི་སུན་པ་དང་
བྲལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གི་ཚེ་གསུམ་པའི་འབྲུ་མང་པོར་སྦྱར་བ་དེའི་ཚེ་ནི་བཅོམ་པ་གཞོན་
པའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟུང་སྟེ། འདིས་སུན་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །

ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་མར།

ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སྟེ། མདོ་ལས། བྲམ་ཟེ་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཇི་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་འབྲུང་ལ། དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་གོགས་སུན་པ་བཅོམ་པ་ལ་
སྟེལ་ལོ། །

གང་སྟེལ་ལས།

ཀུན་ལ་ཞེས་པས་སྤངས་པ་དང་། གཏན་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ནོ། །

ཞེས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གང་བཅོམ་པར་བྱ་བའི་སུན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སུན་པ་དང་འབྲུ་བ་དཔེར་བརྟུང་སྟེ།

རྒྱལ་སྤྲུལ་མར།

སུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་མཚན་མེད་པའི་སུན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཉེ། བྲམ་པ་དང་སྤྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
གཞུགས་ཡོད་པ་མཐོང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་ལོང་བ་དང་འབྲུ་བར་བྱེད་པས་ན་སུན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ནང་གི་སྐྱོན་པའམ་(ཤན)སྐྱིབ་པ་ལ་ནི། ཐར་པ་དང་། ཀུན་མཁུན་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་གཉིས།
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་དངོས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལས།
དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་སྲིད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་རྣམས་སྐྱོན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་འཁོར་
བཅས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ཅན་ལོ། །

ཐར་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བས་མེད་དགག་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་གི། དེའི་ཚེ་ནི་བེམས་
ཤེས་གང་རུང་དུ་ཁ་ཚོན་གཙོད་མི་རུས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་ལྟར་ཐར་པའི་ཐེག་
གསུམ་གྱི་སྤང་འདས་གསུམ་ལ་ཡང་རྗེས་མཐུན་པ་ལྟག་བཅས་དང་། མཚན་ཉིད་པ་ལྟག་མེད་དུ་འདོགས་དགོས་ཏེ།
རྣམ་སྲིན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་མེད་དང་། ལས་ཀྱི་རུས་པས་བརྗེ་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་གང་ཡང་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་ད་ལྟ་བུ་དང་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་
སྲིན་སྐྱིབ་གསུམ་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྟག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་ན་དེ་གསུམ་ག་ལ་ཡང་སྟོབས་སོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་མཉམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྤང་འདས་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དཀའ་སྤྲོ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་མི་སྟོབ་
ལས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལ་སྤང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པས་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་ཅམ་སྤངས་པས་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་
ཀྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པས་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལས་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་ནི།

རང་འགྲེལ་ལས།

འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང་དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ལ་(ཤབ)ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་འོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བར་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

རི་རྒྱན་དུ།

བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་
སྤང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ལུང་པོ་ཤེས་སམ་ཞེས་རྗེས་དྲིས་པ་དང་། གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་འཚལ་ཏེ།
ཞེས་དང་།

གཞུགས་ཅན་རྒྱལ་སྤོ་རབ་བསགས་པ་དང་རྣམ་རིག་གྲེད་མིན་དང་གཞུགས་ཅན་མིན་པ་རྟེན་ཡུལ་དང་རྒྱང་རིང་
པོས་ཚོད་བས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི།

རི་སྐད་བུ།

གནས་བརྟན་མོ་གལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་ཏུ་
སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཞེས་གྲག་གོ། །ཞེས་དང་།

འདས་མ་འོངས་གྱི་འབྲུང་བ་འདིག་ཆགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་དུས་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི།
རི་སྐད་བུ།

གནས་བརྟན་ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་ཏུ་འབྲུང་བར་འདོད་པའི་མི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
མ་མཐོང་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གཟིགས་ཏེ།

དེས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །

ས་པོན་ཤིན་ཏུ་སྤོ་བ་དག །

ཚོན་དང་རྩོ་ཡི་གསེབ་ན་གསེར། །

བག་ལ་ཞབ་ལྷ་བུ་གཟིགས། །

ཞེས་གསུངས་ནས་མི་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་སོ། །

ཁམས་དང་འགོ་བའི་སྐྱེ་གནས་སོགས་ཀྱི་བྲག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི།
རི་སྐད་བུ།

མ་སྤྱི་མདོངས་ནི་གཅིག་སྤྱི་ཡང་། །

རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཐམས་(༡༦)ཅད་ནི། །

ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན། །

དེ་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཅིག །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་

གསུམ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འདིར་དེ་དག་གྲང་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཅིག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཁ་ཅིག་ལ་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཅམ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ནི་བསྟན་གྱི། བཞི་གཤེས་པ་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་སངས་འབའ་ཞེག་ལས་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་གྲག་གོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེས་བཞག་པའི་ཡུལ་སྤང་དང་བཅས་པ་ནི་དམན་པའི་ལུགས་འདིར་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་མི་འཛོག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་སྟེང་གྲང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོར་འཛོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲང་བྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་དུ་འཛིན་པའི་རོ་བོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲང་ཡུལ་དོན་དམ་སྤང་མེད་དང་། ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བཅས་སུ་མཁྱེན་ཅེས་པ་ཅམ་ཞེག་གྲགས་ཚོད་དང་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །

དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་བདེན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། སྤང་བ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིད་སང་བ་ན་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་མི་སྤང་བ་ལྟར། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སང་བ་ན་འཁྲུལ་པ་ཀུན་(15)རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོ་སོགས་ན་དེ། དེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྟོང་མཁྱེན་ནས་ཚོས་བསྟན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་མཛད་པར་ཡང་འགྱུར་དོ། །གདུལ་བྱའི་སྟོང་མེ་མོང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རོར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་གྲང་ཡོད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བ་ནི་སྟོན་བྱང་སེམས་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་འདས་པའི་རྒྱས་ཕྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱའི་རོ་བོས་སྤར་འགགས་གྲང་དེའི་རུས་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་ན། རུས་པའི་རྒྱ་སྐྱད་ཅིག་སྤེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུར་འབྱུང་ན་སྟོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རུས་པ་ད་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་དོ། །ཅི་རུས་པ་འཛོག་པའི་རྟེན་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་འགགས་ཤིང་གཟུགས་སྐྱའི་སྤང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་འདང་རང་གི་རོ་བོས་

རྣམས་སྲུ་མ་གྲུབ་ལ། ཚོས་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་བས་མ་ཁྲུབ་པ་གང་ཞིག། རྟོག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ནས་
འཛོག་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། རྟོགས་གཉིས་ཀ་
ལ་རྒྱབ་བརྟེན་(༤༦)གྱི་ལུང་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་། ལུང་ལ་བྱང་ངེས་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་སྲུ་མ་བཟང་བར་མཁས་རྫོངས་
ཀུན་ལ་གྲགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ་སྤང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་རྣམས་སྤྲོད་
དང་རྣམས་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ལ། སོ་སྤྲེས་དེ་མི་ཤེས་བས་དེ་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་འཛོག་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྫོ་ནི་
མིན། གནས་ཚུལ་ལ་རྫོངས་པའི་རྫོ་ནི་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཁོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་གང་
ཞེ་ན། བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྤྲིབ་པའི་མི་
རྟག་པ་ལ་མི་འཛོག་སྟེ། སྤྲིབ་པའི་མི་རྟག་པ་རིག་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤུད་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་མིན་པ་
རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྲིབ་པའི་མི་རྟག་པ་ནི་སེ་བོལ་གཅིག་གཏོག་རིང་ལ་དུས་མཐའི་རྣམས་ཅིག་དེ་བཞིའི་
རྣམས་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་རིག་པ་ལ་སྤྲིབ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ནི་ཚོས་དེ་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཆ་ལ་འཛོག་ལ། རྣམས་ཅིག་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཆ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ཉོན་མོངས་འཕགས་པས་ཀྱང་རིག་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤྲིབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་བྱ་ནི་
རྣམས་ཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་རང་དུས་སྲུ་མི་གནས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་རྣམས་ཅིག་གི་ཚོས་དེ་རང་གི་ངོ་
བོར་གྲུབ་པར་མ་རྫོབ་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་དོན་ཅན་དེའོ། །

དེས་ན་སྡེ་བ་དག་གི་ལྷགས་ལ་འཕང་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་
གཏན་བཙུག་པ་དེ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ལ་སྤྲོ་སྤྲུང་མ་སྤངས་ན་ཤེས་བྱ་དེར་གཏོགས་གྱི་སྤྲིབ་
པ་སྤང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འདི་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་སྤྲིབ་
པའི་(༤༧)གཉེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཤེས་སྤྲིབ་ཉོན་པར་དག་བཙུག་གྱི་སྤོང་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དག་བཙུག་དབང་པོ་འཕོ་བའི་བར་ཆད་
མེད་ལས་གྱི་སྤང་བྱུང་གྱུར་བའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་གིས་ཁྲུབ་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྡེ་བས་མི་འདོད་
ཀྱང་། ཉི་ཆེ་བའི་ཚོས་བདག་མེད་འགའ་ཞིག་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའང་ཁས་
ལེན་ཏེ། རྟོག་པ་གཞན་སེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རང་གི་ངོ་བོས་སྤོང་བའི་ཚོས་བདག་མེད་དང་། དེར་རྟོགས་པའི་

འཕགས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པའི་རྗེས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་
གཉིས་འགོག་པའི་འགོག་པ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། གསལ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་མ་
བསྟན་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་འོག་ནས། སྤང་བྱ་རིགས་ལྗེའི་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། ཅེས་དང་། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་
ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཁམས་ཞེས་བྲལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པས་འདིར་ཡང་འགོག་རྗེས་ཐ་དད་པར་
གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་གཅིག་སྟེ།

དབུས་མཐར།

རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །

ཡུལ་ནི་གཅིག་ལུ་ཁོ་ནའོ། །

ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་དག་གཅིག་པར་མི་འཐད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་ནི་བྲལ་བ་
རྗེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་དག་པ་གཉིས་དང་འདིའི་འགོག་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་
དབང་ལས་སྐབས་དོན་མི་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཐད་སྟེ་བ་ལྟར་ནའང་གཅིག་པར་མི་འཐད་དེ། གཅིག་པ་ལ་རྒྱ་
ཚོགས་གཅིག་གི་རྒྱུན་གྱིས་སྐབ་པ་དང་འོ་མོ་སྟེ་འགག་དུས་གཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། རྟེན་པས་
འགོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་ཅིང་གཉིས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ལྷན་པའི་
རྗེས་(༡༠ན)སྐྱེས་པ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཐ་དད་པས་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་པ་དེ་ཉན་རང་གིས་བཅོམ་མམ་མ་བཅོམ། མ་བཅོམ་ན་དེ་གཉིས་སྐྱག་བསྐྱེད་
མཐར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཉེ།

མདོ་ལས།

ང་ནི་ཚོས་གཅིག་མདོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་སྐྱག་བསྐྱེད་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་སྦྱོའོ།

།

ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅོམ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པས་
དང་པོ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྦྱོན་མི་འཇུག་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པའི་ཉེས་

བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་སྲུང་བ་ལ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཉན་རང་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་སྲུང་བའི་ངོ་བོ་
ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་སློན་སྤོང་བས། སྲུང་བ་གཉིས་བ་ཡང་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་དབང་གིས་སྤོང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་མིག་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོངས་ཤིག་དང་། མིག་དེ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
འབྱུང་ལ།

ལུང་དེའི་དོན་ཉན་རང་ལྷག་མེད་ཀྱི་དག་བཅོམ་བས། མིག་སོགས་ཀྱི་ལུང་སོགས་སློམ་སྤང་མི་ཤེས་པའི་ཆ། ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་སློབས་ཀྱིས་རང་དབང་རྒྱུན་ཆད་བས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་བར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། རྫོགས་
སངས་ནི་ལུང་སོགས་སློམ་སྤང་དང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པའི་སློབ་བ་སྤོང་བྱེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བ་བཅད་པའི་སློ་
ནས་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་སྲུང་བ་ཕྱི་མ་རྫོགས་སངས་སྲུང་མོང་མིན་པའི་སྤང་བྱུང་ཡང་གྲུབ་ལོ། །

ཡང་ཉན་རང་ལ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྷན་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་སྤངས་ཟེན་རྒྱུན་ལྷན་མི་སྲིད་
དེ།

རྒྱལ་སྲས་མར།

དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་བ་ (༡༠བ)ཡང་སྤངས་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྤངས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མིག་ལ་སོགས་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ནི་སྤངས་ཟེན་པན་ཆད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་བའོ། །ཞེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་།

ཅ་བར་གཏན་སློམ་བ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ལ་སྲུང་བ་བཅོམ་བར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་དམན་པའི་དག་བཅོམ་ལ་བདེན་བ་ལ་ལོག་བར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་ཅན་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ལུལ་ལ་ལོག་བར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་བས། ལུལ་
ཉེ་བའི་རྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་བ་ལས་ཉམས་བར་བྱེད་བས་སྤངས་ཀྱང་གཏན་བཅོམ་བ་མ་ཡིན་བས་ལྷན་
བར་སོང་བའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་སྲུང་བ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་
ལས། རྫོགས་སངས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྲུང་མོང་མིན་པའི་ཞི་ལྷག་དེ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ། ཕྱིན་ལྷན་དེ་དག་གི་ཕྱུན་མོང་མིན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི། སྐྱིབ་པའང་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་ལ། ལུན་པ་དེའང་སྐོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུན་མོང་
མིན་པའི་བྱེད་ཆོས་སོ། །

དེ་ཡང་བསམ་གཏུན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དེས་བྱེད་ལས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་
བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ལྟ་ལ་བརྟེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་
གཉིས་ཀ་སྐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་པར་ཕྱིན་དེ་དག་གྲང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་སྤོངས་པར་བྱེད་དགོས་ན།
བསོད་ཚོགས་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་རྫོགས་ཟེན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་(༡༡༧)རྫོང་ཉིང་གི་ཆེ་རྫོགས་པ་
ཡིན་རྟེ།

རི་སྐད་བྱ།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་སྒྲིལ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་མཐར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སྐོང་བྱེད་ནི། མི་སྐོབ་པའི་སར་སྐོབ་ས་
བརྩའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཛོགས་སྟེ། སྤར་སྐོབ་ལམ་ན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞིའི་ངོ་མོ་དང་འགལ་བའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དེས་མི་ཤེས་པའི་འདས་ད་ལྟར་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཙོད་
ལ། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སྐོང་བའི་
སྤར་གཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་སྐྱེས་ཟེན་པ་དང་། དེའི་སྤར་བྱ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འགགས་ཟེན་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐོན་མེ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་ཟེན་དང་། དེའི་འགལ་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལུན་པ་ད་ལྟ་བུ་བསམ་པ་ཟེན་པ་དུས་
མཚུངས་པ་བཞིན་མ་གྱུར་མོ་སྟམ་ན། འོ་ན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་
པའི་ཐོབ་པ་བཅད་མ་ཟེན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ད་ལྟ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་གཙོད་དགོས་
པ་ལ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་པར་བྱེད་རང་ལའང་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་གཉེན་པོ་མ་འོངས་པས་སྤར་བྱ་ད་ལྟ་བུ་སྐོང་བའི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཅམ་པར་བཞག་པ་བཞིན།
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཞེས་མ་འོངས་པ་དེས་རང་གི་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ད་ལྟར་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལའང་དེ་ལྟར་ཅམ་པར་འཛོགས་སེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྐྱབས་འདིར་འདི་ཤེས་དགོས་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་སྐྱིབ་སྐོང་བའི་གཉེན་པོ་ལྟར་(༡༡༨)མི་

བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་བདག་ཉུ་མོངས་པའི་ཙ་བ་ཙན་ཡིན་པས། དེ་སྐོང་བ་ལ་བདག་མེད་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མོངས་པའི་ཙ་བ་ཙན་ཡིན་པས་དེ་སྐོང་བ་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྟེ། དེ་སྐོང་བའི་དངོས་གཉེན་དུ་ངེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཚེན་ལྟར་ན། སྐོབ་པའི་སར་རི་ལྟ་རི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ནི་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་
སྐྱིབ་སྐོང་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་ལ། མི་སྐོབ་ལམ་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཛོགས་གོ། །

ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལྟར་ན། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིབ་གཉིས་སོ་སོར་བཅད་ནས་དང་སོ་
སྐོབ་ལམ་དང་ཕྱི་མ་དོར་ཉིང་གིས་དངོས་རྗེས་སུ་སྐོང་བར་བཤད་ཅིང་།

ཁྱད་པར་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པས་སྟན་གཅིག་གི་ཁར་ལམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་
གྱི་སྐྱེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཙན་མིན་པའི་འགོག་སྟོངས་སོགས་ཐོབ་བྱེད་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྐྱེན་པ་ཡང་དུས་དེར་བཅོམ་
ནས། གདོད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པར་བཤད་དེ།

རི་རྒྱུད་དུ།

དང་སོར་མ་ཡིན་སྐྱད་ཅིག་མ། །

སུམ་ཅུ་ཙ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་དོ། །

ཞེས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་སྟོན་པས་དོར་
ཉིང་སྐྱེས་པ་ན་སྤངས་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་ཀྱང་སྤང་བུ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱིབ་པ་
དེ་སྤངས་པས་ཉན་རང་གིས་མ་སྤངས་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྟོན་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་སོ་སྟམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་རང་གི་དོར་ཉིང་དེས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་(༡༢ན)ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་
མི་ཤེས་པ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོར་ཉིང་དེས་མི་
ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་གཏན་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་པས་ཀྱན་མཁྱེན་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་སོགས་གཏན་
བཅོམ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིས་བརྟེན་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།

རང་འགྲེལ་ལས།

མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཚོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐྱེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་སོ་བརྟེན་ནས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་
སྐྱུང་བའི་ཕྱིར། གཏན་ནས་ཡེ་བཅོམ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཀུན་ནས་སྐྱབ་བ་གཏན་བཅེས་པའོ། །ཞེས་
སོ། །

ཚུལ་འདི་ལ་སྤར་ཡང་དོགས་བ་བཅད་མོད། ད་དུང་ཡང་འདི་ལྟར་སྐྱེད་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་བ་དེ་
རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་བ་ད་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་སོར་ཅིས་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབ་
བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་མ་འོངས་བ་དེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་དེའི་གཉེན་སོ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་གང་ལ་བྱེད། ཚོས་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ་སྐྱམ་ནི་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཀྱིས་བདག་མེད་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སེལ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤང་བ་མ་འོངས་བ་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བ་ད་ལྟ་བའི་སྤང་
གཉེན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤང་བའི་དངོས་རྒྱ་ད་ལྟ་བ་དེ་སྐྱབ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་
ཐལ། འདོད་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་བ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱབ་བའི་གཉེན་སོར་འཇོག་ན་ནི་དེར་བས།
གལ་ཏེ་ངེ་སྐྱད་དུ།

འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཀྱིས་ནི། །

དེ་ཡི་སྐྱབ་བ་རབ་ཏུ་སྤངས། །

ཞེས་སྤང་གཉེན་(༡༢བ)ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་སྐྱབ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ལྟར་
མ་བཤད་ན།

མི་སྐྱབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །

སྐྱབ་བ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །

ཞེས་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

ཡང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡོད་པས་ཉོན་ཐོངས་བ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བ་ཡང་གཏན་བཅེས་པར་
མ་སོང་བས་སྤངས་བ་ཉམས་སྲིད་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་སམ་སྐྱམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ།

དེ་དགུ་དབང་སོ་རྣམ་དགུ་ཅན། །

ཅེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

རང་འགྲུལ་ལས།

རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པར།

རྒྱལ་སྲས་སྟེ།

མཚོད་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོད་ལྷོ་ལྷོ་སྲོལ་སོ་ཞེས་སོ། །

སྐྱིར་སྟེ་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྟེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་འདི་ལེས་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་ཟེན་དེ་དག་ཏུ་རགས་པ་དང་རྒྱན་རྩིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལེས་[སྐྱིབ་]ཏུ་
འཛོག་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིབ་པ་ལེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་ཚོས་རང་གི་དོ་
བོས་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ལེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སྤང་སོགས་སྟོམ་སྤང་ལ་ལེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ཕྱིན་
དྲུག་ལ་གོགས་བྱེད་ལ་ལེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ལ་
ལེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། མི་ལེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལ་ལེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པའི་རྣམས་པར་བཞག་པ་ལས། མཚོད་
བཟོད་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ལུན་པ་ཞེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་བཤད་པ་དེ་ནི་སྐྱི་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྲ་མ་
དེ་དག་ཀྱང་སྐྱི་པའི་མི་ལེས་པ་འདི་ཉིད་དང་(༡༩ན)ཆ་མཐུན་པར་ཁོངས་སུ་བསྟུང་། །

དེས་བདག་དོན་སྤུན་ཚོགས་བཤད་ཟེན་ནས། [གཉིས་པ་]གཞན་དོན་སྤུན་ཚོགས་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་
ཉིད་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཐོ་དམན་དུ་མར་འཇུག་པའི་འཁོར་ལོ། སའི་ཆ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བར་འབར་འབབ་
བྱེད་པ་དང་འབྲ་བས་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བསྐྱོད་པས་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་།
སྟེད་པའི་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པས་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། བཀའ་དཀའ་བ་དང་། ཐར་བར་འདོད་
ན་ཡང་སྐྱམ་སར་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པའི་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཀའ་དགོས་པ་བཞིས་
འདམ་ལྷ་བྱའོ། །འགྲོན་པ་ལྷར་མནར་མེད་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་རྒྱ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས། རིགས་དང་སྐྱལ་
པར་ལྷན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཚོས་བསྟན་པའི་ཕྱག་བརྒྱུད་བས་སྐྱལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་བཀོད་
པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་སྟོན་མོ་བྱིན་ཅེས་པ་ལྷ་བྱེ་ཉེ་འཁོར་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་གོ་ཡི།
འཛོམ་སྤྱིང་པ་ཡི་བྲམ་ཟེ་ལ་མི་གོ་བ་ལྷར་གཏུལ་བྱུང་གྱུར་པ་དག་ལའོ། །དང་ནི་དུས་གསུམ་ཆར་སྐྱ་གཅིག་གིས་
བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་བཞིན་ཡང་འཆད། སྟོན་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་སྐྱ་བཞི་ཡོད་དེ། སྲ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱི་མ་མིན་པའི་སྟེ།

ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྐྱ་མ་མིན་པའི་སྤྱ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤྱའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོན་པའི་ཉན་ཐོས་
ལྷ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོད་སྤྲུང་རྫོགས་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་
ལས་གཞན་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཡང་དང་འགྲེལ་བུ།

མཚུག་དེ་ནི་ལྷོན་པ་དེའི་དོན་ལྷོན་པ་ན་ཡང་དག་པ་རིལ་བ་བཞིན་དུ་ལྷོན་པས་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་
འགོ་བ་བྲངས་ཀྱི། ལྷ་འབྲུལ་དང་དམ་པ་སྤྱིན་པའི་མཐུས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་པས་སྤྱ་སྤྱེགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ནི། ཉར་སྤྱུལ་(ཉ་ན་བ)ནས་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཏོན་པ་དང་། རུས་སྤུལ་དུ་
སྤྱུལ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྣོད་བཅུད་འདེགས་པ་དང་། བག་ཚོད་དུ་སྤྱུལ་ནས་དེ་གཞོན་པ་དང་། རྣ་མ་གཉིས་སྤྱ་སྤུལ་པ་
ནི་ཨ་ལྷིའི་བྱ་ར་མ་དང་ཤིང་ཉ་བཅུ་པའི་བྱ་འབྲུལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ར་སྤྱ་ཏ་དང་ནག་པར་སྤྱུལ་པ་སྤིན་པོ་དང་། མི་ཡི་སེང་
གའི་གདོང་པ་ཅན་དང་། མིའུ་མུང་དུ་སྤྱུལ་ནས་ལྟ་མེན་ལ་ས་གོམ་པ་གང་སྤོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལྷག་ཐུབ་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་ཉེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དང་པ་ཅན་ཉེ་བྲག་པོ་འཁོར་ལོ་
ཅན་གྱིས་སྐྱ་སྐོ་འདུལ་བ་ཡང་ཁྲབ་འདུག་གི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པ་དང་བཅུ། ཞེས་ཁྲབ་འདུག་གི་མཛད་པ་བཅུ་པོ་དག་ནི་
པལ་ཆེར་རྩུན་ཡིན་པས་འཁོར་བ་ལས་འདྲེན་མི་ལུས་ལ། རྩུན་མིན་པ་དག་སྤིད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
བའི་ཐབས་མ་ཡིན་ལོ། །

འོན་ཀྱང་ལྷོན་པས་རྩུ་འབྲུལ་ལྷོན་པ་ནི་གཞུལ་བུ་འདུན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བྱེད་པ་དེས་དངོས་སུ་གྲོལ་
བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་གྱི་སྣོ་ནས་ཆགས་སོགས་ལ་གཉེན་པོ་
བསྐྱོམས་པས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །

དམ་པ་སྤྱིན་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་པོས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུས་དམ་པ་སྤྱིན་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཐུ་ནི་ལུས་པའི་ཁྲད་པར་ཉེ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་དང་རྐང་མགྲོགས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདིར་པན་པར་
ཟད་ཀྱི། བདེ་བར་མི་ལུས་སོ། །

ཡང་ན་མཐུ་ནི་གཉིས་ཀའི་མཚུག་སྤྱད་དོ། །

དེས་ན་དོན་བཞིན་ལྷོན་པ་ལ་བྱུག་འཚལ་བ་ནི་བསྟོད་པའི་མཚོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་མཚོད་ནས། ཚོས་མངོན་མངོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བུ། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩོམ་པར་
དམ་བཅའ་བའི་དགོས་དོན། བཅུམས་པ་མཐར་སྤྱིན་པ་དང་འདུག་སྐོ་ངོ་ཤེས་པའོ། །

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་རང་དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། དོན་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

རོ་བོ་ནི། མིང་ཚིག་ཡི་གེར་སྤང་བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཡང་ཞེན་ལྷགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ལས། (༡༩༣)

བྱེ་སྐྱེའི་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་
ཚོགས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་པའོ། །དེས་དོན་
རི་ལྷ་བུ་གོ་བར་བྱེད་ན། དག་མིང་ལ་ཞུགས་ནས་དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ། དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བས་རྒྱུན་
བྱས་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མིང་ཡིད་ལ་སྤང་བར་འགྲུང་ལ། དེས་མིང་ཅན་གྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
སྐྱ་དང་ཡིག་འབྲུའི་གཞུགས་ནི་བསྟན་བཅོས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་དོན་གོ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མི་རྒྱན་སོ་ལ་བ་སྤང་བུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྒྱན་ནས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་སྤང་བ་བརྟུན་
པས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ལ། ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་
པས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་སྐྱ་དང་ཡིག་འབྲུའི་
གཞུགས་ནི་རིམ་བཞིན་མིག་དང་ཡིད་ལ་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་མིང་ཡིད་ལ་བརྟུན་པས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པས་སྐྱ་ནི་བརྒྱུད་
པ་ཉེ་ལ་ཡིག་འབྲུའི་བརྒྱུད་པ་རིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཡང་གཞུགས་སྐྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཚེད་དང་། དེ་ལ་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེ་ལྡེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་
བའི་ཡིད་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་མིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཉེ་རིང་འབྲའི་སྐྱམ་ན་མི་འབྲ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་
བའི་ཡིད་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་ཡང་། སྐྱེ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ཅིང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བའི་ཡིད་ལ་སྐྱ་
སྐྱེ་སྤང་བ་(༡༩༤)དེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་མངོན་སྟེ་པས་འདོད་ལ། དེས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བའི་ཡིད་དང་།
མིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དུས་མི་མཉམ་ལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བའི་ཡིད་དང་མིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
དུས་མཉམ་པས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཉེ་རིང་བུ་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞུགས་སྐྱ་བསྟན་བཅོས་སུ་གོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་
མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའོ། །

མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མགོ་དགུ་པའི་དོན་སྐྱི་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་སོ་ཞེ་ན་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་དེའི་ཡུལ་ཅན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དོན་རང་མཚན་
འཛིན་ན་རྣམ་རྟོག་ཏུ་མི་རུང་བས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

བོད་གང་དག་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཉེན་ལ་མི་སྤང་བ་དང་། རོན་སྤྱི་ལ་ཉེན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་མདོ་སྤེལ་བའི་
ལུགས་ལ་མི་འབྱུང་ཟེར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱོན་པའི་ཨ་ཏུ་ཆེན་པོ་ཀམ་ས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་དང་བུལ་བའི་
ཀམ་འགྲུང་ཡིན་ནོ། །

འོན་ལྟར་འདིའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། དེས་དངོས་དོན་གོ་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན།
དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ནི། ཀམ་ཉེན་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་སྤྱིའི་ཀམ་ས་དེ་ཡིན་ལ། དེའང་འཆད་བ་པའི་ཀམ་ཉེན་ལ་སྤང་
བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བར་ཉན་པ་པོའི་ཀམ་ཉེན་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་སྤྱིའི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་
བསྟན་བཅོས་རྗེས་སུ་མེད་དེ།
དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས།

སྐྱ་ཀམ་ས་ཀྱིས་ནི་བརྟུན་བཞག་སྟོན། །
དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྲས། །
དེ་ཆོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །
དེས་ན་དེ་ལ་བརྟུན་མ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་ཉེན་ལ་དང་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཤིང་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། (༡༫༦)དེར་མི་གནས་ཤིང་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པས་ཐར་བ་
ཐོབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལའང་བཟང་ངན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཀམ་ཉེན་ལ་སྐྱ་སྤྱི་དང་། རོན་སྤྱི་འཛིན་པ་གཉེས་ལས། སྐྱ་སྤྱི་ནི། སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པས་སྐྱ་དེའི་
དོན་སྤྱིར་ཡང་སོང་ལ། རོན་སྤྱི་ཡིན་ལ་སྐྱ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ཀམ་ཉེན་ལ་བུལ་བ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་མང་སྟེ། བརྟུན་བུལ་བའི་
ཆོ་བ་དེ་གཉེས་ཡན་གར་བར་སྤང་ལ། བུལ་བའི་ཆོ་བུལ་བ་ནི་ཁ་གཤེལ་ཞབས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཉེས་ཀ་
སྤང་ནས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཞེས་བྲལ་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་དོན་དང་མིང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
བརྟུན་བུལ་ནས་བུལ་བ་འོན་ཅིག་བརྗོད་པ་ན་གསེར་གྱི་ལྟོ་སྤྱིར་བ་ཁྲེར་ཡོང་བ་ལྟར། དགོ་བ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་བརྟུན་བུལ་པས། གང་གིས་ལེགས་སྤྱད་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

[གཉེས་པ་]ཞར་ལ་ཀམ་ཉེན་གྱི་འཛིན་སྤངས་གཞན་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་དང་།
ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་པ་དང་། སོ་སོ་སྤྱི་པོའི་སྤོ་ཞན་པ་གསུམ་ལ་བརྟུན་ནས་སྐྱ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ཉེན་ལ་བྱེད་པས།
བརྟུན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བུལ་བ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མེད་ན་བརྟུན་པ་དོན་མེད་དུ་འབྱུར་

ལོ།

ཡང་རྣམ་ཉོག་གིས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་ཉོག་པར་བྱེད་དེ། དུལ་འདིར་གསེར་རིན་ཆེ་བར་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་རིན་ཆེ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་རྣམ་ཉོག་གིས་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཉོག་པར་བྱེད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་མཚན་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ན་ཉོག་པས་ཞེན་དོའི་ལྷས་བྱིན་མཐོང་བར་ཉོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་དག་མདོ་སྐྱེ་བས་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཡང་འདོད་དེ།

ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། **།(༡༥བ)**

གཞུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འཆད་དོ། །

སེམས་ཅམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཚན་ཉིད་པ་བྱེད་པར་བཞི་ལྟ་ཏེ། རོ་སོའི་བྱེད་པར་ནི། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྩུང་ཆར་གྱུར་པ་ཉན་སོའི་རྣམ་རིག་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་དང་འདྲིས་པར་སྤང་བའོ། །རྣམ་པའི་བྱེད་པར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའམ་རྒྱུད་པར་སྤང་བའོ། །བྱེད་པའི་བྱེད་པར་སློབ་མའི་སློབ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པའམ་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པའོ། །རྒྱུད་གྱི་བྱེད་པར་ནི་ཉན་པ་སོ་སློབ་མའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །

རོ་ན་ཉན་པ་སོའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་རིག་དེ་འཆད་པ་སོས་ཇི་ལྟར་དུ་བཅམ་དུ་བྱུང་ཞེ་ན། འཆད་པ་སོའི་རྣམ་རིག་གི་སྤང་བས་བདག་རྒྱུད་བྱས་ནས་ཉན་པ་སོའི་རྣམ་རིག་དེ་འདྲ་བར་ལྷས་བསྐྱུས་པའམ་ས་ར་ཁའི་མི་ལམ་ལྟར་འཇུག་སྟེ།

ཉི་ཤུ་བ་ལས།

གཅིག་ལ་གཅིག་གི་དབང་གིས་ན། །

རྣམ་པར་རིག་པ་མན་ཚུན་དེས། །ཞེས་པ་དང་།

འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དབང་གིས། །

གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་སོགས་བཞིན། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དུས་ལྟས།

དཔེར་ན། འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སློབ་ཆགས་གཞན་དག་གི་བྱ་བ་ཉམས་པར་

འགྱུར་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་པའི་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་སྤྱིང་གའི་ཐུག་འབྲེན་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལོ་བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་ཀྱིས་མི་ལྷས་སུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུགས་མཁའ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
 དབང་གིས་འབྱུང་པོའི་གདོན་རྣམས་པམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྗིད་གི་སྤྲུགས་བྱེད་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་དུག་སེལ་ཞིང་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲུག་དང་ལྷན་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་འགྱུར་བ་རྣམས་པམ་པར་ཕོ་འབྱུང་བ་དང་། ཀ་ཉའི་བུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་
 རྒྱལ་མཁའ་ཀྱིས་ས་ར་ཐས་མི་ལྷས་སུ་མཐོང་བ་(༡༩)དང་། དཔེར་ན། བར་སྤོང་དགོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་
 འབྲུགས་པས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་བཟང་རིས་པམ་པར་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་
 འབྱུང་བས་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲ་བ་འཆད་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་བཅུ་དུ་རུང་བ་ལ་
 གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བཏགས་པ་བ་ཞི་རྣམ་རིག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་མིང་ཚིག་གི་ཡི་གེ་ལ་བསྟན་བཅོས་
 སུ་བསྟན་པའོ། །འདིར་གཞུགས་སྐྱ་ཡང་མིག་དང་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ལྷ་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་
 པ་ཞི་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །

དེས་ཚིག་ནི་འབྲེལ་བ་ལས།

བསྟན་བཅོས་ནི་སློབ་མ་འཚོས་པའོ། །

ཞེས་པས་སྤྱིར་སློབ་མའི་སློབ་འཚོས་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་བྲག་ཏུ་ཚོས་འདི་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་ལྷ་སྤྲུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་ཤེ་
 ལྷ་ས་ན་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅ་ཅ་ཡ་ན་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་དང་མཐུན་པ་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།

ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །
 བན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སློབ་པར་གང་ཡིན་པ། །
 འཚོས་སློབ་ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །
 གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ། །

ཡང་འཚོས་པའི་དོན་ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་འོས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁའ་པ་དང་རྩ་བར་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་
 པར་དབྱུང་བར་འོས་པ་གཉིས་སོ། །

དབྱེ་བ་ནི། སྤྱིར་མཁའ་པའི་སྐྱེ་པོས་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཡིན་ལ།
 ཚོས་འདི་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ནི་ནང་རིག་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལོ། །

བསྐྱབ་བར་།

བསྐྱབ་བཙུག་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་མིང་དུ་དགུ་སྟེ། གསུམ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་གསང་ཚིག་
སྐྱབ་ཁྱེད་ནས་སྐྱབ་ཁྱེད་དུ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གཤེན་བསྐྱབ་བཙུག་ནང་བ་ལ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཚོས་འདི་པའི་ཐར་པ་(༡༩བ)བསྐྱབས་པས་བསྐྱབས་པའོ། །

དགུ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རྩོམ་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། རྒྱལ་པ་ལྟར་ལེན་པའོ། །དོན་མེད་པ་དང་། དོན་ལོག་པ་དང་།
དོན་དམ་པའི་བསྐྱབ་བཙུག་སོ། །ངན་གཡོ་དང་། སྤང་རྩེ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱལ་ལས་ཤེས་པར་འབྲིན་པའི་
བསྐྱབ་བཙུག་སོ། །

རྣམ་གྲངས་ནི། སློབ་མའི་སློབ་པའི་རྒྱུ་འཚོས་པས་བསྐྱབ་བཙུག་དང་། མདོ་སྤེའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་།
དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་མདོ་སྤེའི་རྒྱུ་དང་། རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དེ་
རྣམ་གྲངས་སུ་མི་འགྲུར་པའི་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ལྡང་ཚད་ནི། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ན་མིང་། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ན་ཚིག། ཚིག་དུ་མ་འདུས་པ་ན་ཁམས་དང་།
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ཚན་སོ་སོ་བ་སྟོན་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དུ་མ་ནི་གང་ཟག་གིས་འདུག་པའི་དོན་རྩོགས་
པར་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བཙུག་སོ། །

ཡང་ན། ཤེས་བྱ་རིམ་ལྟར་གནས་པ་དང་། དེ་རིམ་སྟེད་པ་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཐོབ་བྱུང་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ལེ་ལེ་ཚམ་སྟོན་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་བསྐྱབ་བཙུག་སོ།
།

ཡང་ན་དམིགས་པ་ལུལ་དང་། ལྡང་བྱ་སྐྱེབ་པ་དང་། སློང་བྱེད་གཞེན་པོ་དང་། སློང་པའི་གང་ཟག་དང་། ཐོབ་
པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལེ་ལེ་བ་དང་ཚང་བར་བསྐྱབ་པའོ། །

དགོས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལས་རྒྱལ་གསུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བཙུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
སྟོན་བརྒྱུ་པོ་འབྱུང་བས་ཚོས་ཀྱི་དོན་མང་དུ་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་མོས་པ་དག་འདུག་པར་འགྲུར་བ་
དང་། མདོའི་བསྐྱབ་བཙུག་གོང་མ་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་མ་ཚང་པའི་དོན་ཉམས་པ་
གསོ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་དོན་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འོས་པ་དག་འཛོར་བར་འགྲུར་བ་བསྐྱབ་པ་དང་།

དོན་(༡༩ན)གོ་བར་དགའ་བ་མདོ་ལས།

པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །

རྒྱལ་པོ་གཙང་སྐྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །

ཡུལ་འཁོར་འཁོར་བཅས་བཅོམ་བ་ན། །

མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན།

པ་ལས། མ་སྲེད་པ། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་སྲིད་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས། གཙང་སྐྱ་ཅན་མཚོག་འཛིན་གཉིས། ཡུལ་འཁོར་སྐྱེ་
མཚེད་དུག །འཁོར་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་འགྲེལ་བ་ཟབ་མོས་བགྲོལ་བ་དང་། སྲེབ་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེའི་དབང་གིས་
སམ་སྐྱབ་དག་གི་སྐོ་ནས་ཚོག་འབྲུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །

སྲོམ་ནི།

དོན་མང་མོས་འདུག་ཉམས་པ་གསོ། །

འཁོར་སྤྱད་ཟབ་གྲོལ་མཛེས་པ་སྦྱེད། །ཅེས་སོ། །

སྦྱར་བསྐྱབ་བཅོས་འེ་རེ་བ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། འདི་ལ་དང་སོ་དང་། བཞི་བ་དང་། རྒྱག་པ་
སྦྱི་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་ནི། དེས་པར་སྲོན་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྦྱར་རྗེ་སྦྱེ།

རི་སྐད་དུ།

ལུང་རིགས་དག་པ་དག་པའི་རྫོ། །

སྦྱར་རྗེ་བུལ་བའི་ཡིད་གྱིས་བྱས། །ཞེས་སོ། །

བསྐྱ་བར།

སྲོན་གྱི་སྲོམ་དཔོན་ལ་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་མི་སྲོག་པ་དང་། ཚོས་མཐུན་པ་ལ་བྱམས་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱར་རྗེ་ཆེ་བ་སྦྱེ། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྦྱར་བར་བཤད་ལ། ཞེས་སོ། །

དེས་ན་བསྐྱབ་བཅོས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་དུ་སྲོན་ཅི་ལྟར་
ཡགས་པ་ཅོམ་དུ་བཤད་མོད། བསྐྱབ་བཅོས་འདིའི་དོན་ཞིབ་མོ་རང་གི་འདོད་པ་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་ནི་རང་རང་གི་
ཐད་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཀྱན་ལ་ལྷན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །
འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགོ་བ་བྲངས་མཛད་པ། །
དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
ཚོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། །

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་
ལྷ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་སོ། །(༡༥)བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ནི། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་སེམས་དབའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོ། །
གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། བལ་པའོ། །

བོད་གང་དག །འབྲུག་པར། སངས་རྒྱས་འབྲིང་། ཞེས་པའི་མིང་རང་རྒྱལ་ལ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱུང་བུའི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པ་མ་དགོགས་པར་མ་ཟད་ཐེག་
དམན་གྱི་གཞུང་འདི་ཀ་ཙམ་ཡང་མ་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གོ་ལ། ཉན་རང་སོགས་གང་ཟག་རེ་རེ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ལ། ལྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་གིས་མཆོག་དམན་དུ་སྤེ་བའི་དབུས་གཙང་གི་སྤེ་དཔོན་སོ་སོ་བ་བཞིན་ཡིན་ན་སངས་
རྒྱས་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལ། འབྲུག་པར་དེ་རྟེན་འབྲུང་བ་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་བསྟོང་
ཆོག་མཛད་པ་སྲོད་ཀྱིས་མ་གོ་བར་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་རྒྱུང་བུའི་ཞེས་པ་དེ་གཉི་སྟེག་
རིགས་བསྐྱེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་སངས་ལ་དབའ་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པས། རང་རྒྱལ་ལ་དབའ་འབྲིང་། ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་དབའ་རྒྱུང་བུའང་ཅིས་མི་འཛོག། །

སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱན་ལ་ཉན་ཐོས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །ཁམས་
གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱག་བརྒྱུང་བས་འགོ་བ་བྲངས་བམཛད་པ། །སེམས་ཅན་
ལ་ཐན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་རྩོམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ། ཚོས་མངོན་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་དང་། བཟར་བཏགས་པའིའོ། །
དང་པོ་གཙོ་བོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ན་སྤང་བོ་ལྷ་བ་ཅན་ནོ། །
རྗེས་འབྲང་གི་དོན་འཁོར་བཅས་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། (༡༩)

ཀླུ་སྐྱེས་མཁུ་

ཀླུ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྲོད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཚོས་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་རྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་ཁོ་ནར་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཟུགས་སྤང་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོམ་བྱུང་ཤེས་རབ་ཟག་མེད་ཀྱི་འཁོར་ན་ཟག་
མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཟུགས་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འཁོར་ན་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲོམ་གཟུགས་ཡོད་ཅིང་།
དེ་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱ་འབྲུང་ཆེན་བཞི་རྒྱུར་བྱས་ཀྱི། འབྲུང་བྱུང་འབྲས་གཟུགས་ནི་རྣམ་རིག་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྲེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་དོན་དམ་ཀྱི་
ཚོས་མངོན་པ་དེ་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གཉིས་པོ་དེ་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་
པའི་གསུང་རབ་ནི་བརྟམ་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་པལ་པ་དག་བརྗོད་བྱུང་
སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མངོན་པ་དེ་བརྗོད་བྱུང་བྱེད་པ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མངོན་པ་ལ་དོན་དམ་དང་བརྟམ་མངོན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱས་པར་མ་ཟད། སྒོ་བ་དཔོན་སྲོགས་སྤང་གིས་
བརྒྱན་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དོན་དང་སྐྱེས་བསྐྱེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་མི་
སྒོ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ལ་འཛོགས་པ་དང་། སྐྱེས་བསྐྱེན་སྒོ་བ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་དང་འཛོགས་ཉེན་པའི་ལས་དང་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་པལ་དུ་འཛོགས་པ་ལྟར།
འདིར་ཡང་དོན་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྐྱེས་བསྐྱེན་ཀྱི་
ཚོས་མངོན་པ་སྒོ་བ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་(༡༧བ)ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
སྦྲེས་ཐོབ་སྦྲོད་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་པལ་དུ་འཛོགས་གོ། །

དེ་ལྟར་ན་དག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་པལ་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱོད་རབས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྦྲེ་བ་ལ་ངེས་པར་བསམ་གཏན་ས་ཤུག་གང་རུང་ལ་བཞེན་ནས་སྦྲེས་དགོས་པས་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་
རེ་འཛོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྟོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཚོས་མངོན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དག་

བཅོམ་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྣོགས་མེད་ཅམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་སུན་སུམ་མ་ཚོགས་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་
རབ་དེ་ཚོས་མངོན་པ་པལ་པར་འཛོག་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་དེས་པར་བསམ་གཏན་ས་
རྒྱལ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའང་།

རི་རྐྱད་དུ།

ཁྱོད་གྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །
བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །
བདུད་གྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །
སྲིད་པ་དག་ནི་འདོད་བར་བསྐྱེད། །

ཅས་བྱུང་ངོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འཁོར་བཅས་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་པ་སྟེ་ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པའི་གཟུགས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིང་
གཞིའི་སྤང་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཟག་མེད་གྱི་ཚོས་མངོན་པ་དེའི་ཚོགས་པར་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོན་གཟུགས་
ནི་དེའི་རྗེས་འབྲང་མིན་ཏེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོན་པ་ནི་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའང་
ཡོད་པས། དེའི་ཚོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་ན་རྒྱ་འབྲུང་བ་བཞི་མེད་པས་འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་
སྲིད། འཁོར་བཅས་སྤང་པོ་བཞི་པར་(༡༩ན)འཛོག་གོ། །ཅི་འདོད་ཁམས་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་
རྟེན་ལས་སྣོན་ལམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པ་ལྷན་ཡང་ས་མི་མཚུངས་པས་དེ་དེའི་འཁོར་དུ་མི་འཛོག་
གོ། །

འདིའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ལ། སྲ་སྲིའམ། དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་པ་
དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་གྱི་རྗེས་སྤང་ལམ་སྲི་མ་གཉིས་སྐྱེ་བས་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་འཕགས་ལམ་བརྟེན་པར་འབྲུང་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་འགལ་བས་རྟེན་བརྟེན་པར་ཅི་ལྟར་འབྲད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་སྲ་སྲི་
གཉིས་ཀས་མི་གཞོད་པར་སྲ་སྲིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཛོག་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
གསུམ་གང་རུང་བསྐྱེད་ནས་སེམས་རྟེན་དེ་ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། རི་རྐྱད་དུ་གནས་བརྒྱུད་པར། བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་སྣོན་ལམ་འཇུག་
བདུན་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་པའང་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱུང་རུང་ལ། དེའི་

ཚེ་རྟེན་ལས་བརྟེན་པ་ལོགས་སུ་གསར་སྐྱེ་མ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཙམ་དུ་མི་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་སྒྲུ་
ཤིང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ན་སྒྲུ་དང་ཤིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པར་བཤད་ན།
རང་འགྲེལ་དུ།

དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའམ།

ཞེས་སྲུང་འདས་ཉིད་ལ་འཆད་པ་མེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱ་བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་མཚན་གཞི་སྟོན་པས་
མི་འགལ་ལོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་པས་སེམས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་
ལྟར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་སེམས་ལ་(༡༩བ)ཡོད་པའམ་སེམས་ལས་འབྱུང་བས་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་པར་འོས་ཀྱི། སེམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་དང་། དེགས་པས་ཀྱང་གཞུགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་མི་རུང་
ངོ་སྟོམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདིར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་དང་གཙོ་སེམས་རྣམས་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་
འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པའི་སྲིར་དང་། གཞུགས་ཅན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་འཁོར་དུ་བཞག་པའི་སྲིར། དཔེར་ན། མིའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཆེ་ཡིག་མཁན་གཙོ་
བོར་འཛོག་པ་བཞིན་དང་། གཞུགས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།

རི་སྐད་དུ།

ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཅིག་གང་ན་འདུག་ཀྱང་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་དང་། ཞི་གནས་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཅིག་གང་ན་འདུག་ཀྱང་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་དུ་འཛོག་གོ། །

མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་གསུང་རབ་གཞན་དང་ཤན་མ་འབྲེས་པར་སོ་སོར་བཅད་དུ་ཡོད་
པར་འཆད་ལ། སྡེ་བས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེར་མི་འདོད་དོ། །

རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་མངོན་པ་ལ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟེགས་བམ་སོ་སོར་བཅད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྟེགས་
བམ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ག་ཚང་བར་འཛོག་ལ།
རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལྟ་བུ་ལ་གསུམ་ག་ཚང་བས་ལུང་མ་མ་ཞེས་མངོན་པར་བཤད་པ་དང་།

རི་རྒྱུད་ཀྱི་

དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ་མདོ་སྟེ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར།

ཞེས་མདོ་སྟེ་ལུང་སྟོན་ཚེགས་དང་ལུང་གཞི་ལ་བཞག་པའོ། །(༡༠༦)ལམ་མངོན་པ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
སས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར། སྒོམ་བྱུང་ནི་འཁོར་བཅས་སྤུང་པོ་ལྷ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་གི་ས་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་ནི་རྗེས་འབྲང་གི་གཞུགས་མེད་དོ། །

འདོད་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུགས་ཁམས་གྱི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་
མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་གཞུགས་དེ་ནི་གཞུགས་གྱི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
མི་འདོག་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་བས་བསྐྱུས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་མི་འབྲང་བའི་སྤྱིར།

མཆིམས་རྟེན་ཏུ་ཐོས་བྱུང་ཡུད་ཅམ་གཞུགས་མེད་དུ་ཡོད་ཅེས་མ་རྒྱ་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་གཏན་མི་ལེགས་ཏེ།
དེ་ནི་ཐོས་བྱུང་མེད་ཅིང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་བསམ་བྱུང་མེད་ལ། འདོད་པར་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ས་བ་མིན་
པས་སྒོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

ས་ལས།

འདོད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པའི་བདེ་བས་མ་བསྐྱུབས། ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །

དེས་ན་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་ལུས་སེམས་གྱི་ཤིན་སྤངས་གྱིས་མ་ཐེན་པས་སྒོམ་བྱུང་དུ་མི་འདོག་གོ། །

འདིར་དཔལ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་མཚོག་གི་སྤྱུགས་སུ་བཞེས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་
ལ་གང་ཟག་ཁྲ་ལྷར་སྤྱི་བརྟོག་ཅན་འདྲེས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་། བྲིད་གྱི་སྤྱུག་ཆེན་ཅེས་པོ་ཆེ་དེ་སྤྱོད་མེད་གྱི་རྒྱུད་
སྤེན་ས་བཤད་པའི་སྤྱུག་ཆེན་ལྷ་ག་ལ་ཞེག། བྲི་རོལ་བ་དང་སྤེ་བ་ལ་གྲགས་པའི་འདོད་སེམས་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ་
ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། བྲིད་གྱི་སྤྱུག་ཆེན་དེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འདོད་སེམས་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ་
(༡༠༧)ཐོབ་པའི་ཆགས་སྤང་མཁོན་འདྲིན་སོགས་མངོན་གྱུར་པ་ཅམ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤང་བྱུང་བུང་
མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྲིད་ཅག་གི་སྤོད་ཆེག་དེ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་སྤྱེས་སུ་ཡིན་པོ་ཤེས་ལ་དེ་རྒྱུད་དུ་
ལྷོན་ནི། ཁོ་པོའི་རྣ་བར་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། བྲིད་ཅག་འཕགས་པའི་སྤྱེས་སུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་
པས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་འདོད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ་པའི་སྤྱིར།
ཅི་ཡང་དུགས་བརྒྱུད་དུ་ཁས་འཆེས་ནས་པལ་པའི་སྤྱོད་པོ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པའི་རོ་ལངས་ལྷ་བྱ་མང་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་

ལ་མེད་ཅག་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ་རྗེས་དབང་གིས་ལམ་ངན་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་ན་ནི་ཆེས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཏེ།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ཞར་ལ་འོངས་པའོ། །

ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་སྐྱོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནར་འཛོག་
སྟེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ཁ་སྤྱིར་བཏུ་བས་སྐོམ་བྱུང་དུ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐོམ་བྱུང་ཟག་
བཅས་ལ་ནི་རྗེས་འབྲང་གི་གཞུགས་ཡོད་དེ། ལོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་སྐོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་
ནི་སྐྱེས་ཐོབ་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

རི་སྐད་དུ།

དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་ཆགས་བྲལ། །

སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དག་པ་ཐོབ། །

ཅས་འབྱུང་ལ།

སྐོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། ས་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འཁོར་དུ་འབྱུང་ལ་རྗེས་འབྲང་གི་གཞུགས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཞུང་མངོན་པ་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པར་མ་ཟད། རྗེ་བདུན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་པར་འདོད་དེ། དེ་བས་དེ་སྤྱིར་འདི་ནི་སྐོན་པས་གསུངས་སོ་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །

འོ་ན་གཞུང་མངོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཙུན་(ལྟན)ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་གྱེ་སྐྱེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། སེམས་ཅོམ་པས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། མདོ་རྗེ་པས་སྐྱི་ལྟོག་
ནས་བཀའ་དང་བསྟན་བཙུན་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་མདོ་རྗེ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་
རགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མཆེད་ཅོམ་དུ་བསྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅིང་གེར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་རང་མཚན་པ་བསྟན་
བཙུན་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་ལ་དེར་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ན་མིང་ཆོག་ནི་ཡི་གེ་ལ་བཏགས་པའི་
བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་སྐོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ལམ་མངོན་པར་བཞག་པ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྐྱི་ཅོམ་དུ་བརྗོད་དེ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཁོར་བཅས་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པར་འཛོག་
པའི་སྤྱིར། རི་སྐད་དུ། དེ་ཐོབ་བྱ་སྤྱིར། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་སྐོན་པའི་གསུང་རབ་རྗོད་བྱེད་མིང་གི་ཆོས་མངོན་པར་
འཆད་དོ། །

ལྷག་པའི་དོན་ནི། ལྷག་མེད་གི་ལྷང་འདས་མཚོག་གམ་ལྷག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཚོས་འདི་
བ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྐྱེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་གི་ཤེས་རབ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་
ཞེ་ན། ཚེ་རབས་སྲ་མར་རྒྱའི་ཀུན་སྐོང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གི་དགོ་ཅས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཤེས་རབ་སྐོམ་པའི་
སྟོབས་གིས་ཚེ་འདིར་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཐོབ་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གི་དགོ་ཅས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཤེས་རབ་སྐོམ་པ་དག་གོང་མ་གོང་མ་ལས་
ཉམས་ནས་འོག་མ་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་འབྱང་བཅས། །
དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་། །
འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཅུད་ཕྱིར་རམ། །
འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཚོས་མངོན་མཛོད། །

དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། རྗེས་
(37བ)འབྱང་ལྷང་པོ་ལྟ་དང་བཅས་པའོ། །

དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ་སྟེ། དེ་ཉོགས་བའམ་ཁོང་དུ་ཅུད་པ་ལ་མངོན་དུ་
སྐྱོགས་པའི་ཚེད་དུ།
རང་འགྲེལ་ལས།

ཚོས་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་མངོན་པའོ། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཐོས་བསམ་སྐོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་སྐྱུར་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པ་གང་
དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་མངོན་པ་སྟེ།

རྒྱལ་སྐས་མར།

གཞན་དག་ན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །ལུས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཡན་
ལག་རྒྱག་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་། ཚོས་གི་སྐྱང་པོ་དང་།
གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཁམས་གི་ཚོགས་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་

སོ། །

བསྟན་བཅོས་འདིར་ཚོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་གཅེས་གཅེས་རྣམས་དོན་དུ་ཡང་དག་ཅུང་ཕྱིར་རམ།
ཡང་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་གནས་ནི་ཚོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དེ་ཡིན་པས་ཚོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་གནས་དང་
མཛོད་ཀྱི་དཔེའི་སློབས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷུའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། དགོས་པའི་དོན། བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་བཞིའེ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲོད་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་
པས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེད་ཡིན་ཏེ།

དེ་སྐད་ལྟ།

བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དམ། །

ཡང་ན་ལས་ནི་འགའ་ཞིག་ལ། །

རི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བཟོད་པར། །

དེ་སྲིད་དུ་ནི་སུ་ཞིག་འཛིན། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།

འདོད་པས་སྐར་བའི་དག་ཅེས་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་འཇུག་པར་

(༡༡༧)མཐོང་སྟེ།

རྣམ་ངེས་ལས།

གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད། །

ཤེས་པར་བྱས་ན་དོན་དེ་འདོད། །

ཅེས་པ་ལྟར་ཁྱད་ཅན་ཉོགས་དཀའ་ལ། ཉེས་པ་ཟད། རྩོད་སྤངས། གནས་གསུམ་དང་མི་འགའ་བར་སྟོན་པ་གསུམ་
ལྟན་ཅིག་ལས་མ་བྱུང་བས་ཉེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་།

དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས།

ཚིག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །

ཉེས་ཚམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་གྱིར། །
སྐྱེས་བུས་མ་བུས་བདེན་དོན་ཅན། །

ཞེས་སྤྱོད་ལ་བ་ལ་འཕངས་པ་ནི་ཁྱེད་ལ་འདྲིར་བརྗོད་སྟེ་སྐྱེས་པ་མཚུངས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མ་
བུས་པར་འདོད་པ་ནི་ཚིག་དེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་མ་བུས་པ་མི་སྲིད་ལ་སྐྱ་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དགོས་
སོགས་ཀྱི་དག་བཞུགས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པའི་དེས་པ་ཚད་མ་མི་འདྲེན་པའི་བྱིར། ལོ་རྒྱུ་བ་
ཚེན་པོ་ན་རེ། གཏམ་གྱི་རྒྱན་ལྟར་བཞུགས་པས་གཞུང་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མངོན་པ་ཁོ་ནའི་ཚེད་
དམ་གཞན་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་འདོད། དང་སོ་ལྟར་ན། དགོས་པ་མེད་པའི་གཏམ་གཞན་ན་བར་སྟོན་གྱི་སྐྱ་
ལེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱད་དུ་དགོན་མཚོག་ཐོག་
མར་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས་མངོན་པ་ནི་བཟུང་གིས་ཤིང་ཚོགས་རྗོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་མངོན་བྱེད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་ལ། བསྟན་བཅོས་
ཚོམ་པའི་རྒྱ་དམ་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་དེར་དགོས་འབྲེལ་དེས་པར་འགོད་དགོས་པར་གཞུང་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བསྟན་
ཅིང་། མངོན་བྱེད་ཅེས་ཡིན་ན་དགོས་སོགས་ལ་བཞིའི་གྲངས་དེས་གྲུ་ཅི་དགོས། གཉིས་པ་ལྟར། ན་དག་བཞུགས་
པས་མངོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལ་འཇུག་ན་དེར་རུང་ངོ། །(༢༢བ)

ཁ་ཅིག་སྐྱད་འབྲེལ་ལས།

མཁས་ཚམས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཚེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་མིན། །

ཅེས་པ་ལྟར། སྟོན་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པ་པོས་དགོས་སོགས་ཀྱི་དག་བཞུགས་པའི་ལུགས་བཟང་རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་
ཤིང་། དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་ཏེ་སོ་ནམ་བྱེད་པོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན། འདྲིར་བསྟན་བཅོས་ཉན་
བཤད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་དག་དེ་འགོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོན་གྱི་ཚོམ་པ་པོ་དེ་ལ་དགོས་
པ་མེད་ན་དེ་དང་སྟོན་པ་བསྟན་པར་མི་རིགས་ལ། ཡོད་ན་དེས་བུས་པས་དགོས་པ་གྲུབ་པས་སྐྱར་བུ་མི་དགོས་
པའི་བྱིར། དང་པོའི་འགོད་མཁན་གྱི་ལུགས་བསྐྱུངས་ནས་འདྲིར་དག་བཞུགས་པ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། འདི་ལ་བུ་རོག་སོ་རྟོག་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པས་ཚོམ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱེད་མ་དམིགས་
པ་ལྟར་བཅོས་པའི་སྐྱེར་བས་ཚོམ་པའི་སྐབས་འགོག་པ་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་མ་གྲུབ་པ་
བརྗོད་པས་དེ་བརྗོད་པའི་ཚེད་དུ་དགོས་སོགས་བསྟན་ཅེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་མིན་པའི་
ལོག་རྟོག་གང་རུང་བརྗོད་ན་ལ་ཤིང་མིན་པ་སོགས་གཅོད་པའང་འདྲིའི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

ཚུམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་འདི་བཅུམས་པས་ནོར་འཇིག་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལོག་རྟོག་གུང་
སློབ་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞུང་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་གཞུང་ལ་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་
འདིས་སེལ་བས་གཞུང་མི་དགོས་པ་དང་། གཞུང་ལ་དོན་དུ་མ་ཡོད་པས་དགོས་འབྲེལ་དུ་མ་དགོས་པར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཚུམ་སྐབས་འགོག་པའི་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་འཇུག་
པར་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་སོགས་འགོད་བདེ་འཐད་གུང་། དགོས་སོགས་བཀོད་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མ་
(༩༩ན)གྲུབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་གཞུང་དོན་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། དགོས་སོགས་ཀྱི་དག་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པས་དགོས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པར་མི་བྱས་ལ། སྐྱབ་བསལ་མེད་པའི་ཡེ་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལའང་
དགོས་སོགས་གྲུབ་པར་བརྗོད་གུང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔྱད་དེ་ལོག་པར་ངེས་པ་བསལ་ནས་
དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་སོགས་འགོད་པར་དགོངས་སོ། །

[གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།] རང་ལུགས་ལ་དག་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་གོ་བ་ཡིན་
པས། འདིར་ཡང་དག་འདིས་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ན་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དགོས་པ་ཡོད་པར་
གོ་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོང་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐོས་པ་ལྟར་སྤོང་བས་གྲུབ་པ་དང་།

བཞིར་སྟོན་པའི་གངས་ངེས་ནི།
རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།

མདོ་དོན་གྱེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །
ཉན་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་ལ། །
ཉན་པ་པོ་དེ་གྲུས་གྱེད་པས། །
ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་གྱ། །ཞེས་པ་དང་།

ཡུམ་ལས།

གུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
འདོད་པས་ཤེར་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབ་པར་གྱུ་ལོ། །

ཞེས་པ་དང་།

ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལུ་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཟུང་ཞིག་དང་། དེ་བཟུང་ན་སྐྱུར་བར་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱབ་ཅིང་རྟོག་ཏུ་བྱུང་བར་བྱ་བའོ། །

ཞེས་ཉན་པ་པོ་སྟོན་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི། དགོས་པའི་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མཐ། དེས་པ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། བོད་ལྔ་རབས་པ་
དག་ཚང་མ་མེད་པའི་ཚིག་ལ་དེས་པ་སྐྱེ་ན་རྟོག་ལྡན་མིན་ལ། རྟོག་ལྡན་གྱི་ཚེད་ཏུ་དག་ལས་དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་
ཚེད་ཏུ་(མ་མཐ)ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཅོས་དེར་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་ལས་ཆེ་བར་གས་ཆེར་འཛིན་བས་འདོད་དོན་
གཉེར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དགོས་སོགས་བཞོད་པའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་
རིས་ལས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི་རྟོག་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་སྐྱོ་བས་ཚིག་ལས་ཀྱང་དེས་པ་སྐྱེ་ནས་འཇུག་
ལ། དེ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཚང་མའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཅི། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས་འཇུག་པས་རྟོག་ལྡན་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་ལྡན་ཡང་སྟོའི་རིམ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རྟོག་ལྡན་ཏུ་འཛོག་དགོས་
ཏེ། ལྷ་སྟེགས་པ་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་ཡང་འདུས་བྱས་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོ་བས་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་
འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྐྱེ་བས་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་བདེན་བར་འདོད་པ་
དང་། སེམས་ཚམས་པ་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་འདོགས་པས་རྟོག་ལྡན་མ་ཡིན་ཀྱང་།
རང་རང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་དོན་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགོས་སོགས་ཀྱི་དག་ཅམ་ལས་དོན་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་བཅོས་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་སྟེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས།

བསྐྱེད་བཅོས་སྐྱོངས་པ་སྐྱོག་བྱེད་ཡིན། །

ཅེས་པས་རྟོག་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏུ་ཡང་ཚོམ་པ་འབྲང་ལ། དེས་ན་རྒྱུང་འཕེན་པ་དག་རྗེས་དབག་ཚང་མ་ཁས་
མི་ལེན་པ་དེ་དོར་རྗེས་དབག་ཚང་མར་བསྐྱབ་པ་ནི་མདོན་སུམ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་དོན་མེད་ན་མི་འགྱུར་བས་
ཚང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྣམ་དེས་ལས།

མདོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །

མི་འགྱུར་བས་ན་ཚང་མ་ཉིད། །

འབྲེལ་པ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་དེའོ། །

རྒྱ་ཡིན་པས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས། །

ཞེས་བཤད་ལ། གཞན་དུ་ན། (323)ལོག་རྟོག་ཅན་གྱི་ཚོངས་པ་མི་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་སུ་དགོས་སོགས་ཀྱི་ངག་བཤོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་ཚིག་ཅན་གྱིས་དགོས་པ་ལ་ངེས་
པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་ཏེ། མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མེ་བརྗོད་པས་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འབྲེལ་པ་མེད་
པས་ཚད་མའི་ངེས་པ་མི་འཐད་ཀྱང་ངེས་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་པ་
ལྟར་སྤོང་བས་གྲུབ་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ཚོངས་པ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔལ་གྱང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཡིད་དཔོན་དང་ཐོས་བྱུང་རྒྱུ་ཚད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ །དགོས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཆེ་དགོས་ཡོད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ན་རང་གིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
ངག་མི་དགོས་ཤིང་། དགོས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཅན་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་ལས་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་མི་འཐད་ཅེས་བའང་མི་རིགས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཅན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་ཡོད་ལ་ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་
ངག་ལ་བརྟོས་པ་དང་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་བ་སྤོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་བ། །

ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཐེ་ཚོམ་ཡང་དག་བསྐྱེད་ལུས་ཤིང་དེའི་ཆེད་དུ་དགོས་ན་ཡང་འཆད་པ་པོའི་ངག་གིས་འགྲུབ་པས་དེ་
ཚོམ་པ་པོའི་ངག་ལ་མི་བརྟོས་སོ་ཞེས་བའང་མི་འཐད་དེ། འཆད་པ་པོ་ནི་དགོས་པ་བརྗོད་པར་མ་ངེས་ཤིང་ངག་རྒྱུན་
ལུང་བས་སློབ་མའི་སློབ་རྟགས་པའི་ཆེད་དུ་ལོག་པར་སྐྱ་བ་ཡང་སྲིད་ལ། ཚོམ་པ་པོ་ནི་ངག་རྒྱུན་རིང་བ་སྟེ་བརྟགས་
ནས་འགོད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་རུང་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཅའ་སྤོང་བ་ཚོམ་པོའི་ངག་ལ་བརྟོས་
པས་དགོས་སོགས་(324)གྱི་ངག་འགོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་ཡིན་ན་ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་
མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་ཞིང་། ཏྲ་སྤང་ལྟར་སྲིད་ཅན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་
རུང་བས་སོ་ཞེས་བའང་མི་འཐད་དེ། ངག་ཅི་རིགས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མེད་ཀྱང་། མཐོན་འབོད་པ་ལྟར་
དགོས་འབྲེལ་མཐོང་བས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པ་སྲིད་ཅིང་། འབྲེལ་རྒྱ་ཁེགས་པ་དང་འགལ་རྒྱ་གྲུབ་པ་མེད་པས་བྱ་

བའི་ཡུལ་ནས་དོར་བ་མ་ཡིན་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱར་བསྟན་པའམ། རྟོག་ལྡན་བྱ་དཀའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པ་
ཡོད་ཅིང་བསྐྱབ་ལུས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེད་དུ་ངག་བཀོད་པ་ནི། སུ་ཡོན་གཞན་ལས་ཐོས་པ་དང་
ཚོགས་རྒྱུ་དུས་གཞུང་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མཐོང་ཐོས་མེད་པའི་ནོར་བུ་ལྟར་མི་འཇུག་པ་ཉིད་
གྱི་སྲིང་རོ། །

[གཉིས་པ་བསྐྱས་དོན་ནི།] ད་ནི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་ནི་སྐྱེའམ་
མིང་གིས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་བརྗོད་པས་སྐྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་པ་ཟག་བཅས་ཟག་
མེད་གྱི་ཚོས་སམ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ།

དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས།

- སྐྱ་གང་ཞིག་ནི་བརྗོད་པ་ན། །
- རྟོག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། །
- སྐྱ་ཡི་ཡུལ་ནི་ཡིན་འདོད་དེ། །
- དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མིན། །ཅེས་སོ། །

དགོས་པ་ནི། གངུལ་བྱའི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་འབད་པ་འདི་སྟེད་གྱིས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
རོ། །

འབྲེལ་པ་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་གཞན་དང་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དགོས་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་
ལ་རག་ལུས་པའོ། །

དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོང་འཕྲུལ་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའོ། །དེ་
དག་ནི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་(34ན)པའོ། །

ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ནི། ངག་འདིའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བརྗོད་བྱ། ངག་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་པ། དེ་དག་ལ་རག་ལས་པ་འབྲེལ་པ། དེས་དགོས་ལྡན་དུ་ཤེས་ནས་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དགོས་སོ། །

ངག་ཅམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ནི། ངག་འདིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་བྱ། དེ་ངག་ལས་
རྟོགས་པ་དགོས་པ། དགོས་པ་ངག་ལས་རག་ལས་པ་འབྲེལ་པ། དགོས་པ་དེ་ལས་ཉིད་དགོས་བྱུང་པ་ནི་དགོས་
པའི་དགོས་པའོ། །

དགོས་འབྲེལ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤིང་དང་སྡོན་པ་སྟེང་མ་གྲངས་སམ། ལག་པའི་སོར་མོ་སྟེང་དོ་བོ་ཐ་དད་པའམ།
བྱས་མི་རྟག་སྟེང་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྡོན་པ་ཐ་དད་པའམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་སྟེང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་
པ་གང་ཡིན་ཅེ་ན། དོན་སྡོན་ཐ་དད་པས་དང་པོ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཐ་མ་མ་ཡིན་ལ་
གཞན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བསམས་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཚོས་དེས་གཞན་གསུམ་
ལ་བྱུང་བས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྡོན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིད་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཉོགས་པར་བྱ་བ་དགོས་པ། དགོས་པ་དེ་ཉིད་སྟོ་ལ་སྟེང་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་
པའི་སྡོན་པ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟར་
ཀྱི་ཉིད་དགོས་ཀྱང་ཚོས་པའི་ཚ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཅམ་དུ་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདི་ལྟར་
ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་སྡོན་པ་བརྗོད་བྱ་དང་། སྟོ་འདོགས་ཚོད་
པ་དགོས་པ་དང་། སྟོ་ལས་བྱུང་བ་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྡོན་པ་ཐ་དད་ཅིང་། ཉིད་དགོས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དོ་བོ་ཐ་
དད་པ་ཉིད་(345)དོ། །

དེ་དག་རག་འདིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། གཙོ་བོ་གང་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས།

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་དངོས་ཤུགས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། བརྗོད་བྱ་ཚོས་
རྣམས་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱང་དེས་མཚོན་ཉེ་བསྟན་ལ། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པས་དགོས་པ་
དང་། མེད་པར་ལ་སོགས་པས་ཉིད་དགོས་བརྗོད་པས་བསྟན་ཅིང་།

འབྲེལ་པ་ནི་མངོན་པ་ཡོད་ན་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡོད་ཅེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཉེ།
རྣམ་བཤད་རིག་པར།

- བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །
- འབྲེལ་བའི་གཞི་ནི་གཉིས་ལ་གནས། །
- དེ་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
- དགོས་ལས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཉོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རག་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་རང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དང་། གཙོ་བོ་མེད་ན་པལ་པ་ཉིད་
དུའང་མི་འགྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་དང་པལ་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་བརྗོད་པ་སྐྱེའི་བྱེད་པས་གཙོ་བལ་ནི། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཡི་བྱིར། །ཞེས་དང་། དག་བརྗོད་པ་དག་དེའི་
དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གཉེར་བ་སྤོང་བས་སྤྱོད་པས་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་གཞན་གསུམ་དེའི་ཡུལ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
པས་པལ་བར་བསྟན་ལ།

བསམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བལ་ནི། མེད་པར་ཞེས་དང་། དགོས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་ཉིང་
དགོས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་གསུམ་དེའི་རྒྱ་དང་། རྒྱའི་ཡུལ་དང་ཐབས་ཡིན་པས་པལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

དགོས་སོགས་བཞིར་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །ཤེས་བྱ་དང་བསྟན་བཙུན་ལ་བཞིར་དེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བསྟན་
བཙུན་འདི་ལ་ཚོས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཞི་ཁོ་ན་བཏུས་ཏེ་སྟོན་པའི་དེས་པ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། སྤྱིར་དག་རྣམས་
གྱིས་རང་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འཚམས་པའི་དོན་ཅམ་བརྗོད་པ་ན། དག་འདིས་ཀྱང་རང་གི་བསྟན་བཙུན་ལ་གདུལ་
བྱ་གཞུག་(36ན)པར་འདོད་པས་གོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ལ་བཞི་འཚམས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱོ་བོ་རྟོག་པ་
དང་ལྡན་པ་དག་སྤར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། ཅི་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་གཞུང་ངམ་སྟོང་ཉིང་
ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཉིང་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མ་བག་མར་ལེན་པའམ་ཤིང་
གཉན་གཙོད་པ་ལྟར་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་ཀྱང་འདྲོག་པའི་ཞོར་བུའམ་སྤྱང་བ་འབྲུམ་ལྟར་སྐྱབ་མི་བྱས་པ་
དང་། བྱས་ཀྱང་སྐྱོམ་པས་ཁོན་པ་མི་བསྐྱོ་བ་ལྟར་ཐབས་སྤྱོད་པ་གཞན་ཡོད་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་
གཅིག་མ་བཅད་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་དེ་དག་གཙོད་པ་ལ་ལོ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་བརྗོད་བྱས་དགོས་པ་ཡོད་པ་
དང་། དགོས་པས་སྐྱབ་བྱས་སུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་ལ་བརྗོད་བྱས་ཁྱབ་ཀྱང་ཁྱབ་བྱ་དགོས་པ་
ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་ཁྱབ་བྱེད་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་པས་མི་ཞེགས་པས་ཁྱབ་བྱེད་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་པས་དགོས་
པ་མེད་པ་མི་སྐྱོག་པའི་བྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འབྲུབ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པའི་བྱིར་དོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་འདོད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་བྱས་ཤིང་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་དགོས་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱོ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་དང་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་བཞི་བསྟན་
པས་དག་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོག་སྐྱོགས་གཙོད་པའི་བྱིར་དགོས་པའི་རོ་བོ་ཉིང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིང་དགོས་ཀྱི་ལོ་ལ་པའི་
རྒྱུར་ཤེས་པས་འདོད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞུང་འདིས་རྟོགས་བྱ་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་རང་ལ་ཡོད་པས་དོན་
ཤེས་སྤང་ན་མིག་གི་གཞུགས་ལྟར་རྟོགས་སུ་རུང་བ་དང་། དེ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་
གཙོད་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པས་འདིས་བརྗོད་ཚོད་གོ་བ་ལ་འདི་བས་སྐྱོ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དོ། །

ཡང་འབྲེལ་(36བ)པས་ལྟ་འདོད་ནས་མཚོད་སྟོན་ལྟར་དགོས་པ་བསྟན་བཙུན་ལ་མ་འབྲེལ་བ་བཅད་ནས་
བརྗོད་བྱ་དེ་སྐྱབ་བྱས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱང་རུང་དོ། །དེ་ལ་འདིར་གྲངས་དེས་མི་འཐད་པ་སྤར་བ་ནི་རྟོག་

པ་བཞི་གཙོད་པས་དགོས་འབྲེལ་བཞིར་ངེས་པ་ལ། རྟོག་པ་ནི་སློབ་འཇུག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་ཁ་ཅིག་ལ་གཅིག་གམ་
གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ལ་འདིས་ལོར་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པའང་སྐྱེ་སྲིད་པས་བཞིར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་
ན། དེའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་རྟོག་ལྡན་གཅིག་སྐྱོན་ཡོན་མ་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་དུ་འདི་ལ་དོན་ཡོད་ཅིང་།
འདོད་ལ་རྣམས་ཤིང་ཐབས་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དབྱུང་ནས་འཇུག་པ་ན་བཞི་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་གཞན་
འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་འདུ་བས་བཞི་པས་མང་བར་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ལོ། །

ཡང་བརྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཉེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉིང་དགོས་ལའང་དོགས་གཞི་སྐྱེ་ན་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་
དགོས་འབྲེལ་མི་དགོས་ན་དགོས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་དགོས་ན་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཉེས་པའང་མེད་དེ།
དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ན་སྤོང་དགོས་ཀྱང་ཉིང་དགོས་ལ་དགོས་འབྲེལ་གཞན་མི་དགོས་ཉེ། ཉིང་དགོས་ཀྱི་ངོ་སོ་
བསྟན་པས་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་འདོད་བྱར་གྲུབ་ལ། དེ་དགོས་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་སྐྱོན་མས་འོད་ལྟར་མི་
རྣམས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དོགས་པ་ཡང་སེལ་བའི་སྲིད་པོ། །

ཡང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཉེ་རྟོག་ལྡན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཚིག་གིས་བརྗོད་པུས་ན་རྟོག་གི་པའི་
བདག་ལྟ་དགག་པའི་སྲིད་ལྟས་སྤྱར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་རྣམས་ན་དག་གི་དགོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། རྟོག་གི་དན་པས་བརྟགས་ནས་ཞེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཚིག་གིས་མི་བརྗོད་ཅིང་སློབ་བྱར་བ་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་
ལོག་རྟོག་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་སྤོང་བས་གྲུབ་པས་སམ། ལོག་རྟོག་གི་ཁྱད་པར་བརྗོད་ཅིང་(༡༨ན)ཚད་མའི་ངེས་
ཤེས་མི་སྐྱེད་པས་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །

ཡང་འཇུག་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཉེ་དགོས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཤེས་བྱ་གཞིར་བྱས་ལ་བཅད་པས་བསྟན་
བཅོས་ལ་མ་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། དེན་པོ་ཆེ་སྲིད་ཀྱང་དབྱུང་བའི་ཁྲིམ་ནས་མི་ལེན་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་འཇུག་
པའི་རྒྱར་མི་དུང་ལ། བསྟན་བཅོས་གཞིར་བྱས་ལ་གཙོད་ན། དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པ་
དང་། མ་འབྲེལ་བ་ཚོད་པའི་སྲིད་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་
གཉིས་ལས། མི་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ལྟར་ན་དགོས་མེད་དང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིང་དུ་མ་འབྲེལ་བ་དང་མི་
རྣམས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གཙོད་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ལྟར་ན་དགོས་པ་
བཞི་ག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གཙོད་ཚུལ་ཐ་དད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དབྱེ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་ལ་སྐྱས་བྱངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སློབ་ལ་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱ་དང་། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའཕམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཤེས་བྱ་གཤེས་ལ་གནས་པ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་
དང་། དགོས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདིས་རྟོགས་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། བརྗོད་བྱ་གཉིས་རྟོགས་པ་གཉིས་

དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དང་ཉིང་དགོས་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་། ཉིང་
དགོས་ལ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ལམ་གནས་སྐབས་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་མཐར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །
ཞེས་དགོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་དཔལ་སྒྲར་ཐང་པའི་ལྷགས་ལྟར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས།

ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །

གང་སྤྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །

ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདྲིའི་འབྲུམས་ཏེ། །

དེ་བས་དེ་སྤྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །

ཚོས་རྣམས་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་པའམ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་(325)པ་ཡིན་པས་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པས་ཤེས་པར་
བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །

དགོས་པ་ནི། མེད་པར་ཞེས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་སམ། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་ཅེས་པས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དངོས་སུ་
བསྟན་ཏོ། །

ཉིང་དགོས་ནི། གཞུང་དུ་བརྗོད་པར་བསྟན་ལ་རྣལ་མ་འབྲུགས་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་ཚོས་རྣམས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་དེ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་ལ་ཉོན་
མོངས་པས་ཀྱང་སྟེ། དེ་མ་ཞི་ན་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ལས་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་འཇིག་ཅིང་ཉམས་
པས་འཇིག་རྟེན་ཅེས་བརྗོད་དེ། དེའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་འབྱུང་མ་སྤོང་བས་སྲིད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དང་
མཚུངས་པས་མཚོ་སྟེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། མཐའ་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྲིན་འཛིན་ཁྲིས་གང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྩ་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་བཞིས་

མཚུངས་སོ། །ཉིང་ལེན་གྱི་སྤྱང་སོ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྲིད་པ་མེད་པས་ཉེ་བའི་ཚོགས་
འདྲིའི་འབྲུམས་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་གཞིའི་སྐྱ་སྤང་སྟེ། ཤིང་སྐྱུ་དག་ལ་ཀྱན་དགའ་ར་བ་
གནས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲུགས་ལ་ནི་རྣམ་འབྲེད་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉིང་དགོས་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་བཅས་མ་བཅས་དེ་རི་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་
ཀྱན་འབྱུང་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་སྤེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལུས་པ་དང་མ་ལུས་པ་ནི་སྤྱག་མ་དང་བཅས་མ་

བཅས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུང་འཛིག་རྟེན་དང་། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་ཀྱི་འབྲུང་གང་། །
ཞེས་(31ན)ཁྱབ་མཉམ་པར་བཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་པལ་ཆེར་དག་བཅོམ་པའི་ཕྱད་སོ་ཐ་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ལ་ཀྱན་འབྲུང་མེན་པ་དང་།

བསྐྱེད་པར།

དག་བཅོམ་པའི་ཕྱད་སོ་རིལ་ཀྱན་འབྲུང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱན་འབྲུང་གི་གཙོ་སྡེ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་སྡེ་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཕྱད་སོ་ཐ་ལོག་པ་སྡེ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་བ་
དང་མ་བཏང་བའོ། །

ཁྱབ་མཉམ་དང་སྤྱར་ཉེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་དང་། དེ་ལས་
འཕྲོས་ཚུལ་ལོ། །

དང་སོ་ལ་གཉིས་ལས། དངོས་ནི། བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་
ཉེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ནི་སོབ་ཅིང་
མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་འགོག་པ་སོབ་ཀྱང་མདོན་དུ་མ་བྱས་པ་སྟེ། ཅི་ཞིག་ལུས་ན་སོ་གསུམ་གྱི་
བྱ་དང་། སྤྱར་ཆུང་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་རྟེན་བཅས་འབྱུང་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་
པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ག་ལུས་ལ།

ནམ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་བ་དང་སྤྱག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི།

འགོག་པ་སོབ་པ་མདོན་དུ་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བའི་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་རྟག་ཅིང་དགོ་བའི་རྣམ་སུའདོད་ལ།
མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དེངས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་འདོད་དེ།
མདོ་ལས།

མ་ཞུམ་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱིས་སུ། །

ཆོར་བ་དང་དུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །

མར་མེ་ལི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །

དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐང་། །ཅེས་སོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ནི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་བསྐྱེད་གཉིས་ཞི་(315)པའི་འགོག་པ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་བྱས་ལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་གྱི་རྟེན་ཅན་ནི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་བྱས་ལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་དོར་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་སྤིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་མིག་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་བསྐྱེད་གསུམ་ལུས་པ་ལྷག་བཅས་དང་དོར་བ་ལྷག་མེད་དོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་འཛམ་བུ་སྤིང་གི་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ན་སྐྱ་ཆེ་མ་བཏང་གི་བར་ཞབས་ལ་སངས་སྤིང་གི་ཆོམ་བཟུག་པ་དང་། སྐྱ་རོ་རྒྱབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབུ་སྤྱང་པ་མ་བདེ་ནས་སྤོན་ལུགས་ཏེ་ཉ་ཉ་གན་རྩ་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་བྱབ་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་གསུམ་ལུས་པ་ནི་ལྷག་བཅས་ཡིན་ལ། བཅ་གོང་བྱིར་རྩ་མཆོག་ཏུ་སྐྱ་ཆེ་བཏང་བ་དང་ལྷག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྤྱོད་པ་ཡང་།

མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།

- སྤར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་བྱུང་། །
- སྟོན་ལུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །
- ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །
- གཉེན་སོ་དང་ནི་སྤྲ་གཞན་སྤྱིར། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྐྱེད་དང་། རིན་ཆེན་སྤིང་བ་དང་། སྟོན་འཇུག་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་དེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་རི་ལྷར་འདོད་ཅེ་ན། རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ནི་བཞིར་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྐྱུལ་པ་དང་། མངོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་དང་། ཞི་བ་བསྟོན་པ་གཅིག་པ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །

དེ་ལ་མངོན་པའི་རྒྱལ་(316)ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ནི་བདེན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་སྟེ་པ་གཉིས་སམ་

བཞི་པོ་རྒྱལ་པར་སྤེན་སྤེ་བ་བཙུག་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱལ་མིང་དང་རྒྱ་
མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཚོས་ལྷ་དང་།

བཤད་སྐྱུར་ལས།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྟགས་པའི་དོན། །

ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་དབང་། །

དེ་ཡི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ། །

ཅེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་། རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ལས་ཚོས་
གྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།

ལྟར་གཤེགས་པ་ལས།

ཚོས་ལྷ་དག་དང་རང་བཞིན་གསུམ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཉིད་དང་། །

བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་འདུས། །

ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ས་བཅུ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་སོགས་པ་མ་གྲགས་ལ། རྫོད་བྱེད་
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་འབྲས་དང་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བཀར་མི་འདོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པའི་
སངས་རྒྱལ་ནི་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

འོ་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

གང་སྤྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །

མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མེད་པར་གསུངས། །

ཞེས་བཤད་པས་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གང་ལས་འཛོལ་ཅེ་ན། ཡང་དག་པར་
ལྡན་པའི་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྷ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སྤྱོད་པ་པར་སྤྱིན་ཏུག་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ཏུག་བསྐྱབས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ཅིང་། ལུང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་འཇུག་

སྒྲིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་བོམས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་
ཐོབ་ལ། ལྷུང་བར་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཐར་བའི་(༡༥༧)ལམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་
དམན་བས་ཐེག་ཆེན་འདོད་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་ལུགས་སོ། །འདི་ལྟ་ཞིག་གྱང་
སྲིད་ན་ལམ་འདི་ལྟས་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྐྱར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནས་གདོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་པ་ཞིག་གྱང་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། མདོའི་སངས་རྒྱས་སྐྱར་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་ནས་གདོད་སངས་རྒྱས་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་འབྱོར་སྲོད་པ་པས་ནི། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོངས་པ་དང་བུལ་ནས་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའང་འདོད་དེ།

ཀུན་བརྟུས་ལས།

ཡིད་ཡིན་ལ་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་སྡེ་པའི་འདོད་པ་དང་འབྲེ་ལ།

འགོག་པ་ནི། དབྱུས་མཐའ་ལས།

གཉིས་དངོས་མེད་པ་དངོས་མེད་པའི། །

དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུའང་གསལ་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་མེད་དགག་གོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བོད་ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ཁས་འཆེ་བ་གང་གིས། མངོན་པ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་བྱ་
བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བརྟུ་བྱག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་ལོག་ཞུགས་རྣམས་སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དམན་པའི་གདུལ་བྱ་དག་ཁ་དྲང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཐེག་དམན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་
ཐོབ་པ་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་
ལོག་ཞུགས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། བཤད་པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་སྤུངས་ཐེག་པ་ལོག་མ་གཉིས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་
གསུང་རབ་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱས་པས་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་
(༣༠༧)དེས་ཐེག་པ་གོང་མའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ན།

ལོན་ཐེག་དམན་གྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་མེད་པར་

ཐལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་བ་དེའང་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྱོར་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་བ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྟགས་སུ་
སྐྱར་བའི་སྲིད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་
པར་བཤད་པའི་འཕགས་བ་དེ་དག་རྩོད་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་སྐྱར་འདེབས་ལྷུ་བར་ཡང་འགོ་ཡི་
དོགས་བ་དང་། ཐེག་དམན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་མཚན་
གཞི་འདོན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རམ།

དེས་ན་རང་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སློབ་པ་དེ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་གནད་ལོག་པར་སློབ་པ་འཚོས་པའི་ཆོག་
འདི་ལྟ་བུ་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ཀྱི་གྲུང་སློབ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པར་མི་འགྱུར་གང་། དེར་མ་ཟད་བདེན་བཞིའི་
སློང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སྐྱོན་མོང་མེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེའང་རང་གར་འགྲུལ་རྩོམ་ལས་
ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤར་བྱོན་སུ་ལའང་མ་གྲགས་ཤིང་། མདོན་བ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་སློང་བདག་མེད་ཀྱི་
རྣམ་པ་སློང་བདག་མེད་ཡང་དག་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་བྱེད་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་རྒྱད་སྟེ་དང་
བཅས་པའི་གསུང་རབ་འགར་ཡང་མ་གསུངས་པས། མདོན་བ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་སློང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་
པ་དེ་དག་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་བསློམ་བྱར་གྲུབ་པོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་གཞུང་བས་སློང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་དང་
གཞུང་ཉོག་སྤངས་བ་སྟེ།

མདོན་ཉོགས་རྒྱན་ལས།

གཞུང་དོན་ཉོག་པ་སྤང་བྱིར་དང་། །

འདོན་བ་མི་(༣༠བ)སློང་བྱིར་དང་ནི། །

ཉོན་གྱི་བསེ་བུ་ལྟ་བུའི་ལས། །

ཡང་དག་བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ལོ་ན། གཞུང་བ་མེད་པས་དེ་འདོན་མེད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤ་ཆེན་འབྲུམ་སྤག་གསུམ་པ་ན་
དེ། ཕྱི་ཡུལ་ལ་བསྟོས་པའི་གཞུང་འདོན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་ལ། བྱང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ནི་
གཉིས་ཀ་མ་ཉོགས་ཏེ། ཕྱི་ལ་བསྟོས་པ་ནི་གཞུང་བ་བྲུམ་པ་དང་དེ་འདོན་གྱི་ཤེས་པའོ། །བྱང་ལ་བསྟོས་པ་ནི་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་གཞན་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འགལ་སློང་མཚན་ལ།

ཁ་ཅིག་ལྷུང་གཉིས་པོ་མི་འགལ་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་བྲུམས་པས་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅམ་ཉོགས་

གྲིས། གཟུང་བ་སྣང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མ་གསུངས་ལ།

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྲིས་གཟུང་བ་སྣང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེར་འཛིན་སྣང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་
བ་ལ་དགོངས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

བཤ་ཆེན་འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་པས་འགལ་སློང་སྲ་མ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆེ་ལོ་ཆེན་གྲིས་འོ་ན་གཟུང་འཛིན་
གཉེས་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སུ་བསྟན་བ་མི་འབྲུག་དེ། ཕྱི་ལ་བལྟོས་པའི་འཛིན་པའང་དེས་སྣང་བར་རྟོགས་ལ། བར་
ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་བའང་དེས་སྣང་བར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཞུས་པས། ཞལ་སྲ་ནས་ཕྱི་གཟུང་བ་དང་ནང་
འཛིན་པ་ཞེས་འཛིན་རྟོག་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ནི་སྲར་བཞིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་མངོན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ནི་
སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤེ་བ་ཡིན་ལ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་སྤྱུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་
ཡིན་པས་ནས་སྤོན་གྱི་སྤང་པོ་སྤྱག་བསྲལ་དང་བཅས་པར་མི་འདོད་དོ། །སེང་གྲེང་གི་ཆོལ་བཟུག་པ་ལ་སོགས་
པར་སྟོན་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་(༢༡ན)པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁ་
ཅིག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་འབགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་སྤྱག་བསྲལ་གཉེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྤྱག་བསྲལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་ལོ། །

སངས་རྒྱས་པའི་རྟོན་ཡང་། མངོ་ལས།

- འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །
- སངས་རྒྱས་མངོན་པར་འཆང་མི་རྒྱ། །
- གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །
- སངས་རྒྱས་མངོན་པར་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་པ་དང་།

རྒྱད་ལས།

- གཙང་མའི་གནས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །
- འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །
- ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །
- སྤྱལ་པ་པོ་ཞེག་འདིར་འཆང་རྒྱ། །

ཞེས་འོག་མིན་ཡིན་ལ། སྤྱལ་བ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་སྟོན་ཏེ། འགོ་བའི་གཙོ་བོ་ལྷ་མི་གཉིས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། འོན་
ཐེག་ཆེན་བས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན།

ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས།

ལྷག་དང་བཅས་བའི་ཕྱི་ངན་འདས། །

གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བཞག་བ་སྟེ། །

ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ལྷག་མ་མེད། །ཅེས་སམ།

ཀུན་གཞི་གནས་མ་གྱུར་བ་དང་གྱུར་བ་ཞེས་སམ། ཡེ་ཤེས་དང་དབྱིངས་ཀྱི་ཁྱད་བར་ལས་དེར་འཛོག་ལ། ཀུན་
གཞི་གནས་མ་གྱུར་བ་དང་གྱུར་བ་ལས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་དུ་འཛོག་བ་འདི་ནི་རྣམ་རིག་བའི་གཞུང་ལས་
ཤེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་བ་འཛོམས་ཚུལ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གསུམ་མམ་གཅིག་ཡིན་ཅེ་ན། སེམས་ཅམ་མན་ཆད་ཀྱི་མ་ངེས་
བའི་རིགས་ཅན་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷག་བ་སྟེད་ཀྱང་གསུམ་ཉིད་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། གཅིག་ཏུ་བཤད་བ་ནི་དགོངས་བ་
ཅན་ཏེ།

རྒྱན་ལས།

ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་ཕྱིར་དང་། །

གཞན་དག་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར། །

ཚོགས་བའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཅེས་སོ། །

དབུ་མ་བས་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གཅིག་སྟེ་ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་ཀྱང་སེམས་དང་(༢༡བ)སེམས་བྱུང་རགས་བ་
འགགས་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྤ་བ་རྒྱན་མ་ཆད་བས་དེར་གནས་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་སྟོན་མཚམས་ནས་བྱུང་
བའི་འོད་ཀྱིས་བསྐངས་ནས། བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་མ་རིག་བ་དང་། ཟག་བ་མེད་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱང་སོ་དང་
བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྟེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་བསྟན་བས་དག་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཀྱིས་སྤྱུག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ།

སེམས་འབྲེལ་ལས།

ཉན་ཐོས་དེ་དག་རི་སྲིད་དུ།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བ།
དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་གིས།
ཉིང་འཛིན་སྲོལ་པས་བརྒྱལ་ཉེ་གནས།
བསྐྱལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།
སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཉེ། །གཞི་རེ་ཞིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་
གདུལ་བྱ་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། །གོད་བྱེད་ནི་རང་བཞིན་དག་པས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་འི་མ་ཐམས་ཅད་སློབ་བྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ་དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས།
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།
གཙོ་བོ་ཐེག་དབྱེར་མ་མཚེས་ཀྱང་།
ཁྲོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ།
སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ལགས། །ཞེས་པ་དང་།

རྒྱད་སྐབས་ལས།

དེས་ན་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་པར།
མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ།
འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི།
ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རྣམས་བཞིན། །ཞེས་དང་།

དཔལ་སྲེང་གི་མདོ་ལས། མེ་བྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ནས་བྱུང་ཁང་པ་མེ་
འབར་བ་ནས་འདོན་པ་ལ་སྐྱང་བོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་བྱིན་པའི་དཔེ་དང་། འཕྲོག་དགོན་པར་འབྱུངས་པའི་དཔེ་དང་། རི་
ཐའི་ཁྲོད་ཁྲེད་སྐྱལ་པའི་དཔེས་བསྟན་ཉོ། །

ད་ནི་གཞུང་གི་འབྲེལ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་མདོན་པ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་སློབ་མས་(༣༩ན)ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་

བར་འབྲེད་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་པ་བསྟན་ཅེས་བསམ་ཚུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་པ་མེད་ན་ཉིང་དགོས་མི་
འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བས་ཞེས་ཉིང་འབྲེལ་བསྟན་པའམ་ཡང་ན་འབྲེལ་ལ་བསྟན་པའོ། །

རབ་ཏུ་རྣམས་འབྲེད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟུ་བར་རིགས་ན་དང་པོ་སྟུ་ཞིག་གིས་
བསྟན་ཅེ་ན། རྗེ་བླ་མ་ཏུ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ནི། ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་འདི་ནི་དང་པོར་སྟོན་པས་ལྷུལ་དང་གང་ཟག་
སྣ་ཚོགས་ལ་ཐོར་བྱུང་གསུངས་ལ། སྤྱིས་དགྲ་བཙུན་པ་བདུན་གྱིས་བསྟུས་པས་བསྟན་བཙུན་ཉེ། དཔེར་ན། ཆེད་
དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་སྟོན་པས་ཐོར་བྱུང་གསུངས་པས་བཙུན་པ་ཆོས་སློབ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་བཞིན།

འདིར།

ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཀྱི་བྱས། །

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །

རྣམས་ཤེས་ཚོགས་ནི་སྣ་སྟེན་གྱིས། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལྷ་རིའི་བྱས། །

གངགས་པའི་བསྟན་བཙུན་མོ་གསུ་བྱས། །

འགོ་བའི་རྣམ་གངས་གསུས་པོ་ཆེས། །

ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བསྟུས། །ཞེས་སམ།

གང་སྡེལ་ལས། འགོ་བའི་རྣམ་གངས་ལྷ་རིའི་བྱས། །ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དག་སྟོང་སྡེ་སྟོང་
གསུམ་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་སྡེ་སྟོང་གསུམ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཉེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་མ་རངས་པའི་
ཚིག་སྟེ། འདི་ལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་སུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་འདྲེས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ལ། སྟོན་པས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བར་མི་རིགས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་བྱེད་པའི་
སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བསྟན་བཙུན་པའི་མང་པོ་ཞིག་གསུང་ཉེ། འོན་ཀྱང་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཆོས་ཀྱི་
མཚན་(རྩམས)ཉིད་དམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པ་མངོན་པ་ཡིན་པས་སྡེ་སྟོང་གསུམ་མ་ཚང་བའི་སྟོན་མེད་དོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་ལ་དབྱེད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྡེ་བདུན་དགྲ་བཙུན་པས་བྱས་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་འདུག་པས་དེ་དག་

ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ལུས་
བས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་དང་བྱུང་མེད་དུ་འཛིན་ཐང་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུགས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དག་
བཅོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་མངོན་པ་ལ་འདྲིས་རྒྱུར་ན་ཤེས་སྐྱིབ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཚིག་དང་དོན་ལོག་པ་སྲིད་
དེ་འཆར་བྱེད་ཀྱི་མདོ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་མི་སྣ་ན་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་ཞིག་
སྟོན་པའི་བཀའ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་མདོ་སྟེ་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་སེམས་ཅམ་པའི་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ།

སྟོན་འདུག་ལས།

འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། །

མགོན་པོས་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ། །ཞེས་པ་དང་།

ཉི་ཤུ་བ་ལས།

གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །

དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་ལོ་ལ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ཚོས་གཉིས་སྤྱིར་བཤད། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དམིགས་པའམ་མཚུངས་ལྡན་གང་རྒྱུང་གི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཟག་བཅས། དེར་མི་འགྱུར་
བ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །འདིའི་ཟག་མེད་ཅེས་པ་ཟག་པ་བཀག་ཅོམ་ཀྱི་མེད་དགག་ལ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་བྱས་ན་
(༣ ༣ ར) དངོས་མེད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སུའང་མི་རྒྱུང་རོ། །ཚོས་ལ་ནི་དངོས་
པོས་བྱབ་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་པས་མ་
བྱབ་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་བས་ཀྱང་མ་བྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཇིག་བཞི་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡང་མིན་ཏེ།

གནས་བདུན་པར།

དེ་ནི་མི་སྐྱེའི་ཚེས་ཅན་ཉིད། །

ཅེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

གནས་གཉིས་པར།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །

སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །

ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོས་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མ་དེས་ཏེ། རྟག་
དངོས་གྱིས་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་གཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་འབྲུང་ལ། དེའང་དབྱུང་
མི་བཟོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་རྟག་དངོས་གྱིས་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན་
རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པ་ནི་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡང་
རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་དང་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཡང་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོས་དངོས་པོའི་གོ་ཚེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚེས་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་ན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་དངོས་པོར་མི་འཛོག་གྲང་
དངོས་པོ་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་ཚེད་པར་ཡང་བཞག་དཀའ་སྟེ། སྐྱེ་མཚན་གྱི་ཚེས་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་རང་(༣༣བ)ལྗོང་
ལ་མི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།

རྒྱས་པ་ནི། གནས་ཐོད་པ་དང་སྐྱབས་འབྱེད་པའོ། །

གནས་ངེ་ལྟར་ཐོད་པ་ལ། དམིགས་པའི་སྐྱོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱོ་ནས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤ་རྒྱས་ཀུན་འགོ་ནི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡོ་ཆར་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ནས་རྒྱས་ལ། སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
ཀུན་འགོ་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་ཀྱི་རང་རིས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་ཏེ།

ལྡོ་པར།

སྤ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འགོ་རྣམས་ནི། །

དམིགས་པའི་སྐོན་སྒྲིལ་རང་གི་ས། །
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །
ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་ཤིང་སྤང་བུ་དངོས་སུ་མ་དམིགས་ཀྱང་། རྒྱད་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཟག་པ་
རྒྱས་པ་སྟེ།
ལྷ་པར།

གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །
དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་སྐོན་སྒྲིལ། །ཞེས་སོ། །

འོན་མཁུ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ནི་འདོད་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་ལོག་ལྷགས་ལྟ་བུ་ལྟ། ཀུན་འགྱུར་ལ་ལོག་ལྷགས་ཐ་
མ་གསུམ་བསལ་བའི་དང་པོ་གཉིས་ཉེ་བདུན། སྤང་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་
རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའང་རང་སའི་སྤང་བུ་རིས་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་
ནས་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པས་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བུ་སྟེ།
ལྷ་པར།

སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཐོང་སྤང་བུ་བ། །
ལྷ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་། །
གང་དང་ལྡན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །
མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

སྐྱེལ་བ་མི་མཉམ་པ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་བསལ་ནས་ཁམས་དང་ས་གོང་མར་དམིགས་
ནས་འགྱུར་སྟེ།
ལྷ་པར།

དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །
ལྷ་བ་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་དམིགས་ན་(༣༤ན)རྒྱས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བུ་དམིགས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པ་དང་།

སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་གོང་དུ་དམིགས་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ།

ལྷ་བར།

ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །

བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་སྲིད། །ཞེས་སོ། །

ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་ལ་ཡང་། ལོག་ལྷ། ཐེ་ཚོམ། དེ་ལྟར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། འབའ་ཞིག་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ།

དེ་དག་ལ་སོ་སོར་འགོག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་སྟེ།

ལྷ་བར།

འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །

ལོག་ལྷ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། །

ལྷན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། །

དུག་ནི་ཟག་མེད་སྲོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་གོང་ས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱས་པ་ནི་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་པོ་ཁོ་ན་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་རྣམས་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཡང་རང་རིས་ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ནི་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་བ་གད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་མི་འགལ་ཏེ། གང་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་ལ་ནི་དམིགས་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་མ་བྱས་སྟེ། ཟག་མེད་དང་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་མི་རྒྱས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཡུལ་ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་ལ་ནི་བདག་ལྷ་དང་སྟེང་པ་མི་འཇུག་པའི་སྲིད།

བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་སྲིད། །ཞེས་སོ། །

དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པས་ནི་མ་བྱས་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཀྱང་ཀུན་འགྲོ་མཐོང་སྤང་སོགས་མ་སྤངས་པ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་གྱང་། **(༣༥བ)**རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དམིགས་ན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།

ལྷ་བར།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །

ཀུན་འགོ་སྤྱུག་མ་རྣམས་གྱིས་ལྡན། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་ལྷ་རྒྱུས་མི། ཅ་ཉོན་ལྷུག་ལ་ལྷ་བའི་དབྱེ་བས་བརྟའོ། །

དེས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་བར་ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་འདོད་ཁམས་ན་མཐོང་སྤང་སོ་གཉིས། སྒོམ་སྤང་བཞི་སྟེ།
རི་སྐད་ལྟ།

དེ་དག་བརྟ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །

ལྷ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །

འདོད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ། །

མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །

བཞི་ནི་སྒོམ་བས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

ཁམས་གོང་གཉིས་ལ་སོ་གཅིག་པ་རེ་སྟེ།

ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །

གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲ། །

དེ་ལྟར་དགུ་བརྟ་བརྒྱད་ལྟ་འདོད། །

ཅེས་གོ་བརྒྱད་ལྟ་འབྲུང་བ་ལས། ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བརྟ་གཉིས་ཉེ། འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་སྤྱ་རྒྱས་
གསུམ་གསུམ་དམིགས་པར་མདོར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། ལམ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་ས་ལྷུག་དང་ཟག་མེད་ས་དགུའི་
ལམ་ལན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལོག་ལྷ་སོགས་གསུམ་སོ་དེས་བསམ་གཏན་ས་ལྷུག་གི་ཚོས་ཤེས་
ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པར་མ་ཟད། ཟག་མེད་ས་དགུའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་
ཡུལ་ལ་ཁམས་གོང་ས་བརྒྱད་གྱི་ལོག་ལྷ་སོགས་གསུམ་སོ་དེས་དམིགས་པས། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
གྱི་དབྱེ་བས་ལྷུག་སྟེ་སྤྱེ་སྤྱེ་ལྷུག་དང་བརྟ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།

རང་གི་ས་བའི་འགོག་པ་དང་། །

ལམ་ནི་ལན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །

ས་ལྷུག་ས་དགུའི་ལམ་ནི་དེའི། །

སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

སྒྲུབ་མ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱུད་ཅུ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་
(345)སོ་སོའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་དུག་པ་དུག་གོ། །དེའི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱུད་གཉིས་
ནི་མཚུངས་སྒྲུབ་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྲུར་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་དུག་པ་དུག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགོ་བཙོ་བརྒྱུད་དེ་ཉེར་བཞེ་ལ་དམིགས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་སྤིང་ཅིང་
རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅི་དུགས་པར་ཡོད་དོ། །

ཅི་ཚོས་དུ་ཞིག་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པའི་སློབ་རྒྱས་པར་འགྲུར་ཞེ་ན། སྤྱད་ཀུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་
དང་སློབ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་ལ་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་
དམིགས་པ། གཞུགས་ཀྱི་སློབ་སྤང་དགོ་བས་འདོད་པར་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་
སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྟེ་སེམས་སྤྲིའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི།

ལྟ་བུ།

- སྤྱད་བསྐྱལ་རྒྱ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །
- སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །
- རང་གི་གསུམ་དང་གཞུགས་གཏོགས་གཅིག། །
- དེ་མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཞུགས་ཁམས་ན་སྤང་བྱ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་རང་ས་པའི་དེ་གསུམ། འོག་སའི་གསུམ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་
སློབ་སྤངས་གཅིག་དེ་མེད་གཅིག་སྟེ་དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ།

- གཞུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་རང་གི་དང་། །
- འོག་གསུམ་གོང་གཅིག་དེ་མེད་ཀྱི་འང་། །ཞེས་སོ། །

གཞུགས་མེད་ཀྱིས་ནི་སྤང་བྱ་དེ་གསུམ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དེ་གསུམ་གསུམ་དང་། དེ་མེད་གཅིག་སྟེ་བརྒྱུས་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ།

- གཞུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས། །
- གསུམ་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་ཀྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ནི་(346)ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སེམས་གོང་དུ་ལྟ་དང་། བརྒྱུད་དང་།

བརྩམ་དམིགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གཞིར་བཞག་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་རང་བསྐྱེད་པས་དྲུག་
དང་དགུ་དང་བརྩམ་གཅིག་གིས་དམིགས་ཏེ།

འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀྱན། །
རང་གིས་སྐྱབས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པས་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པ་ན་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྣོ་མ་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྤ་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རིགས་བཞི་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་ཟག་བཅས་མཐའ་དག་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་
ཐུབ་པར་ངེས་པམ་ཞེ་ན། དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་སྤ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་རྒྱས་
པ་དང་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་བྱིར།

རི་རྐྱད་དུ།

ཉོན་མོངས་སྤ་རྒྱས་བཅས་ལྷན་གཉིས། །

ཞེས་འགྱུར་བའི་རྒྱས་འགྱུར་ནི། མཚུངས་ལྡན་མ་སྤངས་ན་རྒྱས་འགྱུར་དང་། སྤངས་ལ་མ་བྲལ་བའི་ཆེ་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བ་ལས།

དང་པོ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་མཚུངས་གཉིས་
ཀས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ།

གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་སྤངས་ཀྱང་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ནི།

སྤྲུལ་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །

ཀྱན་འགོ་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། །

དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །

ཡུལ་ཅན་གྱི་མ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །

རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། འབགས་པ་དག་བཅོམ་པའི་སེམས་ལ་དུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་པ་སྤངས་ཤིང་།

ཟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་ཀྱང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
(365)འདུག་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟག་པར་གྱུར་པ་དག་ལས་ནི་རྒྱས་
འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་པའི་སྲིད།

ཡང་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ལ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དེའང་སྲིད་བཏང་དམིགས་
བསལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་ཀྱང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དམིགས་ན་མི་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་དག་རང་སའི་ཉོན་
མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད།

རི་སྐད་དུ།

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་ཟག་མེད་ནི་སྤ་རྒྱས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའང་
དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ལ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤ་རྒྱས་རིགས་ལྡོ་ལོ་གང་
རུང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

དེས་ན་ཟག་པས་དམིགས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གང་རུང་གིས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་ཀྱང་།
བཅས་པའི་སྐྱ་མཚན་ཉིད་པ་སྲི་མ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དང་པོ་ལ། དེར་དམིགས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ཟག་མེད་དང་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ནི་བཅས་པའི་
སྐྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྤ་རྒྱས་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་གི། འདིར་ཡང་
ཅུང་ཟད་ཅམ་སྐོས་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་རྣམས། །

བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཚོས་རྣམས་ཞེས་སྐོས་ནས། དེ་(366)གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་
རྣམས། །ཞེས་བཀོད་པ་ནི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུས་པ་དང་། བན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་བསྟན་པའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །

དངོས་འགལ་ལ་ནི་སྤང་གསུམ་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པས་ཟག་བཅས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆེ་ཟག་མེད་
ཞིགས་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་ཟག་བཅས་སུ་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིགས་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་སྟོན་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ།

གང་ཞིག་བཤད་ན་བཤུག་ཞིང་བཏྟགས་པར་མི་འགྱུར། ཡང་ན་བསྟན་བཅོས་ནི་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྱོད་ཀས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་སྤྱོད་ཀས་དེ་
གཉིས་ཏྟགས་ན་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ཀས་ཡོངས་སུ་བོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྱོད་ཀས་བསྟེན་
པའི་སྟོན་ས་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་སྤང་དོར་གྱི་ཆོས་སུ་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་བསྟན་ཏེ། ཟག་བཅས་
ལ་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་རེ་ཞིག་སྤང་བུ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་སྟོན་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་ཡིན་
ལ། ཟག་མེད་ལས་ནམ་མཁའ་དང་བཏྟགས་མིན་སྤང་བུ་མིན་ཡང་མཐར་སྐྱབ་གི་སྤང་བུ་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤང་དོར་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བུ་མ་ཡིན་ཅིང་སྤང་
བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བུ་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་
བུ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་རྒྱས་བཤད་དང་། ཟག་མེད་རྒྱས་བཤད་དོ། །
དང་པོ་ལ། ཅ་བའི་དོན་དང་། དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །
ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། །
ཟག་རྣམས་གུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །

ལམ་མ་གཏོགས་(༣༦ན)པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་ཞེས་པས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་སེལ་ལོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། གལ་ཉེ་ཟག་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་དེར་འགྱུར་ལ། ལྷན་ཅིག་འགྱུར་བས་

ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པའི་ཕྱང་ལོ་ལྷ་ཁོ་ན་དེར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་སྟོན་པས་རྟེན་གྱིད་པའོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཁོ་ན་དེར་འགྱུར་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བྱུང་ཆེས་
ཏེ། སྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་སློབ་གྲོས་ན་ལེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཟེར་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་
ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་ཟག་པའི་དམིགས་པར་ཐ་རྒྱས་སུ་བཤད་པས་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཏེ། རྒྱས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་ཐོད་པའོ། །ཕྱིའི་སྟོད་དང་དག་བཅོམ་པའི་ཕྱང་
པོ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཟག་པ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པས་ཟག་པ་ལ་ཡང་ཟག་པ་གཉིས་པ་རྒྱས་
པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་སྐྱབ་
གྱིད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆེ་ཟག་པ་སྤངས་ཟེན་པའི་འདུས་བྱས་དང་། ཟག་པ་མ་འོངས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་
པ་གང་དག་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་
པོ་ཟག་བཅས་སུ་འཛོགས་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་(༣༧)གྱིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་
པའི་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྡན་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་གྱི་དམིགས་པ་དེས་ཟག་པ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཟག་པ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཟག་པའི་གནས་ཐོད་པས་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །
དེས་ན་ཟག་བཅས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ནི་ཟག་པ་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་དེར་
མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པའོ། །ཟག་བཅས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྒྱས་པའོ། །ཟག་
བཅས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཟག་པའི་ལ་དམིགས་པས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་རྒྱས་པའོ། །

ཡང་འདོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བྱ་ཟག་པ་ལ་མཐོང་སྤངས་རིགས་བཞིའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྐོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
ཡོད་པས་སྤང་བྱ་མ་རིག་པ་ལྟ་བུར་རིས་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་གཅིག་སྤངས་པ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྤང་
བར་ཐལ་ཅེ་ན། མིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ཚོངས་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལྡན་སྐྱེས་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་བཞིན་མཐོང་སྐོམ་གྱི་
ལམ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་སྤོང་གི་ལམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཁོ་
ནར་འཆད་པས་སྤང་བྱ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྐོམ་སྤང་དུ་འཆད་པ་ནི་རགས་པ་ཅོམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་ཆ་
ནས་སྤང་བྱ་དང་། ཟག་པའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱའོ། །ཞེས་ཞེས་ཏུ་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་སྤོང་ཟག་པའི་དུ་འཆད་

དགོས་ཏེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལམ་
དུ་གཏོགས་པས་སོ་སྣམ་ན། མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུའི་ལམ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་(༣༡༧)འོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །
འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །
རྣམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །

ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས། །ཞེས་པ་ནི་མཚན་གཞིའོ། །

འདི་ལྟར་སྟོས་ན་ཅི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་འདིར་
ཡང་རྫོས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་ལོག་ཏོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བ་ལ་
བདེ་སྤྱད་བར་མ་བཟང་སྟོམས་ཡོད་པ་ལྟར་དཔེས་སྟོན་པས་སྟོན་དང་དག་བཅོམ་པའི་སྤང་པོ་ཟག་པའི་རྟེན་དང་།
གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་སྣམ་པའི་
དོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱིས་གོ་ཡང་གསལ་བར་འཆད་པས་མི་རྫོས་ཏེ། མདོར་
བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས་ནི། ལམ་མ་གཏོགས་ཞེས་བསྟན་
པས་འདི་གཉེན་པའི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་དོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་སྟོས་ལ།
འདུས་མ་བྱས་ནི་མ་གྲགས་པས་ཟག་མེད་དུ་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་རང་སྐྱས་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཟག་
བཅས་ལས་བརྗོད་པའོ། །

འདུས་མ་བྱས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གསུམ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་སྐྱད་
ཅིག་དང་རྒྱལ་མན་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་མང་བ་དང་། གནས་མ་བུ་
པས་འདུས་མ་བྱས་བརྟགས་འགོག་གཅིག་སྤང་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཉུང་བར་འདོད་པ་སེལ་བའི་
ཆེད་དུའོ། །ཡང་སྟེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་རྣམ་མཁའ་དང་ནི་
འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་ལམ་(༣༡༨)ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གསུམ་མོ། །ཅི་
ལམ་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཟག་བཅས་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཟག་བཅས་ནི་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་དེ་དང་དེར་

མི་འཛོགས་སྟེ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་
སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པ་དག་པ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལམ་
བདེན་དུ་མི་རུང་སྟེ།

བརྒྱད་པར།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །

དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྐྱོང་བུ། །

ཞེས་ཟབ་པའི་གནས་ཐོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་ཅེའི་སློམས་འཇུག་ལ་མི་
སློབ་ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོད་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་སློབ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
འོ་ན་འཕགས་པའི་སློམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
པ་དག་སློམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་མཉམ་རྗེས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སློམ་ལམ་
ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་རགས་
ལས་པ་དང་། དགོ་བ་དག་པ་པའི་འོ་བོར་གྱུར་པའི་སློམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སློམ་ལམ་ལ་བྱིས་འཕགས་ཀྱི་སློམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པའི་སློམ་ལམ་ནི་སྲིད་ཅེ་མ་
གཏོགས་པའི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་སློམ་པས་སྤང་བུ་རྣམས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དེ།

རི་རྐང་དུ།

ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སློམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །

གཞན་དུ།

སློམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

ཞེས་པའི་སློམ་ལམ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

བདེན་པ་མཐོང་དང་སློམ་པ་ལས། །

ཞེས་པ་དང་སྐྱེལ་ནས་(༣༩ན)འཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་ལམ་ལྗེའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་སློམ་ལམ་
ལའང་འཕགས་པ་ལམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པའི་སློམ་ལམ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འཕགས་པ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སློམ་ལམ་ལའང་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་དག་

བ་གཉིས་ལས། གཉིས་ཀ་ལའང་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཟག་བཅས་དེ་དག་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
འཕགས་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་བྱུ་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། ཉམ་མཁའ། བརྟགས་འགོག་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྐྱིབ་པའོ། །

འདུས་མ་བྱས་བ་དེ་ལ་བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན། ཉམ་མཁའའི་མཚན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྗེས་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱིབ་པའོ་སྟེ་
ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པས་བསྐྱིབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱིབ་པར་བྱེད་བ་གཉིས་ཀ་མེད་བ་རྟེན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྗེས་ཡོད་
དུ་བྱེ་སྐྱ་ཟེར་དོ། །

མདོ་སྟེ་བ་ནི། གཟུགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཅོམ་ལས་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སོ། །
བྱེ་སྐྱས་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་།
མདོ་ལས།

བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་བྱེ་གྲོ་ཏ་མ། ས་ཅི་ལ་བརྟེན་ལགས། བྲམ་ཟེ་ཚུ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཚུ་ཅི་ལ་བརྟེན། རླང་ལ་
བརྟེན་ནོ། །རླང་ཅི་ལ་བརྟེན། ཉམ་མཁའ་ལ་བརྟེན། དེ་ཅི་ལ་བརྟེན། དེ་ནི་བརྟེན་མེད་པ། ལྷང་བ་མེད་པ།
དམིགས་བ་མེད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱིབ་ནམ་མཁའའི་རྗེས་ལ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི།

བྱ་ག་ནམ་མཁའའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །
ལྷང་དང་སྐྱབ་བ་དག་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་གསུགས་ལུང་གིས་བསྟུས་པར་བཤད་བ་དེ་ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་སྐབས་དོན་མིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
དོན་བྱེད་རུས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་ལའང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བ་དང་། འབྲས་བུའི་རྟེན་བྱེད་བ་གཉིས་ལས་སྐྱ་མ་(༣༥)མི་
བཟུང་གི། བྱི་མ་རྟེན་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་ལ། མི་སྐྱིབ་བ་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ལ། འོ་ན་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་བ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཞེ་ན་མ་གྱུབ་སྟེ།
རྣམ་འགྲོར་བ་མཐུ་ལྡན་གྱི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་ཤེས་བ་སྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་བྱེད་བ་སོ་ན་འདུག་པ་ལ་སྐྱིབ་

ཅིང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་རྟག་པ་དང་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

སློབ་དཔོན་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས།

དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་གཞན་ལ་མི་སློབ་པས་རྗེས་སུ་དབག་གི། ཞེས་སོ། །

དེས་ན་འདིའི་སྐྱོདོན་ཀྱང་ལྷ་ཀླུ་ལ་སྟེ་གོ་འབྱེད་པའི་སྤྱིར།

སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གྱིས།

སློབ་པ་མེད་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཡོད་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་
པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཅིག་སོགས་སློབ་བཅས་ཀྱི་གོར་ནམ་མཁའི་གོ་དེ་གོ་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་དམ་དབྱེར་བཅས་སུ་ཡོད།
དང་པོ་ལྟར་ན། རམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་དང་སློབ་བཅས་སུ་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རམ་མཁའ་སློབ་མེད་ཀྱི་གོར་
ཅིག་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་གོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཅེ་ན། རམ་མཁའི་གོ་ནི་གང་དང་ཡང་འདྲེས་པ་མེད་པའི་གོ་
འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེའི་གཟུགས་ཅན་གཞན་གང་དང་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་གོ་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པར་
དབྱེད་བྱར་མེད་དེ། དེའི་གོ་ཡུལ་གང་དུ་འདྲེས་ལྟར་གནས་ཞེས་བཟུང་དུ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་སུ་གྲུབ་ཅེས་
བྱ་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་རམ་མཁའི་རྣམ་མེད་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་མོད་པར་མི་(༤༠ན)འགྱུར་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་གོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱོ་མོད། འོན་ཀྱང་རམ་མཁའ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་
སུ་ཡོད་ན་རམ་མཁའ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རམ་མཁའ་ནི་ཡུལ་གང་ནའང་མི་གནས་ཤིང་དོན་བྱེད་པ་སྲིད་ན་
དེ་བོང་གི་རྒྱ་ལའང་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ལན་ཡང་ལྡོག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །

བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་བཅས་དང་བྲལ་བ་ཚོས་ཅན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལུང་
ལས་བདེན་པ་བཞེད་པའོ་འགོག་པ་དེན་རྣམ་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་མ་གསུམ་བཞེན་

ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་ལ། དེ་ནི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་འབྲ་བས་བཞེར་བ་ལྟར་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲ་བ་མ་ཡིན་པས་
ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྟེ་གཞན་དུན་འདུས་བྱས་དང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་དོ། །མདོ་སྟེ་པ་ནི་དགག་བྱ་
ཟག་བཅས་འགགས་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །

མཚན་ཉིད་ནི། ཟག་མེད་པར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པས་ཐོབ་པ་ལ་མ་
ལྟར་བོ་ཞེ་ན། བར་ཚད་མེད་ལམ་སྐྱེད་བཞེན་པའི་ཚོས་མཚོག་སྟན་གཅིག་པ་དེ་དང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
འཕགས་པ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱང་འགོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པས་
གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གཤམ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །

སྒྲ་དོན་ནི། སྤྱུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
འགོག་པ་སྟེ་མར་གྱིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ལ་མར་གྱི་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །

དབྱེ་བ་ནི། ཅི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
(༤༠བ)པའི་རྣམ་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ། །བྲལ་བའི་རྣམ་ཀྱང་དེ་སྟེད་དོ། །ཞེས་པས་ལྷན་རྣམས་སྤང་བྱ་རིས་ལྡ་ཐ་དད་
ཅིང་གཉེན་པོའང་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་འགོག་པ་ལྡ་ཐ་དད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤྱུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་འགོག་པ་
ཐོབ་པ་ན་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྷག་མའི་ཡང་འགོག་པ་ཐོབ་
པས་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོམ་སྤང་དགུ་དགུ་གྱུ་གཅིག་
མཐོང་སྤང་བརྒྱུད་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་དགུ་ཐ་དད་དོ། །

ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། མདོ་ལས།

དགེ་སྟོང་མ་ཚོས་སྐྱེན་ཅེས་པ་འཕགས་མ་ཞིག་ལ། སྟོན་གྱི་ཁྱོར་གྱུར་པ་དགེ་བསྟེན་ས་ག་ཞེས་པས།
འཕགས་མ་འགོག་པ་འབྲ་བ་ཡིན་ནམ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ས་ག་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཐ་དད་ན་འབྲ་བ་པོ་དང་། འབྲ་ཡུལ་དང་། འབྲ་ཚོས་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན།
མདོར་རྒྱུའི་སྐྱ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ནས་ལན་བཏབ་པར་གསལ་ཏེ་འདི་ནི་འབྲ་བའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་འབྲ་
བའི་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ལྟའི་ཚིག་སྒྲོར་ལས་དོན་གྱི་གོ་འཕེན་པ་ནི།

རྣམ་ངེས་ལས།

དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །

དོན་དེ་ཉིད་ནི་རྟོགས་འགྲུང་ཉེ།
དབེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་དང་།
སྲིད་སྐྱུ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ།
སྐྱེན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་འགྲུང་ཞེས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་རང་འགྲུལ་ལས། འདི་ལ་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི། རྒྱལ་སྐྱུ་སྐྱུ།
འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་འདྲ་བ་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཞེས་སོ། །
མདོ་སྡེ་པ་ནི། འགོག་པ་མེད་དགག་ཡིན་(༧༡ན)པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གོལ་གྱང་དགག་བྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ། ཅ་བའི་ཚིག་དོན། དེའི་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

སྐྱེལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། །
འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །

བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཇས་སུ་བྱུབ་སྟེ།
ལུང་ལས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ངན་སོང་གི་འགོ་བ་འགག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

ངན་སོང་གི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དག་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་
པས་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་བརྟགས་མིན་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་གི་འགོ་བ་འགག་སྟེ། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་
ཅམ་ཡིན་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བ་ན་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་ལས་འདིར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
པ་ཐོབ་པས་ངན་སོང་གི་འགོ་བར་སྐྱེ་མ་སྲིད་པའི་བྱིར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཇས་སུ་བྱུབ་གོ། །གཞན་དག་ནི་
རྒྱུ་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་ཅམ་ལ་བརྟགས་པར་འདོད་དོ། །

མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ལས་གཞན་པའོ། །

སྐྱིར་འགོག་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་མི་ཉག་པས་འགོག་པ་དང་། ལྟོམས་འཇུག་གི་འགོག་པ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་
བའི་འགོག་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །

[གཉིས་པ་དེའི་དོགས་པ་བཅད་པ།] དེས་ན་སྐྱེ་ལ་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་སྐྱེས་ཟེན་འཇིག་པའི་མི་
 ཉག་པ་གཙོད་ལ། གཏན་དུ་ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་འགོག་པ་སེམས་མེད་གསུམ་གཙོད་དེ་དེ་དག་
 བེ་སྤྲིས་དགག་བྱ་སྐྱེ་བས་གཏན་དུ་མི་འགོག་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གིས་ཅིས་མི་འགོག་ན་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟེན་པའི་
 སྤྱིར། དགག་བྱ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་པས་རྗེས་དུ་ཚུ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་རེ་ཞེག་འགོག་ལ། འདིར་དེ་ལྟར་མ་
 (༤༡བ)ཡིན་ནོ། །འགོག་གཞན་གྱིས་བརྟགས་འགོག་སེལ་ཉེ། རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་སྣོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་
 གོགས་བྱེད་པར་བརྗོད་དོ། །འདིར་མཚན་ཉིད་གྱིས་མི་ཉག་པ་ཞེས་པ་སྤྱི་བས་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཞེག་ཏུ་བར་
 རྒྱར་ནས་དེ་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་བྱེད་པར་བ་ཞེག་ལ་འདོད་ལ། དེ་ལའང་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་
 རིས་གཉིས་པ་ཞེག་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཉག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་དོགས་
 བས་སྐྱས་མོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདེན་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གྱིས་ལོག་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དུག་ལྟར་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གོར་མ་ཚག་གོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ཞི་དངོས་པོ་ལ་མི་ཉག་པ་ཉིད་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱུར་ཆེས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་བཀོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྤྲོགས་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་དུས་སུ་གནས་པར་དོན་བྱེད་པ་བདེན་པར་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་དོན་བྱེད་པ་
 ཅན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཉག་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལ། དེའང་
 འདོད་མི་བྱས་ཉེ། སྐྱེ་འབགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། འོན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དུས་སུ་
 མི་གནས་པར་དོན་བྱེད་པ་མི་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ངོར་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་བྱུང་བར་སྤང་སྟེ་སྐྱེ་མའི་དངོས་
 པོ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་དེ་དག་གྲུབ་པ་ན་གང་དངོས་པོ་དེ་དག་རང་དུས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་མི་ཉག་པ་ཉིད་གྱིས་ན་
 ཚོས་དེ་དག་དངོས་པོར་གནས་པ་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་བའི་སྣོད་པ་ཉིད་ལོན་ལས་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་མེད་
 པས་བྱུབ། དཔེར་ན། ཉམ་མཁའི་བརྒྱ་བཞིན་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཉི་ལྷེ་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་(༤༡ན)གི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀ་
 ལ་བསྟན་ཀྱང་། ཐེག་དམན་པ་དག་འཇིག་པ་བསྟན་པས་དངོས་པོ་དག་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པའི་སྣོད་ཉིད་དུ་གོ་བ་
 ལས། གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་དང་གྲུབ་བའི་སྣོད་ཉིད་དུ་མ་གོ་བ་ལ་ཐུགས་མ་རངས་ནས།

སྣོབ་དཔོན་གྱིས།
 ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །
 གཞན་གྱི་ཐད་པ་སྣོད་པ་ཉིད། །

ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི།

གཅིག་པ་དེ་སྤྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྲུང་ལ།

རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས། །འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །

རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་།

མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །

ཞེས་འབྲུང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་བཀའ་སྩལ་དོ། །

དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་སྤངས་པ་སྟོན་སོང་གི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྤར་བྱོན་པལ་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་མ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ལུང་ཅམ་ལས། །སེམས་ཉིད་མི་རྟག་པར་རང་གིས་འཇིག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གིས་སྟོང་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ས་ཆེན་པོའི་རྣལ་ཅམ་བྱོན་པ་ལ།

ས་བཏ་པས།

བདག་ཀྱང་རྩེ་རྩེ་པག་མོ་ཡི། །

བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅམ་དེ་བྱས་པ་ལ། །

དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་བསྟན་ནས་ཀྱང་། །

སྟོང་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ལ། །

མཐོང་ལམ་དུ་ནི་དོ་སྤྲད་ནས། །

ཚོལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་ན། །

ཆོགས་པའང་འདི་བས་མང་བར་འདུ། །

ལོངས་སྟོན་འབྲུལ་བའང་མང་བར་འགྲུ། །

རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། །

སངས་རྒྱས་ལྟ་བུར་མོས་པ་སྐྱེ། །

ཚོས་ཀྱི་གནད་ནམས་མི་ཤེས་པའི།
སྤྲོད་འཛིན་པར་རྫོམ་པ་ཡང་།
དེ་ལ་ལྷག་པར་དད་འགྱུར་བ།
བདག་གིས་ལེགས་པར་(༤༩བ)གོ་མོད་ཀྱིས།
འཁོར་དང་ཟང་ཟིང་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར།
བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱས་པ་མིན།
འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ།
མན་པར་བསམས་ན་ས་བཤད་པ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཚེན་པོ་བཟང་རིང་གིས།

ད་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཤུགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ལྷན་ཀ་འགོད་པར་འདོད་དེ། འདི་སྐད་དུ།

བདག་ཀྱང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇམ།
འོད་ཟེང་ཅམ་རེ་འགྲེད་པ་ལ།
ཤེར་སྤྱོད་ཟབ་མོ་བསྟན་ནས་ཀྱང་།
རྫོགས་པ་ཅུང་ཟད་སྤྱིས་བ་ལ།
མཐོང་ལམ་དུ་ནི་རོ་སྤྱད་ནས།
འདུ་བྱུང་མེད་པའི་དོན་བསྟན་ན།
ཚོགས་པའང་འདི་བས་མང་བར་འགྱུར།
འོངས་སྤྱོད་འབྲུལ་བའང་མང་བར་འགྱུར།
མཁས་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མོས་པ་སྤྱོ།
ཚོས་ཀྱི་གནད་ནམས་མི་ཤེས་པའི།
སེམས་ཅན་མོས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱང་།
དེ་ལ་ལྷག་པར་དད་འགྱུར་བར།
བདག་གིས་ལེགས་པར་གོ་མོད་ཀྱིས།
འཁོར་དང་ཟང་ཟིང་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར།

བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པ་མིན། །

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །

ཕན་པར་བསམས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྐྱུས་ན་སྟོན་པ་ཤུག་ཉོག་ཀྱང་ངོ་ཚ་བས་གདོང་དུད་དེ་ལྷུ་ལྷུ་པོར་མི་འགྱུར་གང་། ཞེས་སྐོལ་བར་བྱེད་དོ་
ཞེས་བསྟོང་ཚིག་ཏུ་སྐྱུ་བའང་ཐོས་སོ། །

སྐྱོད་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་མིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །དེའང་མེད་དགག་ཏུ་སྐྱུར་ན་ཤེས་
རབ་མེད་པས་སམ། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྐྱུར་ན་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྐྱུ་སྐྱུར་དགོས་
ཏེ། གཞུགས་ཞིག་ལ་མིག་དང་ཡིད་ཡེངས་པའི་ཚེ་རྒྱབ་ཀྱི་བྱ་རོག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་
གསུམ་ལས་དམིགས་རྒྱུ་མ་ཚང་བའམ། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གཉེས་(༤༣༣)ཀྱི་གོ་མི་འབྱེད་པས་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་འགོག་པ་གཉེས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་བཞི་ནི། ཚོས་གང་བརྟགས་པ་ཐོབ་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བརྟགས་མིན་གྱི་
ཐོབ་པའི་གཞི་ཡིན་ནམ། བརྟགས་མིན་གྱི་ཐོབ་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བརྟགས་པས་ཐོབ་པའི་གཞི་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་
ལ་སྐྱུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཁྱབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་
འགལ་བ་དང་། མི་འགལ་བ་ལ་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོགས་པ་བརྗོད་ནས་འགལ་འབྲེལ་ལ་སྐྱོ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་
བ་དང་། མཐར་ཀུན་མཁུན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་ཐག་བཅས་ཐག་མེད་
ལྟ་བུ་ལ་སྤང་གསུམ་པ་སེམས་བས་འགལ་བ་ལ་མི་འགལ་བ་ཡིན་པ་དང་། མི་འགལ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་པ་གཉེས་
མེད་ལ། བརྒྱད་འགལ་སྟོ་སེར་ལྟ་བུ་ལ་ངོ་བོ་འགལ་བས་འགལ་བ་ལ་མི་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་
ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་གཉེས་མེད་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་མེ་དུ་
ལྟ་བུ་ལ་མི་འགལ་བ་ལས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་འགལ་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བརྟགས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་གཞི་ལས་འགལ་
འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཐག་བཅས་དུས་གསུམ་པ་ནི་བརྟགས་འགོག་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཐག་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དེ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་ནི་མི་ཐོབ་སྟེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་
བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་མེད་པའི་འདུས་བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ནི་བརྟགས་མིན་
གྱི་འགོག་པས་ཐོབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ལ་(༤༣༤)ཤིན་ཏུ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་འགོག་གིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ནི་འགོག་པ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་སྟེ།
ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་གཉིས་ཀས་མི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་
མེད་པའི་དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ནི་བརྟགས་མིན་གྱི་
འགོག་པས་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱུང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་པས་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་འགོག་པ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་ཚོས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་སྤར་ཐོབ་ལ། བརྟགས་མིན་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་
དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་སྐོམ་སྤང་སྤངས་ན་བརྟགས་འགོག་དེའི་ཆེ་ཐོབ་ལ། ཉམས་པ་སྲིད་པས་བརྟགས་མིན་གྱིས་དབང་
པོ་འཕོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཐོབ་པོ། །མཐོང་པ་སྐྱེས་པས་ངན་འགྲེའི་ཕྱང་པོ་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགོག་ལ།

བརྟགས་འགོག་ནི། ཕྱིས་སྐོམ་ལམ་སྐྱེས་པས་འཐོབ་པོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་སྤང་ཤེས་རབ་གྱིས་བྲལ་
བ་དང་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་ན། མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
སྐྱེས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་དག་གི་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་
གཅིག་ཅུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

མདོར་ན་འགོག་པ་གཉིས་པོའི་བྱུང་བར་དགག་བྱ་ལས་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའམ་མི་སྐྱེ་བའི་
ཚོས་ཅན་གང་རུང་གི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་མ་
འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ལས་དང་། འགོག་བྱེད་ལས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་
(༤༤ན)པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ལས་དང་། རོ་བོའི་བྱུང་བར་ལས་ནི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་འབྲེལ་
བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱུང་བར་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདུག་པའི་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡོད་དེ། སྤངས་ཀྱང་མ་བྲལ་བའི་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་དག་
ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་དམིགས་བསལ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་ལས། བལ་ཆེར་
བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་དམིགས་བསལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ན་རྐྱེན་མ་
ཚང་བས་དགག་བྱ་མ་འོངས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ནི། དུལ་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡོ་
གཅིག་ཅུ་ཚོགས་པའི་ཆེ་མིག་གཟུགས་ཡིད་འོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡེངས་པ་ན། དོན་ལྟག་མ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་དབང་ཤེས་ནི་ཡིད་བྱེད་སྤར་མ་མ་ཚང་པས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་བར་ལ་གཟུགས་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་
ལྟག་མ་རྣམས་འགགས་ཐེན་ལ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་
ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

འོན་མེས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་འགོག་ཅེས་སྐྱེས་པ་ན། དག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གོ་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དག་གི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་མིན་གྱི། དེ་ཉིད་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་
འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་དམིགས་པས་གོགས་བྱས་པ་དང་། གོགས་བྱེད་མེད་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་
གོགས་སུ་གྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་ནང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཚ་རེག་གིས་གོགས་བྱས་ནས་དེའི་འགལ་ལྷ་མ་འོངས་པ་རྒྱུན་མ་ཚང་
བས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེས་འབྱེད་བཟོད་བ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རན་(༤༤བ)སོང་གི་ཕུང་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་
ཚང་བ་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གོགས་བྱས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་
མོངས་ད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་གོགས་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུའོ། །

མདོར་ན་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བུང་འགལ་རྒྱུན་ནམ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཁོ་ནས་འགོག་པ་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་
ཚེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་འགོག་པ་མིན་གྱི། དེས་པར་ན་སྐྱེ་བུང་ཉིད་དག་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་
དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་མོ་གཞལ་གྱི་བྱ་སོགས་སྐྱེ་མི་བུང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་པ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

འོན་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རང་དུས་སུ་སྐྱོམ་སྤང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་
དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བརྟགས་འགོག་ཏུ་ཐལ། དག་གི་བྱ་བ་ཟག་བཅས་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེས་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྟགས་འགོག་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་དག་གི་བྱ་བ་འགོག་ལ་བྲལ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ཞིག་ཚང་དགོས་པ་ལས། དེར་ནི་འགོག་པ་ཚང་ཡང་བྲལ་བ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དག་གི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་
རང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་དག་གི་བྱ་བ་དེ་འགོག་
པ་ཡིན་ཀྱང་བྲལ་བར་མ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་ཡང་བྲལ་བས་(༤༥ན)མ་ཁྱབ་སྟེ།
འདོད་སྤང་རྒྱལ་གསུམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུས་གསུམ་པར་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

རི་སྐད་བུ།

མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་སོ། །

འདིར་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་སྐྱོ་བ་ཉག་པས་པར་འདོད་མོད།
དེའི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ལ་ཅུད་ན་དེར་མ་དེས་ཉེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མི་
སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་བྱས་པའི་མཐོང་སྣང་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་
ལ་སྐྱ་བཞི་གསུངས་པའི་སྐྱ་གསུམ་པ་དགག་བྱ་ལ་གཞི་མ་སྐྱུན་སྲིད་པ་དེའི་ཆེ་འགོག་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཅར་དང་
དེམ་ཅན་ཏུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། བརྟགས་འགོག་སྲར་ཐོབ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོམ་
སྤང་སྤངས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུར་ཤོས་དགོས་ཉེ། ཇི་སྲིད་དེ་འདྲའི་དབང་པོ་མ་འཕོས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་སྤངས་པ་དེ་ཉམས་
སྲིད་པ་དང་། འཕོས་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་སོང་བས་སོ། །

ཡང་བརྟགས་མིན་སྲར་ཐོབ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ནི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རན་སོང་གི་འགོ་བ་འགོག་
པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་སྐྱེ། དུས་དེར་སྤང་ཁམས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཅོད་བྱེད་ནི་སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བྱས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པ་ནི་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་སྣང་སྤངས་པ་དང་། དབང་རྟོན་གྱིས་ནི་དེར་མ་ཟད་སྐྱོམ་
སྤང་གི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་ཆེ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བུར་
ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་པར་འགལ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱེད་ཅག་བརྟགས་པ་དང་བརྟགས་མིན་རྣམས་རོ་སོ་
གཅིག་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་ནས་མི་ལེན། ལེན་ན་རྗེས་སྤྱད་དུ། འགོག་གཞན་ཞེས་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་
དད་ཏུ་གསུངས་(༤༥)པས་གཞོད་དོ། །མི་ལེན་ན་གང་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པའི་གཞིར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
པ་ཐོབ་པའི་སྐྱ་གསུམ་བཤད་པས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། སྐྱེ་ཅམ་ནས་སྐྱེ་བུར་ཡིན་ཀྱང་འགོག་བྱེད་
ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་འགོ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་སོང་པའི་ཆ་དེ་བརྟགས་མིན་གྱི་དགག་བྱར་བྱས་
པ་ལ་རོངས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གསུམ་པ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མཐོང་སྣང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་
སྐྱོབས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཀག་ནས་དེར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྐྱེན་མ་ཚང་བས་དགག་བྱ་བཀག་ནས་འགོག་པ་
འཕོབ་པའི་བརྟགས་པ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་བར་པ་མེད་དེ། འདིའི་སྐྱོན་སྤོང་
ལ་རགས་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྤང་བར་བརྗོད་པ་ལས། དང་སོ་ནི། འགོག་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་པ་འགོག་
རྣམས་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དོན་མིན་ཉེ། འགོག་རྣམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་སོ་སོར་སྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དོན་འགོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་དེར་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པ་
ལ་དེར་བཞག་གི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་བུར་སྐྱེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རང་དུས་དེར་དེའི་རོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤང་
བྱ་འདས་ད་ལྟའི་ཐོབ་པ་བཅད་ཟེན་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་སོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ནི་བཅད་མ་ཟེན་ལ།
དུས་དེར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་རྣམས་ནི་དེར་ཐོབ་ལ། དུས་དེར་བརྟགས་འགོག་གི་རྣམས་ནི་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། བརྟགས་འགོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་བརྟགས་འགོག་གི་རྣམ་ཐོབ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ།

བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན། །

བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་བོད་(༤༦)ལ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རང་དུས་སུ་བརྟགས་འགོག་གི་རྣམ་ཐོབ་ཀྱང་རྫོགས་
པར་མ་ཐོབ་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་མོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆམམ་མེད་པས་དེའི་རྣམ་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་འཛོག་
བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སོ། །

དག་དོན། བརྟགས་འགོག་གི་རྣམ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགོག་རྣམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་ག་ལ་
ཞིག་གོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཉེ་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དགག་བྱ་སྐྱུ་མོང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
པའང་དགག་བྱ་དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་བར་འདོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱིར་དེ་ལ་དེ་མི་ལྟན་པ་ཅམ་ལ་དེར་བརྗོད་ན་མ་
བཀག་མོད། བརྟགས་མིན་གྱིས་ནི་དེ་བྲལ་བར་བྱས་པ་མིན་ཉེ། དེའི་བྲལ་བ་ནི་བརྟགས་འགོག་གི་བྱེད་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟགས་འགོག་གི་བྲལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བཀག་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
ཅན་དུ་སོང་ཡང་བྲལ་བར་མི་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་ནའང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་དག་སྐྱུ་མོང་བ་ཞིག་གང་ཟག་གཅིག་
གིས་བསད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དག་དང་བྲལ་བར་དོན་གྱིས་སོང་བར་མི་འགྱུར་རམ་སེམས་ཉེ། ཚུལ་འདི་དག་
དབྱེད་ན་ཆེས་འཛིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱེ་སྐྱེས་ཉོག་བརྟགས་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་བརྟགས་འགོག་གི་དགག་བྱ་སྐྱུར་ལྡོག་སྲིད་ལ། བརྟགས་མིན་གྱི་དགག་བྱ་ནི་སྐྱུར་ལྡོག་པ་མེད་
པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །

འོ་ན་ཅི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། བརྟགས་འགོག་འདི་ལ་
གཉིས་ཉེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་ལས།

དང་སོ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དེ། བྲལ་བའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། སྐྱུག་
བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་(༤༧)ཉོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པའི་དབང་དུ་ན་རུང་སྟེ་འཕགས་པས་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

རི་སྐད་དུ།

འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་ཆགས་བྲལ་བའི། །
འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། །ཞེས་དང་།
འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །
བསྐྱེས་དང་། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་བྲལ་ཐོབ་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པར་ནི་འཛོག་དཀའ་སྟེ། དེ་ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལའང་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཐོབ་པ་ཡོད་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་
ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ།

དག་པའི་རྒྱུད་ལ་དོ་རྗེའི་འབྲས་བུ་ཐེབས། །
ཕྱིན་རྒྱུ་སྟེང་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱེལ་སྐྱུར་གྱུ་བ། །
བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མན་ངག་རིག། །
ཞིབ་མོར་འབྱེད་པའི་སློ་མིག་ལེགས་པར་གསལ། །
སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་འདི་ལྟའི་རྩལ་ལུགས་ལ། །
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལེགས་པར་བྲངས་པ་སྟུམ། །
ལན་རེ་བྱུང་རེ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །
ཚིག་དོན་དཀའ་གནས་ལུས་པ་མེད་པར་རྫོགས། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གནས་བརྒྱད་འཆད་པའི་སྤྱིའི་དོན་དང་། གནས་སོ་སོའི་དོན་བསྟན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། གངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གནས་གང་ནས་བརྗོད་བུ་གང་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་(སྤྱི་རབས་འཆད་པ་སོ་དག་ནི། ཟེར་བའང་སྤང་།) ཐར་པ་འདོད་པའི་སྐྱེས་
བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་བརྒྱད་ལས་མི་མང་མི་

ཉུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་བཞེད་དེ། དམིགས་པ་མ་བསྟན་ན་ལམ་རིམ་ལྟ་བུར་སྐོམ་མི་ཤེས་ལ། (༤༡༣)སྲོད་པ་
མ་བསྟན་ན་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་ཅིང་། འབྲས་བུ་མ་བསྟན་ན་སྲོལ་མེད་པས་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་
དོ། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྲེལ་བས། བདེན་པ་བཞི་རིམ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་རིམ་
སྦྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལས་རིམ་སྦྱེད་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྲོད་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཅིག་པོར་འདྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རིང་བའི་སྐོན་པ་རིམ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་འང་རྟོགས་བྱེད་དུ་འདོད་ལ།

མདོ་སྦྱེ་བས་ནི། བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་བདག་མེད་པ་རིམ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་སྦྱེད་པ་ཤེས་བྱར་
བྱས་ཏེ་བརྒྱད་ནས་རིམ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་འདོད་ཅིང་།

སེམས་ཚམ་པས། ཀུན་བརྟགས་རིམ་སྦྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་རིམ་སྦྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་གཉིས་ཀར་འདོད་ལ།
དབྱེ་མ་པས། སྐོས་བྲལ་རིམ་སྦྱེད་པ་དང་སྤང་ཚོད་པ་རིམ་སྦྱེད་པར་འདོད་དོ། །

ཚོས་རྒྱལ་འདི་ནི་སྦྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྟོད་པར་བྱས་ལ། དེ་ཡང་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་
སྦྱེད་པ་བསྟན་ལ། རིམ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་སྤྱེད་པའི་གང་སྦྱེ་བའི་སེམས་ཚམ་དང་གང་དུ་སྦྱེ་བ་སྦྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཀུན་
འབྱུང་གཉིས་ལས། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་
ལ། འགོག་ལམ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་
དང་། །ཞེས་བཤད་ཟེན་པ་དག་གིས་འཆད་པ་དང་། སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་འགོག་པ་དང་། གནས་བྱུག་པའི་
སྦྱོད་དུ་ལམ་དང་བདེན་པ་ཞེས་མཇུག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་གནས་ལྡན་ལྷུ་ལ་བསྟན་ནས་བྱུག་པར།

རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལས་དང་པོ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རིམ་སྦྱེད་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་(༤༡༤)ལམ་སྲོད་པ་
ཉམས་ལེན་བསྟན་ལ། གནས་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲོད་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྤང་བྱེད་བྱེད་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
ལས་འཕྲོས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །

སྲོལ་དཔོན་གང་བ་སྦྱེལ་བ་ནི།

བསྟན་བཅོས་འདིར། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་རྣམས། །ཞེས་བསྟན་པས་ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོར་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་སྤང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྦྱོན་པའི་ཚད་ཀྱི་

གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་མོང་བར་གནས་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་དང་དབང་པོ་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གཉིས་ཀའང་
རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཡང་ཚོས་གང་དང་།
གང་དུ། ཇི་ལྟར། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་། ཁམས་གསུམ་མཐ་འགོ་བ་ལྟ་དང་། སྣོད་
ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལས་དང་དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་
རྣམས་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་རྣམ་བུ་ལ་འཇུག་པས་ན་ཡང་གང་། གང་དུ།
ཇི་ལྟར། གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞིས་གང་ཟག་བརྒྱུ་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་
ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་ལོ། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་དང་། ཚུལ་གནས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་
ཀྱི་རིམ་པ་དང་། མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
བས། ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྒྱ་མཉམ་གཞག་རྣམས་གནས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བ་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟོན་པ་ལ་ལེའུ་གོང་མར་དོན་མ་རྫོགས་པ་འོག་
མར་བསྟན་པས་འདི་ཅམ་གྱིས་དོན་རྫོགས་པར་རུས་པའི་སྤྱིར་བརྟུན་དུ་ངེས་ལ། སྤྱིར་སྟེ་(༤༠ན)ཚོན་བརྟུན་དུ་
བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཚོན་པ་མི་འདྲ་བ་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་འོས་པ་དག་བསྟེན་པས་བཤོ། །

སྤྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

དཔལ་སྐྱར་ཐང་པ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་སྐྱར་པའི་ཚུལ་སྐྱར་བརྗོད་དེ།

ཐར་པ་འདོད་ཉིད་ལ། །ཐར་པ་ཐོབ་བྱ་ན། །སྤྱི་རྒྱས་སྤང་དགོས་ཏེ། །སྤྱི་རྒྱས་སྤོང་བ་ལ། །གཉེན་པོ་ལས་
སྤྱོད་འཚལ། །གཉེན་ལས་སྤྱོད་པ་ལ། །དམིགས་ལས་ཉེན་བསྤྱོད་པས། །དམིགས་པ་ཤེས་པར་བྱ། །
དམིགས་པ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཚོས། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱིར། །སྤང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་
དང་། །ཁམས་རྣམས་རབ་སྟོན་པའི། །མཛོད་ཉིད་དང་པོར་བསྟན། །

ཁམས་བསྟན་མཛོད་ཉིད་ལས། །དབང་པོའི་མིང་ཅམ་སྟོས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་དག། རྒྱས་པར་བཤད་སྤྱིར་
དང་། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །འདུས་བྱས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བསྟན། །དེ་དག་སྐྱེ་
བའི་ཚུལ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་དང་། །འབྲས་བུར་བཅས་པ་དག། །རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། །དབང་པོ་
བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

དབང་པོའི་མཛོད་ཉིད་ལས། །ཁམས་གསུམ་ངེས་པ་ཡི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །དབང་པོའི་

དབྱེ་བ་བྱས། །ཁམས་གསུམ་མ་བསྟན་པས། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འདྲིལ་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད།
།དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

ལྷ་སྟེགས་ལོག་རྟོག་གི། །སེམས་ཅན་འདི་ལྟར་རྟོགས། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ། །བདག་གཅིག་ཡོད་ལྟ་
བ། །ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི། །འདྲིལ་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དག། །དེ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །བྱེད་པའི་བདག་མེད་ན།
།དེ་དག་ཅི་ལས་སྐྱེ། །སྣམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་གི། །ཐེ་ཚོམ་བསལ་ཕྱིར་དང། །མངོན་པ་མངོ་
འཆད་པས། །མངོ་ལས་འགྱུར་བ་ཡི། །ལས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །(༤༦)ལུན་བཅས་འབྲས་
སོགས་ཀྱི། །འདུལ་བ་ལས་བསྟན་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

དེ་དག་དེ་ལྟ་བུའི། །ལས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཡི། །རྣམ་སྲིན་འགྱུར་ངེས་པ། །སྤ་རྒྱས་
དབང་གིས་བྱུང། །དེ་བས་སྤ་རྒྱས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སྤུ་ལ་སོགས་པ་དང། །འབྲ་བའི་
སྤ་རྒྱས་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

སྤ་རྒྱས་མཛོད་ཉིད་ལས། །བདེན་པ་རྣམ་བཞིའི་དོན། །མཐོང་དང་སྐྱོམ་པ་ཡིས། །རིམ་བཞིན་སྐྱོང་བར་
བཤད། །མཐོང་སྐྱོམ་ལམ་ཉིད་ཀྱི། །རང་བཞིན་མ་བསྟན་པས། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་
བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

ལམ་དང་གང་ཟག་དག། །བསྟན་པའི་མཛོད་ཉིད་ལས། །ཤེས་པ་རྣམ་བཞི་བཤད། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་དག། །
རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

ཡེ་ཤེས་མཛོད་ཉིད་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་རྣམ་གཉིས་བསྟན། །སྤུ་མོང་ཡོན་ཏན་
དང། །སྤུ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །སྤུ་མོང་ཡོན་ཏན་ནི། །ཉོན་མོངས་མེད་སྟོན་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་
པར། །རིག་པ་རྣམ་བཞི་དང། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང། །ཚད་མེད་
རྣམ་ཐར་དང། །ཟད་པར་ལ་སོགས་པ། །དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད། །
དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །

ཅེས་འགྱུར་བ་སྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང།

།གསུམ་པ་།བཛོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། །སོ་སོའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གནས་དང་ཕྱི་ཁམས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་[གནས་སོ་སོའི་དོན་བསྟན་པ་]ལ། གནས་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག། ཚོས་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་(༤༩)པར་བསྟན་པ། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

འདུས་བྱས་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །

གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ། །

གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། སྤངས་པའི་ཆེ་ཚམ་ལྗོངས་གས། ཡང་ན་རྒྱ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ཏུ་མ་འདུས་ཤིང་འཕྲད་ནས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡང་དེའི་རིགས་ཅན་ལོ། །

ཚོས་ནི་དོན་བརྒྱུ་ལ་འདུག་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་སྤར་གྲེངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཚོས་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་གྱི། འདི་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལོ། །

གང་དག་དབྱེ་བའི་དངོས་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྟ་གསལ་བའི་སྤར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་སོ། །

སྤར་བསྟན་ཟག་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཚོས་དག་གིས་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མ་བསྟན་སོ། །རི་སྟོན་བྱེ་བའི་གྲངས་ནི་ལྟ་ཡིན་ལོ། །ཅི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ལྷགས་ཀྱི་སྤར་མ་གཤིབས་པ་ལྟར་རྣམས་ལྟམ། ཟན་དང་བཤོས་ཞེས་པ་ལྟར་རྣམས་གྲངས་སམ། བྱས་མི་རྟག་ལྟར་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་ལྗོངས་པ་ཐ་དད་དམ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤར་བས་རྣམས་སོ་སོ་བ་སྤར་འདོད་ལ། དེའང་

གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀར་རྗེས་སུ་སྦྲེལ་ཞིང་། རགས་པ་དང་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་གྲུབ་
ལ། དེས་རགས་པ་ནི་དབྱུང་ན་མའི་རྩལ་ལ་སྦྱོགས་ཏུག་ནས་བསྐྱོར་ལ་བར་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པར་བརྗོད་དེ།
བཅུན་པ་དག་སྤངས་ཀྱིས་སྤྱོད་འོན་ཀྱང་ལས།

ཐ་དད་སྦྱོགས་(༤༩)ན་མང་པོ་དག །
འགའ་བ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་ཚམ་དུ། །
བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི་རྩལ་དེ་ནི། །
ཆ་ཤས་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་མིན། །ཅེས་སོ། །

ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་འཛིན་བའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་རྗེས་
སུ་འདོད་ལ། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་བཅུ་བཞི་ཆ་མཐུན་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་འདོད་དོ། །
གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་ཅེར་སྤང་དུ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་རིག་པ་ནི་གཞན་རིག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་འགའ་བའི་སྤྱིར་རང་རིག་པ་མི་སྲིད་དེ།
སོར་མའི་ཅེ་མའི་མདོ་ལས།

རལ་གྱི་འེ་སོ་དང་སོར་མའི་ཅེ། །
མི་གཅོད་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

མདོ་སྤེ་པས། སྤང་པོ་བྱེད་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་འདོད་ལ། གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དབྱིབས་མ་གྲུབ་
ཅིང་། ཁ་དོག་གི་རྩལ་འདབ་ཆགས་པར་གནས་པ་ཚམ་རགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྩལ་ནི་གཡག་
རའམ་ཞེ་འུ་སིང་ལྟར་བར་མེད་ཅིང་རིག་ལ་མ་འགྱུར་བ་སྟེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།
འགྱུར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བ་དང་། །
བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་སོ། །

རིགས་མི་མཐུན་ནི་གོ་ས་གཅིག་པའང་ཡོད་ཅིང་། མི་ལྡན་པ་ནི་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་
བཏགས་པ་ཚམ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་སྤྲོག་མ་བྱེད་དང་བཞི་ནི་ཚོགས་ཏུག་འཁོར་བཅས་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་རྗེས་སུ་

འདོད་དོ། །

གཟུང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི།

བདེན་གཉིས་ལས།

རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། །

ཡུལ་ལ་འཛིན་བར་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་པས་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་སྤང་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་བདག་གཅིག་ལ།

དེ་འདོག་གྲེད་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྐོག་ན་མོ་སྟེ།

རྣམ་ངེས་ལས།

སྤྱི་རོལ་སྐོག་པ་ལས་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

འོན་ཤེས་པས་དོན་ལ་སྒོ་འདོགས་(༥༠ན)མི་ཚོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དོན་དང་རྣམ་པ་འབྲེལ་བས་འགྱུར་ལས་སྐྱེ་

ལྟར་ཉོགས་ཏེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྐྱོགས་ལ་ནི། །

དངོས་སུ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་། །

དེ་དང་གཟུགས་བརྟན་འབྲེལ་བས་ན། །

བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོར་བ་རུང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་ཡུལ་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བས་གཞན་རིག་ཀྱང་ཡིན་ལ།

དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རང་རིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།

དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས།

དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྤྱིར། །

རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་རང་རིག་གི་དོན་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱོང་བར་འདོད་

པ་ལྟར་སྡེ་བས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།

དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས།

རྣམ་ཤེས་བཅས་སྤོང་རང་བཞིན་ལས། །

བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད། །

བཅས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །

དེ་འདྲིའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། །

ཅེས་བཅས་སྤོང་ལས་ལོག་པ་སྤོང་བའི་རོ་སོར་སྐྱེས་ཅམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ། ཁ་ཅིག་དེ་ཅམ་བྱེ་སྐྱེས་ཀྱང་འདོད་པས་
རང་རིག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་དུ་མ་སོང་ཞེས་ཟེར། །

སེམས་ཅམ་པས། སྤང་བོ་སྤྱེད་དང་བཞི་རྣམ་སྤྱུ་འདོད་དེ། གཞུགས་ནི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་
ཚོག་མ་མེད་བ་ནས་དོན་དུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྤོན་པས་ཤེས་པའི་གཞུང་ཆ་ལ་མི་མཁམས་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་གྱི་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྣམ་སྤོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཉི་ཤུ་བ་ལས།

དག་གིས་གཅིག་ཅར་སྤྱར་བ་ན། །

སྤ་རབ་རྣལ་ཆ་རྣམས་ཏུ་འགྱུར། །

རྣམ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །

གོང་སྤའང་རྣལ་སྤན་ཅམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།

སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བ་པ་ཅི་སྤར་འགྱུར། །

ཟེན་དང་མ་ཟེན་གཅིག་ཅར་མེད། །ཅེས་པ་དང་།

གང་ལ་སྤོགས་ཆ་(༥༠བ)ཐ་དད་ཡོད། །

དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་ཐ་སྤྱད་དུ་འཕམ་ཡང་དག་ཏུ་འགོག་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ཐ་སྤྱད་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་རང་གི་སྐྱེ་འགག་
ཅམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྤང་བ་ཅམ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལས། རྣལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རྟོག་ན་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་སྤང་དེས་ནི་དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །

དེ་སྤར་ན་དོན་གྱི་སྤང་བ་དེ་སེམས་ཅམ་ཡིན་པར།

ཐེག་བསྐྱེས་ལས།

ཡི་དུགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །
ལྷ་རྣམས་རི་ལྷོ་རིགས་རིགས་སུ། །
དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །
དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

མི་ལྷན་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་སྤྱད་དང་བཞི་ནི་ཚོགས་
བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་རྣམས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཁོ་ན་སྟེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཚོ་ཡིས་ཉམས་སྲོང་བྱ་གཞན་མེད། །
དེ་ཡི་སྲོང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །
གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པས། །
དེ་ནི་ད་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། །ཅེས་སོ། །

རང་སྤེད་དངོས་སྣ་བ་དེ་དག་ལ་དབུ་མ་པས་དངོས་སོ་གང་དག་སྤྱི་དང་མ་འབྲེལ་ན་རྒྱུ་རྩལ་པར་མི་བྱས་ལ།
འབྲེལ་ན་ཆ་མེད་དུ་མི་རྒྱང་ཞེས་འགོག་སྟེ།
རིན་ཆེན་སྲོང་བ་ལས།

རི་ལྷོ་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཐོག་མ་དབུས་བརྟག་དགོས། །
སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །
འཛིག་ཉེན་སྐད་ཅིག་གནས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། །
ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། །

ཚོས་མངོན་པ་བ་ཐམས་ཅད་མདོ་འཆད་ཅིང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས། མདོ་ལས། དགོ་སྒོར་དགའ་བུ་ནི་གསུམ་
སྟེ། ཞེས་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ནི་གསུམ་(༥༡ན)སྟེ་བཞི་བའང་མེད། ལྷ་པ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་དང་། གང་མངོན་
པར་འདུས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞེས་པ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཨ་ལྷ་ཞེས་པ་
དུས་དང་ལམ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ལམ་དང་སྐྱར་ན་དུས་གསུམ་དུ་གང་ཟག་གོང་ཁྱེད་དུ་སོང་བ་དང་འགོ་བ་
དང་འགོ་བར་འགྱུར་བས་ལམ་ཡིན་ལ། དུས་ལ་སྐྱར་ན་དུས་གསུམ་པའི་འདུས་བྱས་འགགས་པ་དང་འགག་པར་
འགྱུར་བས་དུས་ཞེས་སམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པས་ཟ་ཞིང་འཛོམས་པས་དུས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དེ་
དག་ཉིད་གཏམ་གཞི་དང་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་གྱི་གཞི་དངོས་ནི། གཏམ་ཞེས་པ་དག་གི་སྐྱ་ཡི་གའི་རྣམ་པ་ཅན་དེས་
བརྗོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལོ། །

འོ་ན་མིང་ཁོ་ན་གཏམ་གྱི་གཞིར་འགྱུར་བས་མ་ཁྲབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། གཞིའི་གཞི་དང་བཅས་པ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་གཏམ་གྱི་གཞི་ནི་མིང་། མིང་གི་གཞི་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།

གཏམ་གྱི་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལྟར་ན་ཁྲབ་ཆེས་པར་འགྱུར་ཉེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མིང་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་གཏམ་གྱི་གཞིར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉེ། དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་དང་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ནི་
འདས་པའི་དུས་སྐབས་སྐབས་རྒྱས་མར་མེ་མཚན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ། །མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་འདི་
ལྟར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མང་བས་མི་མང་པོ་ལ་མི་འདུག་ཅེས་པ་ལྟར་གཏམ་གྱི་གཞིར་(༥༡བ)འོས་ལ། འདུས་མ་
བྱས་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་དེ་ལས་འདས་ན་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བུར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུ་ལས་སྒྲོལ་བ་གྱུ་ཡིན་ཀྱང་
སྐམ་དུ་སོན་པ་ན་འདོར་བ་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ན་འདོར་བས་ངེས་
པར་འབྱུང་བྱ་སྟེ།

མདོ་ལས།

ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཟིངས་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཞེས་སོ། །འབྲུང་བྱེད་ནི་བརྟགས་པས་ཟག་བཅས་དང་། བརྟགས་མིན་གྱིས་ཟག་
མེད་ལས་འབྲུང་། ཞེས་འཆད་དོ། །

ཡང་དེ་དག་ཉིད་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།

གསུང་རབ་ལས་ནི་གཞི་ཡི་སྟེ། །
རོ་བོ་དམིགས་པ་ཀུན་སྦྱར་རྒྱ། །
ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་དང་ལྡོ་ལ་བཤད། །

ཅེས་འབྲུང་བས། རོ་བོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་ཐོབ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།
དམིགས་པ་ལ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་གཞི་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཀྱིས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ལ་ནི། གཞི་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་ལྡན་པ་དེ་ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་ཏུ་
སྦྱོར་བ་དང་ཡང་ལྡན་ལོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་ལ་ནི། གཞི་དང་བཅས་པའི་ཚོས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ནི། ཞིང་གི་གཞི་དང་ཁང་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྤང་སྟེ་དེ་ལས་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། འདིར་ནི་གཞིའི་དོན་རྒྱ་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེ་པས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །
སྤང་བོ་འང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་། །
སྦྱག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྲུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །
ལྟ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན། །

ཡང་མདོ་ལས། སྤང་བོ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་དག་བསྟན་པ་དེ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་(433)སོགས་པ་ལ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འབྲུང་བ་སྟོན་ཏེ། སྤང་བྱི་འདུས་བྱས་དག་གི་ནང་ནས་གང་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དེ་
དག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་འང་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པས་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེས་ལས་
བསགས་པས་སྤང་བོ་འདི་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་སྟེ། ལྷ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་

དང་། རྒྱུན་བཞི་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་པོ་དེ་དག་ལས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལས་ཉོན་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་
སྤྱང་པོ་སྟེ་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་སྤེལ་ཤིང་བཞེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལམ་འགོ་
བ་དག་ཏུ་འབྲུག་པར་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་མི་བཞེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་བཅོམ་
པའི་སྤྱང་པོ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཆགས་སྤང་གིས་བསྐྱངས་པའི་ཕན་གོད་ཀྱི་འགྲུར་བ་སྦྱེ་
ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་སྦོད་ཀྱང་དེ་བཞེན་རིག་པར་བྱའོ། །

ཡང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཐབ་མོ་ལྟར་རང་གཞན་ལ་གཞོད་
བས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བཅས་པའོ། །

ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཅི་རིགས་པར་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་དང་ལྡན་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འཕགས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དོན་དམ་པར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞིགས་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུང་བས་ཀྱིན་འབྲུང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

མདོ་ལས།

རྩ་དམར་ཅན། ལུས་འདོམ་གང་ཅམ་འདི་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་འདོགས་སོ། །

ཞེས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་ཞེས་འབྲུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་སྦོད་འཇིག་པ་ལ་བརྟུན་བརྟེན་ཟེར་ཡང་།
མོ་ག་ཞེས་པའི་སྦྱོར་(༥༩བ)ལས་འཇིག་ཅིང་ཉམས་པས་འཇིག་རྟེན་ཉེ།

མདོ་ལས།

ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྲན་པ་འཇིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིག་པས་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལྟ་བུས་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྲུར་བས་ལྟ་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་ །ཟུག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པས་ལྟ་བ་དང་པོ་འཇིག་མཐར་གཉིས་བརླང་ངོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་སྦོད་ལ་
དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་ལྟ་བ་ཁོ་ནའི་གནས་སུ་
འཆད་པ་ནི་སྤྱང་པོ་ལ་ལྟ་བས་བལྟས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྲུར་བའི་དོན་གྱིས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་
གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ལྟ་གནས་སུ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཉེ།

རི་སྐད་བུ།

དགེ་སྦོང་ཁ་ཅིག་བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱང་པོ་སྦྱོར་པོ་

འདི་དག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར།

ཚོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་ཞིང་ཡང་འབྲུང་བས་སྲིད་པ་
ཞེས་བྱ་བའང་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལོ། །

འོ་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་།
འཕགས་པའི་སེམས་ལས་ལངས་ཏེ་འདིག་རྟེན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཀུན་འབྲུང་ཡང་
ཀུན་འབྲུང་དང་། དེ་འདིག་པར་འབྲུང་བས་འདིག་རྟེན་དང་། ལམ་བདེན་དེ་ལོག་ལྟས་དམིགས་པར་འབྲུང་བས་ལྟ་
གནས་དང་། ལམ་བདེན་དེ་སྐྱེ་ཞིང་འབྲུང་བས་སྲིད་པར་ཡང་འབྲུང་རོ་ཞེན་མི་འབྲུང་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ན་
འཕགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ལ་འདོག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
འཕགས་པའི་སེམས་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ལོ་ཀ་པའི་སེམས་ཐག་པ་ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་(༥ རན)གྱི་
ཐག་བཅས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པས་ཀུན་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ལོག་ལྟ་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐག་
བཅས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པས་ལྟ་གནས་མིན་ལ། འདིག་པའི་སྐྱ་ཅམ་གྱིས་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཅམ་འདིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་
འཇུག་པ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་པའི་བྱིར། ལམ་བདེན་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་
ཀྱང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྲིད་པར་འདོག་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱིར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། མཚན་མཚན་གྱི་སྐྱེའི་འཇུག་པ་བཤད། འདིར་བཟུན་བཅོས་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་བསམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤང་པའི་དོན་ནི་ལོག་ནས་འབྲུང་བའི། སྤངས་དང་སྐྱེ་སྐོ་རིགས་གྱི་དོན། །ཅེས་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་
པ་ལས། འདིར་གཞན་དག་དུ་མ་སྤངས་པ་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་དུ་མ་སྤངས་པ་
ཞེས་སྐྱོར་དགོས་པའི་བྱིར་ཟེར་ཡང་། དེ་འདུའི་ཡོངས་དབྱེད་སྐྱོར་མི་དགོས་ཏེ། དོན་དུ་མི་རུང་བྱིར་མ་བཤད། །
ཅེས་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱིར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་ཚོས་
དུ་མ་སྤངས་པ་ནི་འདིར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚོས་དུ་མ་འདུས་
བྱས་པར་སྤངས་སུ་མེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འདུས་མ་བྱས་སོ་
ཞེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་ཡུལ་
དང་ཉེ་བ་མེད་པས་མདོར་བསྐྱེད་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པར་སྐྱེ་
བ་དག་ནི་རུང་པའི་དོན་སྐྱག་པར་ཁུར་ཁུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་སྤང་པོར་མི་
རུང་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྤང་པའི་ནང་དུ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པར་

(༥༣༧)གསལ་ལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཅི་ལྟར་བསྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་ད་ལྟར་གྱི་འདུས་བྱས་དང་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་
ལུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མོད་གྱི་འདུས་བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་
བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་སྐོར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རང་མི་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེ་བའི་སྐོར་རི་ལྟར་རུང་ཞེན། རང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་གི་དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐྱད་བྱ།

དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །
བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །ཅེས་དང་།
རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཅི་ལྟར་རུང་སྟེ།
བདག་པོའི་རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་། དམིགས་རྐྱེན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་
ན་དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་བདག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར། མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་། །ཞེས་སེམས་
སེམས་བྱུང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ལུས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐོར་
ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཚོས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་
ཚོས་ཅན་རྣམས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐོར་ཅམ་ཡིན་(༥༣༨)ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རི་
སྐྱད་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་འདུས་མ་བྱས་དག་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
རང་མི་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་འུགས་ལས་
ཉོགས་ཏེ། ཁམས་ནི་རྐྱའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡིན་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཁམས་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དང་འགའ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་བསྟན་པ་ས་ཚོག་མོད། གསུམ་ག་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
སྟུང་ན། སྤྱིར་ཚོས་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་རྫོངས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་
ཡིན་ལ། དེའི་རྫོངས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི། སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་དང་། གཟུགས་སེམས་
གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྫོངས་པ་སེལ་བ་ལ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག །རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་བཤད་ཏུ་རུང་ཡང་།
རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་ཏུ་བཤད་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ན་སྤེ་པའི་ལུགས་འདིར་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་དང་དེའི་གཉེན་པོ་མ་བསྟན་པར་ཡང་མ་སེམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

|

གཉིས་པ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི། ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ལྷ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན། ཚོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། ཚོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ། དོགས་པ་བཅད་པའོ། (༥༩བ)

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་གྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད། ཚོར་སོགས་གསུམ་གྱི། རྣམ་ཤེས་གྱི་དེ་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་བཞག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན། །

ལྷ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །

གཟུགས་ནི་ཞེས་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་ཀྱང་
མཚོན་པ་ཡིན་པས། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་གཟུགས་གྱི་ཕྱང་པོ་ནི་ཞེས་མི་སྟོས་པ་ནི་ཚོགས་བཅད་ཏུ་མ་ཤོང་བའམ། བྱེ་བཤད་ལས་རྗེས་ཡོད་
བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དབྱེ་བར་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན་
ལྷ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད་དེ་བཏུ་གཅིག་གོ། །མཛོན་པ་གོང་མར། འབྱུང་བ་བཞི་དང་བཙུ་ལྷ་ར་འདོད་ཀྱང་
འདིར་དེ་རིག་བྱུང་བསྟུས་པས་མ་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་དངོས་པོ་མི་འབྲ་བ་བཏུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་གཟུགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་གཟུགས་

རུང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། མངོན་པ་གོང་མར་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་
གང་ཞེ་ན། འདིར་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི་གཞོན་པ་བྱར་རུང་བ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་དང་གཟུགས་རུང་གཉིས་ཀྱི་
ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་རེག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཡུལ་དབྱུང་པས་གཟུགས་རུང་
ནི་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོགས་
ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་གཟུགས་སུ་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར། འོན་གཞོན་པ་བྱར་རུང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན།
གཞིག་ཅིང་གཞོས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ནང་སྤང་པས་སྲ་མ་ལས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་
པའི་གཞོན་པ་བྱར་རུང་ཞིག་སྟེ།

དོན་གྱི་སྡེ་(༥༥ན)ཚན་ལས།

- གལ་ཉེ་འདོད་པ་ཚོལ་བྱེད་ཅིང་། །
- འདུན་པ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །
- འདོད་པ་དེ་དག་མ་འཕྱོར་ན། །
- ཟུག་རྩས་ཟུག་བཞིན་གཞོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན་གཟུགས་རུང་གི་དོན་ནི་སྟོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །འོན་རྩལ་སྲ་རབ་དག་གཟུགས་རུང་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་འོ་ཞེ་ན། རྩལ་སྲ་རབ་ལ་རྩས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩལ་སྲ་རབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདི་ལ་རྩལ་རྩས་བརྒྱན་
སོགས་ལྷན་ཅིག་པར་མ་ཚོགས་ཀྱང་ཚོགས་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱར་ཡོད་པས་དེ་གཟུགས་
སུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །

ཡང་འཕགས་པ་སྟོགས་མེད་ལྟར་ན། ལག་པ་ལ་སོགས་པས་འདུས་ཉེ་རེག་པས་རེག་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
དང་། རྫོལ་ཡུལ་སྟོགས་དང་བཅས་པར་སྤང་བས་ཡུལ་དབྱུང་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བས། རྫོས་དབྱུང་པས་གཟུགས་སུ་
ཡོད་པས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པོ། །

འོན་རྩས་ཀྱི་རྩལ་སྲ་རབ་ཡན་གར་བ་དེ་གཟུགས་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་
བཏང་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།

རང་འགྲེལ་ལས།

དབང་པོའི་རྒྱལ་མཁའ་ལ་ ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་བས་སྐྱིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་རྣམ་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་གཏན་མི་སྣང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལྷ་དང་བཅས་པ་ན་
རྣམ་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དེ་བསྟན་ཐོགས་དང་བཅས་པར་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཁྱད་ཚོས་སྐྱེ་མཆེད་
གྱི་རྒྱལ་མཁའ་གྱི་ཁྱད་གཞིར་གྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

རང་འབྲེལ་ལས།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྗང་པོ་དག་གིས་རྟེན་(༥༥)དང་། དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་མཁའ་ལ་ནི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་བཏུས་གྱི་མཆོག་རྟེན་པར།

རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་མཁའ་ནི་གཏན་མི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་དང་བཅས་པ་ན་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ལྷ་
དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་མཐོང་ལ། ལྷ་མེད་པའི་དུས་སུ་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་
གྱིས་ཚོབ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ།

སྐྱོས་འདི་ནི་དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་ཡེ་མ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་དོ། །

དེས་ན་རྣམ་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་དེ་ལྷ་དང་པོར་བསྟུས་ན་གཞུགས་སུང་ལ་འོས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟུན་
གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་བསྟུ་སྟེ། དངོས་སུ་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་པོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དེ་
འབྲེལ་དེ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་སུ་བསྟུ་བ་ཉིད་དེ། འོག་མར་རྣམ་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་ཅེས་གྲགས་པ་འདི་ལ་གོང་
མར་བསྟུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱལ་མཁའ་ཅེས་བ་སྟངས་དུ་མངོན་ཅིང་། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་ཞེས་དང་།
དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྷ་དང་ཡང་འབྲུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་དེ་རྟེན་པ་ཞིག་གམ་མི་རྟེན་པ་གང་ཡིན། མི་རྟེན་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། སྐྱོབ་དཔོན་
ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་འུགས་པ་པ་ལ་ལྷ་མེད་གྱི་རྒྱལ་མཁའ་མི་རྟེན་པར་མ་བསྟན་པར་ལྷ་བཅས་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་སྐྱེ་
ཐོགས་རྒྱལ་མཁའ་མི་རྟེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ།

སྐྱ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །

གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ་དཔེར། །

འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །

ལུས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་བཞིན། །

ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་འུག་པ་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་རབ་རྟག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་
པར་སྟོན་མ་རྒྱས་ནས་དེ་ལྟར་(༥༦ན)བརྗོད་པར་ཡིན་གྱི། སློབ་བ་དེ་དོར་དེ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
གྱིས་སྐར་བསྐྱབ་དགོས་པས་ཚོད་པ་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ལྷ་སྟེགས་གཅེར་བུ་བ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་མ་རབ་རྟག་པར་འདོད་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྲིད་དུས་འཁོར་
ལས་ཀྱང་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཅེས་བ་སྟོན་གསུངས་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེ་ཡི་སྲི་རོལ་སྟོང་པ་གཅིག་ཤུ་སྲིད་པ་གསུམ་གྲུབ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་གྱིས་དམན་པའོ། །ཞེས་པ་
ནི།

རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྟེང་གཅུག་ཏེར་ཏེ་དེའི་སྲི་རོལ་སྟོང་པ་གཅིག་ཤུ་ནི་རྒྱལ་མ་རབ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁམས་ལྡ་བ་
སྟོང་པ་གཅིག་ཤུའོ། །ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ནི་མིན་ཏེ། བམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ།

ལྷང་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་གང་དག་མཛོད་དུ་བཤད་པའི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་རབ་དེ་ལ་དུས་འཁོར་ནས་རྟག་
པའི་རྒྱལ་འདུས་མ་གྲུས་པར་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། འོགས་ཙམ་དུའང་མ་སྟོན་པའི་གཏམ་དུ་ཟད་དེ། དུས་འཁོར་
ནས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་རྟག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་ན། དེས་འདི་གཞན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཚོམ་གཞིར་བྱེད་པ་རྣམས་
པ་བམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བ་ལས་འདིར་འདི་གཞན་ཆགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་
སྲིད་འོ། །དེས་ན་བྱེ་སྐྱའི་སྐབས་འདིར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་རབ་འདི་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་འདུས་
མ་གྲུས་ཀྱི་རྣམས་སུ་བཤད་དོགས་པ་ལས་མ་བཤད་པའི་སྲིད་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བཅས་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་སོགས་དང་བཅས་པའི་བསྟན་ཡོད་དེ། ལུས་གཞུགས་
ལྷ་བུ་ལ་མཚོན་ན།

འདོད་ན་དབང་སོ་མེད་པ་དང་། །

རྒྱ་མེད་མ་རབ་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱུད། །ཅེས་དང་།

འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་(༥༦བ)སོགས་པ། །
མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན། །ཅེས་དང་།
དབང་ཡུལ་དེ་སྤྱིར་རྟུལ་ཐོན་མིན། །

ཅེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ་། །

རྗེས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟུལ་ཐོན་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། བེམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་ཀྱང་གཉིས་སུ་
འབྲུང་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ནི་རྗེས་ཀྱི་རྟུལ་ཐོན་རབ་ཀྱི་ནི་བསགས་སྤྱིར་འགོ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟུལ་
ཐོན་རབ་ཀྱི་ནི་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

རི་རྐྱེད་ཏུ།

འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི། རྗེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་རང་གར་ཡོད་ཀྱི་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་
སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཀྱང་གཟུགས་དང་རིས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་སུ་གྲུབ་སྟེ་རིའི་བྱང་ཤིང་བཞིན་ལོ། །

རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་འཛོག་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་ལས་རྒྱུའི་རིག་བྱེད་དང་དེའི་རྟེན་འབྲུང་
བ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱེ་སྐྱེ་བེད་ཡང་ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་དེ་གཟུགས་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་གྱི། མཚན་
ཉིད་པར་མི་འདོད་པའི་དབང་དུ་ན་དབྱེད་པས་ཅི་ཞེག་བྱ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབང་སོ་ལྔ་བཤད། དོན་ལྔ་བཤད། རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན། །

མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མིག་སོགས་ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་
སོགས་པས་རྣ་བ་སྣ་སྟེ་དབང་པའི་གཟུགས་དང་བ་རྣམས་ཏེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ།

དགེ་སློང་མིག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུད་བྱས་པ། གཞུགས་དང་བཤོ། །

ཞེས་འབྲུང་བས། དེ་དག་རྣམས་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་སྐྱ་གཞུགས་ཅམ་དང་། བྱེ་བྲག་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་སྐྱར་
དགོས་ཞེས་དང་། (༥༡ན) འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འོ་ན་མིག་མ་གྲུབ་པར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་པ། མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་ན་མིག་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་རི་ལྟར་སྐྱབ་ཅུས་སྣམ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་གསལ་
སྤོང་གི་དང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པས་དེའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་དབང་པོ་དེ་གྲུབ་སྟེ། དབང་
པོའི་རྟེན་དེ་མེད་ན་དེའི་རྣམ་ཤེས་མི་འབྲུང་བའི་སྲིད། མིག་ལ་སོགས་སློམ་པས་དབང་པོ་གཞན་རྣ་བ་སོགས་ཀྱི་
གཞུགས་དང་བ་གཅོད་དོ། །

གཞུགས་དང་བ་ཞེས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡང་། །ཞེས་པས་ཡིད་
དབང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་གཅོད་ལ། དང་བའི་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡང་དང་བའི་ཞེས་པ་འདིས་གཅོད་དེ།
གཞུགས་ཀྱི་དང་བ་ཉིད་སློམ་པའི་སྲིད། འོ་ན་དང་པོ་གཅོད་བྱེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཞེས་སློམ་པས་བཅད་དམ་སྣམ་
ན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུ་མང་པོའི་ཆོག་སྐྱད་ཡོད་ན་དེས་གཅོད་པར་འབྲུར་ཡང་གཞུགས་དང་བ་ཞེས་པ་ལ་འབྲུ་མང་པོའི་
ཆོག་སྐྱད་མེད་པའི་སྲིད། རྒྱད་པར་དང་བ་ནི་དབང་རྟེན་ལྷ་པོ་སོགས་དབང་པོར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དེ།
དབང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་པོ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བས་དཔག་བྱ་ཅམ་ཡིན་པའི་
སྲིད། རྒྱད་པར་དབང་པོའི་རྟེན་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་རྟེན་ཁོག་པས་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་མ་ཆོད་པས་
ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཉེ་བའི་དབང་པོ་དང་བ་ཉིད་དུ་འཛོག་གོ། །

ཡང་ན་དད་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་མིག་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དབང་རྟེན་དུ་རི་ལྟར་དོགས་སྣམ་ན། དད་
པ་གང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྷན་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཆེ། དེའི་བདག་རྒྱུན་དད་པར་དོགས་པ་
ཡོད་པ་དེ་བརློག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

ཡང་(༥༡བ)དང་བ་ཞེས་པས་ནི་གཞུགས་དང་བ་ནི་ཆུ་དང་བར་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དབང་
པོ་དེའི་རྒྱུད་པའི་རྟེན་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་གཅོད་དོ་ཞེས་མཆིམས་ནས་མཁའ་གྲགས་ཟེར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
ཞེས་པས་གཞུགས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཤེས་དང་ལྷང་ཆེར་སོགས་གཅོད་དོ། །

མིག་གི་རེས་ཆོག་ནི་སའི་སྟོན་འགྲེལ་ལས།

མ་ཐད་བར་དུ་གཞུགས་གཅོད་དང་། །

གཡོ་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་། །
མཛེས་བའི་ལས་ལས་བྱང་བ་དང་། །
རྣམ་པ་བཞིར་ནི་གྲགས་བྱེད་མིག་།

ཅེས་བཞི་ནི་ལེགས་བར་སྐྱར་བ་ལས། ཅུ་ཉི་ཉེ་ལོ་རྩ་ལྷུ་ཞེས་གྲགས་བ་དེའི་དོན། མིག་དང་གསལ་བྱེད་དང་
འཛེན་བྱེད་དང་མིད་བྱེད་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་མིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་
ན།

ས་ལས།

གཅིག་སྟེ་གཞུགས་སྟོབ་ལོ། །
རྣམ་གཉིས་རྒྱས་དང་རྣམ་སློན་བྱང་། །
རྣམ་གསུམ་སྟོབ་ལེས་རབ་མིག་།
རྣམ་བཞི་བརྟན་དང་མི་བརྟན་པ། །
འཇུག་དང་མི་འཇུག་རྣམ་པ་ལ། །
འགོ་བ་ལྟར་བསྐྱས་རྣམ་བྱུག་ནི། །
རང་གི་རྒྱུད་ཡོད་སྐྱུག་མི་སྐྱུག་།
འི་མ་ཅན་དང་འི་མེད་པའོ། །
བདུན་ནི་རྣམ་ལེས་བཅས་དང་མེད། །
མཐུ་སྟོན་མཐུ་རྒྱུད་དགེ་སོགས་ཀྱི། །
རྣམ་ལེས་ཉེན་ནི་བྱེད་པའོ། །
རྣམ་བརྒྱུད་གནས་དང་སྐྱུལ་པ་དང་། །
དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་སློན་བྱང་། །
ཁ་ཟས་ཉིད་དང་ཚངས་སྟོད་དང་། །
སྟོམས་བར་འཇུག་པས་རྒྱས་པའོ། །
རྣམ་དགུས་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་དང་། །
སྐྱུན་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཐོབ་ལས་ཉམས། །

སྒྲུབ་ཡིན་མིན་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་། །
བརྒྱ་མེད་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་ནི། །
དུས་གསུམ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང་། །
སྤར་གསུམ་བཟང་ལན་ཉེ་རིང་དོ། །ཞེས་སོ། །

མིག་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་མིག་སོགས་སྣོས་མ་ཐག་པ་བཞིའོ། །

ན་བའི་ངེས་ཚིག་ནི། སྒྲུབ་གྲགས་པ་རྣམས་(༥༩)སྒྲུབ་བའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྣའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཉན་
ཕྱེད་དོ། །

སྣའི་ངེས་ཚིག་ནི། དེ་སྣོམ་པར་ཕྱེད་བའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྣོམ་ཕྱེད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །

སྣའི་ངེས་ཚིག་ནི། བརྒྱུས་པས་ཉན་ཚུང་བ་སེལ་ཞིང་བརྗོད་པ་འདྲིས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འཕོད་བའོ། །མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ནི་སྣོར་ཕྱེད་དང་རོལ་ཡུལ་ཅན་ལོ། །

ལུས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི། རུལ་ཐུག་བསགས་པ་དང་ཉེན་ཕྱེད་པ་དང་དབང་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་བའོ། །མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་ནི་རེག་ཕྱེད་དང་རེག་ཕྱེད་ཡུལ་ཅན་ལོ། །

ན་བ་སོགས་ལྷག་མ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། ས་ལས་མིག་གི་དབྱེ་བ་རི་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ན་བ་སོགས་བཞི་ལའང་
སྒྲུབ་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལྡན་བཤད་པ་ལ་ལྡན་ལས། དང་སོ་གཞུགས་བཤད་པ་ནི།

གཞུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །

གཞུགས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དབྱེ་བ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱས་པར་ཕྱེན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ།

སྣོ་སེར་དམར་དང་དཀར་བ་དང་། །

སྒྲུབ་ལྷན་སྒྲིག་དང་དུ་བ་དང་། །

རུལ་དང་ཁྲུག་རྣ་ཉི་མ་དང་། །

གྲིབ་མ་རིང་རྒྱང་སྣོམ་པ་དང་། །

རྒྱམ་པོ་མཐོན་པོ་དམའ་བ་དང་། །

ཕྱ་ལེ་ཕྱ་ལེ་མ་ཡིན་བའོ། །

དང་སོ་བརྒྱ་གཉིས་ཁ་དོག་ཡིན། །

བཞི་ནི་ཙམ་ལ་འདོག་སྟེ། །
བརྒྱད་པོ་ཡན་ལག་ལ་འདོག་གོ། །
དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཐ་མ་བརྒྱད། །

ཅེས་པས་བསྟན་ཅིང་། ལ་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འདོག་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཐག་རིང་པོ་ནས་བེ་རྒྱུ་ཅིག་པ་
ལྟར་སྤང་བའོ་ཞེས་པས་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའང་ཡོད་ལོ། །

སྟམ་པ་ནི་རིལ་རིལ་དང་། ལྷམ་པོ་ནི་ལེབ་ལེབ་དང་། མཚོན་པོ་ནི་རགས་པ་བཅེགས་པ་དང་། དམའ་བ་ནི་དེའི་
འོག་ཏུ་ཡོད་པའོ། །གྲིབ་མ་ནི་གང་དུ་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཚོགས་དེར་ཡིན་ཅིང་ལྷན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་ལེ་པ་ནི་
གཤོང་འབྱར་མེད་པ་དང་། ལྷ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་བརྗོད་སྟེ་མི་མཉམ་པའོ། །(༥༦)ལྷང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཙམ་ལའི་ལ་འདོག་བཞེར་འདུས་པས་མ་བཤད་ལ། སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་འདུས་ཀྱང་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་འདི་དག་ཐག་
རིང་པོ་ནས་ཅིག་པ་ལྟར་སྤང་སྟེ་བསྟོན་ན་མི་སྤང་བས་གཟུགས་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་
པ་ཡིན་ལ། ཉེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་རྟོག་པ་དེ་མེད་ཀྱང་ཅིག་དོས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་
སྟམ་པའི་རྟོག་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ན། ཚོས་མངོན་པ་ནི་ཚོས་འགའ་ཞིག་
ཁོ་ན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་
འབེབས་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་རྟུགས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ལག་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བཤད་པ་ནི།

སྐྱ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །

སྐྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་བསྟན་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཙམ་ལའི་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཟེན་པ་དང་། མ་འབྲེལ་
བ་མ་ཟེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ལག་པ་དང་རྩ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་འདིར་མི་
འདོད་དེ། འབྱུང་བ་བཞི་ཚོན་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་སྐྱ་འབྱུང་བ་ལ་རྩོལ་
བ་རྒྱུན་ཅམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ཞིང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པ་
སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ཞིང་རྣ་བར་སྟན་པ་དང་མི་སྟན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བརྒྱད་
དོ། །གང་ཞེ་ན། ཟེན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱ་དབྱུངས་སྟན་པ་དང་། ཟེན་པ་
སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱོ་བའི་སྐྱ་དང་། ཟེན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐེག་རྩོལ་པ་

ཐལ་མེད་སྐྱོད་དང་། ཟེན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་(༥༩ན)ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལུས་ལྷན་པའི་སྐྱོད་དང་། མ་ཟེན་པ་
སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱལ་པའི་སྐྱོན་པ་དང་། མ་ཟེན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
སྐྱལ་པའི་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་དང་། མ་ཟེན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཁར་ཁའི་སྐྱོད་དང་། མ་ཟེན་པ་སེམས་
ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བྲག་རལ་བའི་སྐྱོན་པ་སྟོན་པ་ལྟོག་པོ། །

གསུམ་པ་རོ་བཤད་པ་ནི།

རོ་ནི་རྣམ་ཐུག

རོ་ནི་རྣམ་པ་ཐུག་སྟེ། མངར་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། ཚོ་བ་དང་། ལན་ཚོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའོ། །བསྐྱབ་
ནི་ཤིང་འཇམ་བུའི་ཤུན་པའམ་ཨ་རུ་རའི་རོ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལ་འཁྲིལ་བའོ། །གཞན་ནི་གྲགས་པར་ཟད་དོ། །

འདི་དག་ལ་སྦྱན་དབྱེད་ཅ་ར་ཀ་ལས། གཅིག་ནས་ཐུག་གི་བར་དུ་སྤང་བའི་སྦྱོར་བས་ཐུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་
བསྐྱབ་དོ། །རོ་ནི་རྣམ་པའི་ཤུན་པ་འདད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་གངས་མང་བའི་སྤྱིར་སྤར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རེག་བྱ་ནི་སྦྱོར་
པོང་དུ་སྟོན་ན་པོ་རེམ་ཏུ་ཅང་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་བས་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་བྲི་བཤད་པ་ནི།

བྲི་རྣམ་བཞི། །

བྲི་རྣམ་བཞི་སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ་དང་མཐུན་པའི་བྲི་ཞིམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྗོག་པའི་བྲི་ང་བ་གཉིས་ལས། བྲི་ཤས་རྒྱང་
བས་མཉམ་པ་དང་། ཤས་ཆེ་བ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་བས་སོ། །

བསྐྱབ་བཅོས་ལས།

བྲི་ཞིམ་པ་དང་། ང་བ་དང་། མཉམ་པའོ། །

ཞེས་གསུམ་འབྲུང་ངོ། །

ལྷ་པ་རེག་པ་བཤད་པ་ནི།

རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །

རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ལྷས་བསྐྱུས་པ་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་འཇམ་རྒྱལ་སྟེ་ཡང་གང་བཤེས་
སྐྱོམ་བདུན་པལ་ཆེར་མིང་གིས་ཤེས་ལ། གང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྫོ་བ་དང་ཟས་དང་བུང་བ་འདོད་པའོ་ཞེས་འབྲུང་

བའི་འདོད་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་རེག་བྱ་ལ་འབྲས་བུ་འདུན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
སྟེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ལྷོན་ནས་ཚོས་བསྟན་(༥༩༧)པ་ཉམས་སྲུབ་སྐྱབས་པ་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་མ་མེད་འདུང་བ་བདེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་རྩོམ་པ་འདོད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རེག་བྱ་ནི་གང་
བར་འཛོག་ལ། དེ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་སོས་ཀའི་གང་བས་རྩོམ་པ་འདོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་རེག་པ་མཐུན་པས་གང་
བར་འཛོག་གོ། །རྩོམ་པ་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོས་ལ་གང་བ་ནི་ཚུ་དང་རྒྱུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རེག་
བྱ་གཞན་ཡིན་ནོ། །བཀའ་སྲོལ་ལ་ཞེས་འདོད་པའི་རྒྱ་ལོ་བར་རྒྱུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་རེག་བྱ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ནི་
བཏུང་བ་འདོད་པའི་རྒྱ་མེ་ཤེས་ཆེ་བ་ལས་རེག་བྱ་བྱུང་བའོ། །འབྲས་བུ་གཞུགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ལས་
འབྱུང་བར་བྱེ་བྱེད་ཏུ་སྟོན་པ་འདོད་དོ། །བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་རེག་བྱའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་མོ་ཉིད་དོ་
ཞེས་དབྱེ་བ་དབྱེ་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མ་དགར་བའི་སྐོར། །

དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བརྗོད་ན། དེ་ལ་ཡུལ་གཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མིག་གི་ཡུལ་ཞེས་པས་རིགས་མི་
མཐུན་སྟེ་ལ་སོགས་པ་སེལ་ཞིང་། མིག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་འཛོན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་
སེལ་ལ། མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་དེས་བཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་དུ་སྦྱར་བ་དང་། མིག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཞེས་དབང་པོ་
རྒྱུན་དུ་སྦྱར་བས་མ་ཁྲུབ་པ་དང་ཁྲུབ་པ་ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེས་ཚིག་ནི། གཞུགས་སུ་དུང་བས་གཞུགས་སོ། །

དབྱེ་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

རྣམས་གངས་ལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རོ་བོར་གཏོགས་པ་ནི་ཁ་དོག་དང་སྒྲུང་བ་དང་དབྱིབས་དང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། གཞན་གྱི་རོ་བོས་མཚོན་པ་ནི་མིག་གི་ཡུལ། ལྷོད་ཡུལ་དམིགས་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། ལྷོད་ཡུལ།
དམིགས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། ལྷོད་ཡུལ། དམིགས་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །(༦༠ན)

སྤྱི་དེས་ཚིག་ནི། བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་འགག་པས་སྟོན་སྟེ། ཉེན་ལས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་བྱིལ་བུའི་སྐྱ་རིང་དུ་གནས་པར་སྒྲུང་བ་ནི། ཉེན་བྱིལ་བུ་འབྱུང་བ་ལས་འབྲས་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་གྱི། ལྷ་སྟེ་མ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བྱིལ་བུ་ལ་རེག་པས་སྐྱ་མི་འཛིག་པར་འབྱུང་རོ། །

རྣམས་གངས་ནི། ལྷ་དང་དབྱུངས་དང་རོ་ལ་སོགས་པའོ། །

བྱིལ་དེས་ཚིག་ནི། རྩོམ་སྲུབ་སྐྱབས་བས་བྱིལ། །

རྣམས་གངས་ནི། དེ་དང་སྟམ་ཁུ་ཞེས་བྱའོ། །

རོ་བོ་དེས་ཚིག་ནི། བཏུང་རྣམས་སྦྱད་པས་རོ་བོ། །

རྣམ་གྲངས་ནི། རོ་དང་མྱོང་བྱའོ། །

རེག་བྱའི་ངེས་ཚིག་ནི། ལུས་ཀྱི་རེག་པར་བྱ་བས་རེག་བྱའོ། །ལུས་ནང་ཡང་རེག་གས་སྣམ་ན། དབང་པོ་ཡུལ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ནང་པན་ཚུན་རེག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་དེ་ན་ཡོད་པའི་རེག་བྱ་ཁོ་ན་བརྩུང་བའོ། །

རྣམ་གྲངས་ནི། རེག་བྱ་དང་ཀུན་ཏུ་རེག་བྱའོ། །

ཡུལ་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། འདོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་དང་། གཞུགས་ན་བྱི་རོ་དང་བཟེས་སྐྱོམ་ལས་
གཞན་ཡོད་དེ། གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གང་བ་མེད་ཀྱང་པན་བྱེད་ཡོད་ཅེས་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་ནི་ཉིང་འཛིན་ཁོ་ནས་པན་
བྱེད་ཡིན་པས་གང་བར་བཏགས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སོ། །

ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དང་པོ་བཞེས་ངེས་འགའ་གཅིག་དང་ངེས་འགའ་མང་པོ་བསྐྱེད་དེ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་གཙོད་པ་དང་མི་གཙོད་པ་ནའོ། །

རེག་བྱ་ནི། འབྲས་བུ་དག་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པས་མང་ན་འབྲུང་བ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་སྟེ་ལྗ་བསྐྱེད་ལ།

ཁ་ཅིག །ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་དུ་མས་འའཛིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ལུས་དབང་གཅིག་གིས་ཡུལ་མང་པོ་འཛིན་ན་སྐྱོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་སྐྱའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
དེ་རིགས་སྐྱེར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྱི་སྐྱེ་ཅམ་གཞལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་མོད། དེ་
(༤༠བ)ལྟར་ནའང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་གཞལ་བར་ནི་མི་འདོག་སྟེ། རྣམ་གྱི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཆེན་དུ་
གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་ཕྱོགས་རེ་དང་རིལ་པོ་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་ལ།
ལུས་རིལ་པོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འབར་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི་ལུས་རིལ་པོས་མེ་འཛིན་བསྐྱེད་པས་
ལུས་ཞིག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་མོད། མ་ངེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་མཐུས་འདིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྟེ་དང་ལུས་
གཅིག་ཅར་ཡུལ་དང་སྔད་ན་དེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་གང་སྔར་སྐྱེ་སྣམ་ན། ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་
སྔར་སྐྱེ་ལ། མཉམ་ན་ཟ་བར་འདོད་པས་སྐྱེའི་རྣམ་ཤེས་སྔར་སྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི།

- གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །
- དགོ་དང་མི་དགོ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །
- འབྲུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། །

དེ་ནི་རྣམ་རིག་གྲེད་མིན་བརྗོད། །

གཡེངས་དང་ཞེས་པས་རང་ཀུན་སྒོང་གི་སེམས་ལས་གཞན་བ་སྟེ། དགོ་བའི་རིག་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་སྒོང་སེམས་དགོ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་རང་གཏོང་གྲེད་མ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་ལོ། །འདིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ན་རིག་གྲེད་ཅམ་དང་། གང་སྟེལ་སྤྲུལ་ན་ལུས་ཀྱི་རིག་གྲེད་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་གྲེད་ཅེས་པའོ། །ཡང་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། མཉམ་གཞན་གི་ཞི་རང་ཀུན་སྒོང་གི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་གྲེད་དོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་འགྲོ་བས་འདིས་ནི་སེམས་དང་འགལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་སྟོབས་རྒྱུང་བས་ཀུན་ནས་སྒོང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། འདིས་མིག་ལ་སོགས་པ་སེལ་ལོ། །རྗེས་འབྲེལ་གང་ཞེས་པ་ནི་རང་གཏོང་གྲེད་མ་བྱུང་ན་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་(༤༡ན)དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །འདིས་རིག་གྲེད་ཅམ་དང་འགལ་གི་རིག་གྲེད་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་གྲེད་དོ། །སྟོམ་པ་དེའི་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་དང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་རྒྱུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཉེན་གནས་སྟོན་འཕེལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུར་བྱས་པའི་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཟུགས་དང་གྲེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རིག་གྲེད་སྤྲུལ་ཀུན་སྒོང་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་གྲེད་པ་མིན་པའི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་སྟོན་པའོ། །

འདིར་བརྗོད་ཅེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆེག་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་དོན་གང་སྟེལ་གྱིས། སྟོན་པའི་གསུང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འབྲེལ་བ་མདོ་དང་མཐུན་པ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆེག་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཞེས་ཀྱང་གིས་སྤྲང་བས་བཟླ་བ་དགོས་སོ། །

- འདིར་སྟོབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གིས།
- འདི་ལ་མ་ཆད་བསྟན་བཅོས་འགལ། །
- ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །
- ཡང་སྐྱུ་སྐྱུག་བརྗོད་ཁྲུང་པར་དུ། །
- བྱ་བ་ཁྲུང་པར་མ་བྱས་སོ། །

ཞེས་བཞོད་མ་ཐག་པའི་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོན་བརྗོད་པར་སྤྲང་སྟེ། འོ་ན་རིག་མིན་གྱི་སྐྱད་

ཅིག་དང་པོ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཚང་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་འབྲེལ་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན་
བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ལོ། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཚོས་ཅན། རིག་
མིན་(༤༡བ)མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པར་ཐལ། གཞུགས་དེ་དག་གཡེངས་དང་སེམས་མེད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིག་མིན་གྱི་གཞུགས་མིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་སོ།
།

ཡང་མ་གཡེངས་སེམས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་སྟོང་ཞེ་ན། འོ་ན་དགོ་མི་དགོའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་
གཞུགས་རིག་མིན་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། རིག་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། མ་གཡེངས་སེམས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་ལྷག་པར་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ཐལ། གཡེངས་དང་ཞེས་པའི་དང་གི་སྐྱེ་སེམས་དང་བཅས་
པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཐེན་པས་སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་པས་བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་དག་ལྷག་མར་མ་
ལུས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཅན། རིག་མིན་གྱི་གཞུགས་བྱེད་པར་དུ་འགོ་
བ་གསལ་བར་མ་བྱས་པར་ཐལ། སེམས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་བའི་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རྗེས་འགོ་
དམིགས་ཀྱིས་མ་བཀར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞུགས་ཞེས་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་བྱེད་
པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལྷན་ཀ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡང་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་མ་
ལ་བསྟོས་ནས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་དོ་བོར་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབབ་རྒྱུའི་དང་པོར་འབྲང་བའི་རྒྱ་སྐུ་ལ་
རྒྱུན་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་མ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྗེས་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་མ་ཚང་
བའི་སྐྱེ་སྟོན་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། རྒྱུན་ཅན་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་བྱེ་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དེ་གཡེངས་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་ཚེ་མེད་ཀྱང་། རིག་
(༤༡ན)བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། རིག་མིན་གྱི་གཞུགས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་བྱེད་པར་གྱི་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྷར་ལྷན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་ལྷན་གཡེངས་པ་
དང་སེམས་མེད་པའི་སྟོན་ལ་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ། འདོད་པའི་དགོ་བའི་རིག་མིན་གྱི་གཞུགས་དེ་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་གྱི་དེ་ལས་ཁམས་གོང་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

རང་འབྲེལ་ལས།

སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྣོན་ས་པར་འཇུག་པའི་ཡང་ཡིན་
པའོ། །ཞེས་དང་།

གང་སྐྱེལ་ལས།

འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པ་ནི་སྣོན་ས་པར་འཇུག་
པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་པས།

ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་བ་ནི། །
རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །
སྣོན་ས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །
སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་དང་།

སའི་དངོས་གཞིར་ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྣོ་བ་དང་སེམས་འཇུགས་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བྱིན་
ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་དུས་ཉེ་སེམས་མེད་བདུན་ཅན་བཤད་པའི་བྱེ་སྣོན་ནི། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སེམས་མེད་དུ་མི་
འདོད་ཅིང་། སྣོ་སོགས་ནི་སེམས་མེད་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་ལ་ལྷག་མེད་ན་ནི་སྣོན་ས་པར་འཇུག་པ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
དགོས་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སེམས་མེད་ཡིན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་
ཟག་མེད་ཀྱི་སྣོན་ས་པར་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་སོ་ཐར་ཀྱི་སྣོན་ས་པར་ལྷག་པ་ལོད། གཟུགས་མེད་ན་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྣོན་
ས་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྣོན་ས་པར་མེད་པ་ལོད་དེ།

རི་སྐད་ལྷ། ཟག་མེད་ནི།

བསམ་གཏན་(༤༩བ)འབྲུང་པར་འདུ་ཤེས་མེད། །
སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །

ཞེས་འབྲུང་དོ། །

སྣོན་ས་པ་གསུམ་གང་གི་འབྲུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་བདུན་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལའང་
མ་བཀག་སྟེ།

རི་སྐད་ལྷ།

གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །

རྟེན་པས་བདུན་ཡོད། །

ཅེས་འབྲུང་བའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་བའང་དེར་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཞར་ལ་འོངས་པའོ།
།དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མི་ཐལ་ཉ། རིག་བྱེད་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས་དགེ་དང་མི་
དགེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར།

ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་བྱེད་འགག་ཀྱང་མི་འགག་པས་མཚོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་
ནི་མཚོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཡང་སྐྱེ་ལྷག་པའང་མ་ཡིན་ཉ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གཡེངས་པ་དང་
སེམས་མེད་པ་དང་། སེམས་བཅས་མ་གཡེངས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་རིག་མིན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། སེམས་མེད་པའི་སྐབས་སུ་རིག་མིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་
དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཀྱི་ནར་ཟད་དེ། མཚན་ཉིད་འདི་རིག་མིན་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱེ་བྲག་གི་རིག་མིན་ཁ་ཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་འདིར་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། མིན་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་ཉིད་སྦྱར་སྦྱང་སྟེ།

བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི། །

སེམས་ལའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། །

ལུང་བསྟན་ཚོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། །

དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འདོད། །

ཅེས་དེར་ཡང་སེམས་མེད་ལ་རིག་མིན་(༤༩ན)རྗེས་འགྲོར་དམིགས་ཀྱིས་མ་བཀར་བར་སྦྱང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་
ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའང་མ་ཡིན་ཉ། སེམས་མེད་ལ་དགེ་བའི་རིག་མིན་སྤྱིད་པ་ནི་གནས་བཞི་
པར་སྟོན་ལ། གང་ཚོགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་འོག་ཏུ།

ཚོགས་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །

ཞེས་ངེས་པར་བརྟུང་བས་ཚོས་ཁམས་རིག་མིན་ཚོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པོ། །

དཔལ་ཟེ་ལུང་པ་ན་རེ།

བསམ་ཟག་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་རྣམ་རིག་མིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྟག་དགོས་ཤིང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་
ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའང་བརྟག་དགོས་ཏེ།

དང་པོ་ནི། མངོན་ཅ་འགྲེལ་དུ། ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཤད་
པས་བསམ་གཏུན་དང་ཟག་མེད་གྱིའང་དེ་སྟོང་བའི་སྒྲིམ་པ་ཅི་སྟེ་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་དང་།

གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་ཡོད་ན་གཟུགས་རྣམ་སྟོན་སྟེས་གྱི་ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རིག་མིན་དེ་དགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོལ། །

བརྟག་པ་འདི་དག་ལས། བརྟག་པ་དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་གཞན་ལྡན་འགར་ཡང་མ་བཅད་པས་བརྟག་
པའི་གཞི་མེད་ལ། ཡོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

བརྟག་པ་གཉིས་པ་ནི། བྱེ་སྐྱ་དག་གིས་སྟོན་ཉིད་ནས་དབྱེད་པས་དག་ཟེན་པས་བྱེད་ཅག་ངལ་བར་བགྱིས་པ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་བསམ་གཏུན་གྱི་ས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་གཟུགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་
རིག་མིན་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ལྡན་པར་བསྟན་པས་དེའི་ཡིད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཞན་
ལྡན་དུ་ཡོད་པ་འགར་ཡང་མ་བཅད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དེར་ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པ་སུ་ཞིག་གི་དོར་སྐྱབ། ཡང་མངོན་
ཅ་འགྲེལ་ནས་ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་ཟག་ལ་དེ་ལོ་ན་སྐྱབ་(༦༣བ)བྱེད་དུ་སྟེལ་ན། བསམ་ཟག་
ན་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་ཅ་འགྲེལ་དུ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དགོ་མི་དགོ་ཡོད་པ་ནི། བསམ་པའི་ལས་ཡོད་པ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

ལོ་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་དགོ་མི་དགོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །ཅེས་གཉིས་
གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་རིག་མིན་ལ་རྣམ་སྟོན་སྟེས་མེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་དོགས་པ་སེལ་མི་དགོས་ལ།
རིག་བྱེད་གྱི་དབྱིབས་གཟུགས་གསར་པ་དེ་ལུས་ངག་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སྔ་མ་དང་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་བས་དེ་ལུང་མ་
བསྟན་དུ་འགྱུར་དོགས་ནས། ལོ་ན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དགོ་མི་དགོ་དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ངག་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ཅི་ངག་སྟེ། །ཞེས་བསྟན་

ཉེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སློབ་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་དག་མི་དགའི་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་
ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་ལས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་གསར་བ་རྣམས་གྲུབ་ཅིག་སྤྱི་ཐོ་ནས་རྒྱུ་ལོད་པར་ཡོད་
ལ། དེ་ནི་ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཚུད་ཀྱང་རིག་བྱེད་འོད་ལྟར་དང་བས་ལུས་ཐོངས་ཆེ་བ་དང་སྤྱི་བར་ཡང་
མི་འགྱུར་པའི་སྤྱི་བའི་ལྷན་སྒྲིབ་ལ་མེ་ལྷགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱེ་སྤྱོད་ཉིད་འདོད་དོ། །

ཟེ་ལུང་བསམ། ལྷན་སྒྲིབ་ལ་མེ་ལོར་བའི་དཔེས་ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ། ཡོད་ན་
ལུས་རྣམས་གཞན་གཉིས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ལྷན་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཟ་བའི་རས་གཙོད་བྱེད་མོད། ལྷན་སྒྲིབ་ལ་མེ་
ལྷགས་པའི་མེད་རྣམས་ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམས་ཡིན་ན་བསམ་བྱ་སྤྱི་བའི་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་(༤༤ན)ལྷན་སྒྲིབ་ལས་གཞན་པའི་
མེ་མེད་པར་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས། དཔེ་མ་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་གཟུགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་
གཟུགས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཁྱོད་རང་གིས་མོས་པ་ཅམ་ལས་ཅི་ལྟར་འགྲུབ། དག་མི་དགའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་
དབྱིབས་རྣམས་ལུས་ལ་ཁྲབ་པར་ཁས་ལྷངས་པས་ལུས་རྣམས་གཉིས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན་རྒྱས་བྱུང་གི་རྒྱུའི་འགྱུར་
བས་ལུས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་ལ་ཁྲབ་པ་ནའང་། ལུས་རྣམས་གཞན་གཉིས་སུ་ཁྱོད་རང་ལའང་འགྱུར་དོ། །

དེས་ན་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་མི་དགའི་ལས་རྣམས་གསར་བ་བཞུགས་ལེན་པ་ལ། གནས་མ་བུ་བསམ། དུས་
གཞན་ན་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམས་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ།
དེ་བྱེ་སྤྱོད་ལ་འགོག་པ་ནི།

འགོ་མིན་གང་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །

རྣམས་ཅིག་པ་ཡིན་འདིག་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་བརྗོད་ལ།

མདོ་སྤེ་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་རྣམས་གྲུབ་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་པ་ནི།

གཉིས་བཟུང་འགྱུར་ཉེ་དུལ་ལ་མེད། །

ཅེས་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྤོམ་པ་དང་སྤོམ་མིན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལྷན་གཞན་སྤོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱིབས་གཉེན་
ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏུན་ལ་ཐབ་ཟེན་པས་ཁྱོད་ཅག་ལོར་བུ་ལས་སྤྱད་པའི་འབྲུག་པ་ལ་
ལོར་བུ་འཚོལ་བའི་དབྱུང་པ་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་ཏམ། ཡང་ཁྱོད་ཅག་ལུས་ལག་གི་རིག་བྱེད་དག་མི་དགའི་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཉེ། དེའི་ལུས་ལག་གི་རིག་བྱེད་དག་མི་དགའི་དབྱིབས་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་
རྣམས་ཆ་སྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་སྤོམ་ན་ནི། འོ་ན་ལྷན་སྒྲིབ་མིན་པའི་སྤོམ་པའང་ལྷན་སྒྲིབ་སྤྱི་བའི་ལུང་མ་བསྐྱུང་དུ་
ཐལ། དེ་ལུས་ལག་གི་རིག་བྱེད་ཁ་དོག་གི་རྣམས་ཆ་སྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

རི་སྐད་དུ།

ཡང་དག་(༤༤བ)པར་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པའི་སྲིད་ལས་ཀྱི་ལས་
གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་སྲིད། ཡང་རིག་བྱེད་དེ་དབྱིབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དེའོ་ཞེ་ན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
དེ་ཁྲིད་ཅག་དགེ་བ་གཏན་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མིན་ནམ། ལྷགས་པར་རྣམ་པར་ཉོག་། །ཁྲབ་པ་མེད་ན་ཁྲབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡིན། འདོད་ན་སྲོལ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ག་ལ་ཚོད། །

རག་དོན་རྣམ་སྲིན་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བྱས་ལ། ལུས་དག་གི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་སུ་མི་སྲོན་པ་
ནི་བྱེ་སྐྱོད་དག་གི་གཏིང་ཚུགས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྲོན་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་སྐྱ་དབྲུངས་
ཅན་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཉི་འོག་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱུའི་ལས་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྲིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲུང་
བ་བྱུང། དེ་ལས་གསུང་ཚངས་པའི་སྐྱ་དབྲུངས་བྱུང་བས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་དང་། ཁ་ཆེ་བ་ནི་ལས་ལས་རྣམ་སྲིན་
སྐྱེས་ཀྱི་འབྲུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གསུང་དབྲུངས་འབྲུང་
བས་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྐྱ་ལ། སྐྱའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལའང་དེ་ལྟར་སྐྱར་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། དེས་ན་རག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་མི་
དགེ་འདུན་སྐྱེད་དུ་སྲོན་པས་རྣམ་སྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཡང་བྱུང་སྟེ། རག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་རག་སྐྱ། །ཞེས་
དང་། སྐྱ་ནི་རྣམ་སྲིན་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཅེས་འབྲུང་བའི་སྲིད། དེས་ན་སྲོགས་སྐྱ་མ་དག་གི་འདི་འཐད་ཀྱི་འབྲུང་
བ་འདུན་བྱུང་དོ་ཅོག་ཀྱང་གནད་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱོ་ལུས་དུ་མ་འདུན་པའི་སྲོག་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉ་རྒྱ་འཐད་པ་ལྟར་ཟད་དོ། །

མདོར་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ལུས་དག་(༤༥ན)གི་དགེ་མི་དགེ་ནི་བྱེ་སྐྱོད་ཁོ་ནས་འདོད་ཀྱི། མདོ་སྟེ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་
པས་ནི་དེ་མི་འདོད་དེ། བྱེ་སྐྱོད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་བཞི་པར་ལུས་དག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེ་བ་འདུན་མ་
ཐག་པའི་གཞུང་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ནི་ལུས་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལས་མ་ཡིན་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་དུས་སུ་འདུན་སེམས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེ་བ་སྐྱར་ན་ལུས་དག་མི་དགེ་
བ་དང་དགེ་བར་སྐྱར་ཡང་དོན་དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པར་འབྲུང་བའི་སྲིད། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་
གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྲོད་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དག་ལས་སུ་གསུངས་
པ་ནི་སེམས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་ལས་སུ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འདུན་
སེམས་པ་ཉིད་ལས་སུ་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ལོང་མ་ཐམས་ཅད་པ་ནི་ལུས་དག་གི་སེམས་པའི་ཆ་ནི་བདེ་སྤྲུག་གི་

འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དགོ་མི་དགོར་གཏན་མི་བཞེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་བྱེད་ལ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་དགོ་
མི་དགོ་མཚན་ཉིད་པ་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་
གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་གསལ་ཞིང་། བྱེ་སྐྱེད་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་
དོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་རང་གི་རྩལ་བཤད་དུ་བྱས་པའི་སྲིད། ཉམས་ཁུབ་གྲུབ། འདོད་ན་ལུས་ངག་གི་དགོ་མི་དགོ་
སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

སོ་ཐར་གྱི་སྣོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཡེ་མེད་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྣོམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་དབྱེ་གཞིར་བཞག་ནས་རིག་བྱེད་
ཡིན་མེན་དབྱེ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་དབྱེ་བ་དབྱེ་གཞི་དང་བཅས་པ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་
བྱེད་པར་གསུམ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྣོམ་(༤༥བ)པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་ལས་ལམ་དངོས་
གསུམ་ལ། སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་ལ་དེ་གསུམ་ཚང་གི། སྐྱད་ཅིག་གྱི་མ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྣོམ་པ་
དེ་ཚང་གི་གཞན་གཉིས་མ་ཚང་ངོ་ཞེས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི་སྲིས་ཀྱང་བསྟོན་པར་བྱར་མེད་དེ།
རི་སྐྱད་བུ།

དང་སོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །
སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། །

སྣོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་སོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྟོན་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྲིད་ཏེ་སྐྱངས་པའི་སྲིད་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྣོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་སྣོམ་པའི་སྲིད་ལས་གྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྣོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ཡིན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་དེ་རིག་བྱེད་ཡིན་དུ་རྒྱག་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི་སྣོམ་པར་མ་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི་དམུས་ལོང་ལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་ན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་ངས་ཅི་
བྱར་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ཐབས་མེད་ལ།

གཞན་དུ་ན། རི་སྐྱད་བུ།

སྣོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་སོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཞེས་སྐྱངས་པའི་སྣོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་འང་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་དུ་མ་

ཡོད་པའི་དང་པོ་སོ་ཐར་དུ་བསྟན་ནས། འོན་དེ་ལ་ཡང་སྲོག་ས་སྲ་མ་ལྟར་ཆེས་ལྷན་པས་སྣོན་པ་མིན་པར་དོགས་
བཤམ། དེ་སོ་ཐར་ཡིན་པར་མ་ཐད་སོ་ཐར་གྱི་སྣོན་པའང་ཡིན་ཅེས་ཀྱང་སྐྱེ་དེས་བཟུང་དུ་སྦྱར་བཤམ།

གཞན་ཡང་སྐྱེ་སྣོན་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས།

རི་སྐད་དུ།

སོ་སོར་ཐར་པའི་སྣོན་པ་ཞེས་(༤༦ན)ཀྱང་བྱ་སྟེ།

ཞེས་སྣོན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཁོ་བོས་ཞེས་བསེད་དུ་སྐྱས་ཟེན་པས་སྤྱིན་ཆད་ལོག་པར་སྐྱེ་བཤམ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལ། འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། མཚན་ཉིད། དོགས་གཙོད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །

ཚུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཁམས་རྣམས། །

འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རླུང་བྱས་པ། །ཞེས་དང་། དེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་ཅེས་པའི་འབྱུང་བ་དག་གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ས་
ཁམས་དང་། ཚུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་ཁམས་རྣམས་སོ། །

དེའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་འབྱུང་མ་སྤོང་བའམ། འབྲས་བུའི་གཟུགས་རྣམས་རང་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་
བྱེད་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རླུང་ཆེ་བའང་རང་གི་བྱ་བཤམ་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་སྟེ།
འགྲེལ་བཤམ།

ཡང་ན་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རླུང་དག་གི་སྤུང་པོ་དེ་དག་བྱ་བཤམ་ཆེ་བ་དག་ལ་དེ་རྣམས་ཆེན་པོར་

གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

ཞེས་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་སྤུང་པོ་ལ་སྲ་བཤམ་སོགས་པའམ། འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གསལ་ཞིང་ཤས་ཆེ་
བའི་སྤྱིར།

གོང་མ་བས།

ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། བརྟེན་པ་གཏོས་ཆེ། གནས་པ་ཐ་གྱུ་ཆེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁམས་ནི། ལྷ་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ལས་འབྲས་བུའི་གཞུགས་ལེན་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཁམས་སོ།
།

གཉིས་པ་ནི།

འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སྲུ་བྱུབ། །

ཐུན་མོང་གི་ལས་སྲུ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སའི་ལས་འབྲས་བུའི་གཞུགས་ཐུར་དུ་མི་ལྟུང་བར་འཛིན་པ་
དང་། ལ་སྲོགས་པ་སྟེ་ཆུས་མི་འགྲེས་པར་སྟུང་བ་དང་། མེས་མ་རུལ་བས་སྲུགས་པར་སློན་པ་དང་། ལྷུང་གིས་
གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དག་ལས་སྲུ་བྱུབ་སོ། །

འོ་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་འབྲུང་བ་བཞི་གར་ཡོད་དམ་སྟེ་ན།

བྱེ་སྐྱས། ས་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རེ་རེ་ལའང་མེ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་རྗེས་སྲུ་དཔགས་ནས་རེ་རེ་ཞིང་འབྲུང་བ་
བཞི་བཞི་བར་འདོད་དོ། རྩོམ་ལྷ་བྱ་སྲ་བ་ས་ལའང་སྟུང་བ་དང་སློན་པ་དང་བསྐྱོད་པ་རྣམས་མཐོང་བས་ཆུ་མེ་
(66བ)རྒྱང་གསུམ་ཡོད་པར་དཔག་ལ། ཆུ་ལའང་བྱུ་འདེགས་པ་དང་། རྩོམ་ཉིད་དང་། གཡོ་བའི་ལས་མཐོང་བས་
ས་མེ་རྒྱང་རྣམས་ཡོད་ལ། མེ་ལ་ཡང་བཟན་པ་དང་གོང་དུ་འདུག་པ་དང་། གཡོ་བ་རྣམས་མཐོང་བས་ས་དང་རྒྱ་
དང་རྒྱང་རྣམས་ཡོད་ལ། རྒྱང་ལ་ཡང་འདེགས་པ་དང་གང་བ་དང་རྩོམ་མཐོང་བས་ས་ཆུ་མེ་རྣམས་ཡོད་པར་
འདོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་སྟེ་བས། ས་ལྷ་བྱ་ལ་རྒྱ་སོགས་གང་སྐྱང་བའི་ཚ་ཞི་མདོ་ན་གྲུར་དུ་ཡོད་ལ། མི་སྐྱང་བ་ནི་ས་བོན་ནམ་རྒྱས་
པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

འོ་ན་འབྲུང་བ་ནི་བཞེར་གངས་ངེས་ཏེ། ས་མེད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ཐུར་དུ་ལྟུང་བར་འབྲུང་བས་འཛིན་པས་ས་
དང་། ཆུ་མེད་ན་ཐལ་བ་སྐྱམ་སོ་སྐྱར་ཡལ་བར་འབྲུང་བས་སྟུང་བས་ཆུ་དང་། མེ་མེད་ན་དབྱར་ཀའ་ལ་ཡི་གོང་བུ་
ལྷར་རུལ་བར་འབྲུང་བས་སློན་པས་མེ་དང་། རྒྱང་མེད་ན་རྩོམ་ལི་འོག་གི་སྲུ་གྲུ་ལྷར་རྒྱས་པར་མི་འབྲུང་བས་འབྲས་
གཞུགས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི་པོ་འདི་ལས་རྒྱང་ན་མི་རྒྱས་ཤིང་། མང་ན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་མ་བྱེ་ན་སྐྱེ་བར་
མི་རུང་བས་ནམ་མཁམས་ཀྱང་འབྲས་གཞུགས་འབྲུང་བའི་གོ་འབྱེད་དོ་ཞེ་ན། བམ་མཁམ་ནི་གཞན་དུ་སོང་ནས་གོ་
ཕྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གོ་མ་བཀག་ཅམ་གྱི་ཕྱིར། འབྲས་གཞུགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲུང་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྲུ་གཤེར་རྩོམ་གཡོ་བ་རྣམས། །

ས་ནི་སྤྱི་ཞིང་འཕམས་པ་དང་། ལྷ་ནི་གཤེར་ཞིང་བརྒྱན་པ་དང་། མེ་ནི་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའམ་རྩོ་བ་ཉིད་དང་། ལྷུང་ནི་རླུན་
ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡོ་བ་རྣམས་སོ། །

མོད་ཁ་ཅིག །གཡོ་བ་སེམས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་བ་འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་
ཟེར་ཡང་། སེམས་པ་གཡོ་བ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མཚུངས་ཅམ་གྱིས་དོན་མི་
མཚུངས་སོ། །

བཞི་(༤༧)ན་བ་ནི།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྣང་དུ།
ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །
ལྷ་མེ་ཡང་ངོ་རླུང་ཚོགས་ཁམས། །
ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འབྲ་བའང་ཡིན། །

བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་གང་
ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཐ་སྣང་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་
མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

སྤྱི་བ་རེག་བྱ་ལ་སའི་ཁམས་སྤྱི་འདོད་དོ། །ལྷ་མེ་ཡང་ངོ་རླུང་དེ་དང་འབྲ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
བརྗོད་ལ། ལྷུང་གི་ཚོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཁམས་གཡོ་བའི་རེག་བྱ་ཉིད་ལ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་རླུང་གིས་རེག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

སྐབས་འགར་ས་དེ་དང་འབྲ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་རླུང་དུ་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་དང་མི་མཐུན་པར་བརྗོད་
པའང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་དུ་བཞག་ཚུལ་ནི།

དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །
སྐྱེ་མཚེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །

སློབ་དཔོན་ནི་ཚིག་ཐོར་ཡང་བ་ལ་མཁས་ཤིང་གཞུང་ཚིག་ཚིགས་རྒྱུང་བར་མཛད་པས་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དེ་ཉིད་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྟོན་ཏེ། དབང་བོ་ལྷ་དང་དོན་ལྷ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བརྒྱུང་གི་ཚིག་འདིས་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་ནས་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུར་
འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་སོགས་གསུམ་གྱི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། ཚོས་
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ཚོར་བ་ནི།

ཚོར་བ་སྤོང་བའོ།

སྤོང་བའོ་ཞེས་པའི་སྤོང་བ་ལ་ཁ་ཅིག

བདེན་གཉིས་ལས།

ཉམས་སུ་སྤོང་བ་གང་ཡང་ནི། །

དགག་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྒྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བརྒྱུང་བར་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་སྤོང་བར་ཡང་བཤད་ལ།

སློབ་དཔོན་གྲམ་ཟེས།

སྤྱབ་པ་སྤོང་ཉིད་སེལ་བ་ནི། །

སློབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་ཉོག་མེད་སྤྱབ་པའི་(༤༭༧)སྟོན་ས་འཇུག་པ་ལ་ཡང་སྤོང་བར་བཤད་ཅིང་།

དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས།

རང་ཉིད་གསལ་བ་སྤོང་བ་སྟེ། །

དོན་དང་འདྲ་བ་དམིགས་པ་ཡིན། །

དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །

དམིགས་སྤོང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །

ཅེས་འཛིན་ཆའི་གསལ་བ་ཚམ་ལ་ཡང་སྲོང་བར་འཆད་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་བཟུང་སྟེ་ཕན་གཞོན་རྗེས་སུ་འཇུག་
བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོས་ནས་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྲོང་བའོ། །དེའི་ཚེ་དམིགས་སྲོང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པས་
སྲོང་བ་རང་སྟོབས་གྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་ཉམས་སུ་སྲོང་བའོ་ཞེས་སྟེ། །

ཁ་ཅིག་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲོང་བའོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྲོང་བ་མེད་ན་བཅས་པོར་
འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཚོར་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། རང་སྟོབས་གྱིས་སྲོང་བ་མེད་ལ་གཞན་སྟོབས་གྱིས་སྲོང་བ་ཡོད་པས་
སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

མདོར་ན་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེ་སྐྱས་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་ལ་འདོད། །བྱེ་སྐྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོབ་
དཔོན་འདུས་བཟང་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྲོང་ཚོར་བ་ཡིན་ན། དམིགས་པ་གཅིག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་
ཁྲད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་རེག་པ་ཉམས་སུ་སྲོང་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྟེ་པས་ནི་རྣམ་པར་
སྟོན་པ་ཉམས་སུ་སྲོང་བར་འདོད་དོ། །སེམས་ཚམ་པས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྲོང་བར་འདོད་དོ། །

དབྱེ་བ་ནི། ངོ་བོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཉེན་གྱིས་ཚོར་བའི་ཚོགས་དུག་གོ། །

ཅི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དག་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། བྱུང་མཐའི་དབྱེ་བས་
འདོད་པ་ཅི་རིགས་པར་སྣང་བ་ལས། སྟོབ་དཔོན་སྐལ་ལྷན་ཁྲད་ཅན་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སེམས་ལས་རྗེས་གཞན་
མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཉམས་སུ་སྲོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་(༦༡༤ན)ཕྱིར།

རྒྱན་ལས།

- སེམས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། །
- དེ་བཞིན་ཆགས་སོགས་སྣང་བ་དང་། །
- དད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བར་འདོད། །
- ཉོན་མོངས་དག་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་སྟེ། །

བཅུན་པ་སྤྱི་རྣམ་ཇོན་རེ།

ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལུང་པོ་ལོགས་སུ་བྱས་པས་རྗེས་གཞན་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་གཞན་སེམས་གྱི་
གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་སྟེ། །བཅུན་པ་ཀུ་སྤྱི་རྣམ་ཇོན་རེ། དེ་གཉིས་དང་རེག་པ་དང་སེམས་པ་དང་
བཞི་ནི་རྗེས་གཞན་ཡིན་ལ། གཞན་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེས་སྟེ། །

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བས་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ལྟ་བུ་གསུམ་ཡོད་དང་། བཞི་བཅུ་ཅ་

བྱུག་དང་གཞི་སྤྱོད་ཆོག་མཁན་ལས་འབྲུང་བའི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་དང་བཅས་པའི་བདུན་ཙུ་རྩ་རྩུ་ལྷན་སྲུ་འདོད་ལ། སྐྱེ་མཆོད་གྱིས་
ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་རྩུ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙུ་དགུ་བཏགས་པར་འདོད་དེ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སྲུ་མི་འདོད་དོ། །འབྲུ་
མཐའ་དེ་དག་གང་བཟང་བ་བཏགས་པ་ན། རིགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མི་བྱས་
པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལྷང་གི་རྗེས་སྲུ་འབྲངས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་ཁ་ཅིག་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ཟ་དད་གང་ཡིན་སེམས་པ་ལྷང་ལས་མི་བཟོས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དོ་བོ་རང་རིག་
པས་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མཛོན་སྲུ་དང་། རྗེས་
སྲུ་དཔག་བྱའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་ཏུ་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་བུ།

- དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག །
- བདག་ཉིད་མཛོན་སྲུ་མ་ཡིན་པ་ལ། །
- ཆོད་མ་རྣམས་གྱིས་བཏགས་བྱ་གང་། །
- མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སྐྱེ་ལ།

དེ་ལྟར་བཟོད་བའང་འབྲེལ་མེད་པ་སྟེ། ལྷང་དེ་མཛོན་(64བ) སྲུ་གྱི་ཆོད་མས་ཡུལ་མཛོན་གྱུར་གྱི་ཆ་ལ་མ་མཐོང་
བའི་ཆ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལྷང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཅི་མ་གྱིས་མཐོང་ན་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ལྷང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དོ་བོ་རང་རིག་པས་སྤྱོད་བ་མཛོན་སྲུ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ཡང་དེ་ཅི་མ་
གྱིས་ངེས་པར་མི་བྱེད་ལ། མཛོན་སྲུ་དེས་བྲངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་མ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་ངེས་པ་
དང་། ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལ་བྱས་པའི་རྟོགས་གྱིས་མི་རྟོག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་སོ་སྐྱེ་ནང་གི་སྐྱོ་གྲོས་ཞན་པས་རྟོགས་པར་མི་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སོང་བ་ལྷང་
ཆོད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་ཆོད་མ་འདི་ནི་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྲུག་
འབྲུང་བར་དགོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཛོན་སྲུ་དུ་སྤྱོད་བ་མ་མཐོང་བའི་ཆ་གཞན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་
གཅིག་གཞན་ཟ་དད་ལྟ་བུ་གང་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡང་།

རི་སྐད་བུ།

- ཁྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ། །
- མཛོན་སྲུ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལ། །

ལྷན་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །

རྒྱན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ལྷན་པར་ཡང་མཁས་པས་དབྱེད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷན་པར་བསྟེན་པར་འོས་ཀྱི། ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷན་པར་མ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་པར་གཞུགས་པའི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་
སྐྱབ་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱུང་བའི་ཅི་ཆ་མེད་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམ་དུ་མ་ལ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་
ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ཁས་ལེན་ལ། གངས་ཅན་པས་ཚོར་བ་བེམས་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་རྣམ་དབག་དང་
འགལ་བར་སྐྱབ་བྱེད་པ་པས་སྐྱབ་ཏུ་གསུམ་(༤༥ན)དང་། རྒྱང་འཕེན་པས་རྣམ་དབག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་དང་།
ལྷན་ཏེ་རྟོག་གྱུར་ལ་འང་ལྷན་ཚད་མ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་སྐྱབ་བྱེད། གཅེར་བུ་པ་སེམས་ལ་ཡོད་
པའི་སྟོན་པ་ལྷན་གྱིས་འདག་པར་འདོད་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ།

རི་སྐད་བུ།

གསུམ་རྣོ་དང་ཀུ་ལ་འབྲེལ། །

བྱིས་པ་ཅན་དང་སྟོན་པའི་རི། །

ཀ་ནི་ཀ་ཡི་འབྲུག་འོགས་སུ། །

ལྷན་བྱས་ཡོངས་འབྲུང་སྟོན་མ་ཡིན། །

ཅེས་པས་སྟོན་པ་སེམས་ལ་ཡོད་ན་ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་གྱི་རྒྱས་འབྲུ་བར་སྐྱབ་བྱེད་འགལ་ལ།
ལྷན་གྱིས་འདག་ན་ལྷན་གྱི་རི་མ་ལྟར་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བས་དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷན་
ཚད་མར་ཅི་སྟེ་འགྱུར། འོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེགས་རྒྱས་འདག་པར་མི་འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་སྟེགས་རྒྱས་ལྷན་ལ་རེག་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞེ་བ་དང་། ལྷན་པའི་རེག་
བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུད་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་སྟོང་བར་འདོད་ལ། ལྷན་དངོས་
སྐྱབ་སྟོན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འབྲུ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཟུགས་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་རྟོན་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ཀྱང་སྟོན་པ་འདག་པར་རྣམ་པ་སོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་པར་རོ། །

རིག་ཅན་པ་དག།

བདག་གི་བདེ་སྐྱེག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །

དབང་སྐྱེག་གིས་བསྐྱེད་ཡང་ན་མཐོ་རིས་སམ། །

གཡང་ས་དག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །

ཞེས་སློབ་གཙོད་པའི་མཚོད་སྒྲིན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

སངས་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུན་ནས་ཚོར་བ་རིག་པ་དང་། སྤྲ་མི་ཉལ་བ་དང་། མཐོ་རིས་དང་འཕྲོར་བའི་རྒྱ་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིན་བར་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བསྐྱུ་བ་སྟེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །

དོན་དེ་དག་ལ་(༤༩བ)མངོན་སུམ་དང་། །

རྗེས་སུ་དབག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། །

གཞོན་མེད་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་ནི་ཤིན་ཏོག་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུ་ནང་པའི་ལྷུང་གི་
དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀའ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་ངོ། །ཞེས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱུང་སྟེ་བཤད་ན། གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་ནི།

བསྐྱུ་བ་ལས།

དགོ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་ཅམ་ཞིག་རྗེས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཚོས་རྣམས་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །

དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྒྲིན་ཕྱིར་དང་། །

ཕྱེད་རྒྱ་ཕྱེ་བཀ་མེད་ཕྱིར་དང་། །

ལྷུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་ལོ། །

ཞེས་གཞོན་པ་བཞི་སྐྱུས་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་པས་སེམས་བྱུང་གི་སྤྱང་པོ་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སུ་
བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ལས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོ་ལས་གསུངས་ཤིང་ཁས་
ཀྱང་ལེན་པར་སྐྱང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པས་མིང་གི་ལྷ་

ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དང་ཡོད་དམ་མེད་གྲང་། མེད་ན་
འདི་ནི་གནས་སྐབས་ཅན་ལོ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ལ། ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རྒྱུད་སྟེ།
བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་བཞེན་ལོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་རྒྱལ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཐ་དང་དུ་
བཞག་པ་བཞེན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཅན་དུ་གཅིག་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དང་པས་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཡང་ཐ་དང་དུ་
རྒྱུད་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟེན་དང་དམིགས་པ་མཐུན་ཅིང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐ་དང་དུ་མི་
རྒྱུད་(༡༠ན)བས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་གནས་སྐབས་ཐ་དང་པ་ནི་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་གྱི་གནས་སྐབས་
ཐ་དང་པ་བསྐོ་བ་དང་དགོག་པ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་བཞེན་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་སོ་ལ་
སོགས་པ་ཁོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་ལ་ཐ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་ཅན་དང་གནས་
སྐབས་ཐ་དང་མི་རྒྱུད་ལོ། །ཡང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་དེའི་རྒྱུ་ལོ་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཅན་པ་ལ་ལྟན་མིན་
འདུ་བྱེད་རྣམས་སྲུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་ཀྱང་དེའི་རྒྱར་དེ་མི་འདོད་ལ། གཟུགས་ནི་སེམས་ཅན་
པས་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། སྟེ་པས་ཀྱང་དེའི་རྒྱར་དེ་མི་འདོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོབ་མར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་གསུང་ཚད་མར་འཛིན་དགོས་པས།
ལུང་ལས།

ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པར་བྱས་པའི་སེམས་མི་གོལ་ལོ། །

ཞེས་རང་བཞེན་མི་གཅིག་པས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པོ་ཐ་དང་དུ་བསྟན་ཏོ། །

ཡང་རྣམས་གཅིག་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མི་རྒྱུད་བར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་
དང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ལ། སེམས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱ་བྱེད་མི་སྲིད་ཅིང་སྟེ་
ཕྱིར་བྱ་བྱེད་བྱེད་དོ་སྟོན་ན། དུས་ཐ་དང་པས་དེ་ལྟར་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་སོགས་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་དད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱུང་བར་བྱེད་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཐ་དང་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། དེ་ལྟའི་སྟོན་མེད་དེ། ལུང་སོ་སྟེ་སྟོན་པས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམས་ཐ་དང་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་པན་
རྒྱུན་རྒྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་པར་(༡༠བ)འགྲུང་ཞིང་། སེམས་སྟེ་མས་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་
རྣམས་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རྒྱུད་བར་བརྗོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་སེམས་

བྱུང་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་དོ་བྱུང་སོ་སོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་
བར་རུང་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་བྱུང་ཇུས་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གྱི་དོ་བྱུང་གང་རུང་གཅིག་ལས་
ཉམས་སུ་མི་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་སྲུ་མ་ལས་ཕྱི་མའང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
སེམས་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སེམས་སྲུ་མ་ཉོན་མོངས་ཤིང་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཕྱི་
མས་ཀྱང་སྲུ་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ལྷ་མ་སྐྱེས་པར་འབྲས་བུ་སློན་པར་འགྱུར་རོ། །
སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱན་གྱི་ལུང་དེས་མི་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲང་
གྱི། སེམས་ལས་ཐ་དང་པའི་གཟུང་བའི་དོན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་དང་དང་སོགས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཀྱང་
སེམས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཇུས་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་གནས་སྐབས་ཅན་སེམས་ཀྱི་དོན་ཅམ་
འཛིན་ལ། གནས་སྐབས་སེམས་བྱུང་གི་དོན་གྱི་བྱུང་བར་འཛིན་པས་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་བར་དང་དོ་བོ་ཐ་མི་དང་
བས་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་རུང་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ན་ཐ་
དང་པར་མི་རུང་ཞིང་། དོན་དང་དོན་གྱི་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཟད་དེ་ལྟའི་སྟོན་སྟེ་པའི་ལུགས་ལའང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་(༡༧)ལ་འདོད་བས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་
དེ་ཉིད་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མཚུངས་ལ། ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཇུས་
གཅིག་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཛིན་བྱེད་གཉིས་ལ་བསྟོས་ནས་དམིགས་པ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ནོར་གཅིག་མི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་ནོར་དེ་སྤྱི་སོར་མཚུངས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དང་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་མི་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་
འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྟེ་ཡུལ་ལ་སྟེ། སེམས་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རེག་ཅམ་དུ་འཇུག་པས་དོན་ཅམ་
འཛིན་ལ། སེམས་བྱུང་ནི་ཚོར་བས་སེམ་གསུང་དང་། དང་བས་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པས་
དོན་གྱི་བྱུང་བར་འཛིན་ཉོ་ཞེས་སྟེ་ལ།

མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་ནི་མིག་ཤེས་དང་རེག་སོགས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་རྣམ་
འཛིན་བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཡིན་པར་མཚུངས་ལ། རྣམ་པར་རི་ལྟར་འཛིན་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་མིག་ཤེས་
དང་རེག་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བཞག་པས་དོན་འདྲ་བར་སྤང་བ་རྒྱ་རི་འདྲ་བ་ལས་

འབྲུང་དེ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་དོན་གྱིས་བཞག་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཕམ་ཤེས་པ་
ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བས་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་བ་དང་ཀྱང་
དམིགས་རྣམ་མི་མཚུངས་པའི་ཉེས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །

སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན། ལྷོ་ལོ་གྱི་དོན་དང་ནང་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པར་ནི་མི་འདོད་དེ།

ལྷོ་ཡིས་(༥༡༧)ཉམས་ལྷོང་བྱ་གཞན་མེད། །

ཅེས་པས་པ་ལོ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་
གྲུབ་པར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་གྱི། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུ་བྱས་ནས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེའི་
རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་།

གཅིག་ལ་གཅིག་གི་དབང་གིས་ན། །

རྣམ་པར་རིག་པ་པན་ཚུན་ངེས། །

ཞེས་དམིགས་རྒྱུ་དུ་སྤང་བ་ནི་པན་ཚུན་དམིགས་པར་བཏགས་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་རྒྱུ་དུ་
འཛོག་ལ། དེའི་ཆེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་གཟུང་ཆར་སྤང་བའི་སྤྱི་འབྲུ་བས་དམིགས་པ་མཚུངས་ལ། རྗེ་བྲག་
འབྲུ་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་ཤིང་། རྒྱད་པར་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སོ། །

དག་དོན། རྟོག་གོ་བས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་དེ་ལྟར་ན། ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ་
དོན་ཐ་དད་ལ་བྱེད་ན་རྗེས་ཐ་དད་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་ངམ་གཞིའི་ལྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན།
ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཚོས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ལེགས་པར་
བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདུ་ཤེས་ནི། །

མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་འདི་ནི་སྤྲོན་པོ་དང་
སེར་པོའི་ཞེས་སྤྱི་རིས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

རྟོག་མེད་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རང་མཚན་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ལ། རྟོག་བཅས་ཡིད་གྱི་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་མར་འཛིན་རྟོ། །

དབྱེ་བ་ནི། ལ་དོག་འདི་ནི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་དོན་དང་། འདི་ནི་སྤྱི་པའོ་བྱད་མེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་ལ་
མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །

དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུ་ཤེས་ཉེ་རེག་པའི་འདུ་(༡༩༣)ཤེས་ལ་སོགས་པ་བྱུག་གོ། །ཅི་རྣམ་པར་རིག་པས་ཚོས་དེ་
དག་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་མོད། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྣམ་ན། ཚོས་རྣམས་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་
པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་རེ་ཡོད་དེ། གལ་ཉེ་མེད་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་རོ་གཅིག་པས་ཁྲད་པར་མི་བྱེད་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་མཚན་མར་འཛིན་བྱེད་ལ་འདུ་ཤེས་
དེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་ལའང་སློབ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཚོས་དེའི་མཚན་མའི་རང་བཞིན་འདུ་ཤེས་པ་ཅམ་
ཡིན་ལ། དེས་མཚན་མར་མ་བཟུང་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དེས་པར་འདུ་ཤེས་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་
གང་བ་སྤེལ་གསུངས་ལ། འོ་ན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཙོད་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེ་དང་སློབ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་པར་
ལྡན་ན་ཚོགས་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཉེ། རྣམ་ཤེས་ལྡོག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་ཤེས་ནི་
གསལ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་བཅས་མིན་ལ། ཡིད་ཀྱིས་དེ་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་བཅས་སོ། །ཡང་ཚོགས་ལྡོག་མཚན་
འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། མིང་གི་སློབ་ནས་དོན་ལ་ཞེན་པའི་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །

འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤར་གྱི་ལུང་པོ་གསུམ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་
བྱས་སོ། །འདིར་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་རྣམས་སུ་འདོད་ལ། གཞན་ཞེས་སློབ་པས་ལུང་པོ་བཞི་དང་འདུས་བྱས་
ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་སེལ་ལོ། །

ལ་ཅིག །མཚན་ཉིད་དེ་གོང་མ་པའི་ལྷགས་ལའང་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་པོ་བཞི་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ན་
མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་གྲུབ་བར་འགྱུར་ལ། ལྡོག་པ་གཞན་ཡིན་ན་བྱས་པའང་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་
ལ་ལན་དུ་ལ་ཅིག །(༡༩༣)འདུ་བྱེད་གཉིས་ལས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཞན་དང་ལྡན་མིན་ལུང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་
ལྡོག་པ་གཞན་དུའང་མི་སྤྲོ་ལ། ལྡོག་པ་གཞན་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བྲུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྡོག་
པ་ཐ་དད་པ་ནི་རྣམས་རྟོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་མཐོང་བས་དེར་འགྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།

བུམ་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྟགས་སྤེམ་མ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་རྗེས་ཀྱི་ལྷོག་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་གཞུགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་བུམ་པའོ་ཞེས་དོགས་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡིན་ན་གཞུགས་གཞུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་བྱུང་བུང་པོ་གཞན་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་
མཐུན་ཀྱང་ལྡན་མིན་ལྷོག་པ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལོང་མ་པ་དག་ལྡན་མིན་སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་
མཚོན་སྤོང་སྤོང་མེད་འགོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྲས་མཚན་གཞི་
འདུ་བྱེད་དུ་མཚོན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་རུང་དུ་གནས་པ་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགྲ་བཅོམ་མ་
མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མ་ཁུབ་པའང་མེད་དེ། སྤྱི་དེས་མ་ཡིན་གྱི་སྤོང་ཚོགས་པ་སྤིང་ན་སྤྱི་རུང་ཞེས་སྐྱ་སྐྱར་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སྤང་པོ་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་འདུས་བྲས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པས། ལྷོག་པ་དེ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་དང་གཅིག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱོད་པ་ནི་སྤྱི་
དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅོད་པ་ལྟར་ངམ་བར་ཟད་ལ། ལྷོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་དངོས་ཐམས་
ཅད་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའང་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བའི་བུམ་མིན་དང་ཀ་མིན་གྱི་
ལྷོག་པ་མ་དད་པས། ལྷམ་བུ་མིན་པའང་ཀ་མིན་དང་གཅིག་པར་འགྱུར་(༡༣ན)ན་ཅི་ལྟར་རུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དབྱེ་བ་ནི། བསྐྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་སེམས་བྱུང་བདུན་
ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་དངོས་བཅུ་བཞི་ཆ་མཐུན་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་བཅུ་བསྐྱབ་པ་ལས་
བདུན་བརྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོར་བཞག་སྟེ།
རི་རྐྱད་བྱ།

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ཚོགས་དུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་རོ་སྟམ་ན།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་པ་དེ་རེག་པ་ཡིད་བྱེད་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྤྱི་བ་འཕེན་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་རྐྱད་དུ་བརྗོད་དེ། སེམས་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། འདུན་པ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པའི་རྒྱའི་
དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤོང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས་རི་རྐྱད་བྱ།

འདུས་བྲས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོའོ། །

ཞེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྤང་སོགས་ཀྱི་
ཚོས་གཅིག་ལ་འང་མཐོང་ལམ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་གྲོལ་བར་མི་
འགྱུར་ཞེས།

རི་སྐད་དུ།

ཚོས་གཅིག་མངོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་ཡང་སྤུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་སྦྱོང་
ཞེས་འབྱུང་བས་རེག་སོགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་(༥༩༧)ཀྱི་སྤང་པོར་ཅིས་ཀྱང་འཛོག་གོ། །

བཞི་པ་ནི།

དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །

ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་
པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་པ། ཁམས་
སུ་བཞག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །

དམིགས་པ་ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་རྟོགས་ཀྱིས་དོན་ཅམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ནས་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བར་རོ། །རང་སྟོབས་དང་རིག་པ་ཞེས་བས་སེམས་བྱུང་དང་ཤེས་བྱའི་གཞི་གཞན་གསུམ་
སེལ་ལོ། །

དབྱེ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་བེད་ཉ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དགའ་པོ་དང་སྤྱི་སྤྱེ་ལ་

སོགས་པ་ནི།

མདོ་ལས།

གང་ཞིག་ལུས་མེད་སྤྱད་གནས་ཤིང་། །

རིང་དུ་རྒྱ་ཞིང་གཅིག་སྤར་འགོ། །

འདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །

དེ་འདྲ་བཅས་ཟེངས་བཤད་དོ། །

ཞེས་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ལ།

རིམ་གྱིས་སམ་གཅིག་ཅར་དུག་དུ་སྤང་བ་ནི་ཁང་བ་སུ་ག་པའི་

སྤྲེལ་འཕམ་ཞོར་བུ་ལྟར་སྐོར་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འོང་སོ་སོར་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ། །

དེས་ན་གནས་གྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་སྡོག་པས་བྱེ་སྟེ།

གསེར་འོད་དམ་པ་ལས།

ཡེ་ཤེས་ནི་གཅིག་སྟེ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཞེས་རྗེས་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྗེས་གཅིག་པར་མི་འབྲེད་དེ།

འབྲེད་ན་ཚོགས་དུག་ཀར་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་རྗེས་

གཅིག་གི་དོ་བོར་རང་སྟོས་སྤོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྗེས་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་

ཅད་དུས་གཅིག་ཅར་ཆེམས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་(༡༤༦)གྱིས་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གྱུར་གཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་

དུག་གི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་འགོག་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་

རྣམས་བྱེ་སྟེས་སྟོག་དང་།

སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་སྐྱེ་བའི་བདག་པོ་དང་

དམིགས་པ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཐ་དད་ལས་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།

རི་རྐྱད་དུ།

ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་སྤྱིར། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་རི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་དགུར་

ཡོད་དེ།

མདོ་ལས།

བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་བྱུང། །

ཅེས་དང་།

ཨི་མ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བརྟེན་ཅེས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །

མི་འབྲང་དེ། ཨི་མེད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱུར་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ན་འབགས་པར་འགྱུར་ལ། ས་བོན་ཡོད་པ་ནི་མངོན་རྗེས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ། །

ཅི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུ་བ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་དབྱེད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཚིག་ལ་མི་ཚོད་ཀྱི་དོན་ལ་གཏན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟུན་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལས་འབྲས་བུའི་སྟོན་ཤིང་ཐམས་ཅད་འཇུགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཙུག་པུན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཨི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་གྲུབ་བམ་ཞེས་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན།

རི་སྐད་ལྟ།

མི་གཙང་ལྡན་ལྡན་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སངས་རེན་པོ་ཆེ། །

ཞེས་དང་། (༡༤༧)

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལ། །

སངས་རྒྱས་སྐྱུན་གྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཉེ། །ཞེས་དང་།

མོན་མོངས་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་ལུས། །ཞེས་དང་།

ལྷག་པར་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པར། རི་སྐད་ལྟ།

དམྱལ་བ་ཡི་དྲགས་གྲོལ་སོང་དང་། །

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང་། །
བཤང་བའི་སྲིན་བྱ་ལ་སོགས་པ། །
བདེ་བ་གང་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ། །
རྟོག་ཏུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན། །ཞེས་དང་།
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་པ། །ཞེས་དང་།
མཚོག་གི་དང་པོ་སྐུ་གསུམ་འཆང་། །ཞེས་དང་།

དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པར།

ཨེ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
རྒྱ་ཆེན་ཐོག་མ་མེད་སྤྱི་བ། །ཞེས་དང་།
འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད། །
ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །
གཉིས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ། །
དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་གཙོ། །
བརྟན་དང་གཡོ་བ་ཁྲབ་ནས་གནས། །
སྐུ་མའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་ཏུ་གནས། །

ཞེས་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཟད་མི་ཤེས་ན་འདིར་སྤོས་ཀྱིས་
ག་ལ་ལང་། འོན་གསུང་རབ་དེ་ལྟ་བུ་འདོར་བ་ལས་ཅི་ཉེས་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་བའི་ལས་སོག་པར་མི་
འགྱུར་གང་། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་བརྟན་པའི་རིམ་པ་ལ་མོས་པའི་
དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་སྡེ་བ་ལྟ་བུས་འདི་ལྟའི་གསུང་རབ་འདོར་ཡང་ཚོས་ཚུལ་དེ་ཐེག་པ་དེའི་སྐོ་རིམ་
མིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་སྤྲིག་མི་སོག་ལ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་ལ་གསུང་རབ་དེ་ལྟར་འདོར་བ་དང་འདོར་བུ་འཇུག་པ་ནི་བདུན་ལས་དང་བདུན་བུ་རྒྱལ་བའི་ལུས་ལས་
བཤང་དོ། །

ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་བོ་ལ་ཚོས་ཅན་(༡༥༦)དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ལས། ཚོས་ཉིད་
ཁོ་ནའི་ཆ་ལ་དེར་བཤང་བ་ཡོད་དེ།

ཉི་ལྔ་ལ་ས།

གང་ལ་འདུ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་གུས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་གུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པའོ།
།རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྟག་པའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ངེས་པའི་ཆོག་ནི། ཡོན་ཏན་སྒོལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་གུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའང་ཆོས་ཅན་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ལ་སྐྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་བདེན་པར་ལྟ་བ་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཡིན་ན་རུང་གོ། དེ་ལས་གཞན་
དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཆོས་ཅན་བདེར་གཤེགས་སྣང་པོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐོར་
གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྣང་ཉེན་འབྱུང་གུན་རྗེས་བདེན་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ན་འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འཛོགས་ལ་
སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཁོ་བོས་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིང་ལུགས་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བས་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཞུང་འདིར་རང་ལུགས་སྡེ་བས་རྣམ་ཤེས་དུག་ཏུ་འདོད་ལ། སེམས་ཅོམ་བས་སྤྱི་སྣོད་དང་ནང་ཉེར་ལེན་ལ་
དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མི་གསལ་བར་འཇུག་(༢༥བ)པའི་གུན་གཞི་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་འཛིན་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་བརྒྱུད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །

རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རི་ལྟར་འཛོགས་སྟམ་ན། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་རྗེས་རེ་རེ་ཞིང་
ཡིན་གྱི་འདིའི་ཆོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའང་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་འབྲས་སུའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྒྱུའི་
དོན་ཡིན་པས་རྣམ་རིག་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོགས་ཅིང་། ཀྱང་སྐྱས་ཡིད་དུ་མ་ཟད་
རྣམ་ཤེས་གཞན་དག་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འཛོགས་པའང་དེ་དང་འབྲ་བར་བརྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྟེ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་དང་ཡིད། །

རྣམ་ཤེས་ཉིད་སྟེ་མཚན་དུ་བཞག་པར་མ་བཟང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནས་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྐྱེས་ནི་རྣམ་རེ་རེ་ཞིང་
ཁམས་རྒྱལ་མིན་གྱི། འདིའི་ཚོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །

རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་རྒྱལ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱི།
ཚོགས་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ་སྟེ། དཔེར་ན། རུ་ཉིད་གཞན་
ཀྱི་པ་ནས་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་དང། རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་
ཞེས་སྟོས་པས་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་ཀ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང། འདས་པ་ཞེས་པས་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་ཁྱད་འབྱེད་
བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་དང། འདས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་ཐག་པ་ཅེས་སྟོས་པ་
ནི་འདས་མ་ཐག་པ་(༡༦༩)ཡིན་གྱི། འདས་ནས་རིང་པོར་ལོན་པའི་ཡིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱལ་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །

ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །

འོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པས་རྣམ་སུ་ཁམས་བཅུ་བདུན་
ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་སུ་བཅུ་བདུན་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་གྱིང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་

བཅུ་བརྒྱུ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་མི་འགྲུང་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་ལྟ་ལ་རྟེན་རེ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་
རྟེན་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་ཡིད་ཤེས་ལ་རྟེན་གཞན་མེད་པས་དེའི་རྟེན་བདག་རྒྱུ་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱུབ་པའི་སྲིད། རྣམ་
ཤེས་རྒྱལ་ལ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་སྤྱི་རྣམ་འདས་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བཞག་ནས་རྟེན་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་རྟེན་
པ་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་དམིགས་པ་ལུལ་རྒྱལ་སྟེ་ཁམས་ལོ་བཙོ་བརྒྱུད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །

རྣམ་འགྲུང་སྲོད་པ་ལྟར་ན། ཚོགས་རྒྱལ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་འདོག་
ལ། ལོ་ས་དམར་བའི་སྤེ་པས་ལོ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་སྣང་གི་དངོས་པོ་བྱ་བ་གཅིག་ནས་དགུ་པའི་བར་ཡོད་ལ། དེ་ནི་
གཟུགས་མེད་ཁམས་ནའང་ཡོད་ཟེར། གསང་སྤྲུགས་སུ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུ་ཅ་འཁོར་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བར་བཞེད་པ་ནི་ཆེས་སྐལ་ལྷན་དག་གི་སྲོད་ལུལ་ལས་གཞན་དུ་གསང་བར་བྱའོ། །

འོ་ན་དག་བཙོ་བོ་གྱི་སེམས་ཐ་མ་ཡིད་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རྟེན་པ་སོ་སྟེ་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས།
སྲོན་མེད་དེ། རྒྱུ་མ་ཚང་བས་སྤི་མ་མི་སྟེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདྲིན་པའི་སྲིད། དེ་མཚུངས་
ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རྟེན་དང་ལུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་འདོད་ལ། ཡིད་ནི་ལོགས་སུ་སྟོན་
པའི་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྟེན་གྱི་སྲིད་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟེ་རྟེན་ཡང་བྱེད་དོ། །

ཅི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་ལ་དེའི་(༥༦) བདག་པོ་དང་དམིགས་པ་ཁམས་དང་སྟེ་
མཚེད་དུ་བཞག་ནས། རྒྱ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཁམས་དང་སྟེ་མཚེད་དུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེས། རྒྱའི་རྒྱུ་ནི་སྤྱི་བྱ་བ་ལྟ་སྟེ་
བས་རྒྱ་ལྟ་འདོད་པ་ལས། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་སེམས་རིགས་འབྲ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་རྣམ་སྟོན་སྟེ་ལ་ཁྲུ་ཀྱང་གཞན་ལ་མ་ཁྲུ་ཅིང་། ཁྲུ་པ་ལ་ཡང་འདྲིའི་རྒྱ་འདྲི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སོ་སོར་དེས་
པ་མེད་པས་མ་བཞག་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་སྟོགས་དེ་དག་ཁྲུ་
པར་དུ་བྱས་ཀྱི། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་སྟོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཁྲུ་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
སྲིད། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་འབྲུང་ཁམས་དང་སྟེ་མཚེད་དུ་མ་བཞག་གོ། །

མདོ་སྤེ་བས། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གི་ས་པོན་ཡོད་པས་ས་པོན་དེ་རྣམ་
ཤེས་དེའི་རྒྱུ་འདོད་ལ། རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་འབྲུང་གོ་བར་འགྲུང་གྱི། འབྲས་བུ་རྒྱལ་མ་
བསྟན་ན་དེའི་རུས་པའང་རྟོགས་པར་མི་འགྲུང་བས་རྒྱ་ཁམས་དང་སྟེ་མཚེད་དུ་མ་བཞག་གོ། །

སེམས་ཅན་པས། རྒྱ་ལྟ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་པོན་ལ་འདོད་པས་རྒྱ་ཁམས་དང་སྟེ་མཚེད་དུ་མ་བཞག་པའི་
རྒྱལ་མདོ་སྤེ་བ་དང་པལ་ཚེར་འབྲོ། །

དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ནི། ཤེས་པ་སྤེ་མ་འདས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་ཚོགས་རྒྱལ་ཀའི་རྒྱུ་དུ་རྒྱལ་ཀ་འགྲོ་བ་སྲིད་དེ། སོ་

སོང་ངེས་པ་མེད་པས་མ་བཞག་ལ། དེའང་དེང་སང་རིགས་ཚོས་ལུང་ཚོས་ཅི་རིགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་དགོས་ཞེས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་དེའང་སེམས་བྱུང་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཙོ་(༡༢༣)སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། ཡིད་བྱེད་འདིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་
ཡུལ་ལ་གཏོད་དུ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་འདི་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཡིན་མིན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་
ཚོགས་བྱུག་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། དག་མི་དག་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་
བསྐྱེད་དོ། །གནད་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་པས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་མཐའ་འདྲིན་པ་དང་། དེ་རང་བབས་སུ་བསྐྱུངས་པས་འཁོར་ཅ་གཙོད་པར་སྐྱ་
བའི་མ་ཆད་ཀྱང་བྱུང་ངོ། །དེས་ན་ཚོས་ཚུལ་འདི་གཞུང་ལུགས་ཇི་མ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་བཤད་སྒྲུང་
ནའང་། དེང་སང་གསལ་བར་སྐྱ་བ་ནི་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ས་ཚོལ་གསུངས་འདིར་ནི་གཞར་ཡང་མ་མཐོང་བས་བདག་
ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་གསང་ཚིག་ཏུ་གསུང་ངོ། །

མདོར་ན། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལོགས་སུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལས་གཞན་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །

དོན་འདི་ལ་སྐྱ་རབས་བདག་འདི་སྐད་དུ་སྐྱ་བར་སྒྲུང་སྟེ།

- རྒྱ་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱུར། །
- མ་ངེས་ངེས་པ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། །
- རི་སྟར་རྒྱུར་འགྲུར་མི་ཤེས་ཤིང་། །
- ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་དག་ནི། །
- ལོགས་སུ་བབྱང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། །
- དེ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱ་མིན་སྟེར། །
- དེ་རྒྱ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཉིད་དུ། །
- ལོགས་སུ་བཞག་མིན་གྱེ་སྐྱ་ཟེར། །
- མདོ་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པས། །
- འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས། །
- བཤད་པས་དེ་རྒྱ་གོ་བའི་སྟེར། །
- དེ་རྒྱ་ལོགས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །

ཁམས་སུ་བཞག་པར་མ་བྱས་སོ། །
དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འདས་པ་ནི། །
ཚོགས་ཞེས་བྱུག་ཀའི་རྒྱུན་འགྱུར་བྱིང། །
དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་བཞག་ན། །
མ་ངེས་ཉིད་དང་ཉ་ཅང་ནི། །
ཐལ་བྱིང་བཞག་པ་(༡༧)མིན་ཅེས་སྒྲ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྤང་པོས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་ཐག་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཤིང་སྐྱེ་མཆེད་
དང་ཁམས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཉེ་བསྐྱེད་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

སྤང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །
ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། །

སྤང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟར་ཡོད་སྟམ་ན། ཡོད་དེ།
གཞུགས་གྱི་སྤང་པོས་ནི་གཞུགས་གྱི་སྤང་པོ་དང་དབང་པོ་དང་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཁམས་བཅུ་དང་རིག་མེན་
བསྐྱེད་པ་ལ། དང་ནི་ཚོགས་སྤྱད་དེ། ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དང་། ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་། ཚོས་གྱི་ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་
པོ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་བསྐྱེད་པ། རིག་བྱེད་མེན་པའང་བསྐྱེད་པས་རིག་བྱེད་མེན་པ་ནི་
སྤང་པོ་དང་ཁམས་གྱི་སྐྱབས་གྱི་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པས་སྤྱད་བྱེད་དེ་གསུམ་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་སོ། །
གཉིས་པ་ནི།

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཉེ། །
གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྟན་བྱིང། །

ཅི་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་བྱས་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལྟར་རང་གིས་རང་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་མཚན་ཉིད་པའམ། སངས་རྒྱས་

གྱི་བསྐྱུ་དངོས་བཞེས་འཁོར་རྣམ་བཞི་བསྐྱུས་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུ་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཅེ་
ན། བཏགས་པ་བ་མིན་ཏེ། བསྐྱུ་བྱ་དེ་དག་སྤྱད་བྱེད་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསྐྱུས་པ་
བདར་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་གྱི། །

རིགས་དང་སྤྱོད་ལུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །

འདྲ་བའི་སྤྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །

མངོས་བྱའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་བྱུང་ངོ། །

མིག་སོགས་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་བདེན་མོད་གྱི། གཉིས་ཀ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་(ཡ་པཎ)ཀྱི་ཉེན་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
རིགས་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱོད་ལུལ་གཟུགས་སོགས་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཉེན་པ་གཟུགས་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་སྤྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད་དུ་བྱུང་བོ། །ལུལ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་མི་དགོས་པས་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་མི་
མངོས་པས་ཉེན་མངོས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་སུ་བྱུང་ལ། གཉིས་ཡོད་པར་མངོས་པར་འགྱུར་ན་འུག་པ་དང་
རྩ་མོ་ལ་སོགས་པའི་མིག་རྣམས་ཅིས་མི་མངོས་པར་འགྱུར་སྐྱུ་ན། མིག་རང་གི་རིགས་ཉིད་མི་མངོས་པ་ཡིན་གྱི།
མིག་སོགས་གཅིག་ལས་མེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་མངོས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་གཉིས་ཁོ་ན་མངོས་སོ། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེན་གཉིས་མངོས་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པས་དེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པས་
གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། མངོས་འདོད་ཅམ་གྱིས་ནི་མིག་གཉིས་སོགས་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ནི།

རྣམ་ཤེས་གསལ་བའི་བདག་པོ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་འདོད་ལ། རྒྱལ་སྐས་མར། དེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྣ་བ་དང་སྣ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
ཏེ་པོ་དང་མོའི་དབང་པོ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལས་ལོགས་སུ་མ་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤངས་དང་སྐྱེ་སྐོར་རིགས་ཀྱི་དོན། །

སྤང་པོ་སྐྱེ་མཚེད་ཁམས་ནམས་ཡིན། །

ངེས་པའི་ཚིག་ལས་བྱངས་ན་སྤང་པོའི་དོན་ནི་འབྲུའི་སྤང་པོ་ལྟར་ཚོས་དུ་མ་སྤངས་པ་དང་ཞེས་བ་སྟེ།
མདོ་ལས།

གཟུགས་གང་ཅི་ཡིན་ཀྱང་རྩུང་། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བའམ། རང་གིའམ།
སྤྱིའམ། རགས་པའམ། སྤྱོད་པའམ། འཇུག་པའམ། གྲུ་ལོ་མ་པའམ། ཐག་རིང་བའམ་ཉེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་(༡༥༧)ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན་གྱེ་སྐྱེས་འགོག་པ་ལྗེ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། སྐྱེས་འཇུག་གི་འགོག་
པ་དང་། སྐྱེ་བའི་འགོག་པ་དང་། བརྟགས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལས་སྤྱི་མ་བཞི་བསལ་ནས་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར། གཟུགས་འདས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པས་འགགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་འབྲུང་བར་མ་སྤྱིན་
པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་ལ་མ་འགགས་པའོ། །རང་དང་སྤྱི་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་མིག་
དང་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་ལ། རགས་སྤྱི་རྒྱལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་
དོ། །

ཡང་ན། སྐོ་མ་ལ་བརྟོས་ནས་ཤིག་རགས་པ་དང་། ཤིག་ལ་བརྟོས་ནས་སྐོ་མ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐོགས་
བཅས་ནི་སྤྱོད་རགས་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཐོགས་མེད་ནི་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་རགས་སྤྱོད་མ་
སྤྱོད་པ་སྟེ། བརྟོས་ནས་བཞག་པའི་པ་རི་དང་ཚུ་རི་བཞིན་ལོ་སྤྱོད་པ་ན། རགས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཁོ་ན་
བརྟོས་ཏེ་རགས་པ་ཡིན་པ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་དེ་ལ་བརྟོས་ཏེ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་བརྟོས་ན་རགས་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། བ་དང་བྱ་བཞིན་ལོ། །ངན་པ་དང་གྲུ་ལོ་མ་པ་ནི་དམ་པས་སྤྱད་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྱོད་མིན་
དང་། བར་མའི་མི་དགེ་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་སྤྱོད་པ་
དང་བར་མའི་དགེ་བ་ལྟ་བུའོ། །རིང་བ་ནི་རྒྱུད་ཉམས་པས་འདས་པ་དང་། དེར་མ་སྤྱིན་པས་མ་འོངས་པ་དང་། ཉེ་བ་
ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཏེ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འབྲེལ། ལྷན་པར་ཉེན་ལུས་ཅན་མིན་པས་རགས་པ་
དབང་པོ་ལྗེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ནི་ཡིད་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡང་ན་ས་དགའའི་(༡༥༩)གོང་འོག་ལས་ཞེའོ། །

མདོ་སྤེལ་པའི་གནས་བརྟན་བཅུན་པའམ་ཚོས་སྐྱོབས་ནི་སྤྲ་རགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིག་སོགས་ལྟ་དང་རིག་
བྱེད་མིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལྡན་བཟུང་བྱའོ། །ངན་པ་དང་གྲོ་ཚོམ་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །
རིང་ཉེ་ནི་ཡུལ་མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་མིང་གིས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཉེ་རིང་ནི་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་འདས་མ་འོངས་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་སྐྱོབ་ནི་འདས་མ་འོངས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱ་སྟེ། ཚོས་དུས་རྒྱུས་སུ་འཇུག་པ་ན་དངོས་པོ་གཞན་
ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྣམ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱ་བས། སྐྱོབ་དཔོན་འདི་མདོ་སྤེལ་བར་བཞག་པ་ན་
ནི། རྩེ་བག་བཤད་པར་ཚོས་སྐྱོབས་ཞེས་བྱེ་སྐྱའི་སྐྱོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་པ་ནི། དུས་དང་རྒྱུད་དང་རྣམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱས་པར་འདོད་དོ། །
དབྱུས་མཐའ་ལས།

ཐོག་མར་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །
བསྐྱས་དང་ཡོངས་སུ་བྱེ་བའི་དོན། །

ཞེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤང་བོ་རྣམས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་ཉེ་སྤངས་པའི་དོན་གྱིས་སྤང་བོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གཟུགས་སོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
ཡོངས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་གྱིས་སྤང་བོར་བཞག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་ཚོས་དུ་མ་སྤངས་པ་སྤང་བོ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་དང་རྣལ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་སྤང་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཉེ། དེའི་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཚོགས་པ་སྤང་བོ་ཡིན་པས་སྤང་བོ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་བྱེ་སྐྱ་
ལྟར་ན་དེ་དག་གྲང་སྟོག་པའི་ཆ་དུ་མ་སྤངས་པར་འདོད་དེ།

རང་འགྲེལ་ལས།
ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་ནི་སྤང་བོའི་དོན་ལོ། །ཞེས་དང་།
འྲེ་ཀར།

རྣམ་གཅིག་གྲང་སྤང་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རེ་རེ་སྤང་བོར་གྲུབ་པའི་བྱིར།
ཞེས་དང་།

རྣལ་སྤྲོ་རབ་གཅིག་གྲང་སྐྱོས་བཅད་པར་བྱས་པས་སྤང་བོ་རྣམས་རྣམ་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་བཏགས་པར་མ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་འགྱུར་བས་སྤང་བོ་རྣམ་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །

བྱེ་བྲག་རྩུ་བཤད་པ་ལས།

པང་པོ་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བལྟ་ན། རྩུ་ལ་སྤྲ་རབ་ཁམས་གཅིག་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་སྤང་པོ་
གཅིག་གི་སྐྱོགས་ཡིན་ལ། མི་བལྟ་ན་རྩུ་ལ་སྤྲ་རབ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྤང་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྐྱེ་ཞེས་འབྲུང་ངོ། །

བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ལ་བྱ་བའི་ཁྱར་ཁྱེར་བཤམ། རྩུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའམ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་གྱིས་
སྤང་པོ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་ངོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེས་
ཚིག་རྩུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་བ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་རྒྱས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རིགས་ཀྱི་
དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རིགས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲུང་བའི་རི་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལྟར། མིག་སོགས་ཡང་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཁམས་སུ་འཛོག་གོ། །

འོན་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མིན་པར་འགྲུར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་རིགས་འདྲ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྐོར་ནས་
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སུ་འཛོག་གོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །འདི་ལྟར་ཚོལ་ཏེ། སྤང་པོ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་ཏེ་འབྲུང་ཏེ་སྐྱུངས་པའི་དོན་སྤང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་
ནི་རྩུ་ལ་སྤྲ་ལ་འདུས་པའི་ཕྱིར་འབྲུ་སྐྱུངས་པ་ནས་སྤང་པོ་དང་སྤང་པོ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
བ་ལ།

ཁ་ཅིག་གིས་(༡༥)ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཏེ། སྤང་པོ་ནི་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་རྩུ་ལ་སྤྲ་ལ་སྤང་པོ་
དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩུ་གྱི་རྩུ་ལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་སུ་ཡང་སྤང་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱུངས་པའི་དོན་
ནི་སྤང་པོར་འཛོག་བྱེད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ཡོད་དེ། བྱ་བ་ཉིད་ཁྱར་ཡིན་ལ་དེ་ཁྱེར་
ལྷས་པ་ནི་སྤག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྩུ་ལ་སྤྲ་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་མ་སྐྱུངས་པའི་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་གཞུགས་
ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་བྱ་བས་སྐྱེ་མཆེད་རྩུག་འབྲུང་བའི་ཁྱར་ཁྱེར་བ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོར་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དེ་སྐོས་བཅད་
ལྷས་ནས་སོ་སོར་སྤང་པོར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤང་པོར་འཛོག་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རྩུ་གཅིག་མི་གསུམ་ལ་
སྤུལ་བ་ན་མི་གསུམ་པའི་སྤང་པོ་སོ་སོར་བགོ་བར་བྱར་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

གཞུ་པོར་སྐྱེ་བའི་ལན་འདེབས་བྱེད་པ་དག་སྤང་པོའི་དོན་བྱ་བའི་ཁྱར་ཁྱེར་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ལ་བརྗོད་
པར་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་སྤང་པོའི་དོན་སྐྱུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ།

གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རླང་འདས་པ་ལས་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དོན་
ཅན་སྤང་པོའོ་ཞེས་རྗོད་པར་གྱེད་དོ། །

ཡང་དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་འདས་པ་སོགས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འདས་དུས་སྤྱི་སྤྱངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དེ་འདས་སོགས་སོ་སོར་རྗས་རེ་རེ་ཞིང་སྤང་པོའོ་དོན་དུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །

དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་འདས་དུས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྗས་རེ་རེ་ནས་སྤང་པོ་ཡིན་པར་གཤེས་མི་རུས་ཏེ། མདོ་
ལས་རྗས་རེ་རེ་བ་སོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་སྤང་པོར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

རི་རྒྱན་དུ།

དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས།

ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྣམས་འགྱོད་སྤྱོད་པ་པ་ནི། དུས་དང་རྒྱུད་དང་རྣམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་ཡུལ་
གྲིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་དོ། །

དབྱུས་མཐའ་ལས།

ཐོག་མར་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །

བསྐྱུས་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱེ་བའི་དོན། །

ཞེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤང་པོ་རྣམས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱངས་པའི་དོན་གྱིས་སྤང་པོར་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་དག་གཟུགས་སོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
ཡོངས་སུ་སྤྱེ་བའི་དོན་གྱིས་སྤང་པོར་བཞག་པོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་ཚེས་དུ་མ་སྤྱངས་པ་སྤང་པོ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཅིག་དང་རྩལ་སྤྱི་མོ་ཞིག་སྤང་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཚོགས་པ་སྤང་པོ་ཡིན་པས་སྤང་པོ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའམ།

ཡང་ན་སྤྱེ་སྤྱོད་ལྟར་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཆ་དུ་མ་སྤྱངས་པར་འདོད་དེ།

རང་འགྲེལ་ལས།

ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་མི་སྤང་པོའོ་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ལྷོ་ཀར།

རྗས་གཅིག་ཀྱང་སྤང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རེ་རེ་སྤང་པོར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

ཞེས་དང་།

རྩལ་སྤྲོད་པ་གཅིག་གྲངས་སྐོས་བཅད་པར་བྱས་པས་སྤང་བོ་རྣམས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་བཏགས་པར་མ་ཡིན་ཞོ་
ཞེས་འབྲུང་བས་སྤང་བོ་རྣམས་ཡོད་དུའང་འདོད་དེ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས།

སྤང་བོ་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བལྟ་ན། རྩལ་སྤྲོད་པ་ཁམས་གཅིག་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་སྤང་བོ་
གཅིག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། མི་བལྟ་ན་རྩལ་སྤྲོད་པ་ཁ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྤང་བོ་གཅིག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྐྱེ་
ཞེས་འབྲུང་དོ། །

བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ལ་བྱ་བའི་ལྷུང་ལྷུང་བཤམ། ལྷུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའམ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་གྱིས་
སྤང་བོ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །

སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྲུང་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེས་ཚིག་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣམས་སྐྱེ་བ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་རྒྱས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་
རིགས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲུང་བའི་རི་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། མིག་སོགས་ཡང་རང་གི་
རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱི་མའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྲུང་པའི་དོན་གྱི་ཁམས་སུ་འཛོག་གོ། །

འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མིན་པར་འབྲུང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་རིགས་འདྲ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྐོར་ནས་
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སུ་འཛོག་གོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །འདི་ལྟར་ཚོལ་ཏེ། སྤང་བོ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་དུ་འབྲུང་ཏེ་སྤངས་པའི་དོན་སྤང་བོ་ཡིན་ལ། དེ་
ནི་རྣམས་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་འབྲུ་སྤངས་པ་ནས་སྤང་བོ་དང་སྤང་བོ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་
བ་ལ།

ཁ་ཅིག་གིས་(༤༠ན)དབྱིག་གཉེན་ནི། གཟུགས་སྤང་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། འབྲུ་སྤངས་པ་ལ་འབྲུའི་སྤང་བོར་
བརྗོད་པ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་དུ་འབྲུང་ཏེ། རྩལ་
བསགས་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྲུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉེས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་སྤང་ནི་དུ་མ་
འདུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། མིག་སོགས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་པ་ནི་རེ་རེ་ནས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་དོ་བོར་གནས་
གྱི་ཚོགས་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ལྷན་ཅིག་པར་ཚོགས་པའི་རྩལ་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམས་
ཤེས་གྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུའི་དོ་བོར་བྱེད་གྱི། ཚོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མང་བོས་ཤིང་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་

འེ་ལ་རུས་པ་མེད་ཀྱང་འདུས་པ་པན་ཚུན་བལྟོས་པ་རྣམས་གྱི་སོ་སོ་ནས་རུས་པ་བཞེན་ནོ། །

ཡང་བྱེད་རྣམ་སོ་སོ་བ་འདུས་པ་ལ་བལྟོས་པས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་འཛོག་གོ། རྣམ་སོ་སོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་མ་
ཡིན་པས་ཅི་སྟོ་སྟམ་ན། འོ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལོགས་སུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འདུས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཉིད་ན་ཡུལ་དབང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་འདུས་པ་ཉིད་
ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་དང་འགལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོ་
སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བྱེ་བའདད་ལས། སྤང་པོ་བཏགས་ཡོད་ཏུ་བལྟ་ན། རྩལ་ལྔ་རབ་ཁམས་གཅིག་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་སྤང་པོ་
གཅིག་གི་སྐྱོགས་ཡིན་ལ། མི་ལྟ་ན། ཁམས་གཅིག་།སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་།སྤང་པོ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་སྐྱེ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་།
།

སྤང་པོའི་སྐྱོགས་ཡིན་ཀྱང་སྤང་པོར་འདོགས་པ་ཡོད་དེ། རས་ཡུག་གི་སྐྱོགས་གཅིག་ཆོག་པས་རས་ཡུག་ཆོག་
པར་བཛོད་པ་བཞེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་བསྟན་(༡༠བ)པའི་དགོས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚོར་འདུ་ལ་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་དགོས་
པ། འདུས་མ་བྱས་སྤང་པོར་མ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཚོངས་དབང་འདོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །

སྤང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །

སྤང་སོགས་འདི་དག་ངོ་པོ་གཅིག་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཐ་དད་པས་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་ཚོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རིལ་པོ་རྟག་པ་གཅིག་བྱའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ཚོངས་པ་ལ་སྤང་པོ་
བསྟན་པས། སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིལ་པོ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་
ཚམ་ཏུ་མ་ཚམ་མོ་ཞེས་གོ་བས་ཚོངས་པ་དེ་ལྟོག་ཅིང་བདག་མེད་པ་ལ་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །

ཡང་བདག་རིལ་པོའི་ངོ་པོ་ཚོར་བ་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་པ་པོ་དང་། སེམས་པ་པོར་ཚོངས་པ་ལ་སྤང་པོ་བསྟན་
པས་སེམས་བྱུང་དག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཚམ་ལ་ཚོར་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པར་གོ་ནས་ཚོངས་པ་སེམས་
བར་བྱེད་ལ།

ཡང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ཁ་ཅིག །གཟུགས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་སྔོངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུར་བྱེ་
སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པས་མིག་སོགས་དུ་མར་གོ་ནས་སྔོངས་པ་སྟོག་ཅིང་།

ཡང་ཁ་ཅིག །གཟུགས་དང་སེམས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་སྔོངས་པ་ལ་ཁམས་བསྟན་པས་གཟུགས་ལ་ཁམས་
ཚོགས་བཅས་བཅུ་དང་། སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་གོ་ནས་སྔོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

ཡང་གདུལ་བྱ་དག་ལ་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣམ་པོ་མགོ་སློལ་པས་གོ་བ་ལ་ཕྱང་པོ་ཚམ་བསྟན་
པས་དབང་པོ་རྣེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་རྟོགས་པར་རུས་ཏེ།

མདོ་ལས།

དགོ་སྔོང་ཁྲོད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །གསོལ་བ། སློ་བར་ཚུད་དོ། །དགོ་སྔོང་མདོར་
བསྐྱུས་(༡༡ན)ཏེ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཤེས། བཅུན་པ། གཟུགས་བདག་མ་ལགས་ཏེ་ཚོས་དེ་ནི་བདག་གིས་
སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རྣམ་པར་སློལ་ན་གོ་བ་ལ་བསྐྱུས་པ་མི་གོ་ཞིང་རྒྱས་པ་མི་དགོས་པས་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་ལ། དབང་
རྒྱལ་ཆོག་ལྟར་ལེན་པ་ལ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་མ་བསྟན་ན་རང་གི་སློལ་དབྱེ་བ་མི་རྟོགས་པས་ཁམས་བསྟན་ཏེ། །

ཡང་གདུལ་བྱ་དག་ལ་འདོད་པ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་གོམས་པའི་སྦྱར་བའི་བྱུང་པར་ལས་ཞེ་གནས་སྟོད་པ་དང་ཞེ་
ལྷག་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྦྱོད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་བསྐྱུས་འབྲིང་རྒྱས་པ་འདོད་དེ། དགོ་
སྔོང་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མདོར་བསྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་བཤད་དུ་གསོལ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་མ་བསྟན་ན་གདུལ་བྱ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེན་ཡོད་
པས་དགག་བྱ་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚོད་པའི་རྩ་བར་བྱུར་བ་དང་། །
འཁོར་བའི་རྩ་བྱིར་རིམ་རྩའི་བྱིར། །
སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །
འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕྱང་པོར་བཞག། །

སེམས་བྱུང་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་

ཡུང་པོར་བཞག་པ་ཅི་ཞེན། ཚོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་བཞག་སྟེ། དེའང་འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་བྱིས་པའི་ཕྱོགས་ནི་རྩ་
ཞིང་འགྲོག་བྱུང་མེད་སོགས་ལ་ཚོད་པས་ཚོད་པ་དེའི་རྩ་བའམ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ཅིང་། ཚོར་བ་དེ་ལས་
རང་བདེ་བ་དང་གཞན་སྐྱབ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ཚོད་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཕྱོགས་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་བཟང་ངན་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་སྐྱབ་ཅིང་སྐྱབ་འབྲིན་པས་ཚོད་པ་དེའི་རྩ་བའམ་རྒྱའི་གཙོ་
བོ་ནི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་ལས།

འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོས། ཞིང་པ་ལ་ཞིང་པས། བྲམ་ཟེ་ལ་བྲམ་ཟེས། བྱིས་
བདག་ལ་བྱིས་བདག་གིས་ཚོད་དོ། ། ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་(༡༧)རྒྱས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཚོད་དོ། ། ཞེས་དང་།

ཚོད་པ་མི་མངའ་བར་བསྟོད་པ་ལས།

འདོད་པ་མི་སྤང་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། །
ལྟ་བུའི་བྲ་བ་བཅོམ་གྱུར་བ། །
དེས་ན་ཚོད་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། །
རྩ་བ་མེད་པར་ག་ལ་འབྱུང་། ། ཞེས་སོ། །

ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་དེར་བཞག་སྟེ། ཚོར་བ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལས་སོག་ལ།
དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུས་སམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་སོ་
ཞེས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །

ཡང་བྱུང་བོ་སྤེལ་གྱི་རིམ་སྟོན་པའི་རྒྱའི་སྤྱིར་ཡང་ཚོར་འདུ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ་སེམས་བྱུང་གཞན་པས་འདི་
གཉིས་རགས་པ་དང་། ཚོར་བ་རོ་སྤྱང་བ་ལས་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་
ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་ཐ་དད་པ་དང་། ཟན་དང་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་དང་སོ་གསུམ་གྱིས་སྤེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ལྷོ་མཆེད་དང་ཁམས་སྤྱ་འདུས་མ་བྲུས། །
དོན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་མ་བཤད། །

ལྷོ་མཆེད་དང་ཁམས་སྤྱ་འདུས་མ་བྲུས་བཤད་ལ། ལྷོ་མཆེད་ལ་ཅི་ཞེ་ན། མ་བཤད་
དེ། ལྷོ་མཆེད་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། གཞིག་ཅིང་གཞོན་རུང་སོགས་མེད་པས་ལྷོ་མཆེད་མི་རུང་ལ། མཆེད་
ལྷོ་མཆེད་དུ་རུངས་པའི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བཅུ་གཅིག་སྤྱངས་པའི་དོན་མ་ཚང་བས། ལྷོ་མཆེད་ཀྱི་དོན་
དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། ལྷོ་མཆེད་ལ་ཡང་བརྗོད་མི་ལུས་ཏེ། དུལ་དང་ཉེ་བ་མེད་པས་འདས་སོགས་ཀྱི་བྱི་བྲག་
རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ལྷོ་མཆེད་ཀྱི་འདས་སྤྱ་འགོ་བ་དུ་མ་སྤྱངས་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར། འདུས་མ་བྲུས་ནི་ཟག་
པ་མེད་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་བུར་གྱི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་(133)པས་ལྷོ་མཆེད་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་
དང་། ལྷོ་མཆེད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་གཞིར་འཛོག་པས་དེ་ལ་དེའི་དོན་རུང་བའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་པ་གཉིས་ལྷོ་མཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་མཆེད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ་བྱུང་བ་ཆག་པ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་དང་། རྣམ་མཁའ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྷོ་མཆེད་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱེར་ན་
ཁམས་དང་སྤྱ་མཆེད་ཀྱང་ཁམས་དང་སྤྱ་མཆེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཁམས་དང་སྤྱ་མཆེད་ཀྱང་ཞིག་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ཚོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ལ། ལྷོ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ། དབང་པོ་བྲུག་གི་གོ་རིམ། འཕྲོས་དོན་དོགས་
གཅོད་དོ། །
དང་པོ་ནི།

རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །
སྣོད་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །

ལྷོ་མཆེད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྣོད་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་ལས། གཞུགས་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་
པས་རགས་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་རྟེན་ལག་གིས་ཚོར་ཞེས་བཞི་པོ་ལས་ཚོར་བ་རྒྱ་བ་
རགས་པས་རྟོགས་སྤྱ་བའི་བྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྤྱི་མ་གཉིས་ལས་རགས་ཏེ་མཚན་མ་ཡོངས་སྤྱ་གཅོད་པས་
ཤེས་སྤྱ་བའི་བྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལས་རགས་ཏེ་བདེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ། སྤྱི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་མི་
བྱའོ་ཞེས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་ཤེས་ནི་དམིགས་ཅོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲོ་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་རགས་རིམ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཕོ་མོ་པན་ཚུན་གཟུགས་སྤྲོ་སོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ཞེན་ཏེ། ཚོར་བ་རོ་
མྱོང་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆགས་པའང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྟག་པ་དང་བདེར་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྱུར་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཉོན་(༥༩༧)མོངས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པས་སྤྱང་ལྡེ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་གི་དང་།

ཡང་དཔེ་སྟོན་སོགས་པས་མཚོན་པའི་དོན་གྱིས་རིམ་བར་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཟས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་
ལྟར་ཁམས་གཉིས་སུ་རྣམ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ཡང་། གཟུགས་ནི་ཚོར་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྟོན་དང་། ཚོར་བ་ནི་
རྣམ་སྟོན་གྱི་གཙོ་བོར་རོ་མྱོང་བུ་ཡིན་པས་ཟན་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་བདེ་སྤྲུག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ཟན་ཞེས་མི་
ཞེས་དུ་བྱེད་པའི་ཚོད་མ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ནི་དེ་དག་སྟེད་པར་བྱེད་པས་བྱན་མོ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་དག་
ལ་ལོངས་སྟོན་པས་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་བཤོ། །

ཡང་ཁམས་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིམ་པས་སྤེ་བ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་བསྟན་ཏེ། འདོད་པ་ན་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྤེ་བ་དང་། གཟུགས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོར་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་
ཡིད་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པར་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པར་སེམས་བདེ་དང་། བཞི་བར་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་སྤེ་བ་
དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤེ་བ་དང་།
སྤིད་ཅེ་ནི་འདུ་བྱེད་སེམས་པས་རབ་ཏུ་སྤེ་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པས་ཐ་མར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་དང་
སྤུ་གུའི་རིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

- ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། །
- འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་དོན་ཕྱིར་བཞི། །
- གཞན་ནི་ཆེས་རིང་སྤྱིར་འཇུག་ཕྱིར། །
- ཡང་ན་རི་ལྟར་གནས་བཞེན་རིམ། །

ད་ལྟར་བའི་དོན་འཛིན་པས་རྟོགས་སྤྲིའི་ཕྱིར་དང་པོ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་བསྟན་ལ། ཡིད་ནི་ཡུལ་དུས་
གསུམ་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིན་པས་རྟོགས་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཐ་མར་

བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་
ལྷུང་བའི་དོན་འབྲས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་(༤༣ན)པའི་སྲིད་བཞི་དང་པོར་བསྟན་ལ། ལུས་ཀྱི་ནི་དེ་ལྟར་
མ་དེས་ཉེ། བཅད་ནས་སྲ་བ་ཉིད་སོགས་སམ་འཇམ་བ་ཉིད་སོགས་ལ་རེག་བ་ན་དེས་འབྱུང་བ་དང་དེས་འབྱུང་
ལྷུང་དང་། མ་བཅད་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་བ་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྲིད། བཞི་པོ་ལས་ཀྱང་གཞན་མིག་དང་
ན་བ་གཉིས་ནི་མ་སྟད་པར་འཛིན་པས་རྒྱང་རིང་བ་དང་སྤྱར་དུ་འཇུག་པའི་སྲིད་སྲར་སློས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་མིག་
ནི་ཆེས་རིང་བ་ལ་འཇུག་པས་སྲར་སློས་ཉེ་ཆུ་རྒྱང་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཡང་སྲ་མི་ཐོས་པའི་སྲིད་པོ། །སྣ་སྟེ་ནི་
རིང་པོ་ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་སྟེ་བས་སྣ་ཡུལ་ལ་སྤྱར་བར་འཇུག་པའི་སྲིད་དང་པོར་བཤད་དེ། ཟས་ཀྱི་རོ་མ་སྲོང་བར་དེ་
ཚོར་བའི་སྲིད་པོ། །

ཡང་ཅི་སྣ་སྟེ་དག་ཡུལ་དང་སྟད་ནས་འཛིན་ན། རི་ལྟར་སྣ་དེས་ཟས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་རི་ལྟར་འཛིན་སྟམ་ན། དེས་
ཟས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་ལས་དེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བའི་སྲིད་ཟས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྣ་མོ་
དང་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དེ་དེ་དབྱུགས་རྩུབས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། འོ་ན་ཟས་སྟེ་མ་སྟད་པའི་ཟས་ཀྱི་དེ་
འཛིན་པར་མི་འབྱུབ་སྟམ་ན། ཟས་ཀྱི་གོང་བུའི་རོ་པོ་སྟེ་དང་མ་སྟད་པར་དེའི་དེ་མི་འཛིན་ཀྱང་ཟས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
སྟན་ཅིག་པའི་དེ་སྣས་འཛིན་པ་ཅིས་འགལ་བའི་སྲིད། སྟེ་ནི་ཟས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རོ་ཁོ་ན་སྲོང་བ་
ལས་ཟས་དང་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རོ་སྲོང་བར་མི་བྱེད་པས། སྟེ་ལས་སྣ་སྤྱར་བར་འཛོག་གོ། །

ཡང་ན། དབང་པོ་རྟེན་རི་ལྟར་མཐོ་བར་གནས་པའི་རིམ་བ་བཞིན་བསྟན་ཅིང་། ཡིད་ནི་དེ་དག་ལས་བརྟེན་བ་
དང་། ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་ཐ་མར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་རྟེན་གྱི་གོ་རིམ་གྱུབ་པས་ཡུལ་དང་།
ནམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་རྟེན་གྱི་རིམ་བ་གྲུབ་པ་ན་བཅུན་མོ་དང་རྒྱལ་བུའི་
(༤༣བ)རིམ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

- བྱེ་བྲག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་སྲིད། །
- ཚོས་མང་བ་དང་མཚོག་བསྟུས་སྲིད། །
- གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་། །
- གཅིག་ནི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །

སྟེ་མཆེད་དང་པོ་བཅུ་ཀ་གཟུགས་ཡིན་བཞིན་དུ་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། མིང་གཞན་མེད་

པའི་མིག་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྲུལ་གྱི་བྲག་རྩ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ཤུ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་བརྗོད་དེ། བ་ལང་འགའ་ཞིག་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་མ་
ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཁོ་ན་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་ནི། འདི་ནི་འདི་ན་འོ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནའོ་ཞེས་ཡུལ་ཉེ་རིང་
བརྟག་རྩ་རྩུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལང་དེ་གཟུགས་སུ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ལྟོ་གཟུགས་ཉེ་ཤུགས་
རགས་པ་དང་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཤེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་ལྟའི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐག་པ་མེད་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་བཅས་ཐོགས་ཡོད་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་
གཅིག་ཤུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །

ལང་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཡིན་པ་ལ་ཚོར་སོགས་སུང་བོ་གསུམ་དང་། རྣམ་
རིག་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་སུ་བརྗོད་ན་གྱི་
བྲག་ཅན་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁོ་ན་ཚོས་སུ་བརྗོད་པས་གྱི་བྲག་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དེ། མིང་མེད་
མིང་དུ་སོང་བ་བཞིན་འོ། །

ལང་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐོན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་བྱས་སོགས་བསྟུ་བྱའི་ཚོས་མང་བའི་ཕྱིར། མི་མང་བོ་ལ་
འདིར་མི་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་པར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སྤྱི་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་གྲང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་འདིར་བསྟུས་(༡༩༧)ཀྱི། གཞན་བཅུ་གཅིག་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཅིག་
ཤུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། མིའི་མཚོག་རྒྱལ་སོ་གང་ན་ཡོད་པ་ལ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་འོ།
།

གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་བོ་བསྟུ་བ། སྤྱང་ཁམས་སྤྱི་
མཆེད་གཞན་བསྟུ་བ། ཞར་ལ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་བསྟན་པའོ། །
དང་སོ་ལ། དེས་དང་། ཚོས་སྤྱང་གི་ཆད་དོ། །
དང་སོ་ནི།

- ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་བོ་བརྒྱད་མི་དག །
- གང་རྣམས་སྤྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག །
- ཚོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །

གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །

མདོ་ལས། སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་དང་གཞན་བཤད་པ་དག་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་སམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་ཅེ་ན། བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོར་བརྗོད་པའི་སྤང་པོ་ནི་སྤེ་བས་
བརྒྱད་ཁྲི་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདོད་དེ།

ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས།

ཀུན་དགའ་བོས། བདག་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་ཅིག་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་མདོན་སུམ་དུ་
བརྒྱད་དོ། །གཉིས་ནི་དགོ་སྟོང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་བཤད་རིག་པར།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲིར་མ་འདུས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་གཅིག་
བཙོམ་ལྡན་འདས་ལས་བརྒྱད་ཁྲིར་གཉིས་ནི་དགོ་སྟོང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ།

ཀུན་དགའ་བོས་ཐོས་སོ་ཅོག་དེས་ཀྱང་བཀའ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་མིན་ཏེ། སྟོན་པ་དགྲུང་ལོང་ལྷ་ནས་ཀུན་དགའ་
བོས་རིམ་གྲོ་བ་བྱས་ལ། བརྒྱད་ཏུ་ལ་སྟོན་པ་གཤེགས་པའི་བར་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་ཞིང་། དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ལྷ་བྱས་ཀྱང་སྐྱའི་ཡུལ་དུ་
གཤེགས་པའི་ལམ་ན་མིང་ཅན་ཡང་མི་མཁྲེན་པའི་སྤེལ་བམ་བཞུགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་(༥༧)པོར་བསྟན་པའི་ཚོས་སྤང་གང་རྣམས་སྐྱའི་དབུ་སྐྱེ་གཙུག་བཏུང་མི་མདོན་པ་
དང་། གསུང་ཉེ་རིང་མེད་ཅིང་སྐྱད་སྟོང་མེད་པ་དང་། ཐུགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཐུབ་པ་གསུམ་དང་
ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི། མདོ་སྤེ་བ་ལྟར་ན། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་རིག་བྱེད་
དང་། ཕྱིས་འཆད་པ་བོ་དག་གི་དག་གི་རིག་བྱེད་ཆེན་སྐྱེ་རང་མཚན་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་འདུས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱ་བས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་པས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་སོ་
ཞེས་འདོད་དོ། །

དེས་ན་ཚོས་སྤང་མིང་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོས་མདོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་དེ།

ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་གསུང་དང་བརྗོད་པ་དང་དབྱངས་

དང་ངེས་པའི་གསུང་དང་གསུང་གི་ལམ་དང་གསུང་དབྱེངས་དང་གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་དང་གསུང་གི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚོས་གང་ཡིན་ཅེ་ན། གང་མིང་
གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡེ་གའི་ཚོགས་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བཀོད་བ་དང་། གོ་རིམ་དུ་བཞག་བ་
དང་། གོ་རིམ་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱར་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར། གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
གཉིས་ཀར་འདུས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །

ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་ཚད་ཅི་ཅམ་ཞེ་ན། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ལུ་རེ་ལུ་འེ་བསྟན་བཅོས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཚད་དང་མཉམ་
ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་ནི་སྡོ་ཀ་དུག་སྟོང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དུང་སྐྱར་སྐྱབ་
བཞི་དང་གྲེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་དོ། །

དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་གཅིག་ཕུ་ལུས་པས་གཞན་བརྒྱད་ཁྲི་བྱབ་(༥༥༦)པོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །སྡེ་པ་གཞན་ནི་
ཕྱང་པོ་དང་སྡེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཚོས་ཕྱང་རེ་ཚད་ཡིན་གྱི། ཚིགས་
བཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །
ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །

དགོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་དུག་གསུམ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་
ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མི་སྐྱབ་པ་སོགས་གྲངས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ནི་
སྐྱ་ནི་སྐྱར་བའདད་ཀྱི་སྟོགས་བསལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་སྟོན་པར་བཞེད་ལ།

བོད་ཁ་ཅིག །དུག་གསུམ་དང་ཆ་མཉམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྟོན་པ་ནི་ཁྲི་དང་སྟོང་སྟོང་ཡོད་པས་དེའི་
གཉེན་པོར་ཚོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེ།

དགོན་མཚོག་ཉ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས།

སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་གང་ཡིན་པས། །

རྒྱལ་བ་གང་དག་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། །

ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐོ་མ་དེ་དག་གིས། །

བསམ་བ་རི་བཞིན་འཛིག་ཉེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །

ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེང་རོ། །

གཉིས་བ་སྤུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། །

སྤུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དབྱུང་དེ། །

རི་སྐྱད་བཤའ་བར་བསྐྱུ་བར་བྱ། །

ཚོས་སྤུང་བརྒྱད་ཁྱི་སྤུང་པོ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་དེ་བཞིན་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་སྤུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཅི་
རིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤུང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་
པར་དབྱུང་དེ། རི་སྐྱད་བཤའ་བའི་སྤུང་ལྡ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་པོར་བསྐྱུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་སྤུང་པོའི་མིང་ཅན་རྣམས་གྲོལ་གྱི་སྤུང་པོ་ལྟར་འདུང་བ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤུང་པོ་ཐག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིན་བ་
ནི་གཟུགས་སྐྱུ་སྤུང་ལ། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
གཟུགས་པའི་སྤུང་པོ་ནི་ཐད་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་(༡༥བ)བྱུང་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་དུ་
སྤུང་དོ། །

ཡང་སྤྱིག་བ་བཤའ་པ་དང་། ཡི་རང་བ་དང་བསྐྱུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྤུང་པོ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤུང་
པོར་འདུས་ཉེ། འགྲོད་བ་དང་དད་བ་དང་འདུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི།
མདོ་ལས།

རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྡ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཐོས་བ་དང་། མི་སྟོན་ཀྱང་དབྱུངས་ཀྱི་

ཁ་ཉོན་བྱེད་བ་དང་། དེ་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤའ་བ་དང་། དེ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཐོས་པའི་དོན་

སེམས་ཤིང་འཇམ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་པར་བམ་པ་སོགས་
ལ་ལོགས་པར་བརྒྱུང་ཞིང་སྒོམ་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་དོན་དང་ཚོས་སོ་སོ་བ་ཡང་དག་པར་རིག་དེ་ལ་
དགའ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་གྲོལ་བའི་བར་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་
པས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟུས་ལ། ཐོས་འཆད་ཁ་ཉོན་ལ་སྐྱ་ཡང་ཡོད་པས། སྐྱ་དང་ཡིད་དང་ཚོས་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་སོ། །

ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱུ་ལས། ས་ཚུ་མེ་རླུང་སྲོ་སེར་དམར་དཀར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱུ་ཀྱང་མ་ཆགས་པར་འདུས་
པས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་བོ་ལྷ་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་
བསྟུས་སོ། །ཟེམ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱུ་ཀྱང་སྤར་བཞིན་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡིད་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་སྤང་བོ་བཞི་པ་
ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་སོ། །

ཡང་མདོ་ལས།

སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་
(༡༦༦)གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཉེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཉེ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ནི་རྗེ་རོ་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
བརྒྱུས་བསྟུས་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགོ་བའི་ལྷ་ནི་ཡིད་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་སོ། །

ཁམས་གྱི་མིང་ཅན་ནི་ཁམས་གྱི་མདོ་ལས།

བརྩམས་པ་ཇི་ཅུ་མ་གྱིས་ན་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ལགས། ཀུན་དགའ་བོ་ཁམས་རྒྱལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་མཁས་
ན་ཁམས་ལ་མཁས་པའོ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཁམས་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྐྱ་ན།

མིག་སོགས་ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་། །
 འབྲུང་བཞི་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་དང་། །
 ཚོར་བ་ལྔ་དང་མ་རིག་པ། །
 འདོད་དང་གཞོན་སེམས་རྣམ་པར་འཚོ། །
 དེས་འབྲུང་གཞོན་སེམས་མེད་པ་དང་། །
 རྣམ་པར་མི་འཚེ་བྱུག་ཚན་གསུམ། །
 གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི། །
 འདོད་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས། །
 དན་པ་བར་མ་གྱུ་ལོམ་ཁམས། །
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འགོག་པའི་ཁམས། །
 དགོ་དང་མི་དགོ་ཕྱང་མ་བསྟན། །
 སློབ་དང་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན། །
 འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ། །
 དེ་ལྟར་ན་ནི་གསུམ་ཚན་བྱུག། །
 ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཁམས་དང་། །
 འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་ཉེ། །
 ཁམས་ནི་བྱུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་ས་རྩ་མི་རྣམ་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བྱུག་གི་དང་པོ་བཞི་རིག་བྱ། ལྔ་པ་གཟུགས། །བྱུག་
 པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་(༤༦བ)སོ། །འདོད་པ་སོགས་བྱུག་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སེམས་
 བྱང་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སྲུ་འདུས་སོ། །ཚོར་བ་ལྔ་དང་མ་རིག་པའི་ཁམས་ཀྱང་འདྲིར་འདུས་སོ། །ཡང་ཚོར་
 འདུ་འདུ་བྱེད་ནི་ཚོས་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འོ། །ཁམས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཁམས་
 བཙོ་བརྒྱད། གཉིས་པ་བརྩ་བཞི། གསུམ་པ་ཡིད་སོགས་ཁམས་སྲུ་དུ་འོ། །ཡང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་འགོག་པའི་
 ཁམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་བའདད་ལ། གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སྲུ་འདུས་སོ། །ཡང་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཁམས་ནི་
 ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་སོ་སོར་འདུས་སོ། །དན་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དགོ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་
 དང་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་སྐྱ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་

དང་དེ་དག་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཡིད་ཚོས་ཡིད་གི་རྣམ་ཤེས་གི་ཁམས་སུ་འདུས་ལ། གསུམ་
པ་ནི་ཁམས་བཙུན་དུ་འདུས་སོ། །ཟག་བཙུན་ཟག་མེད་གི་ཁམས་དང་། ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གི་
ཁམས་གཉིས་གི་ཟག་བཙུན་ཁམས་བཙུན་ད། གཉིས་པ་ཡིད་ཚོས་ཡིད་གི་རྣམ་ཤེས་གི་ཁམས་གསུམ་དུའོ། །
འདུས་བྱས་ཁམས་བཙུན་ད། འདུས་མ་བྱས་ཚོས་གི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་བཙུན་པོ་དེ་དག་
ལྷན་ཚུན་གསུམ། བཞི་ཚུན་གཅིག་གསུམ་མཚན་ལྷན་གཉིས་ཚུན་གཉིས་ཏེ་ལྷན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཁམས་གཉིས་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལས།
དང་པོ་ནི།

བྱ་ག་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ། །
སྣང་དང་སྣང་པ་དག་ཡིན་ལོ། །

ཁམས་རེ་གཉིས་ལས་ཁམས་ལྷན་གི་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཅིང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གི་མཚན་ཉིད་ནི།
དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་བཤད་ཟེན་ལ། དེ་གཉིས་གི་
(༡༢༣)ཁམས་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་གསུམ་གི་གོ་འབྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་
སྣོ་དང་སྣང་སྣང་སོགས་གི་བྱ་ག་ལ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་ག་དེ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། བྱེ་སྐྱེས། ཉེན་མོ་མལ་
ཆེར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་སྣང་བ་དང་། མཚན་མོ་ཡོད་པའི་སྣང་པ་དག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་
ཐོགས་པའི་ཉེ་འཁོར་གི་གསུམ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་སྣང་གྲང་ཐོགས་པ་ཡིན་མོད་གི། འོན་ཀྱང་
ཐོགས་པ་ཤས་རྒྱུང་བས་དེ་ལས་ཐོགས་ཤས་ཆེ་བ་བྱས་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་བྱར་བའི་ཕྱིར་བསགས་
པར་གནས་པའི་གསུམ་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་
བསྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་བྱ་ག་དེ་ལ་གཞན་པ་མི་ཐོགས་པས་ཐོགས་མེད་གྲང་ཡིན་ལ། ཅིག་པ་
དང་རེ་སོགས་གི་ཉེ་འཁོར་ཡང་ཡིན་པས་ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡང་ཡིན་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟའི་ལུགས་ལ་རྣམ་མཁའ་
འདུས་མ་བྱས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་མི་རིགས་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་གསུམ་གི་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ས་སོགས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
ཏེ་སྤངས་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་མཁའ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་ས་སོགས་བཞིན་སྐྱེས་བྱར་གདགས་པའི་ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སྣོད་སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་ཁམས་ལྷན་ག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་གི། རྣམ་མཁའ་ཙམ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་མང།

མདོ་སྐྱེ་བས་མ་རངས་པ་སྟེ། ཉམ་མཁའ་དང་དེའི་ཁམས་ཐ་དད་མེད་ཅིང་། ཉམ་མཁའ་དང་དེའི་ཁམས་
ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྲུ་མེད་ཅམ་ལ་(༥༧བ)དེར་བརྗོད་བས་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།

གང་སྐྱེལ་ལས།

ཉམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྒྱལ་སྐྱེ་རབ་རེག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་མ་སྤང་གི་ཆ་ལ་བྱ་ག་པ་ཡོང་བའི་གནས་མོད་
ལ། རྒྱལ་སྐྱེ་རབ་ཀྱི་བསགས་པ་ཡོད་པ་ལ་མ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་བྱ་གར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རངས་པར་
འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན། །

གང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྒྱག་ཚན་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་
སྤྱིད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
འདི་ལྟར་ཁམས་རྒྱག་པོ་འདི་དག་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནས་འཆི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བཤད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ།

མདོ་ལས།

ཁམས་རྒྱག་ལ་བརྟེན་ནས་མའི་མང་ལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར།

ཞེས་འབྱུང་དོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ས་བོན་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་
འབྱུང་བ་དག་སྟེ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བས་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ནི་གོ་འབྱེད་པས་གནས་པ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པས་ཉམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གཙོད་གཙོད་པ་བྱེད་པ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེལ་བདུན། གཉིས་ཚན་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཚན། བཅས་མ་བཅས།

གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ། བྱང་བ་གསུམ་དང་། རོབ་པའི་ཁྱད་པར། སྤྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ལ། བསྟན་ཏུ་ཡོད་མེད་དང་། རོགས་བཅས་རོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

བསྟན་ཡོད་འདྲི་ཞི་གཟུགས་གཅིག་སུ། །

དེ་ལ་འདྲིར་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྫོབས་(༡༡༦)པ་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དོ། །

འདྲིར་ཁམས་ལ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཛད་པ་ནི། ཁམས་རྣམས་སུ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་སྤྱེ་སྤྱེ་བསྟན་པས་
ཁམས་ལས་བརྒྱལ་ན་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཟག་བཅས་རྣམ་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་ཏུས་ཀྱི། གཞན་
གཟུགས་སུ་ལྷ་སྤྱི་རབ་དབྱེས་དེ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀ་བ་ལྷ་སྤྱི་ཤེས་སྤྱི་ལྷོག་
པ་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོའི་གངས་ངེས་བསྟན་པར་མི་རུས་ལ། དེ་ལྷའི་དབྱེ་བ་གསུང་རབ་ལས་ཀྱང་རྣམ་
པར་མ་བཞག་གོ། །

འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་སུ། བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཏུ་ཞེ་ན། བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་
བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདྲི་ཞི་གཟུགས་གཅིག་སུ་སྤྱེ། དེ་ནི་འདྲི་ནའོ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ནའོ་ཞེས་ཆོག་གིས་གཞན་གྱི་མིག་
ཤེས་ལ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་ནི་བསྟན་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པ་
སྤྱན་མོང་ཏུ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་བྱ་བ་ཅུ་ཡིན་ན། དབང་པོ་ལྷ་དང་བྱི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་ཡུལ་ཆད་པ་
འདོམ་གང་ན་འདུག་བྱ་བའམ། ལྷ་གང་ན་འདུག་བྱ་བར་ཡུལ་ཆད་པར་བསྟན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱན་མོང་ཏུ་བསྟན་ཏུ་མེད་
དེ། དབང་པོ་ལྷ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མ་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་ལ། བྱི་ལྷ་སྤྱེ་དེ་གཅིག་གི་སྤྱེ་བྱ་ཏུ་སྤྱོད་བ་དེ་གཞན་གྱི་
སྤྱེས་མི་སྤྱོད། རོ་དང་རེག་བྱ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། སྤྱི་སྤྱན་མོང་ཏུ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་དེ། གཅིག་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱེ་དེ་སྤྱན་
མོང་ཏུ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་དེ། གཅིག་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱེ་དེ་ཀ་གཅིག་ལ་སྤྱང་བས་སྤྱན་མོང་ཏུ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་རྣམ་
པར་ཆད་པར་མེད་དེ། ལས་སྤོགས་དེ་ངོས་ན་གྲགས་བྱ་བར་ཤེས་ཀྱང་ལྷ་གང་ན་འདུག་བྱ་བའམ་འདོམ་གང་ན་
འདུག་བྱ་བར་བསྟན་ཏུ་མེད། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ན་བ་དང་འབྲེལ་ནས་འཛིན་(༡༡༧)ཟེར། ཁ་ཅིག་མ་འབྲེལ་བར་འཛིན་
ཟེར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་སྤྱན་པ་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་གཅིག་སུ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དུ་ཞེ་ན། ཐོགས་པ་ནི་རྟུགས་པ་སྟེ་སྐྱིབ་ཐོགས་དེ་དང་བཅས་པའི་
གཞུགས་སུ་དུང་བའི་གཞུགས་ཅན་བརྒྱའོ། །

ཐོགས་པ་ཡང་། སྐྱིབ་པ་དང་། དུལ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོགས་བཅས་གཅིག་ཡོད་པའི་གོར་ཐོགས་བཅས་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འགོགས་བྱེད་ལག་པའི་ཡུལ་དུ་
ལག་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྫོང་བའི་ཡུལ་དུ་རྟུགས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བས་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡུལ་ཐོགས་ནི། མིག་སོགས་ཡུལ་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་སྟེ། གདགས་པ་ལས།
ཉ་མིག་ལྟ་བུ་ཆུ་ལ་ཐོགས་ལ་སྐྱམ་ལ་མི་ཐོགས་པ་དང་། ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་མིན་པ་མི་པལ་ཆེའི་མིག་ལྟ་བུ་སྐྱམ་ལ་
ཐོགས་པ་ཆུ་ལ་མི་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པ་ཆུ་སྲིན་གྱིས་པ་གསོད་དང་། སྤལ་བ་ལ་ཟ་ཉ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀར་མི་ཐོགས་པ་མངལ་དུ་འཆི་བའི་མིག་ལྟ་བུའོ། །མིག་མཚན་མོ་ཐོགས་ལ་ཉིན་མོ་མི་ཐོགས་
པ་ནི་བགས་པའི་བྱེད་པ་མང་དང་འུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་དང་། ཉིན་པར་ཐོགས་ལ་མཚན་མོ་མི་ཐོགས་པ་ནི་མི་པལ་
ཆེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁ་ཅིག་མཚན་མོར་ཡང་ལས་དང་སྐྱན་ལ་བསྟོས་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པ་ནི་བྱི་
དང་མ་དང་རྟ་དང་གུང་གྱི་ལ། ལྷག་ཚེས་རྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀར་མི་ཐོགས་པ་མངལ་དུ་འཆི་ངེས་
དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་སྲ་བྱི་གཉིས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བྱས་པའོ། །

དམིགས་ཐོགས་ནི། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རང་གི་དམིགས་པ་དག་ལ་ཐོགས་པའོ། །ཡུལ་དང་དམིགས་པའི་བྱང་
པར་ནི་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་དབང་པོས་ལྟ་ཉན་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་(༡༥ན)ཏེ་བྱེད་པའང་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་ལ་བརྟེན་
པའི་བྱས་པའི་བྱང་པར་རམ་རྩལ་ཡིན་འོ། །གཞུགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་
དུ་འཛིན་པའམ། དེའི་སྤང་བ་སྐྱེས་པས་འཛིན་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །

ཡང་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྟུགས་པའམ་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་ལག་པ་ཅིག་
ཤིང་ལ་ཐོགས་པ་ལ་ཐོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟར། མིག་སོགས་གྲང་ཡུལ་གཞན་ལྟ་སོགས་མི་བྱེད་པར་རང་ཡུལ་ཁོ་
ན་ལ་བྱེད་པས་ཐོགས་པ་སྟེ་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རྟུགས་པ་ནི་ཐོགས་པ་དང་མ་རྟུགས་པ་ནི་མ་ཐོགས་པ་ཞེས་
གྲག་གོ། །ཡང་ན་རང་ཡུལ་ལ་གཏོད་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོགས་པའོ། །

དེས་ན་གཞུགས་ཅན་བརྒྱ་ནི་སྐྱིབ་པ་ལ་ཐོགས་པས་ཐོགས་བཅས་ཏེ་པན་ཚུན་སྐྱིབ་པའི་བྱིར།

འོ་ན།

འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །

སྤྲ་མེད་སྤྲ་རབ་རྟུལ་རྣམས་བརྒྱད། །

ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་རིགས་མཐུན་ཐོགས་པར་བཤད་ལ། དེར་ནི་རིས་མི་
མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པས་མི་འོངས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྩལ་བདེན་པར་མི་འདོད་པ་ལ་སྒྲ་ཡང་།
རྩལ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་སྡེ་པ་ལ་མི་བརྟུབ་པའི་སྲིར་འདྲེས་མར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟང་ངོ་། །
མཚུངས་ལྷན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་
ལ་ཐོགས་པ་ལ་ལྷ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ལ་ཐོགས་ལ་སྐྱིབ་པས་མ་ཐོགས་པ་ནི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་ཅིང་། རྩལ་མ་
བསགས་པས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྲོགས་གཅིག་མཚུངས་ལྷན་རྣམས་སོ། །སྐྱིབ་
པས་ཐོགས་ལ་ཡུལ་ལ་མ་ཐོགས་པ་ནི་རྩལ་བསགས་ལ་ཡུལ་ཅན་མིན་པས་ཡུལ་ལྡོམ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་
འཛིན་ཅིང་བསགས་པ་དབང་སོ་ལྡོམ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མིན། ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་མཚུངས་ལྷན་
མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཡུལ་ལ་ཐོགས་པས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། ཡུལ་ལ་
ཐོགས་ལ་དམིགས་པ་ལ་མ་ཐོགས་པ་ནི་དབང་སོ་ལྡོམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྲིར། དམིགས་པ་ལ་
ཐོགས་ན་ཡུལ་ལ་མ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། སེམས་(༡༩༧)དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དམིགས་པའི་སྲིར། ཡུལ་དང་དམིགས་ཐོགས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ཡུལ་ལྡོམ་དང་ཚོས་ཁམས་
ཀྱི་མཚུངས་ལྷན་མིན་པ་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་སྲིར།

བཅུན་པ་གཞོན་ཏུ་མ་ཡེན་ན་རེ། ཉེན་ནམ་དམིགས་པ་གང་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་གཞན་དག་གིས་
ཐོགས་ཤིང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཏུ་ས་དེ་ཐོགས་བཅས་བརྗོག་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་པས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་
ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཐོགས་མེད་དུ་གྱུབ་སོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་ཚན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། དགོ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་
པའོ། །

དང་སོ་ནི།

ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱུད་དེ་དག་ཉིད། །

གཟུགས་སྐྱེ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱུད་ལས་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྒྱུད་དེ་ཐོགས་བཅས་སུ་བཤད་པ། དེ་དག་ཉིད་ལས་
གཟུགས་སྐྱེའི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་དག་ནི་རྣམ་སྐྱིབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་
མི་འབྲིན་པའི་སྲིར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་མེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཅེས་ཟེང་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བཤང་

དེར་འགྱུར་རོ། །

བརྒྱུད་པོ་ལས་གཞན་བརྒྱུ་པོ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཅན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱ་གཞུགས་ཀྱང་དགེ་མི་
དགེའི་ཀུན་སྐོང་གི་དབང་གིས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཀུན་སྐོང་གི་འི་རོ་རིག་བྱ་ཡང་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྐོང་གིས་དེ་གསུམ་ལ་མ་དམིགས་པས་སོ། །འོ་ན་མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཞུགས་ཀྱང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྟེན་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་དགེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་དབང་གིས་དེ་ཡང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུའོ། །

ཁ་ཅིག །མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བས་ཀུན་ནས་(༥༠ན)བསྐྱངས་པའི་དབང་གིས་དགེ་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེའང་སེམས་ཁམས་བདུན་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་
མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཚོས་ཁམས་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་
སོགས་ཅུ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་
སོགས་དང་། ཀུན་ནས་སྐོང་བ་ནི་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་མི་ལྡན་པ་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །དོན་དམ་པར་དགེ་བ་
ནི་བརྟགས་འགོག་སྟེ་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ནི་དུག་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་མེད་དང་། དེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་ཚོར་སོགས་དང་། ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་སྐྱེ་སོགས་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
དགེ་མི་དགེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་། ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་མི་དགེ་མིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་
བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེས་བསྐྱངས་པ་དང་ཅི་རིགས་
ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་གཞུགས་སྐྱེའི་ཁམས་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱངས་པའི་དགེ་མི་དགེ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་།
རིག་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི།

- འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །
- གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྒྱ་བཞིའོ། །
- འི་དང་རོ་དང་སྣ་དང་ནི། །
- སྐྱེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །

གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །

ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་དུ་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་སུ་
གཏོགས་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དོ་སྟེ། འདོད་པ་དེར་དེའི་རང་བཞིན་དང་མ་བུལ་ཞིང་དེའི་སྲིད་པས་
བདག་གིར་བྱས་པའི་སྲིད། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ན་ཁམས་བཅུ་བཞིའོ་སྟེ། དེར་ནི་དེ་དང་(༤༠བ)རོ་
མེད་དེ། དེ་རོ་ནི་ཁམ་ཟས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་དེར་སྐྱེ་བའི་སྲིད། དེས་ན་དེར་དམིགས་
རྒྱུན་དེ་གཉིས་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་སྣ་དང་ནི་སྐྱེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མ་གཏོགས་ཏེ་མེད་དོ། །

འོ་ན་དེར་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

བྱུང་མཐའ།

ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །

སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཁམ་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ལན་དུ་བྱེད་དོ། །

འོ་ན་ཁམ་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་དེ་རོ་ཡང་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་དེ་རོ་ཡོད་པར་
མི་མཆུངས་ཏེ། དེ་རོ་ཡིན་ཆད་ཟས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འགོ་ལ། རེག་བྱ་ཡིན་ཆད་ཟས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་འགོ་བའི་སྲིད།
རེག་བྱ་དབང་པོ་འགྱུར་བའི་རྟེན་དང་གོས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའམ་ལུས་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་སམ་
གཞི་དང་། གོས་སོགས་བགོ་བའི་དངོས་པོའི་རེག་བྱ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཟས་ལ་མེད་པར་དེ་རོ་ལ་འོངས་སྐྱོད་མེད་
པའི་སྲིད། ཟས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ལ་དེ་རོ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་རེག་བྱ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །

བརྩམ་པ་དབལ་ལེན་ན་རེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་ལྟའི་མིག་དང་
གཟུགས་སྐྱེ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་ལུས་ཡང་བ་དང་སྐྱེད་པ་གསེར་གྱི་
དོང་ཅེ་བརྟེན་པས་སྐྱེས་པའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ཡོད། དེ་རོ་རྒྱའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དུས་ན་ཚོར་བ་མེད་པས་འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་གྱི་དུས་ན་གཟུགས་སྐྱེ་རེག་བྱ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་དེ་རོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེའོ། །

དེ་ལ་སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་(༤༡ན)གཉེན་གྱིས་བརྩམ་པ་དབལ་ལེན་གྱི་ལུགས་ཁྱད་དུ་བསམ་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་

མཛད་ནས། གྲེ་སྐྱེས་གཟུགས་ཁམས་ན་རྗེ་རོ་མེད་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེའི་དབང་པོ་བཞིན་ལོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་དེས་པ་སྟོན་པས་སྲུན་འབྲིན་པར་བྱེད་དེ། ལྷགས་དེ་ལྟར་ན་སློབ་པའི་ཚོས་ཅན་
གྱི་བྱེད་པར་ལ་བརྗོད་པས་སྟོན་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་
གཟུགས་གྱི་ཁམས་ན་རྗེ་རོ་ལྟར་སྐྱ་སྐྱེའི་དབང་པོ་དག་ཚོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། རྗེ་དང་རོ་དེ་རང་
འཛིན་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་པོ་མེའི་དབང་པོ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བཏགས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་གྲེ་སྐྱེའི་སློབ་པའི་འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་ཁམས་ན་སྐྱ་སྐྱེའི་དབང་པོ་གཉིས་དགོས་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ།
རྟེན་མཛེས་པ་དང་དག་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སློབ་དཔོན་གྱིས།

དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མ་བྱུང་བར་བསྟན་ཉེ། མཛེས་པ་དང་དག་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་དབང་པོ་ནི་དགོས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་དབང་རྟེན་ཁོ་ནས་ཚོག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་གྲེ་སྐྱེའི་སློབ་པའི་ཞིག་གིས། གཟུགས་ཁམས་ན་སྐྱ་སྐྱེའི་དབང་པོ་མེད་པའི་དབང་རྟེན་མི་སྲིད་དེ། དེ་དེའི་རྟེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེའི་དབང་པོའི་རྟེན་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

སློབ་དཔོན་གྱིས།

དེ་ལྟར་སྐྱ་བ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཤེའི་དབང་རྟེན་དགོས་པ་མེད་པས་མི་སྲིད་པ་བདེན་པ་དེ་སྐྱ་
སྐྱེའི་དབང་རྟེན་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱ་སྐྱེའི་དབང་རྟེན་ནི་སྐྱ་སྐྱེའི་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་ལྷན་
མཛེས་པ་དང་དག་བརྗོད་སྐྱ་བ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཚུངས།

ཡང་སྟོན་གནས་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་ན་དེ། གྲེ་སྐྱེ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་དགོས་པ་མེད་པའི་རྗེ་རོ་དེར་འཛིན་
(༩༡བ)གྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་བྱུང་བ་སྐྱས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། མངལ་དུ་འཆི་བ་རྣམས་ལ་གཟུགས་
མཛོད་བ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་མིག་སོགས་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པ་སྐྱ་བུའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
དེས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱ་སྐྱེའི་དབང་པོ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ།

སློབ་དཔོན་གྱིས།

མངལ་དུ་དེས་པར་འཆི་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་དབང་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་ཡིན་མོད་གྱི། འདུས་བྱས་རྣམས་
རྒྱ་དང་བཅས་ན་སྟེ་ལ། རྒྱ་མེད་པར་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་མངལ་དུ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་

ཡོད་པས་འབྲུང་ལ། གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་དག་འབྲུང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། དབང་པོ་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཡིན་པས་ལས་དེ་
ཡང་ཡུལ་དྲི་རོ་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་ན་ཡུལ་ཅན་སྒྲུབ་ལེ་ལའང་སྲིད་པ་དང་བཅས་བར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་
གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་མི་འབྲུང་ལ། འབྲུང་
བའི་རྒྱ་ཡོད་ན་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་འབྲུང་དུ་ཚུགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གཞུགས་སུ་རྒྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་འབྲུང་ན་པོའི་དབང་པོ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་འབྲུང་
ཉེ། རྒྱ་དང་དགོས་པ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་བརྗོད་མཛད་པ་ཡང་ཤེས་ལྡན་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དེ་སྒྲུབ་ལེ་
དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཉེ། གཞུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་སློབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དེ་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པས་
སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་རིགས་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་ཁམས་ན་པོ་དབང་ཀྱང་ཡོད་
རིགས་པར་ཤེས་ལྡན་དོན་གྱིས་ཁས་(༤༩ན)ལེན་དགོས་པར་འགྲུང་ལ། དེ་མི་ལེན་ན་སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དུའང་རྒྱ་མཚན་དེ་བྱེད་རང་ལའང་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུང་བར་མཚུངས་པར་འཕངས་པ་ལ་ལན་དོན་མཐུན་མ་
ཐེབས། ཤེས་ལྡན་གལ་སྲིད་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་གཞུགས་ཁམས་སུ་པོའི་དབང་པོ་མེད་དེ་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར་
ཞར་བ་དང་ཞལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས།

པོ་དབང་ཡོད་ཀྱང་མི་མཛེས་པར་ཅིས་འགྲུང་ཉེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུ་བ་ལ་ལྟ་བུ་མཚོག་ཏུ་
མཛེས་པའི་ཕྱིར། པོ་དབང་ནི་མཛེས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི་དགོས་དབང་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཉེ།
རྒྱའི་དབང་གིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡོད་ན་མཛེས་འདོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་འབྲུང་བ་ཞར་བ་བཞིན་
ནོ། །

ལོན་གཞུགས་ཁམས་ན་སྒྲུབ་ལེ་དབང་པོ་མེད་ན།
མདོ་ལས།

གཞུགས་སུ་དབང་པོ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འགལ་ཅི་ན།

སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས།

གཟུགས་ཁམས་དེར་སྣ་སྟེ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་གང་དག་སྲིད་པ་དེ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་
མདོའི་ལུང་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེར་སོ་དབང་གྲང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་
སྲིད་ཚད་ཚང་བར་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྲིད།

འཇིགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་ཀྱིས་གཟུགས་ན་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟེ་མཚེད་དུག་ལ་སྲིད་པ་སྲོད་པས་དབང་པོའི་དབང་གིས་ལུས་
འགྲུབ་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་དབང་གི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ན་སྣ་སྟེ་འཇིགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལོད་ཀྱི་དེ་ལོད་མེད་
དོ། །པོའི་དབང་པོ་ཞི་དེར་མེད་དེ། འཇིགས་པའི་རེག་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་
སྲིད། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་ནི་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་(༤༩བ)གསུམ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་མེད་ལ། དེས་ན་དེ་
དག་ལས་སྟེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས།
དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །

སྟེགས་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །

ཁམས་ཐ་མ་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་ལ། ཁམས་སྟེགས་མ་བཅོ་ལྟ་སོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཏེ་
གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་མེད་ཀྱི་སྟེགས་བདེན་དང་སྟོ་ལྟའི་ཤེས་པ་ལ་སྲིད་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མིན་ཅིང་། དེ་དག་སྟོམ་
སྲང་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཟག་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་ཡིན། །

ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །
 ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས། །
 དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་བྲལ་པའི། །
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག། །
 དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡང་། །
 ཡིད་ཀྱི་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །

རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི་དུ། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅམ་ནི་དུ། རྟོག་མེད་དཔྱད་པ་མེད་པ་ནི་དུ་ཞེན། ཁམས་བཙོ་
 བརྒྱད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྗེ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྤྱིར་བལྟས་པས་ཅིང་བ་
 དང་རྟོག་དཔྱད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ས་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡིད་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་
 ཉེ། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་གྱི་རྣམ་
 པའོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་ཐོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་གཉིས་ལ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་ལས། རྣམ་པ་
 དང་ཐོ་ཐ་མ་གསུམ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་སྐབས་འདིར་རྟོག་དཔྱད་མ་བསལ་ན་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའམ།
 རྟོག་པ་ཡང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། རྟོག་དཔྱད་མ་གཏོགས་པ་(༥༩ན)གཞན་བཞི་བཅུ་ཅ་
 དགུ་པོ་རྣམས་ལས། ཅི་རིགས་པར་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཐོ་ན་ནི་ཐ་མ་གསུམ་པོ་དག་རྟོག་པ་
 དང་བཅས་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཐ་མ་གསུམ་པོ་སྟེ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཅམ་དག་ཡིན་ལོ།
 །

རྣམ་པ་གསུམ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་ཅེའི་བར་གྱི་ཐ་མ་གསུམ་དང་། སྤར་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་
 ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སུ་ཁམས་གསུམ་པའི་
 གཞུགས་དང་། སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་དང་བསམ་གཏན་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དཔྱད་པ་དག་ནི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་ནི་སྤྱི་ནས་མེད་ཅིང་

དཔྱད་པ་ནི་རང་གི་ས་པའི་དཔྱད་པ་ལས་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དཔྱད་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་ནི་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་
འགྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དཔྱད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་མི་འདུ་ན། དེ་རི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དཔྱད་པ་དེ་
རྣམ་པ་དང་པོའི་ནང་དུ་མི་འདུ་སྟེ། དེའི་དཔྱད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གཉིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་རང་མཚུངས་པར་ལྡན་མི་སྲིད་ཅིང་། དཔྱད་
པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་མི་འདུ་སྟེ། དེ་ལྟའི་དཔྱད་པ་
དེ་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་(༥༩བ)པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་དེ་ན་མེད་ན་དཔྱད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དཔྱད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟོག་
དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ནང་དུ་ཡང་མི་འདུ་སྟེ། དེ་ནི་དཔྱད་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ས་ན་ཚེས་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་རྟོག་དཔྱད་
དག་མ་གཏོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་དག་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་དེ་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཞན་དང་ལྡན་པ་མེད་པས་
ན་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་དག་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དེ་ལས་
གཞན་མེད་པས་རྟོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་
སོ། །དཔྱད་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཙམ་ནི་དཔྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔྱད་པ་ལ་དཔྱད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་བཞིའོ་ཞེས་འདོན་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་
གསུམ་གྱི་རྟོག་ཏུ་དཔྱད་མེད་རྟོག་ཙམ་དང་བཞིར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་མེད་ཀྱི་དེ་
ལྟར་བཞག་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དང་པོ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཆེ་བས་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་གི།
དཔྱད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་ཆུང་བས་མ་བཞག་ཡང་ན་དཔྱད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བའི་ཁམས་ཀྱང་
མེད་ལ་ས་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཞག་གོ། །

ཁམས་ལྷག་མ་གཟུགས་ཙན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱད་(༥༩ན)གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྟ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན།

མདོ་ལས།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པས་སྡོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་པོའོ་སྦྱར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་
སྤྱིར་སྦྱོར་ན།

ཤེས་པའི་ལྷན་པས་ལ་རྟོག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྣམ་
རྟོག་གོ། །དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལྷ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མ་དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་
སུ་བྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྟོག་མེད་དེ། རྟའི་རྟའ་ལག་གསུམ་བཅད་ན་གཅིག་གིས་བྱ་
བ་མི་རུས་པས་རྟ་རྟའ་མེད་ཅེས་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་ནང་ནས་སྡོན་རྟོ། །དེས་
རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་གཡེང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་སྣ་
ཚོགས་པའམ་གཟབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོས་བསམ་དང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་གཞན་ལ་མིང་ལ་བསྟོན་ནས་
འཇུག་པ་དང་གཟུགས་ཚོར་དང་མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེས་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིར། མཉམ་པར་
བཞག་པ་ནི་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་མིང་ལ་མི་བསྟོན་པར་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་དེས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་བྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་
ཉིད་དོ། །འགྲེལ་པར་གྲག་ཅེས་པ་གཞན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་ལྷན་པས་སྡོན་པ་སྟེ། རང་གི་བཞེད་པ་རྟོག་པ་ནི་
སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཚོས་གཞན་མེད་པར་དགོངས་པ་སྟེ། སྤང་བོ་ལྷ་
ལས་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཚོམ་བ་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་
(༤༩བ)སེམས་རྩེད་བའོ། །དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་བཞེན་དུ་གང་སེམས་ཞིབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི།

དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱེད་ཀྱང་།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱེད་སེམས་
བྱུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འཁར་བ་ལ་རྟེན་ནས་ཀན་པོ་ལྷང་བ་ལྟར་འདི་དག་སྐྱེ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་དེས་པར་བསྟོན་
པའི་སྤྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱེད་མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །
དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྷ་ལྷུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་ལ། གཞན་ལྷུལ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པས་དམིགས་
པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་དབྱེ་བ། འགྲུང་འགྲུར་གྲུར་གྱི་དབྱེ་བ། བསགས་མ་
བསགས་གྱི་དབྱེ་བ། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ། སྲེག་འཇལ་གྱི་དབྱེ་བལོ། །

དང་པོ་ནི།

མ་ཟིན་དགུ། །

བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྐྱ། །

དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཁམས་བཙུན་བརྒྱད་ལས་ཟིན་པའི་དོན་གཟུགས་ཅན་ནང་མྱད་པའི་ཕན་གཞོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་སྐྱེ་
བའི་རྟེན་དུ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྤྲོན་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ལ་ཕན་བཏུགས་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་དབང་པོའང་རྒྱས་པ་
སོགས་ཕན་གཞོན་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། མ་ཟིན་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་ཏུ་མ་ཟིན་པ་ནི་
དགུ་སྟེ། དམིགས་བཙུན་སྤྱ་བའདད་པའི་བྱེད་དང་བཙུན་པའི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་
མེད་པས་ཕན་གཞོན་བྱུང་མི་རུས་ལ། སྐྱ་ནི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དག་ཀྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་མེད་པས་ཕན་
གཞོན་བྱུང་མི་རུས་སོ། །གཞན་མིག་སོགས་ལྷ་གཟུགས་སོགས་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་ནི་ཟིན་མ་ཟིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྷ་ད་ལྟར་(༤༥)རྒྱུང་བ་དང་གཟུགས་སོགས་བཞི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་
པས་ཚོགས་པའི་རྟེན་དུ་རྒྱུང་ལ། མིག་སོགས་ལྷའི་འདས་མ་འོངས་ནི་ད་ལྟར་ཕན་གཞོན་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ན་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲ་བས་མ་ཟིན་པའང་ཡོད་དོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་ནི་ད་ལྟ་བུའི་
དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དག་ཟིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅ་བ་མ་གཏོགས་པའི་
སྐྱ་དང་སྐྱ་དང་སེན་མོ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟིན་པལོ།
།

གཉིས་པ་ནི།

རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

རྣམ་པ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི། །

འགྲུང་གྲུར་ཚོས་ཁམས་སྤྲོགས་གཅིག་ཀྱང་། །

ཁམས་བཙུག་ལས། རེག་བྱ་ལ་རྒྱའི་རེག་བྱ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་རྣམས་འབྱུང་འགྱུར་
ཡིན་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས།

དགོ་སློང་རེག་བྱ་ནི་ཕྱིའི་སླེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་
རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷག་མ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་
རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བཞིས་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

འདིར་བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ན་རེ།

སླེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དག་ནི་འབྱུང་བ་ཅམ་མོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ནི་བཅུར་མེད་ཅིང་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་བཞི་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ།
དེའང་རེག་བྱའི་སླེ་མཆེད་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཡིན་ལ། རེག་བྱའི་འཇམ་པ་སོགས་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་འབྱུང་གྱུར་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་དོག་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གཟུགས་སྤྱི་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་སྤྱི་(༤༥)སོགས་ཀྱི་སླེ་མཆེད་ཀྱང་འབྱུང་གྱུར་སོ་སོ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ།
མིག་སོགས་སོ་སོས་བརྒྱུད་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལ་ལུང་གིས་ཀྱང་གཞོད་དེ།

མདོ་ལས།

མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་ཅན་བསྟན་མེད་སོགས་བཅས་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་སླེ་མཆེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་བསྟན་སོགས་ཅན་དང་། སྤྱི་བོ་ཡང་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་བསྟན་
མེད་སོགས་བཅས་དང་། སྤྱི་ལའང་དེ་བཞིན་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ནི་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་གསུངས་
སོ། །

ཡང་མདོ་ལས།

གང་མིག་གི་ཤེད་ལོང་བྱ་ལ་སྤྱ་བ་མཁུང་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མིག་དབང་དང་ཐ་མི་དང་པར་འདུག་པའི་དབང་ཉེན་གྱི་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བར་བསྟན་གྱི་མིག་

དབང་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མིག་སོགས་འབྱུང་བ་མིན་ན། མདོར་དགེ་སློང་མི་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་གསུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དེས་དབང་པོ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་ལུང་ལུང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་རྗེས་གཞིའི་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རམ། ཡང་ན་འབྱུང་བ་ལས་མིག་སོགས་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་འབྱུང་ལ། ཡིད་ཁམས་ལས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྱུང་བས་ཁམས་དྲུག་སེམས་ཅན་གྱི་གཞིར་བསྟན་ཏོ། །དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་མདོ་དེར། རེག་པའི་ཚོགས་དྲུག་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། འབྱུང་བཞེར་མ་གཏོགས་པའི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གྱིས་འབངས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར། དགེ་སློང་མི་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་ནི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ལ། འདོད་ལུས་པའང་མིན་ཏེ།

མདོ་ལས། (༥༦ན)

འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའི་ཚོས་འདི་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

།

གསུམ་པ་ནི།

གཟུགས་ཅན་བརྩ་ནི་བསགས་པའོ། །

ཡང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་ཅན་བརྩ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྩལ་སྤོང་འདུས་པའི་བསགས་པའོ། །ནི་དེས་བརྩུང་ཡིན་པས་ཐོགས་མེད་རྣམས་མ་བསགས་པར་བྱུབ་པོ། །

བཞི་པ་ནི།

གཙོད་བྱེད་གཙད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །

སྲི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན། །

ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གཙོད་བྱེད་སྣ་རེ་ལྟ་བུ་དང་བཙད་པར་བྱ་བ་ཤིང་སོགས་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་སྲི་རོལ་གྱི་ནི་གཟུགས་སྲི་རོལ་རེག་བྱའི་ཁམས་བཞི་ཡིན་ཏེ། དམ་སྣ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་སྲིར་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ལ། རེས་འགའ་ནི་དམ་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། རྩལ་སྤོང་རབ་དབྱེ་བར་མི་ལུས་པས་འདུས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱན་འབྲེལ་བར་མ་བྱེ་བར་འབྲུང་བའི་རང་ཚུལ་ཡོད་པས་ན་འདུས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བར་
འབྲུང་བ་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་རྣམ་པར་
འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྐྱེད་ཅིག་མ་རྣམས་དག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་
འཆད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྒྱན་འབྲེལ་བ་ཞི་དག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དག་སྟེ་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བ་ཅན་རྣམས་བར་དུ་བཅད་དེ་སོ་སོར་གོ་ས་ལོགས་སུ་འབྲེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་བཞི་གཙོ་བོ་བྱེད་དང་
བཅད་བྱ་གཉིས་ཀར་དེས་བཟུང་གིས་ཁམས་གཞན་དག་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །ལུས་དབང་སོགས་ནི་
བཅད་བྱ་མ་ཡིན་ཉེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་མ་ལུས་པ་ལུས་(༤༤བ)ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བཅད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་
གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཉེ། བཅད་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣམས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་ཉེ། རོར་བུའི་འོད་ལྗང་དང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྣ་ཅེ་ཆད་པ་སྣར་སྣར་བ་ལ་སྣའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་སྣ་ཅེ་དང་དུད་
འགྲོའི་མཇུག་མ་ཆད་པ་ལའང་དབང་པོ་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་ན། དེ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི། དེ་སྐྱར་
སྣར་བ་ན་དབང་པོ་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱས་བྱུང་གིས་དབང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་ག་པའི་མཇུག་མ་བཅད་དུ་མ་
འགྲུལ་བ་ནི་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི།

དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་འཇུག་བྱེད་པའོ། ། སྐྱེད་དང་གཞུག་ལ་མི་མཐུན་སྟེ། །

གཙོ་བོ་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་ཁམས་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྐྱར་ལྟ་
བུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པའོ། །

དབང་པོ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་དང་འཇུག་བྱེད་མིན་ཉེ་འོད་བཞིན་དུ་དང་བའི་ཕྱིར། མི་ལྟ་བུ་གསོན་སྐྱེགས་བྱས་
ཀྱང་དབང་པོ་བྱེད་ཤིང་ལྟར་ཆོག་ནས་སོལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་
རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་མ་ཐག་པར་རེ་རེ་ནས་ཆད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་
གཞུག་བྱ་མིན་ནོ། །

སྐྱེད་དང་གཞུག་ལ་མི་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སྐྱེད་དེ་ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་མི་དང་ཅི་འགྲུབ་
པོ་སོགས་ཡིན་ལ། སྐྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་མེ་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་པར་ཁམས་བཞི་ཆར་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་

རྒྱུར་ཁམས་བཞི་ག་འགྲོ་ལ། གཞལ་བྱའང་ལན་ཚུ་སོགས་ཡིན་ལ། འཇལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་བ་འབའ་ཞིག་སོགས་སུ་
མེད་པས་ཁམས་བཞི་གས་སྲང་མདའི་མགོ་དམའ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེད། འགའ་ཞིག་སའི་ཁམས་ལ་
སོགས་ལ་སྲིག་པ་མ་མཐོང་བས་མེདེ་ཁམས་ཁོ་ནས་བསྲིགས་ལ། སྤྱི་བ་ཁོ་ནས་གཞལ་བྱ་སྟེ་ཡང་བ་ལ་སྲང་
(༤༧ན)མགོ་དམའ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྟོའོ། །

ལྷ་ས་བྱུང་བ་གསུམ་ལ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

- རྣམ་པར་སྦྱིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །
- རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལྷ། །
- སྤྱི་བའི་རྣམ་སྦྱིན་ལས་སྦྱེས་མིན། །
- རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྦྱིན་སྦྱེས། །
- སོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་རྣམ་གསུམ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ནང་གི་ལྷ་སྟེ་མིག་སོགས་དབང་
པོ་ལྷ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མེད་དེ། མིག་གི་ཁམས་སོགས་ནི་
གཞུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཤི་བ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་འོ། །དེ་ཡང་སྟོན་ལས་ཀྱིས་འབངས་པ་ཟེད་
ཅིང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཤི་བ་ལ་དབང་པོ་མེད་ན་ཤི་རོ་ཁ་ཅིག་སྟོག་པོར་འོང་བ་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་རྒྱས་རྒྱས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འཕྲུལ་ལ་སྦྱོས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་འོ། །

འོ་ན་འདི་ལ་རྒྱ་མཐུན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཐ་མ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ།
ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།

སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་གཞན་
ནི་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འདི་གཉིས་ལ་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཐུན་ཅམ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ལ། འདིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་
འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱས་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་སྦྱིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ལས་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་རག་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མ་རག་པར་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེར་

འདོགས་སོ། །

དེ་ཡང་ནམ་སྐོན་གྱི་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་ལས་སྐྱེས་པས་ནམ་སྐོན་སྐྱེས་སམ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་བྱིན་པའི་ལས་ནི་
ནམ་སྐོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེས་དེ་ནམ་པར་སྐོན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་ནམ་སྐོན་གྱི་རོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་
མིང་(༤༦བ)རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་ནི་སྟོན་ལས་སུ་རེག་པ་བཞིན་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
ཟས་དང་ལེགས་པར་སྐྱུང་བ་སྟེ་ལུས་བསྐྱུ་བ་དང་སྐྱོན་བཏང་བ་སོགས་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
ལྷན་པར་དག་གིས་ཉེ་བར་བསགས་པའི་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ནམས་ནི་རྒྱས་བྱུང་སྟེ། བསགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་
འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དམག་ལ་བསགས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་བསགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པ་ལས་
བྱུང་བ་སྟེ་འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཉིད་འདུལ་བ་ཡིན་པར་བསྐྱོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་
ཚངས་སྟོན་ཡང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་འདོད་དེ། དབང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུས་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རམ། མི་ཚངས་
སྟོན་ན་ལུས་འབྲིབ་ལ་རྟ་སྐྱུང་འབྲས་བུ་སྐྱུང་བས་ལུས་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་ནི་མི་གཞོན་པར་
ཟད་གྱི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཡང་མི་ཚངས་སྟོན་གྱི་ལུས་ཉམ་རྒྱུང་ལ་ཚངས་སྟོན་དང་ལྡན་
པ་ལའང་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ལ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་ལུས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་མི་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་སྐོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ནམ་སྐོན་གྱི་རྒྱ་སྐྱེད་ཅིག་སྲ་མས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་
ཡང་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། རམ་སྐོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོབས་རྒྱུང་ལ། དེ་དག་གི་སྟོབས་རྒྱས་
ཆེར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རུ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱོར་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུངས་སོ། །(རྒྱས་པའི་དབང་པོས་ནི་ནམ་སྐོན་གྱི་
དབང་པོ་སྟེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུངས་ཏེ་བསྐྱོར་ནས་གནས་སོ་ཞེས་པའང་འདུག །མཆན།)

ནང་གི་དབང་པོ་ནམ་སྐོན་སྐྱེས་ལའང་རྒྱས་བྱུང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཡང་ཅི་རེགས་པར་ཡོད་དེ། དཔུལ་བ་དང་
ཡི་དུགས་ཅི་རེགས་པ་ལ་ནི་གཉིད་ཅམ་དང་། ལ་ལ་ཟས་དང་ལེགས་སྐྱུང་ཅམ་ཡོད་སྲིད་གྱི་སྐྱ་མི་སྐྱོན་ལ་ཉིང་རེ་
འཛིན་མེད་ཅིང་དུད་འགོ་དེ་དང་འབྲ་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ། (༤༧བ)ལ་རྒྱས་རྒྱ་བཞི་ག་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་
ཀྱི་ལྷ་ལ་རྒྱས་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྒྱས་བྱུང་མེད་པར་ནམ་སྐོན་སྐྱེས་མེད་ཡང་དེ་མེད་པར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་དེ། ལྷའི་
མིག་བཞིན་ནོ། །

སྐྱ་ལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་དེ། ལུས་ཉམ་རྒྱུང་བ་མིན་པ་དག་སྐྱེད་གསང་མཐོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་
བའི་འབྱུང་བ་དང་མ་མི་དད་པར་འདུག་པའི་སྐྱ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐྱ་ནི་ནམ་སྐོན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ།
སྐྱ་བསྐྱུག་འདོད་ན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་ན་མི་འབྱུང་བས་འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་བཞིན།

ནམ་སློན་སྐྱེས་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབང་འབྱུང་ཞིང་ཚད་ན་མི་སྐྱེ་ལ། སྐྱ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་
ཚད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྐྱ་གདངས་ཀྱི་མཚན། །

གང་གིས་ཐོས་པར་འབྱུང་བ་མཉན་པར་གྱིས། །

ཚིག་རྒྱབ་དང་ནི་ཀྲུལ་བ་རྣམས་སྤངས་པས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ནི་ཐོབ་པར་འབྱུང། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱབ་སྤངས་པ་གོམས་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་རྒྱ་དེ་ལས་བར་མ་ཚོད་པར་དབྱངས་དེ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་ལས་ལས་མཐོན་པར་རྣམ་སློན་གྱི་
འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཚངས་དབྱངས་བྱུབ་པོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བརྒྱུད་པ་ལྟ་སྟེ། ལས་ལས་རྣམ་སློན་
སྐྱེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་གི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་སློན་ལས་ལས་བྱུང་བ་མིན་པ་རྒྱ་མཐུན་ལས་
བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་གསར་བྱུང་རྣམས་དང་། དེ་ལས་སྤོའ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ལུས་ཚོར་ཚོས་ཅན། རྣམ་སློན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ལས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བའི་
(༤༧བ)ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྐྱ་བཞིན་ལོ་སྟམ་ན། ལྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་འགལ་ཞེག་གིས་མ་དེས་ཏེ་སྐྱ་
བཞིན་འདོད་དགུར་འབྱུང་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་རྣམ་སློན་སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཚོར་བ་ནི་
བདེ་སྤྲུག་གི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་སྐྱ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་ཐོགས་པ་མེད་པ་བརྒྱུད་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱལ་མཉམ་
དང་། ཀྱུན་ཏུ་འགོ་བཏོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ན་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སློན་སྐྱེས་ནི་རྣམ་
པར་སློན་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་སློན་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སློན་ལས་
བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་བརྒྱུད་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་འབྱུང་མེད་དེ།
རྒྱལ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པར་གཞན་གསུམས་འི་རོ་རེག་བཞི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སློན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཚོགས་པར་འདུག་པ་
རྣམ་སློན་སྐྱེས་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་དབང་པོ་དང་རྒྱས་བྱུང་གི་སྤོའ་ཚོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྒྱས་བྱུང་དང་། དེར་མ་ཟད་
བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤོའ་པའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡང་རྒྱས་བྱུང་དང་། དེ་དག་རིགས་འབྲས་ལས་ཕྱི་མ་

འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཐུན་དང་། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གཞུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་གཉིས་ཀའི་
རྒྱ་མཐུན་དང་། དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་འདུག་པ་ཤི་བ་ལ་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཡང་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་
བགང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྗེས་དང་ལྡན་གཅིག་ཐ་མ་གསུམ། །

སྐད་ཅིག་མ་སྟེ།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཉལ་ཅིང་བརྟན་པའི་རྗེས་ཀྱི་རོ་བོར་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་འདུས་
མ་བྱས་པའོ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐ་མ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་(༥༥ན)སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཚོགས་པ་
ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི། འཛིག་ཉེན་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ཟག་
བཅས་ཡིན་པས་ཟག་མེད་སྲ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་སྐལ་མཉམ་མེད་པས་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་
སྟེ། དེའང་འདི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་བཟོད་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་དེའི་ཡང་
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྟོན་
སྐྱེས། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་སྲིར་བཏང་གི་དམིགས་བསལ་སྟོན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡིད་
སོགས་གསུམ་དང་ཚོས་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ་ག་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཚོས་
བཟོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་འཛོག་སྟེ་རང་རང་གི་བྱ་བའི་
ཆ་ནས་འཛོག་པའི་སྲིར། ཚོར་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་། ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་
ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །

དུག་པ་ཐོབ་བྱའི་བྱུང་བར་ནི།

མིག་དང་ནི། །

རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །

སྟོན་ཅིག་དུ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད། །

གང་མིག་གི་ཁམས་སྲུང་མི་ལྡན་པ་ལ་གསལ་དུ་ཐོབ་པ་དེས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གསལ་དུ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། མིག་

དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་ཞེས་པས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྤར་ཐོབ་པའང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རྩལ་དབང་སོ་གསར་ཐོབ་དང་། མིག་དབང་སྤར་ཐོབ་ལ་རྣམ་ཤེས་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།

དེ་ལས་སྤྱ་དང་སོ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞག་བདུན་པ་ག་བཅུ་བདུན་བཅོ་བརྒྱད་པ་ན། མིག་ཤེས་ནི་སྤར་སྤྱིད་པ་བར་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བའི་ཚེ་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། མིག་ནི་སྤར་མི་ལྡན་པ་ལས་སྐབས་དེར་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། འདིར་
(༤༤བ)འགྲེལ་བར་རིམ་གྱི་ཞེས་འབྲུང་བས་འདོད་པར་མངལ་སྤྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྩུས་སྤྱིས་དེ་ལས་བརྒྱུ་ག་གོ་ཞེས་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་སྤྱི་བ་ནི་མིག་གི་དབང་སོ་གསར་དུ་འཕྲོས་ཀྱི། དེར་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

སྤྱ་གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པས་འོག་མའི་མིག་ཤེས་དགེ་བ་ནི་དམན་པ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་ཅན་སྤར་བྱ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱེད། འོ་ན་དེར་མིག་ཤེས་མེད་པས་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་མིག་ནི་སྤར་ཐོབ་ཐེན་པ་དང་འདྲ་བར་ལྡན་ལ་མིག་ཤེས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་ཤི་ནས་དང་སོ་དང་འདོད་ཁམས་སྤྱ་སྤྱིད་པ་བར་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བ་ན་མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་སྤར་མི་ལྡན་པ་ལས་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི། མིག་ནི་སྤར་ནས་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་སྤྱ་གསུམ་པ་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདོད་ཁམས་དང་། དང་པོར་སྤྱིས་པ་ན་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་སྤར་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པས་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བ་ན་བར་སྤྱིད་ནི་དབང་སོ་ཚང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་གནས་སྐབས་དེར་འབྲུང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཤི་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱིས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྱིས་པ་ན་འང་གཉིས་ཀ་ལ་གསར་ཐོབ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་རང་སར་མིག་ཤེས་མེད་ཀྱི་དབང་སོ་ནི་སྤར་ནས་དེར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་**(༡༠༠ན)**ལོ། །

འདི་ལ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྤར་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྤར་ནས་ལྡན་པས་མི་ལྡན་པ་ལས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་ལྟ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐོབ་པ་སྤར་སྤྱི་སྤྱིས་སྤྱིས་འོང་བ་ལ། དགེ་མི་དགེ་ནི་མི་བསྐྱེད། །ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱེད་ཅམ་ན་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཐོབ་པ་སྤར་སྤྱི་དང་སྤྱིས་སྤྱི་མི་འོང་བས་སྤར་ནས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པ་མིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཅར་ཤི་བས་ནི་སྤྱིད་པ་བར་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བ་ན་གཉིས་ཀ་དང་མི་

ལྡན་པ་ལས་ལྡན་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྲིད། ཡང་སྐྱམས་ནི་མིག་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བུའི་དུས་ཉེ་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་ཅིང་། དང་པོའི་དེ་མངོན་དུ་མ་
བྱས་པའི་སྐབས་དང་། མིག་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་ནི་འདོད་པར་མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་པ་སྟེ། མིག་ལྷང་མ་
བསྟན་ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སྲ་སྲིར་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་ཀ་དང་
ལྡན་པ་ནི་འདོད་པར་མིག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དང་། དང་པོ་དང་གཉིས་པར་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུའི་སྐབས་སོ། །
གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་གསར་དུ་འཐོབ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལྷ་བཞི་སྟེ། ལྷ་དང་པོ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པས་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་ནས་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པ་དང་ཚངས་པའི་འཇིག་
རྟེན་དུ་སྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་དེ་དག་
ཏུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གི་སྐྱམས་ནི་ཞར་འོང་འདི་རྣམས་བསྟུས་ཏེ། རྣ་བ་དང་། (༡༠༠བ)རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་
སོ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་བསྟེན་བར་བྱའོ། །

བདུན་པ་སྲི་ནང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། སྲི་ནང་གི་རྣམ་པ། རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི། མཐོང་སྤང་སོགས་
ཀྱི། ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་མིན་པ། རྟག་མི་རྟག་གི། དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ནང་གི་བརྩ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །

མ་གཏོགས།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ནང་གི་ཁམས་ནི་བརྩ་གཉིས་ཉེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཁམས་དུག་མ་གཏོགས་པའི་
སྲིད། དེས་ན་དུག་ནི་སྲིད་ཁམས་སུ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་སྲི་ནང་དུ་བརྗོད་པའི་སྲི་ནང་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའམ་བདག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པའམ། མངལ་དུ་ཡོད་པས་ནང་གི་ཁམས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བདག་མེད་ན་
བདག་ཏུ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད་བདག་ཏུ་བཏགས་པར་ཟད་དེ།

མདོ་ལས།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །

གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །

མཁས་པས་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནི།
དུལ་བས་མཐོ་རིས་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

དེའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ།

གཟུང་བར་དཀའ་ཞིང་སྒྲུར་དུ་འཇུག།
གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཇུག་གྱེད། །
སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །
སེམས་དུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །

ཅེས་འགྲུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིག་སོགས་ལ་ནང་བདག་གི་སྒྲུ་དང་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་གྱེད་དེ། མིག་
སོགས་ནི་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བས་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་ནི་དེའི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་བས་སྤྱི་ལོལ་དུ་བཞག་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་གི་ནང་གི་ཁམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ཁམས་
སུ་འཛོག་པ་ནི་འདས་མ་ཐག་པར་མ་གྱུར་བ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་(༡༠༡ན)སྟེ། ད་ལྟ་
བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་གི་ཆེ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ན་འདས་མ་འོངས་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དུས་
གསུམ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པ་ཡིད་
ཁམས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ན། ཁམས་བཙུན་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་
པར་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་
ཡིད་ཀྱི་ཁམས། ད་ལྟར་ནི་མ་འོངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས། མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པ་གཞན་
བསྐྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞག་གོ། །རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་
ཡིན་ན་འདས་པའི་ཆེ་ན་འདའ་ཡིད་ཁམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་དུས་རྣམས་སུ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ལས་
འབྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཞེས་སྟོན་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །
དང་པོ་ནི།

ཚས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །

བརྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། ། དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །

ཁམས་བཙུག་ལས། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འཕམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟེན་པས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བའི་ཡིད་ལུལ་དུ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དེ། རང་རིག་འདོད་ན་ནི་རང་གི་ཤེས་པ་དེའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། འདིར་མི་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཏོགས་པའི་ལུལ་(༡༠༡བ)དུ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཡང་འགྱུར་བས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ནོ། །

ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཡིན་ལ། ཀྱང་གི་སྐྱས་རྟེན་བཅས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟུན་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །

འོ་ན་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་དེ་རི་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། ཁམས་གང་ཞིག་རང་གི་ལས་སམ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་རྟེན་བཅས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟེན་བཅས་ནི། མིག་གང་གིས་གཟུགས་བསྟུན་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བསྟུན་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་མཚུངས་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་ཟེར་ལ། ལུས་ཚོགས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཡོད་པས་ལྡར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཁམས་ལྟ་ལའང་སྐར་རོ། །

སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དག་རང་གི་ལུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཁམས་ལྷག་ནི། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས། གང་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་

དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་
ཁམས་ལྡན་ཞི་ཟླ་བ་དང་མོ་གར་དང་གྲུད་དང་རྩ་སྐྱོ་སོགས་ལ་གཅིག་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཞན་མང་པོ་
ཡང་ལྟ་བ་སོགས་བྱེད་སྲིད་པས་དེ་དག་སྐྱུན་མོང་ཡིན་པས། གང་ཞིག་ལྟ་སོགས་བྱེད་(༡༠༩ན)པ་དེ་ལ་བལྟས་ནས་
རྟེན་བཅས་དང་། གང་ཞིག་ལྟ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སྐྱོ་གཉིས་
མ་སྤང་བར་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས་ན། འི་རོ་སོགས་ནི་སྤང་ནས་འཛིན་པས། གང་ལྟ་སྐྱོ་བྱི་དབང་པོས་
འཛིན་པ་དེ་དག་མཚོན་སྐྱོ་བྱི་དབང་པོས་མི་འཛིན་པས་སྐྱུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དང་མཚུངས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གལ་ཏེ་ལྟ་སྐྱོ་བྱི་སྐྱོ་དབང་སོགས་དང་འཕྲད་ན་དེའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་
བསྐྱེད་ལ། འོན་ཏེ་མཚོན་སྐྱོ་བྱི་སྐྱོ་དབང་སོགས་དང་འཕྲད་ན་དེའི་སྐྱའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། གང་ཟག་
གཅིག་ཁོ་ནའི་སྐྱའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྲིན་བྱ་སྐྱོ་སོ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་བསྐྱེད་སྲིད་པས། གང་སྐྱའི་དབང་པོ་སོགས་དང་འཕྲད་པ་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱའི་རྣམ་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་མིག་སོགས་ནི་སྐྱུན་མོང་མིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་གི་
དབང་གིས་བཞག་ལ། གཟུགས་སོགས་ལྟ་ནི་སྐྱུན་མོང་བ་མིན་པས་རྒྱུད་དུ་མའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

འདིར་སེམས་ཁམས་བདུན་ལ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། བྱེ་སྐྱོས་མ་འོངས་པ་མི་
སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བོང་མ་བ་དག་ནི་དེ་མི་འདོད་པས་ཀུན་ལས་བརྱས་དང་། སྤང་
པོ་ལྟ་བ་སོགས་ལས་དངོས་སུ་མིག་སོགས་ནང་གི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་ལྟ་སོ་ཉིད་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་སུ་
བཤད་ཅིང་། ཁམས་གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་གཉིས་མ་བཤད་མོད་ཀྱི་འཕྲུགས་ཀྱིས་སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་དང་བརྒྱུད་ནི་རྟེན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། (༡༠༩བ)གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལྟ་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་
མཚུངས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཏེ།

བྱེ་བཤད་ལས།

མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་རྟེན་བཅས་པ་དང་དེ་དག་དང་
མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་རྟེན་བཅས་
མཚུངས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་བཅས་
མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱེད་པ་གཞན་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་ལ། རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནང་གི་ཁམས་རྒྱལ་གི་ལས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་དོ་
སོར་བྱེད། དུལ་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་གི་ལས་ནི་དབང་པོའི་དུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་དུལ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་གི་ལས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་པ་དང་དུལ་གྱི་དུལ་ཅན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་བརྟེན་ཏེ་འབྲུང་བས་
དེར་འཛོག་པའམ། ཡང་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟ་ཉན་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་
ནང་གི་ཁམས་སོགས་ལ་ཡོད་པས་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡང་ན་དབང་དུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འབྲས་བུ་
སེམས་བྱུང་རེག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་རྟེན་མཚུངས་སུ་བྱེད་
པའི་སྲིད་དེར་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གནས་མ་བུ་པའི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བརྟེན་ནི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །

ལྟ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །

ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་གཟུགས་ཅན་བརྟེན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་ཡང་བསྐྱོམས་
པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བེམས་པོ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། ལོག་
(༡༠༩ན)པར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་ཡང་
གྲུབ། སྐོམ་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟ་བའམ་འཛིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
སྲིད། རྣམ་པ་དགུ་ལམ་རྣམ་པ་དགུས་བརྒྱའི་རྩ་བའི་སྤྱད་པའི་ཚུལ་དུ་སྤོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁམས་ཐ་མ་
གསུམ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདོད་པའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
བརྟེན་དང་། ཀུན་འབྲུང་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟེན་ལྷགས་མཚོག་
ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འཇུག་པས་གཞན་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་ལ་དེ་ཡང་འཇུག་པས་ལྟ་བ་དང་པོ་
གཉིས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བཞི་དོར་
བས་ཉི་ལུ་རྩ་བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོར་སོགས་མཚུངས་
ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤ་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་སྤ་སྲིད་
འབྲུང་བའི་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པ་རང་དུས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་
ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་བཙོ་ལྟས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྣམ་པ་དགུ་རྩོ་

བཅག་པའི་ཚུལ་དུ་ལམ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཁམས་དེ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་སྒོམ་སྤང་སྟེ་སྒོམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་དུག་གསུམ་དང་རྒྱལ་ཉེ་བཞི་ལས་ཁམས་གྱི་སྒོ་
 རས་འདོད་པར་བཞི་དང་། །ཁམས་གོང་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དུག་དང་བཅུ་སྟེ་པ་རྒྱས་
 བཅུ་དང་། (༡༠༩བ)དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་།
 དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་དང་། འདུ་བྱེད་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཟག་
 བཅས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའོ། །ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ཟག་མེད་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཉེ། ཉེས་པ་མེད་པ་སྤང་བར་
 མི་འོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འབགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ་
 ཞེས་ཟེར་ལ། །ཁ་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་རྟོག་མེད་པས་སྒོམ་སྤང་ལས་གཞན་པའི་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་
 སམ་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་འཆད་ལ། སྒོམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་གྲང་། །ཁ་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
 པ་མེད་པས་མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་སམ། འབགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་
 སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་འདི་རྟུང་འཛོག་སྟེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་
 ཞིག་གཉེན་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐོང་སྤང་དང་། ཡུལ་ཅམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་གང་ཞིག་གཉེན་པོ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །

གཞུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །

གནས་མ་བྱ་པས། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འགག་པ་དང་།

མདོ་ལས།

རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགགས་སོ་ཞེས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལུས་
 དག་གི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་ན་འབགས་ལམ་མི་འབྱུང་བས། དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཚོས་ཅན། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཉེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཅིང་མ་བསྐྱིབས་པའི་ལུང་མ་
 བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོགས་ཚོས་བྱུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་བདེན་གྱིས་མ་ཐོབ་པ་དེ་དགོ་བ་ཡིན་ན་དགོ་ཅ་ཆད་

པ་ལ་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་སོ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྐྱེན་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། ལྷ་
པ་ནི་དཔེ་བུམ་པའི་སྤྲེང་དུ་མཐོང་ཞིང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་མཐོང་སྤང་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དུ་ངེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སོ་སྐྱེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཆེ་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྤང་གཉེན་དུས་མཉམ་པས་མཐོང་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུས་དེར་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སོ་སྐྱེ་འགག་པ་ནི་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །
མཐོང་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་ནི་ལོག་པར་མི་རྟོག་གྲུང་དེ་དང་འབྲེལ་བས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོ། །རན་སོང་
པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་
དགོ་བ་བདུན་རིག་གྲེད་དང་རིག་གྲེད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་གྲུབ་ལ། གཟུགས་ཅན་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་(༡༠༩ན)མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་བརྒྱུས་ལས་དེ་དག་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་
མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་ནི། ས་ཐོན་ནམ་ཀུན་སྤོང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སོ་སྐྱེ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་
ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པས་སྤངས་ན་འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
ཤེས་བཟོད་པའི་ཆེ་ན་སོ་སྐྱེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སོ་སྐྱེའི་ཐོབ་པ་མ་ཆད་པར་ཡོད་པས་སོ་སྐྱེ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་བཟོད་པས་སྤོང་བས་དེ་སྐྱེས་དུས་ནའང་སྤང་བྱ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱིད་སྐོམ་སྤང་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐོམ་སྤང་ནི་སྐོབ་པ་ལའང་ལྡན་པས་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་དེའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པས་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་
སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མ་སྤངས་པའང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་བྲལ་ལ་མ་སྤངས་པ་དང་། སྤངས་གྲུང་མ་བྲལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ལུ་ལས།
དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་སྤང་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་དང་
འདུས་མ་བྱས་དང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིན་པ་སྐོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིད་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བ་མིན་ཅིང་། ལ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ལྷགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ངན་
སོང་པའི་ལུས་ངག་གཉིས་ཀ་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། སྤྲུག་པ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ནི་དེ་གཉིས་
ཀ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་མ་ཡིན་པས་འགྲུབ་ལ། ལྷག་པ་སྤང་བཞིན་ནོ། །རྟགས་འདི་ནི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་

ཚིགས་དེའི་ནང་ནས་འགལ་བ་དམིགས་པ། དེའི་ནང་ནས་སྤང་འགལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་འགལ་དམིགས་
གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་ལ་དྲུག་པ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྲུབ་པ་ལ། འདིར་དེ་དང་འགལ་བ་དྲུག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་
པ་དམིགས་པའི་སྲིད་ཞེས་ཁྲུབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་
འགལ་ལ། འདིར་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲུབ་བྱ་དྲུག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དམིགས་པའི་སྲིད་ཞེས་རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྲུབ་བྱ་དམིགས་པའོ། །སྤྲོ་མ་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ནི།

མིག་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། །

ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །(༡༠༩༧)

ཁམས་བཙུག་པའི་མིག་གི་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྟེན་བཙུག་གྱི་མིག་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ལྟ་
བ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོ་མ་ནི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། སྤྲོ་མ་ནི་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དེའང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བའོ། །ཁམས་བརྒྱ་
དྲུག་དང་མིག་དེ་མཚུངས་དང་ཚོས་ཁམས་གྱི་ཕྱོགས་ལྟག་མ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་འོ། །ལྟ་བ་ལྟ་ནི་སྤྲོ་མ་བརྟན་པར་
འཆད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཙུག་ཏེ།
དེ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནི་དོན་རྩེ་བཟོན་པ་གསུམ་ཞེས་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །སློབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་སློབ་
པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་
ལ་ལྟ་བ་ལྟས་ལྟ་བ་ནི་མཚན་མོ་སྤྲིན་དང་བཙུག་པའི་སྤྲོ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲོ་མ་ལ་སྤྲོ་མ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་
བྲལ་ཞིང་སྤྲོ་མ་ལས་ཟེལ་གྱིས་ཉོན་པས་ཡོད་པ་མི་མཐོང་བར་མེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྤྲིད། དགེ་བ་ཟག་བཙུག་གྱི་ལྟ་
བས་ནི་སྤྲོ་མ་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ་སྤྲིན་ལས་སྤྲོ་མ་ལ་གཟུགས་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏི་
ལྷག་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་རྟོག་སྟོང་བ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ལ་མེད་
པས་མཚན་མོ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲིད། སློབ་པས་ནི་སྤྲིན་དང་བཙུག་པའི་ཉོན་མོངས་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། སྤང་བྱ་སྤྲིན་གྱི་
ལྟག་མ་ཡོད་ལ་སྤང་བ་མཐོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲིད། མི་སློབ་པས་ནི་སྤྲིན་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་
ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གསལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་
པ་སྤུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་དང་ཡང་བྲལ་བའི་སྤྲིད།

གཉིས་(༡༠༥ན)ས་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དགག། མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བསྐྱབ། དབང་པོས་
ཡུལ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་དུས་ངེས་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན། དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་
ས་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་སྒོ། །

ངེས་རྟོག་མེད་སྤྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། །

ཅའི་སྤྱིར་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། སྐོ་ལྟའི་ཤེས་
བ་དག་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་དག་
བའི་སྐོ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
ཆགས་སོགས་ལྟ་དང་། ལྟ་ཅིག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་དང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་རྟོག་མེད་པས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་ས་ལ། དངོས་དང་། དོགས་ས་གཅོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

མིག་གིས་གཞུགས་རྣམས་མཐོང་།

འོ་ན་མིག་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པས་ལྟ་བུ་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་ཚོས་ཅན། ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
གཞུགས་རྣམས་མཐོང་བས་ལྟ་བུ་པའི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་ས་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་མི་མཐོང་དབྱེད། མིག་དང་མིག་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་དབྱེད། མིག་གཉིས་
ཀས་མཐོང་མི་མཐོང་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བརྟེན་བཅས། །

དབང་པོས་མཐོང་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་མེད། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་
མཐོང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མིག་ཀྱང་གྱིས་མི་མཐོང་གི་མིག་གི་

རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་གོ། དེ་དང་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །

གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཚོད་པ་ཡི། །

གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །

རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ་(༡༠༥བ)དང་བཅས་པས་མཐོང་ན་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་ནི་ཐོགས་
མེད་ཡིན་པས་རྩེག་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་གཟུགས་སོགས་བསྐྱབས་
པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་གཞུང་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་
པའམ།

གང་སྐྱེལ་གྱིས།

ཤེས་པས་མཐོང་བ་འགོག་མི་རུས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེད་དམ།

སྟོབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ནི།

མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་རིགས་པ་མེད་ལ། ལུང་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་མིག་ཁོ་ནས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་དེ་དང་དེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་ཏེ། མིག་
མེད་ན་ལོང་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། མིག་ཤེས་མེད་ཀྱང་ལོང་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉེས་པ་བ་མིག་
ཤེས་མཐོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་ལོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱང་མིག་ཤེས་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་སྐྱབ་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དུལ་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱབས་ན་ལུལ་དེ་
མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསམ་པའོ། །

དེ་ལ་བྱེ་སྤྱོད། སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་རི་སྟེ་མི་སྤྱོད་སྟེ་སྟེ་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དེ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྩེག་

སོགས་ལས་འདས་ནས་ཅིག་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གྲེ་སྐྱ་གང་གི་ལྟར་ན། ཅིག་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་ལྟ་བའི་འཇུག་པ་མེད་དེ། མིག་(༡༠༦ན)གིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ན་མིག་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱང་རྟེན་མིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བར་གྱུ་བོ། །

གྲེ་སྐྱས་དེ་སྐྱད་ཟེར་བ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་མ་དེའི་ཁ་བརྒྱུད་ནས་གྲེ་སྐྱ་ལ་སྐྱར་བྱས་ཏེ་དགག་པ་ནི། མིག་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞིན་ཅིག་སོགས་ཡུལ་དང་འབྲུད་པ་ལ་དེ་མཇུག་ཏུ་སོགས་ནས་མི་འཇུག་པ་ལྟར་མི་འཇུག་པ་དང་མིག་ཉིད་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་དམ་གྲས་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སུ་མ་དང་མི་མཚུངས་ལ། མིག་སོགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱབ་པ་མི་མཐོང་བ་མ་གྱུ་བྱེ། འཚིང་བུ་དང་ལྟང་ཚོར་དང་ཤེལ་དང་ཚུ་དག་གིས་བར་དུ་ཚོད་ཅིང་སྐྱབ་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བར་ཡང་སྐྱ་མི་རུས་ཏེ་གྱུ་བའི་མཐའ་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱབ་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་མིག་དབང་མ་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་སྐྱར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཉེ་བར་གནས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྒྱ་སུ་བྱེ་གཉིས་ཚོགས་པ་གཞིར་གྲས་ལ། ཡུལ་སྐྱར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་མེད་ན་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཡུལ་སྐྱར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡོད་ན་མ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འདང་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་བྱེ། རི་རབ་ཀྱི་བེ་རྒྱུའི་ཅིག་པའང་སྐྱར་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐོང་མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དགོས་པ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། འདས་པའི་ཡིད་ནི་(༡༠༦བ)ཤེས་པ་བྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཚོས་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བས་ཚོས་ཤེས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཚོས་མི་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་འདི་སྔོན་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཆ་རྣམས་མི་ཤེས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱར་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་རྣམས་ནི་མི་ཤེས་པར་མི་འཛོག་གོ། །

ཡང་ན། རྟེན་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལས་མིག་ལ་བཏགས་ནས་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྲིའུར་འདུག་པའི་མི་འབོད་པ་ལ་ཁྲིའུ་འབོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མིག་གིས་ཤེས་ན་མིག་གིས་མཐོང་མིག་གིས་ཤེས་ཞེས་འབྱུང་བ་རིགས་པ་ལས།

མདོ་ལས།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱུག་པ་རྣམས།

ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱེད་རང་ལའང་མིག་གིས་མི་ཤེས་པར་གྱུ་བོ། །

མདོ་ལས།

བྲམ་ཟེ་མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ཀྱང་སྐྱོ་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་
དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱོས་མི་མཐོང་གི་སྐྱོ་ནས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བས་མིག་གི་སྐྱོ་ནས་མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་།
ཞེས་པའོ། །

མདོ་ལས།

དེར་ལྟ་བུར་ལ་སྐྱོ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་དེ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ལ་བལྟ་བ་ཡིན། བྱ་བ་འདི་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་
མཐོང་བ་ལ་སྐྱོར་གྱུར་བ་ཉིད་གྱིས་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་གྱིས་ལུང་གི་དོན་ནི་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

མིག་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་ན་སྐར་དེ་རི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་
བའི་གཟུགས་དེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་མི་མཐོང་མོད་གྱི་མིག་ཤེས་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་བཞིན་
འདིར་བརྗོད་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ལོ། །

མདོ་(༡༠༥ན)ལས།

དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ལའང་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་རུབ་ཕྱོགས་དང་ཉི་འོག་པ་དག་ན་དེ། མིག་གིས་མཐོང་ན་ཚོས་ཅན། སྐར་མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་བའི་བྱ་
བ་གཞན་ཡོད་པར་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མིག་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་མིག་གྱེད་པ་མོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
བ་ལ། གཟུར་གནས་སུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཞིག་ན་དེ། ལྷན་ཀ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ལྷན་པ་མ་གྲུབ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཏེ།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ལའང་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཤེས་
པའང་མི་འགའ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་མིག་ལ་མཚུངས་པ་སྐྱུར་རུང་བར་གྱུ་བོ། །

ཡང་བྱེ་སྐྱའི་ནང་གསེས་ཁ་ཅིག་མཐོང་བ་ནི་མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་ལ། དེའི་རྟེན་མིག་ཡིན་པས་མིག་གིས་མཐོང་
བར་བརྗོད་བ་མི་འགའ། ལྷ་ནི་འབྱུང་བས་སྐྱོག་ཀྱང་དེའི་རྟེན་གྱི་མིང་གི་བྱིལ་བུའི་སྐྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར་རྟོ།

དེ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
ན་མིག་གིས་མཐོང་ཞེས་གྲགས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྐྱེས་
པས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་མི་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

རི་སྐད་དུ། བྱེ་བཤད་ལས།

མིག་དང་སྤང་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་འགྱུར་བས་རྟེན་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ཞོ་ནའི་སྐྱ་སྐྱར་གྱི་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱ་ནི་མི་སྐྱོར་རོ། །
རྟེན་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་ན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་ཤེས་ཞེས་བསྟན་མི་
ལུས་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་(༡༠༧)ཙམ་གྱིས་གཟུགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཉེན་མོས་ཉེན་པར་བྱེད་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མདོ་སྐྱེ་བ་ན་རེ། མིག་དང་དེའི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དཔྱོད་པ་ནི་ནམ་ཀ་བཟང་པ་དང་ལྷན་པར་
མེད་དེ། རང་རྒྱུད་དམ་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྐྱ་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་མཐས་འཇོག་པར་མི་རུང་སྟེ།

བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས།

སྐྱོངས་ཀྱི་མིའི་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱག་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཆེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི། མིག་གིས་མཐོང་རྣ་བས་ཐོས་སྒྲས་ཚོར་སྤྲེས་སྐྱོང་ལུས་ཀྱིས་རེག་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་
པར་ཤེས་ཞེས་ཞོ་ནར་སྐྱ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། འདིར་ནི་ཐོད་ཀྱི་འཆད་པོ་སྤྱིར་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དག་སྐོ་ལ་གསལ་
བར་མ་ཤར་བར་སྐྱང་བས་རང་འགྲེལ་སྤེལ་ཏེ་བཤད་དོ། །ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཙམ་པས་ནི་སྐྱབས་འདིར་བྱེ་
སྐྱ་དང་མཐུན་ཏེ། ལུང་སོ་ལྷ་པ་ལས། མིག་རྟེན་མཚུངས་ཞེས་རྣམ་ཤེས་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་མཚུངས་མཉམ་
དུ་བཤད་པ་དང་། རེག་པ་ལ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་གཙོད་པའོ་ཞེས་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །

མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་བྱིང་རོ།

མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ན་མིག་གཉིས་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའམ་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་མཐོང་ཞེ་ན། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་
 དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་རྗེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ་མིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ན་མི་གསལ་བ་ལས་
 གཉིས་པ་སྟེ་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་བས་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་བའི་བྱིང་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གངས་མང་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་
 ལས་གསལ་བར་འགྱུར་མི་རིགས་ཉེ། སྤྱི་མའི་གྲོགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིང་། དཔེར་ན། ལྷ་སྐྱེན་གྱི་མིག་སྟེ་བས་མཚོན་
 སྐྱེན་གྱི་མཐོང་བ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །རྟེན་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཆད་པས་རྣམ་ཤེས་ཆད་པར་ཐལ་
 བའང་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་(༡༠༧)པས་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་བྱིང་རོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་
 གང་རུང་ཤེ་ཤེས་ཀྱང་མཐོང་རུང་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱིང་པར་ལ། འཕྲད་མ་འཕྲད་དང་། མཉམ་མི་མཉམ་མོ། །
 དང་པོ་ནི།

མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི།

ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་གསུམ་གཞན་དུ།

དབང་པོ་དུག་ཡུལ་དང་འཕྲད་ནས་སམ་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ཅེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཞིང་
 བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པའི་མིག་སྐྱོན་དང་ཐུར་མ་དང་པགས་པ་མི་མཐོང་བའི་བྱིང་། ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ལ།
 རྣ་བས་ཀྱང་རྒྱང་རིང་པོའི་སྐྱོ་ཐོས་པའི་བྱིང་དང་། དབང་པོའི་གན་དུ་རྩུར་འོངས་པ་ཡིན་ན་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཐོས་པར་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱད་ཅིག་དང་
 པོའི་ཆེ་འཛིན་པའི་བྱིང་ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ཉོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲད་ནས་འཛིན་ན་སྐྱ་ལྟེ་ལུས་ལྟར་དེ་
 གཉིས་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་རྒྱ་སྐྱོན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷའི་སྐྱའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་བཤད་དེ།

- འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །
- གནས་པའི་རྗེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
- བདག་ཉིད་ཡུལ་གཅིག་གནས་ནས་ནི། །
- ཚོར་བར་བྱེད་ཅིང་སྣོམ་པར་བྱེད། །

ཅེས་འགྲུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཀྱང་སློབ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མཛོན་ཤེས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ངོ། །

འོ་ན་མིག་རྣམས་མ་འཕྲད་པར་འདྲ་བས། ཚོད་པ་དང་ཆེས་རིང་བའང་འཛིན་པར་འགྲུང་ངོ་ཞེ་ན། མི་འགྲུང་ཉེ། དུལ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་བར་དུ་ཚོད་པ་ནི་མིག་དང་རྣ་བས་མི་འཛིན་ཉེ་བཟུང་བར་མི་རུང་བའི་སྲིད། འཕྲད་ན་རང་མིག་སློབ་དང་རྒྱར་མ་སོགས་འཕྲད་དོ་ཚོགས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ཞེས་མཚུངས་ཤིང་། ཡང་མིག་དང་རྣ་བ་ནི་རང་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དབང་སོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་(༡༠༧)སྤྱི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རང་དང་ལྡན་ཅིག་བྱུང་བའི་དྲི་རོ་སོགས་འཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པ་བཞིན་མིག་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ཡང་མ་འཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་ནོ། །མ་འཕྲད་པར་འཛིན་པའི་ངོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་འདྲེན་གྱང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་འཕྲད་པར་མི་རུང་བའི་སྲིད་དུལ་དང་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ནོ། །སྤྱི་སྤྱི་ལུས་གསུམ་ནི་མ་འཕྲད་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲད་ནས་འཛིན་ཉེ། དབྱུགས་མ་རྒྱབས་པར་དྲི་མི་འཛིན་ཅིང་རྒྱང་རིང་སོའི་རོ་རེག་མི་འཛིན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱི་སྲིད། འཕྲད་མ་འཕྲད་གྱི་དོན་ནི། རུལ་འདབ་འགྲུར་བ་དང་མ་འགྲུར་བ་ལ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རུལ་པན་ཚུན་རེག་པ་ནི་མེད་དེ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་རེག་ན་རགས་པ་རྩོམ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ལ། རྩུགས་རེས་རེག་ན་རུལ་ཆ་བཅས་སུ་འགྲུར་བའི་སྲིད། དེས་ན་རུལ་ཆ་མེད་ལ་རྩུགས་རྩུག་གི་རུལ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ནི་བར་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཀྱང་དབྱས་ན་རུལ་སྤ་རབ་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པ་ལ་འཕྲད་པ་ཞེས་འདོད་ལ། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ནི། རུལ་རེག་ན་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་གཉིས་པ་ལ་རེག་པའི་སྲིད། རྩུག་པར་འགྲུར་བས་རེག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤྱི་རི་ལྟར་འགྲུང་ཞེ་ན། མ་རེག་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྲིད་ཉེ། རེག་པར་གྲུར་ན་འདག་པ་ལ་འདག་པ་བསྐྱུན་པ་བཞིན་གྱིང་བར་འགྲུར་བས་སྤྱི་མི་འགྲུང་ངོ། །འོ་ན་འདུས་པའི་གོང་བུའི་མ་རེག་པ་ཉིད་གྱིས་རུལ་སོ་སོར་གནས་པ་གྲེས་པར་མི་འགྲུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྲུར་ཉེ། རྒྱང་གིས་བཟུང་བའི་སྲིད་ངོ། །

རྒྱང་གིས་རི་ལྟར་འཛིན་ན། འཛིག་པའི་རྒྱང་གིས་ནི་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། ཆགས་པའི་རྒྱང་གིས་ནི་ཆགས་པར་བྱེད་པས་སྲི་མ་ཉིད་གྱིས་མི་རྒྱང་བར་བྱེད་དོ། །

བཅུན་པ་ན་ཟེ།

རུལ་འགྲུར་བའམ་རེག་པ་ནི་མེད་གྱི་གཡག་རྩ་དང་ནེ་ཅུ་སིང་ལྟར་བར་(༡༠༩)མེད་ལ་རེག་གོ་སྤྱི་ལ་དུ་འདུ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཉེ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རུལ་སྤན་བར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་སྟོང་པར་རུལ་གཞན་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱི་ལ་ཀྱང་འགོག་

བྱེད་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་ཐོགས་བཅས་སུ་མི་རུང་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་བར་མེད་པར་གནས་ཀྱི་རེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་ན་རྩལ་ཕྱན་ནམས་འདྲེས་
པས་རགས་པ་རྩོམ་མི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་རེས་རེག་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་རྩལ་
ཕྱན་ནི་མ་རེག་ལ་བསགས་པར་གནས་པ་རེག་ཀྱང་དེ་ནི་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་བྱིར་རྫོལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །

ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འདྲིན་པར་འདོད། །

ཡང་སུ་སྟོགས་པ་དག་མིག་དང་ན་བ་ཡང་རང་གི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་འདྲིན་ཀྱང་རི་བོ་དང་འབྲུག་སྐྱ་
སོགས་ཆེས་ཆེ་བར་སྣང་བ་ནི་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པར་མེ་ཆེན་པོར་འབྲུག་པ་ལྟར་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་
འདྲིན་ནམ། མི་མཉམ་པ་ཡང་འདྲིན་ཅེ་ན། སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། རང་དང་འབྲུད་པ་འདྲིན་པས་ཡུལ་ནི་
མཉམ་པ་འདྲིན་པར་འདོད་དེ། དབང་པོའི་རྒྱ་རི་ཅམ་འབྲུད་པའི་ཡུལ་འདྲིན་ལ། མིག་གིས་ནི་རྒྱུད་དུ་སྐྱའི་རྩེ་མོ་དང་
ཆེན་པོའི་རི་བོ་དང་མཉམ་པ་དང་། མཉམ་པ་རྒྱན་འབྲུམ་ཅམ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་ཅིང་། རྣ་བས་ཀྱང་འབྲུག་དང་
སྐྱང་བུ་དང་ན་བའི་ནང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱ་འདྲིན་ལ། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཚད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་དོ། །

དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་དང་བཞེད་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། མིག་ནི། མིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྟེང་ནས་གོ་སྟོད་ནག་པོའི་མེ་
ཏོག་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་དབང་པོའི་རྩལ་སིལ་བུ་ལ་ཁ་དོག་དང་བས་བགས་པ་བཞིན་དུ་བཀའ་བས་མི་གྲུས་པར་
འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ནི་དབང་རྟེན་གྱི་སྐྱ་ལོག་ན་ཉུང་འབྲུ་ལྟར་གནས་ཤིང་། ཤེལ་བཞིན་དང་བས་(༡༠༩བ)པན་
རྩོམ་མི་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སོ། །

ན་བ་ནི། རྣ་བའི་ནང་ན་ན་འབྲུག་གོ་གའི་འདྲེར་བུ་གཅུས་པ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ཀྱང་གོ་བ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ན་
གནས་སོ། །

སྣའི་དབང་པོ་ནི། མཚུལ་པའི་སྤྲུག་ན་ཟངས་མའི་ཁབ་གཉིས་གཤེལ་བས་ལྟར་གནས་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་སྟེང་བ་
བཞིན་དུ་མ་འགྲུས་པར་གོར་གོར་པོར་གནས་སོ། །

སྟེ་ནི། སྟེ་རྩེ་མེད་དབྱས་ན་སྐྱའི་རྩེ་མེད་ཁྱོན་ཅམ་ཞེག་དབང་པོས་མ་བྲུབ་པས་སྐྱ་གམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
སའི་རྩ་ལག་ལས།

དེ་ནི་སྐྱང་བུ་འདྲིན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མེད་ན་ཡིག་འཚུ་ཞིང་དང་ག་མི་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ལུས་ནི། ལྷ་གི་བྱང་བུའམ་བྱ་རེག་འཇམ་གྱི་བགས་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་ན་ནང་ན་དབང་
པོས་མ་ལྷོད་པར་འགྱུར་བས་དབང་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་ལྟར་གནས་སོ། །

པོ་དང་མེའི་དབང་པོ་ནི། མཐེ་པོ་དང་རྩེ་སྐབས་ལྟར་གནས་སོ། །

མིག་དབང་གི་རྩལ་སྤ་རབ་ནས་སྣེ་དབང་གི་རྩལ་སྤ་རབ་ཀྱི་བར་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་
རྩལ་སྤ་རབ་རིམ་ནི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མེད་དེ། རབ་རྩུ་འབར་བའི་དཔྱལ་མེའི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་
སྤ་རབ་ཚད་མེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ན་ལུས་ཞིག་པར་འགྱུར་ལ། ལོ་ཞེས་
པ་ནི་མ་རངས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤ་རབ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ལས་དབང་གི་ལུས་མི་འཛོག་གོ་ཞེས་
བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་རྟེན་གྱི་དུས་ངེས་པ་ནི།

ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།

དེ་དག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན། །

ཞེས་པས་བསྟན། རྣོ་ལྷའི་ཤེས་པ་དང་དུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཡུལ་ད་ལྟ་བུར་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་རྟེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལམས་དེ་དག་ལས་ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འདས་
པ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བུར་དང་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལམས་དང་པོ་ལྷ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་(༡༡༠ན)རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འང་གི་སྐྱེས་
ཡིད་འདས་པ་དེའང་རྣོ་ལྷའི་དབང་པོ་ད་ལྟ་བུར་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་འདས་དུས་སུ་
ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་ལ།

པོད་ཁ་ཅིག་འང་སྐྱེ་འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ།

དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནི། མིག་ཡིན་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་བར་དུ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་འདས་པའི་རྟེན་ནི་ཡིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

ཚོགས་ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་དབང་པོ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱང་བའི་བྱིར། རྩེ་སྐྱེ་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
ཅེས་དོགས་པར་སྐྱང་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་འགྲེལ་བར་རྟེན་དབང་པོ་གཉིས་གཉིས་ཞེས་པ་དབང་ཡིད་ལ་སོ་སོར་

དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱང་ཟེར་ལ། ཡང་སྲོགས་སྲ་མས་དབང་མངོན་གྱི་ཡིད་ཤེས་གྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་
བ་ལྟར་ཡིད་མངོན་གྱིས་ཀྱང་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་དེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། སེམས་ཚམ་བ་དག་
ཀྱན་གཞི་དང་འབྲུག་ཤེས་པ་ན་ཚུན་རྟོག་པ་མཚུངས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་བཞག་པ་བཞེན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མེན་ན་རྒྱལ་སྲས་མར།

གང་གི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྡེ་པོ་དབང་པོ་གཉིས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་དང་ཡིད་གྱི་དབང་པོའི་རྟེན་ཅན་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཞེས་འབྲུང་བས། ལུང་དེ་ལ་གཞན་གྱོག་པའི་བཤའ་ཐབས་ཅད་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་བྱིར་ཞེས་དོགས་པར་སྣང་
བས་དཔྱོད་ལྡན་དག་ལེགས་པར་དཔྱོད་པར་གྱིས་ཤིག

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ནི། རྒྱག་པ་ཡིད་ཤེས་ལའང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཉོན་ཡིད་དང་འདས་
(༡༡༠བ)པའི་རྟེན་ཡིད་འདས་མ་ཐག་གཉིས་བཞེད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྲ་པོ་དག་དང་འབྲ་བ་མེད་པའི་སྲོན་དུ་འགྱུར་
ཞེས་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤའ་དོ། །

སྐྱིར་ཁམས་རྒྱག་ལ་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་པའི་སྲ་ནི་མིག་སོགས་སྡེའོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་
ལ་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་སྲ་མ་དང་མཚུངས་སྡུན་གྱི་སེམས་བྱུང་འདས་མ་ཐག་པའོ། །དབང་པོ་དང་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འདས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡིད་དོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་སྡུན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་འདིར་སྲ་བཞེར་ནི་བརྩེར་མེད་དེ།
སྲ་དང་པོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་འདས་མ་ཐག་པ་ཉིད་བཤའ་མ་ཐག་པར་སྲ་གསུམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤའ་པའི་བྱིར།
ཐེག་ཚེན་བ་ལྟར་ན་ཡིད་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཉོན་ཡིད་ལ་བཤའ་པས་སྲ་བཞི་བརྩེར་ཡོད་དོ། །

སྲ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྟེན་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་དག་གྱུར་བས་འགྱུར་ཉིད་བྱིར། །
རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །

རྣམ་ཤེས་དེ་དབང་པོ་དང་ལྷུལ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ན་དབང་པོ་ཁོ་ན་རྟེན་དུ་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་

དབང་པོ་དེ་དག་གྱུར་བས་རྣམ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ། དབང་པོ་ལ་སྐྱེན་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་གཞོན་
ལས་རྣམ་ཤེས་བདེ་སྤྱད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གསལ་བ་དང་
མི་གསལ་བར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འགྱུར་བས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་འགྱུར་བར་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་སྤྱད་མི་སྤྱད་ལས་རྣམ་ཤེས་བདེ་སྤྱད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་
ཆགས་ཅན་དག་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་པས་རྣམ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཆགས་བྲལ་ལ་དེར་(༡༡༡ན)མི་འགྱུར་
རོ། །ཡུལ་གསལ་ཡང་དབང་པོ་མི་གསལ་ན་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་ལ། དབང་པོ་གསལ་ན་ཡུལ་མི་གསལ་ཡང་
དབག་ཚད་དུ་མས་བར་ཚོད་པ་ལའང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། བྱ་ཚོད་
ཀྱི་མིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བས་རོའི་གཟུགས་མི་གསལ་ཡང་དབག་ཚད་དུ་མས་བར་དུ་ཚོད་པའི་མིག་
ཤེས་སྐྱེ་ལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱུར་རོ། །དེས་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན། །

ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་དབང་ཡུལ་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་ན་དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་གྱི། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ཅི་
ཞེ་ན། མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སོའི་མི་བཞིན་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ལ་
བསྟོས་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་མོང་དང་མིག་ནི་མིག་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མིག་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཁོ་ནའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་གི་སྟོན་ས་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཉེ་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་དང་རོའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་
ཉེ་བུའོ། །

དེས་ན་རི་རྒྱན་དུ།

སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་ཐ་སྐྱད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་དབང་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་སའི་ངེས་པ་ལ། མིག་ལ་དངོས་སུ་སྐྱུར་བ། རྣ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལྷ་

ལྷོ་ལུས་གསུམ་གྱི་ངེས་པ། ཡིད་ངེས་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །

མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་གཟུགས། །

ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་བསམ་ཅད་དུ། །

ཡང་ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བསྟན་པ། ཅི་ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ས་གཅིག་ཁོ་ནའམ། གཞན་གྱི་ས་པའང་ཡིན་ཅེ་ན། འདོད་ཁམས་ས་རང་གི་མིག་གིས་རང་གི་ས་པའི་གཟུགས་ལ་(༡༡༡བ)བསྟན་པ་བཞི་པོ་བསམ་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ལོ། །

འདོད་ཁམས་ས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་བསྟན་ལུས་གཟུགས་གཉིས་རང་ས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་མིག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་ལུས་གཟུགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །འདོད་པ་རང་གི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གིས་བསྟན་ལུས་དང་གཟུགས་ནི་འདོད་ཁམས་ས་རང་ས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ནི་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ཅིང་། མིག་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་ལུས་ཤེས་དང་གཟུགས་ནི་དང་པོའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་འདོད་ཁམས་ས་དང་མིག་ནི་གཉིས་པའི་ཡིན་ལོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་དག་གི་གཟུགས་ལ་བསྟན་ལུས་དང་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་རྟེན་ནི་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིན་ལོ། །རྟེན་འདོད་པ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མིག་གིས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་རྟེན་དང་གཟུགས་འདོད་པ། མིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསམ་གཏན་དང་པོ། དང་པོའི་གཟུགས་བསྟན་རྟེན་འདོད་པ། གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། མིག་གསུམ་པ། གཉིས་པའི་གཟུགས་བསྟན་རྟེན་འདོད་པ། གཟུགས་གཉིས་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། མིག་གསུམ་པ། གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་རྟེན་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། མིག་དང་གཟུགས་གསུམ་པ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་གིས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་རྟེན་དང་གཟུགས་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་(༡༡༢ན)དང་པོ། མིག་བཞི་པ། དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་ལུས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། རྟེན་འདོད་པ། མིག་བཞི་པ། གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བསྟན་རྟེན་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ།

གཞུགས་གཉིས་པ། མིག་བཞི་པ། གསུམ་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་སོ།
གཞུགས་གསུམ་པ། མིག་བཞི་པ། བཞི་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། གཞུགས་དང་མིག་བཞི་པ། མིག་
གི་རྣམ་ཤེས་དང་སོ། །བསམ་གཏུན་དང་སོར་སྐྱེས་པས་རང་གི་མིག་གིས་རང་གི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་ཐམས་ཅད་
རང་གི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་འདོད་པར་བལྟ་ན་གསུམ་རང་ས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སའི་གཞུགས་ལ་བསམ་གཏུན་
གཉིས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་བ་ན་གསུམ་ནི་རང་ས་པ་དང་མིག་ནི་བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་
པར་བལྟ་བ་ན་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་རང་ས། གཞུགས་ནི་འོག་ས། མིག་ནི་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏུན་
གཉིས་པ་བལྟ་ན་མིག་གཞུགས་དེའི་ས་པ་དང་། ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་སའི་ས་པའོ། །རྟེན་བསམ་གཏུན་དང་སོ་
བ་གཅིག་གིས་གསུམ་པའི་མིག་བསྐྱེད་ནས་འདོད་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསམ་
གཏུན་དང་སོ། གཞུགས་འདོད་པ། མིག་གསུམ་པ། དང་སའི་གཞུགས་བལྟ་ན་རྟེན་དང་གཞུགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་དང་སོ། །མིག་གསུམ་པ། གཉིས་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་སོ། གཞུགས་
གཉིས་པ། མིག་གསུམ་པ། གསུམ་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་གཞུགས་དང་མིག་གསུམ་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་
རྟེན་དང་སོ། །རྟེན་བསམ་གཏུན་དང་སོ་བ་གཅིག་གིས་བཞི་པའི་མིག་བསྐྱེད་ནས་འདོད་པའི་(༡༡༩བ)གཞུགས་ལ་
བལྟ་ན་གཞུགས་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་སོ། མིག་བཞི་པ། དང་སའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་དང་གཞུགས་དང་རྟེན་དང་སོ། མིག་བཞི་པ། གཉིས་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་
དང་སོ། གཞུགས་གཉིས་པ། མིག་བཞི་པ། གསུམ་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་སོ།
གཞུགས་གསུམ་པ། མིག་བཞི་པ། བཞི་པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་སོ། མིག་བཞི་པའོ།
།བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་མིག་རང་ས་པ་དང་། གཞུན་གོང་ས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
རང་ས་གཞུན་གྱི་ས་པའི་གཞུགས་གོང་འོག་གཉིས་ལ་བལྟ་བ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་དེས་པ་
ཡིན་ཏེ་ལུས་དང་མིག་དང་གཞུགས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་བར་ས་ལྟ་བུ་སྟེ་བཞི་པའི་གོང་ན་
གཞུགས་མེད་པའི་སྐྱེད། མིག་ཤེས་ནི་རྣོག་དཔྱད་དང་བཅས་པས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་དང་སའི་ས་པ་སྟེ་ས་
གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ས་གང་གི་ལུས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་ས་དང་གོང་མའི་མིག་ཡིན་གྱི། ས་འོག་མའི་མིག་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ས་དང་སྐྱོར་བྱུང་ནི་གོང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྐྱོར་བྱུང་གི་
མིག་མཚོག་ཡོད་བཞིན་དམན་པ་ལ་སྐྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྐྱེད། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གོང་མི་པལ་པའི་སྐྱོད་
ཚུལ་ལ་མི་སྐྱོར་བ་དང་འབྲེལ། །རང་ས་པའམ་གོང་མའི་མིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི། ས་དེའམ་འོག་
མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཞུགས་མཚོང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་དེ་ཡུལ་རགས་པ་དང་འཚོམས་ཤིང་གོང་

མའི་གཟུགས་སྤྱོད་ལྟེང་། ས་གོང་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་ས་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གོང་
མའི་རྣམ་ཤེས་མཚོག་ནི་འོག་(༡༡༩ན)མའི་མིག་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སེང་གའི་འོ་མ་རྩ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །
འོན་ཀྱང་འོག་ས་དང་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཅོ། །འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་
ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་སར་རྣམ་ཤེས་མཚོག་ཡོད་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ནི་སྒོ་ལྟེང་རྣམ་
ཤེས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
བལྟའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་ནི་གོང་འོག་དང་རང་སའི་གཟུགས་རིས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་དམན་པས་ཡུལ་མཚོག་གོང་མའི་གཟུགས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་སྟམ་ན། གོང་མའི་
མིག་མཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་རུང་སྟེ། མི་པལ་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་སྟོབས་ལྡན་གཞོན་
ལུས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ནི་རང་སའི་གཟུགས་ཁོ་
ན་མཚོང་གི། གོང་མའི་གཟུགས་མཚོང་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་དེ་ལ་བསྐྱལ་དོན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་
ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་གཟུགས་མཚོང་བ་ནས་བཞི་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ས་ལྟ་
ཆར་ཀྱི་གཟུགས་མཚོང་རོ། །ས་ལྟ་པའི་ལུས་ཁོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ས་ལྟའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཚོང་བའི་རྟེན་དང་།
ཡང་རང་ས་དང་གོང་འོག་ས་ལྟ་པོའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་ལྟའི་གཟུགས་དང་པོའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་དུ་
རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བལྟ་བ་དང་། ས་
ལྟའི་ལུས་གང་རུང་ལ་གནས་ཏེ་ས་ལྟའི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་བསམ་གཏན་བཞིའི་མིག་
སོགས་ལ་ཅི་རིགས་(༡༡༩བ)པར་བརྟེན་པས་བལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྣ་བའང་དེ་བཞིན།

མིག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་བ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བ་ནི།

འདི་སྐད་དུ།

- ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་བ་མིན། །
- རྣ་བས་གོང་མའི་སྐྱེ་མ་ཡིན། །
- རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཡི་སྐྱ། །
- ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །

ཞེས་སྐྱུང་ཉེ་ལུས་དང་རྣ་བ་དང་སྐྱ་ནི་འདོད་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་ས་ལྗེ་པ་ཡིན་ལ། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པ་
དང་བསམ་གཏམ་དང་སོ་སྟེ་ས་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་ས་གང་གི་ལུས་ཡིན་པ་དེ་ལ་ས་དེ་བའམ་གོང་མའི་རྣ་བ་ཡིན་གྱི་
ས་འོག་མ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བའི་ལུས་ནི་དེའི་ས་བའམ་འོག་མའི་སྐྱ་ཡིན་གྱི་གོང་མའི་སྐྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གོང་
མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འོག་མ་རྣ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ཉེ་འོག་མའི་རྣ་བའི་ལུས་ཏུ་གོང་མའི་སྐྱ་མི་བརྟེན་པ་བཞིན་ཡིན་
ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་ལུས་ནི་གོང་འོག་དང་རང་སའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་འང་
སྐྱ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྐྱུང་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསམ་བ་ལས།
དང་སོ་ནི།

གསུམ་དག་ནི། ། ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་བ་ཉིད། །

སྐྱ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་སོ་དག་གིས་ནི་ལུས་དང་འབྲུད་ནས་འཛིན་པས་ཚོད་པ་དང་རྒྱང་རིང་སོ་ལུས་ཏུ་བྱེད་
པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར། རྟེན་དང་དབང་སོ་དང་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

འཛིན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མདོ་ལས།
སྐྱ་སྐྱུལ་ནས་དབག་ཚད་ལྡ་བརྒྱའི་ཤི་ཚོར།
ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཟེར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི།

ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། ། རང་གི་ས།

ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱུང་བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་གཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་བསམ་གཏམ་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏམ་དང་སོ་
ས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། །

དང་ནི་ཞེས་པ་འབྱེད་སྐྱུང་གི་ཚིག་གོ། །(༡༡༩ན)འདོད་པ་དང་བསམ་གཏམ་དང་སོ་པའི་རེག་བྱ་རེག་པ་ན་རང་
གི་སའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །

ཡིད་དང་ཚེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གསུམ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཅིང་། རྟེན་ནི་ལུས་ལ་བྱས་ནས་ལྷ་པ་
 དང་། རྒྱུད་ལ་བྱས་ནས་དགུ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ས་གོང་འོག་མ་ངེས་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཚེས་དག་དང་མཚུངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་ས་གོང་མ་པ་དང་
 འོག་མ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ས་ལྷ་པོའི་ལུས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་དང་
 ཚེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་ས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གལ་ཏེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཚེས་
 མ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ན་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་གོང་མ་ནས་
 འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འཕགས། འདོད་ཁམས་པ་ཞིག་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ནས་
 སྲིད་ཅེའི་ས་པའི་བར་ལས་ལངས་ནས་ཅི་རིགས་པར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། ཡིད་ནི་ས་གོང་མ་དེ་དག་གི་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་
 པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདོད་པའི་ཁམས་འདི་ཉིད་ནས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་ན་ནི། དམིགས་པ་དང་པོའི་ས་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ཡིན་པས་ཚེས་ནི་ས་དེ་དག་གི་ས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་ཁམས་པའོ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེས་པའི་བར་ལ་
 ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །(༡༡༩བ)འདི་དག་གིས་ནི། མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཞར་ལ་བཤད་པའོ། །

ལྷ་པ་རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི།

གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་ལྷ། །

ཁམས་བཙོ་བརྒྱུད་པོ་དག་རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡི་ལྷ། །ཞེས་
 འགྲུབ་བཙོས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དུ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།
 །ནང་གི་བཅུ་གཉིས་དང་ཚེས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་གཟུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་
བརྟེན་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ། །

འོན་འདྲིར་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་རྟོག་མེད་བཤད་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀམ་པ་བདུན་
པས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ།

ཤེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མངོན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
གི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུའང་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་སྲིར་ཞེས་འབྲུང་བ་ཅེ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་ཡིད་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བྲགས་པ་ཅམ་དུ་
བད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་རིགས་པ་ཚད་མ་མངོན་ཅ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་འཆད་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་
སྲིང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་དག་པ་མེད་པའི་སྲིར། ཞེས་དགོངས་སོ། །

དུག་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པ་ནི།

འདུས་མ་བྲས་ཚོས་རྟག་པའོ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རིལ་པོར་རྟག་པ་ནི་མེད་ཅིང་། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་ཚོས་ནི་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟའི་རྟག་པ་འདི་
རྣམས་ལྡན་དང་སློབ་སོ་ཞེ་ན། འདྲིར་མི་རྟག་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་འདུས་མ་བྲས་ཅམ་གྱི་རྟག་པ་མདོ་
སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། (༡༡༥)རྣམས་ལྡན་ནི་རྟག་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཤེ་སྐྱེ་
ཁོ་ནའི་འདོད་པ་དེ་བསྟན་པའི་སྲིར་སློབ་པ་མེད་དོ། །ལྷག་མ་སྐྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ནི་འདུས་བྲས་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པ་
ཅན་གྱིས་མི་རྟག་པར་བྲུབ་པོ། །

བདུན་པ་དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

ཚོས་གྱི་སྐྱེད་དང་གང་དག་ནི། །

བརྩུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །

གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་འཆད་པའི་མཚན་སྲོར་གྱི་ཆེད་དང་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་
ལས། མིག་རྣ་སྐྱ་སྐྱེ་ལུས་ཡིད་པོ་མོ་སློག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་། བཏང་སློམས་དང་། དད་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་དང་། བན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། མི་

ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་། ཀྱི་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀྱི་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ཉེར་གཉིས་གསུངས་པ་
ལས། དེ་དག་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་སྲོག་ཚོར་བ་
ལྟ་དང་སོགས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་། དད་སོགས་དབང་ལྡན་ཚོར་བ་བདེ་བ་
ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོན་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་ལ་བཏགས་པའི་ཡིད་མ་གཏོགས་པའི་རྗེས་བརྒྱད་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་དག་ནི་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གང་དག་ནི་ནང་གིར་བཤད་པའི་མིག་སོགས་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་
པོ་སེམས་ཁམས་བདུན་ཉེ་བཅུ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་སྲོགས་གཅིག་པོ་མའི་དབང་པོ་ལོ། །ལྷག་མ་
གཟུགས་སོགས་བྱེད་ཁམས་ལྟ་དང་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་ནི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

འདིར་སྟུང་བ།

- འཁོར་བའི་གནས་ལ་འཛིགས་པར་མ་མཐོང་སྲིད་པ་ན། །
- ལན་གཅིག་མིན་པར་བདེ་བར་ཞུགས་ནས་ཟབ་མོ་ཡི། །
- གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡིད་ལ་རྩལ་ཅིང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །
- དུགས་པའི་(༡༡༥བ)བཀའ་བརྒྱད་ལས་བྱུང་གམ་པ་ཡིས་སོ། །
- འཆད་ན་འཇུག་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། །
- ཚོད་ན་ལོག་ཉོག་མ་ལུས་འབྲིན་བྱེད་ཅིང་། །
- ཚོམ་ན་ལོར་བ་མེད་པའི་བྱི་མོ་སྟེ། །
- ནམ་དག་སྦྱིང་པོ་འདི་ལ་ཕྱག་སྲོལ་ཤིག། །
- སྟོ་སྟོས་སྦྱིབ་པ་བྲལ་བའི་མིག་ཕྱེ་སྟེ། །
- དད་ཅན་བདེ་བར་འབྲེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་། །
- སྐལ་མེད་སྟོ་སྟོས་སྦྱོར་པའི་ཁུར་ཆེན་གྱིས། །
- རིང་མོ་ཞིག་ནས་དུབ་ལ་ངས་ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

ཚོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
གནས་དང་པོ་ལོ། །

དམ་པའི་དགའ་སྟོན་སྟོན་པོར་འགྲེད་གྲེད་ཅིང་། །
འགྲོ་ཀུན་སྐྱོལ་བའི་ཐེག་པ་ཁུར་ཁུར་བ། །
རབ་ཡངས་མཁུན་བཙེའི་དབང་སྤྱུག་བཀའ་བརྒྱུད་དཔལ། །
ཡོངས་འཛིན་ཀམ་ཐེན་ལས་པ་དེ་བྲན། །
འདི་ན་རང་སྐོས་གཟུ་ལུམ་མ་ཡིན་པར། །
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ། །
སྐོ་གྲོས་རྣམ་པར་དཀར་བ་གཉིང་ཚུགས་པས། །
གྱ་ཆེན་ལུང་དོན་ཟབ་དགྲ་དགོལ་བར་བྲ། །

གནས་གཉིས་པ། དབང་པོ་བསྟན་པ།

དེ་ནི་གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ། གཞུང་བསྟན་པ་དང་། གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ།
།

དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་རང་བཞིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ། རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། དབང་པོ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཏུག་ལ་དབབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ། དབང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་དོན། གངས་ངེས། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
དང་པོ་ལ། བྱེ། མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལས།
དང་པོ་ནི།

ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །
དབང་བྱེད་བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ། །
ལྷ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུང་ལ། །

ལེའུ་དང་པོར། ཚེས་ཀྱི་བྱེད་དང་གང་དག་ནི། །བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་པའི་དབང་པོ་ནི་གང་།
འདུས་བྱས་ཚེས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་(༡༡༦ན)ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་
དབང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་དབང་
པོའི་སྐྱེ་དོན་སྐྱེ་རོལ་པ་བདག་གི་ཉམས་སམ་མཚན་མར་གྱུར་པས་དབང་པོ་ཞེས་སྐྱབ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་དབང་པོའི་
དོན་ནི། སྐྱེར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཅམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འཕམ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཅམ་
ཀྱི་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར།
རང་འབྲེལ་ལས།

དབང་པོའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ནི་དབང་སྐྱུག་དམ་པའོ། །དེ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཉེ་དེའི་
བྱིར། དབང་བྱེད་པའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་དོན་ཉོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ། །

དེ་ཡང་མེག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རྟེན་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མེག་

ནས་ལུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ནས་ཡང་བ་ལས་ལུས་སྤང་ཞིང་སྣ་སྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་
ཟས་ལ་ཡོངས་སྤྲད་བས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ན་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། མིག་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་བལྟས་སོ། །སྤྱི་མཉམ་ནོ། །དེ་བཞུགས་མོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་ཐ་
སྟོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །སོ་སོ་དང་སོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་རྣམས་ནི་དེ་
དེས་ཀྱང་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། སོ་སོའི་དག་གིས་སོ་སོ་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་
ལ། བྱང་པར་སོ་དབང་ནི་སོ་ལས་ཀྱང་བྱང་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། མོ་དབང་ཀྱང་སོ་ལས་བྱང་པར་
འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། སོག་དབང་ནི། དེས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་རྒྱན་གནས་པ་གཉིས་
ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་གྱིས་ནི། ཡང་སྤྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་དགོ་བར་གནས་(༡༡༦བ)ན་དེའི་
དབང་གིས་བྱང་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པའང་དགོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་དོ་སོ་དང་མཐུན་པར་དབང་
བྱེད་པའི་སྤྱིར། དབང་བྱེད་ཚུལ་ཐ་མ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ།

མདོ་ལས།

བཅུན་པ་འདྲིལ་ཉེན་འདི་གང་གིས་ཁྲིད། གང་གིས་བྲངས། གང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར།
བཀའ་སྣུལ་པ། དགོ་སྤོང་།

འདྲིལ་ཉེན་སེམས་གྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ། །
སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྲངས་པ་ཡིན། །
སེམས་ཀྱི་ཚོས་ནི་གཅིག་སུ་ཡི། །
དབང་གི་རྗེས་སུ་ཚོས་ཀུན་འགོ། །ཞེས་འབྲུང་དོ། །

ཡང་འདིར་ཁ་ཅིག །གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་དག་ཕོའི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་སོ་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་
མཐོང་བས། སོ་སོའི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བུང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྲོམ་
མིན་དང་། མཚམས་མེད་དང་། དགོ་ཅ་གཅོད་པ་དང་། སྤོམ་པ་དང་འབྲས་བུ་སོལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་གཞིར་རུང་གི་ཟ་མ་དང་མ་ཉིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །སོག་དང་ཡིད་གཉིས་
ཚར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མཚུངས་པ་ལས་བྱང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། སོག་ནི་འཆི་ཀའི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་
པ་མིན་པའི་སྤྱིར་སྤྲིད་པ་བར་མའི་དེས་མཐུན་གྱི་སྤྲིད་ཅིག་དང་སོ་དང་ལྡན་ཅིག་དུས་མཉམ་པ་དེར་མཚམས་སྦྱོར་
ལ། ཡིད་ནི་སྐྱེ་བའི་སྤྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པར་མ་ཟད། འཆི་བའི་སེམས་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་

ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་མི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་དུས་ཐ་དང་པ་སྐྱ་མའི་དུས་སྤུའང་
མཚམས་སྐྱོར་བྱེད་དུ་བྱུང་བོ། །

ཁ་ཅིག །ཡིད་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་ལ་ལྷག་པར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྐོག་
དབང་གི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལས་ལྷག་པ་དེ་སྐྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་(༡༡༦ན)ཏེ། བར་དོ་དང་སྐོན་དུས་གཉིས་
འཕེན་པ་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཚེ་གཅིག་ཡིན་པས། ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་འཕངས་པ་གཅིག་བར་དོར་ལོ་གཉིས་
འགོར་ན་ཞེ་བརྒྱད་ཐུབ། བར་དོར་ལོ་བཞི་འགོར་ན་ཞེ་དུག་ཐུབ་པས་སྐོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཟ་ཡ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་
པ་དེ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བྱེད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ལོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་སྐྱའི་འདོད་པ་ལ་མ་
རངས་པ་སྟེ། ལུས་མངོས་པ་ནི་དབང་ཉེན་གྱིས་བྱེད་ལ། ལུས་སྤང་བ་དང་ཐ་སྐྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་ལུས་
འདྲིན་པ་ལ་བསྐོས་པས་དབང་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་ལ།

མདོ་ལས་ཀྱང་།

སོ་ཚངས་པ་བྱེད་པའི་གནས་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཚངས་པ་བྱེད་པའི་གནས་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པས། མོ་མའི་དབང་ལོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་བསྐྱལ་བ་དང་མའི་མིའང་སོ་ཡིན་ལ། སྐོག་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་དབང་བྱེད་བཞི་ལ་ཐ་མ་གཅིག་བྱ་འཐད་དུ་རྒྱག་གོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །

ཚོར་བ་ལྡ་དང་། དད་སོགས་ལྡ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་བཤར་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་། རྒྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་
མི་བདེ་དང་། བཏང་སྐྱོམས་ཀྱིས་རིམ་བཤར་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་དད་
སོགས་ལྡ་རྣམ་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་། མཚོང་སྐྱོམ་མི་སྐོབ་པའི་ལམ་གྱི་བརྒྱད་པོ་རྣམ་བྱུང་གི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་
པ་བ་ཁ་ཅིག་བདེ་སོགས་ལྡས་ཀྱང་རྣམ་བྱུང་ལ་དབང་བྱེད་དེ།

མདོ་ལས།

བདེ་བར་བྱུང་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འདྲིལ་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་
གྱི་དད་པ་ཞེས་དང་། མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་(༡༡༦ང)གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡིད་
བདེ་བ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་རྟེན་པ་
དུག་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དུག་དང་། བཏང་སྐྱོམས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་

བརྟེན་པ་རྒྱག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ལ།

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ནི་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྦྲུམ་དུ་ཡིད་བདེ་ཞིང་། ལ་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱའོ་སྦྲུམ་དུ་ཡིད་མི་བདེ་ལ། ལ་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་ནས་བཏང་སྦྲུམས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །

དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་རྒྱག། །

མོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱིར། །

ལུས་ལས་མོ་དང་མོ་དབང་དག། །

རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །

རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་བྱིར། །

སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །

དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །

ལྷ་དང་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །

འཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་བྱིར། །

ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །

དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །

མདོ་སྐྱེ་བས་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ལོ་ཞེས་མི་འཐད་པར་བརྗོད་ནས། ད་ནི་རང་ལུགས་བཞག་པ་ན། མིག་སོགས་ཀྱི་
དབང་པོ་རྒྱག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། མིག་སོགས་ལྔ་ནི་རང་རང་གི་གཟུགས་དོན་གཟུགས་
སོགས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ནི་དོན་
གཟུགས་སོགས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དབང་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
མི་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མིག་ནི་གཟུགས་སོགས་སྲོ་སེར་དུ་མ་ལ་

དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ། སྤོན་པོ་ནི་སྤོ་འཛིན་ཁོ་ནའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣ་བ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱར་རྟོ། །མའི་དབང་པོ་ནི་དབང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ལུ་མ་ཆེ་བ་དང་། ང་རོ་རྒྱུང་བ་དང་། བསམ་པ་ཞན་པ་དང་།
མོ་ལ་སེམས་པ་ལ་སོགས་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མོ་དབང་ཡང་དབང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ལུ་མ་རྒྱུང་བ་དང་།
དབྱིབས་འཛར་བ་དང་། ང་རོ་གསང་མཐོ་བ་དང་། བསམ་པ་བྲག་པ་དང་། མོ་ལ་སེམས་པ་སོགས་པོར་འཛོག་བྱེད་
ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་(༡༡༩ན)པའི་ཕྱིར། མོ་མའི་དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་སྟོགས་འདོད་པ་ལྟར་ལུས་དབང་ལས་ཐ་དད་
པའི་རྣམ་སྤྱི་མི་བཞག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མདོམས་ཀྱི་སྟོགས་དག་ལས་མོ་དང་པོའི་དབང་པོ་དག་བཞག་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ལག་པ་དང་། མི་
མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་མིག་ལྟ་བུའོ། །སྟོག་དབང་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་
རིམ་པ་ལྟར་ཚོས་ཅན། དབང་པོར་འཛོག་སྟེ་རིམ་བཞིན་རིམ་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷར་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་
དབང་པོར་འདོད་པའི་དོན་ཉེ། འཛོག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡིད་པའི་དད་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
ཀྱང་རྣམ་པར་གཞོན་ཅིང་ཉམས་སྦྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཉོན་མོས་དད་པའི་སྟོ་གཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དཔུང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བྲན་པའི་སྟོ་སྤུང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་འབྲེན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གསུམ་ནི། བོང་ནས་བོང་དང་སྤང་འདས་འཕྲོལ། །སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར།
ཞེས་བཛྲོད་ན་གོ་གསལ་བས། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་
ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། དབང་པོར་འཛོག་སྟེ། རིམ་བཞིན་བོང་ནས་ཞེས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པ་དང་། བོང་དང་ཞེས་པས་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་
(༡༡༩བ)ཀྱི་སྤང་འདས་འཕྲོལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པས་ནི་མིག་སོགས་ནས་དད་སོགས་ཀྱི་
བར་སོ་སོར་དབང་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡང་སོ་སོར་དབང་པོར་བསྟན་ཉོ། །སོགས་པས་དབང་
པོ་དེ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟར། མཐོང་སྤང་སྟོང་བ་དང་། སྟོམ་སྤང་སྟོང་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་
དབང་བྱེད་ལ། བདེར་གནས་ཀྱི་དོན། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་ན་ཡིད་བདེ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་དག་སོ་
སོར་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་དེས་ལ། གྲེ། མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལས།
དང་པོ་ནི།

སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག།

གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད།།

ཚོགས་དང་རྣམ་བུང་ཇི་སྟེད་པ།།

དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ།།

དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཡིན་ན་ཁ་དང་ལག་ས་དང་རྐང་ས་དང་རྒྱུ་དང་མདོ་མས་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ།
ཚོགས་སྐྱེ་བ་དང་ལེན་ས་དང་འགོ་བ་དང་བཤའ་གཅི་འབྲིན་ས་དང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་
ས་ཡང་དབང་པོར་རིགས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་སོགས་ལྟ་བུ་སྐྱབས་པར་དབང་
བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་དབང་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་སོ་དང་རྒྱོག་
མ་སོགས་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་སའང་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་བསྟན་གྱི་དབང་པོར་མི་
འཛོགས་སྟེ། འདྲིར་འཛོགས་བྱེད་གྱི་དགོས་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདྲིར་ནི་དགོས་ས་ལ་བསྟོན་ནས་དབང་པོ་ཉེར་
གཉིས་སུ་བཤའ་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོ་འཕམ་འབྲས་སུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་དང་རྟེན་དེའི་བྱེ་
བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་། རིས་མཐུན་གནས་སའང་བྱེད་པས་སོགས་གི་དབང་པོ་དང་། དགུ་སོ་
དེ་ནི་ཀུན་(༡༡༩ན)ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་
དེའི་འབྲས་སུའོ། །དད་སོགས་ལྟ་བུ་ཚོགས་སོགས་སའང་བྱེད་པས་རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་
རྣམ་པར་བུང་བྱེད་དམ་རྣམ་བུང་གི་ངོ་བོའོ། །དེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ས་དང་རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་རང་གི་ངོ་
བོའི་གངས་རི་སྟེད་པ་ལ་བསྟོན་ནས་དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་གངས་ངེས་མཛད་དོ། །འདྲིར་དབང་པོ་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་དབང་པོར་འཛོགས་སྟེ། དབང་པོ་དུག་གི་དབང་གིས་དབང་རྟེན་དང་རྣམ་ཤེས་དུག་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དབང་རྟེན་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་སོགས་ཀྱི་
དབང་གིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི།།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྐྱོད་ལས།།

བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །
དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེར་གྲངས་ངེས་མཛད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཉེན་ནི་
དབང་པོ་དུག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེའང་བར་དོའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྲིད། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི་སོ་སོའི་དབང་པོ་ལ་རག་སྟེ། དེའི་
རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྲིད། རྣམ་སྐྱེས་སོགས་ལ་མེད་ཀྱང་མངལ་སྦྱོང་ལ་ཡོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་སྦྱོས་སོ། །སེམས་ཅན་
དེ་དག་གཞན་པར་བྱེད་པས་སོགས་དབང་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་ལས་ནི་བདེ་
སོགས་ལྟ་ཉེ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོ་བཅུ་བཞིའོ། །འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ། ཉེན། སྐྱེ་
གནས། ལོངས་སྦྱོང་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལའང་གཞན་དབང་པོ་བརྒྱུད་སོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་
པ་ལྟར། ཉེན། སྐྱེ་བ། གནས། (༡༡༥)ལོངས་སྦྱོང་པར་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པའི་ཉེན་ནི་དད་སོགས་
ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིད། རྣམ་བྱང་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་དུ་དང་སོར་སྐྱེ་བའི་སྲིད། རྣམ་པར་བྱང་བར་གནས་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་སྲིད། རྣམ་བྱང་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོང་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་
ལྡན་པའི་དབང་པོའི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སོ་སོར་སྦྱོང་བའི་སྲིད།

དབུས་མཐའ་ལས།

འདྲིན་དང་གནས་དང་རྒྱུན་མི་འཆད། །
སྦྱོང་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲིད། །

ཞེས་མིག་སོགས་དུག་དང་། སོག་དང་། སོ་སོ་གཉིས་དང་། ཚོར་བ་ལྟ་དང་། དད་སོགས་ལྟ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་
སོགས་གསུམ་པོ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་དུག་འདྲིན་པ་དང་། མི་འཆི་བར་གནས་པ་དང་། དེགས་འཚོ་བ་པས་
རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོང་བ་དང་། འདྲིན་ཉེན་དང་འདྲིན་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྲིད་དབང་པོ་ཉིང་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཚོར་དབང་ལྡེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྲུག །སེམས་ཚོར་བདེ་སྤྲུག །བཏང་སྦྱོམས་སོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། བདེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལུས་ཚོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་དབང་བའོ།

ཉེར་གཉིས་ལས། མིག་སོགས་རྒྱག་དང་པོ་མའི་དབང་བོ་བརྒྱད་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། དད་སོགས་ལྟ་དང་སློག་དབང་
ནི་འོག་ནས་འཆད་ལ། འདིར་ཚོར་སོགས་ལྟ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་བོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་འཆད་པས། ལུས་ཚོར་
སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་བོ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོ་གསུགས་ཅན་པ་ལས་(༡༩༠ན)ཚོར་
བ་སྐྱོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་གདུང་བར་སྐྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སེམ་པ་ནི། །

བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །

སེམས་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་དབང་བོ། །

དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་བོ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་བརྒྱད་ནས་པན་འདོགས་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བོ། །སྐྱོ་ལྗེ་འཁོར་གྱི་སེམ་པ་ཁོ་ན་བདེ་བའི་དབང་བོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བསམ་གཏན་
གསུམ་པ་ན་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམ་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྐྱོ་ལྟ་
རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་ནི་མེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ།
དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་བདེའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱ་མ་ལུས་བདེ་དང་ཕྱི་མ་སེམས་
བདེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བསྐྱེལ་ཏེ་བདེ་བའི་དབང་བོར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྤྱ་མ་གཉིས་ན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་

བ་སེམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་བྱུང་བར་ནི་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་
བ་ནས་རྟོག་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་ཤིང་མི་བརྟན་པ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་བརྟན་པར་གནས་པའི་
ཡིད་གྱི་སེམ་པ་ནི་སེམས་བདེའོ། །

དག་དོན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེར་འཛོག་པ་སེམས་ཤེན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་
བ་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཚོར་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བདེ་བའི་
དབང་པོ་ཅམ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་སེམས་ཤེན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལུས་ཤེས་
འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་(༡༩༠བ)ཤེན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་ཡོད་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ། །

ཡིད་མི་བདེ་བའོ།

སེམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །

གསུམ་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་འདྲེན་པའི་དོན་
ཏོ། །

དང་པོ་ནི།

བཏང་སྟོམས་ནི། །

བར་མའོ།

ཞེས་པས་བསྟན། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སེམས་མི་སེམས་དག་གི་བར་མའི་རྒྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་ཕྱིར། །

ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མི་བྱེད་དེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ནས་དེར་

འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་རང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཅིང་འཛོལ་དང་
རྣམ་སྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཅུང་ཟད་རྟོག་པས་མི་སྐྱེ་ཡང་། བལ་ཆེར་རྣམ་རྟོག་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་བདེ་
སྤྱད་ཅི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའང་ཡུལ་སྤྱད་མི་སྤྱད་གིས་དག་བཅོམ་པ་ལའང་བདེ་སྤྱད་སོ་སོར་སྤྱོད་
བའི་རྒྱ་ཐ་དད་ལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཅི་ལུས་སེམས་སོ་སོ་ལ་ཐན་གཞོན་སོ་སོར་སྤྱོད་བས་ཐ་དད་དུ་བྱས་
ལ། བཏང་སྟོམས་ནི་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཐན་གཞོན་གྱི་ཚོར་བ་སོ་སོར་གསལ་བའི་སྤྱོད་བ་ཐ་
དད་པའང་མེད་པས་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་གཅིག་དུ་བསྟོམས་ནས་དབང་པོར་བཞག་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩི་མེད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

མཐོང་བསྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལ་དགུ། ।

གསུམ་ཡིན།

མཐོང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་དད་སོགས་ལྟ་དང་དགུ་
པོ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རྩི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་ཉེ། དེ་ནི་དེ་དག་ལས་རྩིས་གཞན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
སའི་དབང་གིས་ཚོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་གསུམ་(༡༢༡ན)ཆར་
བཤད་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་མི་སྐྱོབ་ལམ་པ་མེད་
པ་དང་། རྒྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུས་བདེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
ཟག་མེད་ཁོ་ན་བཟུང་དོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རྣམ་པར་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། རི་ལྟར་རྟེན་པའི་
ཚུལ། འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ། རྣམ་སྐྱེན་ཡིན་མིན། རྣམ་སྐྱེན་དང་བཅས་མ་བཅས། དག་སོགས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གསུམ་ནི་དེ་མ་མེད། །

གཟུགས་ཅན་སྲོག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག།

ཟག་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་གཉིས། །

དབང་པོ་རྣམས་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་མེད་གསུམ་ནི་དེ་མ་མེད་དེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་།
མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དག་སྟེ་བཅུ་
ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྐྱོམས་
དང་སོགས་ལྟ་སྟེ་དགུ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་དེ། ལས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་
ཟག་མེད་དང་གཞན་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་པ་དག་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་
པའི་གདགས་གཞི་ཡིད་མི་བདེ་(༡༩༡བ)བའང་ཡིན་པས། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་
བཙོ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀར་འདོད་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པར་མཐུན་
ནོ། །ཁ་ཅིག་དང་སོགས་ལྟ་ཡང་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་གཞིར། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དུ་
སྐྱེས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་དུ་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་རྣམས་སོ་དག་ཀྱང་མཆིས། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དག་ཀྱང་མཆིས།
དབང་པོ་རྩལ་པོ་དག་ཀྱང་མཆིས་སོ་ཞེས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་སུ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་།

གཞན་ཡང་མདོ་ལས།

ངས་ཇི་སྲིད་དུ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་གི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་མི་སྣང་བ་དང་རོ་སྤོང་བ་དང་ཉེས་དམིགས་
དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ང་འཛིག་རྟེན་ལྟ་སྟེ་དང་བཅས་པ་
བདུན་དང་བཅས་པ་ཚངས་པ་དང་བཅས་པ་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེའི་སྐྱེ་བྱ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་དང་མིར་
བཅས་པ་འདི་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་སྣང་བ་དང་བྲམ་པ་དང་སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་
བྲམ་པའི་སེམས་གྱིས་མང་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་མདོར།

གང་ལ་དབང་སོ་སྣ་སོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དེ་ནི་བྱི་རོལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
གནས་པར་ང་སྐྱོའོ།

ཞེས་འབྲུང་བས་ཟག་མེད་དོ་སྙམ་ནའང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་ཆེ་སྟེ་དེ་སྐྱད་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ལམ་གསུམ་གྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའོ། ། ཡང་ན་དགོ་ཙ་ཀུན་ཏུ་
ཆད་པ་ལ་བྱི་རོལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྲོག་ནི་རྣམ་སྟོན་བཅུ་གཉིས་གཉིས། །

ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །

མ་གཏོགས་པ་སྟེ།

དབང་སོ་དེ་དག་ལས་སྲོག་ནི་རྣམ་སྟོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། (༡༢༢ན) མཐོ་རིས་དང་རྣ་སོང་ན་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་
མི་དགོ་བས་ངེས་པར་འཕངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཆེའི་འདུ་བྱེད་དག་རི་རྣམ་འདོག་ཅེ་ན། དགོ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་རྩུ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་
ཐོབ་པས་དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལ་སྐྱུང་བཟེད་དམ་ཚོས་གོས་སམ་དགོ་སྟོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་
ཡང་རུང་བ་སྤུལ་ནས་དེ་བསམས་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐའ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་
དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ལོངས་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་
གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོག་ཏུ་ཡང་སྐྱབ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ལོངས་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཆེ་བསྐངས་པ་དེ་གང་གི་འང་རྣམ་སྟོན་དུ་མི་འཐད་དེ། མཚུངས་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་
རྣམ་སྟོན་ནི་འདོད་དགུར་མདོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ། ཆེ་དེ་འདོག་པ་དང་གཏོང་བར་འདོད་ན་གནས་པ་དང་
འདོར་བའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། དེ་ནི་སློ་གསུམ་གྱི་ལས་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དེའི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཅེས་
ཟེར་རོ། །

ལ་ཅིག་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེ་བ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྡོན་ཆེ་མ་ཟད་པར་བར་མ་དོར་གི་
འཕོས་ཏེ། ཆེའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་དག་དགེ་འདུན་ལ་ཡོ་བྱད་ལུས་ནས་འབྲེན་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཆེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་
བཏགས་པར་ཟད་དོ། །

བཅུན་པ་དབྱུངས་སློབ་ཀྱི།

བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་བ་ཆེ་དང་མཐུན་པ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེའི་
སྟོབས་གྱིས་ཆེ་རིང་བར་བྱེད་པས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་གྱི་རྣམ་པར་(༡༩༩༧)སྤྲིན་པ་
ཆེར་འགྱུར་བ་ནི་བཏགས་པ་བ་དང་། སློབ་དབང་རྣམ་སྤྲིན་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བས་བཤད་དོ། །ཞེས་
འཆད་དོ། །

ལུགས་འདི་ལ། འགྲེལ་བཤད་གང་བ་སྟེལ་བར།

བཅུན་པ་མཐས་གོ་ཆས་ལུགས་བཞི་ལ་སྡོན་བཟོད་དང་བྱེ་སྐྱས་ལན་བཏབ་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཆེ་གཏོང་བ་ནའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལངས་ནས་ཡོ་བྱད་གང་
ཡང་རུང་བ་དགེ་འདུན་ལ་ལུས་ནས་བདག་གི་ཆེའི་རྣམ་སྤྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་
གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཆེ་གྱུར་ལངས་སྐྱས་པས་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གསོན་པས་
གཞན་ལ་མན་པ་དང་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། རང་གི་ལུས་ནད་སོགས་ལྟར་མཐོང་ན་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་
ཏེ།

རི་རྒྱན་དུ།

- ཆངས་སྤྱོད་འདི་ལ་ལེགས་སྤྱད་ཅིང་། །
- ལམ་ལའང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་ནོ། །
- ཆེ་ཟད་པ་ལ་དགའ་འགྱུར་ཏེ། །
- དཔེར་ན་ནད་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །

འཛོག་པ་ནི་གཞན་དོན་དང་བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དུས་དང་མི་སྤྱོད་པའི་དག་བཅོམ་པ་སོ་སོ་
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དག་གིས་སྲིད་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་ཁོ་ནར་སྲིད་བར་བྱེད་དོ། །

འོན་ལྟར་སྣོན་ཚོགས་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སློབ་གྲི་འདུ་བྱེད་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དག་བཏང་ངོ་
ཞེས་གསུངས་ན།

ཚོ་སློབ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།

ངོ་སྤྲོད་བྱ།

སློབ་གྲི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ནི། ཁྱད་ཡོད་དེ། སློབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚོ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རིམ་པ་ལྟར་ལས་ཀྱི་མཐུས་རིམ་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་། དུས་གཞན་གྱི་བར་འཆོ་བའོ་ཞེས་(༡༢༩ན)ཟེར་རོ། །
དག་ཅེས་མང་ཚོག་གིས་བསྟན་པ་ནི་ཚོ་སློབ་གྲི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་ཅིག་མ་མང་པོའི་རྒྱུན་ལ་གཏོང་འཛོག་བྱེད་དེ།
སྤྲོད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་དུས་མུང་བས་གཏོང་བ་དང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཚོ་སློབ་ཅེས་བྱའི་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམས་གཅིག་བུ་
ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྣམས་སུ་དག་སྤྲོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོན་ལྟར་པས་ཅིའི་ཚེད་སྤྱི་ཚོ་གཏོང་འཛོག་མཇུག་ཅེ་ན། ཚོ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སློབ་པའི་ཚེད་དང་། དེ་པན་
བཞུགས་ཀྱང་གཏུལ་བུའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེད་རྩ་ཅན་དུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ལ། གང་ཡང་ངས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་སློབ་པ་དག་གིས་འདོད་ན་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་པར་བྱའོ་ཞེས་
དམ་བཅས་པ་དེ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲོད་པ་གསུམ་དུ་སློབ་གྲི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
བཞུགས་སོ། །

བྱེ་སྤྲོད་པའི་བདུན་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་བསྟན་པའི་ཚེད་དེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་བྱང་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ལྟའི་བྱའི་
བདུན་ལས་རྒྱལ་ལ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲོད་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འཆི་བདག་གི་བདུན་ལས་རྒྱལ་ལ། རྩ་ཅན་དུ་
སྤྲོད་ཚེ་བཏང་བས་བྱང་པོའི་བདུན་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་ནི་
བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐ་མ་བརྒྱུད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། གཞུགས་ཅན་བདུན་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་
བཞི་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མིག་སོགས་བདུན་གྱི་རྒྱུ་བྱང་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲོད་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་
སྤྲོད་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞི་ནི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤྲོད་ལས་པ་དང་
བཟོའི་གནས་དང་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ནི་(༡༢༩བ)རྣམ་སྤྲོད་མིན་ལ། རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁ་

གཏོགས་པའི་ཐ་མ་དང་སོགས་བརྒྱད་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་
འབྲུང་བས་དགེ་མི་དགེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དགུ་པོ་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པར་གྲུབ་པོ། །

གལ་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ན།

མདོ་ལས།

ལས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཡིད་བདེ་བ་སྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྲོང་བར་འགྱུར་བའི་
ལས་དང་། བཏང་སྟོམས་སྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་
མཚུངས་ལྡན་སྲོང་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་གྲུས་པ་སྟེ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལས་ནི་ཡིད་མི་
བདེ་སྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པས་སྤྲོན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེགས་པས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་རྣམ་སྤྲིན་མིན་
པར་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་ཀུན་ཏོག་གི་ཁྱད་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེ་བས་འདོད་དགུར་འབྲུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་གཅིག་ནི། །

རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་བརྟུ་རྣམ་གཉིས། །

ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་དད་ལ་སོགས། །

ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་སུ་ནི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའམ་དགེ་བ་ཟག་
བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་བརྟུ་པོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་གཞན་ཚོར་བ་བཞི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ་བརྟུ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྲང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞིའི་མི་དགེ་བ་དང་བརྟུ་ཆར་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་
པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྟོག་ནི་ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་ཅིང་། ཟག་མེད་གསུམ་དང་བརྟུ་གཅིག་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པར་མ་གྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་ནི། །

དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །

རྣམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་ནི། །

རྣམ་གསུམ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག། །

དགོ་བར་ངེས་པ་ནི་ཐ་མ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། (༡༣༩ན) ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དགོ་མི་དགོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་
དང་ཚོར་གཞན་བཞི་ནི་དགོ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་ཀར་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྲིད།
གཞན་གསུགས་ཅན་བདུན་དང་སློག་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གོ། །

ལྷ་པ་ནི།

འི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །

པོ་མེད་དབང་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག། །

མ་གཏོགས་གསུགས་གཏོགས་གསུགས་ཅན་དང་། །

བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གསུགས་མེད་གཏོགས། །

འི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་དབང་པོ་བརྟུ་དགུ་ནི་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའང་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་བཙུ་ལྷ་ནི་
གསུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བརྟུ་དགུ་པོ་དེ་ལས། འཁྲིག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་
བྱེད་པས་པོ་མེད་དབང་པོ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་དང་བས་སྤྲུམ་པ་སོགས་འབྲལ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་
དགོ་བ་མེད་པས་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དག་གིས་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་སྲིད་
ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་དེར་རྒྱུད་ཞི་གནས་གྱིས་བསྟན་པས་ཁོང་ཁོ་རྒྱུབ་བག་གི་རྒྱུས་བྱས་པ་ཡང་མེད། ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུས་རྒྱུན་ལུས་དུ་བྱས་པའང་མེད་པའི་སྲིད། སློག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་དད་སོགས་ལྷ་སྟེ་
བརྒྱུད་ནི་གསུགས་མེད་པར་གཏོགས་པར་ཡོད་དེ། བཙུ་ལྷ་པོ་དེ་ལས་གསུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་འང་མ་གཏོགས་པས་དེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། ཐག་མེད་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་དུའང་
ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱག་པ་ནི།

ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །

གཉིས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། །

དགུ་ནི་བསྐྱོམ་བས་ལྟ་པོ་ནི། །

སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། །

ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྐྱོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་
མིན་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན་སྐྱོམ་སྤང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་མཐོང་སྐྱོམ་གཉིས་ཀྱིས་(༡༢༩བ)སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ཤིང་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་
བདུན་དང་སོག་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་ནི་བསྐྱོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ན་བདེན་
པ་ལ་མོག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་ལྟ་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཅིང་། ཡང་ཞེས་
བས་ཟག་བཅས་ནི་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་བས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་ཚུལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འགག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་ཁམས། གཞུགས་ཁམས། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་རྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བཏང་། དམིགས་བསལ་ལས།

དང་པོ་ནི།

འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས། །

རྟེན་དེ།

ཁམས་གང་དུ་དང་པོར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་དུ་རྟེན་ཅེ་ན། འདོད་པར་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་མཚམས་
སྤྱིར་བ་ན་དང་པོར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོའི་ལུས་སོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་དེ། ཡིད་དང་བཏང་སྐྱོམས་ཀྱི་
དབང་པོ་ནི་ངེས་པར་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་གནས་སྐབས་དེར་མེད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། །

དེ་ཡིས་སྤྲུག་གམ་བདུན་ནམ་བརྟུན། །

རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་ནི་གཉེས་ཁོ་ན་ལས་མི་རྙེད་པ་མིན་ཏེ། རྩུས་སྐྱེས་དེ་ཡིས་གང་ཟག་བསྐྱེལ་བ་དང་པོའི་མི་ལྟ་བུ་སོ་
མོའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མིག་སོགས་ལྟ་སློབ་དང་བྱུག་གས། འཕགས་བ་ལྟ་དང་འདོད་ལྟ་ལྟ་བུ་སོ་མོའི་དབང་སོ་
གང་རུང་ལྟ་བ་ལ་དེ་བསྐྱེད་པས་བདུན་དང་། མཚན་གཉེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བརྒྱད་རྙེད་པའི་ཕྱིར། རྩུས་སྐྱེས་
མཚན་གཉེས་པ་བདེ་འགོ་ན་མེད་ཀྱང་རྩུ་སོང་ན་ཡོད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི།

གཞུགས་ན་བྱུག་གོ།

གཞུགས་ན་བྱུག་རྙེད་དེ། མིག་སོགས་ལྟ་སློབ་དང་བཅས་པ་རྙེད་ལ། དེར་སོ་མོའི་དབང་སོ་ནི་མེད་(༡༢༥ན)པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

གོང་མར་གཅིག །

གོང་མ་གཞུགས་མེད་དུ་སློབ་དབང་གཅིག་ལྟ་གསར་དུ་རྙེད་དེ། དེར་ནམ་སྐྱེན་གྱི་དབང་སོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉེས་པ་ཞར་བྱུང་འགག་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་བཏང་། དམིགས་བསལ།
དང་སོ་ལ། གཞུགས་མེད། གཞུགས། འདོད་པ་རའགག་ཚུལ་ལོ། །
དང་སོ་ནི།

གཞུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །

སློབ་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྣོམས་ཉིད། །

འགག་པར་འགྱུར་དོ།

གཞུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི་ཚོས་ཅན། སློབ་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྣོམས་ཀྱི་དབང་སོ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་
འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་པན་ཚུན་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར།
གཉེས་པ་ནི།

གཞུགས་ན་བརྒྱད། །

གཟུགས་ན་དེ་གསུམ་དང་མིག་སོགས་ལྟ་སྟེ་དབང་པོ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་ལ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩམ་སྐྱེས་
ཐམས་ཅད་མེད་མེད་སོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་པར་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། རྩམ་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་འགག་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

འདོད་པར་བརྩམས་དགུའམ་བརྒྱད། །

འདོད་པར་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་འཆི་བ་ན་སྟོས་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་དང་མཚན་གཉིས་ཏེ་བརྩམས། མཚན་གཅིག་པ་
ཡིན་ན་དགུའམ། མཚན་མེད་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི།

རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །

རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ལུས་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་བཞི་གཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་པན་ཚུན་སོ་
སོར་འབྲེལ་ཏེ་འགག་པ་མེད་ཅིང་། མིག་སོགས་ནི་སྤར་ནས་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དག་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དམིགས་བསལ་ནི།

དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྟ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་
ལ་གནས་ཏེ་འཆི་བ་དག་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་སྤར་གྱི་གསུམ་སོགས་གྱི་
སྟེང་དུ་དད་སོགས་ལྟ་རྣམས་གཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་སེམས་ལ་ལྟ་(༡༢༥བ)པོ་ངེས་པར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་ལ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱད་ལ་བརྩམས་དང་། བརྩམ་ལ་བཅོ་ལྔ། དགུ་ལ་བརྩམ་བཞི། བཞི་
ལ་དགུ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་མེད་དོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམ་སྐྱེན་ཀྱང་མིན། འཆི་སེམས་ཀྱང་མིན། འཆི་བ་ནི་དེ་
དག་གི་གཏོང་རྒྱུའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དུས་ཐོབ་པ། བར་པ་གཉིས་དུས་ཐོབ།
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཕྲོལ། །

ཡས་མར་ནས་བགྲང་བའི་རྒྱན་ལྷགས་དང་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་དགུས་འཕྲོལ་
སྟེ། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དང་དང་སོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་བཏང་སྟོམས་དང་ཀུན་ཤེས་
བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་བྱིར། དག་བཙུག་པ་ནི་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དང་ཚོར་
བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་སོ་དང་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ན་བདེ་བ་དང་། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྟོམས་ཉེ་གང་རུང་ཞིག་དང་། བྲལ་ཐོབ་འབྲེན་བྱེད་རྗེ་རྟེན་བྱ་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། བྲལ་ཐོབ་འབྲེན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་
དགུས་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་སོ་བྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པ་མན་ཚོད་ནི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་རྒྱལ་པ་
ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མིན་པས་རིམ་བར་
བྲལ་ཐོབ་འབྲེན་པ་དང་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །

བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས་ཐོབ་(༡༩༦ན)བའང་
ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་བྱིར་མི་འོང་གི་འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་ན། དད་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དང་དང་སོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཉེ་བདུན་ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དེ་
འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་སྤར་གྱི་བདུན་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད། ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཀྱི་པལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤར་གྱི་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་དགུས་ཐོབ་
པའི་བྱིར། བྱིར་མི་འོང་མཐར་གྱིས་པ་དབང་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ན། དད་
སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་དང་སོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་བཏང་སྟོམས་ཉེ་བདུན་གྱིས་ཐོབ་ཀྱི། དེ་དབང་པོ་རྒྱལ་བས་དངོས་
གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམས་ཀྱི་དགུ་པའི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དེ་འདས་ལམ་གྱིས་བྱིར་མི་
འོང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་སྤར་གྱི་བདུན་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད། ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་འང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དང་སོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཉེར་བྱེད་ན་སྤར་གྱི་དགུ་
པའི་ཆེ་དངོས་གཞི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བརྒྱད། ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དེ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་འདས་ལམ་
གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། དད་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་བཏང་

སྒྲིམས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཆེ་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དགུས་ཐོབ་ལ། ཡང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྲིད་མི་འོང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། དད་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་པའི་དབང་གིས་གསུམ་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བརྩ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད། །

འགའ་ཞིག་སྲིད་སྲིད་བཤད་པ་ཡིན། །

དག་བཅོམ་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་ན།

ཡེ་ཤེས་ལ་(༡༩༢བ)འཇུག་པར།

དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅེ་ན། བརྩ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པོ།

ཞེས་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཚོས་ཅན། དགུས་ཐོབ་
པ་དང་མི་འགའ་བར་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་ཡང་ཡང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་
ལྟར་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། འདིར་དགུས་ཐོབ་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་
ཡང་དག་བཅོམ་འགའ་ཞིག་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ས་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དག་ཉམས་ནས་གསུམ་པའི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཚུད་པའི་ཆེ་ན་བདེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཚུད་པའི་ཆེ་ན་ཡིད་བདེ་འབྱུང་བའི་སྲིད། དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་
ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་དང་ཚོར་བ་གསུམ་དང་བརྩ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བཞག་གོ། དེ་ལས་མང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ལན་
དུ་མ་ཉམས་ཀྱང་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། འོན་ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་
པར་བྱེད་པ་ནའང་བརྩ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་མི་འོང་
དབང་ཚོན་ཉམས་མི་སྲིད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ཉམས་ཀྱང་བདེ་བའི་དབང་པོས་སོར་ཚུད་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཏེ།
དེ་འདོད་ཉོན་སྣངས་པ་ལས་མ་ཉམས་ན་གོང་ས་ལས་ཉམས་ཀྱང་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བྱུང་ཅན་ལས་ཉམས་པ་
ཡིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་ལས་ཉམས་པ་མིན་ལ། འབྲས་བུ་ཅམ་ལས་ཉམས་ན་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
སྲོང་བ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་ལ་རག་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་དེ་ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྒྲིམས་དང་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཆེ་ཡིད་(༡༩༢ན)བདེ་མངོན་དུ་བྱོད་པ་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཉམས་

བ་དག་དབང་པོ་སྤངས་པ་ལ་སྲིད་པས་ཡིད་བདེ་ཐོབ་པ་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནའང་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་ཀུན་ཤེས་
བ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ཡིད་བདེ་དང་དགུ་ལས། དེ་ལས་མང་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན།
ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་དགུ་ཐོབ་ལ། དེ་ཉམས་པ་
སོར་ཚུད་པ་ལ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཉེ།
ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པས་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་
བྱས་པས་ཉམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

འགྲེལ་བར།

འདི་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ན་ཆད་ནམ་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ཉམས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའང་མེད་དེ། དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ལམ་
གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྱུར་རོ། །

བཞི་བ་དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལ། དེས་ལྡན། ཉུང་ལྡན། མང་ལྡན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། གསུམ་གྱི་ངེས་ལྡན། བཞིའི་ལྡན། ལྡན་ལྡན། བརྟན་ལྡན། བརྟུན་ལྡན། བཅུད་ལྡན། བཅུ་གཅིག་ལྡན། བཅུ་གསུམ་
ངེས་པར་ལྡན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སོག་དང་ནི། །
ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། །

བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སོག་དང་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་གསུམ་ལས་གང་རུང་ཞིག་ལྡན་པ་ལ་གཞན་གཉིས་དང་ཡང་
ལྡན་ཉེ་གསུམ་པོ་དེ་ངེས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་། སེམས་མེད་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་ན་ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོག་ཀྱང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། (༡༩༥༧)སྟོན་མེད་
དེ། དེར་དེའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་ལྡན་པར་མ་ངེས་ཉེ། འདོད་པ་ན་ལུས་ལས་གཞན་པའི་གཞུགས་ཅན་
རྟུག་པོ་དེ་དག་ནི་མ་ཐོབ་པ་རྒྱར་རྒྱར་སོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་
ན་མི་ལྡན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དད་སོགས་དགོ་ཅ་ཆད་པ་ལ་མི་ལྡན་ཅིང་གཞུགས་ན་

མོ་མོ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་མི་ལྡན་ལ།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་བཞི་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་མི་ལྡན་ལ། ཁམས་གསུམ་ཅན་གྱི་
བྱིས་པ་ལ་ཟག་མེད་རྣམས་མི་ལྡན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་། །

བསམ་གཏུན་བཞི་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་རང་ས་ན་བདེ་བ་མེད་ཅིང་འོག་སའི་བདེ་བ་སྤངས་ལ། ཟག་མེད་
གྱི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་ལ། འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་མ་གསུམ་
དང་བཅས་པའི་བཞི་དང་ལྡན་ལོ། །དེའང་བདེ་བ་སོགས་བཞི་ལྡན་ལ་ལུས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི། བསམ་གཏུན་གསུམ་
པའི་སས་བསྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ཐོབ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་བྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་
པའོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཞི་དག་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་སྤར་གྱི་
གསུམ་དང་ལུས་ཉེ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྟ་དང་ལྟ། །

ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་།

མིག་སོགས་ལས་གང་རྒྱུད་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ལྟ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་དང་སྤར་བཤད་ཀྱི་བཞི་
དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཡིད་བདེ་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ལྟ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྦྲུམས་སློག་ཡིད་གསུམ་བདེ་བ་དང་
ཡིད་བདེ་རང་དང་ལྟ་ལྡན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི་བྱིས་པ་གསུམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བདེ་ཡོད་
ཀྱང་བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། ལུས་(ཉ་ན་ཀ)བདེ་ནི་དང་སོ་མན་ཚད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་བདེ་
ནི་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོག་མར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ས་གོང་
མའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་དེར་ཡང་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ས་འོག་མར་སྐྱེས་པ་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལྟ། །

བདུན་དང་།

འདོད་པའི་གང་ཟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ལ་དབང་སོ་བདུན་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་ཚོར་
བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྲིད། ཡིད་མི་བདེ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དང་། ཚོར་བ་གཞན་དག་ནི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པའི་སྲིད།

ལྷ་པ་ནི།

མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྡན། །

བརྒྱད་དང་།

མོའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། ལྷ་མ་བདུན་རང་དང་བརྒྱད་ལྡན་པའི་སྲིད། སོགས་པས་སྤར་གྱི་
བདུན་དང་སོ་དབང་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ལྷར་གྱི་བདུན་དང་། ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། དད་སོགས་ལྷ། བཏང་
སྟོམས་སྲོག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། བརྒྱད་ལྡན་རྣམས་སོ། །

བྱུག་པ་ནི།

ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །

དབང་སོ་ལྡན་ལ་བརྩུ་གཅིག་ལྡན། །

བདེན་བཞི་ཀུན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་མ་ལུས་པར་ཤེས་པའི་དབང་སོ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
སོ་དང་ལྡན་པ་ལ་རེ་རེ་བརྩུ་གཅིག་བརྩུ་གཅིག་ལྡན་ཏེ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་
དང་དད་སོགས་ལྷ་དང་རང་རང་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་སོ། །

འདིར་འཇམ་སྐྱེག་ལས། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ནི་ཁམས་
གསུམ་ཆར་དུ་ཐོབ་པ་སྲིད་པས། བསམ་གཏན་གསུམ་མན་ཆད་ན་བརྩུ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་རིགས་ནའང་། བཞི་
པ་(༡༩༤བ)ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་རྗེ་ལྷར་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་རང་ས་ན་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། །
ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་ས་འཕོས་པས་འོག་ས་སྤངས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་

དང་ཡིད་བདེ་སྤངས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་སོ་དང་གསུམ་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བའི་དབང་སོ་སྟོན་ལ། དེ་དག་ནི་ས་འཕྲོས་པས་མི་གཏོང་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་འཕྲོས་པས་ཟག་བཅས་གཏོང་རྒྱུར་མ་བཤད་ལ། ཟག་མེད་ནི། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་སྟོན་སྤངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི། འབྲས་བུ་སྟོན་པ་དང་དབང་སོ་སྤངས་པ་ནའང་ཞུགས་པ་དང་དབང་སོ་རྒྱལ་སོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་གཏོང་ཡང་འབྲས་བུ་དང་དབང་སོ་སྟོན་སོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་སོ་དང་གཉིས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་གསུམ་པའི་བདེ་བའི་དབང་སོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་འབྲུང་སྟེ། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བུ་སྤྱིར་གང་། །སྟོན་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་སྟོན། །ཅེས་སོགས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་སོ་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པས་ན་གང་ཞིག་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་སོ་དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་སོ་བརྩ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་སོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པ་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྲུའོ་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་སྤྲང་ངོ། །

བདུན་པ་ནི།

ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། ། བརྩ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །

ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་བརྩ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དང་ཡིད་དང་སྟོན་གསུམ་དབང་(༡༢༩ན)དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་གཞན་ཚོར་བ་བཞི་དང་དང་སོགས་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དབང་སོ་འདི་ནི་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་མཚོང་ལམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེར་སོ་སོའི་དབང་སོ་གང་རུང་ཞིག་དང་བརྩ་བཞི་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ཏེ། སོ་སོའི་དབང་སོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་སྟོན་པ་དང་མཚོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྩ་བཞིར་མི་འབྱུང་ཏེ། སྤར་སོ་སོའི་དབང་སོ་གང་རུང་ཞིག་ལྡན་པའི་ཆེ་སྟོན་པ་སྤངས་ནས། སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་དེས་སྤྱིས་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་མཚོང་ལམ་སྟོན་པ་དབང་སོ་ཉམས་ཤིང་མཚན་གཉིས་སོགས་སུ་གྱུར་ན་མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་སོ་སྟོན་པ་གཏོང་གི། མཚོང་ལམ་སྟོན་པ་ནི་མི་གཏོང་བས། མཚོང་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མཚན་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་སྤྱིད་པས་སྟོན་པར་མཚོང་ལམ་སྟོན་པ་འཕྲོས་པའི་རྟེན་དུ་སོ་སོའི་དབང་སོ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྟོན་པ་གཞན་པའི་རྟེན་དུ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་ཟེར་ངོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །འདོད་ཁམས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གོམས་པར་གྲུས་པ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་དབང་སོ་

གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཤིམ་གྱིས་འགགས་པས་འཆི་ཁར་སོ་སོའི་དབང་སོ་འགག་མ་ཐག་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པས་
དབང་སོ་བཅུ་གསུམ་དང་ནི་ངེས་པར་ལྡན་གྱི། སོ་སོའི་དབང་སོ་ནི་ལྡན་པར་མ་ངེས་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

གཞན་དག་ནི། མི་རིགས་ཉེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་ཞིང་མཉམ་གཞག་དགེ་བ་སྦྱོར་ལ་
གནས་བཞེན་དུ་འཆི་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདྲིང་གང་ཟག་སྲིད་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་གྱི། སོ་སོ་གཅིག་
ཁོ་ནའི་ངེས་པར་ལྡན་ཚུལ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པས། སོ་ལ་བཅིས་ན་མོ་དབང་དང་མི་ལྡན་ལ། མོ་ལ་བཅིས་ན་སོ་
དབང་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་གཉིས་ངེས་ལྡན་དུ་མ་བཅིས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཚོར་དབང་བཞི་(༡༢༥བ)ཡང་དུས་
གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་མི་སྲིད་ཀྱང་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉུང་ལྡན་ལ། དགེ་བ་མེད་པའི་ཉུང་ལྡན། གཟུགས་མེད་བྱིས་པའི་ཉུང་ལྡན་ནོ། །
དང་སོ་ནི།

དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །
ལུས་ཚོར་སློག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན། །

འདོད་པ་ན་དགེ་ཅ་ཆད་ནས་མེད་པ་འཆི་ག་མ་ནི། དབང་སོ་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ནང་ན་ཉུང་བར་ལྡན་པ་ཡིན་ཉེ། ལུས་དང་
ཚོར་བ་ལྷ་དང་སློག་དང་ཡིད་དབང་དང་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཉེ། །
བྱང་སྣོམས་སློག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་། །

གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་གངས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཉེ། བྱང་སྣོམས་སློག་ཡིད་དགེ་བ་དང་སོགས་ལྷ་
རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་མང་ལྡན་ལ། སོ་སྐྱེ་དང་། འཕགས་པའི་མང་ལྡན་ནོ། །
དང་སོ་ནི།

མང་སོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །
རྗེ་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །

མཚན་གཉིས།

གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་པོ་འཛིན་ན་མང་པོར་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་མཚན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་ཆགས་བཅས་དགེ་ཅ་མ་ཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི།

འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །

མཚན་གཅིག་དེ་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །

འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་རྒྱན་ཞུགས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གུང་དབང་པོ་བརྟེན་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་མཚན་གཉིས་པ་མི་སྲིད་པས་མཚན་གཅིག་མ་གཏོགས་ལ་དེ་མེད་ལྟ་བུའམ་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲམ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མི་ལྡན་པས་ཆགས་བཅས་སློབ་སོ། །
འདིར་སྐྱེས་པ།

སྟོན་སྦྱངས་ཀུན་དགའི་རྒྱ་ཚོས་མི་སྲིད་ཞིང་། །

འདིར་སྦྱངས་དང་པའི་བསམ་ཐེར་མི་གཞོན་པ། །

ཐབ་དོན་སློན་གྱི་སྐྱེ་ལ་མི་དངང་བར། །

དབྱངས་ཅན་དག་ལྡན་གང་གིས་ལེགས་པར་བཤད། ། ཅེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ། རྗེས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ། དགུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ། བརྟེན་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །

སྐྱེ་མེད་སྲ་རབ་རྩལ་རྗེས་བརྒྱད། །

འདོད་(༡༣༠ན)ལམས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྩལ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་ཡི་རྩལ་ཡང་མེད་པའི་གོང་ལུ་རྒྱུ་མཐར་གྱུར་པ་སློལ་ཆ་དང་ལྡན་པར་སྦྱང་བའི་སྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཚོས་ཅན། རྗེས་བརྒྱད་དང་འཇམ་པར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་སྟེ།
འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་གྱུར་བཞི་ལྡན་ཅིག་འབྲལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྗེས་དགུ་སྟེ། །

ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྗེས་དགུ་སྟེ། སྤར་གྱི་བརྒྱད་དང་རང་ཉིད་དང་དགུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི།

དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྗེས་བཅུ་ལོ། །

དེའི་ཁར་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་ན་རྗེས་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤར་གྱི་ཁར་མིག་སོགས་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
བསགས་པ་སྟོས་པས་ནི། ཆ་མེད་གཅིག་ལུ་བ་འདུས་པར་མ་སྐྱེས་པ་བཀའ་བའོ། །

འདིར་ལྟར་དོགས་ཏེ། རུལ་རྗེས་བརྒྱད་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྤར་སོགས་ལ་ཚུ་སོགས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱེས་ཁབ་དང་སྤོང་བྱའི་ཚོགས་ལ་རེག་པ་དང་། བྱེ་དང་ལན་ཚུའི་རོ་ལྟར་དམིགས་མ་དམིགས་ནི་ཤས་ཆེ་
ཚུང་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ཚང་བར་ཡོད་དེ། འདྲིན་སྤྱད་སྐྱེན་གཡོའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་དང་འཕྲད་
ན་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་སྤར་བའང་གཤེར་སོགས་སྤྱང་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ།

བྱེ་བཤད་ལས།

པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། ལས་ལས་མངོན་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་
བོ་མི་དམིགས་ཀྱང་རྡོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པར་ལས་ལས་ངི་ལྟར་རྗེས་སྤྱད་པོག་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་འདུས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ཚུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་སའི་
ཁམས་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པར་མངོན་ནོ། །ཚུ་ལ་ཡང་ཞིང་འདེགས་པ་དང་། བརྒྱའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ་
དང་ཚུ་གཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ཚུའི་ཁམས་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པར་
མངོན་ནོ། །མེ་ལའང་མེ་སྐྱེ་འདེགས་པ་དང་འདུས་པ་དང་གཡོ་བ་(༡༣༠བ)རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་
ཚུ་དང་རླུང་རྣམས་མེ་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པར་མངོན་ནོ། །རླུང་ལའང་འདེགས་པ་དང་མི་འགྲེས་པ་དང་
གོས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་ཚུ་དང་མེ་རྣམས་རླུང་གི་ཁམས་དང་ལྡན་
ཅིག་འཇུག་པར་མངོན་ནོ། །

ཞེས་བཤད་དོ། །

ལས་དང་རོ་སོའི་བྱེད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་གནས་པ་ནི་

ངོ་མོ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ན་བཞག་དགོས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བཞིའི་ལས་རྟེན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་སྤྱད་པ་
དང་སློན་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ནི་གཟུང་བྱ་བསྐྱུ་བྱ་སློན་བྱ་དང་འཕེལ་བའང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྟོས་
ནས་འཛོག་པའི་སྲིད་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡང་བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན། ངོ་མོ་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་ལས་ནི་ད་ལྟ་བུ་བས་བསྐྱུས་པ་ལ་གང་སྐྱེལ་འཆད་དོ། །མདོ་སྐྱེ་བ་
ན་རེ། བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་ཁྲབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྲིད་
ཀྱང་དེས་འབྲུང་བཞི་ལྷན་ཅིག་པས་སྲིད་པར་དབག་པར་རུས་གྱི། ཁྲབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱུན་དང་
འཕྲད་ན་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་དང་དེར་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་མོ་ནི་མེད་ཅིང་ས་པོ་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་
གྱུར་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤིང་གི་སྤང་པོ་འདི་ལ་ཁམས་རྣམས་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་དོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རྣམ་བརྒྱད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྩལ་གྱི་རྣམ་ལ་རྣམ་སུ་བཟུང་ངམ། སྐྱེ་མཆེད་གྱི་
རྣམ་ལ་རྣམ་སུ་གཟུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དབྱིབས་ཀྱང་ཡོད་པས་གངས་རྒྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲུང་བ་བཞི་
ཅར་རེག་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་གངས་མང་བར་འབྱུང་རོ་(༡༣༡ན)ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲུང་གྱུར་ནི་གཉིས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། འབྲུང་བ་ནི་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་གངས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རིགས་ལས་མི་
འདབ་པའི་སྲིད།

ཡང་རྣམ་བརྒྱད་པོ་དེ་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་བ་ལྷན་ཅིག་གི་དོན་ཡིན་ན་རྩལ་སྐྱེ་རབ་རྣམས་ཚོགས་བཅས་མེན་
པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པ་ཉིད་དེའི་དོན་དུ་འདོད་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རྩལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པ་
འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པའི་སྲིད་བརྒྱད་སོགས་པར་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག །འདིར་གོ་ས་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་འདོད་དེ། རྩལ་སྐྱེ་རྣམས་ཚོགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་ནི་རིགས་མཐུན་
པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་པ་ནི་ཚོགས་བཅས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། གཟུགས་གྱི་གོ་ས་ན་རེག་བྱ་དང་།
རེག་བའི་གོ་ས་ན་རྗེ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེས་འདོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ནི། རིས་མི་མཐུན་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་གྱི་རྩལ་གྱི་གོ་ས་ན་རེག་བྱ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་ན་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད། དེས་ན་འདིར་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པ་ཉིད་ལ་ལྷན་ཅིག་གི་དོན་
དུ་འདོད་མོད་གྱི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་མང་པོ་རྣམས་ནི་དེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་སོགས་
ནི་དེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་འགའ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུགས་ཅན་མིན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྷན་ཅིག །
ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །
ཐོབ་པའམ།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། བན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མདོ་ལས།

སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡི། །
སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །
ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །
དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག ། ཅེས་འབྱུང་ངོ། །

གང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་(༡༣༡བ)སོགས་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་འོ། །
རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ལུས་དང་གི་བ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ལ། འདི་ནི་
རང་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་མཉམ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་འོ། །
འམ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྐྱ་སྟེ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཡང་འཐོབ་བྱ་འགོག་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་
ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་ལ་ཐོབ་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་དང་མཚན་ལྷན་རྒྱས་པར་བཤད། མི་ལྷན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད།
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། །
ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །

སེམས་བྱུང་ནི་སྟེ་ཚན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་ལ་སོགས་སྟེ་ཚན་ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ས་མང་ལཱ་འདེད་བཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ། འབྲེལ་མཚུངས་ཀྱི་བྱེད་
འབྲེལ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་ལ། དགོ་བའི་ས་མང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་མང་པོ་ལ། མི་དགོ་བའི་
ས་མང་པོ་ལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུའི་ས་བཤེས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །

འདུན་དང་རིག་དང་སྒྲོ་གྲོས་བྲལ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །

ཉིང་རེ་འཇོན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཚོར་དང་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ནི་བཤེས་ཟེན་ལ། ལས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་བྱེད་ལ། ཟག་
མེད་ཀྱི་ནི་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇོག་གོ། །

སེམས་པ་ནི། གང་དག་ཡོད་ན་ཁབ་ལེན་ལྷགས་ལྟར་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་
གཡོ་ཞིང་འདུ་བྱེད་བ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ།

སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །

བྱེད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ན། །

བྱེད་དང་བཅས་པར་སྤང་བྱེད་པ། །

སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །

དབྱེད་ན། སེམས་པ་འདི་ཚོགས་དུག་གོ། །

བྱེད་ལས་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དགོ་སོགས་ཀྱི་ལས་(ཉ་ན་ལྟར་)ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་དོ། །

འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ནི་བཤེས་ཟེན་ལ།

བྱེད་ལས་ནི། ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །

འདུན་པ་ནི། རོར་འདོད་པའི་ཚོར་བ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལོ། །

དབྱེ་ན། འདས་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་། ད་ལྟ་བུ་ལས་མི་འབྲུལ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཙོན་
འགྲུས་ཚོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

རེག་པ་ནི། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དུལ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་བར་མའི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།

དབྱེ་ན། རེག་པའི་ཚོགས་དུག་གོ། །

ལས་ནི། ཚོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

སློབ་ལོ་ནི། ཤེས་རབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་སློབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བཞིའམ། རེགས་པ་དང་རེགས་པ་མིན་པ་
དང་དེ་ལས་གཞན་པས་བསྐྱེད་པའི་གསུམ་མོ། །

བྱེད་ལས་ནི། སོམ་ཉི་སྟོག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

ཐབ་པ་ནི། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་སྟེ།

དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སོ། །

ལས་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་དོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་འཇུག་པ་སྟེ།

དབྱེ་ན། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་སོ། །

ལས་ནི། མདོ་ལས།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའོ། །

ཞེས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བར་བྱེད་པའོ། །

མོས་པ་ནི། འདོད་པའམ་དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ།

དབྱེ་ན། ཡང་དག་དང་ལོག་བར་མོས་པ་གཉིས་སོ། །

ལས་ནི། སློབ་དཔོན་སློབ་བཏུན་གྱིས།

མོས་པ་གཅེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱབ་པའི་མཐའ་ལས་འཕྲོགས་པར་མི་
ལུས་སོ། །

ཞེས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །

ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་པའི་ཚེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་(༡༣༩བ)ཏུ་འཛིན་པར་

བྱེད་པ་སྟེ།

དབྱེན། འདོད་པའི་ཚེ་གཅིག་དང་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་སྟེ་བཙུག་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་ལོ། །

ལས་ཀྱི། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །

བརྩ་བོ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
དག་འབྱུང་ན་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་
རྣམས་བཙོན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁྱད་ཅན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱེ་སྟེ་འདོད་དོ། །

ཡང་སེམས་གཅིག་ལ་སེམས་བྱུང་བ་དང་བརྩ་མ་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་འཇུག་པ་ནི་རིགས་པའི་ཡུལ་དང་
རྩེར་མཐོང་གི་ཤེས་པས་འབྱེད་པར་མི་རུས་ཀྱང་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རང་འགྲུལ་ལས།

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་བས་དེ་ནི་དེ་ཞེས་རྒྱན་རྣམས་ལའང་ཡོངས་སུ་
བཅད་པར་དཀའ་ན་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ཞེས་སྐྱན་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ཅན་རྣམས་
ལའང་རོ་མང་བོ་ཁ་ཅིག་གི་རོའི་ཁྱད་པར་དབང་བོས་བརྩུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དེས་པ་བརྩུང་བར་དཀའ་ན་
ཚོས་གང་དག་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཅིང་། རྫོས་བརྩུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལའང་
མཚུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་བྲན་ཉེར་འདི་ལྟར་ས་ཆེན་པོའི་ཚོས་བརྩུ་ནི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་
རིག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་བྲན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བརྩུ་གཅིག་བོ་དེ་དག་
ཀྱང་རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཀྱང་འོན་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་གཞན་པ་ནས་སེམས་པའི་བར་དུ་གཞན་ལོ། །ཞེས་ས་མང་བརྩུ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་ཐ་
དང་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དང་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །

བཏང་སྟོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཐེལ་ཡོད། །

ཅ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཚོ་དང་། །

བཙོན་འབྲུས་ཉལ་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། །

དང་པ་ཞི། སེམས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣལ་ལངས་པ་དང་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་དང་བ་སྟེ།

དབྱེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་བ་དང་བདེན་པ་བཞི་མ་
སྤང་ཞིང་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །

ལས་ཞི། འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

བག་ཡོད་པ་ཞི། དང་སོགས་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྙེད་བསྟེན་མངོན་པར་འདོད་པས་གཅེས་སྦྲུམ་སྲུབ་བྱེད་
ཅིང་སྦྲོམ་བའམ་ཟག་པ་དང་ཟག་པའི་གནས་ལ་སེམས་སྤང་བ་སྟེ།

དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཐར་བ་དང་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་སྦྲོམ་པའི་བག་ཡོད་དོ། །

ལས་ཞི། འཛིག་རྙེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་སྤུན་སྦྲུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་པའི་ལས་སྲུབ་ཏུ་བ་སྟེ།

དབྱེ་ན། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྣོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡིད་ཤེས་
ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་སོ། །ཡང་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ལུས་ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་བ་དང་། རྐྱེད་པ་གསེར་གྱི་དོང་
ཅི་བཅེགས་པ་ལྟར་མཉམ་པ་སོགས་ལུས་ཉིད་དུ་ལས་སྲུབ་ཏུ་བའོ། །ལུས་ལས་ཏུ་དེས་ནི་སེམས་ལས་ཏུ་
འབྲེན་པར་བྱེད་པས་འདྲིའི་ཤིན་སྦྱངས་སྲུབ་པའགག་སྟེ། དེ་དག་བྱེད་པ་མཐུན་པའི་བྱིར་དོ། །

ལས་ཞི། ཉོན་སྐྱབ་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

བཏང་སྟོམས་ཞི། ཚོར་བ་དང་ཚད་མེད་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ལས་ཐ་མ་ནི་བྱིང་གོད་དང་བཟུང་བར་རྣལ་དུ་
འདུག་པ་སྟེ།

དབྱེ་ན། ཐོག་མར་དེས་འགའ་བྱིང་གོད་འབྱུང་བའི་(༡༩༩བ) མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་
འབྱུང་བའི་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མར་དོགས་པའང་མེད་པའི་ལྷུན་གྱིས་བྱུབ་པ་གསུམ་སོ། །

ལས་ཞི། ཟག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་མི་འབྱེད་པའོ། །

ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཐེལ་ཡོད་ནི་འཚད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ལས་ནི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྲོམ་པའོ། །

དགོ་བའི་ཅ་བ་གཉིས་ཞི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་སོ་ལ་ཞེན་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་།

དེ་ལ་མནར་སེམས་མེད་པ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་གཏོ་སྟུག་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་
 བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །
 ལས་ནི། ཉེས་སྲོད་ལ་མི་འབྲུག་པའོ། །
 རྣམ་པར་མི་འཚོ་བ་ནི་སྤྲོད་བརྗེ་བ་སྟེ།
 དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་དང་ཚོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །
 ལས་ནི། ཐོ་མི་འཚོ་མས་པའོ། །
 བརྗོན་འབྲས་ནི། དག་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྲོ་བ་སྟེ།
 དབྱེ་ན། གོ་ཆ་དང་སྲོར་བ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །
 ལས་ནི། དག་བ་ཐམས་ཅད་རྗོགས་པར་བྱེད་པའོ། །
 བཅུ་པོ་འདི་ནི་དག་བའི་ས་མང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉག་ཏུ་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་དད་པ་
 བྱི་དགའ་བ་དང་སྤྲོད་བརྗེ་གཏུང་བ་ཡིན་པས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རི་ལྟར་འབྲུང། ཡིད་བྱེད་ཚོལ་བཅས་དང་
 བཏང་སྟོམས་ཚོལ་མེད་དང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམ་གཤེད་དང་བཅས་པ་ལ་ཤིན་སྲུངས་རི་ལྟར་འབྲུང་ཞེ་ན། དེ་དག་
 འགས་ཆེ་ཚུང་མ་གཏོགས་ཆེ་འགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྫོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །
 མ་དད་པ་དང་སྟུགས་དང་གོད། །
 ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉག་ཏུ་འབྲུང་། །

རྫོངས་པ་ནི། ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཚོག་སོགས་མི་ཤེས་པར་མི་གསལ་ཞིང་། རྫོངས་པ་དང་མ་
 རིག་པ་དང་གཏོ་སྟུག་ཅེས་རྣམ་གྲངས་སོ། །
 ལས་ནི། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །
 བག་མེད་པ་ནི། བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དག་བ་མི་བསྐྱོམ་ཞིང་ཐག་བཅས་ལ་སེམས་མི་བསྲུང་བའོ། །

(༡༣༤ན)

ལས་ནི། ཉེས་སྲོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། མི་དག་བ་འཕེལ་བ་དང་དག་བ་འབྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །
 ལེ་ལོ་ནི། བརྗོན་འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དག་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་སྲོ་བའོ། །

དབྱེ་ན། བྱ་བ་ངན་ཞེན་དང་སྤྱིད་ལུག་དང་སྦྱོམས་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་ལོ། །
ལས་ནི། དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པ་ཉིད་དོ། །
མ་དད་པ་ནི། དད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སེམས་མ་དང་བའོ། །
ལས་ནི། ལེ་ལོ་ལོ་ཉེན་གྱིད་པའོ། །
སྤྱུགས་པ་ནི། ལུས་སེམས་སྤྱི་ཞིང་དམིགས་པ་མི་གསལ་བས་སྐོང་སྐོང་པོར་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱི་
རྒྱུ་བའོ། །

དབྱེ་ན། སྐོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་གཉེས་སོ། །
ལས་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་གྱེད་པའོ། །
ཚོད་པ་ནི། སེམས་མ་ཞི་བར་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འསྐོ་བའོ། །
ལས་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙུག་པར་གྱེད་པའོ། །
དུག་པོ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།འོ་ན་མངོན་པའི་བསྐྱེད་བཙུགས་ལས་སྤྱུགས་པ་ལས་གཞན་ལྟ་བུ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེང་དང་ཤེས་བཞིན་མིན་
པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་གྱེད་དང་ལོག་པར་མོས་པ་སྟེ་བཅུ་འབྱུང་བའི་འདྲིར་ལྟ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱེ་
སྤྱུས་སྤྱུགས་པ་གཙུག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་མངོན་པར་མ་སྐོས་ལ། བརྗེད་ངས་སོགས་ནི་བྱེ་
པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་བརྗེད་ངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་རྣམ་
གཡེང་དང་། ཤེས་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་གྱེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་གྱེད་མོས་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདྲིར་མ་སྐོས་ཞེས་འདོད་ཅིང་། སྐོབ་དཔོན་ནི་སྤྱུགས་པ་འང་ཚོད་པ་དང་འབྲ་
བར་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པས་(༡༣༤བ)འདྲིར་སྐོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། ། ངོ་ཆ་མེད་པའོ།

མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་ངོ་ཆ་མེད་པའོ། །
མཚན་ཉིད་ནི། འོག་ནས་འཆད་ལ།
ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་གྱེད་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི།

ཁོ་བ་དང། །

ཁོ་ན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །

སྤག་དོག་འཚིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང། །

སྣ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ནི། །

ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་བ་རྣམས། །

ཁོ་བ་ནི། གཞོན་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་སོགས་ལ་སེམས་ཁོངས་ནས་འཇུགས་པའོ། །

ལས་ནི། རོ་འཚམས་པའོ། །

འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཁྲིས་པའི་འོག་ཏུ་མདུད་པར་འཛིན་པའོ། །

ལས་ནི། མི་བཟོད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །

གཡོ་ནི། ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་གྲ་གྲུ་བའོ། །

ལས་ནི། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའོ། །

སྤག་དོག་ནི། གཞན་གྱི་སྤུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའོ། །

ལས་ནི། རྫོ་མི་བདེ་བའི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །

འཚིག་པ་ནི། སྤྲིག་པ་ལ་མངོན་པར་དམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ།

འཚིག་པ་སྤྲིག་ལ་ཞེན་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

ལས་ནི། ངག་གི་ཚིག་བརྒྱུད་པོར་ཞེར་འདེབས་པའི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱེད་པ་དང། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་

དང། བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

འཆབ་པ་ནི། ཉེས་པ་སྟེན་ཅིང་གསང་བར་བྱེད་པའོ། །

ལས་ནི། འཁྱོད་པ་དང་བཅས་ཤིང་བདེ་བར་རིག་པར་མི་གནས་པའི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །

སེར་སྣ་ནི། ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་མཁས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བའོ། །

ལས་ནི། ཡོ་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

སྐྱེ་བའི་ རྟོན་བུ་ལ་ སོགས་ལ་ ཆགས་ནས་ རང་ཡོན་ཉན་མེད་བཞིན་ ཡོད་པ་ལྟར་བཅས་པའོ། །
ལས་ནི། ལོག་འཚོའི་རྟོན་བྱེད་པའོ། །
རྒྱགས་པ་ནི། ལོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ།
དབྱེ་ན། རང་མེད་པ་དང་ལང་ཚོ་དང་གསོན་པ་དང་རིགས་དང་གཞུགས་དང་དབང་ལྷན་དང་ཐོས་པས་རྒྱགས་
པའོ། །

ལས་ནི། རྒྱགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་བྱེད་པའོ། །
རྣམ་འཚེ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་(༡༣༥༦)པར་འདོད་པའོ། །
ལས་ནི། ཐོ་འཚམས་པར་བྱེད་པའོ། །
བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུའི་ས་པ་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཅེ་ཉོན་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་དང་སྤང་བུ་སྟོམ་སྤང་ཁོ་ན་དང་སྟོམ་སྤང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་མཚུངས་
ལྡན་གྲོགས་དང་སྤང་བུ་རིས་དང་འབྲུང་ས་རྟོན་གྱི་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེས་ན་སྤྲེ་ཚན་དེ་ལྟ་ལ་སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་འབྲུང་ལ། དེར་མ་དེས་པ་ནི།
གང་སྤེལ་དང་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་སྤྲི་ཀ་ལས།

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འཕྲོད་པ་དང་། །
གཉིད་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །
ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །
བརྒྱད་ནི་དེས་པ་མིན་པར་བཤད། །

ཅེས་སེམས་བྱུང་ཞེ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་འདྲིའི་མ་སྟོས་པ་ཅེ་ཞེ་ན། མ་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེས་པ་
རྣམས་དངོས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས་པར་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར། མ་དེས་པའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ཞེག་སྤྲེ་ཚན་དང་
པོ་བཞེར་ནི་མ་དེས་ཏེ། དེས་པ་ལྟར་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་མི་དགེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྲུང་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུའི་ས་པའང་མིན་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་ལ་དེར་
འཛོག་བྱེད་གསུམ་ཅར་དང་འཕྲོད་པ་དང་སོ་དང་གཉིད་ལ་དང་སོ་གཉིས་དང་ཆགས་སྤང་ལ་ཐ་མ་གཉིས་དང་ང་
རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བར་མ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུའི་ས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པོའི་སྤྲེ་ཀྱིས།

འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །
རྫོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །

འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི་འཁོར་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྡེ་ཚན་དང་པོ་
གཉིས་དང་དེའི་ཁར་རྫོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་གྱི་མ་གསུམ་དང་མ་ངེས་པའི་ཆགས་སྣང་ང་
རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ནི་དགོ་སེམས་ཡིན་པས་མི་འབྱུང་ལ། འབྱོད་གཉིད་ངེས་འགའ་འབྱུང་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །
[གཉིས་པ་དམིགས་བགས་ལ་ནི།]

ལ་ལ་དག་ཏུ་འབྱོད་པ་བསྒྲུབ། །

ཡང་འདོད་པའི་དགོ་སེམས་འགའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ལ་ལ་དག་ཏུ་འབྱོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། གང་ལ་དགོ་བ་མ་བྱས་པ་དང་མི་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་འབྱོད་པ་དག་གིས་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལས་ནི་
སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཙོ་བོ་ལོ། །འབྱོད་ཚུལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་མི་དགོ་བའོ། །འབྱོད་པ་འདི་ལ་ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང་ངེས་བར་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བས་ལུང་མ་བསྒྲུབ་ནི་མེད་པར་ཁ་ཆེ་བ་དག་འདོད་ལ། ཉི་འོག་པ་ནི་དེ་
ཡོད་པར་འདོད་དེ། ངས་མ་ཞུ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་ཐོས་ཞེས་བའམ་ཅིག་པ་དེ་ལ་རི་མོ་མ་གྲིས་སོ་སྣམ་བ་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དགོ་མི་དགོ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྱོད་པ་ནི་འབྱོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཉེ། ངན་བྱས་སུ་སྣང་བ་ལ་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་སློ་དེའི་ཡུལ་ན་ངན་བྱས་སུ་སྣང་སྟེ།
(༡༣༦བ)གཞན་ཞིག་ལ་ཐོན་བཅོམ་བ་མ་བྱས་ན་བདག་གིས་ནི་མ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་འབྱོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ་ནི།

མི་དགོ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །
རྣམ་དང་སྣན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །
ཉོན་མངས་བཞི་དང་ཁོ་སོགས་དང་། །

འགྲོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག །

མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་གྱི་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལའང་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་
 འབྱུང་སྟེ་སྟེ་ཚེན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ཉེན་དཔྱོད་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱིར། མ་རིག་
 པ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་ཀྱི་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །མ་ངེས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཆགས་སྣང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་པ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བའི་འགྲོད་པ་
 དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྤར་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་
 རང་རང་རེ་རེ་བ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་ཆགས་སོགས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་གྱི། ཙུ་ཉོན་གཞན་དང་དེ་དག་ནི་ཡང་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ལ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པར་
 བགྲངས་ཐེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ་ལ། སྐྱིབ་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་ཀྱི་དང་། མ་
 བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བསྐྱིབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད།

འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་
 རྟེ། སྟེ་ཚེན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཉེན་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ལོ། །

[གཉིས་པ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ་ནི།]

ལྷུང་མ་བསྐྱབ། །

གཞན་ལ་བརྩུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །

བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་ལས་གཞན་མ་བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྐྱབ་པའི་སེམས་ལ་སེམས་བྱུང་བརྩུ་གཉིས་འབྱུང་བ་
 དག་ཏུ་འདོད་དེ། ས་མང་པོ་པའི་ཁར་ཉེན་དཔྱོད་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི།

གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བྱིར། །

གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱེད་ནི།

གཉིད་ནི། དགོ་(ཉ་ར་ཡན)མི་དགོ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
སེམས་དེ་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བར་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱུར་ན་འདྲིར་འགྱུར་ཏེ།

- གཉིད་དང་བཅས་པའི་དགོ་སེམས་ལ།
- རྟོག་དང་དགྱོད་དང་བཅས་པའི་བྱིར།
- སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་ཤུ་གསུམ།
- ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད།
- གཉིད་བཅས་མི་དགོ་མ་འདྲེས་དང་།
- ལྟ་དང་ལྟན་ལའང་ཉི་ཤུ་གཅིག།
- ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཐོ་སོགས་དང་།
- འགྲོད་པ་དང་ཉི་ཤུ་གཉིས།
- སྐྱིབ་ལ་བརྩུ་དགུ་ལུང་མ་བསྐྱེད།
- གཞན་ལ་བརྩུ་གསུམ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ།

གཉིད་ནི། ལྷ་ཉམ་རྒྱུད་བ་དང་འལ་བ་དང་ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཁ་ཟས་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ལུས་འཛིན་མི་རུས་པར་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་སྐྱུད་བའོ། །ལས་ནི། བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་
བྱེད་བའོ།

གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ལ་གང་
ཡོད་བའོ།

- དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་ཅམ། ལྷན་གཉིས་ན་གང་ཡོད་པ་ལས།
- དང་པོ་ནི།

དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགོ་རྣམས།

བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད།

འདོད་པའི་མཚུངས་ལྟན་བཤད་པ་དེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་ཚོས་ཅན། འགྲོད་གཉིད་དང་། མི་དགོ་

སེམས་བྱུང་མ་དེས་པའི་ཁོང་ཁོ་དང་མི་དགོ་བའི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་གཉིས་དང་གཡོ་སྐྱ་རྒྱགས་པ་གསུམ་
ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་ས་པ་བདུན་པོ་རྣམས་མེད་དེ། འགྲོད་པ་ནི། ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་ཡིན་པས་དེར་རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྟན་པས་མོགས་ཡིད་མི་བདེ་མེད་ལ། གཉིད་མི་དགོ་བ་ནི། དེ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་དང་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཉིད་ཀྱང་སེམས་མངོན་པར་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་(༡༣༡བ)པ་དག་སེམས་བསྐྱུས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁོ་ནར་འགྲུང་ལ། གཞན་མི་དགོ་
བ་ནི་མི་དགོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སྡེ་ཚན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་ལས་གཡོ་སྐྱ་རྒྱགས་གསུམ་མ་དེས་པ་བརྒྱད་ལས། ཉོག་དཔྱོད་འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་
རྣམས་ཡོད་དོ། །

དང་པོ་དེར་དགོ་བ་དང་བསྐྱེབས་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

- བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགོ་སེམས་ལ། །
- ཉོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སྲིད། །
- སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །
- སྐྱིབ་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །
- ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་། །
- ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་གཡོ་གསུམ་ལ། །
- མཚུངས་ལྡན་བཅུ་དགུ་ལུང་མ་བསྟན། །
- གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན། །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན་ན་འགྲོད་གཉིད་མི་དགོ་བ་རྣམས་མེད་པར་མ་ཟད་ཉོག་པའང་མེད་
དེ། དེར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་དེས་བསྐྱུས་གྱི་དེ་མེད་པའི་སྲིད། བྱུང་ཅན་ན་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས་པས་དགོ་སེམས་
སོགས་ལ་ཉེར་གཅིག་དང་བཅུ་བདུན་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ན་གང་ཡོད་པ་ནི།

དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །

དང་པོའི་བྱུང་ཅན་དེ་ཡི་གོང་བསམ་གཏན་གཉིས་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་ནི་དཔྱོད་པ་མེད་དེ། དེའི་ས་པ་ལས་འདས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གི་སྐྱུ་ས་གཡོ་སྐྱུ་ཡང་མེད་དེ།

གསུང་རབ་ལས་གང་ན་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྲིམ་བདག་དང་དགོ་སྦྱོང་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་
ཅ་གསུམ་དང་བདུད་དང་ཚངས་པའི་གཙོ་འཁོར་ཉེ། གཙོ་འཁོར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ན་གཡོ་སྐྱུ་ཡོད་ཀྱི།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༣༤)དེས་ན་གཉིས་
པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགོ་སེམས་ལ་ཉི་ཤུ་མ་འདྲེས་པའི་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལྷ་དང་ལྷན་པ་ལ་བཅུ་
དྲུག་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་མཚུངས་ལྷན་ལ་བཅུ་བདུན། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཅུ་དེ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་མཚུངས་ཀྱི་བྱུང་འབྱེད་ལ། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར། དགའ་གུས་ཀྱི་བྱུང་བར།
ཉོག་དཔྱོད་ཀྱི་བྱུང་བར། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་བྱུང་བར་རོ། །

དང་པོ་ནི།

མ་གུས་རོ་ཆ་མེད་ཁྲེལ་མེད། །

ཁ་ན་མ་ཐོ་འདྲིགས་མི་ལྷ། །

རོ་ཆ་མེད་པ་ནི་མ་གུས་པ་ཉིད་ལ་འདྲིགས་སྟེ། གང་ལ་མི་གུས་ཞེ་ན། རང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སྐྱེ་མ་
སོགས་ལ་ལུས་དག་གིས་བཀུར་སྟོ་མི་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་འདྲིགས་པའམ་བག་ཚ་བས་དབང་བསྐྱུར་བ་མེད་པ་ཅན་
ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་འདྲིགས་པར་མི་བལྟ་བ་སྟེ་གང་ལ་མི་འདྲིགས་ཞེ་ན། མོག་
གཙོད་སོགས་དམ་པས་སྦྱང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བརྗོད་མི་རུང་བ་གང་ལ་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་བལྟ་བར་
མི་དགོ་བ་ལ་འདྲིམ་ཞིང་བག་འཁུམས་མེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་མི་འདྲིགས་པར་བལྟ་ན་ཤེས་རབ་དང་འདྲིགས་པར་མི་བལྟ་ན་མ་རིག་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱེ་འདོད་ལ། སྟེ་པ་གཞན་ནི་བདག་གཞན་ལ་བསྟོལ་ནས་སྟོག་པ་ལ་མི་
འདྲིམ་པར་འཇུག་པ་ནི་རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་དག་ལས་བརྗོད་པ་ནི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་
ཁྲེལ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཁམས་གང་ན་ཡོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དགའ་དང་གྲུས་ཉིད་ངོ་ཚེ་ཤེས། །

དགའ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་པ་ཡིན་ལ། གྲུས་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཀུར་བའི་ངོ་ཚེ་ཤེས་པ་ལོ། །

དད་པ་དང་གྲུས་པ་འདི་ལའང་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟུ(༡༣༤བ)བཞིར་བཞག་སྟེ། དད་ཀྱང་དགའ་བ་མིན་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་སྟེད་བཅས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གསུམ་པ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་བ་ཚོར་སོགས་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟུ་དང་པོ་ནི་རང་གི་བྱ་དང་རྒྱུ་མ་དང་སྟོབ་མ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྟུ་གཉིས་པ་ནི་རང་གི་སྟུ་མ་མིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྟུ་མ་ལ་གྲུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་གི་སྟུ་མ་ལ་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་བ་ནི་འབྲེལ་དང་ཡོན་ཏན་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་སྟུ་པོ་ལ་དགའ་གྲུས་མེད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་དད་པ་དང་གྲུས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དགའ་བ་དང་འཛེམ་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དགའ་བ་དང་ངོ་ཚེ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། དད་པ་དང་གྲུས་པ་ཉིད་ནི་དགའ་བ་དང་ངོ་ཚེ་ཤེས་པ་མིན་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །

དད་པ་དང་ངོ་ཚེ་ཤེས་པ་ནི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་གྲུས་དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དེ། དགའ་གྲུས་ཀྱི་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་མེད། དགའ་བའི་རྟེན་སྟོབ་སོགས་མེད། དགའ་གྲུས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྷུས་ངག་གི་ལས་དག་པ་དང་འབྲེམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །

རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ནི་ཐ་དད་དེ། རོན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་དང་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་ཅིང་བ་དང་ཞིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་

བྱེད་པའོ། །འོ་ན་སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཅང་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། འབྱུང་རུང་སྟེ། རྟོག་པས་ཉ་ཅང་
སེམས་ཞིབ་པར་ཡང་མི་བྱེད་དཔྱོད་པས་ཉ་ཅང་སེམས་ཅིང་བར་ཡང་མི་བྱེད་པར་གཅིག་ཅང་(༡༣༥ན)འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུ་གང་མོར་བརྟུག་པའི་མར་ལ་ཉི་མ་ཐོག་པ་གཅིག་ཅང་གང་ཤོ་གཉིས་ཀ་བརྟུབ་པ་བཞིན། དེ་
ལྟར་མིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཆེ་གཅིག་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྟེ་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་ན་རྟོག་དཔྱོད་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བལྟོས་ས་ལ་བལྟོས་པའི་ཅིང་
ཞིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་གཅིག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་
བལྟོས་ནས་ཅིང་ཞིབ་རྣམས་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར་འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དོན་གྱི་ངོ་སོ་
འཚོལ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་། ལྷན་པར་འཚོལ་བ་ནི་དཔྱོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་དག་ཀྱན་ནས་སློང་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས།

བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

དོན་དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་བཤད་པ་ཡང་རྒྱན་ལ་ཡིན་གྱི། རྟོག་ཅིག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་ཏེ་འདི་ལྟར་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་
ཀྱན་ཏུ་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན། ལུས་པ་
འདི་དག་ལས་གང་ནི་སྤྲ་སྤྲམ་པ་དང་འདི་ནི་སྤའོ་སྤམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་བ་སྟེལ་འཆད་དོ། །

མདོར་ན་རྟོག་དཔྱོད་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་བཞག་པ་ནི། འདོད་པར་སྟོ་ལྔ་ཀའི་རྣམ་ཤེས་དང་།
དང་པོར་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས། སྟོ་ལྔའི་ཤེས་པས་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དུག་ཡིད་གྱིས་རྟོག་དཔྱོད་ཁ་
ཕྱིར་བལྟ་བས་མཚན་མར་ཆེར་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་ལ། དེ་ཡན་དུ་དུག་པའི་ཡིད་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ན་ཁ་ཕྱིར་(༡༣༥བ)བལྟ་བའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཤམ་གྱི་འཇུག་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལས་གཞན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནའང་མཉམ་གཞག་གིས་དུས་མིན་པར་རྗེས་སོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བ་ཞིག་གསུམ་པར་སྟེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པའི་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པའང་ཡོད་ཅིང་། བདག་
གིར་སྟེའོ་ཞེས་སོགས་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་ལྔའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པ་ནི་མེད་ལ། འདོད་པར་

ཡང་མན་ངག་གིས་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྤོགས་པ་ལ་འང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
བའི་ཕྱིར།

འདིར་ཁོ་པོའི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གསང་བའི་མན་ངག་ལས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་ལས་འདས་པའི་སར་བཞག་སྟེ། དེར་སློབ་ལྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་ཁྲུབ་པ་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་པ་ལན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕགས་པ་མཉན་པར་བཞག་པ་ན་
བདེན་པ་བཞི་ལ་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པར་བྱེད་པའང་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལས་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ་མཁས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི།

- ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །
- རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །
- སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །

ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་ནི་ཐ་དད་དེ། ང་རྒྱལ་ནི། པ་རོལ་སོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཁྱད་པར་བརྟགས་ནས་བདག་ནི་
རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད་ཅིང་མཐོང་སྤངས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱགས་པ་ནི། རང་གི་རིགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་(༡༩༠ན)སེམས་མི་འབྲེལ་ཞིང་འཇུགས་པའི་
ངང་ལ་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན་བདུན་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལས་ནི། ལྷ་མ་སོགས་རྣམས་
ལ་མི་གྲུས་པ་དང་ཡང་སྲིད་སྐྱབས་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

རྒྱགས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་རིགས་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་སེམས་དགོ་བ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་
གཏུགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ།

སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། རང་གི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་དགའ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
འདོད་དོ། །ཕྱི་སྐྱེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། ཡིད་དགའ་བ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནས་མེད་ལ་རྒྱགས་པ་ཁམས་
གསུམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་ནི་རི་རྒྱན་དུ།

རིགས་དང་གཞུགས་དང་ཚོས་པ་ལང་ཚོ་དང་། །

དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཞིགས། །

ཞེས་རྣམ་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། སེམས་བྱུང་གི་འདྲ་མཚུངས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །

དོན་གཅིག།

མདོ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་
ལ་སོགས་པར་འབྱེད་པས་སེམས་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ན་ཡིད་དང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་
པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་སྲུ་འདོད་དོ། །

མདོ་སྡེ་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་འཇགས་བསམས་པས་ན་སེམས་དང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡིད་དང་། རྟེན་པར་
གྱུར་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ནི་སེམས་དང་འདས་པ་ནི་ཡིད་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སྤང་པོར་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་སྦྱོར་བ་པ་ནི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་ཤེས་གསུམ་(༡༩༠བ)ཁ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །

རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། །

མཚུངས་པར་ལྟན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། །

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་རྣམ་པ་ལྟས་མཚུངས་ཏེ། དབང་པོ་དུག་ལ་བརྟེན་པས་རྟེན་
དང་བཅས་པ་དང་གཞུགས་སོགས་ལུལ་དུག་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་པ་འདྲིན་སྤངས་དང་བཅས་པ་དང་། འང་ཞེས་པས་དུས་དང་རྗེས་དང་བཅས་པར་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ།

བདེ་ཆེན་འཆར་བའི་སྤྱོད་དབངས་སྣོན་པོ་ནི། །
སྤྱོད་པའི་རིག་འདྲིན་བྱ་ཚོས་སྤངས་པ་དེ། །
དཔལ་ལྡན་དབངས་ཅན་མགོན་པར་ཐོས་པའི་མཐུས། །
རང་སྤོང་རི་སྤྲོད་མཁུན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། །
རང་གིས་སྤྲེས་ཆེ་འདྲིགས་མེད་གད་མོ་ཡང་། །
ཤེས་བྱའི་ཁོངས་འདྲིར་ཅི་ཡང་བསྐྱགས་པ་སྣོན། །
བདེར་གཤེགས་ཀྱི་མེད་མེད་ལས་དབང་པོ་ནི། །
དམ་ཚེས་བདུད་རྩི་ལྷ་བ་འཕྱངས་པ་ལས། །
ཤེས་བྱའི་སྤོང་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་བྱུང་བའ་ཉེ། །
ཡང་དག་དོན་མཐོང་མིག་གང་འདྲིར་ཡ་མཚན། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ། བསྟན། བཤད། ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཞན་བསྟན་པས་མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐྱལ་མཉམ་དང་། །
འདུ་ཤེས་མེད་སྣོན་པས་འཇུག་པ་དང་། །
སྤོང་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །
མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །

མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བཅུ་བཞེ་སྟེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་དང་སྐྱལ་མཉམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། འདུ་
ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྣོན་པས་འཇུག་དག་གཉིས་དང་སྤོང་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་
ལ་སོགས་པས་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་། ཡང་གི་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་རྩུབ་མི་ཟ་བའི་རྗེས་ཀྱང་སྤྱད་

དོ།

འདི་དག་ལ་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཐོབ་མ་ཐོབ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ། སྟོམས་འཇུག། སྲོག། མཚན་ཉིད།
མིང་སོགས་རྒྱས་བར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། (༡༧༡༣)དེ་གང་གི་ཡིན་པ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྟན་པའོ། །

ཐོབ་པ་ནི། ཚོས་ཅན། གསར་དུ་རྙེད་པ་དང་རྒྱན་ལྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གསར་རྙེད་ལ་སྤར་མ་ཐོབ་ལས་རྙེད་པ་
ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་སྤར་ཐོབ་ཉམས་པ་ལས་རྙེད་པ་བསམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གསར་རྙེད་གཉིས་དང་།
དེ་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ལྟན་པ་གཉིས་དང་། སོ་སྐྱེ་ལ་སྲིད་ཅེ་ཙོན་མོངས་ཡེ་ལྟན་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། །

གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་
རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་མེ་ཏོག་གི་སྲིང་བ་དང་ལོར་བུའི་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་མིན་
ཏེ། གཞན་གྱི་ཚོས་ནི་གཞན་གྱིས་ཐོབ་ན་སྐྱེ་འཕགས་སོགས་འཚོལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་དུ་མ་
གཏོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་སོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་པན་གཞོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནག་པོ་དང་སྐྱ་བོར་འགྱུར་བ་མཐོང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འགོག་གཉིས་གྱི།

རྒྱན་དུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱན་དུ་
ཐོབ་པར་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཚོས་མངོན་པར།

ཟག་མེད་གྱི་ཚོས་དང་སུ་ཞིག་ལྡན་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཅེས་འབྲུང་བས། བརྟགས་མིན་གྱི་སྐྱེ་འབགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་ལ། བརྟགས་འགོག་ནི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་
ལྡན་པའི་ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འབགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གོང་མའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་གྱིས་འོག་སའི་ནམ་པ་གཅིག་སྤངས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་གི་ལའང་(༡༩༡༧)ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཆིང་བ་
མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ལ་དེ་མི་ལྡན་ཏེ།

འགགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །

དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤངས། །

ཞེས་པས་སྤང་བ་སྤོང་བ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པའང་འབྲེན་བཞེན་པ་ཡིན་གྱི། སྤངས་པ་དང་
ཐོབ་ཐེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་འགའ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་རྟེན་ལྡན་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ཐོབ་པའང་མེད་དོ་ཞེས་བྱེ་སྤྲིའི་གྲུབ་མཐའོ། །

ནམ་མཁའ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་གཉིས་ལའང་ཐོབ་པ་མེད་པར་
ཐམ་ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་འོང་བ་ནི་དགག་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་གཏོགས་པ་དང་
གཉེན་པོ་དང་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་གཏོགས་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཚོས་གྱི་བྱེད་
གང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་གཏོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཐོབ་པ་ནི་གཞུགས་སོགས་ལྟར་རང་གི་དོ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པས་རི་ལྟར་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་པ་འདི་
ལ་རྒྱ་མཚན་ག་ལ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ན། བྱེ་སྤྲིས། སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་ལས།

མི་སློབ་པའི་ཚོས་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་བསྐྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྡན་པས་ན་ཡན་ལག་ལྷ་སྤངས་

པའི་འབགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

རིགས་པ་ནི། ཇས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཇས་བཞེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

སློབ་དཔོན་གྱིས། འོན་ཏེ་མེས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱང་
རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་པའི་ཇས་སུ་ཐལ།

མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་(༡༧༩ན)ལྡན་པ།

ཞེས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲེ་སྐྱས། མདོ་དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱི་ལྡན་པ་ཇས་སུ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་བདུན་དབང་བ་
དེ་ལ་ལྡན་པའི་སྐྱ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིན་ཆེན་སྐྱ་བདུན་ལ་དབང་ཞེད་དགའ་མགྱུར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་ཟེར་རོ། །

གྲེ་སྐྱས། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་བསྟན་པའི་མདོར། དེར་ནི་ལྡན་པ་ཇས་སུ་མེད་པའི་དབང་བ་ཅན་ཉིད་ལ་དེའི་
སྐྱ་སྐྱུར་གྱི། མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཅུ་བསྟན་པའི་མདོ་གཞན་དུ་ནི་ཐོབ་པ་ཇས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདི་ག་
ལས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ལས་དངོས་པོ་ལ་ཇས་དང་
བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི། ཚོས་ཅན། ཇས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་སྐྱབ་ཀྱིས་འདི་ཡོད་དེ། མདོན་ཇས་གང་གི་ཕྱིར་
ཡང་འདི་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལྟར་གཞན་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། ཆགས་སོགས་
ལྟར་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་འདེམ་པའི་འགྲུབ་བས། ཇས་དེ་རང་གི་རོ་བོ་མདོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་སྣང་ལ། མིག་སོགས་
ཀྱིས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་དེའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཇས་སུ་དབག་པས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལས་དེ་
ལྟར་ཡང་ཇས་སུ་དབག་ནས་ཇས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་ཇས་ཀྱི་ཚོས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་ཇས་ཀྱི་ཚོས་སུ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གྲེ་སྐྱས་དོགས་པ་སློང་བ་ནི། ཐོབ་པ་ནི། ཇས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཚོས་འདུས་བྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། རྒྱ་ལ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཇས་སུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྟེ་ལྟར་ན།

སློབ་དཔོན་གྱིས། འོན་ཏེ་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་
གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐལ་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཚོས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་ས་འཕྲོས་
(༡༧༩བ)པས་བཏང་བ་དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱིས་བཏང་བའི་མི་དགེ་བ་དང་

སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གྲང་ཚོས་ཅན། སྒྲོལ་བ་ལས་སམ། ལམས་ལོག་མར་འོང་བའམ། ཉམས་པ་ལས་སྒྲར་ཅི་ལྟར་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟམས་སྒྲེ་རྒྱུ་འོ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲེས་ལ་འགག་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གྲེ་སྒྲས། སྒྲོས་པའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་མི་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེ་ཚོ་ཐོབ་པ་བྱ་བ་རྒྱ་སྒྲར་གྲུབ་གཅིག་གིས་མི་
བསྐྱེད་གྲང་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་དུས་མཉམ་པར་སྒྲེས་པའི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཅན་གྲི་སྒྲེ་བ་གང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེན།

སྒྲོབ་དཔོན་ནི། འོ་ན་རྒྱ་མེད་གྲི་ཐོབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚན་ཉིད་སྐྱེའམ་
སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་གྲི། སྒྲེ་བས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མཚན་གཞི་ཐོབ་པ་
དེའི་རྒྱ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ན་དེའི་རྒྱར་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་ལ། མཚན་ཉིད་སྒྲེ་སོགས་གྲི་རྒྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་
ལ་དོན་མེད་པ་ཉིད་གྲི་ཕྱིར། དེས་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྒྲེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཅན་ནི་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཐོས་
གྲི་ཚིག་སྒྲེ། ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྒྲེ་བ་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཅན་གྲི་དོ་ཐོ་ཡིན་ན། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེ་བ་
ཞེས་ཐ་དང་པར་མི་དུང་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ལྟམས་གྲི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་
ཚོས་ཅན། ལྷང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒྲེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདུས་བྲས་གྲི་ཚོས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག། ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱ་སོ་སོར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉོན་
མོངས་སོགས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཐོབ་པ་མིན་ཉེ། ཉོན་མོངས་ལྷང་འབྲིང་སོགས་གྲི་རྒྱ་ནི་སྒོན་གོམས་སོགས་རྒྱ་གཞན་
ལས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལྷང་སོགས་གྲི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག། །དེ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་སྒྲེ་ན་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་སྒྲེ་
བའི་(༡༥༩ན)རྒྱར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲེ་སྒྲས། འོ་ན་ཐོབ་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མིན་དུ་རྒྱལ་གང་ཟམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཉེ། ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་མེད་ན་
འཛིག་ཉེན་པའི་ཡིད་ཅན་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་གཞོན་སེམས་དང་ལྷན་པ་འཕགས་པ་
དང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དང་འདི་ནི་སོ་སྒྲེ་འོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
རོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་གྲིས་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དེ་ནི་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་བཞག་པས་བྱེ་བ་མིན་ཉེ། ཉོན་མོངས་
སྒྲངས་པ་དང་མ་སྒྲངས་པ་ཉིད་གྲི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འགྱུར་བ་འོས་པའི་ཕྱིར།

གྲེ་སྒྲས་ལན་དུ། སྒྲེ་འཕགས་གྲི་ཉོན་མོངས་སྒྲངས་པ་དང་མ་སྒྲངས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་འཛིག་རིགས་
པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཉིད་དུ་འཛིག་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་
ཐོབ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་

པའི་རྣམ་གཞག་འདི་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

སློབ་དཔོན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ལྷན་ཚོད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་
ལྷའི། ཁོ་ཐོན་སྐྱེ་འབགས་འདི་ནི་རྟེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པར་འཛོགསྟེ། འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་ས་ཐོན་དེ་ནི་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མངོན་
གྱུར་དུ་ཡེ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་མེས་ཚིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཐོན་དུ་མ་གྱུར་པའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤངས་པ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་
ཐོབ་(༡༤༣བ)པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བརྗོད་པ་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི། འདས་ལམ་གྱི་མཐུས་ཉོན་མོངས་མ་
སྤངས་པ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱི་འདོད་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་གང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་
ནི་ལྷན། གང་སྤངས་པ་དེ་ནི་མི་ལྷན་ནོ་ཞེས་གདགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འབད་བ་དང་
འབད་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཐུ་ལས་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཐོབ་
ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་གང་ཟག་དེ་དག་གི་དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་ཐོན་མ་མ་ཉམས་པས་དགེ་བ་དང་ལྷན་ལ། དགེ་སེམས་
ཀྱི་ས་ཐོན་ཉམས་པ་ལས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་ཚ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དགེ་བའི་
ས་ཐོན་གཙོད་བྱེད་ནི་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ལོག་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དགེ་བའི་ས་ཐོན་གཏན་བཙམ་པ་ནི་
མིན་ཏེ། འདིར་འབགས་ལམ་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གཏན་དུ་ཡེ་བཙམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབད་དེ་སྐྱེ་བ་ནི་
ཚོས་ཅན། ཐོབ་པ་ལ་རག་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གང་ལ་དགེ་བའི་ཚ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་དབང་ངམ་
རྒྱས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་གདགས་སོ། །
བརྗོད་པའི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཚ་བ་ནས་མ་བཏོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་
པར་མ་བྱས་པ་སོ་སྟེ་དང་འདོད་པའི་ཁམས་པ་ཞེས་མིང་ཐོབ་ཀྱི་འང་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་ཅན་ལོག་ལྟས་ཉམས་པར་
མ་བྱས་པ་དང་སྦྱོར་བྱུང་འབད་པའི་དབང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་ས་ཐོན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་
བྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཀྱི་དེར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་རྣམས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །

ཡང་བྱེ་སྟེ། ཐོབ་པ་རྣམས་ཡོད་དུ་ར་ནས་སྤང་ད་དུང་ཡིད་མ་ཚེས་(༡༤༤ན)ནས་ཟིན་པ་ནི། ཁྱེད་གང་ཟག་
འཛོག་བྱེད་ཐོབ་པ་མི་འདོད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཐོན་སྤངས་མ་སྤངས་དང་རྒྱུད་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལ་འཛོག་གིན་
འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན་ས་ཐོན་དང་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཅི་ཞེས་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ལན་དུ་རིམ་
པ་ལྟར། མ་འོངས་པའི་བྱུང་ལྷའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱུར་བྱུང་བའི་རང་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་

པལམ། བརྒྱུད་ནས་ཡོད་པའི་མཐུ་རྒྱས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ས་བོན་ནོ། །འདིའི་གཞུགས་ནས་སྤེལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུར་
འཛོག་པ་ནི། སྤོམ་སྤོམ་མིན་གྱི་གཞུགས་སམ་ལུས་ངག་གི་རིགས་བྱེད་གྱི་དགོ་མི་དགའི་གཞུགས་ལ་བསམ་པའོ།
།མ་སྤངས་པ་ལས་སྤངས་པ་ནི་རྒྱུད་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་འགྱུར་བའོ། །འདུ་བྱེད་དུས་གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་བར་
མ་ཚད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱུད་དོ། །

ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དོགས་པ་སློང་སྟེ། ལྡན་པ་རྣམས་ལེད་ན། མདོར་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བྲན་ཉེ་
བཞི་སྟོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུང་མི་རིགས་པར་བཤམ། ལྡན་པ་རྣམས་ལེད་
མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། ལྡན་པ་རྣམས་ལེད་ཀྱང་མདོར་དེ་སྐད་གསུངས་པ་རིགས་ཉེ། དེའི་ལྡན་པ་ནི་ཆགས་པ་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱུར་དང་དུ་ལེན་པའམ་སྐྱེས་པ་མི་སེལ་བ་ལ་ལྡན་པར་བཏགས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཅི་སྲིད་དུ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ་
དང་མི་སེལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་བྲན་ཉེ་སྟོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པར་མདོ་དེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྡན་པ་དང་
མི་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཚོས་འདི་ནི་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་བཏགས་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་ན་རེ། རྩོད་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཅི་ཅམ་བཟོད་ཀྱང་རུང་། ལྡན་མི་ལྡན་ཐོབ་མ་ཐོབ་རྣམས་ལེད་པའི་ནི་
སྟོམ་མི་གཏོང་སྟེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཟོད་པ་དེ་ལྟར་ན། (༡༩༩༧)ཚོལ་བ་ལ་ཚོད་པ་དང་ལན་གྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་བས་པ་སྟེ། བོད་འདིར་ཡང་
རྒྱན་པོ་དག་ལུང་རིགས་མ་བཟོད་པའི་མཐར་ང་ཡི་དགོངས་པ་རྩོད་གྱིས་མི་ལོན། ང་ཡི་ལུགས་འདི་མདོ་རྒྱུད་དང་
མཐུན་ཀྱང་ལེགས་ལ་མ་མཐུན་ཀྱང་བཏུབ། གི་གཏུགས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱོག་ཀྱང་ལྷ་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ནས་རྒྱ་
རྒྱུ་བྲག་གཏད་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལུགས་མང་བར་སྐྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ལ། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཚོས། མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཚོས།
དང་པོ་ལ། དུས་གྱི་ཁྱད་པར། རོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཁམས་གྱི་ཁྱད་པར། སློབ་མི་སློབ་གྱི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཁྱད་པར། དུས་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་བསམ་ལ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་པོ་ལའང་རེ་རེ་ཞིང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་རྒྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འཛོག་སྟེ། ལྷ་མཚོག་ལྟར་དང་ལ་ལྗིང་བ་དང་། ལུས་དང་གི་མ་ལྟ་བུ་དང་བེལ་ལྟར་ཕྱིས་འབྲེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་འདས་པའི་སྐྱེས་ལ་འགགས། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས། མ་སྐྱེས་པ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དུས་གསུམ་པ་དང་། མ་འོངས་

པའི་འདས་པ་ནི་སྲར་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ལ་འགག་བ། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ། ད་ལྟ་བའི་སྲར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་མ་འགག་བའོ།
། ད་ལྟ་བའི་སྲར་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ལ་འགག་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །

དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་འང་དགེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ། །

མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཁམས་གསུམ་པ་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་འདོད་
པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་
བརྟགས་(༡༥༥ན)མིན་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པས་དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་
གཏོགས་ལ། བརྟགས་འགོག་ནི། སོ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པས་དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་སུ་གཏོགས་ལ། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཅར་གྱིས་འཐོབ་ཏུ་རུང་བས་ལམ་སྲ་
མས་ཐོབ་ན།

གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། །

འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་འབྲུང་བས།

དེའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་ནི་ལམ་ཁམས་དེ་གཉིས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེར་གཏོགས་ཤིང་། བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་དང་།
འདས་ལམ་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་བྲལ་ཐོབ་དང་། ལམ་བདེན་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་ཟག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

སློབ་དང་མི་སློབ་མིན་གྱི་གསུམ། །

སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ནི་མཚོང་སློམ་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་
 ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཐོབ་པ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་།
 བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་སློབ་
 པ་དང་མི་སློབ་པས་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་སློབ་པ་ལ་བརྟགས་འགོག་
 ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་མི་སློབ་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཐོབ་པ་དེ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩོུ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིག་གྱི་སྐྱེས་
 བུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་འབྲས་ཡིན་ལ། མི་སློབ་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། བར་ཆད་
 མེད་པས་བྲངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པར་བརྗོད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི།

སྲང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །

མཚོང་(༡༤༥)སྲང་དང་སློམ་སྲང་གི་ཐོབ་པ་ནི་མཚོང་སྲང་དང་སློམ་སྲང་ཡིན་ལ། སྲང་བྱ་མིན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སློམ་
 སྲང་དང་སྲང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་
 འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སློམ་སྲང་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཕགས་པའི་ལམ་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྲང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

རྒྱག་པ་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ། མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་དམིགས་བསལ། བསྐྱིབས་
 ལ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི། དགོ་མི་དགོའོ། །

དང་སོ་ནི།

ལྷང་བསྟན་མིན་ཐོབ་སྟན་ཅིག་སྟེ། །

མངོན་ཤེས་སྐྱེལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །

གོང་དུ་ཐོབ་པ་ལ་དུས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་བ་ནི། མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷང་དུ་བསྟན་
 པ་མིན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་འཇོག་བྱའི་ཚོས་དང་སྟན་ཅིག་སྟེའི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བ་མེད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བའི་དང་ལྷང་
 ཅིང་རྣམ་སྟོན་སྟོབས་རྒྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བསྐྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི།

ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་སྐྱེལ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་
ནི་དུས་གསུམ་དུའང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐྱབ་པས་སྦྱོབས་ཆེ་བའི་བྱིད། ལྷའི་བྱ་ལས་ཐམས་
ཅད་པའི་བཟོ་དང་རྟ་བྱུལ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ་ལའང་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལོ་མས་པ་དང་དུ་གྲུང་ཅིང་སྦྱོར་
བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འགྲུབ་པས་སྦྱོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱིད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཀྱིའང་།

བསྐྱབས་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཚངས་ཆེན་གྱི་གཡོ་སྐྱེས་འཁོར་འདྲིད་པའི་མཚུ་གཡོ་བའི་རིག་བྱེད་
སོགས་ཀྱིའང་ཐོབ་པ་སྔ་བྱིར་མི་སྐྱེ་བར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ལ། འདོད་པའི་འཛིག་ཚོགས་(༡༩༦)དང་མཐར་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་ཁ་ནང་བལྟ་ཡིན་པས་ལུས་ངག་མི་སྦྱོང་།
གཉིས་པ་ཡན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པས་མི་སྦྱོང་ཞིང་བེམས་པོ་ཡིན་པས་ལྷན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རིག་བྱེད་སྦྱོང་བའི་
སེམས་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྦྱོང་མི་བྱས་པས་སྦྱོབས་རྒྱུང་བའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ནི།

འདོད་པ་ན། །

གཟུགས་ཀྱི་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །

འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྦྱོང་བའི་གཟུགས་དག་མི་དགའི་རིག་བྱེད་དང་སྦྱོམ་པ་དང་སྦྱོམ་མིན་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་དང་བྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིད། དེའང་འདོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་སྦྱོམ་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱོབས་ཆེ་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱིད་
དུས་གསུམ་གར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ། རོ་བོའི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མ་ཐོབ་པ་ཐག་
མེད་མེད་པ། ཉམས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི།

མ་ཐོབ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན། །

མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་ཡིན་ན་རིམ་
བུ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དགེ་ཅ་ཆད་པ་ལ་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དག་ལའང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་མ་ཐོབ་པ་དགེ་བ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་དེ་སོ་སྐྱེར་མི་འགྱུར་བར་ཉལ་ཏུ་འཕགས་ཚོས་དང་ལྟན་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །

འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚོས་ལ་
ཐོབ་པ་ཡོད་པས་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་འདྲུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་བྲི་མེད་ཀྱི་འང་། །

འདོད་པ་སོགས་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་མ་ཐོབ་པ་འདོད་སོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་བྲི་མེད་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་
ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་པར་གཏོགས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ཚོས་དང་འགལ་བས་ཚོས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འཛོག་གོ། སྐྱེ་
(༡༩༦བ)བའི་རྟེན་གྱིས་དབང་གིས་བཞག་པས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་
གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་དང་། དགེ་ཅ་ཆད་པ་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་མིན་པས་གཞུགས་
དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་
འདོད་པར་གཏོགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པས་འདོད་པའི་ས་འཕྲོས་པས་བཏང་བ་རྣམས་དང་།
གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་དང་། འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་མ་ཐོབ་པ་གཞུགས་
སུ་གཏོགས་ལ། དེ་བཞིན་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་མ་ཐོབ་པའང་གཞུགས་མེད་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །

སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ།

ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱུ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་དེ།

བསྐྱོན་བཅོས་ལས།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མ་རྙེད་པའོ། །

ཞེས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་ཆ་རེ་ཅམ་མ་རྙེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནམ་ཐམས་ཅད་མ་རྙེད་པས་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཅེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་བོ་ནས་མི་སྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་རྙེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱད་པར་གྱི་རེས་བཟུང་མེད་པར་འགྲུང་བའི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱ་སྐྱར་བར་ཡང་རིགས་
ཏེ། སོ་སྐྱེ་དེ་ནི་སྐར་འཕགས་ལམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་ཆ་གང་ཡང་རེས་པར་མ་བྱས་པར་ཡེ་རྙེད་པ་མེད་པར་མ་
རྙེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པར་འཕགས་ཚོས་ཆ་རེ་ཅམ་མ་རྙེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་
བོར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉན་རང་གི་འཕགས་ཚོས་
དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཞེད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་ཁོ་
(༡༩༥༡)ནའོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདོན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་ནའི་སྐྱ་དངོས་སུ་འདོན་མི་དགོས་ཏེ། འཕགས་ཚོས་དང་མི་
ལྡན་པ་ཞེས་ཚིག་གཅིག་སྤྲུལ་གྱང་རེས་བཟུང་གི་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་འཕྲུང་རོ་རྒྱུད་ཟེའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆང་
སོགས་འཕྲུང་བ་དང་མར་སོགས་ཟ་བ་བཅད་ནས་ཅུ་དང་རྒྱུད་ཁོ་ན་འཕྲུང་བ་དང་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

འཕགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་དག་ན་རེ།

འཕགས་ཚོས་ཞེས་སྤྱི་ཅམ་ལས་སྐྱ་མ་སྐྱར་བར། ཐུག་བསྐྱེལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་དེ་དང་
ལྟན་ཅིག་འགྲུང་བ་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའོ་ཞེས་སྐྱ་སྐྱར་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཡང་ཚོས་བཟོད་མ་རྙེད་པའི་དུས་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཐུག་བསྐྱེལ་ལ་ཚོས་བཟོད་བཏང་ནས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་དུས་འཕགས་
པ་མིན་པར་མི་ཐམ་ཏེ། ཟག་མེད་དང་བོས་འཕགས་ཚོས་མ་རྙེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཏུན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐུག་བསྐྱེལ་ལ་ཚོས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རྙེད་པ་དེ་ཉན་རང་
བྱང་ཆེན་གསུམ་གའི་ཐུག་བསྐྱེལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་རིགས་མ་རྙེད་པ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་ལས་གང་མ་རྙེད་པ་དེ་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོའོ་ཞེས་ངོས་འཛིན་ཅེས་དགོས་དོགས་ན། ལན་དུ། འཕགས་པའི་བཟུང་གི་གསུམ་སོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་
ནས་མ་རྙེད་པ་དེ་སོ་སྐྱེ་བོའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འཕགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་དེ། སྐྱ་མའི་ཉེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་འཕགས་ཚོས་དང་མི་ལྡན་པས་སོ་
སྐྱེར་འགྲུང་རོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྐྱ་སྐྱར་
རིགས་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཚིག་གཅིག་སྤྲུལ་གྱང་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་སྐྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་གྱིས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྟུང་བརྗོད་ན་ལེགས་ཏེ། བཟོད་ལྷག་གི་འཕགས་ཚོས་གཞན་མ་རྟེན་
པས་སོ་སློབ་མི་འགྲུང་བའི་(༡༤༡༧)དོགས་སློབ་གི་འབད་པའང་དགོས་དོན་མེད་པར་རང་གོམ་ཉིད་དུ་འགྲུང་བའི་
ཕྱིར།

མདོ་སྡེ་པས་ནི། འཕགས་ཚོས་མ་སླེས་པའི་རྒྱུད་ཉིད་སོ་སོ་སླེ་བོ་ཉིད་ཡིན། སླེས་པའི་རྒྱུད་ནི་འཕགས་པ་ཡིན་
པས། གང་ཟེག་ལས་རྒྱུར་དུ་སོ་སླེ་མི་བཞག་གོ། །

ལྷ་པ་ནི།

དེ་ཐོབ་དང་། །

ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྲུང་། །

སོ་སོ་སླེ་བོ་དེ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྲུང་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་དང་འདོད་པ་རྣམ་གོང་མར་
སླེ་བ་ན་འདོད་པའི་སོ་སླེ་དང་སྲིད་ཅེ་རྣམ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ས་འཕོས་ནས་ནི་སྲིད་ཅེ་འི་སོ་སླེ་གཏོང་
བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་སླེས་ཐོབ་གྱི་མ་
ཐོབ་པ་ནི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐོབ་པས་གཏོང་བར་འགྲུང་རོ། །

མ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྲུང་བ་ན། མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་གཏོང་བས་སྦྱར་མ་ཐོབ་པ་སླེ་ཞིང་མ་ཐོབ་པའི་
ཐོབ་པ་ནི་ཆད་པར་འགྲུང་རོ། །ཅི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དག་ལ་རེ་རེ་ཞིང་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བྱེ་
སྐྱས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན། ཐོབ་པ་རྣམས་སྤྱག་མེད་དུ་བལ་བར་འགྲུང་ཞེ་ན། སྤྱག་མེད་དུ་བལ་བར་མི་འགྲུང་ཏེ། ཐོབ་པ་སླེས་
པས་ཚོས་དེ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཕན་ཚུན་ལྡན་པར་འགྲུང་ལ། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སླེས་པས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་
ཕན་ཚུན་ལྡན་པ་ལས་སྦྱར་ཐོབ་པའི་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཕན་དུ་ཐོབ་པའི་གངས་མི་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཐོབ་
པ་སྤྱག་མེད་དུ་མི་འགྲུང་ཏེ། ཚོས་གང་ལས་གསུམ་གྱི་བར་དུས་སྦྱིད་ནས་དེ་ཕན་གྱི་གངས་མི་བསྐྱེད་པར་ཚོས་དེ་
དང་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཕན་ཚུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་སླེས་པས་རང་གང་ལས་སླེས་པའི་ཚོས་
དེ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ལ་ལྡན་ལ། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སླེས་པས་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ལ། ཐོབ་པའི་(༡༤༡༧)ཐོབ་པ་ནི་གཅིག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་པ་མེད་པས་
དེ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་དགེ་བའང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་རྒྱུད་པ་གང་ཞེག་ལ་གཞིར་བཞག་སྟེ། བཅི་ན།
རྒྱན་ཅིག་དང་སོ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་ཐོབ་པ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སླེ་ལ། དེ་དག་གྱུང་འདུས་བྱས་

ཡིན་པས་རེག་མ་ཐག་འགགས་ནས་འདས་པར་རྗེས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་ལྷན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་དེ་གསུམ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་དེ་ལྟར་བཅིས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ཐོབ་པ་
དགུ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐོབ་པ་དགུ་སྟེ་
བཙོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་ལ་སྲར་གྱི་ཉེར་བདུན་གྱི་ཁར་ཐོབ་པ་ཉེར་བདུན་འཕེལ་བས་ལྷ་བཅུ་ཙུ་བཞི་དང་།
སྐད་ཅིག་ལྷ་པ་ལ་སྲར་གྱི་ང་བཞི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས་ཐོབ་པ་ང་བཞི་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ང་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་
དྲུག་ཙུ་རེ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་འདྲེས་གྱིས་
ཐོབ་པའི་གངས་བསྐྱེད་ན། རྣོག་ཆགས་གཅིག་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟེས་ཐོབ་གྱི་དགེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་མཚུངས་ལྷན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་སྟེ་སོགས་
དང་བཅས་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་དག་སྟེ་བར་
འགྱུར་བས། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལའང་ཐོབ་པའི་རྗེས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ངོ་། །
ཐོབ་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་མ་འདི་ནི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ་ཟད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་
ཐུག་མེད་འདི་ནི་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་ཉིད་པར་འགྱུར་(༡༤༦)ཏེ། སྟེས་དབང་གི་ཐོབ་པ་གཟུགས་ཅན་ཐོག་
བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོག་ཆགས་སམ་
སྟེས་བུ་གཉིས་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཐམ་འགགས་ནམ་འགགས་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་ནི།

སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །

སྐལ་མཉམ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་རྣམས་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་
སྟེ་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་སྐལ་མཉམ་མམ་རིས་མཐུན་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་དུ།

གཡོ་བའི་རང་བཞིན་མཚུངས་གྱུར་ཅིང་། །
བསམ་པ་གུས་མཚུངས་སེམས་ཅན་རྣམས། །

གང་གི་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ནི། །

དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འགྱུར་དོ། །

དབྱེ་བ། ཐ་དད་མེན་པ་དང་ཐ་དད་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་གྱིས་སྤྱན་མོང་གི་ཚོས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་
ཡིན་པས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་ཐ་དད་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་བྲག་སོ་སོ་བ་ལྟ་དང་མི་དང་དགོ་བསྟེན་སོགས་དེ་དག་ནང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་
དད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་རྗེས་སྤྱི་མཉམ་སེམས་ཅན་དང་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་མཐུན་པར་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་
ལྟར་འཇུག་པའི་ཉེན་གཞི་མེད་པའི་སྲིད།

དེར་མ་ཟད་སྟོན་པས་ཀྱང་རི་རྒྱན་དུ།

སོག་གཙོད་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་དཔལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར། བརྒྱ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འོང་ན་ཡང་སོག་བཅད་པས་ཆེ་
ལུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྐལ་མཉམ་བསྟན་ཏོ། །

འདི་ལ་ཡང་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ། འཆི་ཞིང་སྐྱེ་ཡང་མི་སོགས་སེམས་ཅན་སྐལ་མཉམ་མི་འདོད་ཞིང་མི་ཐོབ་པ་ནི་མི་
ལྟ་བུ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་(༡༥༩)དེར་སྐྱེ་བ་ལྟ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐལ་མཉམ་འདོད་ལ་འཕོབ་པ་
ནི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབགས་པའི་སྐལ་མཉམ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་གསུམ་པ་མིའི་འགོ་བ་ནས་ལྷའི་འགོ་བར་འཕོ་བ་
དང་། བཞི་པ་སོ་སྐྱེ་དང་འབགས་པ་གསོན་ཞིང་རྩང་ཟད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྐོབ་དཔོན་ནི། ལྷ་ལྷ་སོགས་ལའང་སྐལ་མཉམ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཤིང་། ལུང་ཡང་མིར་སྐྱེ་བའི་འགོ་བ་རེས་
གཅིག་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་དེར་གསུངས་ཀྱི། སྐལ་མཉམ་རྗེས་སྤྱི་མཉམ་སྟོན་པ་མིན་ལ། སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་
ཅན་ལས་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་སྲིད་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རྗེས་སྤྱི་མཉམ་གྱུ་བ་ལོ། །དེ་རྗེས་སྤྱི་མཉམ་འདོད་
པ་དེ་ལྟར་ན། རྩེ་བྲག་པའི་གཞུང་བཙུགས་ཤིང་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་
ཁས་རྒྱངས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་བརྒྱུད་བ། འབྲས་བུ་བཞི་གང་ཡིན་པ། ས་གང་དུ་
གཏོགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་འདུ་ཤེས། །

མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །

འགོག་པའོ།

འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་ལྡན་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་
བའི་ཆེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུར་འགོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་
སྐྱེར་མི་སྤྱོད་བར་ཚུ་ལོན་གྱིས་ཚུ་སྐྱེལ་བ་ལྟར་འགོག་ས། གཏན་དུ་མིན་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་དང་ཁྲད་པར་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་སྤྲིན།

དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འདུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཐུན་ཡང་
མེད་ལ། གཟུགས་ཅན་མིན་པས་རྒྱས་བྱུང་ཡང་མིན་པའི་སྤྱིར།
གསུམ་པ་ནི།

དེ་འབྲས་ཆེ། །

དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེའི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ། དེ་ལས་(༡༤༤)གནས་
གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། ཚངས་ཆེན་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གནས་རིས་ལས་གཞན་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཅི་ལྟ་དེ་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཏེན་མེད་དམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ན་འབྱུང་བའི་སྤྱིར།
རི་སྐད་དུ།

སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྟེ་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་སོ། །

ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་སྤོན་གྱི་སྣོམས་འདུག་གི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་མེད་པས་སྤོན་མེད་པ་
མ་བསགས་པའི་སྤྱིར་མདའ་འཕངས་པའི་ཤུགས་ཟད་པ་ས་ལ་ལྟར་བ་བཞིན་གཏོན་མི་ཐ་བར་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེའོ།
།དེར་སྐྱེ་བའང་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་གྱུར་གྱི་ལས་གྱིས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སྐྱ་མི་སྤོན་པ་སྤྱི་མ་ལ་སྐྱེས་པར་འདོད་

ལྷ་རྒྱུ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་དེ། ལྷ་འདི་འཆི་ག་རང་གི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཡིད་བརྟན་མ་མེད་བས་ཐར་བ་ལ་ལོག་ལྷ་སྟེས་ནས་
འབྲས་བུ་དཔྱལ་བར་སྟེ་ཐེང་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྟེས། བསམ་
གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱབས་ནས་བདག་གང་ནས་འོངས་པ་བལྟས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་འོངས་པར་མཐོང་བས་
སྲར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་མེད་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་བྱུང་
ངོ་ཞེས་ཚངས་པ་བྱ་བའི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ནི། ལུས་སེམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་བཀག་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་ཇས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་
དོ། །

བཞི་པ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་སོ་སོར་བཤད། རྟེན་སྲུང་མོང་དུ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་བོ། འགོག་སྟོམས་གྱི་རོ་བོའོ། །
དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །
བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །
དགེ་བའོ་སྟེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་ཉིད། །
འབགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཛོལ། །

འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གྱང་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་(༡༥༠ན)བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རམ། འདི་ལ་
འབྲས་བུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའང་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་མ་ལངས་གྱི་བར་དུ་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་
འགོག་པའི་ཇས་སུ་ཡོད་དེ། མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་མེད་པའི་རྣམ་
རྟོགས་སུ་རྣམ་པའི་འབབ་པ་བཞིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་ཐ་མ་བཞི་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྣམ་སྟོན་
འབྲས་བུ་ཆེད་ནང་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་བ་འདོད་
བས་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ས་ལ་ཐར་བ་དང་དེའི་ཐོབ་བྱེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་སྟོང་ལམ་ལོག་པས་ཚངས་སྟོན་འཚོལ་བ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཟུགས་གྱི་དགེ་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྟེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་འདིས་སྟེ་བ་སྟེ་མ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་

པའི་ཡང་སྲིད་ལེན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། འདི་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེས་ཀྱང་གཞོན་མི་ཟ་བར་སོར་ཚུད་པར་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་པའི་སྲིད། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་བ་དང་སྲོང་བར་མ་དེས་བའང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་འབྲུག་པ་ལས་སྣོམས་འཇུག་འདི་སྲོན་ཅན་དུ་བལྟ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་དེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཡང་མི་བསྐྱེད་
ཅིང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་སྲོང་བར་མ་དེས་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་འདིས་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་འདི་མི་ཁོམས་པའི་གནས་ཡིན་པས། འཕགས་པ་དག་རྣམ་པར་སྐྱེང་
བ་གཡང་ས་ལྟར་གཟེགས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཐོབ་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་
གྱི་འཁོར་བ་ན་བཞི་བའི་འདས་མ་འོངས་སོ་སོར་ཐོབ་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱང་ཐོབ་(༡༥༠བ)བམ་
ཞེ་ན། ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། སྲོན་ཐོབ་ཟེན་འདིས་པ་ཡིན་ཡང་འདུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། སེམས་མེད་པའི་
སྲིད། དེའང་འདས་མ་འོངས་ནི་མི་ཐོབ་གྱི་དུས་གཅིག་པ་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ་སོ་ཐར་གྱི་སྲོམ་པ་བཞིན། སྲོན་
མེད་ཐོབ་པས་འདས་པ་མི་ཐོབ་པའི་སྲིད་དང་། སེམས་མེད་པས་མ་འོངས་པ་མི་ཐོབ་པའི་སྲིད། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
པ་ནས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ད་ལྟ་བུ་དང་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་སྲོམ་པ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ།

- བདག་གི་སྲོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡི། །
- རིང་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་འབྱེད་སྣམ་ཡང་། །
- དུས་ཀྱིས་དོན་གཉེར་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བས། །
- འབད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་དགོ་བ་ཡི། །
- བྱེད་པར་ཟད་གྱི་གཞན་དུ་སྐྱལ་ལྡན་དག། །
- དགོ་བའི་ལྷ་འབྲས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ལ། །
- གྲོགས་སུ་འཆའ་བའི་གནས་སྐབས་རྙེད་དམ་གྱི། །
- རང་སློབ་ཡང་ཡང་དེས་ཏེ་གྱི་ནར་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འགོག་སྣོམས་གྱི་རོ་བོ་ལ། དངོས་དང་། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་བསམ་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

- འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །
- འདི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་ཅེ་སྐྱེས། །

དགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་པའང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འགོག་

མ་དེས་འཕགས་པའི་སྐྱེར་བས་འཐོབ། །

པ་ཉིད་དོ། །སྟོམས་འཇུག་འདི་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་པར་འབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་སྲིད་ཅེ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་སྤྲ་བ་སྤྲ་བའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དགག་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར།

གང་སྟེལ་གྱིས།

སྲིད་ཅེ་ཁོ་ནར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི། ས་གཞན་འོག་མ་དག་ཏུ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཐར་བ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པ་དང་། སེམས་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུན་གཏོང་བ་སྟེ་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་བཞག་ན། ས་འོག་མ་རྣམས་ན་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

(༡༥༡)སྟེ་པ་གཞན་དག་འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བྱེད་ནི་དགོ་བཤོ། །རི་ལྟར་སྐྱོར་བ་ནི། འདོད་པའི་འཕགས་པས་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་ནས་མ་ཉམས་པ་སྤྱི་མ་ལ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། འདོད་པར་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བས་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་བས། གཉིས་སུ་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་འདའ་ན་ནི་མ་དེས་ལ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་ཅེར་མི་སྐྱེ་བས་མཐོང་ཚོས་སྐྱོང་འགྱུར་ནི་མིན་ཅོ། །རྟེན་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་གྱིས་པས་ནི་མིན་ཏེ། འཕགས་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ནི་བདག་ཆད་དུ་དོགས་ནས་འདིག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་འདའ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་འགོག་པ་ལ་མོས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་ཅེའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པར་འགོག་སྟོམས་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཁ་ཅིག་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་ཐོས་གྱི་དག་བཅོམ་རྣམས་དེར་འཇུག་མི་རྒྱས་ཏེ། སྲིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་མེད་ན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཚོགས་ནས་གཅེས་(༡༥༡བ)སྐྱས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་སྲིད་ཅེ་འི་སེམས་སྡོག་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། སེམས་
ཅམ་པ་ནི། བཤད་སྐྱར་ལས་རང་རྒྱལ་ལའང་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། ཉི་མེ་སྐྱར་བར། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ནས་
འཇུག་པར་བཤད་པའང་ཡོད་ལ།
ས་བརྩ་པའི་མདོར།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། བདུན་པ་ནས་
སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་གྱང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།
ས་དྲུག་པ་ལ་ཐོབ། བདུན་པ་ལ་མདོན་དུ་འགྱུར། བརྒྱད་པ་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་བཤད་ལ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལྷ་ས་སྟོན་པའི་འཇུག་འདི་ལ་འཇུག་པའོ། །

འཇུག་པའི་ཡུན་ནི། ཁ་ཅིག་ངེས་པ་མེད་པས་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཏེ། བསྐྱལ་བའོ། །དེ་ལས་ལྷག་པར་
འཇུག་ལུས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདོད་པར་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་འཇུག་ལས་ལངས་པའི་
འོག་ཏུ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ལུས་པ་ཟད་ནས་དུས་མིན་དུ་ཆེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་ལ། སྐྱངས་མེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་
ཟེར་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་པ་ཟས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཏང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། གཟུགས་ནི་
སྣ་མ་ལྟར་སྲིད་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཉན་ཐོས་རང་ལུགས་ལ། ལུས་པའི་དབང་པོ་ནི་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ།
ཁ་ཅིག་འོན་འདུལ་བ་སྤྲོད་ཆོག་པས་ལས།

ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྟོན་པའི་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་གྲ།

ཞེས་ཟེར་རོ། །

འཕགས་པས་ཀྱང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཅམ་གྱིས་མིན་པར་སེམས་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་འབད་པ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱོར་བས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྐྱོན་པ་(༡༥༡ན)ཐོབ་པ་བཞིན་ད་ལྟར་བཞིན་ཐོབ་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་
ནི་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟོན་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ནས་སྐྱར་བསྐྱེད་གྱང་འདས་པ་མི་ཐོབ་པར་ད་ལྟ་བ་གཅིག་ལུས་
ཐོབ་སྟེ། སྣ་ཕྱི་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཐུབ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །

ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ལྷོར་བ་ལས་མི་བལྟོས་པར་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བྱང་ཚུབ་
ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངའ་བཞུགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་
ཡིན་པའི་སྲིད།

དེ་སྐད་ལྟ།

དགེ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཁྲོད་ལ་ནི། །
ལྷོར་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཟད་མེད། །
ཁྲོད་ནི་གང་ཏུ་བཞེད་ངེས་པ། །
བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་ལགས། །

ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །

ཐུབ་པས་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལྷོར་བས་མ་བསྐྱེད་ན། ཟད་པ་ཤེས་པའི་དུས་སུ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དུ་ངེ་
ལྟར་འཛོག་ན། སྟོན་མངོན་དུ་བྱས་པ་བཞིན། དེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་མངའ་བཞུགས་པའི་སྲིད། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
གྲོལ་དུ་བྱུང་གོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་ལ། ། སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞེས་ཐོབ་སྲིད་དོ། །

ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ལུས་སྤྲོགས་པ་ན་ལེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་ནས་ལངས་ཏེ། སྲིད་ཅེ་དང་འགོག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་བཟུང་ཉེ་སྤངས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུགས་ཀྱི་ཚིག་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་
ཚད་མར་བྱེད་པའི་སྲིད་དོ། །

ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལུས་སྤྲོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། དེས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་དང་པོར་མཐོང་
ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་བཅུ་
དུག་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་སྤངས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

(143) དགུ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་སྟེ། བཙུན་བརྒྱུད་ལོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་མ་བར་མ་ཆད་སྲུང་ཅུ་ཅ་བཞིས་བྱང་ཚུབ་རྗེས་སུ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་ན། དེར་འཕྱར་དང་། ལྷག་སྟོན་བསྟེན་པའི་དུས། འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མིན་ཕྱིན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་དེའི་གཉེན་སོ་ཆོས་ཤེས་སྟོགས་མཐུན་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མེད་ན་རྗེས་ཤེས་སྟོགས་མཐུན་ཀྱི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུར་བཞག་གོ། །རུབ་སྟོགས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་མི་འབྲུ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཅི་ཉེས་ཀྱིས་པ་ལ། དེ་སྣང་ན་བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་ཐལ་ན། ལྷན་གཅིག་ལས་བསལ་བ་མི་ལྡང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་སྲུ་ཟེར་ལ། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཆོགས་གཉེས་ལེགས་བར་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་སོ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་འོག་པ་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལས་མི་ལྡང་བར་མ་གྲུབ་ལ། དགོངས་པ་ལས་མི་ལྡང་བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཟག་ཟད་མ་ཐོབ་པའི་བར་ལྷན་འདི་ལས་སྦྱིལ་གྱུར་མི་བཤེག་སྣམ་པའི་དགོངས་པ་མི་ལྡང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་འཕྲོས་དོན་ལས་ཅུང་ཟད་འཕྲོས་དོན་བཤམ་ན། ཆོས་རྗེས་པའུ་གྱིས། ལྷན་པོས་སྲུག་ཆེན་སྟོམ་ཉེས་པས་དུད་འགོ་དང་། ཉན་ཐོས་འགོག་པར་སྤང་བེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་འོ་ན་ལྷན་པོས་ནས་ཀྱི་ས་པོན་བཏབ་པས། བྲ་འོ་དང་སྲན་མར་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བའི་མཚུངས་པ་དང་། སོ་སྟེའི་སྟོམ་ཉེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་འཛོལ་ན། དེ་(143) འབགས་བར་ཐལ། འབགས་པ་མ་གཏོགས་སོ་སྟེའི་འགོག་སྟོམས་འཛོལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དག་སྤང་མོད། ཁོ་བོ་སྟེ་ན། ལྲབ་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷན་པོས་ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྟོམ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོ་སྲུག་གིས་གྱུན་ནས་བསྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་མེད་སོགས་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བར་གཏོག་ཏེར་བམ་ཚུང་སོགས་ནས་གྱུར་བཤམ་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་གསང་སྲུགས་སྤྲེལ་མེད་རང་ལུགས་ལའང་དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་རིམ་གཉེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའམ་སྲུག་ཆེན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྷན་ཅིང་ཚོངས་པ་ཁ་ཅིག་དམ་ཆོག་ཆག་ཉམས་ལས་རྗེ་རྗེ་དཔུལ་བ་སོགས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བཞེག་སྟོན་ལ། རི་འབྲའི་མི་ལྷན་པོས་གྱུར་ནས་བཏབ་ཉེས་པས་བྲ་པོ་དང་སྲན་མར་མི་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ལྲབ་པ་མེད་ལ། སོ་སྟེའི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་མི་སྟེ་བ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡིན་གྱུར་གྱིས། གསང་སྲུགས་སྤྲེལ་མེད་དུ་སོ་སྟེའི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། ཁམས་འདུས་པ་བར་བར། འགོག་པའི་རྩ་ཡི་གེ་ཨའི་རྣམ་པར་རྒྱུར་སེམས་འདུས་ན་འགོག་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བར་བཤམ་ཅིང་། འོ་ན་དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེ་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་བར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་

རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བ་པ་མེད་དེ། གསང་སྤྲུལ་སྐྱོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་པ། དང་པོར་ཡུལ་
ལྷ་སོ་སོར་སྤྱད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་སེམས་ཐེན་པ་ཙམ་ན་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱོད་
ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བར་བཤའ་ཡུང་གང་ཟག་དེ་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། ས་ཐོབ་པས་མ་
ལྷ་བ་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ནི་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལ་མངའ་མངའ་ཚོག་པ་(༡༥༩བ)ཚོགས་ལམ་
ཚེན་པོ་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ས་མ་ཐོབ་པར་མི་མཐོང་བར་བཤའ་
ཡུང་། ཐེག་པ་དམའ་པའི་ལུང་གིས་ཐེག་པ་མཐོ་བ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་གནད་སྤྱོད་མོ་མ་གཞིགས་
པ་རྣམས་སྤྲུལ་ལས་རྒྱུད་ལྷན་མཛོད་ཅིག
གཉིས་པ་རྟེན་སྤྱོད་མོང་དུ་བཤའ་བ་ནི།

གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །
འགོག་པ་དང་པོར་མིའི་ནང་དུ། །

སྟོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དང་པོ་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་ས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་གྱིས། ཁམས་དེའི་མཚུངས་ལྡན་ཞི་བས་མི་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་གཅིག་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་འགགས་ན། གཟུགས་ནི་མེད་པས་ལྡན་མིན་འདྲ་
བྱེད་ཁོ་ན་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་སྤྱོད་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤའ་
ལ།

གང་སྟེལ་གྱིས།

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉ་ཅང་ཉེ་ན་མི་རུང་བས་བསམ་གཏུན་གསུམ་པ་དག་གི་རྟེན་ལ་རུང་གི།
བཞི་པར་ནི་མ་ཡིན་ཅེས་དང་། གཞན་དག་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་པར་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ།

རང་འགྲེལ་ལས།

གང་དག་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱོད་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷན་ན། ཚོས་
མངོན་པའི་གཞུང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་དེ་རྣམ་པར་འཛིད་པ་ཅན་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་

དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། གཞུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ཤེས་ཅན་སེམས་མི་འདྲ་བ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་ལ་སྣོན་མས་པར་ཞུགས་པ་
རྣམས་དང་། ལྷ་འདུ་ཤེས་མེད་(༡༥༩ན)འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་འོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྣམས་པར་འདིད་པ་ཅན་ལྟ་ནི། རྒྱལ་བ་འོད་སྤང་གི་དུས་སྤང་པོ་ལྟའི་མིང་སྟེ། སྤང་པོས་བསྐྱུ་བའི་སྲིད།
གཞུགས་ནི་དབྱེ་བ་དོན་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་དང་གནད་གཅིག་པར་རྒྱལ་བོ་སྲས་ཀྱིས་སོ། །སེམས་མི་འདྲ་བ་ནི་
གཞུགས་ཁམས་ནས་འདོད་པའི་སྐྱེལ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། འདྲ་བ་ནི་རང་སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་སྤང་པོ་ལྟ་
བ་ཅན་མིན་པའི་སྲིད་ནི། གཞུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སེམས་མི་འདྲ་བ་ལ་གནས་པ་དང་སྣོན་མས་འཇུག་ཉིད་ལ་གནས་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་གཞུགས་ཁམས་པ་ཡིན་ཅིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་
བཞི་མེད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡང་མིན་ལ་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་ནི། འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་
སེམས་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པའོ། །གཞུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་སྤང་པོ་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་ནི། གཞུགས་ན་
སྤྱོད་པའི་ལྷ་འདུ་ཤེས་ཅན་སེམས་འདྲ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་མན་ལ་སྤང་པོ་ལྟ་བ་ཅན་མིན་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་
སེམས་མི་འདྲ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་དང་འགོག་སྣོན་མས་ལ་ཞུགས་པའི་སྲིད་པ་
དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཐོབ་པ་ནི། དེར་སྐྱེ་འཆིའི་
སེམས་འབྲུང་བས་དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

སྲིད་སྣོན་མས་འཇུག་གཉིས་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་(༡༥༩བ)འདྲ་བར་ནི། འགོག་པ་སྤང་མ་བསྐྱེད་
པ་དང་པོར་མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་རགས་པས་སྤྱོད་པའི་སྲིད་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་
མཚུངས་ལྡན་ཞི་བས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་སྲིད་དེར་དང་པོར་མི་སྣོན་པའི་སྲིད་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་འགོག་པ་ཐོབ་པ་
ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་སྣོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་
འཇུག་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་མ་ཡིན་ཀྱི། འོག་པར་ལྟ་བུར་དེར་ཐར་པར་ཤེས་པས་འཇུག་པའི་སྲིད་དང་པོར་ཡང་
གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྣོན་མས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་རྒྱལ་བོའི་སྲས་ཀྱིས་སོ། །

གང་བ་སྟེལ་གྱིས།

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྐྱེད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་འདྲིས་པའི་སྲིད་དོ། །

ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་ནི། འདོད་པའི་ལྷ་ལའང་སྐྱེ་སྟེ། འདོད་ལྷ་ནི་གྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ལྟར་སྒོ་
གསལ་ཞིང་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་ཞི་བས་ཐར་བ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་སྲིད་དང་།
རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ལས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་དང་པོ་འདྲིར་བསྐྱེད་ནས། བསམ་གཏམ་
བཞི་པར་འབྲས་བུ་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་མཐུན་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་དོ། །

འགོག་པ་འདི་དག་སེམས་མེད་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་མཚན་འཇུག་འཇུག་རམ་ཞེ་ན། རྗེ་སྐྱེས་འདས་བའང་
རྗེས་སུ་གྲུབ་པས་འདས་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་བས། ལུས་སེམས་མན་ཚུན་ས་ཐོན་ཅན་ཡིན་
པས། དབང་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ནས་རྗེ་སྐྱེས་ལྟར་ཡིན་ན། སེམས་
མེད་དེ་དག་ལ་མཚུངས་ལྡན་བཀག་པ་མེན་པར་ཐལ། འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད། མ་
གྲུབ་ན་འདོད་པ་རྗེས་(༡༥༥ན)སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །

རིགས་པའི་དབང་དུ་ན། སེམས་ཀྱི་ས་ཐོན་སེམས་སུ་ཡིན་པའི་སྲིད། མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དུ་འདོད་ན། བེམས་པོས་ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྲིད་ན་བེམས་པོའི་རྒྱ་ཤེས་པས་བྱེད་
པར་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་མི་རུས་ཉེ། རྒྱ་འབྲས་སྲིད་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྲིད་ན། སེམས་ཅོམ་པ་
དག་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྟེ། །

མདོ་སྟེ་བ་ལྟར་ན། མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་བཀག་པའི་སྲིད། སྣོན་མས་འཇུག་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་
ཐལ་ཅེ་ན། སྟེ་བ་རང་ལན་ནི། རྒྱབ་པ་མེད་དེ། ཀུན་སྤོང་དང་། དང་པོར་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ཁམས་དང་། ས་དང་། གང་
ཐག་དང་། རྣམ་སྟོན་སྤོང་འཇུག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །

སེམས་ཅོམ་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་འདོད་དེ། སྣོན་མས་འཇུག་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལ་ཚོགས་བྱུག་
འཁོར་བཅས་དགག་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་ཚོགས་བྱུག་འཁོར་བཅས་དགག་པ་ལ་འདོད་དོ།
།

གནས་བརྟན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ནི། འགོག་སྣོན་མས་མི་གསལ་བའི་སེམས་ཆ་སྐྱ་བ་དང་བཅས་པར་འདོད་ལ།
དེ་ལ་བརྟུན་པ་དབྱུངས་སྒྲིགས་ཀྱིས། རྣམ་ཤེས་སེམས་མས་ཡོད་ན་གསུམ་འདུས་པ་ལས། དེག་པ་དང་དེག་པའི་
རྒྱུན་གྱི་ཚོར་འདུ་སེམས་པའི་ཚོགས་འབྲུང་བར་བཤད་པ་ལས། རྒྱུའི་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཚོར་

སོགས་རི་ལྟར་འགོག་ཅེས་པ་ལ། རྒྱ་ནམ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་བདེན་ཀྱང་། རྒྱ་ཅམ་ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དམ་བཅོམ་པའི་
ཚོར་བ་ལས་སྟེང་བ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚོར་འདུ་མི་འབྱུང་བ་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དམ་(༡༥༥བ)བཅོམ་པས་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏུ་
གཞིགས་པས་ཚོར་བ་ལས་སྟེང་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་འགྲོར་ཚོར་བ་སོགས་འབྲལ་མི་ཤེས་
པའི་སྤྱིར། ག་ལ་མཚུངས། དེའི་སྤྱིར་འདི་རེགས་པར་སྐྱབ་པའོ། །སེམས་མེད་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་འཛོག་བྱེད་ཡོད་
དེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིར་བའི་ཉིང་རེ་འཛོལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་དག་འགོག་
པས་ན་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བྱེ་སྟེ་བེད་ལ།

ཡང་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཅེས་མདོ་སྟེ་བ་སྐྱ་ཞིང་།

ཡང་ན། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་དང་བདུན་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྤྱིར་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་སེམས་ཅམ་པ་བེད་དོ། །

- སྟེང་པའི་འཛོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་སྤྱིར། །
- བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ཉོགས་པར་བྱ། །
- ཐབ་མའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་མེད་སྟུང་ནས། །
- ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་ལ་འགལ་བ་ཅི། །

ལྷ་པ་སྟོག་བཤད་པ་ནི།

སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཚོད་དང་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ཉེན་གང་ཡིན་པའོ། །

སྟོག་གི་དབང་སོ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆེ་ཡིན་ལ། ཆེ་ནི་ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པའི་ཉེན་དང་རྒྱ་
གང་ཡིན་པའོ། །

དེ་ཡང་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན། དེ་གཉིས་ཀ་དང་། གཞུགས་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །
འདི་ཉིད་ཚོས་མངོན་པ་ལས།

- ཆེ་དང་ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་འདིས། །
- གང་ཆེ་ལུས་ནི་འདོར་བྱེད་ཅིང་། །

པོར་ནས་དེ་ཚེ་འཇུག་པ་ནི། །

སེམས་མེད་རི་ལྟར་ཤིང་བཞེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞེན་དུ་ཚེའི་རྟེན་ཡང་རྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །

མཚན་ཉིད་ནི། ཚེ་གང་ཞིག་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཚེ་མ་ལྡོག་པར་རྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་མི་ལྡོག་ལ། རྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་མ་ལྡོག་པར་ཚེ་མི་
ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་འགག་པ་མེད་པར་ཐལ་བས། (༡༥༦ན)འདོད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་བྱང་
ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འཇུག་སྐྱེས། ལྡོག་འདིས་གོས་དོགས་ནས། དེ་གཉིས་སྡོག་གི་རྟེན་དུ་ཁས་ལྷངས་པ་དོར་ནས། ལྡོག་གམ་ཚེའི་རྟེན་
ནི། ལྡོག་གི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་རི་སྲིད་དུ་འཕངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ལས་གི་འཕེན་པ་
མད་པས་ཚེ་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་པས་རྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་ལྡོག་པ་མེད་པར་མི་ཐལ་ཅེས་ཁས་
ལེན་ཏོ། །

འོ་ན་རྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་གི་རྟེན་ཀྱང་ལས་ཉིད་ལ་ཅིས་མི་བཞག་ཅེ་ན། འཇུག་དེར་བཞག་ན་རྣམ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་སྲིན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

མདོ་སྡེ་པ་ནི། དེ་གཉིས་གི་རྟེན་ཚེ་ཡོད་ཀྱི། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྗེས་གྲུབ་མེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པའི་ལས་
གི་རིས་མཐུན་འཕངས་པའི་ཕྱང་སོའི་རྒྱན་དེ་ལ་ཚེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྲིན་པའི་རྒྱན་ནམ་མངའ་འཕངས་པའི་
རྒྱན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འཇུག་པ་མདའ་འཕངས་པའི་རྒྱན་འཇུག་པའི་འགོ་བ་ནི། འཕེན་པའི་འབད་པ་ལས་མ་ཡིན་གྱི། མདའ་ལས་
ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་འགོ་བའི་རྒྱ། ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཞེས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་མ་
ལྟར་གི་བར་དུ་འགོ་བས། འཕེན་པའི་བྱས་པས་མངའ་འགོ་བའི་དཔེ་མ་གྲུབ་སོ་ཞེས་པ་ལ། མདའ་འཕངས་པ་ནམ་
མཁའ་འགོ་བ་ཚོས་ཅན། མཁྱོགས་པ་དང་ཚེས་མཁྱོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚེས་མཁྱོགས་པར་ཕྱིན་པའི་དུས་གི་བྱེ་
བྲག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་གཅིག་ལྷན་ལ་ནི་བྱས་པ་ཚེ་རྒྱང་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་
འགོ་བའི་གོགས་ཤིང་སོགས་སོགས་བཅས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གསུམ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། མདའ་ལྟར་བ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། (༡༥༦བ)མི་ལྟར་བར་འགོ་བའི་རྒྱ་ཚང་ལ་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟར་གིས་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེ་
ན། གཞུ་རྒྱུད་དང་བྲལ་མ་ཐག་བྱང་དུ་ལྟར་བའོ། ། ཕྱིས་ནས་ཀྱང་མི་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། གོགས་རྒྱུད་དང་འཕྲད་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེས་ལ། ཚེ་རྗེས་གཞན་ཁོ་ན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡོད་དེ། རོད་དང་འདྲེ་བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
རྗེས་སུ་མེད་པ་ལ་འདྲེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པས་འཆི་བ་ལ་གདགས་པ་ལས་སྤྱི་བཞི་སྟེ། དང་
པོ་ལས་ཀྱིས་འབངས་པའི་སློབ་གྲི་རྒྱན་རྫོགས་པས་ཆེའི་རྣམ་སྟོན་ཅན་གྱི་ལས་ཉིད་ཟད་པས་འཆི་བ་དང་། གཉིས་
པ་ལོངས་སྤོད་གྱི་རྣམ་སྟོན་ཅན་གྱི་ལས་ཟད་པས་འཆི་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་
གཉིས་ཀ་མ་ཟད་ཀྱང་བག་མེད་པར་བ་བའམ་སྤོད་པ་སོགས་ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་འཆི་བའོ། །དཔེར་ན། ལྷུ་
ཡོད་ཀྱང་སྤོང་བྱ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བཞི་སྟེ། །ཚེ་བཏང་བ་ལ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་པོར་འདུས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་ཡོད་ན་ལོངས་སྤོད་ཟད་པས་འཆི་བ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚེ་ཟད་ན་ལོངས་སྤོད་ཟད་
པས་འཆི་བ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པས། གཉིས་ཀ་ཟད་པས་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཞི་གསུམ་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤིང་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་ཚེ་ཟད་པ་ལས་འཆི་བ་བཤད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་ཡི་ཤེས་ལ་འདུག་པ་ལས།

ཚེ་རྒྱད་ལ་རགས་ལས་ཏེ་འདུག་པའམ། ལན་གཅིག་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ།
ཉི་འོག་པ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་སྟོམས་འདུག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ནི་རྒྱད་ལ་རག་
ལས་ཏེ། དེའི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་བྱར་རུས་ཤིང་། དེའི་སློ་ནས་ཚེ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཚེ་རྒྱད་ལ་རགས་
ལུས་ཏེ་འདུག་པའོ། །འདོད་པར་སྟོམས་(༡༥༦)འདུག་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེ་ནི་ལན་གཅིག་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་སྟེ། ལུས་ལ་གཞོན་པས་ཚེ་ལ་
གཞོན་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་གཞོན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཆེ་བ་
ནི་སློ་བྱར་ལུས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་སློ་ནས་གཞན་དང་བཅས་པ་དང་། སློ་བྱར་ལུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་
ཅིང་གོགས་མེད་པ།

ཞེས་ཟེར་ཏེ། དོན་སྲ་མ་དང་འབྲེ་ཞིང་རྒྱད་ལ་རགས་ལས་པ་དང་སློ་བྱར་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དུས་མ་ཡིན་
པར་འཆི་བ་ཡོད་དོ། །

མདོ་ལས་ལུས་ཐོབ་པ་རང་འཆི་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་འདོད་ལྡན་ཚེ་བ་དང་དགའ་
བས་ལུས་དུབ་ཅིང་བྲན་པ་སྟོས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་དེ་ནས་འཆི་བ་དང་། བན་ཚུན་མིག་གིས་མིག་ལ་བལྟས་
པས་ཡིད་འཇུགས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་འདུག་ཏེ། གཞོན་པས་མི་བརྗོད་པའི་
ཚོས་ཅན་དང་། ལྷ་ཚེ་གཏོང་བ་ལ་མངའ་བཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདྲོངས་པའི་ཕྱིར། མངའ་ན་དང་སློང་ན་འདུག་པ་

རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་གསོད་པས་སྤྱ་གཉིས་བཤོ། །དམྱལ་བ་དང་སྲིད་བ་བར་མ་མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་བ་པལ་
ཆེར་ནི་སྤྱ་གསུམ་བ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་བ་བར་མ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས། དམྱལ་བ། སྤྱ་མི་སྣུན་བ། མཐོང་ལམ་དང་།
བྱམས་བ་དང་། འགོག་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འདུག་ལ་ཞུགས་བ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་རབ་འབྱུང་
བའི་དྲང་སྲོང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུལ་པའི་ཕོ་ཉ་བ་ལེ་ཙོ་བཞིན་རྒྱས་ལྟ་བུ་དང་། བྱིམ་བདག་གཞི་བརྟེན་
གྱི་བུ་ལྟ་བུ་འདི་སྲིད་འཆོ་ཞེས་རྒྱལ་བས་བསྟན་བ་དང་། ཆོས་ལེན་ནི་མས་དུར་ཁྲིད་དུ་བསྐྱུར་ཡང་བདེན་བ་མཐོང་
འོས་ཡིན་པས་མ་ཤི་བ་དང་། **(༡༥༦)**མཚོག་ཅན་མ་སྐྱེས་དགས་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་བཞིན་ལྷ་རིའི་བྱས་
གདམས་རག་པོག་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ་གསལ་ཤིང་ཁྲིར་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འབགས་བ་དང་། ལྷག་པོའི་བུ་གང་
གྲ་ལེན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་པ་མས་མ་གནང་བ་དུག་ཐོས་མཚོན་གྱིས་གཏུབས་བ་སོགས་གྱིས་མ་ཤི་སྟེ།

གང་ལས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་ཡི་འདྲིག་ཉེན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོབ། །
འདྲིག་ཉེན་གསུམ་ཀུན་རིང་ན་གནས་ཀྱང་དྲུང་དྲུང་སྲི་འཛོམས། །
དེ་ནི་བདག་གི་མཛའ་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་བཅའ་ཡང་མ་རྟོན་བ། །
འཆི་ལ་འཆི་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དམ་ཅིས་ན་མི་མངོན་འགྱུར། །

ཞེས་སྐྱས་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོར་དཔོན་གྱི་བུ་གསལ་བ་གཞོན་ཏུ་གཞོན་ཏུ་མའི་འཁོར་ལ་ཡིད་དབྱུང་བའི་སྤྱ་མི་མ་
ཡིན་རྣམས་གྱིས་འཁོར་གྱིས་མ་ཐོས་བར་བྱས་ཤིང་སྐོ་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་བ་ཡིན་པས་བསད་མ་ཏུས་
བ་དང་། འཆོ་བྱེད་ནི་མས་སྐོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་དེའི་སོག་ལ་ཤ་ཆ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་པོའི་སྐོར་བསྐྱུར་བས་བདེན་བ་
མཐོང་འོས་ཡིན་པས་མ་ཤི་བ་དང་། སོགས་པས་རྣམས་ལོ་བ་ཀ་ལ་སོགས་བདེན་བ་མཐོང་འོས་གཤམ་སར་བསྐྱུར་
ཡང་མ་ཤི་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་བ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་བ་དེ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་
སྐྱུམས་ན་གནས་པའི་ཡུམ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མི་འཆི་ལ་གཞན་གྱིས་གསོད་
པས་ཀྱང་མི་འཆི་ལོ། །

འོ་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀ་སྤྱ་བཞི་བ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བུ་ཞེས་བོས་ནས་སྲིད་ཅེ་བ་
ཁོ་ན་ལ་བཤད་བ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཐ་མ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་བདུན་
ཡང་གོ་བར་བྱས་ལ། ཁ་ཅིག་གོ་མི་བྱས་ཏེ་སྤྱ་བཞི་བ་འདི་ལྟར་ཞེས་མ་སྐྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་བ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། འདི་
ལྟ་བུའི་**(༡༥༧)**སོགས་ཁོངས་ནས་ལྷག་མ་དཔེར་མཚོན་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱ་ཡང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་
ལུས་ཐ་དང་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་རྣམས་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། དེོས་

བསྐྱེད་འདི། དངོས་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ལྟ་མི་དེ་གཉིས་ལས་ལྷག་མའི་དབེར་མ་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །

དཔལ་ལྷན་མཚོག་ལྷན་ན་ལེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་རང་འཆི་དང་གཞན་གསོད་མེད་པའི་
དགོངས་པ་ནི། རང་སའི་ཟག་མེད་གྱི་རང་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རང་འཆི་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་
ལ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ས་འོག་མ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་
པ་སྟེ། གསོད་པ་དང་འཆི་བའི་སྐྱ་རི་བཞིན་མེན་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། སྤྱིར་ས་བདུན་པོ་དེར་རང་ཉིད་ཉིང་འཛིན་དེ་མཚོག་ཏུ་ཞེན་པས། དེའི་སྟོག་དབང་འདོར་འདོད་
མེད་ཅིང་། འདོར་འདོད་ཡོད་ཅེས་གྱིས་རང་ཡང་མི་འཆི་ལ། ལྷོ་མས་འབྲུག་དེ་དག་གི་འཕེན་པ་མ་ཟད་ན་གཞན་
གྱིས་བསད་པར་ཡང་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། རང་འཆི་དང་གཞན་གསོད་མེད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ས་བདུན་པོ་
ཐམས་ཅད་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤིང་ཅེ་ལ་དེ་ལྟར་དབེར་བཀོད་བྱས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ལྷག་པའི་དགོས་པ་མེད་
དེ། དེའི་དགོས་པ་ས་བདུན་པོ་ལ་མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གཞན་ནི་རང་
གི་འཆི་བའམ། རང་ས་འདོར་བའི་བྱེད་པར་ཁ་ཅིག་རང་གི་ས་པའི་འབགས་ལམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་གསོད་པ་
གཞན་གྱི་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། སྤིང་ཅེ་ལས་ནི་ཟག་མེད་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་གོང་དུ་ནི་གནས་
མེད་པས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་ཟག་མེད་མི་(༡༥༦)སྟོགས་མེད་དང་། རི་སྐད་དུ།

སྤིང་ཅེར་འབགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །

མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་པས།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་གཞི་གཉིས་གྱིས་གསོད་དོ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་མི་སྟོགས་མེད་པ་ནི་ས་གཞན་པ་མིན་ལ། ཅི་
ཡང་མེད་པ་ནི་སྤིང་ཅེ་ལ་རང་གི་ས་པ་མིན་པས། འཆི་བ་ཅེས་ཡོད་ཀྱང་རང་འཆི་དང་གཞན་གསོད་གཉིས་ཀ་མིན་
ནོ། །

འོ་ན་དེ་མི་འཆི་བར་ཐལ། རང་འཆི་དང་གཞན་གསོད་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བ་ག་ལས་ཀྱང་འོང་སྟེ།
རང་འཆི་འདོད་ཀྱང་མེད། གཞན་གྱིས་མ་གསོད་པར་འཆི་བ་མང་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར། གནད་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲོ་མོ་མ་
རྟོགས་པར་རགས་པ་ཅེས་བལྟས་པས་ཆོམ་ནས་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་གིས་ནི་འདི་དག་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རེ་ཀན་ནོ། །

དུག་པ་མཚོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །

ཀ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པའི་གནས་པ་དང་།
ཉིད་པར་བྱེད་པའི་ཀ་བ་དང་། འཇིག་པར་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །

འོ་ན་མངོ་ལས། དགོ་སྤོང་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགོ་
སྤོང་དག་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོ་ན། འཇིག་པར་ཡང་མངོ་ན། གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོ་ན། ཞེས་
གསུམ་ལས། བཞི་བ་མ་གསུངས་པས། བཞི་བ་གང་ཞེ་ན། གནས་པ་གཞན་འགྱུར་ནི་ཀ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་
ཞེས་པ་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་མ་བསྟན་ལ། མངོན་པ་
ལས་བཞི་འབྱུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་
བྱས་རྣམས་དུས་འཕོ་བའི་(༡༥༩ན)ཕྱིར་ཞུགས་པ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་སྟེ། སྐྱེ་བས་མ་འོངས་པའི་དུས་
ནས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྟོ། ཀ་བ་དང་། མི་རྟག་པས་ཉམ་རྒྱུང་དུར་བྱས་ཏེ་འདོམས་པས། ད་ལྟ་བུར་བ་ནས་འདས་
པར་སྟོ་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ལ་ལར་སྟེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤོང་བའི་བརྟེན་སྟེ་སྟེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་འགྲེལ་བར་བྱེད་
པ་ནི་ལོངས་སོ། །དཔེར་ན། རྟགས་ཐེབས་པོར་ཞུགས་པའི་མི་ཞིག་ལ་དག་གསུམ་ཡོད་པའི་གཅིག་གིས་དེ་ནས་
འབྲིན། གཉིས་པོས་བཏག་སྟེ་ཉམ་རྒྱུང་བར་བྱས་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲ། གནས་པ་ནི་གཉེན་གཅིག་མི་དེ་
ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་བཞིན་འཁྱུད་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ལ་འཁྱུད་ནས་གནས་སོ། །གནས་པ་འདི་ལ་ཆགས་ནས་
ཀ་བས་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་པའི་བཟང་ལོས་ལས་སྣ་ནག་བྱུང་ཆེ་བས་བཟང་ལོས་མ་སྟོས་པ་བཞིན།
གནས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྟོས་པའམ། ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་ལའང་གནས་པ་ཡོད་པས། འདུས་བྱས་སུ་འཁྱུལ་
པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ཆེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བསྟན། ལྷག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ལ་སོགས། །

གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་བྱེད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་ཐ་དད་དགོས་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་སུ་བྱེད་པའང་

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དང་དགོས་པ་ས་སྤྱུག་མེད་དང་མཚན་གཞིར་ཡང་འགྱུར་ལ། མི་དགོས་ན་ནི་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ལའང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལའང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་
ཤ་བའི་ཤ་བ་དང་། གནས་པའི་གནས་པ་དང་། མི་ཉལ་པའི་མི་ཉལ་པ་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་
བཞི་ཡོད་པས། བྱམ་སོགས་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་མི་ཐལ་ཞིང་། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྟོན་ནས་
(༡༥༩)མཚན་གཞིར་ཡང་འགྱུར་བ་ནི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཚོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འབྲུག།

སྤྱུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཉེ། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཤ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་དང་། བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཚོས་བརྒྱད་ལ་འབྲུག་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
གཅིག་སུ་ལ་འབྲུག་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་བ་སོགས་ལའང་འདུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་སྤེ་བ་ནི། བྱམ་པ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དང་པའི་སྐྱེ་སོགས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཉེ། ཚད་མར་བཟླར་
རྒྱང་བའི་བདག་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ས་སྟོགས་ན་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་
ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུ་བ་ན། ལས་སྐྱེས་པས་ལ།
འདུས་བྱས་དེ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་མིན་ན། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་གི་
སྤོང་དུ་གཉིས་ཀ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། དེ་འདུས་བྱས་ལས་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་
བ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མིན་ན། བྱམ་མ་བྱས་རྣམ་དཔྱོད་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
མིན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་འདུག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ནི་རང་བཞིན་འདུས་བྱས་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། འདུས་
བྱས་ལས། སྐྱེ་འགག་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འགག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་དགོས་
པས་མ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་མདོ་ནི། འདུས་
བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་(༡༦༠)ཀྱི་སྐྱ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི་
གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་འགོག་པ་ལ་མི་ཉལ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཉེ། དེ་དག་གྱུང་
འདུས་བྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་རྗེས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

རང་འགྲེལ་ལས།

རྒྱན་གྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
ཆད་པ་འཛིག་པ་གནས་པ་དེ། །
དེ་ཉིད་སྣ་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི། །
གནས་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་།
སྣོན་མེད་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་སྟེ། །
རྒྱན་གནས་དེ་ཆད་འཛིག་པ་ཡིན། །
རྒྱན་གྱི་སྣ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ནི། །
གནས་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་པར་འདོད། །

ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོ་ལས། གནས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་ལ་གནས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་
མིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གནས་མི་སྲིད་ཅིང་། གནས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་གནས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་འཛིག་ལ་གནས་པ་ཡོད་དོ་བྱ་བར་
ཉོག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ།

རང་འགྲེལ་ལས།

སྐད་ཅིག་མ་ཡི་ཚོས་ལ་ནི། །
གནས་པ་མེད་ན་འཛིག་པར་འགྱུར། །
དེ་ཡང་འཛིག་འགྱུར་དེ་ཡི་སྤྱིར། །
དེ་ཡིས་དེར་ཉོག་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

གནས་པ་མེད་ན་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་འཛིག་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པས། སྐད་ཅིག་མ་ལ་གྲ་བའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
འགྲེལ་བ་ལས།

དེ་བཞིན་ན་ནི་ཀ་མི་འགྲུང། །
གཞན་དུ་འགྲུང་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །
དེ་ལྟ་བུ་ན་དངོས་གཅིག་ལ། །
ཀ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་འགྲུང་བའི་ཕྱིར།

སྐད་ཅིག་མ་ཀ་བས་གཞན་འགྲུང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཕྱ་དེ་ཉིད་གཞན་འགྲུང་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། རིགས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མིན་(༡༢༠བ)དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོའི་དོན། གནས་ཀས་ནི་རྒྱན་ལ་དགོངས་
ཉེ། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མིན་ཉེ། ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དུ་གནས་འོང་དོ། །
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་གནས་ཀ་ཞིག་གྲེད་པར་ཐལ།
སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་ལྟན་ཅིག་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁུབ་གྲུབ། འདོད་ན་བྱ་བའི་དུས་ཐ་དད་
པ་དང་འགལ།

ཡང་གྲེ་སྐྱས། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ནི་བྱ་བ་གྲེད་དེ། འདི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་
དེའི་ཚེ་གནས་ཀ་འདིག་པར་མི་འགྲུང་ཉེ། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཚོས་ལ་གནས་ཀས་འདིག་པའི་བྱ་བ་གྲེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བེད་དོ། །

དེ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། འོ་ན་མ་འོངས་པའི་བྱ་བ་གྲེད་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྲུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མ་འོངས་
པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བས་ད་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྲུ་མེད་ན་ཁོ་བོའང་འདོད། བྱང་བའམ་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ད་ལྟ་བ་
མིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁུབ་གྲུབ། འདོད་ན་མཐུན། ཡང་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་མཚན་ཉིད་བཞིའི་
བྱ་བ་སོ་སོར་གྲེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་བཞི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཅར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁུབ་གྲུབ།
འདོད་མི་བྱས་ཉེ། མཚན་ཉིད་བཞི་རྣམ་གཞན་འདུས་བྱས་ལས་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་གྲེད་པར་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར།
ཁས་ལྷངས་པ་འདིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་མཚན་ཉིད་བཞི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་འགྲུང་བར་འདོད་པའང་
བསལ་ལོ། །

གྲེ་སྐྱས། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། བྱ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་སམ་སྐད་ཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་བཞིའི་བྱ་བ་སོ་སོར་གྲེད་པར་ཁས་ལྷངས་སོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཚོས་ཅན། ཀ་འདིག་
གིས་མི་ཉགས་པར་(༡༢༡ན)མི་གྲེད་པར་ཐལ། གནས་པས་གནས་པར་གྲེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁུབ། ཁུབ་སྟེ། གནས་
པས་མི་འདིག་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། མ་ཁུབ་སྟེ། གནས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་འདིག་སྟེ། སྐྱེས་ཟིན་
སྐྱེས་ཟིན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན་མི་འདྲ་སྟེ། ལན་གཅིག་སྐྱེས་ཟིན་ན་སྐྱེ་བ་ནི་འགལ་ལ། ལན་

གཅིག་གནས་ན་ཉལ་ཏུ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོབས་སྲུང་ཡོད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་རུས་པ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་
གཅིག་ལ་ནི་སྲུང་ཁྱིམ་ཐོན་ནས་ཕྱིས་བསྐྱུར་བའམ་ལེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །
སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །

ཞེས་པས་བསྟན། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་ན། མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་ཅིས་མི་སྐྱེ་ཞེ་
ན། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་
ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། མ་འོངས་པ་རྣམས་གཅིག་
ཅར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ལོ། །

མདོ་སྐྱེ་བས་ནི། འདུས་བྱས་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་པ་ནི་མི་སྣང་ཞིང་། བྱ་བའི་སློབས་མ་དམིགས་པ་མེད་དོ། །
ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་གྱེ་ཞེས་པོས་ནས། ཡོད་ན་དམིགས་པས་ཁྲུབ་ན། དེག་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོ་མོ་ཚོས་
ཅན། མེད་པར་ཐམ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེག་པ་ནི་ཚོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་དེས་པར་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པར་གྲུབ་པོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་དང་མི་ཉལ་པ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དེ།
གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་མི་ཉལ་པ་ཞེས་ཀྱུག་པའི་སྐྱ་སྐྱར་(༡༩༡)པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚོས་ཅན། དོན་གཞན་ཀྱི་རྣམ་སྲུ་ཐམ། དེ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱུག་པའི་སྐྱ་སྐྱོ་
འདུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་བྱེད་ཀྱི་བྱུག་པས་བཏགས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་གངས་དང་ལྡན་པ་སོགས་
ཀྱང་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་ཐམ། ཀྱུག་པའི་སྐྱ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཉལ་ཁྲུབ་གྲུབ། འདོད་ན་བསམ། འོན་
གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིག་རྣམས་གཞན་མིན་ཀྱང་གཞུགས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཀྱུག་སྐྱ་མི་འགལ་ཉེ། གཞུགས་མ་
སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། གཞུགས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་མི་ཉལ་པ་ལས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་
ཀྱི་མི་ཉལ་པ་ཀྱུག་སྐྱར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཅན་ཀྱི་བྱ་བྱ་དང་། མཆིག་གྲུའི་ལུས་ལྟ་བུའོ། །འོན་མ་
སྐྱེས་པ་ལས་གཞུགས་སྐྱེ་ན། མཁའ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐམ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ།
འདུས་བྱས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
མིག་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་སྐྱེ་བ་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས།

རབ་འབྱོར་མིག་ནི་སྟོང་བ་སྟེ། ཉག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཐེང་བྱུག་པ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་
དང་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།
།

གཟུགས་ཚོར་སོགས་སྐྱེ་ལྷན་དུ་འབྲེལ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་སྐྱེ་གྲིས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་སྐྱེན་
ཐམས་ཅད་གྲིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་སོ། །

དེ་སྟར་མདོ་སྟེ་བས་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་ལ། གྲེ་སྐྱས། རང་ལུགས་ལ་ཆགས་ནས་འདོར་མི་རྣམས་ཉེ། ཉན་གྲིས་སྐྱེ་
སོགས་རྣམས་ཡོད་ལ་སྐྱེ་འབྱེད་(༡༦༩ན)འདུག་ཅེས་མདོན་པའི་མདོ་སྐྱེ་འབྱེད་པ་མི་འདོར་ཉེ། རི་དུགས་གྲིས་ག་
བཟའ་རྒྱ་ཡོད་པས་ཞིང་མི་ཚོ་བ་མིན་པ་དང་། སྐྱེད་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་ཅི་བཟའ་རྒྱ་ཡོད་པས་ལ་དུ་མི་དོར་བ་
བཞིན་ཅེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མོངས་པའི་སྟེད་ལྷུངས་སོ། །

བདུན་པ་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། ལྷུང་ཚོས་སོ། །
དང་པོ་ནི།

མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ནི། །

མིང་དང་དག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། །

སྐྱེད་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མིང་དང་དག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་དེ་ལ་ནི་མིང་དོན་གྱི་
རོ་བོ་ཅོམ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་པ་ཞེས་བའམ། གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དག་དང་ཚོག་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ།

འགྲེལ་བར།

དག་ནི་ཚོག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་རྫོང་བྱེད་གང་གིས་བརྫོང་བྱེད་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན།

གྲེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་ཉག །

སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །

སྐྱེས་ནས་འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་འཆོད་དོ་འགྲོའི་ཞེས་པ་བྱ་བ་དང་། དཀར་ཤམ་མོ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་། འཆོད་དོ་
འཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་རྟོགས་པར་
བྱེད་པས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་སྟེ།

འབྲེལ་པར།

གང་གིས་ན། བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་དུས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་།

ཐུལ་པོའི་སྐྱས་ཀྱིས།

དེ་ལྟར་ན་མིང་མི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་ནི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་
རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་སོ། །

ཡི་གེ་ནི་མིང་ཚིག་གི་གཞིར་གྱུར་བ་སྟེ། ཡིད་ལྟལ་ན་སྤང་བའི་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ནི་གཞན་དང་མ་
འབྲེལ་ན་བརྗོད་དོན་མི་སྟོན་ལ། ཁོ་རང་གི་རྣམ་གངས་གཞན་འགྱུར་མི་རུང་བས། (༡༩༩བ)སྐྱི་ཉར་ཨུ་ར་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་བུ་མ་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་དེ། མིང་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཕྱིར་བརྗོད་ནས་
དོན་ཀྱི་རྫོང་བྱེད་དུའང་རུང་བས།

སྐྱ་བ་དག

- རྣམ་གངས་དུ་མ་མེད་པ་དང་། །
- མིང་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
- དོན་རྣམས་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །
- དེ་ཕྱིར་བརྗོད་ནས་དོན་བརྗོད་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

སྟེགས་བྱ་ལ་གྲིས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་མིང་ལ་ཡི་གེ་ཞེས་འདོགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་གྱི། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡི་
གེ་རྣམས་མཉམ་པར་མི་རུས་པས། ཡིག་འབྲུའི་གཞུགས་ཀྱི་བདམས་རྟོག་པ་ལ་གོ་བྱེད་ཡིན་གསུམ་ཆར་ལ་ཚོགས་
ཞེས་པ་ནི་མང་པོའི་དོན་ཏོ། །

མདོ་སྟེ་བ་ནི། ཚོགས་གསུམ་སྟེ་གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅེས་མིན་ཏེ། ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་པ་གང་
ཞེགས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེས་པ་ལ།

བྱེ་སྐྱོམ་ལ། དེ་གསུམ་དག་ཡིན་པ་མ་གྱུར་སྟེ། དག་ནི་སྐྱ་ཙམ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་
གྱུར་ལ། ཡི་གའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱར་པའི་དག་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དག་གིས་མིང་གསལ་བར་བྱེད་
པའམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མིང་ལ་འཇུག་ལ། མིང་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཚེ་འང་། སྐྱར་དག་དང་སྐྱ་ཙམ་གསུགས་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་ཏེ།

- ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །
- གང་རྣམས་སྐྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག །
- དག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །
- གསུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་བྱར་ཡང་རུང་གོ། ད་ལན་དེ་ལྟར་མི་འདེབས་ཏེ། འདིའི་དག་ནི་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱབ་པ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

མདོ་སྐྱེ་བས། བརྟམ་བྱས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་དག་མིན་ཡང་། བརྟམ་བྱས་ཀྱི་སྐྱ་དག་ཡིན་ཏེ། བརྟམ་མཚམས་བརྒྱང་བའི་
ཕྱིར། མིང་བརྒྱད་མ་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཡང་དོན་གོ་བར་བྱེད་ལ། བརྟམ་སྐྱར་བའི་(༡༩༩༩)དག་དང་མིང་གི་རིམ་པ་
སྐྱར་ཡང་དོན་གོ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པར་བརྟམ་ཞིང་། དེ་
པན་ལ་མི་འཇུག་པ་མཚམས་བཅད་པ་དེའི་ཚེ་ན་དོན་དགུ་པོ་དེ་ལ་དག་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

རི་རྐྱེན་དུ།

- དག་སྐྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །
- སྐྱགས་དང་མིག་དང་དོ་རྗེ་དང་། །
- མཐོ་རིས་ཚུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །
- མཁས་པས་གོ་སྐྱོད་ས་བརྒྱུད་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་བརྟམ་སྐྱར་ཁོ་ནས་དོན་གོ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མིང་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་
བསྐྱབས། དག་གིས་མིང་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། དེས་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྐྱ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་རང་
མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟམ་བྱས་ཀྱི་དག་ལ་བྱེད་ན། མིང་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བརྟམ་འདོད་སྐྱོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་གིས་མིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྐྱ་ཙམ་ལ་བྱེད་
ན། སྐྱས་ཡང་མིང་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བརྟམ་བྱས་ཀྱི་དག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་ན་དག་གིས་མིང་གསལ་

བར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། བར་བྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ལྟར་བཤེས་ཏེ།

ཡང་མིང་རྣམས་ཡོད་ཆ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཚོས་ཅན། དག་གིས་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྐྱེད་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་དུས་བུར་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡི་གེའི་སྐྱོ་སྐྱེ་ལྷན་ལྷན་དག་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དག་ནི་མིང་
གིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་མིང་དེ་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་གཅིག་ཅར་དུ་མིང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཉམས་སྒྲུབ་གྲུབ། འདོད་ན་མིང་གིས་འདུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ།

ཡང་དེའི་ཕྱིར་དག་གསལ་སྐྱོ་ཆ་བཅས་ཀྱི་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ན། མིང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཐ་མ་ཨ་དེ་ཚོས་ཅན།
ལྟོ་ལྟོར་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་(༡༦༩བ)ལོ་བར་ཐལ། དག་གིས་མིང་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་དེའང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་སྒྲུབ་གྲུབ། འདོད་མི་བྱས་པས་སོ། །འོན་ཏེ་དག་གིས་ཡི་གེ་བསྐྱེད། དེས་མིང་བསྐྱེད་དོ་
སྐྱུལ་ན། ཆ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀ་ཚོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དག་གིས་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཆ་བཅས་མ་བཅས་དུས་གཅིག་
དུ་ཚོགས་པའམ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ལ་བན་མི་ཐོགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མིང་ཚོས་ཅན། དག་གིས་གསལ་བྱེད་མིན་ཏེ། མིང་ཆ་མེད་དང་དག་ཆ་བཅས་དུས་གཅིག་དུ་ཚོགས་
པའམ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་ཚོས་ཅན། ཡི་གེ་སྐྱེད་བྱེད་དམ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། དག་ནི་ཡི་གེ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་ཤེས་
རབ་ཅན་གྱིས་ཡིད་གཏད་ཀྱང་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མིང་དང་དོན་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཅེ་ན། འོ་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བརྗོད་མི་
བྱས་པར་ཐལ། འདས་མ་འོངས་པའི་མིང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཞིན་འདོད་ན། པས་བྱ་
ལ་མིང་འདོད་དགུང་འདོགས་པ་མི་བྱས་པར་ཐལ། མིང་དོན་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལ་མིང་མེད་
པར་ཐལ། དེའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མངོན་སུམ་རང་གིས་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན། སྐྱོ་རང་མཚན་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
འདས་པའི་ཕྱིར་དོས་སུ་མི་རིགས་ལ། རིག་པར་ཐ་སྐྱེད་བྱས་པའི་ཚོན། བྱེད་པར་མིང་ཚིག་གཉིས་ནི་སྐྱོ་རང་
མཚན་པ་དེ་མིན་ཏེ། ཡི་གེ་ལ་བཏགས་པའི་ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཚིག་རྣོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
ཡི་གེ་ལྷན་ལ་མོགས་སྐྱེ་མང་པོ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། རྣོག་པས་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ནས་མིང་ཚིག་དུ་
འཛོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡི་གེ་ཅམ་ཡོད་དུ་(༡༦༩ན)ཚུགས་ཀྱང་དེ་ཚོགས་པ་ལ་མིང་དུ་བྱས་ནས། མིང་གི་ཚོགས་
པ་ལ་དག་དུ་བྱས་པས། དག་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་རི་ལྟར་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་དོ། །

བྱེ་སྐྱེས་ནི། ཚོས་ཁ་ཅིག་རྣོག་གའི་རིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མིན་པས་ཡིད་ཚེས་པའི་ལུང་མི་འདོད་

བས་རྟོག་ལུལ་ལམ། ཡིད་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་དག་སོགས་ཤེས་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རང་དབང་ཅན་སྐྱ་ཡང་མ་ཡིན་
པའོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་ཚོས་ལ། སའི་ཁྱད་པར། ལྷོན་མི་ལྷོན་གྱི་ཁྱད་པར། ལྷུང་བའི་ཁྱད་པར། དག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་རོ། །

དང་པོ་ནི།

འདོད་དང་གཞུགས་གཏོགས།

ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་འདོད་པ་དང་གཞུགས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དག་ལ་བལྟས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི་
གཞུགས་མེད་ན་ཡོད་ཀྱང་དག་མེད་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་མི་བརྗོད་ན་ངེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱ་བ་ཟེར་རོ། །

དབྱུང་ནས་གཞན་གྱི་དག་གིས་ས་གཞན་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་མི་རུས་ལ། འདུ་བྱེད་དུ་ཀྱང་པའི་ཚོགས་
གསུམ་ཡིད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་གཞུགས་མེད་ནའང་ཡོད་དེ།

སྣན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བྲགས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་སྟོན། །

སྐྱེས་བུའི་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་བ་སྟེ་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའོ། །

སྐྱིར་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་མ་བསྐྱེས་ལ། སེམས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། རང་ལ་སྣང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པས་ཁྱབ་
པར་འདོད་ཀྱང་། ལྡེ་བ་སོགས་སྣན་མོང་བ་རྣམས་དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱ་མཐུན།

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། འདོད་དགའ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་མིན་

པ་དང་། གཞུགས་ཅན་མིན་པ་ལ་(༡༩༩བ)བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བྱུང་མིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི།

ལྷུང་བསྟན་མིན།

མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དགོ་ཅ་ཆད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིང་དགོ་མི་དགའི་ངོ་བོ་
མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་བཞིན། །

སྐལ་མཉམ་རྣམ་པར་སློན་བའང་ཡིན། །

ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །

མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དང་། །

མི་ལྷན་པ་དག་རྒྱ་མཐུན་པ། །

མིང་སོགས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་སྐལ་མཉམ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་སློན་གྱི་འདྲ་ཆ་རྣམ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་བའང་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པ་
སྟེ་གསུམ་ཆར་གཏོགས་པའོ། །ཐོབ་རྣམ་གཉིས་ནི། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སློན་སྐྱེས་གཉིས་སོ། །
མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་དག་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་
བྱུང་བའོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ།

བདུད་ཅིའི་སྐྱབས་གནས་མཚོག་གི་བཀའ་ཤིས་ཀྱིས། །

གཏན་དུ་འཆི་བའི་སྤིང་ལ་བསྟུན་པའི་དཔལ། །

ལུས་པ་མེད་པའི་བཀའ་བྲིན་གཞལ་བ་འདིས། །

རྗེ་བཙུན་མིན་ལས་དབང་པོའི་མཚོད་སློན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཤད་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་

སྐྱེན་མོང་གི་ཚོས་བཤད་པ། རྒྱུན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། མོ་མོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། དུས་ངེས་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱེད་རྒྱ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །

སྐྱལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །

ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་རྣམ་སྐྱེན་དང་། །

རྒྱ་ལོ་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད། །

སྤྱིར་རྒྱ་དང་། རྒྱུན་དང་། གཞི་དང་། བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། ཉམ་རྒྱ་དང་། འབྲས་གནས་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ཅམ་ལ་ཁྲད་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི་སྐྱབས་མང་པོར་ཡོད་ལ། ཚོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་མདོའི་དོན་ཁོ་ནའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་རྒྱལ་གི་མདོ་གང་ལས་བཤད་ཅེ་ན། བྱེ་སྐྱེས། མདོ་ནི་རྒྱལ་སྟེ་གཅིག་ལས་འཕྲོས་
པའི་ཕྱང་བརྒྱའི་བར་དུ་སྟོན་པ་ལས་བྱུབ་ལ། ད་ལྟ་གཅིག་(༡༩༤༦)ནས་བཅུའི་བར་ཅམ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་བྱིར།
འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པའི་མདོ་རྒྱལ་ཀྱང་། ཀ་ཏུ་མའི་བྱེ་ལ་ལྟས་ཉེ་བར་གཏད་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁྲད་ས་སུ་བྱས་ཉེ་བཞིན་ན།

རི་སྐད་ལྟ།

མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེའོ། །

ཞེས་པས་སྐྱེན་མོང་གི་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ་དང་།

རི་སྐད་ལྟ།

ལས་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་
བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའོ། །

ཞེས་པའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་ཅམ་དུ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལོ། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།

རི་སྐད་ལྟ།

འདི་ལ་དག་པའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་ཚད་པ་གང་ལས། འདིའི་དག་པའི་རྩ་བ་གཞན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་དང་།

དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡོད་ན། འདི་ཕྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམ།
དུས་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་ལ་འབྲ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཅམ་དུ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྒྱ་སྐལ་མཉམ་དང་།
རི་རྒྱན་དུ།

ཉོགས་ནས་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འདི་ནི་མཐོང་བའི་གཞི་ཅན་གྱི་དད་པའོ། །

ཕྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།
རི་རྒྱན་དུ།

གང་ཟག་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་ནི་མི་འདོད་པ་དང་མི་སྦྱག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།ཕྱེ་བྲག་ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་ནི་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
འབྲས་ལ་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་བཞག་ལ། རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐལ་མཉམ་དང་
ཀུན་འགོ་ནི་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་གོ། །

ཞེས་པ་འདི་ལའང་གནས་བརྟན་མཆིམས་ཆེན་པོས།

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྱི་ཕྱེ་བྲག་བཏུབ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་
ལས་གཞན་པའི་དུས་མཉམ་ལ་མ་དེས་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་(༡༩༥༧)གཉིས་སྤྱི་ཕྱེ་བྲག་གནས་
འོང་སྟེ། དེ་འོང་ན་དགོ་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ། ཅེས་གསུངས་སོ། །

རི་རྒྱན་དུ།

ཆེད་དུ་བསམས་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཅེས་འབྱུང་བས་རྒྱ་དང་མི་འབྲ་བའི་འབྲས་
བུ་འཕེན་བསམ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་དུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་ཀྱང་མདོ་སྤེ་བས་མ་མཐོང་བས། རྒྱ་
དུག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱེད་རྒྱ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགོ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱའོ། །
དང་པོ་ནི།

རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །

འདུས་བྱས་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ལོན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་
ཚོགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་
ཕུང་པོའི་རྒྱད་དཔྱལ་བའང་ཡིན་པར་ཐལ། གོགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་རྒྱ་བྱས་བཅས་
ནི། མིག་གིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། ས་ཐོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །བྱས་མེད་ནི། འདུས་
མ་བྱས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འདྲིལ་སྟེ། གོགས་མི་བྱེད་པ་ལ་རྒྱར་
བཏགས་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བ་ལ་རྒྱལ་པོས་མ་གཅོར་བ་ལ་བདག་ཅག་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ་ཅིག །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་དང་། དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་
ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དགོ་མི་དགོ་ལས་སྐྱ་གུ་
དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་འོ། །སྤང་བ་ལ་ལྷན་པ་དང་། ཚ་རེག་ལ་ཀྱང་རེག་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་ཅན། བྱེད་རྒྱར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། གོགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་རྒྱ་(༡༩༩ན)ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཚོས་དེ་
དག་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྲུབ་པས། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱ་ལོན་པའི་དམ་བཅའ་བུད་ཅེས་པ་ལ།
དམ་བཅའ་ཅེས་བུད་དེ། སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལྷན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་གོགས་བྱེད་ནའང་། སྐྱེ་བ་ལ་ནི་
གོགས་བྱ་བར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རྒྱ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་སྐྱས་ལྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཡང་སྤང་བའི་རྒྱ་ལྷན་པ་མིན་ཏེ། ལྷན་པ་བྱས་ཚུང་བུ་བསྐྱེད་པའི་གོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ལྲུབ་སྟེ། དེས་
དེ་བྱས་ཚུང་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ལོན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་འདྲིལ་བ་ནི་སྤང་བས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྒྱན་སྐྱེད་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལྷན་པས་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱིབ་པའང་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་
སྐྱེ་བར་ཐལ། ག་ཤེད་མ་པས་སོག་བཅད་པར་བྱེད་པས་སོག་གཅིག་ཅར་འགག་པ་བཞིན་ཞེ་ན། མི་བསྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ལོན་བྱས་ཀྱི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལོན། ལྷན་བྱས་པ་དེ་ལ་ཐལ་བ་དེ་
པོངས་ཤིག

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་ལ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་། མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། དེ་ལས་འགྲོམ་
པའི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ནི།

ལྷན་ཅིག་འབྲུང་གང་པོ་ཚུན་འབྲས། །

ཚོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲུང་བ་གང་ཞིག་གཅིག་ལ་གཅིག་པོ་ཚུན་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ །འབྲུང་རྒྱུ་དེ་ལྟར་མི་འདོག་པར་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལས། མཚུངས་ལྷན་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ སྐྱོད་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མར་མེ་དང་འོད་དང་སྐྱ་གུ་དང་གྲིབ་མ་དང་ས་གཞི་དང་ཚུ་ལྟ་བུ་དུས་མཉམ་རྒྱུ་(༡༩༩བ)འབྲས་རྣམས་ ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུར་ཐལ། མཚུངས་ལྷན་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མར་མེ་དང་། གྲིབ་མའི་འབྲས་བུ་སྐྱ་གུ་མིན་པས་བསལ་ལོ། །ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་ལ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བས་ཁྲབ་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ འབྲུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ནང་གི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་ རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་རྗེས་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་པོ་ཚུན་པོ་ཚུན་དུ་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསལ་གཏུན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་སྤོང་བདུན་མ་གཏོགས་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུ་འབྲུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ འབྲུང་ཡང་། རང་རྒྱུ་འབྲུང་བའི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི།

འབྲུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །

སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །

ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུའི་དཔེ་ནི། འབྲུང་བ་བཞི་པོ་ནང་པོ་ཚུན་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་མཚན་གཞིའི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་དང་། མཚན་གཞིའང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གང་སྟེ། དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་པོ་ཚུན་དང་། མཚན་ ཉིད་རྣམས་ཀྱང་པོ་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་འཆད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་ བུམ་བུ་སྟ་བུ་ལ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བས་ནང་པོ་ཚུན་དུ་པོ་ཚུན་མི་འདོགས་ན་ཅི་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་འདོན་ཅེ་ན། མ་ ཁྲབ་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། བྱུ་མཐའི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་སོ། །
དང་པོ་ནི།

སེམས་ལས་བྱུང་དང་སྡོམ་གཉིས་དང་། །

སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། །

གཙོ་(༡༭༦ན)པོ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ཚོས་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། བསམ་ཟག་གི་སྡོམ་པ་
གཉིས་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་སྡོམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
འབྲས་སུ་ཅམ་སྡོག་ནས་འདྲིལ་ལ། ཞིབ་པར་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ད་ལྟ་ཁོ་ནར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།
།

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །

འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ་སྡོགས་པ་དང་། དགོ་
བ་ལ་སྡོགས་པར་གཅིག་པས་སོ། །

ཞིབ་ཏུ་སློབ་ན། རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་བརྟུན་ཏེ། སྤྱིར་དུས་གཅིག་ལྷན་པར་སྐྱེ་གནས་འདྲིལ་གསུམ་དང་
བཞི། བདག་སྐྱེས་བྲལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྷ། རྒྱ་མཐུན་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་དང་བདུན། དགོ་མི་དགོ་ལྷན་པ་
བསྟན་གསུམ་དང་བརྟུན་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཅིག་
པའི་དོན་ནི་རྗེས་གཅིག་པ་མིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་དགེ་ལ་ཡིན་ན་དེའི་སེམས་བྱུང་ཡང་དགོ་བར་འབྲ་ཞིང་མཚུངས་
པར་གཅིག་པའི་སྤྱིར་གཅིག་ཅེས་སློབ་སོ། །འདྲིར་རྒྱ་བརྟུན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། རྗེས་
ཀྱི་དབང་དུ་ན་བརྒྱད་ལས་མང་བ་ལ་མི་སྤིང་ཅིང་། དེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྲས་ནས་བརྟུར་བྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་
སོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་སྤྱིར། ལྷན་པ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
དང་གཅིག་པ་མི་སྤིང་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་སམ་དུས་ལ་སྐྱེ་གནས་འདྲིལ་གསུམ་དང་
གཅིག་པ་མི་སྤིང་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བདེ་སྟེ། སེམས་ལྷན་པ་བསྟན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དུས་ཅམ་དང་སྐྱེས་བྲལ་གྱི་

འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། (༡༩༦༧)སེམས་ལུང་མ་བསྟན་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་མའི་ཁར་སྐྱེ་གནས་འགག་བ་གསུམ་བསྟན་པས་བདུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དོད་དུ་དགོ་བ་བསྟན་པས་བདུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སེམས་མི་དགོ་བ་དང་། དགོ་བ་ཟག་བཅས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་གང་རུང་རེ་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་སྐྱེས་བུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྐྱོན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ། ལྷ་པོ་དེའི་ཁར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བསྟན་པས་བརྒྱད་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ད་ནི་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཇོག་ཚུལ་མཚན་གཞིར་བརྒྱན་ན་གོ་བདེ་བས་བརྗོད་པ་ནི། སེམས་འཁོར་ཉུང་ཚད་ནི་བསམ་གཏོན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་གྱི་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ས་མང་པོས་བརྩེ་ལས་མེད་པས། ས་མང་པོ་བརྩེ་དང་། རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་བཞེད་དཔྲེ་བས་ལྷ་བརྩེ། གཙོ་བོ་སེམས་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། དེའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོ་སེམས་ལ་ནི་ང་བཞི་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་གཙོ་སེམས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱལ་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གཡོག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཅིང་། ཉིད་གཡོག་ནི་རྒྱལ་པོའི་གཡོག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་དབེ་ཡང་དེའོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་བྲེ་སྐྱ་ཟེར་ལ།

ཉི་ལོག་བྲེ་སྐྱ་ན་རེ། གཙོ་བོའི་སེམས་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་བྱེད་པ་བརྩེ་བཞི་ལས་མེད་དེ། ཅ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། ས་མང་པོས་བརྩེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མང་པོས་བརྩེའི་(༡༩༦༧)མཚན་ཉིད་བཞི་བརྩེ་ནི་གཙོ་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་མིན་ཉེ། སེམས་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཉིད་གཡོག་གཡོག་པོ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་གི། རྒྱལ་པོ་དང་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་དབེ་ཡང་དེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བྲེ་སྐྱ་ན་རེ། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཉེ།

རི་རྐྱད་བྱ།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བསྟན་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟོག་པ་དག་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་

ལ་བལྟ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པ་ནི། མ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །
ལུང་གི་སྒྲིབ་ཚུལ་འདི་ནི་ཚིང་པོའི་སྒོ་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་བདེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དག་དོན་དུ་བྱིལ་ན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
འཇུག་དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྗེས་འཇུག་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།

འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་འཇིག་ལྟ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་དང་། ཐལ་བའི་དག་དུ་བཀོད་ན། བྱོད་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུང་དབང་དུ་མི་
བྱེད་པར་ཐལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཇུག་པར་
བཤད་པ་གང་ཞིག་དེ་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཉི་ལོག་བྱེ་སྐྱ་བ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་དེ་ལྟར་བཀོད་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་
པའི་ལུང་(༡༩༩)འདོན་པའི་ཚེ། མཚུངས་ལྡན་ཅེས་པའི་དག་ལྷག་མ་དེ་མི་འདོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྲུབ་ཀྱི་
དག་དེ་ལྟར་བཀོད་ན། ཉགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དག་ལྷག་མ་ཞིག་བཏོན་པའི་ཕྱིར།
བཀའ་ལ་རང་དབང་དུ་བྱས་པས་འདོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུང་དབང་པོར་བྱོད་རང་གིས་ཀྱང་མ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུང་མིན་པ་ཞིག་ལ་དབང་པོར་བྱས་ནས། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུང་ཡིན་པོ་ཞེས་པའི་
དོན་འདོར་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཚེ་བྱེ་སྐྱ་བས་ནི། དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འདོན་པོས་སོ་ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱབ་བྲག་གཏད་དུ་མངོན་ནོ། །འཇིག་
ལྟའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་ཞེས་པ། རྒྱ་ཅན་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་ཏོ། །

འདི་ལ་ལྷ་བཞིའི་བཤད་པ་སྤང་བས། དེ་ནའང་བདེན་པ་བཞི་དང་སྐྱར་ན་དཔེར་བཀོད་གོ་བདེ་ཞིང་། འདིར་རྒྱ་
འབྲས་བུ་ཚུལ་ཡང་། བྱེད་རྒྱ་དང་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་མི་བཅི་བས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་མཚུངས་
ལྡན། ཀུན་འཕྲོ་སྟེ་རྒྱ་བཞི་དང་། རྣམ་སྐྱེན། བྲལ་བ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་མི་བཅི་བར་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུའི་དང་། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུའི་སྟེང་ནས་བཅི་ཞིང་སྐྱར་ན། འདི་ལྟར་འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མིན་པ་
དང་། འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ་བཞི་ལ་ལྷ་དང་པོ་
དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་མཚན་གཞི་ཡོད་པས་སྐྱར་ནས་བཤད་ལ། གཉིས་པ་དེ་འབྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཚན་
གཞི་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་དང་པོ་ནི། འགོག་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤང་དང་། རྣོམ་སྤང་ཀུན་དང་།

ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགོ་མིན་པ་དུས་གསུམ་ཀ་དང་། ཀུན་འགོ་མ་འོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་གི་འདྲིལ་ལྟ་རང་ལས་གཞན་པ་དགའི་ནང་ནས། མ་དེག་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་པོ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། (༡༦༩ན)འདྲིལ་ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་། འདྲིལ་ལྟ་རང་དང་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། འདྲིལ་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིལ་ལྟའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། འདྲིལ་ལྟ་ལས་སྤྱོད་པ་དང་ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས། སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་པོ་འདས་ད་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བར་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། ཚུར་ཀུན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་། ལྟ་བ་དང་མ་དེག་པ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་འགོའི་འང་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་ཀུན་འགོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདྲིལ་ལྟ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལ་ཚོད་པ་མེད་ལ། འདྲིལ་ལྟ་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་དུས་གསུམ་པ་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བར་རྒྱ་བཞི་ཀ་བྱེད་ལ། ཚུར་འདས་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བཞི་ཀ་དང་། མ་འོངས་པས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་སྤྱ་བཞི་པ་དེ་ཡིན་པས། འགོག་ལམ་དང་སྤྱག་བདེན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་དང་བརྟག་པ་མིན་རྣམས་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བན་ཚུན་རྒྱ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འདྲིལ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་། སྐལ་བ་མི་མཉམ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་(༡༦༩བ)ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱལ་ནི། འདྲིལ་ལྟའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མིན་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཚུར་འདྲིལ་ལྟའི་རྒྱ་བྱེད་ན་འདྲིལ་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲིལ་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་འདྲིལ་ལྟ་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་སྤྱ་བཞི་པོ་འདི་ལ་གནད་འདི་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲིལ་ལྟ་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་ལས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ལྟ་དང་མ་དེག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱེལ་བའི་ཀུན་འགོའི་ཆས་འདྲིལ་ལྟ་ཚུར་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་བར་ཀུན་འགོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་འདས་ད་ལྟར་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་འཇུག་མེད་

དུག་ལོ་སྐབས་འདིའི་ཕྱི་བཞི་ལ་དམུས་ལོང་མིག་རྟེན་པ་ལྟར་འགྲུང་རོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ།

ཆེན་པོའི་མིང་གིས་འབོད་ཀྱང་རིག་ལམ་རྩུང་བྱ་ཅོམ། །
 རི་བཞིན་གསལ་བའི་ལམ་ལ་གོམ་སྐབས་ཅི་ལྟར་བདེ། །
 མཚུངས་མེད་སློབ་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་རི་བཞིན་བརྗོད་མ་ཤེས། །
 འབད་པས་སྐྱེ་བར་སྐྱུངས་ཀྱང་རྟོག་པ་གཉིང་མ་རྩུགས། །
 རི་ལྟར་དབྱེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། །
 ལྷན་མཛད་བགྲེས་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་རོ་བཅའི་སྒྲུབ། །
 ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འདིར་མདོ་སྐྱེ་བ་ནི། རྩ་རོ་འདས་པ་ལས་བྱུ་རོ་ད་ལྟ་བ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་སུ་སྐྱེའི་གོ་རིམ་ཡིན་
 པའི་སྐྱིད། མ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡོད་ན་འབྱུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པའི་སྐྱིར་
 ཞེ་ན། འོ་ན་བྱུ་རོ་ད་ལྟ་བའི་རྩུས་བྱུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྩ་རོ་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་(༡༧༠ན)དུས་སུ་
 བྱུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བ་ཡང་འབྱུང་པའི་སྐྱིར་རྟོགས་ཁྱབ་གྲུབ། འདོད་ན། གཟུགས་གྱི་རྩུ་རོ་ཡིན་ན་གཟུགས་གྱི་རྩུ་རི་
 ཅེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩུ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྐྱིད། དེས་ན་མདུང་བྱིམ་པན་རྩུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་ཚོས་ཅན།
 དུས་མཉམ་པའི་རྩུ་འབྲས་སུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་པན་རྩུན་བརྟེན་པའི་རྩུ་ལས་འབྲས་བུ་བརྟེན་པར་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྐྱིར་དང་། པན་རྩུན་བརྟེན་ནས་པན་རྩུན་གནས་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་རྩུའི་ཚོགས་པ་གཅིག་སྟོན་དུ་
 མོང་བའི་སྐྱིད། ཁྱབ་སྟེ། ད་ལྟ་མདུང་བྱིམ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་ལོགས་གྱི་རྩུའི་དེས་དེ་བསྐྱེད་
 པར་བྱས་པའི་སྐྱིར་དང་། ད་ལྟ་མདུང་བྱིམ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པར་གནས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་ལོགས་གྱི་རྩུ་
 དེས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་སྐྱིར་རོ། །གནད་འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་དོན་གྱི་ཚོམ་བ་མ་ཤར་བས། དཔལ་ཤུགས་མཚོག་
 ལྡན་སོགས་པོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་བ་པལ་མོ་ཆེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱུ་རོ་ད་ལྟ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩུས་བྱུར་
 གཟུགས་ད་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩུར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྩེ་མདོའི་གྲུབ་པ་སྟོགས་རེ་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་ལ་
 འཁྲུལ་གཞིར་གྱུར་པའི་འཁྲུལ་གཏམ་ཁོ་ནར་སྣང་རོ། །

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩུ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་འོད་ཟེང་།

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་མཚན་གཞི་ནི་དག་བཅོམ་པའི་ཕྱང་ལོ་མ་མ་མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ལྗོངས་འདོད་ན་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མི་འདོད་ན་དེ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ། སྐལ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མ་བསྐྱེད་ཅིང་
གོ་འབྱེད་བའོ། །

དེ་ཡང་དག་བའི་ཕྱང་ལོ་ལྟ་བུ་དག་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་རྒྱུང་ཞིང་། དག་བའང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོ་
སོར་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། དག་བ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་འང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་
སྤྱི་བ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་(༡༧༠བ)བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་དག་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། བསྐྱེད་ལ་
ཕྱང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། བསྐྱེད་ལ་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱང་མི་དག་བ་རྣམས་ཀྱི་པན་ཚུན་
འབྲེལ་བའོ། །ཕྱང་མ་བསྟན་གྱང་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །

གཞན་དག་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་གཟུགས་ཕྱང་ནི། ཕྱང་ལོ་ལྟ་བུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་ལ། ཚོར་སོགས་བཞི་ནི་
ཁྱད་པར་འཕགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་ལོན་ཏེ། དམན་བ་དང་སྟོབས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རུར་རུར། མེར་མེར། འར་འར། མཁྱེད་འགྱུར། རྐང་ལག་འགྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ། གྱིས་ལ། གཞོན་ཀྱུ།
ལང་ཚོ་དར་བབ། རྣས་ལ། སྤྱི་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ལས། རུར་རུར་པོས་ནི་རྣས་པའི་བར་བཅུ་དང་འབྲེལ་
ལ། མེར་མེར་གྱིས་ནི་ལྷག་མ་བདུན་དང་འབྲེལ་ལ། འར་འར་གྱིས་ནི་ལྷག་མ་ལྷག་དང་འབྲེལ་བས་དེ་བཞིན་དགྲའི་བར་
སྐྱར་རོ། །རྣས་པ་ནི་རྣས་པ་ཁོ་འདོ། །མི་ནས་མིར་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ལ་ནི་རྣས་པས་སྤྱི་བ་དང་།
དེས་རུར་རུར་པོ་ལ་སོགས་བཅུ་ཅང་ཡང་འབྲེལ་བར་རིས་མཐུན་ཏེ། མགས་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ཕྱིར་འདུས་བྱས་
ལ། རས་འར་དང་། སྤྱི་ལི་སྤྱི་ལི་བཞིན་ལོ། །

མདོ་སྤེལ་གང་དག །གཟུགས་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་མེད་དེ། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱི་བ་ལོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། ཁོན་པའི་སྟངས་སྟངས་པའི་ས་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་རྒྱུ་གྱུ་སྤྱི་བ་རྒྱུས་བྱས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་རྟགས་ཁྲབ་མ་གྲུབ་སྟེ།
འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་ནི་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བདག་པོ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
པ་དེ་མི་བདེན་པར་ཐལ། འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་དེ་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་བ་ཚེན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་བདག་
རྒྱུན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ལ་སྤྱི་བ་ཞིག་གིས་འདོར་རོ། །(༡༧༡ན)

གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཟག་ཏུ་བཤའ་ལ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱིར་

བྱུང་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རང་རིགས་ས་པའོ།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་དང་སྐོམ་
སྤང་སྟེ་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རིས་དང་། རང་རང་གི་ས་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་སྐྱལ་མཉམ་ཡིན་གྱི། རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་སྐྱལ་བ་མི་
མཉམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སྤར་སྐྱེས་རྣམས། །

སྤར་སྐྱེས་པ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་རྣམས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་མེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས།

དགོ་ཅ་སྤར་བྱུང་གི་རང་གི་ཁམས་ན་དགོ་ཅ་ཕྱིས་འབྱུང་རྣམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་རྒྱ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཡིན། འདས་ད་ལྟར་ནི་མ་
འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན།

ཅེས་པས། འདས་པའི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་གོ་འབྲེད་ཅིང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་
སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འབྲེལ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་གོ་དགེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་
བྱེད་ན། རྒྱ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

ཚོས་གང་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་རིས་འགའ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་རྒྱ་ལ་དུས་གསུམ་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། ལྷན་དེ་མ་འོངས་པ་
ལ་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལྷན་མིན་གྱི། ལྟན་འབྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་

(122) ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་པ་དེས་མི་གཞོད་དེ། ཚོས་མ་འོངས་པའང་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་
ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ལན་འདི་ནི་ལན་རིམ་ལྟ་བུར་མ་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་
དེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་ལུགས་དེས་བཤད་
པ་ལས། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་རོལ་ན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་དམིགས་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་
རོལ་དུ་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལན་དེ་ལྟར་བཏབ་ན། དེར་མ་ཟད་འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཚོས་གང་གང་གིས་མཚུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཚོས་དེ། དེས་འགའ་ཚོས་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ལ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་ཀྱང་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། ལྷ་མ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡོད། མ་འོངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་
ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱས་པ་བཞིན་ཚོས་གང་གིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ཚོས་གང་སྐྱེ་བའི་ཆེ་མཚུངས་པ་
དེ་མ་ཐག་པ་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཚོས་གང་མ་འོངས་པར་གྱུར་པ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་མི་རུང་བར་སྐྱ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱགས་ཡོད་པ་ན། རྒྱ་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་རུང་ལ། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་
སྐྱགས་མེད་ན་གཉིས་ཀའང་མི་རུང་བའི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་ལན་བཏབ་ཉེས་པས་ཕྱི་མ་ལའང་ལན་ཉེས་
པར་བཏབ་དགོས་པ་ཞིག་རྒྱང་བས་ལན་འདེབས་བྱེད་པོ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པའོ། །ཞེས་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ནས་ལན་འདེབས་སྲ་མ་ཉིད་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །

ད་དུང་ཡང་། རི་སྐད་དུ།

འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མ་འོངས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་མ་
གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱག་(123)བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་
བལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་རྒྱང་བ་ནི་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གཏོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་རྒྱང་བའང་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
བྱེ་སྐྱས། མ་ཁྲབ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཐན་ཚུན་ལྷན་འབྲུང་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བརྟེན་བཀོལ་དགོས་ཟེར་
རྟོ། །དེར་མ་ཟད་བཏགས་པ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཉེན་དང་དམིགས་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་པས་ངེས་པ་ནི་
དུས་གསུམ་པར་ངེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

མ་འོངས་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གྲེ་སྐྱེས། ལྷང་དོན་དེ་ལྟར་མི་འགྲེལ་ཏེ། ལྷང་དོན་
ནི། རྒྱ་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྡན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་འོངས་པ་
ལ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གཡོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཁ་ཅིག་གིས་ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་འང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཅན་མེད་
པས་ལྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ལྡན་ཅིག་
འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོ། །

ཡང་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པ་ཞེ་གཤམ་འདོད་དམ་ཞེ་ན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། (༡༧༩༧)སྟོན་མ་གྲུང་བ་ལས་
གྲུང་བར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་སྟེན་ཚོགས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པའི་རྣམ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེན་པ་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོན་མ་གྲུང་བ་ལས་ད་གྲུང་ངོ་ཞེས་མི་
ཟེར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རྣམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲེ་སྐྱེས་མ་འོངས་པ་རྣམ་སྐྱེས་ཡོད་བཞིན་དུ་
སྐྱེ་བར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་ཞེ་གཤམ་ཡོད་པར་སྟོས་ན་སྟོན་ཅེར་འགྲུར་ཞེ་ན། ཁ་
ཅིག་ །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་ཚོས་ཅན། མ་སྟོས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་འོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དེས་
འབྲས་བུ་སྤྲིན་པ་དང་འདྲིན་པར་བྱེད་མི་ལུས་ལ། ད་ལྟ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པ་དང་འདྲིན་པར་
བྱེད་ལུས་པས་དེ་ཁོ་ན་སྟོས་པའི་ཆེད་ཅམ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གྲེ་
སྐྱེས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྒྱ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཞེས་ཡོངས་སྐྱེ་མི་ཚོད་དེ་ཚོལ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
གྲུང་ཟེན་འདས་ད་ལྟར་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་རུང་སྟེ། ད་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་
འདས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་པས་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལའང་མ་འོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་།

དུས་ལྷན་ཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ལ་སྲ་ཕྱི་མེད་པས་རྒྱ་སྲ་ལ་འབྲས་བུ་ཕྱི་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན།
ཤེས་ན་རེ། སྐལ་མཉམ་(༡༧༩ན)ཀྱི་རྒྱ་ལྗོངས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྲ་ཕྱི་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་འབྲ་བས་པན་ཚུན་
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། པན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་ཁྲུབ་འགལ།
འདོད་ན། བྱ་དེ་པའི་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། པན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཞིག་པན་ཚུན་འདས་ད་ལྟར་
ལ་བཅི་བའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་ཁྲུབ་བྱུབ་མཐས་བྱུབ། འདོད་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་
འབྲས་བུ་དང་པན་ཚུན་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཉེ། རྒྱུ་འབྲས་འབྲ་བ་མ་ཡིན་པར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཅིང་སྲ་ཕྱི་ཤེས་ག་
སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ལ་དགག་ཏུ་མེད་པར་བཞག་རིགས་ཉེ། སྐལ་
མཉམ་དང་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འདས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
སྲིན་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་འབྲལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་མ་མོ་འདི་ཀ་ཅམ་ལ་དོགས་གཅོད་འདི་ཅམ་དུ་བཤེས་ན། རྗེ་ཀ་འབྲམས་ལྷས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་མ་མོ་འདི་ག་ཅམ་ལ་ཁོ་བོའི་དཔྱོད་རྒྱལ་གྱིས་ཞིབ་མོ་ཅེ་ལྟ་བར་སྣོངས་ཉེ་བཟོད་
པ་ཡིན་ལ། སྲོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བགྲེས་པོ་རྣམས་ནི་མ་རྟོགས་ཀྱང་དགའ་བའི་གནས་ཀྱི་འཕྲད་ལ་ཡོལ་ཐབས་སུ་
མཛད་ནས་བཤད་འབྲམས་ཀྱི་ཐང་འབྲམས་པ་ལ་སློ་གྲོས་ཀྱི་གོམ་པ་རྒྱབས་ཅན་འདོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་ཞེས་མཁས་པ་དག་རྟོགས་ཤིག།

གསུམ་པ་ནི།

ས་དགའའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་དུ། །
མཉམ་དང་ཁྲུབ་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །

འོན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རང་གི་ས་པ་དང་རང་གི་རིས་ཁོ་ན་ར་ངེས་སམ་ཞེན། ཟག་བཅས་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱི་ཟག་
མེད་ལ་ནི་མི་སྣོགས་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏུན་ཁྲུབ་པར་ཅན་དང་། བསམ་(༡༧༩བ)གཏུན་བཞི་དང་བཅས་པས་
བསམ་གཏུན་ས་བྱུག་དང་། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ས་དགའའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ས་མི་མཚུངས་པ་དག་
ཀྱང་པན་ཚུན་དུ་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཉེ། ལམ་དེ་དག་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་སློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ཡིན་པས། ས་དེ་
དག་གི་སྲིད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ས་འོག་མའི་ལམ་ནི་གོང་མའི་
ས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གོང་མའང་འོག་མའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པན་ཚུན་དུ་ཞེས་སློས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ལས་

དམན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཚེས་བཟོད་ནི་མཉམ་པ་རང་རིམ་གྱི་
མ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཚེས་ཤེས་དང་། མཚོང་སློམ་མི་སློབ་ལམ་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དང་
སོགས་དབང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱངས་པའི་དབང་དུ་ན། དད་པས་དད་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས། དད་ཚོས་
མཚོང་ཐོབ་སྟེ་བཞི། དུས་གྱི་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་བྱུག་གི་སྐྱེལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་ཚོས་རྗེས་འབྲངས་གྱི་
མཚོང་ཐོབ་དང་དུས་མི་སྦྱོར་ཏེ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་ས་འོག་མ་མི་
སྦྱོགས་མེད་པ་དང་། ས་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནས་འོག་མ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་གྱི་བར་དད་ཚོས་གྱི་ལམ་དང་།
བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གི་དད་འབྲང་གི་ལམ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྐལ་པ་མཉམ་སྟེ་དབང་པོའི་སློབ་སྦྱོར་བརྒྱལ་པོར་འབྲ་
བའི་ཕྱིར། དེ་ཡས་ཚོས་འབྲང་གི་འོག་ས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དབང་པོ་རྣེ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་འབྲང་གི་ལམ་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་འོག་མ་བར་མཉམ་པ་དང་། དད་འབྲང་གི་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ས་འོག་མའི་
སློམ་ལམ་པ་ནི་སའི་དབང་གིས་མཉམ་པ་དང་། ཚོས་འབྲང་གི་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། ས་འོག་མའི་དབང་
བརྒྱལ་མི་སློབ་པ་ནི་དབང་(༡༥༩)པོའི་སློབ་སྦྱོར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། དེ་བཞིན་གོང་མའི་དད་ཚོས་ལས་འོག་
མའི་མཚོང་ཐོབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། གོང་མའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་གྲོལ་བ་ལས་འོག་མའི་དུས་མི་སྦྱོར་གྱི་གྲོལ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གོང་འོག་གི་མཚོང་ཐོབ་སོགས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ།

རྒྱས་རྒྱས་པར་བྲ་བ།

ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་རང་རིམ་གྱི་མཚོང་སློམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ལས། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལྷག་པ་རེ་རེ་རྒྱས་
པར་བྲས་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་སློམ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་ས་གོང་མའི་མཚོང་ལམ་
ལས་རྒྱ་རྒྱས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མའི་སློམ་ལམ་པས་འོག་མའི་མི་སློབ་ལམ་ཁྱད་ཅན་
དང་། ས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བས་ས་འོག་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་ཁྱད་ཅན་
དང་། གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཚོས་ཤེས་པ་ལས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་བས་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་རྒྱ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ལས་རྒྱུད་དུ་ཆེན་པོ་རྒྱ་རྒྱས་པ་
སོགས་བསྟེ་བར་བྲའོ། །ལམ་བྱུག་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་མི་འབྲད་དེ། དད་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལམ་གཉིས་རྒྱུད་
གཅིག་ལ་མངོན་དུ་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་བདེན་མོད་ཀྱང་དད་འབྲང་གི་ལམ་མངོན་དུ་གྲུར་དུས་ཚོས་
འབྲང་གི་ལམ་མི་སྦྱོལ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྒྱུར་འགྲུར་གྱི། དེ་མི་སྦྱོལ་བ་ནི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མ་སྦྱོས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་མི་

གཞོན་དེ།

རི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དེའི་ཆེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱལ་པོ་གང་རུང་དུ་ཞལ་ཚོན་བཅད་པ་ནི་དཀའ་
བར་སྒྲུང་ལ། དཔལ་ལྷན་མཚོག་ལྟན་ནི། སྐལ་མཉམ་ནི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་(༡༧༩བ)ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཆེ་མ་
འོངས་པའི་ས་ན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱར་བཞག་པ་ལས་འོས་མེད་གསུང་བ་ནི། ང་ལ་སང་མོད་བུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་
ཆེ་བུ་མོར་བཞག་པ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འབྲེལ། །

རྒྱལ་པོ་སྐལ་གྱིས། དད་མོས་སྐྱོམ་ལམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ཡོད་ཀྱི། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི་
མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་མེད་དེ། མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕྲོ་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་
དབྱིག་བཤེས་ནི་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྦྱར་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །

ཐོས་དང་བསམ་བྱུང་ལ་སོགས་པ། །

ཟག་མེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་སྦྱར་བྱུང་ཡང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་དང་བསམ་བྱུང་དང་ལ་སོགས་སྐྱོམ་པ་
ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཐོས་བྱུང་ནི་འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། འདོད་པའི་བསམ་བྱུང་ནི་བསམ་བྱུང་
གཅིག་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེར་སྐྱོམ་བྱུང་ནི་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཀྱི་ཐོས་
བསམ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཐོས་སྐྱོམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ། དེར་བསམ་བྱུང་ནི་མེད་དེ། སེམས་བར་ཚོལ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་ཞི་
གནས་ཀྱིས་བརྟན་པས་ངང་གིས་ཉིང་དེ་འཇིག་རྟེན་བར་གནས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོམ་བྱུང་ཡང་
སྐྱོམ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་བྱུང་སོགས་ལ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་ནི་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ནི་
ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་སྲ་མ་སྲ་མ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིས་ཐོབ་
ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་སོགས་དགུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དེ་དག་སོགས་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་

ཡིན་ཏེ། ཚེས་བའ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་བ་དང་ཁྲུང་བར་ཅན་ལ་བསྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
(༡༦༥)དཔེར་ན། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཚུང་དུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དགེ་ཅ་གཙོད་པའི་
དུས་ཀྱི་ལོག་ལྷ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཚུང་དུའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཆེན་པོས་དེ་སྤངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་ལས། རྣམ་སྟོན་སྐྱེས། སྤོད་ལམ་པ། བཟོའི་གནས། སྐྱལ་པའི་སེམས་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་སྐྱ་མ་
ཆེས་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱལ་སེམས་འདོད་པ་ན་སྤོད་པ་དང་།
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱལ་སེམས་རྒྱུར་དུང་སྟེ། དེའི་ཆེའང་གོ་རིམ་ལྟར་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་
དག་གི་རྒྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནའང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱལ་སེམས་འདོད་པ་ན་སྤོད་པ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་སྐྱལ་སེམས་འདོད་སྤོད་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་
ལ་བསྟོན་ཏེ་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྤངས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
སྐ་ལུ་ནས་སོགས་ལས་དེ་དང་མཉམ་པའམ་ཁྲུང་བར་ཅན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་དམན་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་འདོད་
མི་བྱས་ཏེ། ཁྲུང་བར་དུ་འབགས་པའི་འབྲས་བུས་དམན་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་བྱེད་ན། སྤོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས།
མཉམ་དང་ཁྲུང་བར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་འབད་པ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན། སྤོར་བྱུང་གི་རྒྱས་མཉམ་དང་ཁྲུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་གྱུར། འབྲས་བུ་
དེས་སྤངས་དམན་པ་དང་མཉམ་པའམ་ཁྲུང་བར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཡང་གོ་བདེའོ། །འདིར་ཟག་མེད་
སྐྱེས་པས་ཟག་མེད་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་ཟག་མེད་སྐྱལ་(༡༦༥)བསྐྱལ་ཚོས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཚོས་ཅན། ཟག་
མེད་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཚོས་བཟོད་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཏེ། མདོན་བར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་
དུང་བས་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་ཚོས་ཤེས་ནི་དེ་ལ་བསྟོན་ན་འདུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་དུང་བས་ཁྲུང་
བར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དག་བཙོན་
ཉམས་པའི་མི་སྟོབ་ལམ་སྐྱེས་པ་ཁྲུང་བར་ཅན་དེས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་
ལྟ་བུའོ། །

ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་ཐོབ། ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པའི་
སྐྱལ་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་བཟོད་མ་འོངས་པ་སྤྲད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱལ་བསྐྱལ་ཚོས་ཤེས་སྤྲད་ཅིག་
གཉིས་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱ་པ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྤངས་སྐྱེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཕྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་ནི། ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་དུ་ལྟ་བུ་ཚོས་

ཅན། དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་དེ་སྤར་སྤྱིར་མི་འོང་ལས་
སྤྱིར་འོང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན། སྤར་དག་བཙུག་གི་ལམ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དེས། སྤྱིར་སྤྱིར་མི་འོང་
སོགས་ལམ་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། མཚོག་གིས་དམན་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་
ཀྱི་ཐོབ་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དང་སྤར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་སོགས་དང་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞོན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལས་གྲོལ་
བའི་སྤྱིར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་
ཐམས་ཅད་(༡༧༢༦)དེ་ལས་དམན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི།

མཚུངས་ལྷན་རྒྱ་མི་སེམས་དག་དང་། ། སེམས་བྱུང་ཉེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །

མཚུངས་ལྷན་རྒྱ་མི་ཆོས་ཅན། སེམས་དག་དང་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་
ཏུ་མང་པོས་སྐྱེ་ཆོས་ལ་བལྟ་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་མིག་དབང་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ་དེའི་ཆོར་སོགས་ཀྱི་འདྲ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་དུས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཅད་པའི་དོན་
དུ་དམིགས་པ་སྤོ་སོགས་དང་རྣམ་པ་གཅིག་པ་དག་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཅིག་པ་སྤིད་པས་དུས་གཅིག་
པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འདིར་དུས་གཅིག་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་མ་འདོག་པའི་ཁྱད་
པར་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུར་འདོག་སྟེ། དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་འབྲས་བུར་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར། མགོན་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉེན་དང་དམིགས་པ་དང་
རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྗེས་མཚུངས་པ་ལྷས་མཚུངས་པས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུར་འདོག་སྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་
ད་ལྟའི་དུས་སུ་འོངས་པ་ན་གཅིག་མེད་ནའང་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པའི་སྤྱིར། མཚུངས་ལྷན་གྱི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་ལྷན་ཅིག་ལམ་འགྲོའི་འགོན་པོ་དག་ཟས་སྐོམ་དང་ཁྱུས་མལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་
པའི་བྱ་བ་ལ་མཚུངས་པར་སྤོར་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི།

ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །

ནམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགོ་སྒྲུབ།

རང་གི་ས་བའི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་ཚོས་སྤར་སྐྱེས་པ་ནམས་ནི་ཚོས་ཅན། ཀུན་འགོ་འི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་སྤེམ་ནམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ།

དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ནམས་ཏེ། སྤ་རྒྱས་བསྟན་པ་འཆད་(༡༧༦)འགྲུར་གྱི་སྤྱིར་དོ། །འདྲ་བ་དང་སྤར་སྐྱེ་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་མཐུན་པར་གནས་པ་ལས་འདི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བུ་བཀོལ་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རིས་ལྡ་ཅར་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྐལ་མཉམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལའང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། བདག་འཇིག་ལས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བས་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིར་འོང་མི་འོང་གིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀུན་འགོ་འི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན།

ཁ་ཆེ་བ་ནམས་ནི། བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་སྤངས་སྤྱ་ཟེན་གྱི་ལྷོ་ལོ་གནས་སྐབས་ན་སྤྱིར་འོང་མི་འོང་གིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཀུན་འགོ་ཡོད་དེ། གང་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་རང་འགྲེལ་བུ་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་བྲངས་ཏེ་བཤད་ནས། འོ་ན་གདགས་པར། མི་དགེ་བའི་ཚོས་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་འོངས་སྤྱ་ཉམས་པ་དེ་ལས་དང་པོར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འཕགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འགོ་ཡོད་པར་བཤད་པས་གཞོན་དོ་སྦྱམ་ན་མིན་ཏེ། ཁ་ཆེ་བས་དེ་ནི་སྐྱོམ་སྤངས་གི་མི་དགེ་བ་མ་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་སྤར་འཇིག་ལྟ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟེན་པའི་སྤྱིར། དེའི་མི་དགེ་བའི་ཀུན་འགོ་འི་རྒྱ་ལས་དེ་བྱུང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་མི་གཞོན་དོ།

དུག་པ་ནམས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱ་ནི།

ནམས་སྤྱིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནམས་ཁོ་ན། །

ནམས་སྤྱིན་རྒྱ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནམས་(༡༧༧)ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་སྤྱིན་པའི་

ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མ་བསྟན་ནི་སྲིད་པས་བརྒྱན་ཡང་རྣམ་སྲིན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷོ་བས་རྒྱུ་
བས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རྒྱལ་བ་ལྷུ་གུར་མི་སྲིན་པ་བཞིན་ཟག་མེད་ལྷོ་བས་
དང་ལྷན་གྱང་རྣམ་སྲིན་མི་འགྱུར་སྟེ། སྲིད་པའི་བརྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རྒྱུངས་སྐལ་བརྒྱན་མེད་ཀྱིས་ལྷུ་གུ་མི་
བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་
རྣམ་སྲིན་འགྱུར་བྱེད་དུ་མི་རྒྱུད་སྟེ། འདྲིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་
ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་འགྱུར་སྟེ་ལྷོ་བས་དང་ལྷན་ཅིང་སྲིད་པས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རྒྱུངས་པོ་བརྒྱན་པ་བཞིན་ནོ།
།ལས་ལས་རྣམ་སྲིན་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་སྲིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་
ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་མེད་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་སྲིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་པར་སྲིན་པ་ལས་ཉིད་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལས་དང་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་སྤྱི་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་
ནི་འབྲས་བུ་མི་འབྲས་བུ་སྲིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ལྷན་བསྟན་ལས་འབྲས་བུ་ལྷན་མ་བསྟན་དུ་སྲིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
སྲིན་གྱི་རྒྱ་དེ་ལྷན་པོ་དུ་ཞིག་དང་བཅས་ཤིང་ལྷན་པོ་རེ་རེ་ཞེ་ན་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལྷན་པོ་
(༡༢༢)གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་འབྲས་བུ་བཅི་བ་ནི། འདོད་པ་ན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་
གཅིག་དང་རྣམ་སྲིན་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། མི་དགོ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་སོགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་
པོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་སྲིན་ཡང་གཅིག་སྟེ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་གཞུགས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་གཉིས་དང་། རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་
ཅན་ཡོད་དེ། ལྷན་པོ་གི་ལས་དང་དེའི་སྐྱེ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ལྷན་པོ་གི་ལས་ནི་གཞུགས་དང་།
སྐྱེ་སོགས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་པོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མིང་གཞིའི་ལྷན་པོ་དང་།
རྣམ་པར་སྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དགོ་མི་དགོ་སྐྱེ་སོགས་དེ་དག་གི་ལྷན་པོར་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་དང་། རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏུན་
གྱི་སྒྲིལ་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ན་དེའི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ལྷན་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་
ཅན། རྒྱ་འདོད་པའི་ལྷན་པོ་དང་། རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དེ། དེར་སེམས་རྗེས་འབྲང་བའི་གཞུགས་

མི་སྲིད་པའི་སྲིད་འོ། །རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། ཡན་གང་རྣམ་སྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་མེད་དེ། དེ་རྣམ་པར་སྲིན་པ་ན་སེམས་དང་དེས་པར་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགོས་
པའི་སྲིད། །དེའི་སྲིད་སྤང་པོ་བཞི་པོ་དང་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དོ་པོ་གཅིག་པར་སྐྱེ་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཚོས་
ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་(༡༧༤ན)འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད།
གཟུགས་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་པོ་གཉིས་དང་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རིག་
བྱེད་དགོ་པའི་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་སྤང་གཉིས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད། གཟུགས་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་
རྒྱུང་པའི་དང་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྐྱེ་སོགས་སྤང་
བཞི་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད། གཟུགས་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་ལྷ་དང་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ།
མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྟོམ་པ་སེམས་རྗེས་འབྲང་བས། དེའི་སྐྱེ་སོགས་སྤང་ལྷ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད། གཟུགས་
མེད་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་
པའམ་འཕོག་སྟོམས་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་སྲིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད། །གཟུགས་
མེད་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་དང་རྣམ་སྲིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དགོ་མི་
དགོའི་སྐྱེ་སོགས་སྤང་བཞི་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་བཤད་པས་རྣམ་སྲིན་གཅིག་གི་རྒྱ་ལ་སྤང་པོ་གཅིག་
ནས་ལྷ་པའི་བར་འབྲས་བུ་རྣམ་སྲིན་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་སྲིན་ནི་སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་
མཆེད་དུ་ཞིག་གི་དོ་བོར་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྲིན་སྟོག་དབང་ནི་ཚོས་ཅན། སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་
མཆེད་གཅིག་ཁོ་ནའི་དོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོ་
བོར་སྐྱེས་པའི་སྲིད། རྣམ་སྲིན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་སུ་སྲིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་དུ་སྲིན་པའི་སྲིད། རྣམ་སྲིན་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན། གཉིས་སུ་སྲིན་ཏེ། ལུས་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
དུ་སྲིན་པའི་སྲིད། (༡༧༤པ)རྣམ་སྲིན་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་དེའི་ཚོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པས་རིག་བྱ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། རྣམ་སྲིན་གཟུགས་སྐྱ་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན། གསུམ་གྱི་དོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། རང་རང་གི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་དེའི་ཚོགས་པའི་འབྱུང་བ་དང་དེའི་སྐྱེ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། རྣམ་སྲིན་མིག་ན་བ་སྐྱ་སྐྱེའི་སྐྱེ་
མཆེད་ཚོས་ཅན། བཞིའི་དོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། དབང་པོ་དང་དེའི་ཚོགས་པའི་རིག་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་སོགས་དང་མིག་གི་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་སོགས་རང་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཉིད་སྐྱེ་བའི་སྲིད། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྣམ་སྲིན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཅིག་གི་

བར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་ནི་ཞུས་སྤོང་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཅེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུས་གངས་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲུང་བའི་དཔེ་ནི། ཕྱིའི་བརྒྱ་ལྷ་བུ་ལ། ས་བོན། ཅ་བ།
ལྷ་གྲ། རྩོད་བུ། འདབ་མ། ཟེ་བ། ཟེའུ་འབྲ། རྙིང་ཤོ། ཡལ་གའི་མདོ། ཡལ་གའདབ་མ། མགོ་སྤོག་མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་
ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འབྲུང་ལ། ཉན་དང་གོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་དང་གོ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པར་མི་
བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །ལས་གཅིག་ལ་ཞུས་སྤོང་དུ་མ་འབྲུང་བའི་ཡོད་ལ། ལས་དུ་མ་ལས་ཞུས་སྤོང་གཅིག་འབྲུང་བ་
ནི་མི་སྲིད་དེ། ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་ཉུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞུས་སྤོང་གྱི་འབྲས་བུ་ཞུས་སྤོང་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེ་བ་མིན་ཉེ་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱའི་མཇུག་སོགས་སུའང་མ་ཡིན་ཉེ། ཡིན་ན་
དེ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། རྒྱ་འབྲས་འདི་ལ་མི་འབྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱ་
འབྲས་འདི་རྒྱན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འདས་ཉན་འིང་ཞིག་(༡༧༤ན)འོན་པ་ན། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་
ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའོ། །འོ་ན་ཞུས་སྤོང་གྱི་རྒྱས་ཞུས་སྤོང་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདིར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལས་
སྤོབས་ལྡན་པ་ལུས་མ་སྤངས་པར་མཐོང་ཚོས་ལ་ཞུས་སྤོང་གྱི་འབྲས་བུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ལུང་ཅམ་ལ་དད་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲས་མོད་དཔལ་ལྡན་མཚོག་ལྡན་ནི། དེས་བར་སྐྱེ་བས་བར་དུ་ཚོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཚོས་སྤོང་
འབྲུར་གྱི་འབྲས་བུའང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་གིས་འོ་ན་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་པ་དགོས་སོ་ཞེས་སྤོང་། །

སྐྱས་པ།

- སྐྱེ་བར་ལེགས་བཤམ་ན་བར་བརྟུང་བའི་འོ། །
- གཞན་འིང་མེད་པའི་སྐོ་སྐོས་སྤེ་ཅེ་ལ། །
- བདུད་གྱི་དག་བྱེད་མངར་ཤོར་གྱུར་པ་དེ། །
- དཔལ་ལྡན་གཞའི་སྤོང་ལས་པ་དེས་མཛད། །

ཅེས་སྐྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་དུས་དེས་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

- ཀུན་འགོ་སྐྱལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། །
- གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། །

ཀླན་འགོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་ནི་ཚོས་ཅན། འདས་ད་ལྟའི་དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དེ། མ་འོངས་
པ་ལ་ལྷ་བྱི་མེད་པའི་བྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་ནམ་མཉེན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཚོས་ཅན།
དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེར་ངེས་པའི་བྱིར། བྱེད་རྒྱ་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་དུས་དང་བྲལ་བའང་ཡོད་དེ། དུས་
གྱི་ངེས་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

འདུས་བྱས་བྲལ་བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །

འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །

རྒྱ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཚོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་རྒྱ་ལ་རག་པའི་བྱིར། རྒྱ་ལ་མ་རག་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་གཉེན་པོས་སྤང་བུ་དང་བྲལ་བ་བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་བུ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉམ་མཁའ་ཞི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །
(༡༡༩བ)གཞན་ཡང་མའོན་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་བསྐྱབ་བུ་མིན་པའི་བྱིར། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་འབྲས་
བུ་མིན་ནོ། །

དེའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས།

འབྲས་བུའི་ཚོས་ནམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ། །
ཞེས་སོ། །

འདིར་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ལ། བྱེད་རྒྱའི་སྐབས་སུ་འདུས་མ་བྱས་རྒྱར་
བཤད་པའི་བྱིར་འདིར་འབྲས་བུའང་ཡོད་དགོས་པར་འགྲུང་ཞིང་། དེའི་བྱིར། འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་ཅེ་
ན། འདུས་མ་བྱས་དང་འབྲས་བུའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དེ། རྒྱ་བྱུག་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
བརྟགས་འགོག་གི་རྒྱ་བྱུག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ལམ་ནི་
བརྟགས་འགོག་གི་བྱེད་རྒྱའོ་སྟུང་ན། མིན་ཏེ། བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། བརྟགས་
འགོག་དེ་བསྐྱེད་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཚེ་ལམ་དེས་གོགས་མི་བྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བརྟགས་
འགོག་དེ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འཐད་དེ། ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་བྱིར། འོ་ན་

བྲལ་བ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། མོ་བ་པ་ཁོ་ན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁུ་བ་སྟེ། ལམ་དེ་
མོ་བ་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་དེས་བྲལ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷ་དྲུག་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་བ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པོ་སྐུ་གྱིས། དེ་སྐྱེ་ཁ་ཅེག །རྒྱ་ལྷ་སྟེ། བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྷ་གྲུ་ས་པོ་ན་ལྷ་བྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མའི་དུ་བ་
ལྷ་བྱ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བུམ་པའི་མར་མེ་ལྷ་བྱ། འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བུམ་པའི་མོ་བ་ལྷ་བྱ། འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ཡུལ་(༡༩༠ན)གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་ཤིང་ཉ་ལྷ་བྱའི་ཞེས་ཟེར་ལ། ལུགས་དེ་ལྟར་ན། ལམ་ནི་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་འཕྲོ་བ་བྱ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

མདོ་སྟེ་བ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྲས་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་མ་གསུངས་ཀྱི། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་
གངས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་ན། རྒྱ་རྒྱེན་མི་རྟག་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཟུགས་རྟག་པར་ག་ལ་འབྱུང། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་འདྲར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱེན་འདུས་བྲས་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེའི་འགྲུགས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ལས་འདུས་མ་བྲས་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འདུས་མ་བྲས་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱེན་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས། མདོ་སྟེ་
བས། རྒྱབ་པ་མེད་དེ། རྟག་ན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཅན་མིན་པས་འབྱུང་གྲང་རྟག་ན་རྒྱེན་ཅམ་མིན་པས་མ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་མི་རྟག་པར་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱེན་ཡིན་ཅམ་
མི་རྟག་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཅི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྲས་མ་
སྐྱིབ་པ་བྱེད་རྒྱར་བཀག་པ་མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ། མདོ་ལས། འདུས་མ་བྲས་དམིགས་རྒྱེན་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི།
མི་སྐྱིབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འདུས་མ་བྲས་རྒྱའི་དངོས་པོར་གསུངས་པ་མི་འབྱུང་
སོ། །

ཤེ་སྐྱེས། དེར་སང་གི་མདོར་མ་གསུངས་ཀྱང་དེ་བྱེད་རྒྱར་བཀག་པ་ནི་མེད་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་གསུངས་པ་
ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡང་དག་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་དེས་པ་མི་འདོད་སྟེ། གཞན་ཡང་
བྲལ་བའམ་བརྟགས་འགོག་ཚོས་ཅན། འདུས་བྲས་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་རྣམས་སུ་རྒྱར་པའི་དགོ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་
(༡༩༠བ)པར་བརྗོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ།

མདོ་སྟེ་བས། འདུས་མ་བྲས་ཐམས་ཅད་རྣམས་སུ་མེད་དེ། གཟུགས་ཚོར་བཞིན་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། ལུན་པའི་ནང་ན་རེག་བྱ་སྤྱོད་མེད་པའམ་སྤྱི་ནས་ཞིག་ནས་མེད་ཅམ་ལ་ཐོགས་པ་མ་རྟེན་པ་ན་ནམ་
མཁའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྟགས་འགོག་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྤྱོད་མེད་དེ། བླ་རྒྱས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་འགགས་ནས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་
སྤོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཚོས་ཅན།
རྣམ་སྤྱོད་མེད་དེ། སོ་སོར་མ་བརྟགས་ཀྱང་རྐྱེན་ཟས་སོགས་མ་ཚང་བས་བར་མ་དོར་འཆི་བའི་རིས་མཐུན་ལྷག་མ་
མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ལ་བརྟགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་བ་ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་འགག་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
འགག་པ་ལ་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་དུ་འགོག་པར་ཡང་མིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ཡང་གཉེན་པོ་ལ་བརྟོས་པའི་སྤྱིར།
ཁ་ཅིག །འཛིག་རྒྱ་ལ་མི་བརྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པ་ལ་བརྟགས་མིན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
ཞིག་འཛིག་གཅིག་པས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། འོན་པར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་གཉེན་པོའི་སྤོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་
སྤང་བས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟགས་འགོག་རྣམ་ཚོས་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་ན་དེར་འགྱུར་ཡང་། དེར་མ་
གྲུབ་པའི་མེད་དགག་སྟོས་བརྟགས་ཅམ་ལ་གསར་སྤང་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་མི་རྟག་པར་མི་ཐལ་ལོ། །

བྱེ་སྐྱེས། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བར་འདོད་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་སྤྱང་བ་སྤངས་པའི་སྤྱང་འདས་མེད་
པར་ཐལ། མི་སྐྱེ་བ་ཞོན་ལྷ་འཇུག་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དབང་པོ་
ལྷ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དུ་བརྟེན་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤོང་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་(༡༩༡༧)ཕྱིར་ཞེ་ན།

མདོ་སྤེ་བས། དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བདེན་མོད། ཚ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའམ་མ་
འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས། དུས་གསུམ་ཀའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་
ཡིན་པ་དེ་སྤོངས་ཤིག་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་སྤངས་ན་ཁྱེད་གྱི་གཟུགས་དེ་ཡང་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ན། ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི། ཚེ་སྤྱོད་དང་ཚེ་འདིའི་ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འགགས་ཟེན་ནས་ཀྱང་
སྤོང་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་གང་ཞིག་དེ་སྤོང་
བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་སྤོབས་སྤྱད་ནས་ཟད་པ་ལ་ལས་ཟད་པ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་
ཉོན་མོངས་ནི་ཚོས་ཅན། གཉན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་སོ་སོ་བརྟགས་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཁྱེད་ལྟར་འདས་ད་ལྟ་བུ་སྤང་དུ་ཡོད་པའི་ལུང་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཆད་ན་མི་རུང་སྟེ། འདས་པ་ནི་

འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ནི་གཉེན་པོས་མ་འབད་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་གྲེ་སྐྱས། རྒྱལ་བས་བརྟགས་འགོག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་མཚོག་མེད་པ་ཡིན་པར་འོས་ཏེ། བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པས། མ་
འབྲེལ་སྟེ། མེད་པ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱས་ལ། ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱ་སྡེ་ན་མེད་པའང་ཡོད། ཕྱི་ན་
མེད་པའང་ཡོད་བྱས་པས། སྐྱ་མེད་རྗེས་ཡོད་དུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་ན་འདུས་མ་བྱས་བརྟགས་འགོག་
ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་(༡༩༡བ)བསྐྱབས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཞོན་པ་ཀུན་དང་བུལ་བས་གདུལ་བུ་རྣམས་འདུན་པའི་ཚེད་དུ་
མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ལས་མཚོག་ཡིན་པས་བསྐྱབས་པ་ཐོབ་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲེ་སྐྱས། འོ་ན་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མདོ་སྡེ་པས། རྟགས་འབྲེལ་མ་དེས་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ལ་བྱེད་དམ། རྗེས་
ཀྱི་དོན་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འགོག་བདེན་རྗེས་གྲུབ་འདུས་མ་
བྱས་སྐྱིལ་མི་འགྱུར་བར་རྟག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འགགས་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་བདེན་པར་གཞིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། དེས་ན་རྗེས་སུ་མེད་ཀྱང་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམས་
དབྱེ་བའི་བདེན་པ་གསུམ་པར་འཛོག་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དེ། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་གཞན་ལ་བསྟན་
ཏུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲེ་སྐྱས། ཅན་མཁའ་དང་སྲུང་འདས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
མདོ་སྡེ་པས། ཅི་དངོས་མེད་དོ་མོ་མེད་པ་ལ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བརྟགས་ནས་ཡུལ་
དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྟེ། ཉེས་པ་ཅི། ཡོན་ཏན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ནི་གྲེ་སྐྱའི་ཁ་འཛིན་དུ་འགྲོ་མོད། མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ལྷན་པོ་ལ་ལྟ་དགའ་བ་ཅེས་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བརྟགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཡོད་ན་གསུགས་སོགས་བཞིན་རང་གི་དོ་མོ་མཛིན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། མིག་སོགས་བཞིན་ལས་གྱི་སྐྱོ་ནས་རྗེས་སུ་དབུག་པས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འགོག་རྗེས་འདི་ཡིན་ཅེས་དབྱེད་མ་བཟོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་པོ་ཡན་ལག་དང་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་དེ་ནི་དངོས་(༡༩༢ན)པོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་འགའ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ལྟ་བུ་ཆེ་གོ་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་དགག་ཅེས་པ་ཞིག་གོ། །འོ་ན་
བརྟགས་འགོག་དེ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་ཐོབ་ཅི་ན། རང་ཆད་མེད་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་ཉོན་མོངས་
གང་གི་ཐོབ་པ་ཆད་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ལྷན་ཅིག་བརྟགས་འགོག་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཆད་མེད་ལས་དེའི་

ཉོན་མོངས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ཅེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེ་སྐྱས། འགོག་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཐོབ་གྱི་གཞན་གྱིས་མིན་ཅེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། འགོག་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མདོད། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སྲུང་འདས་ཐོབ་པའི་དགེ་སྲོང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་མེད་ན་ཐོབ་པ་རུང་ཞེས་སྐྱམ་པ་ལ།

མདོ་སྐྱེ་བས། ངེས་བྱེད་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་ལམ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་དང་། ཡང་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་ཏུ་འགལ་པའི་རྟེན་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྲུང་འདས་ཐོབ་ཅེས་བྱའི་སྲུང་འདས་ཀྱི་རྣམ་ཐོབ་པ་ནི་མིན་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། སྐྱག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྲུངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། རྣམ་པར་ཞི་བ། ལུབ་པ། སྐྱག་བསྐྱེད་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ། འབྱུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྲུངས་པ། སྲིད་བཟང་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ་དང་སྲུང་བ་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་ཞི་བའོ། །འདི་ནི་གྲ་ལོ་ལོ། །ཞེས་ཁྲུངས་སྲུངས་པ་ཡིན་ལ། སྲུང་འདིའི་ཚིག་ལྟར་ལ་དོགས་པ་ཁོང་སྲོང་དུ་མཛད་ན། འདིར་ཡིན་ན་ཞེས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཅེས་མི་འདོད་ཅེ་ན། འདི་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོར་བ་མེད་ཀྱི། དངོས་མེད་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་པས་སྲོང་ངོ་ཞེས་(ཉ་འཕམ)བརྗོད་པ་བཞིན། དེའི་ཚེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་མི་འབྱུང་བུ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡིན་ཅེ་ན་ཞེས་མ་སྐྱར་བར་ཡོད་ན། ཞེས་སྐྱར་ན་ཅིར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྲུང་འདས་ཚོས་ཅན་ཉག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་ཐལ། ཡོད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་ན་ནི་སྐྱེ་མེད་པར་ཉག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་སྐྱོར་རོ། །

དེས་ན་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེས་དེ་སྲུངས་པ་ཅམ་ན་ཐོབ་པ་ཞེས་སྐྱ་སྐྱར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ཅམ་ལ་ནི་དེའི་སྲུང་འདས་སྲུ་བརྗོད་དེ། མར་མེ་ཤི་བ་མེད་པ་ལྟར་ལྟག་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་འང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཚོས་མདོན་པ་ལས་ཀྱང་།

དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པ་སྟེ། བྱེ་སྐྱས། འདུས་མ་བྱས་མི་ཉག་པ་ལས་ལོག་ཅམ་ལ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་ཉག་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་མི་ཉག་གཞི་གྲུབ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ལས་འདུས་མ་བྱས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་སྐྱས། འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོ་མེད་པར་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་

པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་རྣམས་པ་ལྟ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དངོས་པོ་
གང་ཞིག་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱའི་
དངོས་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་
སུ་བརྒྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི། (༡༩༩ན)ཞིང་གི་དངོས་པོ་དང་བྱིམ་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འདུས་མ་བྱས་
ནི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་དངོས་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ནི་
མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པས་ཀྱང་མ་འབྲས་པའི་བྱིར།

སྐྱས་པ།

ཞེས་མའི་སློ་ཅན་མང་པོས་མ་རྟེན་ཅིང་། །
སྐྱེ་བར་སྦྱངས་འགས་དལ་བ་མཐར་མ་བྱིན། །
ཁ་ཅིག་བཙོན་ན་ཕྱོགས་ཅམ་རྟོགས་སྲིད་ཀྱང་། །
འདོད་ལ་འདུན་པས་དགེ་བའི་གནས་སྐབས་བཙོན། །
དེ་བྱིར་བཙོས་མིན་སྟེང་རྗེ་བླ་མོ་ཡིས། །
ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ནས་ངས་འདིར་ཅུང་ཟད་བཙོན། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྗེ་དོ་བོའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྣམ་སྐྱེན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། །
རྒྱ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་བའི། །
སྐྱེས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །

པོ་ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་གང་གིས་ཡིན་ཅེ་ན། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ཐ་མ་རྣམ་སྐྱེན་རྒྱའི་ཡིན་ནོ། །བདག་
པོའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་དང་པོ་བྱེད་རྒྱའི་ཡིན་ནོ། །ཅི་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་མེད་མི་སྐྱེས་ཅམ་ལ་བདག་འབྲས་ཇི་ལྟར་དབང་ན།

མི་སྐྱེ་བ་པར་དབང་བྱེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྡེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། ལྡོང་གི་འཛིག་
རྟེན་ལ་ལས་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྣ་བ་ཡང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱན་ནས་དབང་བྱེད་དེ། མོས་ནས་བལྟ་འདོད་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ནས་བལྟ་འདོད་སོགས་སྤྱད་བར་བྱའོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་བ་མཉམ་དང་
ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གཉིས་གྱི་ཡིན་ལོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་རྒྱ་གཉིས་གྱི་ཡིན་ལོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པས་ཚོས་ཅམ་ལ་དེར་བཏགས་
པས། སྐྱེས་ལ་བྱ་རོག་རྒྱུ་བཞིན་ལོ། །ཚོས་ཅམ་ལ་རང་གི་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་གཞན་དུ་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་
བྱེད་པའང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འདོགས་སོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སོ། །སྐྱོས་པར་མ་ཟད་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་

(༡༩༩བ)རྒྱ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞན་གསུམ་ལའང་འབྲས་བུ་འདི་ཡོད་དེ། རྣམ་སྐྱེན་རྒྱ་ལ་འདི་མི་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་
བུ་འདི་ལྡན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་པར་འབྱུང་དགོས་པ་ལས། རྣམ་སྐྱེན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
སྤེ་བ་གཞན་དག་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་ལའང་བྱེད་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
ཞིང་སོགས་ལ་སོ་རྣམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་འགྲོའན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ལ། མ་འགྲོའན་ནི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ རྒྱ་མཐུན་གྱི། བལ་བའི། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི། བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་རོ་བོའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྣམ་སྐྱེན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཚོས། །
སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །

རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚོས་ཅན། མ་སྐྱེབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་
དག་ཅ་ཆད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ལ་དེ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྐྱེན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ལས་གསར་བ་མི་
སོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱེབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་གྱི་སེམས་ལས་སྟག་མེད་དུ་འབྱུག་མི་དུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ཅེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། མ་བསྟན་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཞར་ལས་འདི་ཤེས་ན་ལེགས་
པས། ལྡོང་གི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱེད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ལྡོང་གི་འཛིག་རྟེན་ནི་བདག་འབྲས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་རྒྱས་བྱུང་
དང་རྒྱ་མཐུན་ཁ་ཅིག་ལ་ཡོད་པས་རྒྱ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཅམ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་དབང་
པོའི་འབྱུང་བ་རྒྱས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་སེམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བས་རྒྱ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཏེ། དེ་མ་

ཐག་དང་གཅིག་ཅང་མིན་པར་འབྱུང་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའོ། །

རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱ་དགེ་བའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནམ་(༡༧༩ན)མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། ། གུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཚོས་ཅན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འཛོལ་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཛོལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ས་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྲང་། གུན་འགྲོ་ནི་རྣམ་པ་ལས་འབྲེལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིས་ལྷ་ཅང་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྣམ་པ་འབྲེལ་བའི་གུན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་ཡང་འཛོལ་སྟེ། དེ་ལ་སྲུ་བཞི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། རང་སའི་ཆགས་སོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ་གུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིས་གཞན་པའི་འཛོལ་སྟེ་སོགས་གུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིས་གཅིག་པའི་འཛོལ་སྟེ་སོགས་སྐལ་མཉམ་དང་གུན་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་འོ། །

བཞི་པ་ནི། དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །

སྲུ་བཞི་པ་ནི། ལོ་དཀའ་བས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་པན་ཚུན་མི་འབྲེལ་བས་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འདོད་ཆགས་སོགས་འཛོལ་སྟེ་ལ་རིས་གཞན་པས་གུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ས་མི་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆགས་སོགས་ཀྱང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བྲལ་བ་སློ་ཡིས་ཟད་པའོ། །

བྲལ་བ་ནི་སློ་ཡིས་ཉེ་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རང་གིས་སྤང་བུ་སྤངས་པས་འཕྲོག་པར་བྱ་བའི་འགོག་པའོ། །
ཟད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་འགོག་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སློས་པ་ནི་མ་ཕོབ་པ་ཅམ་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

གང་གི་སློབས་ཀྱིས་གང་སྟེས་པའོ། །

འབྲས་དེ་སྟེས་བྱ་བྱེད་ལས་སྟེས། །

རྒྱ་གར་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེ་བའམ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་འཛོལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་བ་
དང་འབྲ་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུའོ། །དཔེར་ན། འདོད་པའི་སྦྱར་བ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཟག་
བཅས་འཛིག་ཉེན་ཚོས་(༡༩༩བ)མཚོག་གི་རྗེས་སུ་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱལ་
སེམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་འཚི་སེམས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུའོ། །ལམ་ཀྱིས་པོ་པོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡང་སྐྱེས་འབྲས་འདི་ཉིད་དུ་སྦྱར་རོ། །

རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ་སྲུ་བཞི་ལས།
སྲུ་དང་པོ་ནི། བོང་དུ་སྦྱོས་པའི་འདོད་པའི་སེམས་དང་བོང་མའི་སེམས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ། རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ།

སྲུ་གཉིས་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དག་གིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་འབྲས་མིན་ལ། རྒྱ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་།

སྲུ་གསུམ་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཟག་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
སྲུ་བཞི་པ་ནི། རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱས་རྣམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྲུ་པ་ནི།

སྟོན་བྱང་མ་ཡིན་འདུས་བྲས་ནི། ། འདུས་བྲས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །

འདུས་བྲས་ལས་སྟོན་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྲས་དང་དུས་གཅིག་གམ། ཕྱིས་བྱང་བའི་འདུས་བྲས་ནི་རང་
ལས་གཞན་སྲ་ལོགས་སམ་དུས་མཉམ་གྱི་འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པ་
ནི་འདུས་བྲས་ཕྱིས་འབྱུང་དང་འདུས་མ་བྲས་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་མིན་པས་བདག་
པོའི་འབྲས་བུ་མི་འཛོག་གོ། །རྒྱ་བས་སྦྱར་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མེད་དེ། རྒྱ་དོན་མེད་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྦྱར་
འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་དེའི་ལས་བསམགས་པ་མི་སྲིད་དེ། ལྷག་སོགས་ལ་ས་བོན་སྟོན་དུ་འགོ་ཡི།
འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་འགོ་བར་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། བྱེད་པ་པོ་
ཁོ་ནའི་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བཟོ་དེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ། རང་དང་སྟོན་
ཅིག་པ་དང་སྲ་བའི་འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་ལ་
ཡང་སྲུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་འབྲས་ཡིན་ལ་བདག་(༡༩༥ན)འབྲས་མིན་པ་ནི། བྲལ་འབྲས་དང་། བདག་འབྲས་ཡིན་

ལ་སྐྱེ་འབྲས་མིན་པ་ནི། ལྷ་ཡལ་བར་འདུག་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཚོད་བའོ། །
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་བྱུང་བའོ། །
གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། ཉམ་མཁའ་དང་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་བཞིན་ལོ། །
གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་མོང་གི་ཚོས་ལ། ལྷ་འབྲས་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དུས། འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་དུས་
བསྐྱེད་བའོ། །
དང་པོ་ལ། འཛིན་པའི་དུས་དང་། འབྲིན་པའི་དུས་སོ། །
དང་པོ་ནི།

ལྷ་པོ་ད་ལྷར་འབྲས་བུ་འཛིན། །

རྒྱ་ཕྱི་མ་ལྷ་པོ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ད་ལྷར་འོ་པོར་གྲུབ་པ་ན་འབྲས་བུ་འཛིན་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་
གཉིས་པ་ལ་འགགས་པས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཕྱིད་རྒྱ་ཡང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྷར་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་
པས་མ་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་ནི་རབ་དུ་འབྲིན་པར་བྱེད། །

ད་ལྷར་གྱི་དང་འདས་པ་དག །

གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྲིན་པར་འགྱུར། །

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས། རབ་ཅེས་པ་བྲ་ཉིའི་སྐྱ་
ལས་དང་པོའི་དོན་ཉེ། ད་ལྷར་དུ་འབྲིན་པར་བྱེད་པས་འཛིན་འབྲིན་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ལོ། །
མཚེམས་ཚེན་པོས།
འཛིན་འབྲིན་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་བཅེར་བྱུང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ནི་ད་ལྷར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་བྱེད་པས།

གཉིས་ནི་ད་ལྟར་འདས་དག་གི། །ཞེས་བསྐྱུར་ན་ལེགས་ཞེས་པོད་པ་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་མི་རིགས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྣ་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད། འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་རྒྱ་འགགས་པའི་མཁུག་ཐོས་སུ་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གྲུབ་
ན་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་དང་མ་འགོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་
ན་སྤངས་ཐེན་པས་(༡༩༥༧)ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་མི་འབྲིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཏེ་འོངས་ཐེན་པ་ནི་སྐར་ཡང་
བསྐྱུར་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདས་པས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རང་འབྲས་ཀྱང་
དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་འབྲིན་གྱི། གཞན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ད་ནི་སྐྱ་རྣམས་ལ་དབྱེད་ན། དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་འབྲས་བུ་འདྲིན་ལ་མི་འབྲིན་པའི་སྐྱ་ནི། ལོག་ལྟ་རྒྱུང་
འབྲིང་ཆེ་དགུའི་དགོ་རྩ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་དགུ་གཙོད་པ་ན། དགོ་རྩ་རྒྱུང་དུའི་ཐོབ་པ་ཐ་མར་འདོར་པའམ་འགག་པར་
འགྱུར་བ་ནི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་འདྲིན་ལ། རང་གི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མི་འབྲིན་པའོ། །འབྲས་བུ་འབྲིན་ལ་
འབྲས་བུ་མི་འདྲིན་པ་ནི། དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་དང་རྒྱ་མཐུན་
པའི་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོན་ཉིད་དུ་བཟུང་ཐེན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་འདྲིན་པ་ནི་མིན་འོ། །

འདི་ལའང་དགོ་རྩ་ཆད་པ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བ་ན་དགོ་རྩ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་དགུའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་མཉམ་དུ་
ཐོབ་པའི་འདས་པ་དང་པོ་དེ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བུ་ནི་འདྲིན་འབྲིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པས་དཔེར་བཞོན་དུ་མི་རུང་ཞེས།

རང་འབྲེལ་དུ།

འདི་སྐད་དུ། དེ་དག་ཉིད་གྱི་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དགོ་རྩ་ཀུན་དུ་གཙོད་པའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་དང་། དགོ་རྩ་མཚམས་སྐྱུར་བའི་ཐོབ་པ་དང་པོ་མ་
གཏོགས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་ཆད་པ་གནས་སྐབས་ལ་འདྲིན་འབྲིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། དགོ་རྩ་ཆད་པའི་སྐབས་ན་བཟུང་ཐེན་པས་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བ་
མེད་པས་འབྲིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

མི་དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འདྲིན་འབྲིན་སྐྱ་བཞི་ལ། འདྲིན་ལ་མི་འབྲིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་
རྒྱུང་དགུ། ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་དགུས་སྤངས་པ་ན། མི་དགོ་(༡༩༦༦)བ་རྒྱུང་དུའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་ནི་མི་དགོ་བའི་འབྲས་

བྱ་འཛིན་ལ། མི་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཞན་མེད་པས་འབྲིན་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འབྲིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ན་མི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་པོ་དེ་མི་དགོ་
བའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་ལ། འཛིན་པ་མིན་ཏེ་སྲུང་ཆགས་བྲལ་གྱི་དུས་སུ་བཟུང་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་སྲ་མ་གཉེས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དགོ་བའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སོ། །

གཉེས་ཀ་མིན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་མི་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་སྐྱ་བུ་སྟེ་སྟོན་
བཟུང་བས་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་མེད་པས་འབྲིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

སྐྱིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛིན་འབྲིན་སྐྱ་བཞི་ལས།

འཛིན་ལ་མི་འབྲིན་པ་ནི། དག་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོད་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཞན་མེད་པས་མི་འབྲིན་ལ།

འབྲིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི། དག་བཅོམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་ཐོབ་པ་སྟེ་འབྲིན་པ་
གཅིག་ཕྱིར་ཕྱིར།

གཉེས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། མིད་ཅེའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྷག་མའོ། །

གཉེས་ཀ་མིན་པ་ནི། དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་སྐྱིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་རྒྱུ་སྲ་མས་བཟུང་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་འབྲིན་གྱི་ཀྱང་མིན་ནོ། །

མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཛིན་འབྲིན་ལ། འབྲིན་འཛིན་གཉེས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྐྱ་བུ་ལས་
མ་འདས་ཀྱི་བར་འགོ་བའི་མ་སྐྱིབ་མ་བསྟན་པ་དེའོ། །

འཛིན་ལ་མི་འབྲིན་པ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་ལུང་པོ་ཐ་མ་སྟེ་ལུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་
བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲུང་བཤད་པའི་སྐྱ་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།

ད་ནི་(༡༩༩བ)སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་བལྟོས་པའི་དགོ་བའི་སྐྱལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛིན་འབྲིན་སྐྱ་བཞི་ལས། འཛིན་ལ་མི་འབྲིན་པ་ནི། དགོ་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་དགོ་བ་བར་ཚོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་རམ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་
གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་ལ། དེར་ནི་དགོ་འབྲས་མི་འབྲིན་པའོ། །

འབྲིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཇུག་ཏུ་དགོ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཚེ་སྟོན་བཟུང་བ་དེ་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །

གཉེས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དགོ་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དགོ་སེམས་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཚུགས་ཏུ་ཡང་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འབྱིན་པ་ན། དེས་
བཟུང་བེན་པས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ་འབྱིན་པའང་མ་ཡིན་ལོ། །

མི་དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དམིགས་བཅས་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་ལས་སུ་བཞིའི།
དང་པོ་ནི། མི་དགོ་བའི་མཚུགས་མོགས་སུ་དགོ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།

སུ་གཉིས་པ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་།

གསུམ་པ། མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཚུགས་མོགས་སུ་མི་དགོ་བ་དང་།

བཞི་པ། དགོ་སེམས་ཀྱི་མཚུགས་ཏུ་དགོ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

རང་འབྲེལ་དུ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་བ་འད་དུ། སྐྱིབ་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་མ་བསྟན་རྣམས་ལ་
ཡང་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ནས་སུ་མང་པོ་མཛད་སྦྱང་ཡང་ཉོགས་སྲོལ། །

རྒྱས་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འདི། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་ན། ས་ཐོན་དུ་གྲུར་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ལ་གདོན་མི་ཟ་བའོ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལྟན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་པར་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བ་གཞན་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་འཆད་དེ། ཉེན་གྱི་
འབྲས་བུ་རྒྱུད་གིས་རྒྱུའི་(༡༩༦ན)དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ས་གཞིའི་རྩ་སོགས་ཀྱི་བར་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་མི་
སྤྱུག་པ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བར་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གཟུགས་སྦྱང་བ་ཡིད་བྱེད་འཚོགས་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་སྦྱུལ་སེམས་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་རྒྱུར་དུ་སྦྱ་ཡང་འདི་རྣམས་སྦྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་དུས་བསྐྱེད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་པ། བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

- ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྦྱིན་སྦྱེས། །
- སྤྱུག་དང་དང་པོ་འཕགས་ངེས་བཞིན། །
- རྣམ་སྦྱིན་ཀུན་འགོ་དེ་གཉིས་དང་། །
- སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་སྤྱུག་ལས་སྦྱེས། །

མཚུངས་ལྡན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱུག་མ་ལྟ་ལས་

སྐྱེསྐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེན་སྐྱེས་ལྷན་སྐྱེན་ནི་ཚོས་ཅན། གུན་
འགྲོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ལྡེ་ལས་སྐྱེསྐལ། གུན་འགྲོ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལྷག་མ་
ལྷན་སྐྱེན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་པའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྐྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོའི་གནས་པ་དང་སྐྱེལ་སེམས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་དང་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷན་སྐྱེན་དང་གུན་
འགྲོའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྐྱེསྐལ། དེ་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེན་སྐྱེས་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཕགས་པ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སེམས་སེམས་བྱུང་
ཚོས་ཅན། ལྷན་སྐྱེན་དང་གུན་འགྲོའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལས་སྐྱེསྐལ།
སྐལ་མཉམ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་འཛིག་ཉེན་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་འཛིན་པའི་འདྲ་བའི་
ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེན་དང་གུན་འགྲོ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དགེ་བ་(༡༩༦༧)ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་
རྒྱུད་བའོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་བའོ།

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །

བཤད་པ་དེ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི།

མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། །

སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལྷན་སྐྱེན་སྐྱེས་དང་། ལྷག་
མ་ལྷན་སྐྱེན་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་དང་། ཟག་མེད་དང་པོ་
གཞུགས་ཏེ་བཞི་པོ་ཚོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སྐྱེ་ཚུལ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་ཅན་ནི་ལྷན་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྡན་པོར་བའི་ལྷག་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷན་སྐྱེན་ཅན་ནི་གུན་འགྲོ་
མཚུངས་ལྡན་པོར་བའི་ལྷག་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷག་རྣམས་ནི་ལྷན་སྐྱེན་གུན་འགྲོ། །མཚུངས་ལྡན་པོར་བའི་རྒྱ་
གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་མེད་དང་པོ་ནི་བྱེད་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་ཡི། གཞན་འཛོར་བའི་
ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ནི་མེད་དོ། །

མཚེམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཅིག་རྒྱ་དུག་ཆར་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་མི་སྲིད་ཀྱི་མང་ན་ལྷ་

ལས་སྐྱེ་ལས། དེ་ཡང་རྗེས་གཅིག་གིས་ལྡོག་པ་ལ་ལས་བསྐྱེད་ལ། ལ་ལས་མ་བསྐྱེད་ན་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་བྱེད་
པ་སྟེ་མེ་དུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་མ་དག་གསུང་ངོ། །དངོས་པོ་གཅིག་རྒྱ་དུག་ཆར་འགོ་བ་སྲིད་དེ། ལོག་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་བཅས་ནས་སྟོན་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ལག་རྗེས་སོ་སོར་བརྩེར་ཡོད་པའལ། རྒྱ་དུ་ལས་འབྲས་
བུ་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱུན་ལའང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྐྱེས་(༡༡༧ན)ལ།

ཟབ་མོ་རྟོན་པ་བཞི་ཡི་སློ་གྲོས་ཀྱིས། །
རྒྱ་ཆེན་ཐེག་པའི་རིས་པ་ཀུན་སྐྱེར་ནས། །
ཤེས་བྱའི་པ་མཐར་བཟོད་པ་རང་བཞིན་ཡིན། །
འདི་ལ་སུ་ཞིག་ངོ་མཚར་འཛིན་དུ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་བ་རྒྱུན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
དང་པོ་ནི།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། །

ཞེས་པའི་རྒྱུན་ནི། མདོ་ལས།

རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། རྒྱུན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན། རྒྱུན་གང་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ། དངོས་པོ་གང་རྒྱུན་དུ་
ལས་སྐྱེ་བ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། རྒྱའི་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། དམིགས་རྒྱུན། བདག་རྒྱུན་ནོ། །
དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྟ་ཡིན། །

རྒྱའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལྟ་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་འབྲས་ལ་པན་འདོགས་པའི་
ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་འདུས་བྲས་ཀྱི་ཚོས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །

ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདས་པ་འཕམ་ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དག་བཅོམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་མ་ནི་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་པའོ། །

དེས་ན་མཚུངས་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་རྗེས་རིས་མཐུན་གཉིས་མེད་པར་རྗེས་རེ་རེ་བ་ནས་མཚུངས་པ་
དང་། དུས་གཞན་གྱིས་ཚོད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཏོ། །གཟུགས་ནི་མཚུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་སྟེ་མི་འབྲུག་གིས་ཚོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མིན་
པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚུག་ཏུ། འདོད་པའི་གཟུགས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
དང་། རེས་ཐག་མེད་འབྲུང་བས་འཚོལ་བ་བཞིན་ལོ། །

དབྱིག་བཤེས་ནི། དཔེར་ན། ཟས་ཀྱི་རྒྱས་བྱུང་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་འགག་པའི་རྒྱུད་ལ་གཉིད་ཀྱི་རྒྱས་བྱུང་ལྟ་བུ་
རྗེས་རིས་མཐུན་གཉིས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།

མདོ་སྟེ་པའི་(༡༩༩བ)གནས་བརྟན་བརྟན་པས་ནི། གཟུགས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་མིན་ཏེ། མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སོག་མའི་ཐལ་བ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ལས་ཉུང་བྱེད་ཉ་གོ་དའི་ས་བོན་ལ་མོ་ལས་འབྲས་
བུ་ལོ་འདབ་སྒོར་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་མང་ཉུང་མི་མཚུངས་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མི་རུང་ན། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་མི་རུང་སྟེ། དག་བཅོམ་སེམས་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པར་མི་དག་བཅོམ་ཉི་ཤུ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
བརྟུ་གཉིས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཉུང་བྱེད་འགོ་བ་དང་། དེ་ལས་ལོག་སྟེ་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་མང་བྱེད་འགོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཉིས་པ་མེད་དེ། དེ་འབྲུང་དེ་ནི་རིགས་གཞན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཙམ་ཡིན་གྱི། རིགས་དེ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚོར་བའི་རྗེས་གཅིག་ལ་ཚོར་བའི་རྗེས་མང་པོ་མི་འབྲུང་བ་དང་། མང་པོ་ལས་གཅིག་
ཁོ་ན་མི་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཡང་བདེ་སྐྱབས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། རེས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཚོར་བའི་རྗེས་
གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་གོ། །འོ་ན་སེམས་གཅིག་ཚོར་འདུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་ནམ། ཡིན་ན་
དེ་འབྲུང་དེ་རང་རིས་ཁོ་ནའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་པར་ཐལ། སེམས་གཅིག་གི་ཚོར་འདུ་ལ་སོགས་པ་དུ་

མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་དང་དུས་མཚུངས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་
སེམས་གཅིག་གི་ཚོར་འདུ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་། གཞན་གྱི་མའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་པ་དང་ཚོར་འདུ་
སོགས་རིས་མཐུན་མཐའ་དག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ནི། རང་གི་རིས་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱང་སེམས་ཁོ་ན་
དང་། ཚོར་བ་ཡང་ཚོར་བ་ཁོ་ན་བ་ལ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་མཚུགས་(༡༩༩ན)ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་
འབྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་སྡོན་འགགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ལྗང་
སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ཞེན་དོན་ནི། རྒྱུད་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནས་མཚུངས་
འབྲེལ་རྒྱུན་དུ་འདོད་ལ། འགྲེལ་བར། དེ་སྐད་དུ་མི་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དེ་མི་བཞེད་དེ། གང་སྟེལ་གྱིས་དེ་
ལྟར་ན། ལྷང་རིགས་དང་འགལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་
ན། སེམས་གང་གི་མཚུགས་སུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སམ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཅེས་དང་། རིགས་
པ་ནི། ཐག་མེད་དང་པོའི་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་གྲེད་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་ཏེ། འདུ་གྲེད་འཚོལ་བར་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕགས་པ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་འདོད་པའི་ཚོས་ཐོབ་པའི་མཚུགས་སུ་
སུ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྡན་མིན་རྣམས་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མ་
འོངས་པའང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་ཏེ། སྲ་བྱི་མེད་པས་འཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ད་ལྟ་བུ་ཡང་ད་ལྟ་བའི་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་མིན་ནོ། །

འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མཚུགས་སུ་མ་འོངས་པ་འདི་འབྱུང་ཞེས་མཁྲོན་པ་
མི་རིགས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འདས་ད་ལྟའི་
ལས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་འདས་ད་ལྟ་མཁྲོན་པའི་ཕྱིར། མཁྲོན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ནི་མིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྗེས་འཚོལ་བ་མ་འོངས་པའི་ས་ན་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྲོན་ནས་
གང་ཟག་འདི་ལས་འདི་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འདི་བཟུང་ངོ་(༡༩༩པ)ཞེས་མཁྲོན་པར་གྲགས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་མཐའ་མཁྲོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡོན་མཐའ་མ་མཁྲོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་གོ།
།སྡེ་བ་གཞན་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་འབྲས་ཉགས་ལྡན་མིན་འདུ་གྲེད་ཀྱི་རྗེས་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མཁྲོན་པས་མ་འོངས་པའི་རིམ་བུ་རྣམས་ཀྱང་མཁྲོན་ལ། རྗེས་དེ་མཁྲོན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནམ་
མངོན་ཤེས་མངོན་དུ་མ་མཛད་ཀྱང་མཁྲོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མདོ་སྟེ་བས། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚན་མ་

ལས་གནས་ཚུལ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཁན་དུ་ཐལ་ཅེས་བཀག་ནས། དེ་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ། སོ་སྐྱེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའང་ཡིན་ལོ། །

ཡང་ཚོས་མཚོག་དང་རྩོམ་སྐྱེས་མཚུགས་ལྷན་སྐྱེས་བསམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་ཐད་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱོལ་སྟེ། གང་ལ་རག་ལུས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཚོས་ཙན། སྐྱེད་བྱེད་དེའི་མཚུགས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་། ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ། །སེམས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དག་བཙོན་གྱི་སེམས་ཐ་མ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་ཀྱང་། དེ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་རྒྱུན་གཞན་མ་ཚང་བས་རྣམ་ཤེས་གཞན་མི་སྐྱེའོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུར་བརྒྱུད་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལ་གཏོག་མེད་དེ། དེ་མི་སྐྱེ་བར་བེམས་སོ་དང་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་ཀྱང་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

འདིར་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་པ་མིན་པ་ལ་སྐྱ་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། སེམས་མེད་ལས་ལྡང་བའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
(༡༥༠ན)ལ་སོགས་པ་དེ་འཇུག་སེམས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ཏེ་སེམས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མཚོད་པས་སོ། །དེ་མ་
ཐག་པ་མིན་ཏེ་སེམས་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་པས་སོ། །

སྐྱ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པ་ཙན་ཡིན་ཀྱང་མི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ནི། སེམས་རིས་མཐུན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་དང་། སེམས་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའོ།
།

གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྐྱ་ནི། སེམས་མེད་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་དང་། ལྡང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་མིན་པ་ལ་སྐྱ་བཞི་སྟེ། སྐྱ་མའི་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འདིའི་དང་པོ་དང་གཉིས་པའོ། །སྐྱ་མའི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་བཞི་པ་ནི་འདིར་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའོ། །

ཡང་ལྡང་སེམས་ཚོས་ཙན། འཇུག་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། དུན་རིང་མོས་བར་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སྐྱོན་ཏེ། སེམས་གཞན་གྱིས་བར་མཚོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །

དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནི། མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་ནི། རང་རང་གི་
ཡུལ་ཟག་བཅས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཚོས་དུས་གསུམ་དང་དུས་གྲིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

སྐྱབ་འདུག་པ་ནི། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་གཞི་མཐུན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་འཚིང་
བས་ཡུལ་དང་། རྫོས་སྐྱོད་པས་སྐྱོད་ཡུལ་དང་། ཡུལ་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དམིགས་པའོ། །
གལ་ཏེ་གཞུགས་སོགས་དག་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ། དམིགས་པའི་རྒྱུ་དུ་རྗེ་ལྟར་
(༡༥༠བ)འགྱུར་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རིགས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གྲུང་དམིགས་པར་
བཞག་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་ལོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲེག་པ་དག་གྲུང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་
ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །

ཡང་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མ་དམིགས་གྲུང་། འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་གྲུང་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་
འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་དེ་དག་དངོས་
པོར་ཐམས་པ་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་ཉག་ཏུ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་མི་བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཉག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེས་འགའ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རེས་འགའ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཉག་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་འཇམ་སྟེག་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་དོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་གྲུང་། རང་
དང་རྫོང་དང་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་བཟང་བར་འགྲུབ་ན་འདོད་པ་ལ་རགས་མོད།
བཞི་པ་ནི།

བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །

བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

རྒྱུའི་རྒྱུ་སོགས་ནི་གངས་རི་ལྟར་མང་ཡང་རྒྱ་ལྡར་ཟད་ལ། འདིར་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་གིས་ལྷག་པ་དེའི་ཆ་ནས་
བདག་རྒྱུ་ཅེས་སློབ་སོ། །འོ་ན་དམིགས་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན། ལྷན་པར་ནི་

མཚུངས་ལྡན་དང་ལྡན་ཅིག་འབྲུང་བ་དག་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །

ཡང་ན་ལྷག་པ་ནི་མང་པོའི་རྒྱུན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་(༡༩༡ན)རང་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཚོས་རང་ཉིད་ནི་རང་གི་རྒྱུན་བཞི་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡིན་ཀྱང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བྲུང་ཡང་གཞུང་གི་བབས་དང་བསྟུན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱ་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པས་སོ། །མངོན་པ་གོང་མར་བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱི་དོན་དབང་བྱེད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། འདིར་བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱི་དོན་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷག་པར་མང་བ་ལ་བཤད་པ་དང་མི་འདྲའོ། །

དེ་ཡང་སློབ་ཏུ། ཨ་ཉི་པ་ཉི་བྱ་བ་ལྷག་པ་དང་བདག་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱབས་ལའད་ཀྱིས་བྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་རྒྱུན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུས་ཤེས་རིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡུལ་སྤངས་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་གང་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ། ལྷན་འབྲུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་དུས་གང་ལ་དང་། སྐལ་མཉམ་སོགས་གསུམ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། ། བྱ་བ་བྱེད་དོ།

དེའང་རྒྱའི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཉེན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་འདྲིན་པ་དང་འབྲིན་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གསུམ་པོ་ནི། །

སྐྱེ་ལའོ།

སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་སློབ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་ནི་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །

རྒྱུན་དག་དེ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་པ་དག་ཚོས་ཅན། །(༡༩༡བ)དེ་ལས་བརྗོད་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་སྐབས་འབྱེད་པས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། དམིགས་རྒྱུན་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་གིས་འཛིན་པས་འགག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་ཚོས་ཅན། དུས་ངེས་པར་
མ་བཟུང་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་རྒྱུན་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་བཏགས་པ། གཞུགས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་འགོག་པའོ། །
དང་པོ་ལ། རྒྱུན་བཞི་ལས། གསུམ་ལས། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །

ཞེས་པས་བཏགས། རྒྱུན་རྒྱུན་ཞི། རྒྱུ་ལྡོ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
སྣ་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་རྣམས་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ནི། ཅི་རིགས་པར་ཡུལ་ལྡོ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་།
བདག་རྒྱུན་གྱི་རང་དང་ཕྱིས་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་འོ། །

འཇམ་སྐྱེག་ན་ལེ། རི་བོང་གི་རུའོ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱང་རི་བོང་རུ་དང་ནམ་མཁའ་དང་མེ་
ཏོག་རྣམས་ཁ་ཡར་བ་ཡིན་པས། རུ་དང་མེ་ཏོག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ཉིད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འང་འདོགས་གོ། །

གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས། རི་བོང་གི་རུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
སྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་ལ།

ཁ་ཅིག །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་ཡི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་དམིགས་
རྒྱུན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ལ་
དམིགས་རྒྱུན་མེད་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གཉིས་མ་དམིགས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉིས་

འདྲིན་པ་དེ་འཇུག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དུའང་(༡༩༣༥)དགོས་སོ། །

མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ན་རེ། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་རི་རྒྱུ་མིང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་རི་རྒྱུ་མིང་རི་རྒྱུ་
མིན་པས། རི་རྒྱུ་མིང་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྒྱུན་ཅི་ལྟར་རུང་རྒྱ་བ་གཉིས་འདྲིན་འཇུག་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་མེད་
པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་རང་རིག་མདོན་སྲུང་མ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་དང་།

ཡང་ཁ་ཆེ་བས་དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་དམིགས་པ་རྒྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་
ཞེས་ཀྱང་གསུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། །

རྒྱ་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་དང་གསུམ་གྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །

སྐབས་འདིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་སྐྱེ་སོགས་དང་། སྐལ་མཉམས་མཚུངས་དག་ཚོས་སྲར་བྱུང་
ནམས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། བདག་རྒྱུན་ནི་རང་
ལས་གཞན་སྲར་བྱུང་ངམ་ད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལོ། །སྟོམས་འཇུག་འདི་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་ཚོམ་
བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ། སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ན་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་མིན་ལོ། །དེས་ན་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་གསུགས་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མི་འདོད་
གྱི། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འདོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་མི་
ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཞི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
འཕངས་པས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། (༡༩༣༦)སེམས་ཀྱིས་མདོན་པར་འདུས་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པར་མ་བཟོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོན་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར། གསུམ་གྱིས་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་གཉིས། །བཤད་ཅེ་ན། བདེན་མོད་གྱི། དེ་ནི་ནམ་སྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་རང་
གིས་འཇུག་པས་སེམས་ཀྱི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་མ་བཟོད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་མདོན་

ཕྱི་མར་བསྐྱེད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །

ཞེས་པས་བསྟན། ལྷོ་མས་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་ལྡན་མིན་ལྟག་མ་རྣམས་དང་། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་
རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཉེ། མཚུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཇུག་སྐྱེ་བའི་ལྟར་གཙོ་བོ་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷོ་མས་འཇུག་
གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཉེ། མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷོ་མས་འཇུག་
སེམས་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་འདི་ཡོད་པ་བདེན་ཉེ། གལ་ཉེ། སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་བྱུང་ཅམ་
ཀྱིས་མཚུངས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འཁྲོད་སྐྱོད་པ་བ་དག་གིས་ལྷོ་མས་འཇུག་སེམས་
བཅས་སུ་འདོད་པ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷོ་མས་འཇུག་གཉིས་ཚོས་
ཅན། དམིགས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ། སེམས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འབྲུབ་སྟེ། དགག་གཞི་སེམས་
ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དགག་པ་དམིགས་པའི་རིས་སུ་ཚོད་པའི་སེམས་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་ཏུ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་(༡༩༣ན)མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སེམས་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ལ་དེར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འབྲུབ་སྟེ། དེ་དགག་གཞིའི་སེམས་ཅམ་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་དོ།
།འོ་ན་ཀྱང་བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན་འབྲུང་བཞེ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱོར་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷོ་མས་འཇུག་གཉིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། མཚུངས་པའི་དོན་ཡང་
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
སྤང་བ་ནི་ཞར་ལས་འོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།

དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །

འདིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
དོ། །

(१९८३) ཉེ་མེ་ཀའོ། །

ཡང་འདོད་པ་བཞེན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཅར་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་འགོ་བ་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་
བས་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ། འགོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་
གང་ཞིག་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་མེ་ཀའོ་ལ། མི་འདོད་ཀ་མེད། དེས་ན་འདོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ལ་ཚན་
པའང་ཚོས་ཅན། དེས་ཀྱིས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པ་ལ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པའི་
ཕྱིར།

ད་ནི་དབང་སྤྱད་པ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། དེ་ཞིག་སྟེ་སྐབས་འདིར་དབང་སྤྱད་གིས་འདིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ཅམ་གྱི་
འབྲས་བུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བཙོན་པའི་མངལ་བ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཁོ་བོ་དགའ་བའི་
ཕྱིར་དེ་འདོད་པའི་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱོད་རྒྱུའི་དབང་སྤྱད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དགའ་
བའི་རྒྱ་ལ་འདིག་རྟེན་འབྱེད་པའི་རྒྱུའལ། ཐབས་མེད་ན་དབང་སྤྱད་གིས་དགའ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་མེ་
ཀའོ་ལ། མི་འདོད་ཀ་མེད་པས། དབང་སྤྱད་གི་མིང་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། འདིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དབང་སྤྱད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དགའ་བ་ལ་དབང་སྤྱད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱིར། ཉེ་མེ་ཀའོ་བཞེན་མི་
འདོད་ཀ་མེད་པར་ཐལ། དགའ་བ་དེ་འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་གྱི་སྟོན་པ་དབང་སྤྱད་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་སྤྱད་འཚལ་བ་སྟེ་སྤྱད་འཚལ་མི་དེགས་པར་ཐལ། དཔྱད་སོགས་
གཞོན་བཅས་གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱང་བ་དེ་ལ་དགའ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་མེ་ཀའོ་ལ། མི་འདོད་ཀ་མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་འགོ་བ་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པ་ནི་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཁོ་རང་གི་གཞུང་(१९८३)ལས།

- གང་ཕྱིར་མ་ལུས་སྟེག་པ་དང་། །
- གང་ཕྱིར་རྗོད་དང་གང་ཕྱིར་གཏུམ། །
- གང་ཕྱིར་གཏུང་ལྡན་གང་གི་ཕྱིར། །
- ཤ་དང་ཁྲག་དང་རྩ་བ་བ། །
- དེ་ནི་དག་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

ཡང་ཁྱོད་སྤྱི་བུ་ལ་ས་པོན་སོགས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཛོན་སྤྱི་བུ་མཛོན་བ་ལ་བསྟོན་པར་ཐལ། མ་མཛོན་བའི་
འགོ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གཅིག་སྤྱི་བུ་ལ་ཞིག་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་བུ་སོགས་གྱིས་རྒྱ་དབང་སྤྱད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་

ཚོངས་ཞེན་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ལྷུག་སོགས་ལ་དབང་ལྷུག་གི་བྱེད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དབང་ལྷུག་དེས་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་མཐུས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་རྣམས་ལ་དབང་ལྷུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དབང་ལྷུག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་ཀྱི་དེ་དབང་ལྷུག་
གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོན་དང་པོའི་བྱུང་བ་ཡང་དབང་ལྷུག་བཞིན་དུ་རྒྱའི་ཐོག་མ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་གཞན་ལ་
མ་བཟོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་གྲུབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱ་དེའི་ཐོག་མ་དེ་དབང་ལྷུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་
འདི་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱང་འགོག་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་སྣ་
ཚོགས་པའི་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རང་རང་གི་རྣམ་སྐྱེན་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སྐྱོང་བ་ན་དེའི་
རྒྱ་དབང་ལྷུག་སོགས་ལ་རྟོག་སྲིད་དེ། མི་ཤེས་པའི་ཚོངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུགས་ཅན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། འབྲུང་བས་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། འབྲུང་བས་འབྲུང་
འབྲུང་གི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། འབྲུང་འབྲུང་ནང་པན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། འབྲུང་འབྲུང་གིས་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །

བདག་རྒྱུན་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་(༡༩༥༦)ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཤེས་སྤྲོ་ཞིང་། དེ་གཞིར་བྱས་ནས་
བཅིན་རྒྱ་རྒྱུན་མང་བས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། འབྲུང་བ་དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་ཡིན་ན་རྒྱའི་རྒྱུན་ལས་འབྲུང་བཞིན་ཞེས་པས་
ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། རིགས་འབྲས་སྐྱེས་མཉམ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། བེམས་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་དགེ་མི་དགེ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་གཞན་གསུམ་ནི་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འབྲུང་ལས་ཀྱང་བའི་རྣམ་པ་ལྔ། །

འབྲུང་བས་འབྲུང་བ་ལས་ཀྱང་བ་བསྐྱེད་ན་རྒྱའི་རྒྱུན་མེད་ལ། བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤར་མེད་
གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མ་ལྟར་འབྲུང་ཀྱང་སྐྱེས་པ་འབྲུང་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་དང་། ཅིག་པ་ལ་རི་མོ་ལྟར་རྟེན་དུ་ཀྱང་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་། འབྲུང་བ་ཡོད་ན་དེ་

རྒྱལ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གྱུར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །
འདིའི་རང་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་གང་སྐྱེལ་གྱིས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།

སྐྱེ་དང་རྗེས་མཐུན་ཉེན་དང་ནི། །
རྒྱལ་མི་འཆད་དང་འཕེལ་བ་ལས། །
བསྐྱེད་ཕྱིར་ཉེན་ཕྱིར་གནས་ཕྱིར་དང་།
རྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་འཕེལ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འབྱུང་གྱུར་རྣམས་གསུམ་པའི་ཚུན་དུ། །

འབྱུང་འབྱུར་ནང་པའི་ཚུན་དུ་བསྐྱེད་ན་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་སྔ་ཕྱིའི་རིགས་འདྲ་སྐྱེལ་མཉམ་དང་ལུས་ངག་གི་
ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལས་རྣམས་སྐྱིན་མིག་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྐྱིན་གྱི་རྒྱ་
སྟེ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །འབྱུང་གྱུར་ཡང་ལུས་ངག་གི་ལས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལྟོས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་བདུན་གྱི་རེ་རེ་འང་གཞན་དུག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་པའི་ཚུན་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
འབྱུང་གྱུར་མིག་སོགས་དང་སོ་སོ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

བཞི་པ་ནི།

འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་གཅིག་ །

འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་(༡༩༥བ)འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ན་རྣམས་སྐྱིན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་པ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་བྱེད་དོ། །
དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགོ་བ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

སྐྱེས་པ།

མང་དུ་སྐྱོས་གྱུར་བར་འཇུག་པས། །
བྲག་དང་བྲག་ཅའི་སྐྱ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གྱུར། །

གཞུང་དོན་བརྟན་པོར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེས། །
ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་ལོག་པར་ཅི་ཡང་ཤེས། །
དེ་ལྟའི་ཚོངས་ཆེན་ཅི་མ་ཀུན་བརྟུན་ནས། །
སངས་རྒྱས་བསྟན་འདི་བདག་གིས་མངོན་སུམ་གྱུར། །

ཅེས་བརྗོད་བའོ། །

བཞི་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་བརྩ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བརྩ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་
རྙེད་པ། སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ། སེམས་ཉོན་ཚོངས་ཅན་གྱིས་རྙེད་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

འདོད་ཡིད་དགོ་དང་མི་དགོ་དང་། །
བསྐྱིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱིབས་པ། །
གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དག་ན། །
མི་དགོ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །

འཁོར་འདས་གི་སེམས་ཐམས་ཅད་བརྩ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་མ་ཆགས་པ་སོགས་ཡིད་དགོ་
བ་དང་། ཆགས་སོགས་མི་དགོ་བ་དང་། འཛིག་ལྟ་སོགས་དང་ལྡན་པ་སྐྱིབ་པ་དང་། མ་སྐྱིབ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་
གཉིས་ཏེ་བཞི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་གཉིས་པོ་དག་ན་དགོ་མི་དགོ་བའི་སེམས་ལས་གཞན་པ་གསུམ་
གསུམ་རྟེ་རྟུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་ཞིང་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་འབྲུང་
ལ། ཟག་མེད་ལ་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

འདིར་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་འབྲུང་བ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཆེ་དགོ་བ་ལ་སོགས་རིས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྲུང་བའོ། །
ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རིས་མི་མཐུན་གྱང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་འདྲ་བས་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་
འབྲུང་བའོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་འོག་མའི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱང་ལས་གོང་མའི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་ཟག་མེད་
གཉིས་འབྲུང་བའོ། །སྟོམས་(༡༩༩ན)འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་གོང་མའི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གྱི་
མཇུག་སོགས་སུ་དགོ་བ་འབྲུང་བ་ནི། འདོད་པའི་དགོ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱང་
ཁོ་ན་འབྲུང་བའོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེ་འདི་ལ་འཆི་སྲིད་ནས་བར་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་ནས་སྦྱི་སྲིད་དུ་ཉིང་

མཚམས་སྐྱོད་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང་དགོ་བ་སྐྱོད་བྱུང་དང་བཟོའི་གནས་བ་དང་སྐྱུལ་
སེམས་མ་གཏོགས་བ་རང་གི་ས་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་མི་དགོ་བ་དང་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ནམ་སྟོན་
སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་བ་ནམས་ཅི་རིགས་བ་ཡིན་ལ།

སྐྱེ་སེམས་ནི།

སྐྱེ་བའི་སྲིད་བ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་བ་དང་།

འཆི་འཕོ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱུན། །

ཞེས་འབྱུང་བས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་
དང་མི་དགོ་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་འཆི་སེམས་ནི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་མ་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་སྟོན་
སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་ནི་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་
མིན། །ཅེས་འབྱུང་བས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གོང་ན་མི་དགོ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གོང་མ་ལས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་འཆི་སེམས་ནི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་བསྐྱེབས་བ་དང་མ་སྐྱེས་བ་ནམ་སྟོན་
སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་བ་ཅི་རིགས་བ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེ་སེམས་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་ན་མི་དགོ་བ་དང་བསྐྱེབས་བ་ཅི་རིགས་
པར་འགྱུར་ལ། ཁམས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ན་བསྐྱེབས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རང་ས་ནས་རང་སར་སྐྱེ་ན་འཆི་སེམས་ནི་
དགོ་བ་སྐྱོད་བྱུང་དང་སྐྱུལ་སེམས་དང་བཟོའི་གནས་མ་གཏོགས་བ་རང་ས་ན་གང་ཡོད་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྐྱེ་
སེམས་ནི་འདོད་པའི་(༡༩༦བ)ས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་དགོ་བ་དང་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གོང་མ་ནི་
བསྐྱེབས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ནི་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་སྲིད་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆོ། ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་
ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བས། ས་གོང་མའི་དགོ་བ་དག་བ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན། འོག་མའི་དགོ་བས་ལྡང་བར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་འཕངས་པའི་ཆེ་འོག་མའི་དགོ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཐོ་རས་སྐྱེ་འཕགས་པར་འཕངས་ནས་ཉལ་བ་དུས་ཆོད་ལ་
གཉིད་སད་བ་བཞིན། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགོ་བ་
གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་བྱུང་ཁོ་ན་
འབྱུང་བའོ། །སྐྱུལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོད་བྱུང་
དང་སྐྱུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུལ་སེམས་འབྱུང་བའོ། །སྐྱུལ་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་འདོད་

གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེལ་སེམས་ལས་ཀྱང་སྐྱེལ་སེམས་རང་ཉིད་དང་གཞུགས་ཀྱི་དགོངས་ལྗོངས་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །འདིར་ཆེ་
ཞེས་རྣམ་བརྒྱད་དང་སྐྱེལ་སེམས་ལྡང་འཇུག་སྟོམས་འཇུག་ལྡང་འཇུག་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་བྱུག་ཏུ་བྱེད་པ་
དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ་སྐྱེ་འཆི་ཆེ་གཉིས་ཉེ། ཆེ་དགུར་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་གང་སྐོ་བ་ལ་འཛིན་འཛིན་བྱའོ།
།

གཉིས་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་རྙེད་པ་ལ། འདོད་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། གཞུགས་ཀྱི། གཞུགས་མེད་ཀྱི།
སྐྱོབ་བའོ། མི་སྐྱོབ་པའི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དགོ་སེམས་ལ། མི་དགོ་བའི་སེམས་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ལ། (༡༩༦)དགོ་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
དགོ་སེམས་འབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདོད་སེམས་དགོ་བ་ལས་སེམས་དགུ། །

དེ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་དགོ་བ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པ་རང་སའི་བཞི་དང་སྟོམས་
འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་པའི་སེམས་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྐྱོགས་སམ་དངོས་གཞི་དགོ་བ་
དང་ལ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགོ་སེམས་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱུར་བ་ན་
གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་བྱུག་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་དུ་ན་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་སྐྱིབ་པ་ཁོ་
ན་སྟེ་བདུན་འབྱུང་གི། །ལྷན་ཏུ་སྐྱེལ་བས་དགོ་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །གཞུགས་མེད་ནི་འདོད་པ་ནས་རིང་བ་བཞིས་རིང་
སྟེ། རྟོན་གྱིས་རིང་བ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རྟོན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱེལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་
རྟོན་གྱིས་འདོད་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ན་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་གཞུགས་མེད་ཀྱིས་
འདོད་པ་ལ་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉལ་ཏུ་མི་བྱེད་པས་རྣམ་པས་རིང་བ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་
དམིགས་པས་རིང་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་ནམ་མཁའི་ཉིང་བསྐྱོགས་ཀྱིས་རགས་སོགས་སུ་དམིགས་
པས་གཞུགས་མེད་ནི་དམིགས་པས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བཞིན་གཞུགས་
མེད་ཀྱིས་མིན་པས་གཉེན་པོས་རིང་སྟེ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དེ་མངོན་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། དེས་དེ་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པ་ཡང་མིན་ཉེ། དེའི་ལུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སྐྱོབ་པ་དང་
མི་སྐྱོབ་པའི་སེམས་སྐྱོན་ཐོབ་པ་གཉིས་ཉེ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས། །

འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་(༡༩༡བ)འབྱུང་ངོ། །

འབྱུང་ཚུལ་ནི། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་ས་བ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ལ། ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་ན་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ལ། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་གསལ་བའི་སྲིད། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་དང་ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྣང་སེམས་སུ་འབྱུང་བ་སྲིད་པས་བཞི་པ་དེ་དག་ལས་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྐྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ། །འདིར་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགོ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བར་བཞད་པ་ནི། སྤྱལ་སེམས་ལས་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱལ་སེམས་ནི། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བས་རང་ཉིད་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི། འདོད་པའི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་རྣམས་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་སུ་རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་སྐྱར་བ་ལ། དུའི་མཇུག་ཏུ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་དུ་འབྱུང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

མི་དགོ་བ་ནི་བརྒྱད་དག་ལས། །

འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་སེམས་བརྒྱའི་མཇུག་ཐོགས་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ས་བ་བཞི་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་པའི་ཆེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་དང་སྤྱལ་སེམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ཐོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པས། དེ་དག་གི་སེམས་གསལ་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་(༡༩༢ན)འཇུག་པའི་སྲིད། ལྷོ་མ་པ་དང་མི་སྐྱོར་པའི་ཟག་མེད་དང་ནི་མི་དགོ་བ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལས་བཞི་སྟེ།

འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་མཚུགས་ཐོགས་སུ་རང་སའི་སེམས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་
སྐྱུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ས་པ་དག་ཁོ་ནའོ། །གོང་མའི་སེམས་དུག་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ།
མི་དགེ་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་། གོང་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་གཅིག་པ་
དང་། ས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་སྐྱིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །
དང་པོ་ནི།

བསྐྱིབས་དེ་བཞི་ན། །

འདོད་པའི་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱང་རི་ལྟར་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་སེམས་སེམས་བཅུའི་རྗེས་སུ་
འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་བཞི་ན་དུ་སེམས་བཅུའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

མ་བསྐྱིབས་པ་ནི་ལྔ་དག་ལས། །

འདོད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མ་སྐྱིབ་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྔ་དག་ལས་བྱུང་སྟེ་རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་རང་
གི་ས་པ་བཞི་དང་། སྐྱུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་སྐྱུལ་སེམས་གཞུགས་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་ལས་མཚུགས་ཐོགས་སེམས་བདུན་ནོ། །

འདོད་པའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་
རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་ས་པ་བཞི་དང་། སྐྱུལ་པ་ལས་ལྔ་བའི་ཆེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་མ་ཞུགས་པར་
སྐྱུལ་སེམས་ལས་ལྔ་བ་མེད་པས་གཞུགས་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་ལྟ། འདོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་

ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་ན་འདི་དག་ལ་གནས་པ་ལ་(༡༩༧༧)འཆི་བ་དང་། ལེ་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པས་འདོད་
བའི་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་པ་གཉིས་ལས་གོང་མ་དེ་དག་གི་སྲིབ་པ་གཉིས་འབྱུང་བས་བདུན་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱུང་བ་ལ། དགེ་སེམས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །
དང་པོ་ལ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་འབྱུང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ན་དག་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་སེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་སེམས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་དགེ་བ་
སྐྱོར་བྱུང་ལས་མ་སྲིབ་པ་གསུམ་ཀ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ལ་སྐྱུལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་དང་། སྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་
གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བས་རང་གི་ས་བ་གསུམ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ལས་
འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། སྐྱུལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ལས་འདོད་པའི་མ་སྲིབ་ལུང་
མ་བསྟན་སྐྱུལ་སེམས་ཁོ་ན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་
དང་སྲིབ་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིབ་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་
མེད་ཀྱིས་མ་སྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གཅིག་བྱ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོར་བས་ཐོབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྲིན་གྱི་སེམས་ནི་རང་
སའི་སེམས་ལ་རགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །

གཟུགས་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་སེམས་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་སྐྱོར་བྱུང་
ནི་སྐྱུལ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། སྐྱེས་ཐོབ་ནི་གཞན་གཉིས་ལས་འབྱུང་བས་རང་གི་ས་བ་གསུམ་དང་།
(༡༩༩༩)སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། སྐྱུལ་བ་
ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་མ་སྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྐྱུལ་སེམས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། སྟོམས་འཇུག་
ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་

གཞུགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་སུ་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། བསྐྱབས་པ་དང་། མ་སྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི།

བསྐྱབས་པ་བརྒྱད་ལས།

གཞུགས་ན་སྦྱོར་བའི་བསྐྱབས་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་དང་
ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ས་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་པའི་དགོ་བ་
སྤྲེས་ཐོབ་དང་མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་སྦྱོར་ལམ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲེས་གཉིས་མ་གཏོགས་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགོ་བ་དང་། མ་
སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གཞུགས་མེད་ས་པའི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་གསུམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ལས་མིན་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་པར་གཞུགས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས།
བསྐྱབས་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་ལས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་འཆི་འཕོའང་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་ལས་རྒྱག།

གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་རྒྱག་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་
སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་གི་ས་བ་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་པའི་མི་དགོ་བ་དང་བསྐྱབས་པ་
དང་སྦྱོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་སྤྲེས་སྦྱོར་ཀྱི་དགོ་བ་གཉིས་(༡༩༩བ)ག་འབྱུང་ངོ།

།

གཉིས་པ་མ་སྐྱབ་པ་ལའང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི།

མ་བསྐྱབས་པ་ནི་གསུམ་ལས་སོ། །

སྦྱོར་མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་མི་རུང་བས་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་མི་འབྱུང་ལ།
འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་སྦྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་
ངོ། །གཞུགས་ན་སྦྱོར་བའི་མ་སྐྱབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ནི་ལྷན་ཀྱི་ཆེ་སྤྱལ་སེམས་ནི་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་ལ། སྦྱོད་

ལམ་པ་དང་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་ནི་སྐྱུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་ཚུན་སྐྱེས་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་
ལས་མ་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ཀ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་དང་བསྐྱིབས་པ་ལས་ནི་སྐྱུལ་སེམས་ལས་གཞན་འབྱུང་བས་ན་རང་གི་
ས་པ་གསུམ་ལས་འབྱུང་གོ། གཞན་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་སྲུ་མི་རུང་། འདོད་
པའི་སྦྱོར་བྱུང་མ་ཡིན། སྐྱོབ་དང་མི་སྐྱོབ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷན་སེམས་མིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་ལས་འབྱུང་སྟེ།

གཟུགས་ཀྱི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་རྣམ་པ་འབྱུང་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་ཀྱི་ཆེ་སྐྱུལ་སེམས་རང་
ཉིད་ལས་དང་། སྦྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་པའི་ཚུན་འབྱུང་བ་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་རང་གི་ས་པ་གསུམ་
དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་གཉིས་ལས་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་།
བསྐྱིབས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་རྣམས་འབྱུང་གོ། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་
པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡང་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ལ། མ་བསྐྱིབས་པས་གཟུགས་བར་མི་བྱེད་པས་འདོད་པའི་དགེ་
བའང་མི་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་བ་དང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་གོང་ལོག་གི་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱུང་འབྱུང་མི་
ལྡིང་དོ། །

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྦྱར་བ་ལ། མ་སྐྱིབ་(༨༠༠ན)ལ། དགེ་སེམས། བསྐྱིབས་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །
དང་ཐོ་ནི།

གཟུགས་མེད་པའང་། །

དེ་ཡི་ཚུལ་ལོ།

རི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱིས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་
གཟུགས་མེད་པའི་མ་སྐྱིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའང་དེའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ནི་ལྷན་ས་མཚུངས་ཀྱི་
ཆེ་རང་གི་ས་པ་གསུམ་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་དང་། ལྷན་ཀྱི་ཆེ་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་རང་ཉིད་དང་། ས་མཚུངས་པའི་
ཆེ་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ན་དང་། བསྐྱིབས་པ་འབྱུང་བས་རང་གི་ས་པ་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ནི་ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་དང་།

རྒྱལ་གྱི་ཚེ་རྣམ་སྤྲོད་སྐྱེས་རང་ཉིད་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ན་དང་། བསྐྱེབས་པ་འབྱུང་བས་
རང་ས་གསུམ་སྟེ་རྒྱལ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ས་འོག་མའི་དགོ་སོགས་ལས་སྤྲོད་པ་
མེད་པས། སྐོབ་མི་སྐོབ་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུའང་མེད་པས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ཀྱི།
དང་པོ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

དགོ་བ་ལས། ། སེམས་དགུ་དག་གོ།

གཞུགས་མེད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལས་ནི་སེམས་དགུ་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་གྱི་ཚེ་དགོ་བ་གཉེས་ཀ་ལན་ཚུན་དང་།
ས་མཚུངས་པ་ན་དགོ་བ་གཉེས་ཀ་བསྐྱེབས་མ་སྐྱེབ་གཉེས་ཀས་འབྱུང་བས་རང་གི་ས་བ་གསུམ་དང་། སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ན་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་ཟག་མེད་གཉེས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྗང་བ་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་
བྱུང་ཁོ་ན་ལས། གཞུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱེས་
ཐོབ་ཁོ་ན་ལས་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་(༥༠༠བ)འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་པའི་དགོ་བ་དང་
འདོད་གཞུགས་ཀྱིས་མ་སྐྱེབ་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉེས་པ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་རྒྱལ་གོ། །

གཞུགས་མེད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་རྒྱལ་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་གྱི་ཚེ་དགོ་བ་གཉེས་ལན་ཚུན་དང་།
ས་མཚུངས་པ་ན་བསྐྱེབས་པ་ལ་དགོ་བ་གཉེས་ཀ་དང་། མ་སྐྱེབ་པ་རྣམ་སྤྲོད་སྐྱེས་ལས་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ན་
འབྱུང་བས་རང་གི་ས་བ་གསུམ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གཞུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་གཞུགས་
མེད་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྗང་བ་ལས་ཟག་མེད་གཉེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་
བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ལའང་གཉེས་ལས།
དང་པོ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

བསྐྱེབས་པ་ལས་བདུན།

གཞུགས་མེད་པའི་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བརྟན་པའི་སེམས་ལས་ནི་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་དང་ས་མཚུངས་
པ་ན་རང་གི་ས་བ་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ཅན་གཉིས་དང་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བ་ན་གཞུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རྟེ།

གཉིས་བ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་ནི།

དེ་དེ་བཞིན། །

ཇི་ལྟར་གཞུགས་མེད་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱིབ་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་
དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་གསུམ་དང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། མ་
སྐྱིབ་ལྷུང་མ་བརྟན་ནམ་སྐྱེན་སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉིང་མཚམས་
སྐྱོར་བའི་ཆེ་འོག་མའི་བཞི་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་སྐྱངས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་ཉིང་
མཚམས་སྐྱོར་བར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཟག་མེད་ལས་ལངས་མ་ཟག་ཏུ་འདི་(༥༠༡ན)འབྱུང་མི་སྲིད་པས་སེམས་ལྷ་
ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །

བཞི་བ་སྐྱོབ་པའི་སེམས་ལ་སྐྱར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི།

སྐྱོབ་པ་བཞི་ལས།

སྐྱོབ་པའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྟོམས་བར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་གསུམ་པོ་ཁོ་
ན་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་སྐྱོབ་པ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱོབ་པ་རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་ལས་ལྷ། །

སྐྱོབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་ལྷ་འབྱུང་སྟེ། ལྟོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བ་ན་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་གསལ་བས་སྐྱེས་
ཐོབ་དང་སྐྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལྷང་སེམས་མིན་
པས་སྐྱོར་བྱུང་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་འབྱུང་ན་བྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་སྐྱོབ་པ་རང་ཉིད་དང་།
ལྟོམས་བར་འཇུག་པའི་ཆེ་སྐྱོབ་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་སྐྱོབ་པ་ཟད་ཤེས་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་རོ།

ལྷ་བ་མི་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི།

མི་སློབ་པ་ནི་ལྷ་དག་ལས། །

མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་ལྷ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་

དང་། སློབ་པ་རྩོམ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆེ་མི་སློབ་པ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ། །

མི་སློབ་པ་དེ་ལས་སེམས་བཞི་དག་འབྱུང་སྟེ། ལྷོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྦྱོར་བ་ལྷ་མ་ལྟར་

འདོད་པའི་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཆེ་མི་སློབ་པ་རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་མི་སློབ་པ་ལས་སེམས་

ལྷ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆེ་མི་སློབ་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་

མོངས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་མི་སློབ་པ་ལས་མི་ཉམས་ལ། ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཉོན་མོངས་

(༡༠༡བ)པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེདས་པའི་སེམས་གསུམ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཁམས་

གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡང་སེམས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་གང་རུང་འབྱུང་

ཞིང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་ནི།

བརྩ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་། །

གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། །

སྦྱོར་བྱུང་དགོ་རྣམ་གཉིས་སྟེ་ནས། །

རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་དང་སྦྱོད་ལམ་ལ། །

བཟོ་ཡི་གནས་དང་སྦྱུལ་བ་དང་། །

འདོད་ན་ལུང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། །

གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ།

སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། གངས་ཉི་ཤུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་བུ་གི་དགོ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྱོད་ནས་དུག་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཞི་མོ་ལས་བྱུང་བའི་མ་སྐྱེས་ཅིང་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ལ་འདོད་པ་ན་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཚོ་ལ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་དང་། འགྲོ་འཆགས་འདུག་འགྲེང་སོགས་སྦྱོད་ལམ་པ་དང་། ཏ་བ་དང་དབུག་པ་དང་བཞོགས་པ་སོགས་བཟོའི་གནས་ལ་དམིགས་པ་དང་སྦྱུལ་བ་སྦྱུལ་བའི་སེམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་སྦྱུལ་བ་ཡིན་གྱི། མཁམ་བཟོ་བྱེད་པར་མེད་པས་བཟོ་གནས་མ་གཏོགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་གཅིག་སུ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པ་ན་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ན་དུག་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བཞི་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ། ཉི་ཤུ་ལྔ། ཡང་ན་དགོ་བ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་བཞི། མ་སྐྱེས་པ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུ་འོ། །སྦྱོད་ལམ་པའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཏེ་རྩོམ་པའི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། བཟོའི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སྦྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བཟོ་(303ན)ཡི་ལུང་གི་སྦྱུ་ལ་དམིགས་པ་ནས་བཟོ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལུལ་དུག་ཅར་རོ། །སྦྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོ་གནས་སྦྱུལ་སེམས་གསུམ་པོ་ཞི་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཤེས་པ་དུག་ཀའི་ཆ་ཡོད་དོ། །སྦྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོ་གནས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་པ་ཞི་ཚོས་ཅན། དབང་བའི་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའང་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དང་རེག་པའི་བར་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་པ་མེད་དེ། ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་གི་ངང་གིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་ཏེ། བཟོ་གནས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཡིད་ཤེས་མིག་ནས་ཚོས་ཀྱི་བར་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་ཏེ། འདི་འཐད་པར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་བོའི་སྲས་ལས་ཀྱང་།

གནས་བརྒྱད་པར།

གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །

ན་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྣོང་། །
གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །
དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཅེས་བས།

བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་མིག་གི་ཤེས་པ་འོག་མ་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ལུས་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་
དམིགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་བདུན་པར། རང་གི་ས་བས་སྐྱལ་པར་བྱེད། །འོག་མ་ཡིས་ནི་སྐྱར་འཇུག་
གོ། །ཞེས་པའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དག་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་བཞི་པོ་དེར་མ་འདུས་ལ།

བཅུན་པ་གོ་ཆ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབྱུང་ལ། གནས་གསུམ་པའི་སྤྱི་ཀར། དག་
བཅོམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྦྱོད་ལམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་
བཞི་པོ་ཁོ་ནར་ཟད་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

མཚེམས་(༡༠༡བ)སྤྱི་ཀ་ཏུ། སྦྱོབ་དཔོན་འབགས་པས་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་བུམ་པ་ལྟ་བུར་
གསུངས་པས་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འཕེན་ཅེས་རྣམ་ཇོ་འཆད།

ད་ནི་སེམས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་འབྱུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་མགོ་སྔོངས་པར་འབྱུང་དོགས་ནས་སྦོ་
བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་དགོ་བ་གཉིས། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི། མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་
ལས། དགོ་བ་སྦྱོར་བུར་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བཅུ་འབྱུང་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྐྱུལ་
སེམས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བུར་གི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི། འདོད་པའི་སྦྱོར་བུར་ལས་བུང་བ་མ་གཏོགས་
པས་འདོད་པའི་རང་ས་བདུན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བུར་དང་སྦྱོམས་འཇུག་གི་ཆེ་སྦོབ་དང་མི་སྦོབ་པ་སྟེ་བཅུ་པོ། །
སྦྱོར་བུར་དགོ་བ་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལ་འབྱུང་སྟེ། རང་པའི་དགོ་བ་སྦྱོར་བུར་དང་སྦྱོར་བུར་གཉིས་ལས་དང་། སྦྱོར་
བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦོ་བ་ལས་སྦྱོར་བུར་དགོ་བ་སྦྱོ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། ལྷང་
བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བུར་དང་། གཟེར་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལྷང་བའི་ཆེ་སྦོབ་པ་དང་མི་སྦོབ་པ་ལས་
སོ། །མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ལས་མིན་ཏེ། སྦོབས་རྒྱུང་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་
བ་སྦྱོར་བུར་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་རང་ས་བདུན་དང་། སྦྱོར་
ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཤི་ནས་ཉིང་མཚེམས་སྦྱོར་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་གོ། །སྦྱོར་ཐོབ་ཀྱི་
དགོ་བ་དེ་བཅུ་གཅིག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ལྷང་མ་བཞིན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་རང་ས་བ་
བདུན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བུར་དང་། གཟེར་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྦོབ་པ་དང་མི་སྦོབ་པ་དག་ལས་སོ།
།མི་(༡༠༡ན)དགོ་བ་དང་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་བདུན་ཏེ་རང་ས་ཁོ་ནའོ། །མི་དགོ་བ་

དང་བསྐྱབས་ལ་ཕྱང་མ་བསྟན་དེ་གཉིས་ནི་བཅུ་བཞིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་བདུན་དང་། ཉིང་
མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་སྐྱོར་བྱུང་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་འཆི་བ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་དེ་མི་
འབྱུང་གོ། དེ་ལྷན་གཟུགས་ཀྱི་བཞི་ལས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་
གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་ལས་སོ། །སྐྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྒྱུད་དེ། སྐྱོར་བྱུང་
དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ས་པ་བྱུག་དང་། མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་འབྱུང་ལ། སྟོབས་ཚུང་བ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་
སྐྱོར་བྱུང་མི་འབྱུང་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་ས་པ་བདུན་ཁོ་ནའི་རྗེས་ལས་སོ། །
བཟོ་གནས་པའི་རྗེས་སུ་རང་སའི་བྱུག་འབྱུང་སྟེ། སྐྱོར་བྱུང་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །
བཟོ་གནས་པ་དེ་ནི་རང་སའི་བདུན་ཀྱི་རྗེས་སུ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་ཀྱི་ཆེ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མ་
ཞུགས་པར་ལྡང་བ་མེད་པས་ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ལས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེའང་རྒྱུན་ཀྱི་
ཆེ་རང་དང་། སྟོམས་འཇུག་དགོ་བ་ལས་ལྡང་བ་ན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་འབྱུང་བའོ། །གཟུགས་ན་སྐྱོད་
པའི་སེམས་བྱུག་གི་དེས་པ་(303བ)ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ།
གསལ་བས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡང་བས་འདོད་པའི་དགོ་བ་གཉིས་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྐྱེས་
སེམས་དང་། རང་གི་བྱུག་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའོ། །
སྐྱོར་བྱུང་དེ་སེམས་བཅུའི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་པའི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་དང་། སྐྱོད་ལམ་པ་དང་། རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་གསུམ་མ་གཏོགས་རང་གི་བཞི་དང་། ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། གཟིར་བའི་ཆེ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དག་དང་། ལྡང་བའི་ཆེ་སྟོབ་པ་དང་མི་
སྟོབ་པ་ལས་སོ། །དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྗེས་ལ་བརྒྱུད་དེ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
གཉིས་དང་། སྐྱོར་བྱུང་ལ་རགས་ལས་ཏེ་ཐོབ་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་རང་གི་ལྷ་དང་། ཉིང་
མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་ལྷ་ལས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་ལྷ་ལས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པ་ན་
སྐྱོད་པའི་དགོ་བ་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གཟིར་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ་བཞི་
དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་རང་སའི་ལྷའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟེ།

ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་རྗེས་སོ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་བཞི་ལོ་ལས་དང་། སྐྱོར་བྱུང་རྣམས་ལས་འཆི་
བ་མེད་པས་འདོད་པའི་ལྷག་གཉིས་དང་། རང་སའི་ལྷ་དང་། སྐྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་གཞུགས་མེད་གསུམ་ལས་སོ།
།སྐྱོད་ལམ་པའི་རྗེས་སུ་བདུན་འབྱུང་སྟེ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ནི་འདོད་(༡༠༩༦)པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་།
སྐྱོར་བྱུང་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འགྲམས་བྱ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་རང་གི་སྐྱོར་བྱུང་ཡང་འདི་ལས་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱོད་
ལམ་པ་སྟོབས་རྒྱུང་བ་དང་འདུ་བྱེད་པ་མིན་པས་སྐྱོར་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བཞི་དང་གཞུགས་མེད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །སྐྱོད་ལམ་པ་དེ་ལྡེ་རྗེས་སུ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འགྲམས་བྱ་མ་གཏོགས་པ་རང་ས་ཁོ་ན་ལས་
སོ། །རྣམ་སྐྱོན་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེ་སྟེ་དེའི་མཚུགས་ལས་སུ་བདུན་དང་། དེ་ལྡེ་མཚུགས་ལས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །
མངོན་ཤེས་ཀྱི་འགྲམས་བྱ་ནི་རྗེས་སུ་ལྷང་བའི་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷན་ཀྱི་ཆེ་རང་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་
དང་ལྷན་ཀྱི་ཆེ་འདེམ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་སོ། །གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་བདུན་ཉེ། ལྷང་བའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་
སྐྱོར་བྱུང་དང་། སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་དང་། རང་གི་བཞི་ལོ། །རང་གི་དགོ་བ་ནི་འབྱུང་བར་གསལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རོ་
ལྷང་བའི་ཆེ་དང་། མ་སྐྱོབ་ལྷང་མ་བསྟན་ནི་ལྷང་བའི་ཆེ་ལོ། །དེ་ནི་སེམས་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། གཞུགས་མེད་
ཀྱི་སྐྱོམས་འཇུག་གི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། སྟོབས་རྒྱུང་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་པས་རྣམ་སྐྱོན་སྐྱེས་ལ་མི་
འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་སའི་གསུམ་དང་། སྐྱོམས་འཇུག་གི་ཆེ་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པ་དག་ལས་སོ། །སྐྱེས་སོབ་
ཀྱི་རྗེས་སུ་བདུན་ཉེ། རང་གི་བཞི་དང་། ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་ལོ། །དེ་ནི་རང་སའི་བཞི་ཉིད་ལས་སོ།
།ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་དེ། རང་གི་བཞི་དང་། གཟེར་བའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། ཉིང་
མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས་སོ། །དེ་བཅུའི་རྗེས་
སུ་སྟེ། རང་གི་བཞི་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེས་སོབ་དང་། སྐྱོད་ལམ་པ་རྣམ་
(༡༠༩༧)སྐྱོན་སྐྱེས་ཉེ་དྲུག་ལས་སོ། །རྣམ་སྐྱོན་སྐྱེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དྲུག་སྟེ། རྣམ་སྐྱོན་སྐྱེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བྱུང་མི་
འབྱུང་བས་རྣམ་སྐྱོན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་ཁམས་འོག་མའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གསུམ་ལོ། །དེ་ནི་རང་གི་བཞི་ཁོ་ན་ལས་སོ། །སྐྱོབ་པའི་རྗེས་སུ་དྲུག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱོར་བྱུང་
གསུམ་དང་། འདོད་པའི་སྐྱེས་སོབ་གསལ་བ་ལྷང་སེམས་སུ་རུང་བ་དང་། ལྷན་ལ་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པ་ལས་སོ།
།དེ་བཞི་ལས་ཉེ་སྐྱོར་བྱུང་གསུམ་དང་སྐྱོབ་པ་ལས་སོ། །མི་སྐྱོབ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྷར་ཀྱི་དྲུག་ལ་སྐྱོབ་པ་འཕྲི་བའོ། །དེ་
ནི་ལྷ་ལས་ཉེ། སྐྱོར་བྱུང་གསུམ་དང་། སྐྱོབ་དང་མི་སྐྱོབ་དག་ལས་སོ། །

དེ་ལྷར་སེམས་ཉི་ཤུ་པོའི་རྩ་བ་ནི། འགྲེལ་བ་འདད་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་ལས།

འདོད་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ལས་བཅུ་གཅིག །

དེ་བརྒྱད་ལས་དགོ་གཞན་ལ་ནི། །
དགུ་སྟེ་དེ་ནི་བཅུ་གཅིག་ལས། །
ཉོན་མོངས་ཅན་དག་ལས་བདུན་ཉེ། །
དེ་དག་སོ་སོར་བཅུ་བཞི་ལས། །
སྟོད་ལམ་རྣམ་སྟོན་སྟེ་ལས་བརྒྱད། །
དེ་དག་བདུན་ལ་བཟོ་གནས་ལ། །
འུག་སྟེ་དེ་ལས་བདུན་ལས་སོ། །
སྐྱུ་ལ་བ་ལས་གཉིས་དེ་གཉིས་ལས། །
གཟུགས་ན་སྟོར་བྱང་དགོ་བ་ལས། །
བཅུ་གཉིས་དེ་ནི་བཅུ་ལས་སོ། །
མ་འབད་བྱང་དགོ་ལས་བརྒྱད་དེ། །
ལྷ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དགུ། །
དེ་ནི་བཅུ་གཅིག་ལས་ཡིན་ཉེ། །
སྟོད་ལམ་རྣམ་སྟོན་སྟེ་ལས་བདུན། །
གཉིས་པོ་དེ་ནི་ལྷ་ལས་སོ། །
མངོན་ཤེས་འབྲས་ལས་སེམས་གཉིས་ཉེ། །
དེ་བཞིན་དེ་ནི་གཉིས་ཉིད་ལས། །
གཟུགས་མེད་འབད་བྱང་དགོ་ལས་བདུན། །
དེ་ནི་འུག་པོ་ཁོ་ན་ལས། །
མ་འབད་བྱང་བའི་དགོ་ལས་བདུན། །
དེ་བཞི་ལས་བཤད་བརྒྱད་པོ་ནི། །
ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དེ་བཅུ་ལས། །
རྣམ་སྟོན་སྟེ་ལས་རྣམ་འུག་དེ། །
བཞི་ལས་སྟོབ་བ་ལས་འུག་པོ། །
དེ་ནི་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ལས། །

མི་སློབ་པ་ལས་(༡༠༥ན)ལྟ་དེ་ཡང་། །

ལྟ་པོ་དག་ནི་མཚུགས་ཐོགས་སུ། །

ཞེས་ལེགས་པར་བཀོད་སྒྲུབ་པས་དཔྱོད་པ་ཞིབ་མོས་ངེས་པར་མངོན་དུ་གསོལ། ད་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚོན་ཞིབ་
པར་བརྗོད་ན། སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་སྤྱོད་ལམ་པ་བཟོའི་གནས་པའི་སེམས་འབྱུང་ལ།
ལྷུང་མ་བསྟན་དེ་རྣམས་ལས་སྤྱིར་བཏང་མི་འབྱུང་སྟེ། འགོ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། བཟོའང་འདི་ཉིད་བྱ་སྟམ་
དུ་འདུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྟོབས་རྒྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་འཕངས་
པ་དང་། འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱིར་བཏང་རྒྱན་ཆད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་སོགས་ནི་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་ཀྱི་
མཚུགས་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་རྒྱན་ཆད་པ་དེའི་མཚུགས་ཡིན་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་
འཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་ན།
དེ་རིས་མི་མཐུན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་ཚེས་ཅན། སློབ་མི་སློབ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་གི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་ལྷུང་
སེམས་རྒྱུང་སྟེ། དེ་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་དེའི་མཚུགས་ཏུ་ནི་ཚེས་ཅན། སློབ་པ་སོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཞུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་ན་ཚེས་ཅན། འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་འབྱུང་སྟེ། གསལ་བ་དེས་
སྐྱབས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་སྟེ། སློབ་པའི་ལས་རྒྱུང་གང་ཞིག་དེ་དག་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་ཐོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།

གཞུགས་(༡༠༥བ)མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཚེས་ཅན། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉིང་འེ་
འཛེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གསལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་པན་
རྒྱུན་རྗེས་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་སོ་སོའི་དབང་གིས་འཛེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རང་མཚོན་ཡིད་བྱེད་ནི། གཞུགས་གཞོན་པར་བྱུང་རྒྱུ་དང་ཚོར་བ་སྤོང་ཅམ་གྱི་མཚོན་ཉིད་
ཅན་སྟམ་པ་སོགས་སོ། །སྤྱི་མཚོན་ཡིད་བྱེད་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་སྟམ་པ་སོགས་སོ།

། ཡུལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་དོན་གྱི་མ་ཡིན་པར་མོས་པས་ཡིད་བྱེད་ནི། མི་སྤྲུག་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་།
གཞུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྩུ་འཕུལ་
བསྐྱབས་པས་ཡང་བཞིན་དུ་མོས་པ་ལ་སོགས་སོ། །

འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ཡིད་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་
ཀྱང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་རྗེས་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།

དེ་རྒྱུད་དུ།

མི་སྤྲུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་རིགས་ལ། གཞན་ནི། སྤྱི་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འཕགས་ལམ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་
བྱེད་གསུམ་འབྱུང་དོ། །

དེ་ཡང་མི་སྤྲུག་པའི་སེམས་གྱི་ཡིད་ལས་མི་རུང་བཏུལ་ནས་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཕགས་ལམ་འབྲེན་པས། བརྒྱན་
པ་ན་ནི་འཕགས་ལམ་ཡང་དེའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ལ། རྩུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་མི་སྤྲུག་པ་
དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་འབྱུང་བས་ལྷང་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ལས་གཞན་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ན་ཟེར་རོ། །མི་(306)སྤྲུགས་མེད། བསམ་གཏན་
དང་པོ། ལྷན་ཅན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་བྱེད་ནས་གསུམ་པོ་དེའི་མཚུགས་ཏུ་འདོད་པའི་ཐོས་
བསམ་དང་སྐྱེས་ཐོབ་གྱིས་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་ཉ། འདོད་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་
གསུམ་བཞི་བ་ལས་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་མི་ཀྱས་ཉ། དང་པོས་བར་དུ་བཅད་དེ་བསྐྱལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཅམ་ལས་ཟག་མེད་སྤྱོད་མ་ཐོབ་
པོ། །ཁོ་ན་འཕགས་པ་ལ་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟེན་པས་སྤྱིར་
བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཉལ་ཅེས་སོགས་སྤྱི་
ཡིད་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ལས་རགས་ནས་ཐོབ་པ་མིན་པར་གྲགས་ལ་དེ་རྒྱུད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཉ། དེ་འདྲ་
བ་དེ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་རགས་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་འཕགས་པ་ལ་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཚོས་ཅན། དེ་རྒྱུད་དུ་ནི་ཡོད་པར་མི་
བརྗོད་དེ། འཕགས་པའི་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་དེས་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་བྲངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ནའང་གོ་བདེའོ། །

མི་སྤྲུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ལྷང་སེམས་ནི་མི་སྤྲུགས་མེད་པའི་ས་བ་སྟེ། གོམས་པའི་ཕྱིར་

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་བམ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་
དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེས་པའི་ལྡང་སེམས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྐྱོར་བྱུང་ངམ་སྲིད་ཅེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་ལྷག་
མ་རྣམས་སུ་ལྡང་སེམས་རང་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ས་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་(༡༠༩བ)ས་པ་སྐྱོར་བས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ནི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་
སྟེ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ཐོབ་པོ། །གཟུགས་ནའང་ཐོས་སྟོམ་ལས་བྱུང་བ་དག་དང་སྐྱེས་ཐོབ་པོ། །
བསམ་བྱུང་མེད་དེ། སེམས་པར་ཚོམ་པའི་ཆེ་བོམས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་
མེད་ན་སྟོམ་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་པོ། །སྐྱེས་ཐོབ་མ་གཏོགས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བཞི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཅིག་སྟེ་ཡིད་
བྱེད་ལྡིེ་རྗེས་སུ་འབགས་ལམ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབགས་ལམ་སྐྱོར་བ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར། འབགས་ལམ་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྙེད་ཚུལ་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྙེད་པ་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་དགེ་བ་ལས་དུ་རྙེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་སེམས་ལས་དུ་རྙེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སེམས་ལས་དུ་རྙེད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལས་དུ་རྙེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །

བྱུག་དང་།

ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་གསུམ་ལས་འདོད་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སེམས་བྱུག་རྙེད་དེ། དེ་
ཡང་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྤར་མི་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུག་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཟེ་ཚོམ་གྱིས་དགེ་ཅ་
ཉིང་མཚམས་སྤར་ན་ཟེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་
དུ་གྱུར་བའང་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་ཁམས་གོང་ནས་འདོད་པར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་
དགེ་བ་རྙེད་པ་དང་།

ཡང་ཁམས་གོང་ནས་འདོད་པར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་ཆགས་བྱལ་ལས་ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
སེམས་ལས་འོག་མའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྙེད་པ་དང་། (༡༠༧ན)འདོད་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་

གི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྟེན་པ་དང་། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་
གཟུགས་མེད་གྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆེ་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྟེན་པ་དང་།
དག་བཙུག་པའི་སེམས་ལས་ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆེ་སློབ་པ་རྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱུག་དང་།

གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་སེམས་བྱུག་རྟེན་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་
སྐྱར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཐོབ་པ་སྐྱར་སྐྱེ་ཡོད་པས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་
བསྟན་སྐྱེས་སེམས་དང་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་དགེས་ཀྱིས་དག་བཙུག་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སློབ་པ་དང་བྱུག་རྟེན་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གཉིས་རྟེན་དོ། །

གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་སེམས་གཉིས་རྟེན་དོ། །
དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་གྱི་ཀུན་དགེས་ཀྱིས་དག་བཙུག་ལས་ཉམས་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་དང་སློབ་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་སྐྱེས་དགོ་ལ་གསུམ་དག་གོ། །

གཟུགས་སྐྱེས་པའི་དགོ་སེམས་དང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལས་དགོ་བ་དེ་དང་། དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་གྱི་
སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་སེམས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་རྟེན་པས་གསུམ་དག་གོ་ཞེས་
བཤད་ཀྱི། གཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་བཤད་ལ།

གང་སྐྱེས་ཀྱིས།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཆེ་སློབ་པ་འབྲུག་ལས་གསུམ་རྟེན། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སློབ་པ་ལ་བཞི།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཚེས་བཟོད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་སེམས་ལས་བཞི་བཞི་རྟེན་དེ། དེའང་སློབ་པ་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་པ་
 དང་། མི་སློབ་མེད་པའི་འཕགས་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པ་
 བ་དངོས་(༡༠༧བ)གཞི་བསམ་གཏུག་གི་ས་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་པ་རྟེན་ཅིང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་གཉིས་ཀྱང་རྟེན་ལ། ས་རྒྱལ་གི་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ན་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པ་དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་རྟེན་དོ། །
 བཞི་པ་ནི།

སྤྱག་ལ་དེ། །

བཤད་མ་ཐག་དེ་དག་གི་སྤྱག་མ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། མ་སྐྱིབས་ལུང་མ་
 བསྟན་གསུམ་སྟེ། སེམས་རྒྱལ་ལ་ནི་དེ་དག་ཉིད་རྟེན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་དག་སྟེལ་མ་མཁམ་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བྱུན་མོང་དུ་མདོར་བྱ་ན།
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ནི། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགུ་རྟེན་དོ། །

ཞེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་སེམས་བཞི། གཟུགས་ཀྱི་གསུམ་དང་། ཉམས་པས་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་སློབ་པའོ། །

དེ་རྟེན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱས་ཀྱིས།

འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཁམས་སུ་སྤྱར་
 སྟོག་པ་ལས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་དགེ་བ་རྟེན་དོ། །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཁམས་
 སུ་སྤྱར་སྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དག་རྟེན་
 དོ། །གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཁམས་སུ་སྤྱར་སྟོག་པ་ལས་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་དགེ་
 བ་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་མ་སྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྤྱལ་པའི་སེམས་དག་རྟེན་དོ།
 །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའང་རུང་བ་ལ། ཁམས་སུ་སྤྱར་སྟོག་
 པའམ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟེན་དོ། །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་

(༡༠༧)པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། གཟུགས་ན་སྲོད་པའམ། གཟུགས་མེད་ན་སྲོད་པའམ། གཟུགས་
མེད་པ་ན་སྲོད་པའང་རུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས། གཟུགས་མེད་པ་སྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དང་སློབ་པ་དག་ཉིད་དེ།

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

དགོ་བའི་སེམས་ལ་བྱུག་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱལ་སེམས་དང་། དེ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཐོབ་པ་ལས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་དག་དེས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེ་སློབ་པ་དང་། དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པའི་ཆེ་མི་སློབ་པ་སྟེ་བྱུག་གོ། །

ཡང་ན་དགོ་བའི་སེམས་ལ་བདུན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་ལྟ་བུ་དགོ་ཅ་སྲོར་བ་ལས་འདོད་
པའི་དགོ་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་པའམ་འདས་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱལ་
སེམས་གཉིས་དང་། དེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་གཉིས་དང་།

དེས་འབྲུག་དག་བཅོམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ། །
སློབ་པ་དང་ནི་མི་སློབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ལུང་མ་བསྟན་ལ་དེ་ཉིད་དོ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མི་ཉིད་དེ། །
ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྟན་ཅིག་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྟེ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། །
འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་ཡོངས་ཉམས་དང་། །
དགོ་བའི་ཉིང་མཚམས་སྲོར་བའི་ཆོ། །
སེམས་དེ་ལྟན་པ་མིན་ལས་ཉིད། །

ཅེས་པ་འདི་ཅ་བར་ཆད་འབྲུག་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་ལ་འབྲུག་པས་རང་འགྲེལ་ལྟར་གྲིས་པའོ། །

གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་ནི།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་གནས་གཉིས་པའོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ།

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབང་པོ་གཞོན་ལུ་ནི། །
 །ཤེས་བྱ་མཁའ་མཉམ་དཔྱོད་ལ་ལུས་ལྡན་པས། །
 རྫོངས་པ་ཀན་(༡༠༧)པོའི་བྱེད་པ་ཅིས་མ་ལོངས། །
 སྲོན་རབས་བོད་འདིར་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བར། །
 བད་དོན་ཡོངས་སུ་མཇུག་བའང་མང་མོད་ཀྱི། །
 ཕྱིས་ན་མ་སྐྱེས་སེང་གེར་འབོད་པ་འགས། །
 ཞིབ་མོའི་གནས་ལ་རྟོགས་པས་མ་བེན་པས། །
 འབྲམས་སྐྱེས་ཕྱིར་ན་ཚོས་འདི་བསྐྱེད་ཞེས། །
 ཅ་བའི་གོ་རིམ་ཅམ་ཞིག་བགྲང་བྱས་ནས། །
 བདག་ཉིད་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པར་རྫོམ། །
 སྐྱེ་བར་སྐྱེས་པའི་སློ་གྲོས་གཏུགས་མེད་ལ། །
 སྐྱེས་པས་དབྱུང་ཞེས་རིང་ནས་སྤྱིང་རྗེར་བྱེད། །
 གྱེ་མ་དེ་འབྲའི་མངོན་པ་ང་རྒྱལ་ཅན། །
 ཡ་མཚན་ཐེར་འབྲམ་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྤྱིང་རྗེ། །

ཞེས་སྐྱེས་སོ། །

ས་བཅད་ཀྱི་བྱུང་མཆན།

༡༡། ས་བཅད་འདི་བསྐྱིགས་སྐབས་སོ་སོའི་དབྱེ་གཞི་ལ་ནང་གསལ་སྤྱོད་གྲངས་སྟོན་བ་དང་། རང་གསལ་གྱི་རིམ་བར་ཀ་ཁ་སོགས་ལ་ཨང་གྲངས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་ཡོད། དེའང་ཐོག་མར་གཞུང་འདིའི་དབྱེ་གཞིའི་ས་བཅད་ལ། (༡༡) ཀ་དང་པོ། (༡༢) ཀ་གཉིས་པ། སོགས་ཀ་ལ་ཨང་གྲངས་བཀོད་ནས་གོ་རིམ་མཚོན་བར་བྱས་བ་དང་། དེ་ནས། (༡༡) ཀ་དང་པོའི་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། (༡༢) ཁ་དང་པོ། (༡༣) ཁ་གཉིས་པ། སོགས་དང་། (༡༤) ཁ་དང་པོའི་ནང་གསལ་ལ། (༡༥) ག་དང་པོ། (༡༦) ག་གཉིས་པ། སོགས་དང་། (༡༧) ག་དང་པོའི་ནང་གསལ་ལ། (༡༨) ང་དང་པོ། (༡༩) ང་གཉིས་པ། (༢༠) ང་གསལ་པ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། (༢༡) ཀ་གཉིས་པ། (༢༢) ཀ་གསལ་པ། སོགས་ཀྱི་ནང་གསལ་ལའང་། (༢༣) ཁ་དང་པོ། (༢༤) ཁ་གཉིས་པ། (༢༥) ཁ་གསལ་པ། སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ། (༢༦) ཀ་དང་པོའི་ནང་གསལ་དབྱེ་ཚུལ་དང་མཚུངས་བས། ས་བཅད་དེ་དག་གི་ནང་གསལ་རི་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་འབྲེལ་མེད་སྟེ་ཚོགས་བཀོད་མི་དགོས་བར་བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་དང་ཨང་རྟགས་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་མ་འབྲེལ་བ་གསལ་པོར་གོ་བྱུང་བའི་བྱེད་ཚུལ་ཀྱང་ལྡན་ཡོད་དོ། །

མཚོན་རྟོག་བྱུང་བ་དེའི་དབྱིད་འཛོ། རྟོགས་བཅད་པོ།

- ༡༡ འགྲེལ་པའི་མཚོན་བཅོད་དང་སྐྱེད་གཞི། (༡བ)
- ༡༢ བཅའ་ས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྟོན་ལོ་རྒྱུས་བཅོད་པ། (༢བ)
- ༡༣ གང་བཅའ་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཀྱི་དོན། (༤བ)
- ༡༤ མཚན་དོས་བཟུང་ཞིང་བསྐྱུར་བ། (༤བ)
- ༡༥ འགྲུང་གྱི་ཕྱག། (༤བ)
- ༡༦ གཞུང་གི་དོན་ཚིག་དོན་བཤམ་པ། (༤བ)
- ༡༧ མཚོན་པར་བཅོད་ཅིང་བཤམ་པར་དམ་བཅའ་བ། (༤བ)
- ༢༡ སྤྱིའི་དོན། (༥ན)
- ༢༢ མཚོན་བཅོད་ལུལ་གྱི་སྟོན་པ་དོས་བཟུང་བ། (༥ན)
- ༢༣ དེ་ལ་དོན་གཉིས་སྤྱན་སྤུལ་ཚོགས་པའི་ཚུལ། (༦ན)
- ༢༤ བདག་དོན་སྤྱན་ཚོགས། (༦ན)

- ཆ༩ གཞན་དོན་ཕྱུག་ཚོགས། (༡༣ན)
- ཅ༣ དེ་ལྟའི་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་དགོས་པ། (༡༣ན)
- ང༩ ཚིག་གི་དོན། (༡༧ན)
- ག༩ བསྟན་བཅས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ། (༡༧བ)
- ང༧ སྤྱིའི་དོན། (༡༧བ)
- ཅ༧ དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ། (༡༧བ)
- ཅ༩ བརྒྱ་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ། (༡༩ན)
- ང༩ ཚིག་གི་དོན། (༢༡ན)
- ག༩ དགོས་མཆེད་བསྟན་པ། (༢༡བ)
- ང༧ སྤྱིའི་དོན། (༢༡བ)
- ཅ༧ དགོས་པའི་དོན། (༢༡བ)
- ཆ༧ གཞན་ཕྱགས་དགག་པ། (༢༡བ)
- ཆ༩ རང་ཕྱགས་བཞག་པ། (༢༣ན)
- ཅ༩ བསྟུས་པའི་དོན། (༢༤བ)
- ང༩ ཚིག་གི་དོན། (༢༧ན)
- ག༤ བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཕྱི་སྟུས་དངོས་བཤད་པ། (༢༩བ)
- ང༧ ཕྱི་སྟུས་ལྟ་བུ་བཞག་པ། (༢༩བ)
- ཅ༧ སྤྱིའི་དོན། (༢༩བ)
- ཆ༧ ཚོས་གཉིས་སྤྱིར་བཤད་པ། (༢༩བ)
- ཆ༩ བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ། (༣༥བ)
- ཅ༩ ཚིག་གི་དོན། (༣༤ན)
- ཆ༧ མངོར་བསྟན་པ། (༣༤ན)
- ཆ༩ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༤བ)
- ང༧ ཐག་བཅས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༤བ)
- ཉ༧ ཅ་བའི་དོན། (༣༤བ)

- 89 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (326)
- 90 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (316)
- 91 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (316)
- 92 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (346)
- 93 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (346)
- 94 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 95 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 96 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 97 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 98 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 99 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 100 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 101 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 102 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 103 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 104 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 105 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 106 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 107 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 108 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 109 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)
- 110 རྒྱལ་སྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་བཟུང་བ། (306)

གནས་དང་པོ་ཁམས་བཟུང་བ།

- 111 གནས་དང་པོ་ཁམས་བཟུང་བ། (316)
- 112 གནས་ཀྱི་གཞུང་བཟུང་བ། (316)
- 113 གནས་ཀྱི་ལྷན་བཟུང་བ། (316)
- 114 གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། (346)
- 115 གནས་ཀྱི་ལྷན་གྲངས། (406)
- 116 གནས་ཀྱི་ལྷན་གྲངས་ཀྱི་གྲུ་བཟུང་བ། (416)
- 117 གནས་ཀྱི་ལྷན་གྲངས་ཀྱི་ལྷན་བཟུང་བ། (426)
- 118 གནས་ཀྱི་ལྷན་གྲངས་ཀྱི་ལྷན་བཟུང་བ། (426)

- ཐ། རྒྱལ་པོ་བཤད་པ། (༥༩ན)
- ད། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ། (༥༩བ)
- ན། བསྟན་པ། (༥༩བ)
- ན། བཤད་པ། (༥༩བ)
- པ། དབང་པོ་ལྡོ་བཤད་པ། (༥༩བ)
- པ། དོན་ལྡོ་བཤད་པ། (༥༩ན)
- པ། གཞུགས་བཤད་པ། (༥༩ན)
- པ། སྐྱོ་བཤད་པ། (༥༩བ)
- པ། རོ་བཤད་པ། (༥༩ན)
- པ། སྤི་བཤད་པ། (༥༩ན)
- པ། རེག་པ་བཤད་པ། (༥༩ན)
- པ། རེག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་བཤད་པ། (༥༩བ)
- པ། དེས། (༥༩བ)
- པ། དེའི་རྒྱ་བྱང་བ་བཤད་པ། (༥༩ན)
- པ། འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ། (༥༩ན)
- པ། བྱེད་ལས། (༥༩ན)
- པ། མཚན་ཉིད། (༥༩བ)
- པ། རྟོགས་གཅོད། (༥༩ན)
- ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་ཚུལ། (༥༩ན)
- ད། ཚོར་སོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ། (༥༩ན)
- ན། ཚོར་བ། (༥༩ན)
- ན། འདུ་ཤེས། (༥༩བ)
- ན། འདུ་བྱེད། (༥༩ན)
- ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བསྟན་པ། (༥༩བ)
- ད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ། (༥༩བ)

- ན། རྣམ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ། (༡༣བ)
- ན། རྣམ་མཚན་དུ་བཞག་པ། (༡༥བ)
- ན། རྣམ་ས་སུ་བཞག་པ། (༡༥བ)
- ན། ཡིད་གྱི་ལམས་སྤེལ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་པ། (༡༥བ)
- པ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། (༡༥བ)
- པ། དེའི་སྐབ་བྱེད། (༡༦ན)
- པ། བསྐྱུ་ཏེ་བསྐྱུ་བ། (༡༦བ)
- ད། བསྐྱུ་བ་དངོས། (༡༦བ)
- ད། བསྐྱུ་བའི་ཚུལ། (༡༦བ)
- པ། རྣམ་གསུམ་བ་བཅད་པ། (༡༦བ)
- ད། རྣམ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན། (༡༦ན)
- ད། ཚེས་གསུམ་བསྐྱུ་བའི་དགོས་པ། (༡༠བ)
- པ། དངོས། (༡༠བ)
- པ། ཚེས་འདུ་ལ་ལོགས་སུ་བསྐྱུ་བའི་དགོས་པ། (༡༡ན)
- པ། འདུས་མ་བྱས་ལུང་པོར་མ་བསྐྱུ་བའི་དགོས་པ། (༡༡བ)
- ད། ཚེས་གསུམ་གྱི་གོ་ཤིས་བསྐྱུ་བ། (༡༡ན)
- པ། ལུང་པོ་ལུང་གོ་ཤིས་བསྐྱུ་བ། (༡༡ན)
- པ། དབང་པོ་དུག་གི་གོ་ཤིས་བསྐྱུ་བ། (༡༡བ)
- པ། འཕྲོས་དོན་རྣམས་གཅོད། (༡༡བ)
- ད། ཚེས་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བར་བསྐྱུ་བ། (༡༢ན)
- ད། ཚེས་གྱི་ལུང་པོ་བསྐྱུ་བ། (༡༢ན)
- པ། དངོས། (༡༢ན)
- པ། ཚེས་ལུང་གི་ཚད། (༡༢བ)
- ད། གཞན་སྤྱུགས་དགག་པ། (༡༢བ)
- ད། རང་སྤྱུགས་བཞག་པ། (༡༥ན)

- ྲྀླ སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་གཞན་བསྐྱེ་བ། (༡༥ན)
 ྲྀླ ཞང་ལ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱེ་བ། (༡༥བ)
 ཐྲྀླ རྣམ་མཁལ། (༡༥བ)
 ཐྲྀླ རྣམ་ཤེས། (༡༥བ)
 ྲྀླ ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། (༡༥བ)
 ྲྀླ གཉིས་ཚན་གྱིས་དབྱེ་བ། (༡༥བ)
 ཐྲྀླ བསྐྱེ་བུ་ཡོད་མེད། (༡༥བ)
 ཐྲྀླ རོགས་བཅས་རོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་བ། (༡༥བ)
 ྲྀླ གསུམ་ཚན་གྱིས་དབྱེ་བ། (༡༥བ)
 ཐྲྀླ དག་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བ། (༡༥བ)
 ཐྲྀླ ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་བ། (༤༠ན)
 ྲྀླ བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་བ། (༤༡བ)
 ཐྲྀླ ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། (༤༡བ)
 ཐྲྀླ རོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས། (༤༡བ)
 ཐྲྀླ དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། (༤༢བ)
 ྲྀླ གཞུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ། (༤༢བ)
 ཐྲྀླ རིན་མ་ཐེན་གྱི་དབྱེ་བ། (༤༢བ)
 ཐྲྀླ འབྱུང་གྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། (༤༤ན)
 ཐྲྀླ བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། (༤༤ན)
 ཐྲྀླ གཅད་བྱ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། (༤༤ན)
 ཐྲྀླ སྤྱོད་འཇུག་གྱི་དབྱེ་བ། (༤༤བ)
 ྲྀླ རྒྱུང་བ་གསུམ། (༤༥ན)
 ཐྲྀླ རྒྱུང་བཏང་བ། (༤༥ན)
 ཐྲྀླ དམིགས་བསལ་བ། (༤༥བ)
 ྲྀླ རོག་པའི་བྱེད་པར། (༤༤ན)

- ༡༧ ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ། (༡༠༠བ)
- ཐ༡ ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པ། (༡༠༠བ)
- ཐ༢ རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་པ། (༡༠༡ན)
- ད༡ དངོས། (༡༠༡བ)
- ད༢ དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན། (༡༠༡བ)
- ཐ༣ མཐོང་སྤང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། (༡༠༢བ)
- ད༡ དངོས། (༡༠༢བ)
- ད༢ གནས་མ་བྱ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ། (༡༠༣བ)
- ཐ༤ ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ། (༡༠༤ན)
- ༡༧ དངོས། (༡༠༤ན)
- ༡༨ དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན། (༡༠༥ན)
- ཐ༡ དབང་པོའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དགག། (༡༠༥ན)
- ཐ༢ མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བསྐྱབ། (༡༠༥ན)
- ད༡ དངོས། (༡༠༥ན)
- ད༢ རྟོགས་པ་གཅོད་པ། (༡༠༥ན)
- ན༡ ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་མི་མཐོང་དབྱེད་པ། (༡༠༥ན)
- ན༢ མིག་དང་མིག་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་དབྱེད་པ། (༡༠༥ན)
- ན༣ མིག་གཉིས་ཀས་མཐོང་མི་མཐོང་དབྱེད་པ། (༡༠༦བ)
- ཐ༣ དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ། (༡༠༦ན)
- ད༡ འཕྲད་མ་འཕྲད། (༡༠༦ན)
- ད༢ མཉམ་མི་མཉམ། (༡༠༧ན)
- ཐ༤ རྟེན་གྱི་དུས་ངེས་པ། (༡༠༧བ)
- ཐ༥ རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན། (༡༡༠བ)
- ད༡ རྟེན་ཉིད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། (༡༡༠བ)
- ད༢ རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། (༡༡༡ན)

- ཐ6 དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་སའི་ངེས་པ། (༡༡༡ན)
- ད༡ མིག་ལ་དངོས་སུ་སྐྱུང་བ། (༡༡༡ན)
- ད3 རྣ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། (༡༡3བ)
- ད3 ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ངེས་པ། (༡༡3བ)
- ན༡ སྤྱིར་བཏང་བ། (༡༡3བ)
- ན3 དམིགས་བསལ་བ། (༡༡3བ)
- ད༧ ཡིད་ངེས་མེད་ཏུ་བསྟན་པ། (༡༡༧ན)
- ཐ༥ རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་མིན་པ། (༡༡༧བ)
- ཐ6 རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པ། (༡༡༧བ)
- ཐ༧ དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ། (༡༡༥ན)
- ང3 གནས་གྱི་མཚན་བསྟན་པ། (༡༡༥བ)

གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ།

- ཆ3 གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ། (༡༡༥བ)
- ང༡ གཞུང་བསྟན་པ། (༡༡༥བ)
- ན༡ དབང་པོའི་རང་བཞིན། (༡༡༥བ)
- ད༡ དབང་པོ་སོ་སོར་ངོས་བརྒྱུང་བ། (༡༡༥བ)
- ཐ༡ དབང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱོད་ཀྱི། (༡༡༥བ)
- ད༡ བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བའི་ལུགས། (༡༡༥བ)
- ད3 མདོ་སྐྱེ་བའི་ལུགས། (༡༡༦བ)
- ཐ3 བྲངས་ངེས། (༡༡6བ)
- ད༡ བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བའི་ལུགས། (༡༡6བ)
- ད3 མདོ་སྐྱེ་བའི་ལུགས། (༡༡6ན)
- ཐ3 སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། (༡༡6བ)
- ད༡ ཚོར་བ་ལྗེའི་མཚན་ཉིད། (༡༡6བ)

- ན། ལྷ་མོ་ཚོ་བདེ་སྤྱད། (༡༡༥)
- བ། ལྷ་མོ་བཟུང། (༡༡༥)
- བ། བདེ་བ། (༡༡༠)
- ན། ལྷ་མོ་ཚོ་བདེ་སྤྱད། (༡༡༠)
- བ། ཡིད་བདེ་བ། (༡༡༠)
- བ། ཡིད་མི་བདེ་བ། (༡༡༠)
- ན། བཏང་སྤོམས་ཀྱི་དབང་པོ། (༡༡༠)
- བ། མཚན་ཉིད། (༡༡༠)
- བ། ལྷ་མོ་ཚོ་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་འདྲེན་པའི་དོན། (༡༡༠)
- ད། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། (༡༡༠)
- ཉ། དབང་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། (༡༡༡)
- ཐ། རྣམ་པར་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། (༡༡༡)
- ད། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ། (༡༡༡)
- ད། རྣམ་པའི་ཡིན་མིན་རྣམ་པ། (༡༡༡)
- ད། རྣམ་པའི་དང་བཅས་མ་བཅས། (༡༡༡)
- ད། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ། (༡༡༡)
- ད། ལམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ། (༡༡༢)
- ད། ལྷ་མོ་ཚོ་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་པ། (༡༡༢)
- ཐ། དེ་ལྟར་ཉེད་པའི་ཚུལ། (༡༡༢)
- ད། ཉེད་ཚུལ་དངོས། (༡༡༢)
- ན། འདོད་ལམས་སུ་ཉེད་ཚུལ། (༡༡༢)
- བ། སྤྱིར་བཏང་བ། (༡༡༢)
- བ། དམིགས་བསལ་བ། (༡༡༢)
- ན། གཞུགས་ལམས་སུ་ཉེད་ཚུལ། (༡༡༢)
- ན། གཞུགས་མེད་ལམས་སུ་ཉེད་ཚུལ། (༡༡༢)

- དམ ལའ་བྱུང་འགག་པའི་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- ན༡ སྤྱིར་བཏང་བ། (༡༣༥ན)
- པ༡ གཞུགས་མེད་དུ་འགག་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- པ༢ གཞུགས་ཁམས་སུ་འགག་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- པ༣ འདོད་པར་འགག་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- པ༡ རྩམ་སྐྱེས་ཀྱི་འགག་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- པ༢ མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་འགག་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- ན༡ དམིགས་བསལ་བ། (༡༣༥ན)
- ཐ༣ འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་བ། (༡༣༥བ)
- ད༡ འབྲས་བུ་ཐོབ་མཐའ་གཉིས་དུས་ཐོབ་བ། (༡༣༥བ)
- ད༢བ)ར་བ་གཉིས་དུས་ཐོབ་བ། (༡༣༥བ)
- ད༣དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (༡༣༥ན)
- ཐ༧དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ། (༡༣༥ན)
- ད༡ དེས་ལྡན། (༡༣༥ན)
- ན༡ གསུམ་གྱི་དེས་ལྡན། (༡༣༥བ)
- ན༡ བཞི་ལྡན། (༡༣༥བ)
- ན༡ ལྡན་ལྡན། (༡༣༥བ)
- ན༧ བདུན་ལྡན། (༡༣༥ན)
- ན༥ བརྒྱད་ལྡན། (༡༣༥ན)
- ན༧ བརྒྱ་གཅིག་ལྡན། (༡༣༥ན)
- ན༧ བརྒྱ་གསུམ་དེས་པར་ལྡན་བ། (༡༣༥བ)
- ད༡ རྩུང་ལྡན། (༡༣༥བ)
- ན༡ དགོ་བ་མེད་པའི་རྩུང་ལྡན། (༡༣༥བ)
- ན༡ གཞུགས་མེད་བྱིས་པའི་རྩུང་ལྡན། (༡༣༥བ)
- ད༡ མང་ལྡན། (༡༣༥བ)

- ན། སོ་སྐྱེ་མང་ལྗན། (༡༣༥)
- ན། འཕགས་པའི་མང་ལྗན། (༡༣༥)
- ཉ། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ། (༡༣༥)
- ཉ། གཞུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ། (༡༣༥)
- ཐ། རྗེས་བརྒྱད་དང་ལྗན་པར་སྐྱེ་བ། (༡༣༥)
- ཐ། རྗེས་དགུ་དང་ལྗན་པར་སྐྱེ་བ། (༡༣༠)
- ཐ། རྗེས་བཅུ་དང་ལྗན་པར་སྐྱེ་བ། (༡༣༠)
- ཉ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ། (༡༣༡)
- ཐ། བསྟན་བ། (༡༣༡)
- ཐ། བཤད་བ། (༡༣༡)
- ད། སེམས་དང་མཚུངས་ལྗན་རྒྱས་པར་བཤད་བ། (༡༣༡)
- ན། མདོར་བསྟན་བ། (༡༣༡)
- ན། རྒྱས་པར་བཤད་བ། (༡༣༡)
- པ། ས་མང་ལྗེ་དབྱེ་བ། (༡༣༡)
- པ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ། (༡༣༡)
- པ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ། (༡༣༣)
- པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་མང་པོ་བ། (༡༣༣)
- པ། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ། (༡༣༥)
- པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་དུ་མི་བཤད་བ། (༡༣༥)
- པ། སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་རྒྱང་གང་ཡོད་བ། (༡༣༦)
- པ། འདོད་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་རྒྱང་གང་ཡོད་བ། (༡༣༦)
- བ། དགེ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་བ། (༡༣༦)
- མ། སྤྱིར་བཏང་བ། (༡༣༦)
- མ། དམིགས་བསལ་བ། (༡༣༦)
- བ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་བ། (༡༣༦)

- བ 3 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ། (136)
- མ 1 སྒྲིབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ། (136)
- མ 2 མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ། (136)
- བ 4 གཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ། (136)
- མ 2 ཁམས་པོང་མ་ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ། (137)
- བ 1 བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་གང་ཡོད་པ། (137)
- མ 1 དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བ་ན་གང་ཡོད་པ། (137)
- མ 2 དངོས་གཞི་བྱེད་པར་བ་ན་གང་ཡོད་པ། (137)
- བ 2 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ན་གང་ཡོད་པ། (137)
- བ 3 འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་བྱེད་འབྱེད། (137)
- མ 1 རོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཞེལ་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར། (137)
- མ 2 དགའ་གུས་ཀྱི་བྱེད་པར། (137)
- བ 1 དངོས། (137)
- བ 2 ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ། (138)
- མ 2 རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར། (138)
- མ 3 ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་བྱེད་པར། (138)
- བ 4 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ། (140)
- མ 1 སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། (140)
- མ 2 སེམས་བྱུང་གི་འདྲ་མཚུངས། (140)
- ད 2 མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (140)
- ན 1 མདོར་བསྟན་པ། (140)
- ན 2 རྒྱས་པར་བཤད་པ། (140)
- མ 1 མོ་མ་མོ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (140)
- མ 1 རོ་པོ་འོས་བཟུང་བ། (141)
- མ 2 དེ་གང་གི་ཡིན་པ། (141)

- བ༡ སྤྱིར་བཏང་། (༡༧༡ན)
- བ༢ དམིགས་བསལ། (༡༧༡ན)
- བ༣ བྱུང་བར་གྱི་ཚེས། (༡༧༧བ)
- བ༤ རོ་བོའི་བྱུང་ཚེས། (༡༧༧བ)
- བ༥ དུས་ཀྱི་བྱུང་བར། (༡༧༧བ)
- བ༦ རོ་བོའི་བྱུང་བར། (༡༧༧བ)
- བ༧ ཁམས་ཀྱི་བྱུང་བར། (༡༧༧བ)
- བ༨ སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་བྱུང་བར། (༡༧༥ན)
- བ༩ སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར། (༡༧༥ན)
- བ༡༠ དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་དམིགས་བསལ་བཤད་པ། (༡༧༥བ)
- བ༡༡ མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྐྱེན་གྱི་དམིགས་བསལ། (༡༧༥བ)
- བ༡༢ བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྐྱེན་གྱི་དམིགས་བསལ། (༡༧༥བ)
- བ༡༣ དག་མི་དགའི་དམིགས་བསལ། (༡༧༦ན)
- བ༡༤ མ་རོའི་བྱུང་ཚེས། (༡༧༦ན)
- བ༡༥ རོ་བོའི་བྱུང་བར། (༡༧༦ན)
- བ༡༦ དུས་ཀྱི་བྱུང་བར། (༡༧༦ན)
- བ༡༧ ཁམས་ཀྱི་བྱུང་བར། (༡༧༦ན)
- བ༡༨ མ་རོའི་བ་ཟག་མེད་མེད་པ། (༡༧༦བ)
- བ༡༩ ཉམས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར། (༡༧༧བ)
- བ༢༠ སྐལ་མཉམ། (༡༧༧ན)
- བ༢༡ འདུལ་ལེས་མེད་པ། (༡༧༧ན)
- བ༢༢ མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། (༡༧༧ན)
- བ༢༣ འབྲས་བུ་བཞེ་གང་ཡིན་པ། (༡༧༧ན)
- བ༢༤ ས་གང་དུ་གཏོགས་པ། (༡༧༧ན)
- བ༢༥ སྣོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ། (༡༧༧བ)

- པ༡ རོ་བོ་སོ་སོར་བཤད་པ། (༡༧༩བ)
- བ༡ འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་རོ་བོ། (༡༧༩བ)
- བ༢ འགོག་སྣོ་མས་ཀྱི་རོ་བོ། (༡༥༠བ)
- མ༡ དངོས། (༡༥༠བ)
- མ༢ ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་བསལ། (༡༥༡ན)
- མ༣ འཕྲོས་དོན། (༡༥༡ན)
- པ༢ ཉེན་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱབ་པ། (༡༥༡བ)
- པ༤ སློག་བཤད་པ། (༡༥༥ན)
- པ༥ མཚན་ཉིད། (༡༥༤བ)
- པ༦ དབྱེ་བ། (༡༥༤བ)
- པ༧ རྣམས་པ་བཅད་པ། (༡༥༤ན)
- བ༡ མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ། (༡༥༤ན)
- བ༢ ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ། (༡༥༤བ)
- བ༣ ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ། (༡༥༡ན)
- པ༧ མིང་གི་ཚོགས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༥༡ན)
- པ༨ རོ་བོ། (༡༥༡ན)
- པ༩ བྱད་ཚོས། (༡༥༤ན)
- བ༡ སའི་བྱད་པར། (༡༥༤ན)
- བ༢ སྣོན་མི་སྣོན་གྱི་བྱད་པར། (༡༥༤ན)
- བ༣ བྱད་པའི་བྱད་པར། (༡༥༤ན)
- བ༤ དག་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར། (༡༥༤བ)
- ན༣ ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་གཞན་བསྐྱབ་པས་མཇུག་བསྐྱུ་བ། (༡༥༤བ)
- ཉ༣ རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། (༡༥༤བ)
- ༡༡ རྒྱ་བཤད་པ། (༡༥༤བ)
- ཐ༡ དབྱེ་བས་མདོར་བསྐྱབ་པ། (༡༥༤བ)

- ཐ³ མོ་སེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༤༥བ)
- ད༡ བྱེད་རྒྱ། (༡༤༥བ)
- ད³ ལྷན་ཅིག་བྱུང་བའི་རྒྱ། (༡༤༤ན)
- ན༡ རོ་སོ་རོས་བཟུང་བ། (༡༤༤ན)
- ན³ མཚན་གཞི་དཔེར་བཟོད་པ། (༡༤༤བ)
- ན³ དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བསྟན་པ། (༡༤༤བ)
- པ༡ སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རོས་བཟུང་བ། (༡༤༤བ)
- པ³ དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྲི་ཅི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། (༡༤༤ན)
- ད³ ལྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ། (༡༥༠ན)
- ན༡ བསྟན་པ། (༡༥༠ན)
- ན³ བཤད་པ། (༡༥༡ན)
- པ༡ ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲ་བ། (༡༥༡ན)
- པ³ དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། (༡༥༡ན)
- པ³ ཟག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། (༡༥༣ན)
- པ༤ དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོར་བྱུང་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། (༡༥༤བ)
- ད༤ མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ། (༡༥༤ན)
- ད༥ ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ། (༡༥༤ན)
- ད༦ རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱ། (༡༥༤བ)
- ཐ³ དུས་ངེས་པས་མཇུག་བསྟུ་བ། (༡༥༤ན)
- ཏ³ འབྲས་བུ་བཤད་པ། (༡༥༤ན)
- ཐ༡ བསྟན་པ། (༡༥༤ན)
- ཐ³ བཤད་པ། (༡༥༣ན)
- ད༡ རྒྱད་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ། (༡༥༣ན)
- ད³ འབྲས་བུ་ལྗེའི་དོ་བོ། (༡༥༣བ)
- ན༡ རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུའི་དོ་བོ། (༡༥༣བ)

- ནམ རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ། (༡༩༣བ)
- ནམ བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ། (༡༩༤ན)
- ནལ རྒྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ། (༡༩༤ན)
- ནལ བདག་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ། (༡༩༤བ)
- ྱམ རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་བཤད་པ། (༡༩༥ན)
- ཐ༡ རྒྱ་འབྲས་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དུས། (༡༩༥ན)
- ད༡ འཛིན་པའི་དུས། (༡༩༥ན)
- ད༢ འབྲིན་པའི་དུས། (༡༩༥ན)
- ཐ༢ འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་དུས་བསྐྱེད་པ། (༡༩༦ན)
- ད༡ མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ། (༡༩༦ན)
- ན༡ བཤད་པ། (༡༩༦ན)
- ན༢ བསྐྱེད་པ། (༡༩༦བ)
- ད༢ མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ། (༡༩༦བ)
- ྱལ རྒྱུན་བཤད་པ། (༡༩༩ན)
- ཐ༡ རྒྱུན་བཞེ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། (༡༩༩ན)
- ད༡ རྒྱུའི་རྒྱུ། (༡༩༩ན)
- ད༢ མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ། (༡༩༩ན)
- ད༢ དམིགས་རྒྱུ། (༡༩༠ན)
- དལ བདག་རྒྱུ། (༡༩༠བ)
- ཐ༢ རྒྱུན་གང་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ། (༡༩༡ན)
- ད༡ ལྡན་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ། (༡༩༡ན)
- ད༢ ལྡན་མཉམ་སོགས་གསུམ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ། (༡༩༡ན)
- ད༢ དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ། (༡༩༡ན)
- ཐ༢ དངོས་པོ་གང་རྒྱུན་དུ་ལས་སྐྱེ་བ། (༡༩༡བ)
- ད༡ སྤྱིར་བསྟན་པ། (༡༩༡བ)

- ན། རང་ལུགས་བཞག་པ། (༡༩༡བ)
- པ། རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ། (༡༩༡བ)
- པ། རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ། (༡༩༡ན)
- པ། རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ། (༡༩༡བ)
- ན། གཞན་ལུགས་དགག་པ། (༡༩༡ན)
- ད། གཞུགས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཞད་པ། (༡༩༢བ)
- ན། འབྲུང་བས་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། (༡༩༢བ)
- ན། འབྲུང་བས་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། (༡༩༢ན)
- ན། འབྲུང་འགྲུར་ནང་པན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། (༡༩༢ན)
- ན། འབྲུང་འགྲུར་གྱིས་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ། (༡༩༢ན)
- ཐ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྱེད་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཞད་པ། (༡༩༢བ)
- ད། སེམས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། (༡༩༢བ)
- ད། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་རྟེན་པ། (༡༩༢བ)
- ན། འདོད་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༢བ)
- པ། དག་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༢བ)
- པ། དག་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དུ་འབྲུང་བ། (༡༩༢ན)
- པ། སེམས་དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དག་སེམས་འབྲུང་བ། (༡༩༢ན)
- པ། མི་དག་བའི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༢བ)
- པ། དུའི་མཇུག་ལྟ་བུ་འབྲུང་བ། (༡༩༢བ)
- པ། དེའི་མཇུག་ལྟ་བུ་འབྲུང་བ། (༡༩༢ན)
- པ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༢ན)
- པ། བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༢ན)
- པ། མ་སྐྱེབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༢ན)
- པ། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྲུང་བ། (༡༩༢ན)
- པ། དེ་ལས་དུ་འབྲུང་བ། (༡༩༢ན)

ནམ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༩བ)

པ༡ དགོ་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༩བ)

པ༡ དེའི་མཇུག་ཐོགས་སྐྱུ་དེ་འབྱུང་བ། (༡༩༩བ)

པ༢ དེའི་མཇུག་ཐོགས་སྐྱུ་དེ་འབྱུང་བ། (༡༩༩བ)

པ༢ ལྷང་མ་བསྟན་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༩ན)

པ༡ བསྐྱིབས་པ་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༩ན)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༡༩༩ན)

པ༢ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༡༩༩ན)

པ༢ མ་སྐྱིབ་པ་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་སྐྱུར་བ། (༡༩༩བ)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༡༩༩བ)

པ༢ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༡༩༩བ)

ནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༢༠༠ན)

པ༡ མ་སྐྱིབ་པ་ལ་སྐྱུར་བ། (༢༠༠ན)

པ༢ དགོ་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༢༠༠ན)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༠ན)

པ༢ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༠བ)

པ༢ བསྐྱིབས་པ་ལ་སྐྱུར་བ། (༢༠༠བ)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༠བ)

པ༢ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༠བ)

ནང་སྐྱོབ་པའི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༢༠༡ན)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༡ན)

པ༢ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༡ན)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༡ན)

ནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བ། (༢༠༡ན)

པ༡ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ། (༢༠༡ན)

- བཤ དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ། (༡༠༡ན)
- དམ སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ། (༡༠༡བ)
- དཙ སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་རྟེན་ཚུལ། (༡༠༤བ)
- ན༡ སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༤བ)
- བ༡ འདོད་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༤བ)
- བཤ གཞུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༥ན)
- བམ གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༥ན)
- ནཤ གཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༥ན)
- ནམ ལྲོ་བ་པའི་སེམས་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༥ན)
- ནཙ དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སེམས་ལས་དུ་རྟེན་བ། (༡༠༥བ)
- ངཤ གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་བ། (༡༠༦ན)

Contents

1. [ཀླུ་པ་ལ།](#)
2. [དཀར་ཆག](#)
3. [ཕྱོད་བརྗོད།](#)
4. [སྐྱེད་གཞི།](#)
5. [དཔེ་བསྟན་གསལ་བཤམ།](#)
6. [ཚོས་མདོན་པའི་མཚོན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་པ་གྲུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛིན་གྲུབ།](#)
 1. [འགྲེལ་པའི་མཚོན་བརྗོད་དང་སྐྱེད་གཞི།](#)
 2. [གནས་དང་པོ། ཁམས་བསྟན་པ།](#)
 3. [གནས་གཉིས་པ། དབང་པོ་བསྟན་པ།](#)
7. [ས་བཅད་གྱི་རྩུར་མཚན།](#)

Landmarks

1. [Cover](#)
2. [Table of Contents](#)